5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2024 Vineri 1 Noembrie 1913

Cuvîntul Romîniei

— Rolul d-lui Take Ionescu —

Intre alte declarații—toate de o importanță deosebită — făcute de Regele Carol și apărute, dăunăzi, sub formă de interview în *Universul*, acea care m'a izbit mai mult, a fost partea relativă la rolul Romîniei, de acum încolo, în chestia balcanică.

— «*De astăzi înainte, a spus regele, nimic nu se va mai putea întîmpla în Balcani, fără ca Romînia să nu-și spună cuvîntul ei hotărător !*"

Extra-ordinare cuvinte, mai ales în gura celui mai prevăzător dintre regi, celui mai experimentat dintre suverani, celui mai înțelept dintre diriguitorii popoarelor, în gura Nestorului Europei.

Simțeam o mare mîndrie cetind aceste cuvinte, dar—mărturisesc fără înconjur — 'mi era frică, că regele mersese prea departe. Vedeam imensitatea lucrului cuprins în această declarație și 'mi era frică că desfășurarea evenimentelor să nu infirme spusele suveranului Romîniei.

Cuvîntul hotărîtor !—în tot ce privește problema balcanică, teribila problemă, care a frămîntat atît diplomația europeană, problemă mai complexă de cît tot ce mintea omenească a putut concepe !

Cuvîntul hotărîtor ! —într'o chestie în care atîtea mari puteri și-au văzut credințele înșelate, speranțele zădărnicite !

Cuvîntul hotărîtor !—într'o chestie în care atîția mari împarați și-au văzut mîndria înfrîntă, în care atîția mari diplomați și-au văzut reputația zdrobită !

Doream din inimă ca vorbele regelui Carol să se dovedească a corespunde realității. O doream pentru gloria țărei mele, pentru mîndria numelui de romîn ! Doream—dar nu îndrăzneam să cred.....

Și acum iată că, mai curînd de cum s'ar fi crezut, faptele vin să confirme cuvintele suveranului, dovedind din nou extra-ordinarul său spirit de prevedere.

Pacea greco-turcă s'a incheiat, sub auspiciile României, prin intervenția ei, *prin cuvîntul ei hotărîtor.*

Unde-i inimă de romîn să nu tresară de bucurie ! Unde-i fiu de neam și să nu se simtă mîndru de gloria, ce, din nou, se revarsă asupra patriei iubite !

*

In timp ce mulți nici nu bănuiau, conducătorii Romîniei vedeau amenințată opera măreață, făptuită prin pacea de la București.

Tratatul din Iulie începuse a fi serios amenințat, în însăși esența lui. Pacea turco-bulgară îi adusese o primă atingere. Ea se încheiase cu nesocotirea hotărîrilor conferinței de la Londra, care conferință constituia baza tratatului de la București. Turcii redobîndind Adrianopole—aceasta însemna nesocotirea tratatului de la Londra și, implicit, o atingere a tratatului de la București.

Atît însă nu era deajuns. Neînțelegerile greco-turcești și un eventual răsboiu, ar fi însemnat o lovitură tratatului de la București, în însă-și esența lui.

România nu putea privi nepăsătoare la eventualitatea unui conflict armat. Ea a trebuit să intervie, cu atît mai mult cu cît, procedînd astfel, ea servea cauza păcei.

Cu o limpezime de cugetare, pe care marele ziare nu știu cum s'o laude mai bine și pe care o dau ca pildă diplomației europene, Romînia a văzut ce are de făcut, și, procedînd în consecință, a reușit în totul în ceea ce și-a propus.

Pacea turco-greacă a fost semnată în urma intervenției și pe baza compromisului prezentat de România.

Se prea poate chiar, ca în momentul în care vor apărea aceste rînduri telegraful să vestească lumea întreagă că pacea a și fost ratificată.

România înregistrează un nou, un mare succes.

*

Această acțiune nouă, de natură a spori și mai mult prestigiul Romîniei, se leagă în mod incontestabil de numele d-lui Take Ionescu.

Ca și cum rolul său important în înfăptuirea păcei dela București —rol pe care d. Venizelos l'a subliniat în cuvinte atît de măgulitoare și pe care documentele diplomatice îl vor invedera și mai mult—n'ar fi fost suficient, i-a fost dat d-lui Take Ionescu să cimenteze și mai mult pacea dela București, prin acțiunea hotărîtoare în închierea păcei greco-turce, acțiune mărturisită și lăudată de toată lumea diplomatică și de unanimitatea marelor ziare europene.

De sigur că, pe lîngă mîndria ce trebuie s'o resimtă admirabilul fiu al neamului, că patria sporește din nou în văz și autoritate, prin ultima acțiune desfășurată de el, mare trebuie să fie mulțumirea d-lui Take Ionescu de a fi putut înfăptui o faptă extra-ordinară, fără ca gelozia omenească să mai poată contesta valoarea actului făptuit.

Pacea s'a săvărșit prin intervenția și compromisul propus de d. Take Ionescu.

Se prea poate ca unii să nu-și dea seamă de valoarea noului triumf al Romîniei. Nu rare-ori contimporanii n'au știut să aprecieze importanța actelor săvărșite sub ochii lor. Să nu uităm de acel împărat al Franței, care, obicinuit să-și noteze impresiile zilnice, a scris în dreptul zilei de 14 Iulie, în seara căderei Bastiliei, : „*Rien*".

Nu mai puțin actele în sine au fost mari.

Și mare este actul săvărșit de d. Take Ionescu. Istoria îl va înregistra și de numele șefului conservatorilor-democrați va fi legată gloria de a-l fi înfăptuit.

Const. Vera

POLITICE

Unii și alții...

Am fost, precum se vede, bine informați scriind deasupra unor pretinse declarații ale d-lui P. P. Carp titlul : „Ce n'a spus d. Carp".

Chiar a doua zi după apariția în „Viitorul", a așa zisului „interview, ziarul „Epoca"—același care a semi-dezmințit recentele declarații ale d-lui N. Filipescu, prin „Facla"—a publicat următoarele :

„Suntem autorizați a declara că d. P. P. Carp nu a acordat nimănui nici un interview, nici o convorbire politică.

„Cît despre părerile pe cari d-sa le expune une-ori, în cursul convorbirilor amicale ce au loc în casa sa, dar cari totuși apar cîte odată în ziare, sub o formă sau alta, d. Carp nu se crede ținut a le rectifica sau desminți ori-cîtă schimbare, trunchiare sau denaturare ar fi suferit ele în cursul transmiterii.

„D. Carp însă regretă, odată pentru totdeauna că se profită de amabilitatea cu care d-sa primește pentru a se alimenta literatura politică a unora sau a altora".

„A unora sau a altora"... E cam vag.

Precît știm, d. P. P. Carp n'a dezmințit lungul interview publicat cu fotografii și instantanee în „Adevărul" de către d N. D. Cocea, ca să nu mai pomenim de unele interviewuri istorice cum a fost acel cu Hecuba și altele,

Se poate dar ca și unii și alții să fi redat cîte ceva adevărat.

„Cuvîntul", în tot cazul, are cuvîntul. „Șeful" nu l'a cruțat de loc, dar de loc, cu drastica dezmințire.

NOTA ZILEI

Fără noroc !

Odată mai mult s'a făcut dovadă că d. D. A. Cuza nu are noroc la... jurați.

In procesul Socor se cunoaște înfrîngerea suferită de apostolul iașan.

Transportat în capitală, în procesele cu „Facla", cu „Adevărul", cu plagiatele epigramelor, avu ghinion complect.

Dar de astă dată mergea la sigur. Jurații din Kiev, cuprinzînd 7 săteni 3 mici funcționari și numai 2 intelectuali—în contra d-lui A. C. Cuza sunt intelectualii mai ales—nu puteau să nu răspundă „da" cînd ți încredința că „omorul ritual e dovedit".

Și au răspuns „nu !"

Ghinion să fie ori accident ? Poate n'a ajuns „Unirea" la vreme pînă în Kiev ?

Acesta ar fi un motiv de cassare !...

MICI POLEMICI

La „Cuvîntul" e o romînească specială.

„Convorbirea a purtat asupra multor chestiuni".

D. Mihail Negruzzi a vrut să scrie „La conversation a porté sur..."

...Pour sûr !

*

„Soluția fericită" — prin retragerea lui „Manasse", a găsit-o d-na Eleonora Roman, crede „Viitorul".

Ca în toate daraverile complicate „cherchez la femme !"

*

„Priviți-i ! Se pregătesc iarăși de ospăț..." geme „Cuvîntul" de eri.

S'ar zice că bieții crapă de foame...

*

Se publică într'un ziar lista elevilor căzuți la nu știu ce esamen și elevelor căzute.

Despre această din urmă categorie să nu se mai insiste...

*

Sufragetele londoneze au aruncat o bombă într'o seră de cactuși...

...O fi mirosit al dracului !

*

Enver-Bey, spun telegramele, este complect neurastenic.

...Și ăsta este, cel mai voinic juneturc !

*

„Dreptatea" atribuie unui neamț o părere stranie despre școlile romîne :

„...In școalele noastre de fete, nu se învață pe copile, ca să facă o gaură de cămașe".

Tocmai de găurire a găsit să se ocupe neamțul vorbind de pensioanele noastre ! ?

Discuțiuni

Monismul evoluționist și studenții

Cine n'a auzit de corporațiile studențești din Germania ? Ca niște caste medievale ele caută să încătușeze și astăzi entuziasmul tineretului și să-l înjuge la carul anacronicelor obiceiuri strămoșești. Cît de înapoiat e sufletul acestor societăți se vede în toate manifestările ce le caracterizează ; duelul fără rost și copilăros pe care îl provoacă, numai pentru a poza cu cicatricea căpătată, dîndu-și aerul de cavaleri cu onoare și curaj. Impilaria recrutului student, la ridiculele tradiții ale corporațiilor citate, pînă la tiranie, abrutizare și depravare.

Deși studenții germani nu intervin ca la noi, în viața politică și publică, nu fac pe cenzorii și mentorii tuturor chestiunilor sociale, pe care o parte din studenții romîni nu le știu de loc și nu le înțeleg, totuși studenții germani reprezintă ca organizare sufletească a entuziasmului eroic al tinereței, o îndrumare nerațională și necorespunzătoare timpului actual ; de aceea existența lor lincezește, tinde a dispărea.

Urgia beției de bere, cu cîntece ditirambice, lungi și răgușite, duelul ridicul și tutunul pipei stupide, nu mai sunt elemente de asociație culturală.

Trebuesc idei și fapte, care să nu fie în contrazicere cu adevărurile științifice progresiste, pe care studenții le învață în toate disciplinele, la Universitate.

O concepțiune a vieței, sănătoasă și înălțătoare, cultul purului adevăr dedus din știință, adică o concepțiune rațională și științifică, individuală și colectivă ; practica virtuților de patrie și familie ; patriotismul național și umanitarismul internațional ; acestea singure pot forma educațiunea civică și crea caractere și adevărați cetățeni și eroi.

Pentru a aduce studențimea pe această cale, marele savant *Prof. Dr. W. Ostwald* din Lipsca, a luat prezidența formărei de *societăți studențești moniste*, în diverse orașe din Germania, care iau acum un mare avînt ; idealul trebuind să fie bazat pe real, pe științele fizico-chimice-naturale și sociale.

Dar cum putem găsi acest nobil ideal al solidarității umane, cinstei lăuntrice, gîndirei, binelui și activității rodnice sociale ?

Prin cultivarea a tot ce este progres al spiritului omenesc, a tot ce formează istoria civilizației omenirei și lepădarea tuturor dogmelor și instituțiilor medievale și parazitare ;—înlocuirea lor prin datoriile civice și *morala pură, raționalistă și științifică*, dedusă din viață și natură.

Este dar timpul ca și la noi, în Iași și în București, o parte din studențimea universitară, să-și îndrumeze sufletul său către alte orizonturi de libertate mentală și socială și să iasă din calapodul îngust veninos și neprogresist, în care se găsește.

Sectarismul, politicianismul și fanatismul sălbatec al unei singure și unice direcțiuni, considerînd absolut totul ce ar isvorî din alte direcțiuni ca prăpăstii, avînd o singură lozincă: *magister dixit*, întocmai ca turma ignorantă a lui Panurge,—*trebue să înceteze* în rîndurile studențimei universitară. Ea e datoare să asculte orice idei, rămînînd ca numai prin *studii serioase* și îndelungi, nu pe idei impuse, suggestionate, nu pe unilateralități, primite apriori, prevenții și presumpții, să-și facă *convincțiuni perfect studiate, bine* ponderate și reale, conform timpului în care trăim. Atunci se va face ca toate instituțiile și chestiile sociale, să evolueze spre *emanciparea minței omenești*, înălțîndu-se sentimentele de solidaritate, demnitate și onoare individuală și colectivă,

A sosit deci timpul de a se forma în Iași și București, cîte o societate studențească inspirată de monismul științific și avînd ca baze : Patria, familia, știința, progresul perpetuu.

Dr. C. Thiron

OAMENI ȘI LUCRURI

EXCELSIOR

O constatare care nu s'a făcut—și care era mai natural, poate, să nu se facă — este că în întîmplările din urmă, în jurul piesei lui Ronetti Roman, studenții iașani au avut o atitudine lăudabilă.

E oare de lăudat cineva, pentrucă nu se amestecă colo unde nu este chemat să și spună cuvîntul ?,

Așa cum a fost instruită și educată studențimea, în anii din urmă, e aproape o virtute ori-ce gest de obiectivitate și chiar de... indiferență.

Studenții iașani nu s'au crezut datori să iee poziție într'o chestiune teatrală bucureșteană. Se afirmă, totuși, că infima minoritate a studenților din Capitală a executat numai o așa zisă deciziune a unui congres studențesc, care a avut loc cîndva în sala teatrului din Iași,—o daraveră de teatru, așa dară !—ceea ce ar naște prezumțiunea că, într'adevăr, corpul universitar iașan, prin neamestecul său în afacerea știută, a făcut act de nepărtinire, dacă nu chiar de reparație.

E adevărat că în tăcerea studențimei iașane intră, de astă dată și alte motive. In primul loc faptul că fostul „Centru" de zgomotoasă amintire a încetat de a fi ce a fost odinioară, tocmai din pricina exceselor de zgomot. Dar vroim să credem, mai curînd, că spiritul de dreaptă judecată și de largă obiectivitate a cucerit straturi universitare tot mai largi și că nu peste multă vreme, larma de altă-dată va fi numai o reminescență istorică, un ecou palid al unor vremuri și manifestări efemere.

Preste tot studențimea, generoasă și entuziastă, își păstrează sentimentele nobile, strîns legate de vrista universitară, pentru cauzele nobile și înălțătoare.

Priveliștea recentă din Rusia a fost eloquentă și însuflețitoare. De ce n'am crede că lucrurile vor merge și la noi tot spre mai bine și mai desăvîrșit ?

Rodion

ECOURI

Primele două doctorese germane cari au obținut — după știrea ce ne aduce Lokalanzeiger" — titlul de profesor la facultatea de medicină din Berlin sunt d-rele Lydia Abramovitsch, pentru tuberculoză și Clara Hirsch, pentru studiul secrețiunilor interne.

Ambele numiri s'au făcut zilele acestea și constituie un succes științific al femenizmului european.

*

Tinctura de iod. — Se alterează la întuneric mai puțin ca la lumină : totuși, alterarea ei se observă după cît-va timp. Pe dealtă parte este esențial a o întrebuința proaspăt preparată, căci tinctura de iod învechită, din cauza contactului chiar numai parțial, cu aerul, conține acid iodic și devine astfel foarte corozivă.

Pentru a cunoaște o tinctură de iod învechită, este un mijloc foarte simplu : să fie agitată într'o fiolă b ne astupată ; dacă va face spume, înseamnă că prepararea ei nu e tocmai recentă.

SPRE PRAGA

III

Ca amintire a unor moravuri barbare și inquisitoriale, ca martor mut a multor drame zguduitoare, lîngă zidul înconjurător se află turnul *Daliborka* numit și *Turnul foamei.* O femee, nevasta păzitorului ne descuie poarta și ne conduce prin niște ganguri, care au răsunat odată de suspine și blesteme înfricoșătoare ; suim mai multe scări, cîte o bufniță speriată de pașii noștri, se învîrtește într'un zbor nesigur d'asupra culcușului părăsit, pe cînd conducătoarea noastră repetă pentru a nenumerată oră același povestiri îngrozitoare, conducîndu-ne spre turnul sub care se deschide o gură întunecoasă și adîncă în care se zlobozeau condamnații la moarte prin foame și pentru a ne convinge, legat de capătul unei frînghii scoboară un sfeșnic cu o lumînare aprinsă.

O clipă ne aplecăm peste marginea gurei și îngroziți ne retragem, căci adîncimea și umezeala groapei ne înfioră.

Ne arată apoi într'un alt colț al zidului niște încăpieri mici în care se putea învîrti numai un singur om ; pereții de tot înegriți de fum, aici se zideau acei condamnați la moarte prin asfixie ne deslușește conducătoarea noastră. Mintea noastră refuză să creadă asemenea groazăvie și parcă goniți de Vactele nenorociților părăsim acest loc de tristă amintire.

Incă sub impresia zguduitoare a celor văzute și auzite ne-am îndreptat pașii noștri spre parcul Burgului numit *Belvedere*, un castel de vară renoit și modificat sub *Ferdinand I* pentru soția sa, împărăteasa *Anna.*

E o lucrare de artă și poate una dintre cele mai frumoase monumente a renașterei italiene, datorită lui *Paolo di Stella* și *Ferabosco di Lagno* (1536—1356).

Sala din primul etaj o împodobesc 14 tablouri *al fresco*, reprezintînd episoade însemnate din istoria poporului boem, iar galeria de sus are ca motiv, scene din istoricul ordinului *lînei de aur*, (cea mai înaltă decorație austriacă).

*

Păzitorul acestui *Lustschloss* (castel de petrecere) ne conduce și ne explică toate aceste tablouri iar noi ascultam cu sfințenie și nu ne săturăm tot privind și admirînd iscusința și măestria acelor pictori care parcă au dat viață și căldură chipurilor care par a ne vorbi.

Eșim apoi pe un ceardac, care înconjoară o parte a clădirei, de aici gustăm o priveliște măreață și încîntătoare asupra întregului oraș și împrejurimi.

Colo în zare se ridică un munte, *Vyse-*

hrad, a cărui sîn e străpuns de un tunel deasupra se văd remășițele unei cetăți, numit de popor *Libusabad*, iar la poalele muntelui apa *Moldau* își rostogolește lin undele sale pe cînd cîte un vaporaș alunecă majestos sub arcurile înalte ale podurilor mărețe.

Turnurile și bisericele care împodobesc orașul ne reaminteau că ne aflam într'un oraș vechi cu un trecut măreț, oraș care și-a păstrat cu sfințenie încă multe rămășiți ca mărturie a unor timpuri glorioase iar slobozirea tunului de pe *Hradcin*, făcînd ca întreaga vale să resune de ecoul bubuiturei care se resfrînge de pe stînca *Vysehradului*, vestește și azi populațiunei ca acum cîte-va veacuri că soarele e la zenit, a atins punctul cel mai culminant de pe bolta cerească, că e ora 12 din zi, semnalul pentru încetarea muncei.

Și orașul Praga are al seu *Ghetto*, cuartierul evreesc, care se află în sectorul *Iosephstadt* numit și *Iudenstadt* cu străzi înguste și întortochiate, cu case vechi datînd încă din evul medin. Terenul se află acum aproape cu 1 m. sub nivelul nouei străzi care trece în apropiere. De remarcat e primăria evreească cu un ornic pe al cărui cadran ceasurile sunt exprimate prin cifre romane și ebraice apoi o sinagogă datînd din secolul XIII, o construcție masivă, cu pereți groși ca de cetate, interiorul susținut de 2 coloane uriașe, octoedrice. Pe pereți sunt zugrăvite versuri din *Talmud* dar aproape neciteț din cauza timpului, prafului și fumului candelelor care au înegrit și acoperit pereții cu un strat uricios.

Cu mîndrie, cantorul îmi arăta un steag dăruit în 1648 comunității evreești de către *Ferdinand III* pentru serviciile aduse de evrei în timpul asediului cetății de către Suedezi. Aerul din sinagogă e greoiu, mirosind a mucegai, a hîrtie învechită și putrezită și cînd scobori treptele care duc spre interior ai impresia că te cobori într'o temniță subterană.

De un efect impresionant și duios e vechiul cimitir evreesc din apropiere numit *Beth-Chain* (casa Vieței). Veacuri s'au scurs, multe și mari prefaceri s'au întîmplat dar el și-a pastrat tipul medieval; pietre înegrite, știrbite de vreme și acoperite cu mușchiu, neclintite din loc și așa de multe, de diferite forme cu ornamente și slove săpate, încît te crezi într'un labirint, cu adevărat în cetatea morților iar sălbătăcia și neorînduiala ce domnesc în el, copaci seculari și iarbă înaltă măresc tristețа și singurătatea locului, scump și sfînt evreelor căci istoria pomenește de ei că aici s'au așezat mai întăi acum cu 10 veacuri în urmă.

Intălnești cîte un drumeț singuratic, iubitor de antichități, rătăcind printre morminte acum părăsite și uitate luînd cîte o schiță pe cînd împrejur domnește o liniște adîncă și solemnă, întreruptă din cînd în cînd de fălfăitul unei bufnițe speriată din culcușul ei.

Iassiensis

Pacea Greco-Turcă

— Rolul d-lui Take Ionescu. — Intervenția lui Palaat-Bey — Interviewul d-lui Take Ionescu.— Ce spune Galib-Bey. Părerea presei.

Tratatul de pace a fost încheiat aseară la orele 6.

Delegații turci au semnat adreferendum așteptînd ultima ractificare din Constantinopol ce a întîrziat să sosească din cauza sărbătorirei Bairamului, dar delegații turci au avut tot timpul instrucțiunei din Constantinopol și au iscălit pacea ținînd seamă de aceste instrucțiuni.

Tratatul de pace cuprinde 15 articole și mai multe protocoale anexe.

Știrea că s'a încheiat pacea a fost primită cu mare entuziasm de populație.

Toată lumea știe aici eă d. Take Ionescu a fost rugat de Talaat-bey, cînd a trecut prin Constantinopol, ca să intervie și Talaat-bey a remis chiar ministrului de interne romîn un memoriu asupra diferendelor turco-grecești.

Talaat a telegrafiat apoi delegaților turci la Atena, că l'a rugat pe d. Take Ionescu să intervie, ca amic.

La sosirea sa în Atena d. Take Ionescu a fost rugat și de primulministru grec Venizelos să facă pe mediatorul. Ministrul romîn primind, au început imediat tratativele.

Toate articolele tratatului au fost discutate de d. Take Ionescu.

De altfel, ziarele oficioase din Atena afirmă deasemenea că guvernul grec a cerut bunele oficii ale d-lui Take Ionescu.

*

Marele succes diplomatic obținut de Romînia, a entuziasmat aci toate cercurile.

Prin noua-i izbîndă, Romînia a consolidat pacea din București și aceasta a mulțumit toată lumea.

Guvernul grec și delegații turci au mulțumit d-lui Take Ionescu pentru serviciul adus celor două țări.

*

L'am văzut pe d. Take Ionescu imediat după semnarea tratatului. D-sa mi-a făcut declarațiile următoare :

— *Socotesc ca un mare avantagiu încheierea păcii. Ea pune capăt tuturor intrigilor și împiedică putința noulor turburări cari nu pot fi nici în interesul nostru, nici în interesul tuturor acelora cari țin la pace.*

— Credeți că prestigiul României a mai crescut prin această pace ?

— *N'aveți de cît să faceți o plimbare prin Athena spre a avea răspunsul la întrebarea d-voastră.*

— Pacea mulțumește oare pe greci și turci?

— *Da, Pacea, așa cum s'a încheiat, mulțumește interesele Greciei și Turciei. Cred chiar că se poate ca ziua de azi să fie începutul altor curente politice de cît acelea ce păreau să se desemneze în ultimul timp.*

— Ați avut o misiune oficială ?

— *Vă repet că n'am avut nici un fel de misiune oficială. Am fost rugat să intervin în mod amical.*

Am făcut-o luînd întreaga răspundere.

Dacă e succes, el e al Romîniei ; dacă din potrivă, ar fi fost o înfrîngere, m'ar fi privit numai pe mine.

*

Galib Chemal, unul din delegații turci care au tratat pacea, a făcut următoarele declarații :

„Pot să vă spun că mulțumită oficiilor amicale și cu total desinteresate și imparțiale ale d-lui Take Ionescu, am ajuns să ne înțelegem cu Grecia.“

— Cum explicați faptul că o parte a presei otomane atacă pe România și pe d. Take Ionescu ?

— *Sunt convins că aceste atacuri sunt provocate de svonurile false răspîndite că România face presiune asupra Turciei ca să cedeze. Cînd se va vedea că România n'a făcut nici un fel de presiune și că, din potrivă, am avut norocul că d. Take Ionescu să sosească tocmai la vreme, sunt convins că presa otomană își va schimba atitudinea. Am avut totdeauna cele mai bune relațiuni cu România și punem mare preț pe aceste relațiuni.*

Cînd se vor cunoaște amănuntele încheerei păcii se va vedea că, fără a vătăma vreun interes al Greciei, nici Turcia nu eșă sdrobită și trebue să mulțumim d-lui Take Ionescu pentru intervenția sa pur amicală și absolut nepărtinitoare.

Și dacă am ținut să punem toate amănuntele în tratatul de pace dintre noi și Grecia, am făcut'o tocmai pentru că am voit să lămurim toate chestiunile și să ușurăm înțălegerea pe viitor.

*

Intreaga presă se ocupă de marele succes diplomatic.

„*L'indépendance Roumaine*“ scrie:

„Toate jurnalele și *Agenția Romînă* oficială fac o dare de samă despre intervenția d-lui Take Ionescu în negocierile turco-grecești. Ministru de interne al României a avut rolul de mediator și d-sa a prezentat soluțiile care au fost admise.

Nu e nici un jurnal romîn care să nu simtă o bucurie patriotică de cîteori Romînia obține un succes și vede în felul acesta crescînd autoritatea sa. Ca Romîni, suntem și noi fericiți de succesele repurtate în afară de către bărbații noștri politici, chiar cînd ei sunt adversarii noștri. Și nu vom ascunde acest sentiment de satisfacție în ziua în care fericitul rezultat al acțiunii d-lui Take Ionescu în conflictul greco-turc va fi pe deplin stabilit.“

MULȚUMIRE

Soțul meu **IOSEF HIRSCH** *decedat de curînd fiind asigurat la Societatea de asigurare asupra vieței*

*„***ANCORA***“ (Anker) pentru suma de* **Lei 30,000** *(Treizeci mii), numita Societate mi-a plătit suma asigurata în modul cel mai culant, pentru care-i aduc viile mele mulțumiri.*

Sofie Hirsch

Iași, Str. Lăpușneanu. 38

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

și — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

INFORMAȚII

Nu ne îndoim un moment că opinia publică va lua act, cu cel mai profund dezgust, de atitudinea *Epocei*, **în privința rolului României și acțiunii d-lui Take Ionescu, în chestia înțelegerei greco-turcești.**

In momentele în care întreaga opinie publică europeană, prin cele mai mari ziare din lume, relevă noul succes al României și laudă acțiunea desfășurată de d. Take Ionescu, ziarul d-lui Filipescu găsește de cuviință să atace în mod trivial pe ministrul de interne și șeful partidului conservator-democrat.

Epoca, **nesocotind jignirea ce aduce sentimentului de mîndrie națională, înjură pe reprezentantul României, numai și numai pentru că acel reprezentant este d. Take Ionescu.**

Un astfel de exemplu sălbatec n'a mai fost datorit României să-l vadă.

Epoca **a scoborît ultima treaptă a nemerniciei. Condeiul refuză să înregistreze cuvîntul, care ar califica atitudinea acestui ziar.**

Și, desigur, mîine foaia d-lui Filipescu va vorbi de patriotism și caractere.

Cîtă ticăloșie !

D. Drăghicescu într'o scrisoare, apărută în ziarul L'Indépendance Roumaine, *adresată d-lui ministru Disescu, reproșează acestuia că a numit la catedra de sociologie și morală de la Universitatea din București pe d. Rădulescu-Pogoneanu, un necunoscut vestit, în loc de a-l fi numit pe d-sa.*

Amintim d-lui Drăghicescu raportul făcut de d. profesor universitar din Iași, Ion Găvănescul asupra lucrărilor științifice pe baza cărora d. Drăghicescu cerea senatului universitar din Iași să fie recomandat profesor la București tocmai la catedra ocupată azi de Rădulescu-Pogoneanu. Raportul d-lui I. Găvănescul constată că lucrările d-lui Drăghicescu sunt cu desăvîrșire nule și că în ele se găsește la fiecare pagină o confuzie în cele mai elementare noțiuni de morală și sociologie.

Acel raport al d-lui Găvănescul nu a rămas închis în scoarțele dosarelor Universității, ci s'a publicat de către raportor în revista ieșană Cultura *și poate l'a cetit toată lumea profesorală acum vre-o doi ani.*

Suntem siguri că acel raport a fost cetit și de d. Drăghicescu candidatul la profesoratul universitar. Dacă l'a cetit, ne întrebăm, mai poate aduce d-sa o învinuire d-lui Disescu că a făcut numirea în persoana d-lui Rădulescu-Pogoneanu?

Noi afirmăm că d. Disescu a făcut o bună și foarte frumoasă numire.

D. general în retragere Alexandru Musteață, fiind scos la pensie pe ziua de 1 Octombrie pentru limită de vrîstă, a introdus eri acțiune la Curtea de Apel din Iași, chemînd în judecată pe ministerul de război și cerînd 110.440 lei daune interese, de oarece d-sa susține că împlinește vrîsta de 60 ani la 22 Ianuarie 1917 așa că mai avea încă 3 ani de stat în armată ca general de Brigadă.

Procesul a fost repartizat la secția I-a și s'a ficsat ziua de 26 Noembrie.

Astăzi la orele 5 p. m., consiliul profesoral al facultăți de litere se întrunește în ședință, pentru a proceda la alegerea decanului acelei facultăți, în locul ramas vacant prin decesul regretatului profesor Rîșcanu.

Serviciul sanitar al orașului și școala de agenți vor ocupa, împreună cu serviciul sanitar, etagiul de sus al caselor Sturdza din strada Lascar Cutargiu, compus din opt camere mari.

Intreg imobilul va fi la dispoziția celorlalte servicii dela 23 Aprilie înainte.

„Daily News“ din Londra scrie: „Godowsky este un pianist pentru cei mai mari pianiști, degetele sale redau așa de frumos arta și calitățile tehnice sunt mai presus de literatura pianistică, așa că el are o literatură e sa proprie“.

Amintim că ilustrul pianist concertează la noi în Iași în seara de 4 Noembrie.

Biletele se găsesc la „Thalia“.

Societatea „Sprijinul“ va da haine și încălțăminte la 300 elevi și eleve. Distribuția se va face Duminecă 3 Noembrie.

Astăzi la oarele 4 p. m. se face' după cererea parchetului, autopsia cadavrului lui Bogan, omorît în accidentul de tramvai din Nicolina.

A apărut „Viitorul Romîncelor“ anul II, No. 10, cu un interesant sumar literar și artistic.

A rămas vacant postul de secretar al Seminarului pedagogic, în urma reîntoarcerei d-lui Ionescu la gimnaziul din Vaslui.

Eri a început la București, proba orală a elevilor gradul I din seria I-a, reușiți la proba scrisă, pentru gradul de oficianți inferiori.

Rezultatul examenului de bursă la Liceul Internat.—Din Iași următorii candidați îndeplinesc media pentru a fi admiși bursieri :

Ionescu Stejărel cl II-a, 967 ; A. Costinescu cl. I-a, 9,50 ; G. Lăzărescu, 9,42 ; I. Dragomir 9,33 ; P. Butuc 9,13 ; Gh. Savin 9.08 ; I. Gogan 9,00 ; A. Lăzărescu 8,84 ; E. Hanganu 8,75 ; T. Condrache 8,75 ; Gh. Armeanu 8,67 ; M. Ștefănescu 8,67 ; N. Strat 8,67 ; Ernest Dumitriu 8,50 ; A. Ștefănescu 8,50 ; M. Manole, 8,50 ; S. Bazgan 8,42 ; Neagoe Butu 8,42 Eug. Pintilescu 8.42 ; Butnaru M. 8,33 ; A. Cumpătă 8,33 ; I. Gh. Gaspar 8,33 ; St. Simon, 8.33 ; V. Tifescu 8,33 ; M. Amărescu cl. IV, 8,34 ; V. Șiadbei cl. V-a 8,33 ; și E. Crivăț c. III, 8,30.

De la Galați să așteaptă numele celor patru reușiți, cu care se vor complecta numărul de 33 burse ce au fost vacante anul acesta.

Proporția la Iași este : din 160 candidați au reușit 29 cu cea mai mică medie 8,30.

Știri artistice.—Reamintim că Luni 4 Noembrie va avea loc la Teatrul Național Senzaționalul Concert dat de Marele și Virtuosul Pianist *Leopold Godowski.*

Nu există încă nimeni în ceia ce privește tehnica pianului care să rivalizere cu celebrul artist, toată elita Ieșană și amatorii de muzică aleasă, s'au dat întîlnire în seara concertului la Teatrul Național.

Mitropolia Moldovei a cerut direcțiunei seminarului „Veniamin“ să-i înainteze un tablou de elevii din ultima clasă, care au împlinit 20 de ani. Aceasta în vederea probabilei lor hirotonisiri.

Multe din autoritățile comunale nu pun nici un interes în privința înscrierilor ce trebuesc a fi făcute în registrele de stare civilă, din care cauză, autoritățile militare întîmpină dificultăți în urmările nesupușilor la legea militară.

Pentru remediarea acestui rău, ministerul de interne a pus în vedere prefecturilor de județ a atrage luarea aminte tuturor primăriilor urbane și rurale ca, pe viitor să se ție strict la curent registrele de stare civilă.

Membrii consiliului județean vor fi convocați în cursul săptămînei viitoare pentru votarea legei drumurilor.

In ziua de 9 Noembrie se va inaugura cu o deosebită solemnitate noua construcțiune a Mănăstirei de la Răsboeni, proprietatea Spiridoniei.

Din partea epitropiei va participa d. dr. Riegler.

Consiliul Comunal se'ntrunește mîne la orele 10 dimineață.

La ordinea zilei între altele, aprobarea listei de alegători pentru camera de Comerciu.

In cursul săptămînei viitoare vor fi chemați a-și trece examenul oral seriile a 5-a și a 6-a a candidatelor la examenul de capacitate pentru profesoratul școalilor froebeliane, ce se înființeze din nou în țară.

D. inginer șef inspector al C. F. R. circumscripția Moldova de sus, Turel Burghelea care fusese în străinătate în virtutea unui concediu de o lună de zile s'a reîntors în localitate și și-a reluat serviciul, la care fusese suplinit în timpul absenței sale de d. Inginer Hurmuzescu.

In dimineața zilei de 7 Decembrie se va ținea la primărie licitație publică pentru vinderea a 9 parcele situate în str. Sărărie, peste drum de căzărmile regimentelor 7 de roșiori și Vînători. Gaarnția cerută e de o sută lei de parcelă.

Dl. dr. Grigoriu, directorul școalei de agenți sanitari a cerut serviciului sanitar superior lămuriri asupra organizării nouei școli.

Probabil că deschiderea ei va avea loc Luni 4 Noembrie. Din Galați vor veni 30 de elevi. Din Iași sunt 12 înscriși.

Cazuri de angbină difterică s'au mai înregistrat în str. Zmeu 8 și în str. Bucșinescu 22.

LICEUL PARTICULAR

GHEORGHE ASACHI

a profesorilor asociați

IAȘI. — Str. Anastasie Panu No. 4

Sub conducerea unei **asociațiuni de profesori secundari.**

Curs liceal complect și școală comercială.

Se prmesc elevi interni, semi interni și externi.

Inscrieri în ori ce zi de la 10—12 și dela 2—5. Prospecte la cerere.

Direcțiunea acordă trei burse pentru elevii săraci pentru care se va ținea concurs la 1 Noembrie a. c.

Director de studii, **G. Dornescu.**

Examenul de capacitate, secția științifică pentru profesoare se va ținea în ziua de 4 Noembrie la Universitatea din Iași.

Mîne Vineri orele 4 p. m. se întrunește comisiunea de examinare a elevilor pregătiți în particular, prezentați la școala comercială superioară.

D. Const. Botez, profesor de limba franceză la Bîrlad, a fost transferat la gimnaziul Alexandru cel Bun din Iași.

Pungașii voiajori Mihai Ionescu zis Melu și Vladimir Marcovici despre care am publicat eri, că au fost prinși de Brigada de siguranță locală, după ce au furat portofelul d-lui Ed. Petitgrew fiind înaintați Parchetului au fost depuși de d. Jude Instr. Cab. II.

In ziua de 5 Noembrie se vor întruni toți viticultorii din localitate pentru a pune bazele unei societăți a viticultorilor

Depozitarul nostru d. E. I. Brumer s'a mutat în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 71 etagiul de sus, peste de drum de Banca Moldovei.

Biroul D. Brandes s'a mutat în str. Ștefan cel Mare No. 21 alături de blănăria Alter David succes.

D-nii profesori universitari D. Gusti, dr. Al. Miller, Gregore Demetrescu și Fr. Rainer se vor întruni zilele aceste pentru a se consfătui asupra ultimelor măsuri de îmbunătățire ce urmează a se lua, în vederea reorganizării bibliotecii centrale, de pe lîngă universitatea eșană, astfel și ca ea să corespundă menirei ei, de a putea lesne sluji în special pe studenți și profesori.

D. Iulian Teodorescu, va începe mîine la orele 8 dimineața, examenul cu studenții din anul I și II-lea, la procedura penală, civilă și drept penal.

Diverse întîmplări

— Eri seara a încetat din viață, subit, la cîrciuma lui Ioan Moisescu din str. Sărărie, bătrînul Dumitru Movilă.

— D-na E. Dima devine proprietara imobilului din str. Cogălniceanu No. 6.

— Intre d-nii dr. N. Manolescu și Gustav Ulrich s'a încheiat o societate pentru desfacerea vinurilor în București.

— D-nii Al. Ionescu și N. N. Săveanu devin proprietarii moșiei Sîngereii din comuna Gropnița.

Prețul cumpărărei a fost de un milion 395 mii lei.

— Monahul Xenofon Grama, de la mînăstirea Bogdana din jud. Bacău, a fost exclus pentru totdeauna din monahism, din cauza unor abateri de la disciplina monahală.

— In ziua de 11 Noembrie, va avea loc la prefectura de județ, licitație publică pentru exploatarea pădurilor statului din Costuleni, Probota și Coarnele-Caprei.

— D. Aristotel Costăchescu notar cl. II al comunei Vlădeni, a fost înaintat notar cl. I.

CURA — Cea mai rațională de Unt de pește pentru ADULȚI și COPII —

e numai aceia cu :

UNT DE PEȘTE IODOFERAT SIMPLU și
UNT DE PEȘTE IODOFERAT cu FOSFOR **WERNER**

Aprobate de Consiliul sanitar superior și premiate la mai multe expozițiuni din țară și din străinătate, cu cele mai mari distincțiuni.

Unt de Pește Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamațiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinațiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum și un excelent tonic la *reconvalescenții sifilitici.*

Pentru copii de școală slăbiți prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Pește Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele și un *tonic prin excelență* în perioada creșterei copiilor, în stările limfatice și a studiului pubertății.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curței Regale* **Iași.** Pentru București : *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova : *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

■ Un elev a cerut Ministerului instrucţiunii să-i echivaleze diploma Academiei Comerciale din Praga în ţară la noi.

Cererea s'a admis şi s'a trimis la Iaşi şcoalei superioare de comerţ, ai cării profesori întruniţi eri, în urma unui examen, au declarat echivalentă diploma Academiei Comerciale din Praga cu diploma de absolvire a şcoalei Comerciale superioare.

Profesorii noştri au mai constatat în acelaş timp că cunoştinţele posedate de absolvenţii şcoalei comerciale superioare din România sunt cu mult superioare celor cu diplome din străinătate.

■ Rezultatul examenului şi tabloul elevilor reuşiţi la bursele de la liceul internat, au fost înaintate ministerului instrucţiunei spre aprobare.

Elevii reuşiţi vor începe cursurile de acum şi numai după aprobarea ministerului, peste 5—6 zile vor fi priimiţi interni.

■ Pentru eri medicii Casei sft. Spiridon fusese convocaţi pentru a se trage la sorţi juriul examinator al concursului pentru postul de medic primar al ospiciului Galata.

Neprezentîndu-se majoritatea medicilor, tragerea la sorţi s'a amânat pentru o altă dată, care se va fixa ulterior.

■ Creditul viticol a decis să înceapă organizarea viticolă în cadrilater după anexarea oficială a noului României.

■ S. S. episcopul catolic Camelli va publica o lucrare de trei volume care va cuprinde acte referitoare la activitatea S. sale ca: vizitator apostolic al Moldovei; ca episcop şi ca arhiepiscop.

Primul volum va apare în cursul lunei Noembre.

■ O delegaţie a Camerei de Comerţ locale va pleca mîne la Vaslui, unde împreună cu membrii secţiei locale şi o delegaţie a primăriei vor lua dispoziţiunile necesare pentru a pune în funcţiune oborul de cereale din acel oraş, conform Legei Burselor.

■ Institutorii însărcinaţi a preda lecţiuni în şcolile de adulţi se vor întruni în astă seară, pentru a stabili zilele în serile cărora urmează a ţinea cursurile.

■ D. Teodoru, comisarul secţiei I-a a fost avansat comisar clasa I-a şi mutat la Balcic, după cerere.

In locul d-sale a trecut d. Becarian de la comisia gărei.

A rămas vacant posul de comisar al gărei.

■ **Moartea generalului Scheletti.** La biserica sf. Spiridon, unde se află de aseară depus corpul regretatului general Scheletti, e un defilen permanent de tot ce are oraşul mai distins.

Fără întrerupere se depun pe sicriu numeroase coroane, din partea numeroşilor prieteni ai defunctului.

Intre altele a sosit azi o prea frumoasă coroană din partea d-lui Al. Marghiloman, ministru de finanţe.

Inmormîntarea remăşiţelor pămînteşti ale regretatului, va avea loc mîine, cu o deosebită solemnitate.

Din partea clubului conservator, va vorbi d. D. Greceanu.

■ **Şcolare.**—D. C. Teodorescu instit. Roman, a fost însărcinat cu girarea direcţiei şcoalei de băeţi No. 3 Roman, în locul titularului C. Grădinescu numit delegat pedagogic.

— Ministerul anulează certificatul No. 160 din 25 Iunie 1894 pe numele Pavli C. Constatin, eliberat de direcţiunea şc. primare de băeţi No. 8 „V. Adamache" din Iaşi, de oare ce a fost perdut şi s'a eliberat un duplicat.

— Examenul de capacitate, specialitatea „mode" care urma să se ţină la 20 Octombrie 1913, s'a amînat pentru ziua de 15 Noembrie.

— Examenele de capacitate pentru grupa: limba romînă, latină, filosofia şi pedagogia, se amînă pentru 10 Ianuarie 1914.

— Duminică 3 Noembrie ora 10 a. m. se va întruni în localul inspectoratului comisiunea pentru studiarea chestiunei îndepărtărei diviziilor din şcoalele rurale, şi înlocuirea lor prin un tip urban, spre a-şi da avizul.

— D-na Ana Mancaş institutoare la şcoala No. 2 fete se transferă la şcoala de fete Elena Doamna ca institutoare şi directoare în locul d-nei Iulia Motăş.

— D-na Iulia Motăş institutoare şi directoare la şcoala de fete No. 7 Elena Doamna şi care a demisionat din direcţie se transferă la şcoala No. 4 fete Principesa Maria în locul d-nei Casuca Tincu.

— D-na Casuca Tincu institoare la şcoala No. 4 fete, se transferă la şcoala No. 3 fete P. Poni în postul nou înfiinţat.

— D-na Antonescu Elena institutoare la şcoala No. 4 de băeţi V. Conta se transfera la No, 2 de fete Regina Elisabeta, în locul d-nei Ana Mancaş.

— D-na Viorica Lecca, institutoare la şcoala No. 10 Principele Ferdinand se transferă la No. 4 băeţi V. Conta în locul d-nei Elena Antonescu,

D-na Tereza Ionescu institutoare la şcoala de fete din Mihaileni se transferă la No. 10 fete după cerere.

— D-na Maria Lăzărescu irstitutoare la şcoala de fete No. 1 Dorohoi se transferă la şcoala No. 10 băeţi în locul d-nei Lecca.

■ D. general Lambrino, comandantul corpului IV de armată, a ordonat a se face o frumoasă mormîntare militară, regretatului general Skeletti. Va fi scos la înmormîntare aproape întreg regimentul 13.

■ **Judiciare.**—Camera de punere sub acuzare a admis apelul primului procuror Trib. Iaşi şi a dat mandat de arestare contra lui David Neuschat, pentru bancrută simplă şi frauduloasă.

— Ivindu-se paritate în procesul dintre Ozias Clarnfeld cu Th. Dornescu pentru bani, Curtea de Apel s. II-a a amînat judecarea afacerii pentru un alt termin.

— Curtea de Apel secţia I-a, a amînat pentru 1 Noembrie, pronunţarea deciziei în procesul dintre The Banc Of Rumainien, cu Moritz Strich, pentru moratoriu.

■ **Universitare.**—Cursurile facultăţii de ştiinţi, au început de azi. Programul cu orele în care îşi va ţinea fie care profesor cursul, a fost astă-zi afişat în sala paşilor perduţi a universităţii.

— Astă-zi e ultima zi în care studenţii tuturor facultăţilor universităţii, urmează a'şi depune la rectorat cărţile de student, pentru a fi trimise la minister, să li se puie viza de reducere pe căile feraie.

■ Doi humorişti franceji, Max Linder şi Prince, cei mai buni artişti-comediani ai scenelor Parisului, figurează în noul program de astă seară Joi al cinematografului Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli. — Tînăra pereche este comedie în care apare Prince—şi în „Nepotul lui Max Linder" apare al doilea humorist.

Ambele comedii special scrise pentru simpaticii actori sunt de o reuşită extraordinară şi vor distrage pe cei mai sombrii spectatori.

Noul program de astă-seară cuprinzînd excepţional 5 părţi, mai conţine între altele:

Vînturile puternice de pe coastele Chinei, interesante vederi prinse de cinematograf.

Jocuri olimpice executate de trupa Brentano.

„Blanche Mireille" (Sacrificiile iubirei). O desfăşurare splendidă din cruzimile vieţei, o dramă în care se oglindeşte sbuciumul sufletului omenesc. Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor pariziane. (3 părţi).

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri 1 Noembrie: „Franţa în răsboiu" episod zguduitor din luptele pentru cucerirea Algeriei. — O mare vînătoare în Africa Centrală, etc. etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Goldstein Matelii

— Moaşă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

Profesoară de engleza

se caută. Informaţiuni la Tipografia H. Goldner între oarele 2—3 p. m.

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Acţiunea d-lui Take Ionescu

— Comentariile presei europene— Consiliul de miniştri din Constantinopol—

--Pacea greco-turcă--

Paris.—„Le Temps" făcînd comentarii despre tratatul greco-turc, declară că acest tratat e al doilea succes incontestabil al Romîniei. Marele ziar francez vorbeşte despre existenţa grupărei dintre Romînia, Grecia şi Serbia, care va exercita o influenţă fericită asupra tuturor soluţiilor chestiunilor pendinte.

*

Viena.—„Neue Freie Prese" scrie, despre iscălirea iminentă a tratatului greco-turc:

„Momentul cel mai interesant din ultimele zile a fost intervenţia Romîniei. Prin colaborarea sa şi propunerile făcute de Take Ionescu au împins spre un compromis, dobîndind astfel un mare merit.

„E un moment de îmbărbătare pentru conştiinţa romînească, de a vedea exercitîndu-se în mod atît de folositor, însărcinarea de arbitru, pe care Regele Carol a reclamat-o pentru Romînia.

*

Constantinopole.—Consiliul de miniştri s'a întrunit azi, la locuinţa Marelui Vizir, spre a discuta textul tratatului de pace care a fost iscălit.

*

Constantinopole. — In timpul consiliului de miniştri, Marele Vizir a primit pe delegatul grec, d. Levidis.

Aceşti doi barbaţi de stat s'au felicitat reciproc de fericita încheere a negocierilor de pace.

Dini izvor sigur se afirmă, că consilul a hotărît să transmită la Atena instrucţiuni de a iscăli pacea în mod definitiv. Totuşi, ştirea nu a fost pînă acum comunicată în mod oficial.

*

Atena.—Presa grecească, vorbind de negocierile greco-turce, releveaze intervenţia rodnică a Romîniei.

D. Take Ionescu spre Constantinopol

Atena.—D. Take Ionescu însoţit de cîţiva miniştri şi de şeful Biroului Presei, s'a dus azi la Egino spre a vizita antichităţile. Inainte de a părăsi Pireul, seara va avea loc un prînz de adio, în onoarea d-lui Venizelos şi a altor miniştri, pe bordul vaporului romîn.

D. Take Ionescu va pleca diseară spre a se înapoia la Bucureşti, prin Constantinopol.

Graniţa greco-albaneză

— Propunerea engleză —

Londra. — Agenţia Reuter află că un schimb de vederi a avut loc între puteri în privinţa graniţei greco-albaneze. E o urmare a propunerilor de compromis făcute de membrul englez, în comisia de delimitare.

Se crede, că aceste propuneri vor forma baza soluţiei afacerei. Ele nu aduc nici o modificare la hotărîrile conferinţei de la Londra, ci se raportează la ţinutul pe care Augustro-Ungaria şi Italia l'au declarat discutabil.

*

Londra.—Agenţia Reuter află că Italia a primit propunerea engleză privitoare la regularea graniţei greco-albaneze.

*

Roma.—Agenţia Stefani zice că Italia şi Austro-Ungaria menţin punctul lor de vedere, exprimat în nota pe care au înmînat-o la Atena, în privinţa ţinutului pentru care conferinţa de la Londra nu a luat nici o soluţie definitivă.

Transacţiunile sunt posibile, dar în urma hotărîrei ca Koriţa şi capul Stilos să fie încorporate la Albania şi trupele greceşti să evacueze teritoriile sud-albaneze.

Hotărîrile Europei nu pot fi modificate de alte guverne.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Actul de tradare din Italia

Roma.—Poliţia a arestat pe numitul Tullio Menozzi care, după cele ce spun ziarele, ar fi vîndut agenţiei Franceze din Geneva, nişte fotografii reprezintînd planurile de mobilizare ale armatei italiene; acesta, în complicitate cu sergentul Petriglia care şi fost arestat.

Menozzi a recunoscut fapta lui.

Raporturile turco-bulgare

Sofia.—Generalul Savof s'a înapoiat azi. El a desminţit ştirea despre încheerea unei alianţe turco-bulgare, dar recunoaşte existenţa bunelor dispoziţii reciproce dintre cele două state. Generalul Savof face elogii armatei otomane care se găseşte acum într'o stare excelentă. Totuşi e cu totul înlăturată prevederea unui război între Turcia şi Grecia.

— Firul special telefonic a bine-voit a se deranja azi între Iaşi şi Bîrlad, aşa că n'am putut convorbi cu corespondenţii noştri din Capitală.

✝

Căpitanul T. Skeletti; Căpitanul M. Skeletti cu soţia şi copii; Gh. Skeletti, Locotenentul E. Skeletti; d-na Adina Căpitan Hentzescu cu soţul şi Jeanne Skeletti, fii şi fiice; d-na Hortansa Drosso; D-na Ducesă Nuntziante de Mignano cu fiicele Marie şi Hortense de Mignano; D-na Marie Mortzun, surori; Maiorul Eugen Skeletti; Edgar Skeletti; D-na Henriette Canano cu soţul; D-na Ofelie Fournaraki cu soţul; Margareta Căplescu; D-nii N. Drosso cu fiul şi C. Drosso; E-na Eugènie Bonardelle cu soţul şi copii; Locot. P. Mortzun; D. Eugen Peitevin, nepoţi; D-ra Virginie Renaut, cumnată; familiile Racovitză Şorăneşti, Dobias, Ghiţescu, Hentzescu, Melik, Amelie de London, Stamatopol, Mortzun, Titus Istrati, au durerea de a vă face cunoscut pierderea prea iubitului lor

Scarlat Skeletti

General de Divizie în retragere, Mare ofiţer al Stelei şi Coroanei României, decorat cu mai multe ordine romîne şi străine

încetat din viaţă în etate de 72 ani, în dimineaţa zilei de 30 Oct. ora 2 şi vă roagă să bine voiţi a lua parte la înmormîntare ce va avea loc în ziua de Vineri 1 Noembrie a. c.

Cortegiul va porni dela Biserica Sft. Spiridon, unde corpul se află depus, la orele 3 p. m.

Iaşi, 31 Octombrie 1913

O odae mobilată de închiriat.

A se adresa Duminicele după masă str. Tatarăşi 3, de la Comisia V-a înainte.

Pepinierele de Viţe Americane

ALTOITE ŞI NEALTOITE

Producători direcţi etc.

Dimitrie Vizanti

Copu-Ioşi

— 2 medalii de aur şi argint —

— Catalogul gratis la cerere —

Se vînd cu preţuri moderate

LEMNE DE FOC

calitatea Fag, cu vagonul sau în detall.

A se adresa Depozitului strada Vasile Conta No. 2.

Inştiinţat prin cartă poştală, viu la domiciliu.

ISIDOR JURIST

De Inchiriat *un apartament cu 450 lei anual, Strada Păcurari 92.*

A se adresa D-lui Dr. Frey, peste drum de grădina Copou.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

1,000 Decalitri *Vin de Panciu, nou, excelen se vînd cu preţ convenabil. Informaţii str. Săvescu 12, Iaşi.*

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reîntorcîndu-se în localitate şi-a reluat consultaţiile.

Str. Lăpuşneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

De vînzare sau de închiriat

cu începere dela 26 Octombrie a. c.

O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Judeţ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case şi atenansele necesare unei bune gospodării.

Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iaşi, strada Lozonschi 4.

VACCINARI ŞI REVACCINARI

— cu buletine pentru şcoli —

Dr. A. Steuerman

13 Str. Cuza-Vodă

— Telefon —

De Inchiriat *(şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.*

La situaţie admirabilă.

Adresa: Adela Ghiulea Str. Muzelor 18.

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoş parizian —

Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri

Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à-vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpăţînă.

Pensiune *complectă sau numai camere mobilate pentru domni în vîrstă.*

Ingrijire bună de o damă de societate.

Adresa la ziar.

De Inchiriat *două apartamente unul cinci odăi, bucătărie, pivniţă, apă în curte, accesorii, al doilea 3 odăi, antret mare, bucătărie, pivniţă accesorii, situate str. Sft. Andrei 2 (colţ str. Palat, vis-a-vis de biserica Sft. Andrei (Mina).*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele urmatoarelor fabrici.

„Tesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de botez. Fîţi de lampă şi de scăparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu catărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrica Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin intrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

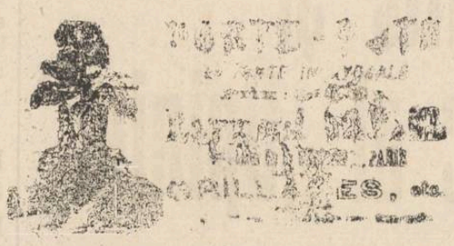

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurează şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de tămăduit, Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase cari-s resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi şi dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia H. Goldner Iaşi.—Strada Gh. Mârzescu 17

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2025 - Sîmbătă 2 Noembrie 1913

CRONICA

Universitatea ateniană în răsboiul balcanic

Intîmplările ce se desfășoară, în momentul de față, în Capitala Greciei, pe de o parte; proclamarea d-lui Take Ionescu ca „doctor honoris causa" pe de altă parte—și în genere marea ridicare a prestigiului modernei Helade, de toți recunoscută, fac cu desebire interesant și atrăgător tot ce se referă la viața și manifestările Atenei.

Ea n'a încetat, de altfel, un singur moment, da la începutul războiului balcanic pînă astă-zi, să fie de actualitate. Evenimentele războinice propriu zise; participarea vie și eficace a Greciei la evenimentele în curs; tragica moarte a Monarcului, tocmai atunci cînd țara triumfa și națiunea se reabilita; pacea și cel de al doilea războiu; conflictul cu Turcia, —sunt atîtea însămnate momente istorice cari au atras luarea aminte a Europei asupra punctului extrem în sudul ei, unde se făurea reînvierea unui popor cu glorioase tradiții.

Dar un amănunt caracteristic este și acesta: participarea Universității ateniane la marele conflict și anume în al doilea războiu balcanic.

Chiar acum cîte-va zile se putea ceti în toate ziarele europene o telegramă transmisă de către o agenție din Sofia sub titlul „Bulgarii protestează contra ororilor grecești", datată 20 Octombrie stil vechiu și în cuprinsul următor:

„Guvernul este sesizat de numeroase plîngeri din partea familiilor bulgare contra procedărilor grecilor, care bagă la închisoare, bat și chiar ucid pe comercianții bulgari, care călătoresc pe teritoriul grec.

Astfel un mare fabricant din Gabrovo anume Ogmanoff, a fost acum în urmă arestat la Salonic, dus în peninsula Chalcidică unde este bătut în fiecare zi pînă la sînge.

Cînd s'a făcut schimbarea prizonierilor de războiu bulgaro-greci, numeroși prizonieri bulgari, ale căror nume figurau pe lista remisă de guvernul elenic, au lipsit la chemare.

Comisarii bulgari au atras atențiunea comisarilor greci, însă aceștia au refuzat de a da lămuriri, mulțumindu-se a spune că aveau ordinul de a preda pe prizonierii prezenți, și nici nu au consimțit chiar a însera această neregularitate în protocol. Prizonierii cari au lipsit au fost probabil asasinați".

Acest comunicat are numai încercarea de a produce o diversiune în opinia publică europeană foarte viu și foarte penibil impresionată de dovezile date la iveală despre cruzimile fără seamăn ale Bulgarilor, făptuite în cursul celor două războaie.

A venit apoi, după al doilea războiu, o publicațiune unică în felul ei, intitulată: „Atrocités bulgares en Macédoine" și dată la iveală de către Rectorul Universității Naționale din Atena și Universității Capodistriane, Théodor Zaimis, adresată rectorilor Universităților din Europa și America.

Din acea lucrare, tipărită în limba franceză, ca să fie accesibilă tuturor, sunt pagini cari vor trece în istorie prin preciziunea și abundența de fapte și documente.

„Acum trei săptămîni — scrie rectorul în Introducere — v'am telegrafiat, conform unei deciziuni a celor două universități din Atena, atrăgînd luarea d-v aminte asupra cruzimelor săvîrșite de către Bulgari în Macedonia și v'am înștiințat că voiu avea onoarea de a vă trimite un raport asupra acelor evenimente.

„Dacă expozeul universităților ateniene nu v'a fost trimis mai curînd, e „pentrucă lista fără de legilor ce trebuia să înșire devenia pe fiece zi mai lungă prin niște crime cari întreceau în groază toate cele săvîrșite mai înainte.

Din nenorocire lista atrocităților nu este încheiată.

...Marile puteri au fost mișcate de atîtea orori. Ele au însărcinat pe consulii lor, sau chiar comisiuni speciale ca să facă anchete la fața locului. Din nefericire rezultatele acelor anchete diplomatice, cari nu sunt toate terminate, n'au fost încă date publicității. In lipsa unora ne-am bazat pe rapoartele oficiale ale M. S. Regelui Grecilor și ale Statului Major, pe mărturiile personalităților diplomatice și bisericești străine ca și pe acele ale corespondenților speciali ai marilor ziare străine și cari au făcut cercetări proprii.

E păcat că n'au fost atît de numeroși, corespondenții, precum ar fi fost de dorit. Am preferat, cu toate aceste, să repetăm mărturiile acelorași persoane decît să cităm pe acei corespondenți obișnuiți cari, trăind în Grecia, puteau fi bănuiți de a simpatiza cu Helenii.

Doritori de a ne mărgini la un raport curat obiectiv, am îndepărtat ori-ce opinie personală pentru a ne limita la documente sigure, alese după cel mai riguros control, provenind de la autorități al căror cuvînt nu poate fi pus la îndoială și, pe cît posibil, de la autorități străine."

Intr'adevăr e nespus de bogată seria de atrocități dintre cari nu lipsesc nici jafurile, nici incendierile, nici omorurile, nici violurile, nici asasinatele în masă, cu torturi medievale, cu diabolice ori sadice acte în potriva acelora cari, mai eri, fuzese aliații, lor în războiul creștinității doritor de a izgoni Semiluna...

O listă întreagă de localități; liste numeroase de victime; o înșirare sinistră de detalii îngrozitoare—întregesc tabloul tragic al zilelor de atrocități.

„Dacă ați avut răbdarea de a studia expozeul nostru—încheie rectorul Zaïmis —în întregime, ați băgat de seamă că nu cuprinde nici un singur fapt care se poate nega și o singură mărturie ce poate fi pusă la îndoială. Vă veți fi convins din dosarul acesta—încă departe de a fi complet!—că aveam dreptate cînd v'am depeșat, rogîndu-vă să vestejiți în numele moralei creștine și al drepturilor omului, făr'delegile bulgare cu totul unice în istoria războaelor moderne..."

Cetind numeroasele documente, mărturisiri și dovezi cuprinse în broșura rectorului celor două universități din Atena, rămînem, într'adevăr cu impresia că, în pornirea lor contra statelor creștine rivale Bulgarii au mers mult mai departe cu cruzimele decît față de credincioșii Islamului.

Constatarea va avea importanța ei, după cum faptele vor avea urmările lor.

R.

NOTA ZILEI

Soluția.

„Viitorul" crede că d-na Roman a găsit „soluția fericită" în chestia lui „Manasse"—retrăgînd piesa.

Noi credem a fi găsit o soluție și mai fericită. Să joace Teatrul Național pe „Manasse" la.... cinematograf. Tot s'a introdus cinematograful la feeriile lui Mircea Demetriade, Victor Eftimiu și alții.

Piesa lui Ronetti Roman place tuturor, ca acțiune și ca desnodămînt, chiar și celor mai fervenți ortodocși. Sunt numai cîte-va fraze ale lui Manasse puse la index. La cinematograf însă nu le va auzi nimeni.

Și astfel vor fi împăcați d-nii V. G. Morțun cu d. C. Banu, d-nul Al. Rubin dela „Independența" cu d. Locusteanu de la „Viitorul".

POLITICE

Pacea definitivă

Pacea greco-turcă ie definitivă —a devenit definitivă în momentul, cînd, pe bordul vaporului „Romînia", în urma unei noui intervențiuni a d-lui Take Ionescu, delegații greci și turci și-au dat mîna.

Amănuntele, în privința acestui istoric moment, despre care relatează pe larg serviciul telegrafic ce-l publicăm în corpul ziarului, vor umplea de mîndrie, desigur, inima ori cărui bun romîn.

Ca și cum faptele însăși au voit să dea cea mai splendidă satisfacție d-lui Take Ionescu, pacea s'a semnat definitiv în momentul în care d. Take Ionescu era gata să plece și vaporul „Romînia" se afla sub presiune.

Reprezentantul Romîniei a fost solicitat să întîrzie cu ceva plecarea—în care interval d. Take Ionescu a reușit să stabilească acordul perfect.

Succesul măreț al Romîniei este desăvîrșit—acțiunea d-lui Take Ionescu a fost încoronată de izbîndă.

Pacea s'a încheiat pe bordul vaporului „Romînia" — pe teritoriul romîn dar.

Un moment se ivise oarecare motive de îngrijorare. Informații particulare vestiseră, că în sînul ministerului din Constantinopole izbucnise oare-care neînțelegeri în privința ratificărei tratatului. Se vorbise chiar de demisiunea unora din miniștri.

Neînțelegerile au fost însă aplanate. Ratificarea a fost admisă. Vizita d-lui Take Ionescu la Constantinopole nu va mai avea caracterul de a grăbi această ratificare.

Opera mîndră este sfîrșită. D. Take Ionescu revine spre patria mumă, cu mulțumirea adîncă de a o fi servit și de astă-dată. Succesul lui este succesul țerei. Unul de altul nu poate fi despărțit.

Să sperăm că „nimenea nu va disimula sentimentul de adîncă mulțumire, astăzi, acum cînd, fericitul rezultat al acțiunii d-lui Take Ionescu în conflictul greco-turc este complectamente stabilit".

MICI POLEMICI

Generalul Savof, întors din Constantinopole, laudă mult armatele turcești.

Despre morți nu se vorbește decît bine.....

*

După dezmințirea drastică incasată de la d. P. P. Carp, reprezentantul „Cuvîntului", d. Negruzzi, nu va mai putea avea „convorbiri" nici măcar cu... portarul castelanului de la Țibănești.

*

Uluit de lovitura de ciomag, autorul falșului interview din „Viitorul" și „Cuvîntul" declară prin acest din urmă ziar că nu mai recunoaște în nota din „Epoca", nici stilul, nici firea d-lui Carp.

...Dacă l'au scos din răbdări adepții!"

*

Cel mai ciudat lucru la procesul din Kiev a fost că parchetul, în Rusia ortodoxă, a chemat ca expert pe catolicul Pranaitis.

Dovadă de ce-l cred capabil pe iezuit chiar pravoslavnicii ruși!

*

A propos de Kiev. Procurorul care a făcut pe tribunul public se cheamă Wipper.

Unii glumeți l'au poreclit Viperă.

*

Cetim în „Cuvîntul" că Georges „Clemanceau" ar fi esclamat „Armes Griechland", după onorurile date lui Take Ionescu.

Dacă G. Clémenceau (și nu Clemanceau) ar vorbi nemțește, ar zice în tot cazul „Griechenland"...

*

Dublurile teatrale zăpăcesc publicul. Iașanii nu s'au putut pronunța între Cuzin ki și Cîrjă cine e mai... Vinovat.

ECOURI

Simbolurile sărei.—Sarea a jucat totdeauna un rol capital în relațiile omenești, începînd de la originea lumei, și se vede din Biblie că pînea și sarea sunt imboldurile ospitalității.

De altfel, sarea a fost totdeauna considerată drept lucru sfînt:

Bullele de excomunicare opresc a se da excomunicatului: apă, foc și sare. Altă, dată, soldații găzduiți la drum, se zice că aveau drept la sare, foc și candelă. Oamenii superstițioși văd un rău augur în răsturnarea solniței.

Femeea lui Loth a fost schimbată în stană de sare.

La ceremonia botezului, se pune puțină sare în gura copilului. Se zice de un om beat că are un sloi de sare în gîtlej.

In sfîrșit, pușca se încarcă cu sare, cînd vreai să pești de fundul pantalonilor pe un pungaș.

Și dacă'și mai continua, veți găsi de sigur—iubiți cititori—că toată înșirarea aceasta e fără sare.

OAMENI ȘI LUCRURI

In noaptea luminelor mici...

O bună parte a serei o petrecurăm în lipsa electricității.

Becurile sterpe, lipsite de lumină, fără albeață și fără strălucire, așteptau să le revină, pe miraculosul fir electric, darul de a lumina, în timp ce noi luam repezi măsuri ca să le înlocuim cu ce se poate: lămpi cu petrol, de mult scoase din uz, luminări de spermanțetă, păstrate doară pentru pian...

Totul ni se părea bine venit acum. Ne resignăm lesne în atari împrejurări și iată că, după puține momente, mica lumină o găsim destulă și nu ne mai supără; mirosul și fumul sunt risipite și în discreta flacără de luminări scrisul însu și nu ni se pare îngreuiat. Din potrivă: e ca și o veche dragoste care ne revine; o uitată deprindere la care ne dedăm iarăși.

Luminele mari vor fi avînd, negreșit, foloasele lor, plăcerile lor. Dar și lumina cea mică nu e de disprețuit. In semiumbra ei gîndul e mai lin și mai odihnit; cursul lui e altul, dar poate e mai firesc, mai drept, mai omenesc.

Tîrziu, firul electric și-a reluat domnia lui; becurile s'au înnălbit, — camera s'a luminat din nou. Și iată că acum, în odaia vecină, totul cheamă la tăcere, iar în locul oricării alte lumini s'a aprins, ca și în multe alte seri, *candela* cea mică deasupra unui leagăn. Ce mic și primitiv izvor de lumină,—candela! Un fitil imperceptibil plutind în stratul lui de untdelemn... Așa s'a perpetuat de secole forma ei, lumina ei tainică, șovăelnică, sfioasă.

Cu toate aceste, de atîtea ori, în nopți cu ceasuri de insomnie, admir mica ei lumină ocrotitoare, făcută pentru gîndiri și amintiri...

Tot așa de slab, de curat și de timid a pîlpîit candela, alături de icoane, alături de leagănuri, cu sute și sute de ani în urmă și, fără îndoială, tot așa de ademenitoare a fost totdeauna, pentru meditări, pentru reflexii; tot așa i-a fost liniștită și nepăsătoare flacăra mică, de par'că n'ar vedea nimic în jurul ei, n'ar îndura nici o schimbare în bine, ori în rău. Candela e un simbol, — dar este negarea progresului, străină de „lumina" lui.

Și cu toate aceste în ea se cuprind toate elementele luminei mari, după cum pruncul la căpătăiul căruia veghează — tovarășă blajină, fără larmă, fără radieri iritante—posedă, sufletește, viața întreagă a omului de mîne, iar în gîngăvitul lui de dulce păsărică — graiul rudimentar al ființei viitoare.

Poate că, de aceea, pe noi înși-ne, oameni întregi, discreta lumină de candelă ne recheamă, blînd, în anii dindărăt și ne depărtează din lumea supărărilor mari, patimelor mari, gîndurilor și planurilor mari,—în viața simțirilor intime, în noaptea luminilor mici.

Rodion

Organizarea studențească

— O nouă directivă —

„Cînd începem lucrările acestui an școlar se simte par'că plutind în aer ceva deosebit; se strecoară în suflete ceva, pare-că, din grija cu care înaintașii noștri se sileau să întărească și să ridice Patria și se desprinde tot mai clar întrebarea: Fi-vom noi, romînii de azi și de mîine la înnălțimea nevoilor timpului?"

Mulți dintre cei cărora ne adresăm azi abia și-au prins în părete trofeele culese pe plaiurile Bulgariei, mulți dintre ei abia și-au scuturat colbul de pe tunicile cu care au plecat în numele civilizației să moară ori să vie plini de glorie.

In lungile șederi prin țara democratică, în scurtele dar simțitele incursii prin școlile bulgare unde au mîzgălit cataloagele și registrele de diplome, reîntorși în cort s'au gîndit ei vre-odată că acei în a căror țară poposesc ca dușmani au în conștiința lor un suflu patriotic, larg democrat și adînc conștient?

Și reîntorși, cînd de mîne urcă dealul spre instituția în care mulți credeau să nu mai calce, mîne cînd după o istovitoare muncă își depun examenele, duc ei cu dînșii un caracter mai aspru, o atitudine mai gravă?

Un an se împlinește în curînd de cînd bătrînul Iași a tresărit de o mișcare: acea a lor.

Un an de cînd din centru în sus spre deal, răsunau discuții, se izbeau principii, se ciocneau intenții, se atacau într'un elan de entuziasm serios acei ce păreau că stau în fruntea lor—ziceau ei—prea reci la pasurile lor.

O revoluție! Un rege răsturnat! Un comitet nou! O directivă nouă în viitor.

Dar care?

Ori care. De ea nu discutăm.

Destul să amintim că pînă azi nu s'a înfăptuit.

Și de acest prilej chemat—cu voe cu nevoe, cu plăcere, cu neplăcere—încercăm să vorbim și noi, să comunicăm acele gînduri la care, după doi ani de studenție, ne-am oprit.

Și vom expune aici pe rînd aceste gînduri. Cu titlul de dogmă? Nu. Cu titlul simplu de păreri.

Și pentru că în fruntea articolului de azi am spus „O nouă directivă", se cuvine să lămurim de la început ce-am vrut să înțelegem.

Ce fel de directivă?

Despărțim pentru netitatea expunerii această directivă în două, după țelul pe care i-l dăm: după *organizarea profesională* și după *organizarea socială*, în două ramuri de organizare, de activitate: *organizare și activitate* **pur studențească, pur profesională** și *organizare și activitate* **extra studențească, socială.**

Ințălegem prin cea dintăi:

O organizare care să aibă ca țel strîngerea raporturilor—de prietenie, de interese proprii fiecăruia și de interese comune organizației—în vederea pregătiri unei atitudini personale și solidare în fața nevoilor organizației, atît cele actuale cît și acele ce se vor ivi, atît în timpul participării membrilor ei ca studenți cît și în timpul separării lui ca diplomat.

Ințălegem prin a doua dependință de prima, o organizație care să aibă ca țel un singur lucru: educarea păturilor sociale prin o activitate de popularizare a științelor în massa populației urbane și mai ales rurale și apropierea între clase, în regat și în țările supuse.

Schița noastră va avea, prin însăși definițiunea ei, următoarele paragrafe:

Activitatea profesională.

Strîngerea raporturilor de prietenie.

Strîngerea raporturilor de interese proprii fiecăruia.

Interesele proprii:

a) în timpul studenției:
mijloacele de traiu;
„ „ studii;
„ „ educare;

b) în timpul separării:
Afiliațiunea;
Plasarea.

Interesele comune:
Idealul studențimii;
Legătură unitară între toate societățile studențești romîne și
Afirmarea lor ca unitate compactă;
Atitudinea unitară;
Innălțarea unității la gradul de corp consultativ și autoritar prin sine;
Interese actuale;
Interese eventuale;

Activitatea socială.

Idealul național și contingența cu idealul studențimii;
Educația cetățenească populară,
Educația științifică populară,
Unitatea culturală.

Sperăm să nu dăm loc la nici un gînd chioriș nimărui. Atitudinea noastră, promitem că va fi pur obiectivă și extrem de modestă.

Pentru că e greu să convocăm colegii noștri acum cînd vor fi în toiul examenelor și să ne comunicăm părerile, ne folosim de mijloacele presei pentru a face —ce-i dreptul mai rigid și fatal, mai pretențios—ceia ce am face-o altfel in partibus atunci cînd întîmplarea ar face să ne întîlnim.

Vom începe deci.

Popov.

A APARUT în editura tipografiei H. Goldner din Iași:

EDIȚIA a II-a din

Marele Dicționar LATIN-ROMÂN

COMPLECT, de IOAN NADEJDE

Un exemplar 10 lei

Această ediție este cu desăvârșire schimbată și mult adăogită.

Marele dicționar latin-român este o lucrare foarte conștiincioasă și de mare folos atât elevilor, studenților cât și intelectualilor.

Este cel mai bun dicționar latin-român din țară.

SPRE PRAGA

IV.

In apropierea stîncei Vyschrad, urcînd dealul pe niște scări pe piatră, ajungi la o biserică veche cu hramul sf. Petru și Pavel, rîdicată de prințul *Vladislav II* între 1070—75; pe lîngă cîteva antichități ce se văd aici, ceea ce mișcă, redeșteptînd în inima vizitatorului un sentiment de pietate și duioșie, e cimitirul din jurul acestei biserici. Dccă n'ai vedea cruci și monumente funerare, te-ai crede transportat într'o grădină fermecătoare; flori de diferite forme și culori respîndind și umplînd aerul cu un miros îmbătător împodobesc fiecare mormînt, îngrijit și ținut curat de un comitet pentru întreținere și înfrumusețare, în contra unei taxe modeste. Totul e aranjat simetric și la linie, drumul printre morminte așternute cu nisip gălbui, mereu schimbat. Nu se pomenește acea sălbătăcie și nepăsare, lăsîndu-se copacii să crească în voia lor, ca într'o pădure, care cu timpul nu numai că acopăr monumentul, dar îl și distrug, pe cînd d'asupra țărnei, care ascunde rămășiteld unei ființe scumpe și jelite odată, cresc buruieni și iarbă îngălbenită!

Fără îndoială că priveliștea unui asemene *cimitir-grădină* mișcă și inima cea mai indiferentă și egoistă, trezește în ea sentimente, care înalță, rîdică firea omenească d'asupra patimilor pămîntești făcînd ca în ea să vibreze o duioasă amintire, precum într'o cutie de resonanță răsună acordul unei dulci armonie.

Spre mează zi de acest cimitir se văd și acum resturi din puternicul zid ce înconjoară cetatea, o poartă grea și uriașă stă larg deschisă în cale, în apropiere se plimbă o sentinelă străjuind pulberea și casematele.

Pe drumul ce duce spre oraș se află o mică capelă, avînd aparența unui fort; e una dintre cele mai vechi biserici după tradiție ridicată pe locul unui templu păgînesc. Se văd și acum ghiulele de tun înfipte în zidul cel gros, ca mărturie a unor timpuri de zbucium și frămîntare.

Pe malul apei Moldau se ridică teatrul o construcție măreață iar interiorul decorat cu mult gust.

Boemii sunt recunoscuți ca un popor muzical, de aceia și opera lor e mult cercetată chiar și de către străini.

Ei sunt foarte punctuali; la ora fixată începe spectacolul, actorii n'au nevoe să aștepte ca teatrul să se populeze, acest lucru l'au încercat și eu; într'o seară, se dădea feeria *Oberom*, cam întîrziasem la un pahar de adevărat *Pilsnerbier*, cînd am ajuns începuse primul act; mi s'a dat drumul dar am stat frumușel lîngă ușă și de abia după terminarea actului mi-am ocupat locul respectiv.

Unde se pomenește ca vre'un întîrziat privitor să treacă bocănind prin sală, să întrebească cu ușa sau să se deranjeze un întreg șir de oameni!

Apoi în timpul executării partiturei domnește o tăcere și o liniște de poți auzi și bîzîitul unei muște, dar și la drept vorbind nu ți-e necaz, căci asculți, guști, te subjugă farmecul unei muzici, care te entuziazmează; strînsa legătură ce există între orchestră și corul compus din multe persoane iar măestria și technica cu care orchestra execută bucata muzicală sunt răsplătite cu tunete de aplauze, căci și simplul privitor din galerie își dă seamă de modul cum artiștii și-au făcut datoria.

Mai observai un lucru nou și neobicinuit pentru mine; între acte, cei din galerie, balcoane își consumau cele de ale mîncărei aduse fie de acasă sau cumpărate în tîrg, căci și aici după obiceiul german, spectacolul începe devreme asa că lucrătorii, amploiații comerciali etc. nu mai au timp să se ducă acasă ci vin direct la teatru.

Nu numai antichitățile dar și un articol de export, mult gustoasa și faimoasa *șuncă de Praga* au contribuit ca acest oraș să se bucure de un renume mondial. Cînd te apropii de Praga vezi convoiuri întregi de vagoane pline numai cu porci de o mărime și frumusețe exemplară, așteptînd parcă rîndul de a lua drumul exportului sau expuși în mărețile vitrine, sub diferite forme, să ispitească și să mărească pofta privitorilor; de aceea nici nu-i de mirare că numărul prăvăliilor în care se desface acest articol e așa de mare, avînd aproape fiecare și un local de bere, bună și ieftină.

Aici nu se pomenește de o *regală* sau *țap*; dacă ai cerut *ein Glas Bier*, îți aduce un pahar aproape de un litru. Intăia oră m'am cam speriat de așa măsură crezînd că n'am s'o pot bea, dar la asigurarea rîzîndă a chelnerului că și copii obicinuesc a bea cu asemene măsură, m'am liniștit, convingîndu-mă apoi și eu că numai începutul e greu! In apropierea orașului sunt multe localități istorice, ruini de burguri etc. unde călătorul, iubitor de asemene lucruri își poate potoli setea sufletului prin vederea lor pe cînd fie care piatră, fie care colțișor îi va grăi evocînd un trecut plin de glorie dar și de cruzimi.

Pentru un iubitor de studii, cercetări istorice. acest oraș îi prezintă destul material iar cine a văzut Praga, îi va păstra o amintire neștearsă și adînc întipărită în inima sa.

Iassiensis

INFORMAȚII

Cercurile liberale dau deja cîteva detalii asupra proiectelor de reforme liberale anunțate la congresul din București.

Partidul liberal va lasa Constituantei sarcina de a fixa detaliile de expropiere pe care șeful partidului s'a mărginit a le anunța în principiu.

In ce privește reforma electorală, Senatul va fi destinat să devie corpul preponderant al parlamentarismului nostru.

Senatul, va fi compus din reprezentanții Universităților, a Curților și Tribunalelor, ai baroului și sf-tului Sinod.

Foștii prețedinți de Consiliu și foștii miniștri, avînd un stagiu de cel puțin 6 ani, vor face parte de drept, pe cînd ceilalți 75 vor fi aleși de colegiul unic, sau de o parte a acestui colegiu.

Ministerul Instrucțiunii Publice a aprobat raportul directorului Liceului Național, făcut în înțălegere cu ceilalți directori ai gimnaziilor din Iași, anume ca în clasa I a Liceului Național să fie primiți anul acesta scolar 75 elevi în loc de 60, la gimnaziul Alexandru cel Bun 65 și la gimnaziul Ștefan cel Mare 69. Astăzi directorii vor desemna nominal elevii cari vor fi înscriși în clasele I pînă la limita de 75, 65 și 69.

D-nii profesori dr. C. Parhon, Tafrali, Virgil Arion, dr. Emil Pușcariu și dr. Socrat Lelu în urma cererei colegiului Universitar s'au stabilit definitiv în Iași.

Consiliul profesoral al Fac. de Litere întrunit în ședința de aseară, a ales cu unanimitate de voturi pe d. Profesor Al. Philipide ca decan pe un period de 2 ani în locul regretatului profesor Petru Rășcanu.

De pe urma regretatului profesor P. Rășcanu rămînînd o bogată bibliotecă de istorie și epigrafie familia s'a oferit să o vîndă Universității.

Ministerul a cerut Rectoratului să designeze o persoană competentă pentru a valora această bibliotecă.

Consiliul de război în ședința de astăzi, a achitat pe sublocotenentul în rezervă, Ioan Călugăru din regimentul 37 Botoșani, acusat de insubordonare.

Un monument lui Dimitrie Cantemir, Domnitorul Moldovei.— *Dimitrie Cantemir Domnitorul Moldovei, este una din figurile cele mai mărețe ale Istoriei și a trecutului nostru cultural. Dar gloria marei lui personalități, trece cu mult peste hotarele țării noastre. El stăpînește cu strălucirea învățăturii lui, întreaga epocă în care a trăit.*

Este bine a nu se da uitării oamenii trecutului ale căror merite, Istoria adevărată a avut timpul să le statornicească. Dimitrie Cantemir este dintre aceștia, și sîntem vinovați de a fi lasat prea multă vreme nedreptatea să apese memoria lui.

Timpul însă își face în totdeauna opera sa, nedreptățile se repară și se vor repara încetul cu încetul.

Pentru a curma această nedreptate ce se face memoriei marelui învățat Domnitor al Moldovei, mi-am propus să iau inițiativa a-i ridica un monument, și nu ne îndoim că publicul nostru cult care a dat nenumărate dovezi că știe să cinstească marile figuri ale culturei noastre, va îmbrățișa cu căldură și cum se cuvine și această inițiativa a noastră.

Teodor T. Burada

(N. R. Rugăm ziarele din Capitală și de ori unde, a reproduce acest apel).

In cursul lunei Octombrie au fost în oraș următoarele boli epidemice: 21 febre tifoide, 23 scarlatine, 9 anghine difterice și erisipel.

Actualminte se află încă în spitalul militar 6 cazuri de febră tifoidă.

Duminecă 3 Noembrie, c., ora 4 p. m., în Amfiteatrul Liceului Național, are loc prelegerea d-lui dr. Zosin, pentru *Cultura generală pozitivă*, tratînd despre *făptura omenească*.

Intrarea liberă.

D. Armășescu, șeful gărei din localitate, prin decretul No. 4708, a fost numit ofițer al Coroanei Romîniei, distincție binemeritată.

Comitetul organizator al Asociației muzicale din localitate învită publicul la ședința care va avea loc Sămbătă 3 Noembre crt. ora 9 jum. seara în sala Geltzer din str. Elena Doamna.

Ieri s'au mai înscris în prima clasă a liceului național încă 6 elevi dintre cei căzuți la concursul de burse al liceului național.

Din eroare s'au anunțat că d. I. Dolijan predă gimnastica la Institutul profesorilor asociați.

Duminică va avea loc adunarea generală a breslei cizmarilor pentru alegerea unui membru în comitetul acelei bresle.

A fost întăiu, precum se știe, scrierea academicianului francez Pierre Loti „La Turquie agonisante" cu pagini înflăcărate în care apărea, deapururi înfierată, firea bulgarului, excesiv de pornită spre monstruoase acte de răzbunare și oprimare.

D-na Maria C. Buțureanu și-a reluat activitatea de inspectoară școlară. In aceste din urmă zile d-sa a inspectat școlile particulare ale „Reuniunii", „Steaua" și altele.

In locul d-lui N. Gheorghiu, numit profesor la Cîmpulung, ministerul a autorizat cu predarea științelor fizico-chimice la gimnaziul Wachtel pe d. Teodorescu, licențiat în științi și secretar al facultății de științi a universității de Iași.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen care a luat parte la lucrările Sft. Sinod în Capitală, se reîntoarce în localitate mîne cu acceleratul de dimineață.

Duminică 17 Noembrie a. c. va avea loc cu o deosebită solemnitate, deschiderea cursurilor libere de limba Turcă precum și limbile neolatine. Aceste cursuri se vor ținea numai Duminică.

Astă-zi și-a început lucrările comisiunea compusă din d-nii maior Velescu și căpitan Eduard Drouhet din artilerie pentru înscrierea rechizițiilor pe anul 1914.

Institutul Electrotechnic.—Examenele de sfîrșit de an și de absolvire se vor ținea între 1—15 Noembrie, în ordinea următoare:

Anul preparator. Sîmbătă 2 Noembrie: Algebra superioară și analiza; Marți 5 Noemb., Geometria analitică și mecanica; Sîmbătă 9 Noemb. Chimia generală și fizica experimentală; Mercuri 13 Noembrie, Electricitatea; Joi 14 Noembrie, Lucrări practice de laborator; Vineri 15 Noemb, Desemn industrial.

Anul de specializare. Joi 7 Noembrie, Construcția mașinelor electrice; Duminică 10 Noemb., Măsuri electrice; Marți 12 Noemb., Electrotechnica generală; Luni 11 Noemb. Lucrări practice de laborator; Joi 14 Noembrie, Mașini termice.

Depozitarul nostru d. E. I. Brumer s'a mutat în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 71 etagiul de sus, peste de drum de Banca Moldovei.

Ieri s'a făcut de către d. profesor Bogdan, medicul legist, autopsia cadavrului lui Bogan, omorît în accidentul de tramvai pe linia Nicolinei Miercuri seara. Au fost de față d. procuror Corodeanu delegat al parchetului și d. dr. Steuerman, medic al tramvaiului electric.

S'a dat pentru astăzi autorizarea de înmormîntare.

Toți adevărații iubitori de artă au oprit locuri la agenția „Thalia" pentru seara de 4 Noembrie, cînd are loc concertul pianistului Godowschi la teatrul național.

Din partea societății de binefacere „Sprijinul" ni se arată că societatea îmbracă 400 copii anul acesta, nu 300 cum au anunțat.

Hainele și încălțămintele se distribuie Sîmbătă 2 Noembrie.

Biroul D. Brandes sa mutat în strada Ștefan cel Mare No. 21 alături de blănăria Alter David succr.

ECOU.—Magazinul Iașilor *pe care d-nii* **I. Stefănescu** *și* **I. I. Constanțiu** *anunță că-l vor deschide în curînd în Str. Lăpușneanu (casele d-nei Drossu) va fi un* **modern magazin de galanterie pentru Domni și Doamne.**

Tinerii patroni, diplomați ai Școalei Superioare de Comerț, cu o practică bogată în marile magazine din **București, Paris și Londra** *au stabilit legături cu cele mai mari case din străinătate, astfel că acest* **Magazin al Iașilor** *va oferi Onor. Clientelei cele mai fine articole cu prețuri convenabile.*

Școlare.—D. G. Bălușescu normalist, s'a numit învățător suplinitor la Sculeni-Sorca (Iași).

— D. Mihail Mirință trece de la Spineni la Andrieșeni post II în locul d-nei Ana Negoiță.

— D-na El. V. Costachi s'a numit suplinitoare la Spineni post II la catedra d-nei Margareta Zossin.

— D-na Ana Negoiță învățătoare la școala din Andrieșeni s'a transferat la școala din Mănăstirea Varatec jud. Neamț.

— Prefectura jud Iași, a cerut Revizoratului școlar să întocmească o dare de samă de mersul învățămîntului din anul expirat necesar la expunerea situațiunei județului.

— Ministerul Instrucțiunei face cunoscut Revizoratului școlar că, decizia privitoare la chestiunile ce urmează să fie tratate în cercurile culturale și conferințele generale ale membrilor corpului didactic primar, în anul școlar curent, s'a dispus să se publice în Buletinul oficial din 1 Noembrie.

— Invățătorul N. Rădeanu de la Corni post II-lea jud. Botoșani, din cauză de boală, a fost pus în concediu din oficiu pe ziua de 1 Oct. 1913.

— S'a acordat d-nei Elena Comarnescu, institutoare la școala de fete No. 10 Iași, un concediu de boală de 4 luni, pînă la 1 Ianuar 1914, fiind suplinită de d-ra N. Mărgineanu, licențiată în litere.

P. S. S. Arhiereul Antintim Petrescu, Vicarul Mitropoliei care fusese în concediu, s'a întors astăzi dimineață în localitate, reluîndu-și postul.

Consiliul de răsboi judecă astă-zi următoarele procese: subloco tenentul Ioan Călugăru din rezervă, pentru insubordonare; soldații Doltu Gheorghe distrucțiune; Mocanu Vasile, pentru părăsire de post și distrugere de efecte; Țifui Petru, pentru furt și Darie Ioan sergent jăndărmăria rurală, pentru lovirea inferiorului.

La examenul de stabilitate a ofițerilor de poliție care s'a început astă-zi la București, au fost chemați din Iași d-nii; Al. Colceag și Neculai Stati, subcomisari clasa doua.

Vom publica în numărul de mîini un articol închinat memoriei regretatului Iorgu Juvara și scris de colaboratorul nostru d. dr. Duscian.

Aseară a avut loc la societatea de gimnastică, sport și Muzică, întrunirea personalului didactic al școalei pregătitoare de viitori maeștri de gimnastică.

La ședință au luat parte d-nii P. Bujor și Fedeleș profesori universitari, Politaru, C. N. Ionescu, dr. Tănăsescu, d. Faure, Ilie Burghelea, profesori secundari și d. T. Berescu inspector de gimnastică.

Printre altele s'a discutat, luîndu-se hotărîrea de a se interveni la Ministerul Instrucției, ca partea teoretică a școalei să fie alipită pe lîngă Facultatea de științi, formînd o secție aparte.

S'a hotărît ca Duminică 3 Noembre, odată cu distribuția medaliilor și diplomelor acordate de Ministerul Instrucției elevilor reușiți la concursul de gimnastică ce a avut loc la 23 Mai a. c., să se facă și solemnitatea deschiderei școalei de gimnastică.

Consiliul Facultății de științi a cerut Rectoratului să convoace Senatul Universitar pentru a se cere Ministerului reînființarea posturilor de conferențiar de Zootechnie și Economie rurală precum și a conferențiarului diurnist de Medicină veterinară de pe lîngă secțiunea agricolă a Universității din Iași.

Suprimarea acestor cursuri de conferențiar ar aduce o dezorganizare a învățămîntului agricol. Invățămînt îndrumat până acuma cu atîta trudă.

Consiliul facultății face această cerere cu atît mai mult, cu cît la această secție de la Facultatea de științe din București sunt 4 posturi de conferințiari iar la noi au suprimat și aceste 2 singurele care existau.

Azi s'au deschis cursurile la noul liceu *Gh. Asachi* al profesorilor asociați din str. Anastase Panu.

Moartea colonelului Renescu. Azi dimineață, la orele 8, colonelul Renescu, a încetat subit din vieață.

Ca de obicein colonelul se sculă din pat la orele 6 dimineața, și dădu servitoarei banii necesari de tîrguire.

La orele 7 jum. un funcționar polițienesc sosi la locuința sa, pentru a înmîna colonelului o citație, însă îl găsi pe colonelul Renescu, căzut jos din pat și nemai respirînd.

Agentul a dat alarmă, dar toate ajutoarele fără zadarnice, medicii constatară moartea în urma unei vechi boale de cord.

*

Colonelul Renescu moare în vrîstă de 64 de ani. A intrat în armată de tînăr și a participat ca sergent în resboiul independenței, cînd a fost rănit. El a înaintat treptat în grad.

Cînd s'a decretat mobilizarea, colonelul Renescu a cerut să reîntre în rîndurile armatei și să facă campania din Bulgaria, — însă fu oprit de medicii militari din Botoșani, care constatînd gravitatea boalei ce-l mina, l'au invitat să nu se expuie.

Cu adînc regret colonelul Renescu a fost silit să se supue dispositiunei medicilor.

Din momentul eșirei sale din rîndurile armatei, regretatul făcea politică conservatoare.

El lasă în urma sa copii desperați de această lovitură neașteptată și cărora le transmitem expresiunea condoleanțelor și regretelor noastre cele mai vii.

D-nii profesori C. V. Buțureanu și Gh. Ghibănescu, membri în comisia de examinare a candidatelor la titlul de profesoare a școlilor froebeliane, care au fost 2 zile în localitate, se vor reîntoarce astăzi în Capitală, mîne urmînd a începe examenul oral al reușitelor din seriile 5 și 6 și care examen va dura până Luni.

Universitare. — Examenele de Istoria dreptului romîn cu d. profesor I. Peretz va avea loc în zina de 5 Noembre ora 9.

— Examenul de drept Constituțional și ad-tiv cu d. prof. C. Stere se va ținea Duminică 3 Noembre ora 4 p. m.

— Azi au început la facultatea de drept examenele de drept penal, procedură penale și pr. civilă cu studenții anului II licențe.

— Pe ziua de 1 Noembre a fost numit d. dr. Emil Savini în postul de asistent și d-șoara dr. Eugenia Vasiliu ca preparatoare pe lîngă clinica boalelor nervoase și mintale din Iași.

D. P. Mihailescu a fost numit membru în comisiunea examenului de capacitate pentru științi pedagogice, în locul d-lui P. Negulescu.

D. Ralet a fost numit membru în comisiunea examenului de capacitate pentru fete, la matimatici, fizică, aritmetica Comercială și geografia.

Unii ofițeri de poliție nu se conformă dispozițiunilor legei din 13 Aprilie a. c. care prevăd că un individ, prins în flagrant delict, să fie imediat dus la parchet, în loc de a fi ținut în prevenție, pentru instrucția preliminară.

Direcțiunea poliției și siguranței generale a recomandat prefecturilor de județ a veghia ca ofițerii de poliție să se conforme cu stricteță noei legi.

Concursul pentru postul de medic primar de la Galați, a fost amînat pentru o dată ce se va fixa ulterior.

Din comuna Sagna, județul Roman ni se scrie că în urma marilor revărsări de apă ale Siretului s'a rupt acolo un pod nou construit.

Diverse întîmplări

— D. Ioan Scriban student în medicină a fost numit preparator la clinica medicală din Iași.

— Sîmbătă 9 Noembrie a. c. va avea loc o mare serată dansantă organizată de Soc. de bine facere și ajutor reciprocă „Regina Elisabetta" sub prețidenția d-lui C. Ionescu.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA".**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

Consiliul de răsboiu a judecat eri pe soldatul Mendel, din regimentul Ştefan cel Mare, care era acuzat de tentativă de omor.

Fiind de santinelă, el a tras asupra unui caporal, care nu i-ar fi dat parola de trecere. Din fericire nu l'a nimerit.

In primul moment soldatul a fost chiar felicitat de superiorii săi, pentru acest act de disciplină.

In urmă însă, faţă cu unele svonuri ce circulau că Mendel ar fi tras cu precugetare acele focuri de armă, el a fost arestat şi trimis înaintea consiliului de răsboiu, sub inculpare de tentativă de omor.

După 7 luni de arest preventiv, el a fost eri judecat, apărat fiind de d-nii Vespasian Pella şi loc. Cantuniari.

După o pledoarie mişcătoare a d-lui Pella, consiliul în unanimitate a achitat pe soldat.

La concertul virtuosului pianist Godowsky, care va avea loc Luni 4 Noembrie, iubitorii de artă vor avea ocaziunea să admire sunetele unui excelent piano de concert din renumita fabrică Steinweg-Braunschweig, al cărei reprezentanţe o are *Magazinul Gonservatorului* din localitate.

D. Em. Constantantinescu, directorul liceului suferind, consfătuirea directorilor de şcoli secundare pentru distribuirea surplusului de 15 elevi acordat de minister pentru cele 3 şcoli în total va avea loc Duminică

La penitenciarul local s'a îmbolnăvit de febră tifoidă deţinutul Gh. Stan.

Gazuri de difterie s'au mai declaţin str. I. C. Brăteanu 189 şi Belvedere 10. Cazuri de scarlatină în strada Brânduşa 6 şi I. C. Brătianu 81.

Inmormîntarea Generalului Skeletty.— Astă-zi la orele 2 jumătate a avut loc înmormîntarea regretatului general, Skarlat Skeletty.

Serviciul religios a fost oficiat de preoţii Bisericei Sf. Spiridon, unde fusese depus corpul.

Pe sicriul în care zace corpul regretatului general Skeletti, aşezat la biserica Sf. Spiridon, s'au depus următoarele coroane: Din partea ministerului de război, cu inscripţia „Generalului Skeletti — Ministerul de Război". Din partea d-lui Al. Marghiloman, o superbă coroană, cu inscripţia „Vechiului meu prieten".

Din partea surorei sale: „Regrete Eterne—Ostanse Drosso". Din partea batalionului 4 vînători „Generalului Skeletti — Regrete eterne".

Din partea ofiţerilor regimentului 8 artilerie „Mult regretatului g-ral Skeletti".

Din partea copiilor: „Amintire veşnică".

Din partea Jokey-Clubului, cu inscripţia: „Generalului Skeletti".

Din partea d-lui senator Nunuţă Drosso: „Regretatului său unchi". Din partea nepoatei sale Catherine Singuov, regrete eterne. „Mult regretatului fost preşedinte al consiliului de administraţie din partea casei de depuneri, consemnaţii şi economie. Din partea Clubului conservator din Iaşi „generalului Skeletti". Din partea surorilor sale Maria G. Morţun şi una a ducelui şi ducesei di Mignano.

După terminarea prohodului, d. Dimitrie Grecianu a ţinut o cuvîntare, arătînd calităţile distinse ale regretatului defunct.

După aceia sicriul a fost scos din biserică şi aşezat pe un afet de tun tras de şase cai.

Perinile cu decoraţii erau purtate de opt ofiţeri din regimentul 7 roşiori „Cuza-Vodă".

Cortegiul a parcurs străzile De Sus, Lăpuşneanu, Cuza-Vodă şi Eternitate.

Onorurile militare au fost date de o companie din Reg. 13 şi un escadron din regim. 7 roşiori şi o companie din batal. IV vînători.

Parada a fost comandată de d-nii colonel Vrabie, col. Liciu şi loc. col. Cătuneanu.

Iată noul program de astă seară Vineri 1 Noembrie al cinematografului Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli:

„Franţa în răsboiu" (Jean La Poudre). Episod zguduitor din luptele pentru cucerirea Algeriei. In acest film se perindă cele mai interesante scene din răsboiul franco-algerian. Acest epizod răsboinic de o reconstituire cît se poate de fidelă, cuprinde în acelaşi timp o desfăşurare sentimentală. (Film artistic parizian, trei părţi).

Aventurile unui mire. Comedie într'un act. Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor pariziane.

Jim vînătorul american. Interesantă desfăşurare, scene şi situaţiuni admirabile.

Cel mai nou număr din Pathé Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Sîmbătă 2 Noembrie matineu la 3 ore ziua şi reprezentaţie serală la 9 ore. Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 3 Noemb. două matineuri (3 şi 5 ore şi reprez. serală la 9 ore.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Pacea Turco-Greacă

Turcia cere noi modificări—Grecia le acceptă —

Atena. — Agenţia din Atena află că Poarta a cerut noui modificări la convenţiunea deja parafată şi anume: Gestiunea veniturilor vacufurilor, destinate operilor de bine-facere, va trebui să se exercite de comunităţile musulmane.

Pînă la vînzarea propietăţilor vacufurilor, Turcia cere să se încorporeze convenţiunei articole prin care Grecia să fie obligată a-şi asuma sarcinele şi obligaţiunile Turciei, decurgînd din linia ferată Salonic-Monastir, linia căilor ferate orientale şi joncţiunea Salonic Dedeagaci pe părţile exploatate în provinciile anexate.

Toate chestiunele, emanînd din aceasta se vor deferi comisiunei examinatoare din Paris.

Turcia mai cere ca Grecia să îndemnizeze pe cei lezaţi prin suprimarea dijmei.

*

Constantinopol.—(Ora 9 seara). Ultimele dificultăţi au fost oplanate. Instrucţiunele necesare au fost expediate.

Grecia consimte ca toate chestiile de căi ferate să fie supuse conferinţei financiare din Paris. Ea acceptă să recunoască personalitatea morală a comitagiului. Acordă ministerului turc al vacufurilor dreptul de a vinde vacufurile.

Poarta renunţă la îndemnizarea pentru uzufructuari, a dijmei vacufurilor.

România dirigui-toare în Balcani

— Părerile presei engleze —

Londra.—Un articol al ziarului „Times", asupra situaţiunei balcanice, îşi exprimă satisfacţiunea, aflînd că tratatul de pace greco-turc a fost parafat prin intervenţiunea d-lui Take Ionescu.

Aceasta dovedeşte — adaogă ziarul—că România, care şi-a dobîndit o poziţiune diriguitoare printre statele balcanice, recunoaşte pericolul care ar rezulta din ameninţarea păcei balcanice şi, indirect, a păcei Europei.

Atitudinea actuală a României este un factor de mare importanţă în dezvoltarea situaţiunei. Atitudinea României, favorabilă păcei şi unei urgente soluţiia chestiilor pendinte, va fi notată cu o satisfacţiune generală.

Austria şi mişcarea religioasă din Bulgaria

Viena.— „Neues Wiener Tageblatt" este autorizat, din loc competinte, să declare că ştirea ziarului „Le Temps", după care Austro-Ungaria ar fi invitat guvernul bulgar şi exarhatul să convertească la biserica unită, angajîndu-se în acest caz ca episcopii bulgari din teritoriile trecute Serbiei să-şi poată pastra scaunele în calitate de episcopi ai bisericei unite, este într'o total născocită.

Vizita d-lui Kocowzew la Berlin

Berlin.— Din izvor rusesc. se anunţă că d. Kocowzew nu va sosi la Berlin decît la 17 Noembrie şi va pleca la 20 Noembre.

Serviciul Telefonic

Triumful Romîniei

Bucureşti.—Tratatul de pace greco-turc a fost definitiv semnat.

Delegatul turc şi bulgar s'au dus pe bordul vaporului „Romînia" unde în urma unei consfătuiri cu d. Take Ionescu tratatul s'a semnat.

Astfel că tratatul s'a semnat pe bordul vaporului „Romînia" adică pe pămîntul Romîniei aşa că ţara înregistrează cu aceasta, al doilea succes.

Reîntoarcerea d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—D. Take Ionescu a ajuns aseară la ora 11, la Constantinopol, unde va rămîne ziua de astăzi.

In cursul zilei va fi primit în audienţă de M. S. Sultanul şi apoi va conferi cu factorii hotărîtori ai Turciei.

Deseară va pleca din Constantinopol şi va sosi la Constanţa mîne la ora 12 din zi. De aci va lua trenul fulger pentru a sosi mîne seară la Bucureşti.

Duminecă dimineaţă, d. Take Ionescu va pleca la Sinaia spre a se prezinta M. S. Regelui.

Distincţiuni pentru funcţionarii C. F. R.

Bucureşti. — D. ministru al lucrărilor publice a intervenit astăzi din nou la Direcţia căilor ferate spre a-i se înainta tabloul funcţionarilor ce s'au distins în timpul mobilizării.

După toate probabilităţile, tabloul va cuprinde numele a 4000 de funcţionari, cei mai mulţi aparţinînd serviciului de mişcare.

„Nu poate fi acuzat de lene, spune ministrul, un popor a cărui producţie agricolă în mediu este de un miliard şi jumătate, al cărui export anual e de un miliard. Nu poate fi socotit popor leneş, un popor tînăr care a investit în industrie, capital şi muncă de peste 600 milioane şi al cărui producţie industrială întrece de o jumătate de miliard".

Discursul d-lui Xenopol a fost foarte mult aplaudat.

A luat apoi cuvîntul d. rector al Academiei, Davidoglu, care a schiţat programul de învăţămînt pentru anul curent. D-sa a relevat că s'au înscris 603 studenţi din care 34 domnişoare. Că 400 sunt absolvenţi ai şcoalelor noastre comerciale şi 100 cu şcoalele similare din străinătate.

La sfîrşit a luat cuvîntul şi d. dr. Istrati, relevînd necesitatea înfiinţării acestei Academii.

Concurs de medici

Bucureşti. — La 10 Noembrie a. c. începe concursul pentru ocuparea posturilor de medici la circumscripţiile urbane şi rurale.

Comisiunea examinatoare se compune din d-nii d-ri Toma Ionescu, Mezincescu, Babeş, Buiciu şi Bejan.

Tot în acea zi va începe concursul pentru ocuparea locurilor de la spitalele mixte.

Comisiunea se compune din d-nii d-ri Toma Ionescu, Marinescu, Mezincescu şi Bejan.

Procedeuri necinstite

Bucureşti. — Eri a produs în Capitală senzaţie faptul că băeţii care vindeau ziarul „Dreptatea" strigau pe stradă, atentatul contra d-lui Take Ionescu.

Lumea a năvălit bine înţeles să cumpere gazeta; svonul însă nu era întemeiat şi lumea se întreba ce fel de procedeu e acela ca o gazetă se înşele lumea cu astfel de ştiri pentru a scoate bani cu ori ce preţ.

Imprumutul României

Bucureşti. — In şedinţa de aseară, comitetul Bursei a admis la cota Bursei renta 1913 a împrumutului de 200 milioane lei.

Decorarea d-lui Disescu

Bucureşti. — D. Ristici, ministrul Serbiei în Capitală a remis eri în persoană d-lui Disescu, ministru instrucţiunii publice, marele cordon al ordinului „Sf. Sava".

Plecarea d-lui Take Ionescu din Athena

Bucureşti.—D. Take Ionescu s'a îmbarcat Mercuri seara la orele 10 pe vaporul „Romînia".

Erau de faţă d. Venizelos şi toţi, miniştrii.

Mulţimea care era adunată pe chei a aclamat cu entusiasm pe d. Take Ionescu.

Manifestaţie pentru d. Take Ionescu

Bucureşti.—Se pregăteşte o grandioasă primire d-lui Take Ionescu, care va sosi în Capitală Duminecă la orele 12 şi 35 cu trenul fulger de Constanţa.

Afară de membrii partidului, numeroşi cetăţeni neînregimentaţi în nici un partid, vor face o manifestaţie în gara de Nord, şefului partidului conservator-democrat.

Atitudinea liberalilor

Bucureşti.—Comitetul executiv al partidului liberal se va întruni zilele acestea, pentru a discuta asupra hotărîrilor ce trebuie să ia faţă de guvern, la deschiderea parlamentului.

Inaugurarea Academiei-Comerciale

Bucureşti.—Astăzi dimineaţă la orele 10 jum., a avut loc cu mare solemnitate inaugurarea cursurilor Academiei Comerciale, care Academie este instalată în palatul din piaţa Carol I, peste drum de palatul regal.

A asistat foarte multă lume.

D. Xenopol, minisrrul industriei şi comerţului, a pronunţat un discurs care a produs o mare impresie asupra celor prezenţi.

D-sa a făcut apel la profesori ca să fie nişte adevăraţi apostoli pentru pregătirea renaşterii vieţii noastre economice. Pe elevi i-a sfătuit să caute să devie soldaţi ai păcei şi după cum ceilalţi soldaţi trecînd Dunărea şi hotărîţi a răspîndi moartea au avut misiunea de a impune pacea şi a răspîndi faima Romîniei, tot astfel eleviiţsă muncească cu toată rîvna să înalţe avîntul nostru economic ducînd în toate ţările dovada muncii şi răspîndind faima renumelui Romîniei.

Continuînd, ministrul a adus mari elogii poporului romîn şi s'a ridicat cu tărie împotriva acuzării că romînii ar fi un popor leneş.

Chestiunea Remanierei

Bucureşti. — Din cercurile autorizate se confirmă ştirea că toţi factorii hotărîtori au convenit ca remaniarea ministerială să aibă loc la începutul lunei Ianuarie.

Dezminţire

Bucureşti.—Unele ziare au publicat ştirea că Sinodul ar fi decis destituirea rectorilor seminariilor de la Iaşi şi Bucureşti şi că ar fi intervenit în acest senz la ministerul cultelor.

Adevărul este cu totul altfel. In Sinod s'a făcut o atare propunere, dar ea a fost respinsă.

S'au condemnat numai greşelile cuprinse în cartea celor doi directori, dar nu şi pe cei doi directori, astfel că ei vor continua a ocupa funcţiunile lor.

Răsplata luptătorilor contra holerei

Bucureşti.— Se va acorda o medalie specială şi decoraţiuni acelor cari au depus muncă în combaterea epidemiei.

In acest scop, d. dr. Mezincescu va parcurge din nou regiunea contaminată şi de acord cu şefii autorităţilor locale va stabili tabloul celor ce merită să fie decoraţi.

Vor fi decoraţi medicii, agenţii sanitari, jandarmii, proprietarii şi organele administrative care s'au distins cu această ocazie.

O comunicare a d-rului Babeş

Bucureşti.—Astăzi, la ora 2, a avut loc la Academie comunicarea d-lui dr. Babeş, în privinţa epidemiei de holeră.

D-sa nu s'a ocupat de cît de primile două puncte din conferinţă şi anume de modul cum s'a făcut contaminarea şi despre vaccinarea. Data viitoare, va vorbi despre purtătorii de vibrioni.

In ce priveşte contaminarea, d. dr. Babeş, constată că ea s'a făcut de trupele care au trecut în Bulgaria.

Ea a fost sporită prin apele infectate cu vibrioni şi de către ţigani nomazi de la marginele oraşelor, cei mai proprice a se infecta.

In ce priveşte vaccinul, d-sa afirmă că o singură vaccinare, fie chiar într'o doză mare, nu dă de cît o neînsemnată resistenţă. Experienţele medicilor japonezi în această privinţă au făcut dovadă complectă.

Vaccinarea repetată însă, fie chiar în dosă mai mică, dă o imunitate aproape complectă.

Acest adevăr a fost stabilit în România pentru prima oară, cu ocazia ultimei epidemii şi ea va constitui o dată foartă importantă în ştiinţă, în ce priveşte mijloacele de apărare contra holerei.

Indurerații: Margareta şi căpitan Roiu cu fiica lor; Eugenia şi căpitan Teodorescu Ioan, locot. Renescu O.; Nicolae şi Alexandru Renescu, familiile Stamatopol, Turculeţ şi Ianculescu, au durerea a vă înştiinţa perderea prea iubitului lor

†

Colonel Ion Renescu

în etate de 57 ani

Decorat cu Virtutea militară, Steaua şi Coroana Romîniei, Trecerea Dunării etc.

încetat din viaţă în ziua de 1 Noembrie, 1913, orele 8 jum. a. m., şi vă roagă să bine-voiţi a asista la ceremonia înmormîntării care va avea loc în ziua de Duminecă 3 Noembrie orele 2 p. m.

Cortegiul va porni de la biserica Sft. Teodor unde se află depuse rămăşiţele pămîntesti.

In loc de ori-ce altă invitaţie.

MULŢUMIRE

Soţul meu **IOSEF HIRSCH** *decedat de curînd fiind asigurat la Societatea de asigurare asupra vieţei* **„ANCORA"** *(Anker) pentru suma de* **Lei 30,000** *(Treizeci mii), numita Societate mi-a plătit suma asigurata în modul cel mai culant, pentru care-i aduc viile mele mulţumiri.*

Sofie Hirsch

Iaşi, Str. Lăpuşneanu. 38

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

SE TAIE LEMNE DE FOC

Cu maşina condiţiuni avantajoase

Doritorii să se adreseze printr'o carte postală d-lui Simon Avram, strada Zugravilor No. 49.

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5.

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

reîntorcîndu-se şi-a reluat consultaţiunile în

Str. Lăpuşneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOŞ

Str. Lăpuşneanu 25

— Cons. 1—6 —

Reîntors din campanie şi-a reluat ocupaţiunele

Profesoară de engleza

se caută. Informaţiuni la Tipografia H. Goldner între oarele 2—3 p. m.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

Pensiune *complectă sau numai camere mobilate pentru domni în vîrstă.*

Ingrijire bună de o damă de societate. Adresa la ziar.

De Inchiriat *două apartamente unul cinci odăi, bucătărie, pivniţă, apă în curte, accesorii, al doilea 3 odăi, antret mare, bucătărie, pivniţă accesorii, situate str. Sft. Andrei 2 (colţ str. Palat, vis-a-vis de biserica Sft. Andrei (Mina).*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Ştefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi mătasă. Urechi de piele şi cauciuc. Bete tricolore şi fâşe de Botoş. Fitîl de lampă şi de scăparat. Bete pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE uşurează şi vindecă nevralgiile cele mai grele de tămăduit, migrenele, cefaleile, febrele, reumatismele acute şi dureroase cari nu resistă nimănui celorlalte remedii.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. La cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cină, sera. Dacă bolnavul n'a simţit vre o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de atât 4 pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de Glen & Co, de Paris, cari se găsesc la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

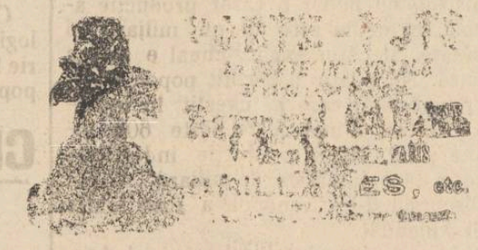

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia H. Goldner Iaşi—Strada Gh. Mârzescu 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No.2026—Duminică 3 Noembre 1913

Atitudine ticăloasă

Ce izbitor contrast între succesele politicei noastre externe și nemernicia luptei ce se dă în politica noastră internă!

Dincolo de hotare—lumea întreagă ne admiră, ne acoperă de glorie; în lăuntrul hotarelor—cea mai ticăloasă atitudine, cea mai canibalică pornire în potriva unui partid, în potriva unui om, conducător al unui partid.

A fost dat Romîniei ca, în anul de glorie 1913 să treacă și printr'o epocă tristă, din cele mai triste, din punctul de vedere al moravurilor.

Se încearcă cu premeditare a se micșura ceea ce mare apare pînă și celor mai pronunțați dușmani. Se înjosește ceea ce înălță și pe cei ce s'au înălțat mărind patrimoniul patriei. Se bărfește tot ce nu trebue întinat și pe toți acei care aveau dreptul ca actele lor să fie cercetate la lumina unui obiectivism cinstit. Calomnia este erijată în sistem. Insulta a devenit mijloc de luptă. Histerismul politic ie dezlănțuit cu o furie, care nu cunoaște margini.

—

Aceasta-i caracteristica vremurilor de astăzi, a acelor vremuri în care Romînia a văzut patrimoniul mărit, prestigiul sporit, gloria abătîndu-se asupra ei și a lor ei.

Voiți dovada? Iată o pildă — una dintr'o mie.

Sub auspiciile Romîniei, prin intervenția d-lui Take Ionescu, pe baza compromisului prezentat de d-sa, pacea greco-turcă se încheie în mod definitiv.

Lumea întreagă consideră acest rezultat ca un triumf al Romîniei. Lumea diplomatică se întrece în manifestări delicate pentru a sublinia succesul. Marele ziare europene,—fără nici o notă discordantă—relevă importanța actului, valoarea succesului țărei romînești, dibăcia d-lui Take Ionescu și inzistă asupra noului serviciu pe care Romînia l'a adus păcei. Indiferent de tripla înțelegere sau tripla alianță, organele de publicitate aparținînd diriguirei acestor state, sunt de acord în această privință.

Or-care ziar veți lua—*Neue Freie Presse*, *Die Zeit*, *Berliner Tageblatt*, *Börsen-Courier*, *Le Temps*, *Piccolo*, *Times*—toate se exprimă la fel, în senzul rezumatului succint pe care-l dă serviciul telegrafic al Agenției Romîne și care sună astfel:

„Guvernul romîn trebue felicitat în mod sincer pentru succesele pe cari le-a dobîndit acțiunea sa diptomatică în ultimul timp. E adevărat că nimeni în Europa nu s'a îndoit, că pacea turco-greacă, cu toate piedicile cari i-au stat în cale, va fi încheiată; totuși, mersul încet al tratativelor a dat prilej la diferite zvonuri.

Cum a sosit d. Take Ionescu la Atena, deodată tratativele au luat un curs favorabil și din primirea însuflețită ce s'a făcut aducătorului bunelor oficii ale guvernului romîn, se poate deduce că d. Take Ionescu a început rolul său mediator încă în cursul călătoriei sale".

Credeți oare că presa romînă ie și dînsa unanimă în a înregistra succesul? Făcutu-s'a dovada, că, indiferent de culoare politică, „nu există nici o notă discordantă, pentru a înregistra acest nou triumf al României?"

N'aveți de cît să cetiți *Epoca* și codițile ei pentru a vă convinge de contrarul.

Mici macar în acest moment, frumos pentru țară, patima politică n'a amuțit. Din contra. Se pare că unii au fost cuprinși de accese rabiatice, căci numai ca o urmare a unei atare stări pot fi socotite manifestările ca acele ale *Epocei*.

—

Dar histericii politici nu se mulțumesc numai să atace și să insulte. Ei încearcă să fie și fini, să facă și intrigă.

Astfel ei iau de motiv un articol al unui oficios, redactat în franțuzește, pentru ca să încerce a dovedi, că o anumită parte din guvern, reprezentată prin acel ziar, ar nesocoti sau ironiza rolul d-lui Take Ionescu la Atena. Citească cetitorii noștri acel articol și se vor convinge imediat cît de ridicolă ie pretenția fină sau finețа pretențioasă a acestor amorali politici.

Dar, pentru a pune și mai mult în evidență nerozia celor dela *Epoca*, reproducem următoarele rînduri, relative la rolul d-lui Take Ionescu la Atena, apărute în *Conservatorul*:

„D. Take Ionescu, ministrul de interne, a plecat din Atena și am înregistrat, zi cu zi, în ziarul nostru, atenția delicată și entuziasmul al cărora obiect d-sa a fost, atît din partea autorităților și a guvernului elin, cît și din partea populațiunei.

Primirea excepțională ce s'a făcut d-lui Take Ionescu mai dovedește, totodată, cît de mult a cîștigat Romînia în timpul din urmă și cît s'a ridicat prestigiul său, în concertul popoarelor. E o constatare care trebuie să umple de bucurie inima ori cărui bun Romîn, și am auzit cu plăcere, pe primul ministru al Greciei vorbind cu gratitudine de recunoștința pe care popoarele balcanice o datoresc Romîniei pentru modul cum și-a îndeplinit misiunea cu ocazia conferinței pentru pace.

Acesta este înțelesul adînc și mare al entuziasmului de la Atena și suntem cei dintăi cari l'am simțit și ne-am bucurat de el".

—

Cît despre rolul d-lui Take Ionescu și succesul Romîniei, în trista postură s'au pus adversarii șefului nostru, orbiți de cea mai selbatică și incomensurabilă patimă.

Presa străină, diplomația europeană, afirmă că Romînia a avut un mare succes, că d. Take Ionescu a avut un rol covârșitor în pacea turco-greacă.

Epoca și codițele ei răspund—pe tonul știut:

— Nu este exact! Romînia n'a avut succes! Pacea s'ar fi încheiat și fără intervenția d-lui Take Ionescu, fără amestecul Romîniei!

Streinii zic că ai avut succes—și tu, romîn, contești lucrul!

Lamentabilă postură, ticăloasă atitudine—dar nu se putea alt-fel. Există doar o justiție imanentă a lucrurilor.

Const. Vera

NOTA ZILEI

Serviciu imens.

Acum 2—3 zile între manuscrisele sosite redacțiunii am găsit o poezioară de sezon — „Toamna" — pe care autorul ne-o trimite cu rugămintea următoare:

Vă rog să publicați această mică poezie, făcîndu-mi prin aceasta un imens serviciu, pentru care vă voi rămînea foarte recunoscător.

Un începător
F. H.

E de-ajuns să cităm o singură strofă din cele trei ce compun „poezia"... școlară:

Vîntul suflă de tot turbat,
Fustele sus rîdică,
Vezi un ciorap decoltat,
Și gura apă îți pică.

Precocele măscăriciu are temperament! Dar nu ne vine a crede că e un începător, ci, mai curînd, că a... început de mult.

POLITICE

Ai tăi te vor vinde...

Stai și te întrebi, cu nedumerire: ce le-a făcut oare *lor* bătrînul P. P. Carp; cu ce le a greșit *lor*, acelor cîțiva ce pretind a alcătui un fel de cenaclu, nici literar, nici politic, în jurul „Cuvîntului"?

Căci, dacă le-ar fi greșit cu ori cîtă vinovăție, dacă ar fi păcătuit cît de greu înaintea lor—lucruri ce n'a avut prilej să facă—încă nu ar fi meritat o atare pedeapsă, pe care i-o aplică, merituosului bărbat de stat—astăzi de bună voie în retragere și în rezervă—acei cîțiva nechemați și nemulțumiți. Pedeapsă care culminează în născociri calomnioase ale d-lui Mihail Negruzzi, ori în laude jignitoare date pe seama d-lui Cosmovici.

Intorcînd șirul, s'ar putea spune față de laudele unuia și de minciunile celuilalt, aplicate d-lui P. P. Carp:

Il n'a pas mérité
Ni cet excès d'honneur, ni cette indignité.

Recunoaștem. Le-a trebuit celor cîți-va iașani nemulțumiți și nebăgați în seamă un paravan. Ceva mai important decît figura tot mai ștearsă în politică, persoana tot mai demonetizată în viața socială a d-lui Virgil Arion.

Și atunci, isteți, au ales icoana d-lui P. P. Carp.

S'au dat, chiar din prima zi, drept purtătorii cuvîntului său prin „Cuvîntul"; s'au afișat drept depozitarii oficiali ai tuturor amărăciunilor și viselor fostului șef al partidului conservator.

E drept că n'au concretizat nimic; n'au precizat nimic.

Se știa din surse bune că mergeau cu sacrificiul pînă a îndura decepții. Adeseori porniți în convoiu de paradă, se opriau la... poarta castelului din Țibănești, fără a putea pătrunde în lăuntru. Se mulțumeau atunci, modești, să se întoarcă la Iași și să aștepte... mai bune dispoziții.

Alte dăți cîte unul din ei — care se nimeria mai.. înalt — izbutia să fie găzduit în castelul singuratic.

Dar ce pedeapsă! Ce ingratitudine! Numai de cît se vindea, se inchiria, se împrumuta cîte unui ziar rentabil și doritor de senzații vre un „interview" senzațional. — Iar indulgentul castelan trebuia să-și vadă numele maltratat, exploatat și nevoit a da comunicate care se încheiau cu regretul „de a primi în casa sa pe oricine".

Ori-cine era cîte unul înalt dela „Cuvîntul", unde i-se atribuiau șefului tot felul de năzbătii.

Bună oară, cînd d. V. Arion credea că e momentul de a face antisemitism la Liga Culturală, numai decît nepoftitul musafir întors din Țibănești asigura pe cetitorii „Cuvîntului" că d. P. P. Carp e de părerea d-lui Cuza.

Și așa mai departe.

De aci necesitatea acelei drastice dezmințiri dată de d. Carp prin „Epoca" odată pentru totdeauna.

Și cu toate aceste, veți vedea. Paraponisiții iașani vor urma a exploata și a vinde icoana, gîndirea, intențiile, pretinse ale d-lui P. P. Carp.

△

MICI POLEMICI

O bucată din fondul de eri al „Opiniei" a sărit tocmai în pagina II-a.

De cîte ori redactorii își pierd... sărita, pentru că corectorului îi sar hachițele și sare cu gîndul aiurea!

Numai proștii invidiază pe publiciști, pentru că nu cunosc amărăciunile lor cotidiane și... polemicele redacționale interne.

*

„Teatrul Modern" face la București afaceri splendide cu „Manasse„, izgonit din Teatrul Național.

Nu mai e o rivalitate între două rasse, ci între două casse de... teatru.

*

Cîte fețe... versi de mînie în așteptarea „Cărții versi", pe care o prepară guvernul!

*

Se anunță o piesă „Haine vechi".

Odată cu apropierea iernei — titlul pare atractiv.

*

Administrația teatrului național promite mereu orchestră, care însă nu cîntă în antracte.

O încercare de... șantagiu?

*

De cînd reprezentantul „Cuvîntului" are intrevederi cu d. P. P. Carp, fostul șef al Cercului „Convorbirilor literare" cunoaște durerea Convorbirilor... neliterare.

*

„Unirea" era în primejdie de a fi mistificată, dar s'a recules la timp. Un recenzent avea intenția să laude pe frații... Feuerman!

*

Cea mai înaripată vorbă a timpului o să rămînă acea a d-lui Mehedinți, profesor și director al „Convorbirilor":

„N'am cetit pe „Manasse", dar declar că nu trebuie să se joace..."

*

D. V. Arion s'a mutat definitiv peste drum de Tufli. In locul afiptului „De închiriat" va apărea unul: „De vînzare".

ECOURI

Evocări literare.—In lucrarea sa intitulată „Cîte va fantome de odinioară" cunoscutul critic francez Laurent Tailhade evocă printre altele, amintirea lui Paul Verlaine și fantoma lui Vigny. Pe cel d'intîiu îl numește „cel mai mare poet al veacului al XIX-lea" și e de remarcat extraordinara descripție a siluetei lui Verlaine. Vigny al lui Tailhade e Vigny, amorosul Vignytra dat de amanta sa Marie Dorval. Lucrarea lui Tailhade e pe cît de interesantă, pe atît de magiatral scrisă.

*

Uniune monistă internațională. — Mai mulți prieteni, elevi și discipoli ai marelui naturalist și filosof Ernest Haeckel, au hotărît să celebreze împlinirea de 80 ani a Maestrului, în ziua de 16 Februar 1914. Haeckel, aflînd despre aceasta, s'a adresat inițiatorilor rugîndu-i ca banii ce se vor strînge să fie puși la dispoziția *uniunei germane*, cu speranța a o mări și transforma într'o uniune internațională,

Scrisoarea de adresă a marelui naturalist se termină cu următoarele rînduri:

„La primul congres monist, care s'a ținut la Hamburg în Septembrie 1911, și care avu un succes strălucit, secondat de concursul din străinătate se nădăjduia a se mări Uniunea mononistă germană, făcînd-o o Uniune internațională. Această uniune Universală, care va reprezinta o imensă reconfortare a înaltelor noastre sarcini culturale, reunind pe liberii cugetători din toate țările, își va documenta însemnătatea practică cu atît mai mult cu cît prietinii mei din toate continentele vor participa liberalmente la daruri pentru noul fond".

OAMENI ȘI LUCRURI

Orz pe gîște...

In scrisoarea dată publicității și prin care d. Al. Davila lămurea așa zisa „facere" a lui Vlaicu-Vodă, găsim un amănunt inedit, care nu va lipsi să intereseze pe unii amatori de curiozități literare.

„Nu voiu comite—scrie d. Davila—greșala iubitului meu Caragiale: nu voiu cheltui 15,000 de lei ca să tiresc de zgardă la bara justiției pe acești cerberi cu multe guri..."

Aluzia se știe că se referă la procesul intentat, cu ani în urmă, de către defunctul maestru Caragiale celui mai lipsit de scrupul dintre publiciști care se încumetase să afirme, în scris, că *Năpasta* e plagiată din... ungurește.

Caragiale, cel mai excesiv în ce privește scrupulul literar, n'a înțeles să înghită farsa, ci a tîrît la bara justiției pe autorul insinuării. Acesta din urmă, după ce a dezvăluit el singur festa jucată — tradusese din romînește în ungurește cîteva pagini din „Năpasta" și le arata prin cafenele drept originalul unei piese maghiare—a cerut scuze și fu ertat.

De atunci Caionizmul a rămas un termen simbolic.

Nu însă pentru a reaminti o celebră mistificare literară scriem aceste rînduri, ci pentru a sublinia încă odată o trăsătură de caracter, cu totul extraordinară, la marele scriitor atît de curînd dispărut dintre noi.

Ori cît se părea uneori că nu iea viața în serios, — *arta* scrisului însă n'o lua în deșert și conștiința viabilității a tot ce a scris, a tot ce a gîndit defunctul Caragiale pulsa pururea vie în sufletul lui.

De aceea nu a crezut un moment că e cu putință să suporte o calomnie ticăloasă și a chemat în judecată pe autorul ei.

Și iată că acum abia aflăm de la d. Davila că afacerea l'a costat pe neuitatul Caragiale 15000 de lei!

Nu avem intenția de a atrage luarea aminte asupra faptului că apărătorii maestrului la jurați erau prietenii lui personali — și Delavrancea se găsea printre ei. Ci numai asupra extremei însămnătăți ce atribuia datoriei de a nu lăsa nici-o clipă putința unei bănueli de necinste literară, cu sacrificii bănești mai presus de puterile lui. Cincisprezece mii de lei!

Ar fi putut să-l cumpere pe Caion de o mie de ori, căci e o marfă eftină. Dar o singură dată zoilul a avut norocul să fie luat în serios și să fie plătit mult mai scump de cum îi se cuvenia. Maestrul, galantom și cavaler, a risipit orz pentru gîște.

Rodion

Erată. Eri s'a tipărit „gîngăvitul", în loc de „gînguritul„. R.

Iorgu Juvara

Cînd avem trei zeci de ani ni se pare că viața va trebui multă vreme să stee pe loc. Tovarășii, prietenii, cunoscuții, au și ei, cei mai mulți, vrista noastră. Lumea ne-o închipuim redusă la cercul nostru. Trăim la un loc, sau risipiți—tot una, ne înfățișăm de cîte ori cugetăm la viața aceleași tablou, cu aceiași oameni, cu aceleași peisagii, cu aceleași lucruri.

Și cînd suntem departe de țară și atunci cînd închidem ochii ca să strîngem și mai bine sub pleoape lumea aevea trăită, ne apar în față aceiași oameni, aceleași evenimente.

Dar trec ani și unu cîte unu dintre noi, din tabloul vieței noastre dispar. Se face tot mai pustiu.

Vin alții, e drept... se umple golul—dar tabloul nostru rămîne tot mai sarac în oameni, tot mai schimbat.

Și o tristeță adîncă, o durere neconsolată ne stăpînește.

Nu ne este teamă că ne vine și nouă rîndul.

Dar tristeța, durerea, decurg din constarea cît de scurtă a fost iluzia vecinicei vieți, cît de puțin a fost uniformă viața așa cum o închipuisem eternă.

A murit Iorgu Juvara!

Nu îmi reprezintam Bucurestiul fără silueta lui caracteristică, nu îmi închipui viața socială, artistică, boemă, fără figura lui; mi se pare că tot farmecul, toată inteligența, toată rațiunea de a fi a acestei vieți a dispărut, căci în gîndul meu lipsa lui ia totului viața.

'Mi închipui un tablou cunoscut din care pictorul a scos o figură principală și văd tot *non-sensul* acelei picturi.

Și Iorgu Juvara era o figură principală în tabloul vieței noastre artistice și intelectuale și nici un contemporan al lui nu se va putea nici odată mîngîia de pierderea acelei armonii pe care și-o formase în tabloul vieței contemporane.

Artist prin temperament, prin exteriorul lui chiar, el nu se potrivea cu slujba lui la ministerul de comerț cum nu s'ar potrivi un băcan la direcția unui muzeu de artă. Dar bunatatea lui extremă 'l făcea ori unde să fie la locul lui; de aceea și acolo unde el nu se pricepea, el aducea cu bunătatea, și cu blîndețea lui aceleași servicii oamenilor, cît ar fi adus un altul cu priceperea lui.

Boem, el a trăit o viață lipsită de griji și era de sigur din puținii oameni, care se puteau crede fericiți. Și fericirea la el constă tocmai în temperamentul lui de boem, căci nimic nu'l neliniștea și teama zilei de mîne îi era tot așa de străină ca și ori-ce altă preocupație.

Fiu de boer, din adevărați boeri, din acei cari încep la noi să dispară, el însuși avea toate apucăturile boerului adevărat, ale boerului la care nu știe nici odată stînga ce face dreapta. Risipitor pînă la absurd, el rare ori își lua leafa de la minister, căci pînă la sfîrșitul lunei se ducea în diferite daruri, ajutoare, bacșișuri slujbașilor sei nevoiași.

El nu lasă nimic după el, de cît regretul în sufletul fie-cărui care l'a cunoscut. Ar fi putut lăsa cîteva pagini frumoase, căsi avea un talent natural puternic, o imaginație vie și colorată și dacă ar fi pus pe hîrtie o cugetare—de sigur ar fi fost cetit mult timp.

Vorbea cu multă artă. Era un *causeur* admirabil și povestirile lui acționau seri întregi pe prietenii lui în jurul său. Cîteva mici discursuri, cîteva toasturi improvizate 'l aratau ca pe un om de mult bun simț.

Asteptase el ca mulți alții vremea cînd sătul de o activitate negativă, să pună mîna pentru o muncă positivă, hotărîtă?

Cine știe?

Azi însă nu rămîne de cît amintirea frumoasă a unui suflet cald, entuziast, blînd.

De numele lui se va lega însă, pentru biograful vieței intelectuale de la începutul veacului acestuia, numele multora din scriitorii de azi. El a editat într'o frumoasă și bogată broșură cea dintăi culegere a celui mai profund din poeții de azi, Dimitrie Angel, cum el a fost mecenatul tuturor acelor cari au scris în vremurile cînd încă scrisul nu se plătea în țara romînească.

Pentru cei din țară care l'au văzut murind, cari au văzut cosciugul în care au fost trimise rămășițele lui pămîntești în orașul în care s'a născut, el e mort.

Pentru mine care numai din ziare am aflat de moartea lui—vestea aceasta mi se pare un *cauchemar* îngrozitor.

A murit Iorgu Juvara!

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Reprezentanţi: Sam. Lăki, Bucureşti.

S'a stins unul din acei fără care mi se pare, că viaţa aşa cum am lăsat-o acolo pe marginea Dîmboviţei, nu mai are ansamblul ei, lipseşte ceva care o făcea întreagă, desăvîrşită, complectă.

Şi o tristeţe adîncă mă stăpîneşte, gîndind că revenind cînd-va în ţară nu voi avea iluzia că viaţa în lipsa mea a rămas aceiaşi, că nimic nu s'a schimbat. O durere nespusă mă înfioară, că aşa de aproape e moartea de cei mai tineri, de cei mai buni, din acei cari făceau ca viaţa să fie frumoasă şi între cari Iorgu Juvara era cel dintăi.

Dr. I. Duscian

Din Hîrlău

Cîteva cuvinte pentru „Mişcarea"

Habdulacii din Hărlău, în loc să răspundă cu acte oficiale, de ce a dat fostul primar liberal celor 300 de lei altă destinaţie şi ce a făcut cu cei 5000 şi cu cei 800 lei şterpeliţi din averea bietei comune prin pana habdulacului Constant. Constantinescu să năpusteşte prin *Mişcarea* din 30 Octombre a. c. cu o proză din care se vede stilul şi felul omului care scrie asupra mea şi asupra primarului şi asupra preotului Parfenie. Eu nu răspund cum am mai spus, nici insultînd, nici atăcînd personal ca Habdulacii; ca credincios, îmi pare rău că trebue să relatez faptele preotului C. Constantinescu din Hărlău.

Spre ruşinea mea şi cinstea ziarului în care scriu, faptele greşite ale preotului Constantinescu nu vroiesc să le pomenesc. Numitul preot e camatarul Hărlăului şi habdulacii îi sunt datori cu mîşoare. Il doare că fostul primar nu va putea să'i răspundă cei 5,000 lei împrumutaţi fără poliţă şi ca avarul, spumînd de necaz, pune mîna pe condeiu şi, dacă ceva ne miră, ne miră că *Mişcarea* a primit să'i publice o asemenea proză insultătoare. Se laudă prin oraş că plăteşte bine srisul de la *Mişcarea*. Să le fie de bine. Să laudă preotul Constantinescu că e student la drept. Ei bine, voiu arata mai jos de ce el, ca preot, în loc să'şi caute de preoţie fuge, la drept! Işi pregăteşte o portiţă de scapare la nevoe!

Se dă de *cel mai eminent* preot din Moldova; după ce va ceti ctitorii actele oficiale, ce public, să vor întreba miraţi dacă cel mai eminent preot e astfel, cum vor fi cei mai puţin eminenţi?

Eu îi făgăduisem acte oficiale şi că îi voiu arăta I. P. S. Mitropolit ce fel de ipochimen de preot econom are în Hîrlău.

Cine se aseamănă se aducă. Cinstitul primar şterpelea de la comună, economul Constantinescu, că doar de ce'i econom, mai grav, şterpeleşte şi de la biserică.

Iată actul oficial:

Un biet gardian de la cimitirul oraşului Hîrlău, plătit abia cu 10 lei lunar şi muncitor de pămînt, se plînge astfel epitropilor bisericei sf. Gheorghe:

„Domnilor epitropi,

„Subsemnatul Ioan Scurtu, în calitate de gardian la capela cimitirului oraşului Hîrlău, cu cel mai profund respect vin prin aceasta a declara şi supune cunoştinţii dv. următoarele:

„In anul expirat 1912, luna Septembrie în 9 zile, *după ce înserase*, sf.-sa preotul Constantin Constantinescu, care şerveşte biserica parohială sf. Gheorghe, cu filiala sf. Dumitru şi capela de la acest cimitir, a venit la această capelă însoţit de cîntăreţul bisericesc Ion Gheorghiu şi paraclisierul Costache Teofil Dimitriu, a deschis uşa capelei şi intrînd înăuntru, a luat şi pus într'o căruţă, obiectele ce aparţineau capelei de aici, cari se notează pe contra-pagină. *Pînă la această dată, cheia dela capelă se păstra de preot, după ce a luat obiectele, mi-au încredinţat-o mie*, şi văzînd că a trecut un timp atît de îndelungat şi obiectele, nu s'au adus înapoi la capelă şi în vedere că la această capelă eu sunt ca îngrijitor şi păzitor, apoi pentru ca răspunderea să nu cadă asupra mea, am crezut de a mea datorie să supun cazul cunoştinţii dv. spre ştiinţă şi regulă.

Primiţi, etc.

ss.) *Ioan Scurtu*

1913, Iunie 4

Pe contra-pagină, gardianul Ioan Scurtu notează următoarelee lucruri furate:

1) Zece lăicere, din cari cinci nouă aflate într'un dulap dela care a scos scîndurile şi le-e luat şi cinci ponosite aşternute în interiorul bisericii.

2) Una icoană, scoasă din prevaz, donată de familia decedatului Hofman.

3) Una candelă de argint donată de Vasile Chiaburu.

4) Una faţă de masă de pe sfînta masă şi mai multe prosoape.

5) Una tablă pentru serviciul sfintei jertfe.

6) Un lanţ dela clopotul cel mare.

7) Una perdea dela dverile împărăteşti.

8) Luminări aproximativ ca 60 kilograme.

9) Una evanghelie nouă s'a înlocuit cu una veche.

Ce fac epitropii Vasile Crucenschi şi Grigore Ursu? Ca oameni cu frica lui D-zeu şi de teamă să nu plătească ei ce furase prietenul fostului cinstit primar liberal, însoţiţi de consilierul comunal V. Brişcariu, se prezintă la cimitirul oraşului şi, cu proces-verbal încheiat la 4 Iunie 1913, constată adevărată declaraţia gardianului şi furtul consumat.

Acum, după actele arătate, vede şi I. P. S. Mitropolit ce fel de preot are în Hîrlău, văd şi cei de la „Mişcarea" ce fel de eminenţă de preot e în Hîrlău, care oare e eminent straşnic fiindcă şterpeleşte ca şi fostul cinstit primar şi numai pentru că a făcut serviciu partidului liberal botoşenean de a se duce la congresul din Bucureşti, serviciu de care acesta se putea lesne dispensa.

Iată părinte Constantinescu ce păţeşti cînd nu-ţi cauţi de treabă.

Imi pare rău c'am întrerupt publicarea actelor oficiale de pungăşiile fostului primar liberal şi nu am fost cu ordine, publicînd pe rînd actele tuturor habdulacilor începînd întâiu cu ale fostului primar.

Dar, în numărul viitor, voiu reveni la ordine.

Căpitan Spiridon Caimacan

Schimb de scrisori între d-nii Take Ionescu şi Venizelos

Inainte de a părăsi Atena d. Take Ionescu a adresat scrisoarea de mai jos, splendidă în formă şi cuprins, d-lui Venizelos, ministrul preşedinte al Greciei.

„Iubitul meu preşedinte, In momentul de a părăsi frumoasa Grecie în care am petrecut cîte-va ceasuri, a căror amintire în totdeauna vie nu mă va părăsi nici odată, dă-mi voe să ţi exprim toată recunoştinţa mea şi să te asigur încă odată de inalterabila mea amiciţie şi marea mea afecţiune.

Vechea Grecie cu tezaurele ei de frumuseţe supremă şi noua Grecie în tinereţea ei aşa de activă şi patriotismul ei atît de arzător, care făureşte pentru dînsa un viitor din cele mai strălucite, sunt inseparabile în admiraţia mea. La această viziune de frumuseţe şi de forţă creatoare se adaugă în suvenirul meu minunata şi cu totul neaşteptata primire ce mi-au făcut-o guvernul şi poporul d-tale. Sunt încă uimit şi deşi ştiu că toate aceste omagii se adresau iubitei mele ţări, aceasta mă face nu mai puţin fericit.

In aceste omagii am văzut dovada spiritului aşa de limpede şi aşa de subtil al poporului d-tale, care a simţit că naţiunile noastre sunt legate de acelaş interes şi că sunt destinate să păşească împreună pe căile civilizaţiunei.

Incă odată îţi mulţumesc din toată inima şi te rog să primeşti expresiuea sentimenteloe mele cele mai bune.

Take Ionescu

D. Venizelos a răspuns prin cele ce urmează şi care, în împrejurările speciale ale politicei de astă-zi, constituie un adevărat document:

„Sînt fericit că plecînd d-ta ai aşa bune amintiri de şederea d-tale în Grecia cum ai avut buna voinţă să-mi spui în amabila d-tale scrisoare. Este mare nevoe să spun că şi noi toţi vom păstra o amintire neştearsă de şederea d-voastră între noi.

In afară de personalitatea d-tale care a ştiut să captiveze aici pe toată lumea, vizita d-tale ne va aduce aminte în totdeauna şi încheerea păcii cu Turcia, la care ai luat o parte atît de activă. Cît despre mine sînt mulţumit în conştiinţa mea şi dăm voie să-ţi spun, că deşi amiciţia noastră nu datează decît de aşa scurtă vreme, totuşi ea a fost atît de bogată în rezultate practice pentru ambele ţări şi că a fost dat României să joace din nou în chip aşa de fericit rolul de arbitru pentru încheerea păcii în Balcani. Este o nouă legătură pentru naţiunile noastre cari legate prin aceleaşi interese sînt destinate să păşească împreună pe căile civilizaţiunei.

Te rog prezintă omagiile mele d-nei Take Ionescu şi primeşte expresiunea sentimentelor mele devotate.

Venizelos.

INFORMAŢII

— O ticăloşie a „Viitorului".

Insinuarea perfidă, calomnia e un sport cu multă perseverare practicat de „Viitorul".

Gazeta liberală a scornit un nou cap de acuzaţie, contra d-lui Badareu: ministrul lucrărilor publice, nici mai mult nici mai puţin, a luat sub protecţia sa pe falşificatorii de vinuri. E enormă, monstruoasă fapta d-lui Badareu—nu e aşa? — Dar „Viitorul" în loc să probeze, se mărgineşte să afirme. Aşa d. Badareu „a pus toate stăruinţile posibile ca afacerea falşificatorilor de vinuri să fie muşamalizată" — căci s'a permis falşificatorilor de vinuri „să pună în consumaţie vinul dovedit falşificat", — iar negustorii „ţinînd să-şi arăte recunoştinţa faţă de d. Badareu, au cumpărat vinuri numai de la viile d-sale şi ale cîtor va amici politici".

„Viitorul" adaugă că în consecinţă, d. „Badareu pentru a împiedeca concurenţa pe care ar fi putut s'o producă ceilalţi podgoreni din ţară, a dat ordin căilor ferate, ca sub diferite pretexte, să nu pue la dispoziţia acelor podgoreni vagoanele necesare pentru transportul vinului".

Cîte afirmări atîtea minciuni sfruntate, iar întreaga ţesătură e o ticăloşie fără margini.

D. Badareu n'a făcut nici o intervenţie şi nici n'a cutezat cineva să-i solicite o intervenţie în favoarea falşificatorilor de vinuri.

D. Badareu nu numai că nu şi-a vîndut recolta viilor d-sale pe un preţ destul de avantagios şi încă de pe rod — cum afirmă „Viitorul", dar întreaga d-sale producţiune viticolă stă şi astăzi intactă la Iaşi, nedesfăcută, nici măcar în parte.

In sfîrşit e o infamie insinuarea „Viitorului" că d. Badareu, abuzînd de autoritatea d-sale, ar fi nedreptăţit pe ceilalţi podgoreni prin dispoziţia ce ar fi luat, de a nu li se pune la dispoziţie vagoanele necesare pentru transportul vinului. Adevărul e că transporturile pe căile ferate se fac în mod normal, cu o dreaptă distribuţie de vagoane pentru toate regiunile ţării.

■ ***D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, a sosit astăzi dimineaţă în Iaşi.***

Cu trenul de deseară d-sa se reîntoarce în Capitală.

■ *Aseară ni s'a comunicat prea tîrziu spre a mai fi putut înregistra la timp, că, în urma unei telegrame venită din Constantinopol, sosirea în Capitală a d-lui Take Ionescu nu va mai avea loc Sîmbătă seara, cum se anunţase, ci Duminică, la orele 12 din zi.*

❒ *In* **Adevărul** *de aseară amicul nostru George Skarlet se ocupă, într'un foarte drăguţ articol, de gestul d-nei Eleonora Ronetti-Roman, în privinţa reprezentărei piesei* **Manasse** *şi retragerea piesei din repertoriul teatrului naţional.*

Regretăm foarte mult că din lipsa de spaţiu nu putem reproduce articolul frumos al prietenului nostru, pe care îl semnalăm atenţiunii cetitorilor.

■ ***Directorul lui „Stadt-Theater" din Cernăuţi a cerut eri, unei persoane din Iaşi un exemplar din „Manasse", în vedere că are intenţia de a juca piesa în capitala Bucovinei.***

■ ***Epitropia Sfîntului Spiridon a decis a nu primi fără plată în pavilioanele de izolare nici un bolnav peste numărul regulamentar de paturi aflătoare în zisele pavilioane.***

■ D. Mihail N. Orăşanu a fost numit copist în Staţia Iaşi pe ziua de 1 Noembrie.

■ *In rîndurile profesorilor secundari ideea de a se mări contingentele de elevi tocmai în anul şcolar în care cursurile au început aşa de tîrziu, întîmpină puţină favoare.*

Se crede că conferinţele şcolare vor fi convocate pentru a-şi spu ne ultimul cu vînt.

■ Pînă acum sunt înscrişi pentru acest an cinci elevi creştini la gimnaziul „Wachtel": 4 în clasa I şi unul în clasa doua.

■ *„Le Temps" şi „Neue Freie Presse" sosite astăzi în localitate se ocupă în articolele de fond despre importantul rol al d-lui Teke Ionescu în aplanarea gravului conflict dintre Turcia şi Grecia.*

Ambele organe citate se exprimă pozitiv cînd vorbesc despre primejdia unui conflict armat ce era pe cale să izbucnească iarăşi în Balcani.

■ *O adresă sosită din Partea Ministerului Cultelor şi Instrucţiunii publice direcţiunei liceului naţional, spune că de oare-ce unii d-ni directori de şcoli secundare au arătat ministerului dorinţa de a se fixa orariile obiectelor principale de studii, în oarele dinainte de amează, ministerul nu se opune şi indică a se obliga profesorii să facă după amează lecţiuni, sport, exerciţii gimnastice, excursiuni cu elevii şcoalelor secundare.*

■ *Ziarul L'Indépendance" vorbind de inaugurarea cursurilor de la Academia Comercială spune, că nu înţelege rostul unei asemenea instituţii.*

Răspunsul cel mai bun la afirmaţiile monitorului liberal l'au dat cei 600 studenţi, înscrişi la cursuri.

Oficiosul liberal îşi reia morga de altă dată şi anunţă desfiinţarea Academiei imediat ce partidul liberal va veni la putere.

„L'Indépendance" se laudă şi asta ea o ştie tot aşa de bine, ca şi noi.

■ Concursul la şcoala normală „Vasile Lupu" s'a terminat.

Rezultatul celor primite se va da astă-zi.

■ La şcoala medie de băeţi din localitate demisionînd d. Valeriu Hulubei se crede că va fi numit d. Daniel, licenţiat în litere.

■ Să ştie că prin legea sanitară studenţii de la medicină erau amînaţi fără taxă până la sfîrşitul studiilor, cînd urmau să-şi facă stagiul în armată ca medici.

Cu modul acesta se venea în ajutorul studenţilor şi statul avea mai mulţi medici militari, fără să fie nevoie a-i salaria. Cu noua lege de recrutare s'a desfiinţat dispoziţia aceasta şi trebue să plătească şi mediciniştii taxa de amînare de 200 lei.

Ce se fac însă acei studenţi — şi sunt mulţi — care lipsiţi de mijloace nu pot plăti taxa de amînare? Să-şi întrerupă studiile? Lucru aproape imposibil pentru studii de medicină.

Dacă li s'ar fi pus în vedere acest lucru la recrutare, n'ar fi nimic de zis, căci întâi ar fi făcut armata şi apoi s'ar fi înscris la medicină. Dar apucînd să intre sub legea veche, să meargă cu ea de vreme ce nu pot plăti amînarea nici să-şi întrerupă studiile.

Sperăm că d. ministru de război, le va face dreptate cît mai curînd.

■ Societatea cîntăreţilor din Iaşi „Dimitrie Suceveanu" împlinind trei ani de existenţă, şi-a serbat astăzi aniversarea printr'un serviciu divin oficiat la biserica Talpalari, de către protoereul Ţincoca asistat de preoţii Popescu, Vasiliu şi diaconul Simionescu, acompaniat de corul societăţii.

După terminarea serviciului religios, d. Gh. Grigoriu, preşedintele societăţii, a ţinut o cuvîntare, arătînd că bresla cîntăreţilor a fost toată fala bisericei şi a neamului nostru; prin ştiinţa şi purtarea lor, cîntăreţii au impus altă dată respectul şi admiraţia altora. Azi cu regret a zis, că este o clasă cam desconsiderată, totuşi de la un timp a început a i se da atenţia cuvenită, aceasta datorită chiriarhilor.

Societatea e pusă sub patronajul nemuritorului D. Suceveanu, care prin lucrările sale ajunsese să ridice prestigiul cîntăreţilor.

La această aniversare a luat parte şi elevii şcoalei de cîntăreţi.

■ Printr'o regretabilă scăpare din vedere un fragment din primul articol în numărul de eri — acel referitor la cartea lui Pierre Loti în legătură cu o nouă publicaţie balcanică — s'a aşezat între informaţiile din pagina doua.

■ Comitetul organizator al Asociaţiei muzicale din localitate invită publicul la şedinţa care va avea loc Sîmbătă 2 Noembre crt. ora 9 jum. seara în sala Geltzer din str. Elena Doamna.

■ Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de 23 Noembre a. c., în sala Caragiale foastă Pastia, o frumoasă *Serată Dansantă*, în scopul mărirei fondului societăţii destinat pentru ajutoare membrilor în cazuri de boală, etc.

Publicul vizitator va fi distrat în tot timpul seratei, de excelenta muzică Militară a Regim. 13 Ştefan cel Mare.

La această serată se anunţă distracţii cu totul nuoi, ce se rezervă publicului vizitator.

■ La spitalul militar a fost adus soldatul Ioan Musteaţă din regimentul 4 artilerie Roman, care fiiind calcat de un furgon a fost mutilat îngrozitor.

■ Administraţia Financiară va înainta zilele acestea ministerului de război, liste de subscripţie cu sumele adunate pentru flota naţională, ce i au fost trimise de comitet.

■ *Godowsky* Marele pianist de universală faimă, Godowsky este aşteptat de către toţi iaşanii iubitori de artă pentru seara de Luni 4 Noembrie.

O doamnă iaşană aparţinînd lumii intelectuale şi care a trăit 14 ani în marele centre ale Statelor Unite, ne încredinţa eri că în marele metropole americane reputaţia lui Godowscki este dintre cele mai definitiv conservate, mai presus de a multor alte celebrităţi în ale pianului.

■ Incă de acum cîte-va zile, brigada de siguranţă din Brăila a făcut cunoscut brigăzii noastre de siguranţă, cum că periculosul spărgător Iosub Moise, zis şi Leonică Cohn, a expediat spre oraşul nostru un cufăr, în care se bănueşte că sunt ascunse numeroase juvaeruri.

Punîndu-se în urmărire adresanţii din Iaşi, ei au fost surprinşi astă noapte, asupra delictului de furt prin efracţie la cişmarul Kopel Abramovici din str. Elena Doamna No. 14.

Unul dintre ei este cunoscutul pungaş David Leizăr, zis şi Leizerovici, care a suferit mai multe condamnări.

■ **Ştiri artistice.**—Reamintim că Luni 4 Noembrie va avea loc la Teatrul Naţional Senzaţionalul Concert dat de Marele şi Virtuosul Pianist *Leopold Godowski.*

Nu există încă nimeni în ceia ce priveşte tehnica pianului care să rivalizeze cu celebrul artist; toată elita Ieşană şi amatorii de muzică aleasă, s'au dat întîlnire în seara concertului la Teatrul Naţional.

■ Duminecă 3 Noembrie, c., ora 4 p. m., în Amfiteatrul Liceului Naţional, are loc prelegerea d-lui dr. Zosin, pentru *Cultura generală pozitivă*, tratînd despre *făptura omenească.*

Intrarea liberă.

■ **Biroul D. Brandes s'a mutat în strada Ştefan cel Mare No. 21 alături de blănăria Alter David succr.**

■ Depozitarul nostru d. E. I. Brumer s'a mutat în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 71 etagiul de sus, peste de drum de Banca Moldovei.

Diverse întîmplări

— In ziua de 15 Noembrie, ora 11 a. m. are loc, în localul prefecturei de judeţ licitaţie publică pentru aprovizionarea a 1720 m. c. piatră spartă, necesară întreţinerii şoselei naţionale Iaşi-Ţuţora.

CURA — Cea mai raţională de **Unt de peşte** pentru ADULŢI şi COPII — e numai aceia cu:

UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

■ Eri dimineață a avut loc în prezența comitetului și a unei numeroase asistențe, deschiderea cantinei societății „Pînea Saracilor" din strada Palat.

■ Prin decretul regal publicat în Monitorul Oficial de astăzi, se fac următoarele mutări în regimentele din garnizona locală Căp. Balaiș Lupu Alexandru din regimentul 9 roșiori în regimentul 8 „Cuza Vodă". Căp. Lupu Constantin din regimentul 9 roșiori la 11 roșiori.

■ Vineri 8 Noembrie se va serba hramul bisericei sf. Voevozi din strada Eternitate.

Serviciul divin va fi oficiat de vicarul mitropoliei, P. S. S. Arhiereul Antim Petrescu.

■ Ședința consiliului comunal, ce era să aibă loc eri, a fost amînată pentru Marți 5 Noembrie, la orele 10 dimineață.

■ Deschiderea școalei de agenți Sanitari se va face în cursul septămînei viitoare, urmînd pînă atuncea ca localul să fie înzestrat cu mobilierul necesar.

■ La concertul virtuosului pianist Godowsky, care va avea loc Luni 4 Noembrie, iubitorii de artă vor avea ocaziunea să admire sunetele unui excelent piano de concert din renumita fabrică Steinweg-Braunschweig, a cărei reprezentanță o are *Magazinul Conservatorului* din localitate.

■ Cursurile școalei de moașe de pe lîngă Institutul Grigorian da sub direcția d-lui profesor dr. Bejan, se vor deschide Luni 4 Noembrie.

■ Pentru a lua parte la înmormîntarea regretatului general Skeletti eri dimineață a sosit în localitate aghiotantul regal Costescu, care a depus pe sicriul regretatului o coroană din partea M. S. și a exprimat în acelaș timp condoleanțe d-nei Drosso sora defunctului.

■ Membrii Cercului didactic din Iași sunt rugați să se întrunească Duminică 3 Noembrie ora 4 jum., la Cercul Didactic în adunare generală anuală. La ordinea zilei va fi:

Alegerea comitetului și diferite propuneri ce se vor face.

Invitații speciale nu se fac.

Comitetul

■ Ministerul de interne a rugat prefectura de județ să cerceteze de urgență dacă toți profesorii și arendașii au dijmuit porumburile, iar în caz cînd au rămas porumburile pe cîmp, să se ia măsuri ca dijmuirea să se facă imediat din oficiu, conform dispozițiilor legei învoelilor agricole.

■ Următoarele mutări de administratori de plasă au fost făcute în jud. nostru:

D. Ion Golăescu, de la plasa Codru la Turia; d. N. G. Petrea, de la Turia la Bahlui; d. N. Z. Simionescu, de la plasa Bahlui la plasa Codru.

■ **Unirea educatoarelor romîne.**—Continuîndu-și regulat activitatea, va ținea în ziua de 3 Noembrie a. c. oara 2—3 ședințe la cele două centre deja anunțate și anume:

D. profesor universitar Simionescu va începe conferința la școala „Cuza-Vodă" din strada Vasile Lupu din suburbia Tatarași, tratînd despre cultura practică și îngrășarea pămînturilor de cultură.

Iar d. dr. Zosin va începe conferința la școala Nicoriță tot de suburbia Tatarași, tratînd despre boalele molipsitoare și despre microbi.

Cîte un grup de Doamne membre vor asista la ambele centre.

■ Aflăm că marele pianist plonez Joseph Sliwinski va da, la 9 Decembrie, un concert la Iași, iar la 11 și 14 Decembrie va concerta la București.

■ **Consiliul de higienă al județului.** — Aseară s'au întrunit membrii consiliului de higienă al județului, sub președinția d-lui St. Negruți, prefectul județului.

Au asistat d-nii dr. Grigoriu, medicul primar al județului și vice-președinte al consiliului, d. Țîntu, inginer șef al județului, dr. Popescu, d-nii maior Panaitescu și d. Brandea.

S'au acordat diferite autorizații și s'a aprobat regulamentul abatorului din Tg. Frumos.

*

D. dr. Grigoriu, face apoi raportul cu privire la mersul epidemiilor din județ, în cursul lunei Octombrie.

In ceia ce privește scarlatina, au fost 14 comune infectate, cu 95 cazuri de boală.

Difteria a bîntuit în 8 comune și au fost 49 cazuri.

Febră-tifoidă au fost 28 cazuri. Toți bolnavii au fost căutați în infirmerii și spitale. Astăzi epidemiile sunt în deplină descreștere, mulțumită măsurilor luate.

*

D. dr. Grigoriu, comunică apoi măsurile luate în județ, pentru prevenirea holerei.

S'au luat toate măsurile pentru a asigura descoperirea și înștiințarea la timp a cazurilor ivite.

S'au dat instrucțiuni primarilor și jandarmilor rurali, pentru a cerceta și semnala toate cazurile cît de puțin bănuite, lucru care s'a făcut cu mult zel de funcționarii respectivi.

Toți acei veniți din locurile contaminate au fost supraveghiați,

Am avut—zice d. dr. Grigoriu—cîțiva purtători de vibrioni, cari au fost complect izolați și păziți.

S'au destinat în fiecare comună și chiar cotune cîte 3 localuri pentru suspecți, confirmați și purtători de vibrioni.

In comunnle unde nu s'au putut găsi aseminea localuri, s'au improvizat baracce de scînduri.

Intr'un singur caz mortal bănuit de holeră, s'a făcut autopsia și s'a trimis la analiză, care a fost negativă.

In fine s'au luat toate măsurile pentru asanarea satelor și toată lumea și-a făcut datoria cu devotament.

La ispecțiuni—zice d. dr. Grigoriu,—am constatat cu mulțumire că în cea mai mare parte ordinele date au fost executate cu stricteță.

S'a observat că mai toate casele țărănești posedă astăzi latrine și țaranii au căpătat convingerea că păstrarea unei bune higiene e în interesul sănătății lor.

Consiliul s'a ocupat apoi cu diferite chestiuni curente.

■ **Școlare.**—S'a aprobat pe 1 Noembrie 1913 pe următoarele persoane ca suplinitoare la școalele rurale din jud. Dorohoi:

D. D. Rachițanu, absolvent de gimnaziu la școala din Poiana.

D, Alex. Rachițanu, abs. de gim. la școala Mihoreni-Tureatca.

D-ra Elena Tomaziu, abs. de exter. la școala din Grameşti p. 3-lea.

D. M. Barbu, abs. de școala normală, la școala din Verpolez.

D. P, Herțanu, abs. de gim. la școala Tatarașeni-Mileanca.

D-ra M. Andronic abs. de gim. la șc. Mileanca postul 3-lea.

D. S. Baz, abs. de școala normală, la școala Codreni.

D. D. Capra, abs. de gimnaziu, la școala din Zamostea postul al 3-lea.

— D-na Natalia Oiaga institutoare la școala de fete No. 2 „Regina Elisabeta" Iași, a fost însărcinată cu girarea direcțiunei acelei școale, pînă la numirea unei titulare.

■ **Judiciare.**—Astă-zi continuă la Curtea secția II-a dezbaterile în procesul dintre d-na Adela Kogălniceanu cu I. Igiroșanu, pentru anularea contractului de vînzarea moșiei Știubeeni.

— S'a respins apelul lui I. Leca, în procesul cu Maria Cantili pentru contestație la urmărire, condemnîndu-l la 200 lei cheltueli de judecată.

— Curtea secția I-a a condemnat la 15 zile închisoare pe Ioroache Parfeni, pentru abuz de putere.

— Luni 4 Noembrie Curtea s. II-a va judeca procesul dintre d na Pulcherie de Metercamp cu Gh. Prilogeanu și Froim Fischer, pentru anularea contractului de vînzare a moșiilor Mitoc-Gătcăuți.

— Curtea secția I-a condemnat la 5 zile închisoare pe Iancu Herșcu, pentru bancrută simplă.

— Camera de punere sub acuzare a admis opoziția prrocurorului general, ordonînd un supliment de instrucție în ce privește pe inculpații Al. Șoimu și Șerban pentru crimă de omor.

■ Iată noul program de astă seară Sîmbătă 1 Noemb. al cinematografului Pathé-Frères din spațioasa sală a Circului Sidoli:

„Franța în răsboiu" (Jean La Poudre). Episod zguduitor din luptele pentru cucerirea Algeriei. In acest film se perindă cele mai interesante scene din răsboiul franco-algerian. Acest epizod răsboinic de o reconstituire cît se poate de fidelă, cuprinde în același timp o desfășurare sentimentală. (Film artistic parizian, trei părți).

Aventurile unui mire. Comedie într'un act. Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor pariziane.

Jim vînătorul american. Interesantă desfășurare, scene și situațiuni admirabile.

Cel mai nou număr din Pathé Journal cu telegramele însuflețite din lumea întreagă.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 3 Noemb. două matineuri (3 și 5 ore și reprez. seală la 9 ore. Program nou duminical: „Cicatricea" (Pentru Patrie), splendida desfășurare în 2 părți. Din seria filmelor artistice pariziane.—„Incătușat", mare roman contimporan în 2 părți. Bogat și original scenariu.—etc.

La reprezentația seală de mîne Duminică se intercalează: „Ochii de cadînă", piesă în 3 acte cu actorii teatrului imerial din St. Petersburg. In primul rol apare d. Jurieff, supranumit Salvini al Rusiei.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor.

■ *D. Em. Brîul, retrăgîndu-se din direcția Casei de Scont și Imprumut din Iași, consiliul de administrație, întrunindu se sub președinția d-lui Ștefan A. Negruzzi, a numit pe ziua de 1 Noembrie pe d. Ioan Georgescu, șef contabil al Casei, în postul de director, pe d. Carol Valdman, șef contabil și casier și pe d. avocat N. Ștefănescu, în postul de avocat al casei în locul d-lui I. Motăș, numit la C. F. R.*

Serviciul telegratic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegratic

D. Take Ionescu în audiență la Sultan

— Prînzul de la ambasada rusă —

Constantinopol.—După Selamlîc, sultanul a primit în audiență pe d. Take Ionescu în salonul moscheei Besikatao; a urmat urmat un dejun la Talaat, la care a asistat și președintele consiliului de stat Halil, ministrul lucrărilor Nizami, comandantul corpului 1 Djemal, ministrul Romîniei Manu și delegatul grec Levidis.

*

Constantinopol.—La audiență a asistat și d-na Ionescu și ministrul Talaat.

La dejun a asistat și delegatul sîrb Pavlovici.

D. Take Ionescu a prînzit la ambasada Rusiei; Mîne după prînz va avea loc o recepțiune la legațiunea Romîniei, iar seara d. Take Ionescu va pleca spre Romînia.

Unui reprezentant al presei d. Take Ionescu i-a declarat că sunt speranțe că de acum încolo relațiile dintre Turcia și Grecia vor deveni cordiale și că se poate afirma că aceasta este dorința persoanelor dirigente din Athena.

Marele vizir și Talaat i-au exprimat aceiași dorință.

Imprumutul romîn

Londra.—Ziarele anunță că partea engleză a împrumutului romîn a fost pe deantregul subscrisă.

Sărbătorirea păcei la Atena

Impresia la Salonic, Cetinge și Belgrad

Atena.—Cu prilejul semnării păcii s'a celebrat la catedrală un te deum în prezența Regelui, a familiei regale, a consiliului de miniștri, a misiunilor străine și a unei mulțimi enorme.

S'a tras 10 salve de tun. Au fost viu aclamați.

Legația turcă a arborat steagul. E probabil ca decretul de demobilizare să fie publicat azi.

*

Salonic.—Se anunță că semnarea păcii a fost primită cu bucurie de populație. Soldații și corporațiile precedate de steaguri și muzică au străbătut stradele.

Cetinge. — Știrea despre încheierea păcii a făcut peste tot cea mai bună impresie de oare-ce se restabilește liniștea și pot reincepe lucrările pentru cultură și civilizație.

*

Belgrad. — Regele și d. Pasici au felicitat telegrafic pe regele Greciei și pe D. Venizelos pentru încheierea păcii.

Știrea încheierii păcii provoacă în cercurile sîrbești o mare satisfacție.

Serviciul Telefonic

Intoarcerea în țară a d-lui Take Ionescu

București.—După cum am anunțat d. Take Ionescu sosește în Capitală mîne dimineață la ora 12.35 venind cu trenul Fulger dela Constanța.

In cursul zilei, d-sa va avea o întrevedere cu d. Titu Maiorescu, președintele consiliului. Seara la ora 5 va pleca la Sinaia.

Luni, șeful partidului va fi primit în audiență de către M. S. Regele.

Demobilizarea armatei grecești

Salonic.—Demobilizare armatei grecești va începe de săptămîna viitoare.

Moartea unui vechiu funcționar

București. — Azi a încetat din viață C. Opresca, unul din cei mai vechi funcționari ai ministerului de finanțe.

Suveranul și Academia Comercială

București.— La telegrama trimisă Suveranului cu prilejul deschiderei Academiei Comerciale, M. S. Regele a trimis d-lui Ministru Xenopol, telegrama următoare:

— *„Mult mișcat de sentimentele recunoscătoare ale domnilor profesori și studenți ai Academiei de Inalte studii comerciale și industriale, exprimate cu prilejul inaugurărei cursurilor, M. S. Regele mă însărcinează a vă presinta d-voastră și tuturor călduroasele sale mulțumiri și cele mai bune urări pentru progresul acestei noi instituțiuni.*

Aghiotant de serviciu

loc.-colonel Anghelescu

O distincțiune

București.—D. Mihail Ristici, ministrul Serbiei la București, a prezentat azi d-lui ministru Xenopol brevetul și insignile ordinului sf. Sava, în gradul de Mare Cruce, oferit ministrului romîn de către regele Serbiei.

Pacea Greco-Turcă

Berlin.—Ziarul *Berliner Tageblatt*, comentînd azi înfăptuirea păcei greco-turcă, zice că s'a făcut pe baza compromisului prezentat de d. Take Ionescu.

Telegraful și telefonul în regiunea anexată

București. — Eri a fost inaugurat în prezența d-lui Ion Niculescu, inspectorul poștelor și telegrafelor, cablul telefonic ce leagă Calarașul cu Silistra.

La instalarea cablului a dat ajutor șalupa militară „Opanez".

Este știut că Silistra fusese legată mai înainte cu Turtucaia, printr'un cablu aerian de telegrafie.

Expresul de Iași atacat cu pietre

București.—Expresul de 3 ce pleacă spre Iași, a fost eri bombardat cu pietre între stațiile Zoița și R.-Sarat. Geamurile de la vagonul restaurant au fost sparte. Un ofițer a fost ușor rînit.

S'a deschis o anchetă.

Moartea lui Kiamil-Pașa

Constantinopol. — O telegramă din Iarnaka anunță încetarea din viață a fostului mare vizir Kiamil-Pașa.

Kiamil-Pașa n'a fost bolnav de cît puține zile.

Raporturile Romîno-Turce

București.—Ziarul „La Turquie" din Constantinopol vorbind despre mediația d-lui Take Ionescu, cu ocazia încheierei păcei Turco-Grece, spune că acest eveniment va contribui mult la strîngerea raporturilor amicale dintre Turcia și România.

D. Take Ionescu la Constantinopol

Constantinopol.—La ora 10 dimineață, d. Take Ionescu a vizitat pe Marele Vizir, în palatul acestuia.

Marele Vizir a mulțumit în numele Sultanului ministrului romîn, pentru încheierea păcei greco-turcă, care va contribui și la a mai strînge legăturile dintre Turcia și România.

*

La solemnitatea Selamlicului, ce a avut loc la ora 11 dimineață, au azistat d. Take Ionescu cu d-na și d. Manu, ministrul României la Constantinopol.

Maestrul de ceremonie al Porței, a încunoștiințat pe d. Take Ionescu, că Sultanul îl va primi în audiență, îndată după serbarea Selamlicului.

*

Audiența la Sultan a fost cît se poate de cordială.

M. S. Sultanul a rugat pe d-l Take Ionescu să mulțumească regelui României, care prin sfaturile date de guvernul romîn, a înlesnit realizarea păcei.

*

D. Take Ionescu a luat dejunul la ministrul de interne, Talaat Bey.

*

La prînzul dat de d. Giers, ministrul Rusiei, au participat și d. și d-na Take Ionescu.

Ministrul Germaniei a transmis felicitări d-lui Take Ionescu, prin d. Manu, ministrul României.

*

Azi, la orele 3 va avea loc un ceaiu, oferit în onoarea oaspeților de către d. Manu, ministrul României.

Ceaiul va avea loc în localul legației romîne.

Intoarcerea d-lui Take Ionescu

București.— D. Take Ionescu sosește în Capitală, mîne la ora 12 din zi.

Un comitet de cetățeni, în afară de club, pregătește o frumoasă manifestație la gară șefului partidului Conservator-Democrat.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultațiuni 7 — 8 seara.

Goldstein Matelii

— Moașă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

O odae mobilată de închiriat.

A se adresa Duminicele după masă str. Tatarași 3, de la Comisia V-a înainte.

Pepinierele de Vițe Americane

ALTOITE ȘI NEALTOITE

Producători direcți etc.

Dimitrie Vizanti

Copu-Iași

— *2 medalii de aur și argint* —

— Catalogul gratis la cerere —

Se vînd cu prețuri moderate

LEMNE DE FOC

calitatea Fag, cu vagonul sau în detail.

A se adresa Depozitului strada Vasile Conta No. 2.

Inștiințat prin carte poștală, viu la domiciliu.

ISIDOR JURIST

Profesoară de engleza

se caută. Informațiuni la Tipografia H. Goldner între oarele 2—3 p. m.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

Pensiune *complectă sau numai camere mobilate pentru domni în vîrstă.*

Ingrijire bună de o damă de societate. Adresa la ziar.

De Inchiriat *două apartamente unul cinci odăi, bucătărie, pivniță, apă în curte, accesorii, al doilea 3 odăi, antret mare, bucătărie, pivniță accesorii, situate str. Sft. Andrei 2 (colț str. Palat, vis-a-vis de biserica Sft. Andrei (Mina).*

VACCINARI ȘI REVACCINARI

— cu buletine pentru școli —

Dr. A. Steuerman

13 Str. Cuza-Vodă

— Telefon —

BAZARUL DE VANZARE
al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Ştefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% ECONOMIE!
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

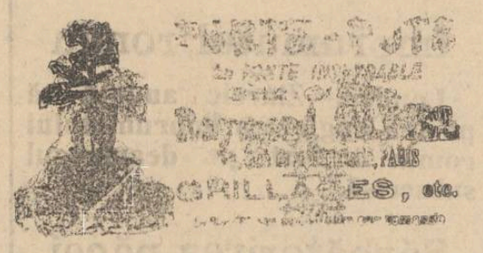

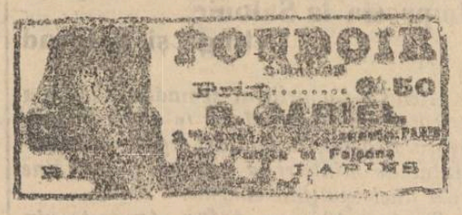

NEVRALGIILE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurăţi şi sănătoşi Nevralgiile cele mai grele de tămăduit, Migrenele, Cefaleiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase care [illegible] ceilalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineţă, unul la deţun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul s'a simţit o'e ameţire, va lua 6 hapuri în doua zi: 2 dimineaţa, unul la deţun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9
Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile
MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal
Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"
Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME
PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI
„OPINIA".
17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia H. Goldner Iaşi—Strada Gh. Mârzescu 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 2027 – Marți 5 Noembrie 1913

Un incoherent: Virgil Arion

Cel din urmă Sfînt-Dumitru ni l'a adus plocon.

Cu începere de la 26 Octombrie d. Virgil Arion a devenit cetățean al Iașului, ceea ce era lesne de prevăzut că se va întîmpla, de oarece și „Cuvîntul", înființat în Iași, strămutat în București, s'a reîntors în a doua Capitală cu speranța de a se aclimatiza în atmosfera mai liniștită și mai prielnică a Iașului.

E adevărat însă, că în coloanele „Cuvîntului" d. Virgil Arion scrie rar, din ce în ce mai rar.

Lipsă de entuziasm?

Exces de prudență?

Ne aducem aminte de o epocă—nu tocmai îndepărtată — cînd d-sa scria foarte des, aproape zilnic, în coloanele unui ziar propriu al d-sale, *Patria*, devenit apoi „La Patrie".

Era faza cea mai briliantă din activitatea politică și publicistică a d-lui V. Arion, chiar dacă în acea epocă iritantă din jurul istoricului 1907 nota d-sale sentimentală și uneori lirică nu prea era luată în serios de către unii barbați politici gravi și decizivi.

De-atunci au trecut ani de zile. Amîndouă ziarele au dispărut pe rînd și s'au uitat, iar din seria lungă de articole tipărite de d. V. Arion o parte, selecționată și atenuată, a fost strînsă într'un mic volum.

Autorul lor a evoluat.

Președinția „Ligei Culturale" pe care o dobîndise, era o demnitate prea platonică pentru un parlamentar cu veleități de ministeriabil.

Și atunci văzurăm, într'un moment dat, pe d. Virgil Arion — devenit nu de mult profesor al Universității de Iași — oprindu-și privirile agere asupra orașului nostru, pe care măcar nu-l onora cu un domiciliu permanent, cît timp „Universitatea iașană n'a decis a impune profesorilor săi stabilitatea domiciliară.

Ce condițiune grea pentru o fire pribeagă, nestatornică și mobilă ca a d-lui Virgil Arion!

In răstimp, îl văzurăm împrumutîndu-și numele și personalitatea unei grupări, semi-anonime,—ciudată prin compoziția ei, ciudată prin programul ei, ciudată prin schimbările și prin violențele ei.

Un mic număr de „râtés" ai politicei, în rîndurile cărora par'că am întîlni ceva din dezinteresarea bohemei intelectuale a lui Murger, unită cu analfabetismul acaparator și nescrupulos; ceva din presumțiunea eroilor flaubertiani din Bouvard și Pécuchet, unită cu micimea care se tîrește...

Ceva din misticizmul unor fanatici, — respectabil prin sinceritatea lui, devotamentul și romantizmul lui absurd,—altoit însă de parvenitism și lăcomie, izvorîtă și din ciuda de a nu fi reușit, din invidia de a nu fi luat în seamă,—fie macar de unul singur dintre acei „veroși politiciani imaginari", în potriva cărora se duce o deșanțată campanie, unde se confundă democratismul întrepid cu nerăbdarea incendiară, gata să facă toate nebuniile, pentru că nu are ce pierde.

Inconjurat astfel, nu ne mai miră *aspectul* grupării întregi inspirată de către d. V. Arion, care, pînă nu de mult, lăsa a se înțelege că primește inspirații din altă parte, lucru în care, astăzi, nu mai crede nimeni.

Și astfel, din contrazicere în contrazicere, s'a ajuns la o adevărată incoherență, din care, întocmai ca dintr'un cerc vicios, conducătorul grupării iașane nu mai poate ieși.

De la apoteozarea lui Take Ionescu în coloanele „Patriei"—sub semnătură proprie a d-lui V. Arion—la propagarea ideei de asasinat în potriva aceluiași barbat politic. Propagandă făcută, ce-i dreptul, prin interpuși, dar nu mai puțin tolerată și încurajată.

In schimb de la încriminări și învinuiri aduse d-lui D. Greceanu—ca să trecem la „dii minores",—platitudini și scuze adresate aceluiași președinte de club. Ce treptată și repede scădere de pretenții!

Iar dacă de la persoane trecem la chestiuni de politică de idei, de principii, de evenimente—aceiași incoherență peste tot.

Ce ironii fine și drastice la adresa naționalismului gălăgios,—în „Patria"!

Dar la „Cuvîntul"? Intruniri repetate în concubinagiu cu d. A. C. Cuza, care „umple" sala cu ce dă Dumnezeu. Ba pînă și născociri de interviewuri pe seama d-lui P. P. Carp, care e aratat drept fervent naționalist!...

In toiul conflictului balcanic d. V. Arion fîlfîie stindardul Silistrei. „Ne trebuie Silistra"; «E un simbol Silistra»!

Iar apoi? Nu ne ajunge nici Silistra, nici Balcicul, nici Cavarna, nici cei opt mii kilometri, nici gloria Păcii din București,—nici un fel de succes diplomatic, pentru că, — pentru că gruparea „Cuvîntului" e lăsată în brațele d-lui A. C. Cuza și tratată ca o cantitate neglijabilă.

D-l Virgil Arion, semnează, astăzi o adresă cerînd reprezentarea lui «Manasse". Dar interpune, mîni, pe d. Bogdan-Duică în potriva piesei, în speranța scandalului.

Vrea războiu și pace în același timp; e contra mobilizării și pentru mobilizare. Adoră pe P. P. Carp, dar lasă pe d. Leon Cosmovici să-l compromită; e curagios și poltron. E incoherent și mai cu seamă *arivist*.

Așa-l cunoaște și-l intîmpină Iașul, în momentul cînd ni l'a dăruit plocon Sfîntul Dumitru din 1913.

△

POLITICE

D. TITU MAIORESCU ȘEF

Sunt vr'o zece zile de cînd am anunțat—singurii din toată presa romînească — că s'a propus d lui Maiorescu șefia partidului conservetor. Am adăugat atuncea că acceptarea acestei propuneri este subordonată unui anumit mod de a vedea a d-lui Maiorescu, în ce privește continuarea colaborărei.

Prima parte a informației noastre primește o strălucită confirmare acum, cu ocazia întrunirei de ieri dela Craiova—unde șefia d-lui Maiorescu a fost proclamată. Foarte curînd se va vedea că și partea a doua a știrii nu era și ea de cît foarte exactă.

D, Maiorescu a fost proclamat șef—și cu această ocazie, pe lîngă un mea culpa în privința atacurilor de odinioară în potriva d-sale oratorii au găsit de cuviință să arunce și cîteva lăncii în potriva șefului și partidului conservator-domocrat. Nenorocită inspirație — tocmai în ziua cînd d. Take Ionescu se întorcea triumfător dela Atena și Constantinopol.

Dar nu pentru a riposta la aceste atacuri am scris prezenta și nici măcar pentru a sublinia că, sistemul de a ataca a devenit la unii pînă într'atîta obiceiu, în cît ei nu sunt în stare să facă un mea culpa față de unii, fără să nu atace pe alții. Suntem siguri, că tot ast-fel după cum evenimentele au dat dreptate d-lui Titu Maiorescu, ele vor da satisfacție și d-lui Take Ionescu, și, nu vor trece nici șase luni, și mulți din detractorii de astăzi vor face mea culpa și în privința d-lui Take Ionescu.

Ceea ce interesează însă ie faptul în sine, proclamarea d-lui Titu Maiorescu ca șef. Pe noi acest lucru nu poate de cît să ne bucure și de aceia dorim din suflet realizarea lui desăvîrșită.

Partidul conservator-democrat are un interes real ca partidul conservator să aibă un șef și să-și fixeze definitiv modul de a vedea în marele probleme la ordinea zilei.

Sfîrșitul anarhiei din lăuntrul partidului conservator poate să însemne și începutul sfîrșitului dezordonărei din viața noastră politică internă.

NOTA ZILEI

Tablou rus.

Intr'o relație telegrafică a unui mare ziar vienez găsim următoarele amănunte din Kiev:

„După cetirea verdictului președintele curții cu jurați—temîndu-se de eventuale excese populare, chemă la sine pe Beylis și-l sfătui să mai rămînă noaptea în închisoare și să meargă acasă de abia a doua zi dimineața.

Beylis se supuse; dar ajungînd la oficiul închisorii, directorul îl luă în primire. —„Doar aici nu-i hotel, să petreci noaptea cînd ai poftă„—și-l pofti să plece cu o escortă numeroasă, după ce deținuții îl salutară cu urale și urări prietenoase.

Nu găsiți... amuzant acest epilog de tragedie, începînd cu povața președintelui, cu supararea directorului, cavalerismul ocnașilor și ce elalte?

E un mic tablou rus din care un Korolenko viitor va face, negreșit, o perlă literară.

MICI POLEMICI

„Seara" întreabă mereu dacă d. Take Ionescu avea mandat să intervină pentru pacea Turco-elenă.

Bogdan-Ciupești a lucrat totdeauna cu mandat... de arestare.

*

In sinod liniștea s'a restabilit anevoie. Ce mare tapoj — pentru o „Biblie mică"!

*

Oarecare agitație în ziare contra numirii ca profesor a unui domn care a plagiat.

Noi credeam că d. A. C. Cuza a rezolvit definitiv problema în senzul că plagiatorii au dreptul de a profesa ex catedra.

*

A propos de d. Cuza. Ce legătură are cu d. V. Arion?

...O poliță de recunoștință către d. C. Arion, care i-a dăruit catedra de la Iași fără alt concurs decît al.. ministrului.

*

Mereu se discută printre socialiști eliminarea lui Toma Dragu.

Dragoste cu sila nici Dragu n'o să le pretindă!

*

Ce este un socialist ortodox.

— Care e mai ostil ortodoxiei?

*

Militarii sunt dispuși să dee în judecată pe civili.

Un singur fost general, d. Masteață, dă în judecată un guvern întreg.

*

Din cînd în cînd are și Cehanul „Cuvîntului" cetitori.

...Atunci cînd îi cităm proza în rubricele glumețe.

ECOURI

Pe viață și pe moarte.—Titanic, Zepelin 1, Volturno, Zepelin 2., iată nume ce evocă în chipul cel mai elocuent nefericiții învinși în lupta cu natura. Ca un gigant atotputinte, natura la cea mai neînsemnată mișcare a ei, isbutește să dărîme aceace generații întregi de oameni clădesc după'o muncă din răsputeri. „Voiți să vă ridicați pînă la nori și să întreceți păsările? Poftiți!" Rezultatul trist adese ori îl știm. Poate că va veni însă ziua cînd nu vom mai fi la discreția legilor naturei. Ne vom răsbuna atunci încătușind-o în lanțuri neînfrînate. Rîde mai bine cine rîde la urmă.

*

Deprinderi rele. — Ori cine asistă la o reprezintație de operă sau operetă la noi în țară, poate fi sigur că nu va auzi nici primul nici ultimul act. Deprinderea aceasta a publicului nostru de a veni tîrziu la spectacole și a pleca în ultimul act, nu are altă scuză de cît acea a stărei noastre înapoiate de civilizație.

La o dramă ori comedie se poate scăpa un cuvînt ori o frază, o bucată de muzică, însă trebuie să nu fie acoperită de scîrțîitul scaunelor, de pași ori de alte feluri de sgomote supărătoare. Cît de departe e educația noastră artistică de cea din străinătate unde în timpul unui act nu se aude nici cel mai neînsemnat sgomot!

OAMENI ȘI LUCRURI

„Plutim..."

Intre două lungi, kilometrice articole polemice; între două întruniri publice, d. A. C. Cuza își aduce aminte că e poet, ori că a fost... Ne surprinde, așa dară, cu o bucată nouă, în patru strofe, sub titlul: „Plutim..." în coloanele „Unirei".

Plutim — ei, da, plutim în sferi
Cu astri străluciți:
A fermecatelor păreri...
Pe care nu le știți.

Niciodată încă nu ne-a întîmpinat într'o poezie lirică, o expresie polemică, bătăioasă, ca expresia „ei da."

In discursuri de întruniri publice, în articole de gazetă,—ei, da! In strofe poetice, — nu!

Apoi, în această primă strofă — cîte lipsuri și ciudățenii!

Mai întîiu ce însămnează *sferi*? Poate *sfere*? Căci, altfel, am putea crede că e pluralul de la.. sfară, ea însăși o corupție de la sfoară.

De „astri *strălucitori*" se pomenește în poezia românească, dar de „astri *străluciți*"?

Apoi un întreg... galimatias de puncte și punctuații cari vor să înlocuiască... înțelesul strofei.

Două puncte după versul al doilea, ca să urmeze — ce? O citațiune? O lămurire? Nimic!

„A fermecatelor păreri..."

La cine se referă acest genetiv? La astri? S'ar cere *ai*; la *sferi*? S'ar cere *ale*.

Atunci? Rămîne una din acele taine gramatico-poetice.

Pe care nu le știți...

Urmează apoi:

Plutim — în alte lumi, *cerești*,
De gingașe simțiri,
De cugetări *dumnezeești*
De vis, de nălucîri.

Plutim — ca pasărea în zbor,
Croind albastre zări,
Pe urma tainicului dor,
A sfintelor cîntări...

A croi.,. albastre zări, e una din acele croieli de stil poetic, neîngăduite măcar unui începător.

Dar ce înțeles are abundența de epitete mistice, „cerești" „dumnezeești", „sfinte"? Negreșit—un înțeles bisericesc, religios, pe care vine să-l lămurească cea din urmă strofă, brutală și trivială

Iar colo'n mlaștina de jos,
Orăcăesc, pedanți,
Eternul imn neputincios:
Broscoii cei savanți

Un termen mai... jos de cît neputincios nu putea găsi fantazia impotentă a unui îmbătrînit. Dar toată această însirare are de scop numai ca să dee gata pe „broscoii savanți", pe toți acei pendanți de laboratoriu, împotriva cărora de multă vreme apostolul iașan... orăcăiește si pe care-i ocărește în proză și'n versuri prozaice.

„Moartea științei"—iată deviza naționalizmului cuzist

Cu cît talent îi dă gata pe bieții savanți, s'a văzut în succinta analiză de mai sus, în care am urmat o cunoscută metodă literară a fostului poet. Cu deosebire că n'am falsificat texte. Cel mult am... plagiat procedeul.

Rodion

Cronica școlară

Școalele noue democratice

E destul de cunoscută și la noi mișcarea pedagogică numită „Școala nouă" pentru a nu insista prea mult.

Se știe astăzi, mai precis sau mai vag că în școlile așa zise: *Land-Erziehungsheim* se practică pedagogia modernă, că se dă copiilor o educație rațională și că în chip egal și armonic se desvoltă cultura fizică, intelectuală și morală, căutîndu-se în acelaș timp a se pregăti copiii pentru nevoile societății contimporane. Așa fel că toate condițiile pedagogice și sociale erau îndeplinite cu prisosință, dacă s'ar putea zice aceasta, în școlile care au dat loc la atîtea discuții și la atîtea prigoniri chiar.

Aer curat, apă abundentă, lumină plină, lucru manual obligator, disciplină numai prin rațiune, metode științifice, meritul personal luat în seamă: iată definiția școalei noue.

Dar admirabila instituție avea un defect, din cele mai mari—defect care împiedeca vulgarizarea ideei.

In aceste școli nu puteau primi educație de cît copiii celor bogați. Trebuiau 2000 și 3000 de lei; căci nu se primeau de cît elevi interni.

*

In 1903 însă, se înființă în Olanda *Școala nouă externat* de către d-rul Van Rees profesor la Universitatea din Amsterdam, sub numele de *Școala Umanitară*. Această instituție se găsește la țară în Laren-lez-Hilversum într'o casă a bravului profesor.

Timp de zece ani această școală fu unică în lume. Anul trecut însă se mai înființă încă o școală tot în genul celeilalte și tot în Olanda.

Aceste două școli sunt adevărate școli nouă democratice. Căci ele sunt un fel de externate la țară unde urmează copiii din satele de prin prejur. Pe aceleași bănci se găsesc copii ai căror părinți plătesc cîte 120 florini pe an, adică cam 250 lei, și copii ai căror părinți nu plătesc nimic.

Surprinzător e că acești din urmă se bucură exact de toate binefacerile care le primesc cei dintăi. Și aceasta datorită inițiativei particulare, devotamentelor rare de care bucură Olanda.

*

Școala Umanitară din Laren este coeducativă urmărind scopul de a forma adevărați barbați și adevărate femei. Ea e situată într'o poziție din cele mai pitorești. Lucrările manuale sunt baza învățămîntului.

Se face grădinărie ale cărei produse se pun la „casa excursiunilor". Se fac apoi lucrări în lemn. Se lucrează mult cu argilă în scop de a mări și ascuți facultățile de observație a copiilor pe lîngă faptul de a desvolta dexteritatea manuală a copiilor.

In această școală se caută ca spiritul practic să predomine în toate, dar mai ales în învățămîntul lucrărilor manuale, zise femeești sau mai bine ale femeilor. Aici fete și băeți lucrează ori ce fără deosebire și băeții nu dau dovadă de o stîngăcie mai mare de cît fetele. Totul atîrnă de zelul și gustul care-l pun copiii.

In ceia ce privește cultura intelectuală se învață multe: citit, scris, aritimetică, limba neerlandeză, limba franceză, muzica, geografia, istoria națională, cosmografia, fizica, chimia, desemn, stenografia dar tot ce se învață se înlănțuește și se leagă solid; temeinic. Cele ce se învață nu sunt numai niște noțiuni abstracte și plictisitoare și nu sunt nici numai o recitare de fraze și formule convenționale.

Totul se învață în chipul cel mai practic din natură; totul e luat din viață și se face pentru viață.

Venind la cultura morală, putem spune că datorită coeducației rezultatele sunt din cele mai fericite.

Băeți și fete muncesc încă de la școala froebeliană pînă la sfîrșit. In această școală se vorbește puțin despre morală, e adevărat, dar se caută a se inspira morala pe toate căile și prin toate mijloacele.

Mai presus de orice însă sunt exemplele ce le dau membrii personalului didactic.

*

A doua școală democratică este cea de la Engeldaal creată de d. și d-na Lod van Mierop—Mulder. Și aceasta ca ș

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de-vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, Bucureşti.

cealaltă este situată tot la ţară, cu apă, aer şi lumină din belşug. Conducătorii inspiraţi de ideile vegetariene—aşa de mult răspîndite în Olanda—cultura fizică ocupă locul principal căci acolo sanatatea corpului e considerată ca cea dintăi condiţie a sănătăţii spiritului. Principiile lui Froebel şi ale lui Pestalozzi servesc drept călăuză.

Învăţămîntul elementar al lecturei şi al scrierei îşi ia materialul din jurul casei şi a şcolei, de la viaţa animalelor şi a plantelor aşa după cum se prezintă copiilor în deosebitele anotimpuri.

*

Aceste şcoli nouă democratice, care se găsesc mai apropiate de tipul ideal al şcolei, ar trebui imitate şi la noi, unde nu ne putem plînge că lipsesc oamenii cu dare de mînă pentru care susţinerea unei şcoli n'ar însemna aproape nimic. Ceia ce lipseşte la noi nu e banul, ci încrederea în puterea educaţiei, dragostea pentru idei mari şi bune, interesul pentru Umanitate şi viitor.

Maria C. Buţureanu

Serbarea de la Societatea de gimnastică

— Distribuirea Premiilor —

Eri dimineaţă a avut loc în saloanele Societăţii de gimnastică, solemnitatea distribuirei premiilor învingătorilor la concursul interşcolar de gimnastică, de astă primavară a urmat apoi solemnitatea deschiderei cursurilor.

Sala de dans în care s'a desfăşurat serbarea este plină de o numeroasă asistenţă.

D. O. Racovitză vice-preşedintele Societăţii deschide solemnitatea printr'o interesantă cuvîntare în care arată împrejurările în care s'a născut societatea, şi greutăţile ce a învins pînă astă-zi, mulţumită energiei d-lor P. Bujor, I. Praja şi V. Teodoreanu actualul preşedinte. Face un rezumat al concursului interscolar, relevînd inbucurătoarele ce-a dat gimnastica în şcoalele noastre secundare.

D. profesor André Faure rosteşte în limba franceză o călduroasă cuvîntare. Spune că se întoarce din Franţa unde a ţinut la Paris, o conferinţă despre Romînia, cu care ocazie s'a putut convinge că ţara noastră este foarte bine apreciată. Arată cît de mare importanţă se dă în Franţa gimnasticei, care la noi nu este îndeajuns de cultivată.

D. Th. Berescu, inspectorul gimnasticei expune situaţia în care se găseşte gimnastica la noi în ţară, arătînd că mai este mult de făcut pentru a putea ajunge la nivelul cerut de timpul de acum.

Face un documentat istoric al Şcoalei de gimnastică arătînd că cea mai mare parte din maeştrii de gimnastică din ţară sunt absolvenţi ai acestei şcoli.

Făcînd critica concursului interscolar conchide că rezultatele au fost mai mult ca satisfăcătoare.

D. V. Theodoreanu preşedintele societăţii arată frumoasele însuşiri morale şi fizice ce are poporul romînesc şi datoria ce o au păturile îndrumătoare de a scoate în evidenţă şi a lucra la dezvoltarea acelor calităţi.

Viitorul nostru naţional nu atîrnă de expunerea unor teorii deşarte sau a tiradelor răsunătoare, ci numai de punerea în evidenţă, în mod efectiv, a forţelor noastre.

Societatea de gimnastică, sport şi muzică îşi propune anul acesta să desfăşoară o activitate largă pentru scoaterea la lumină a elementelor de ordin psihic şi fizic ce alcătuesc viaţa noastră romînească. Atingerea acestei mari ţinte, atîrnă de sprijinul pe care cetăţenii Iaşului la care apelează călduros—îl vor da năzuinţelor societăţii.

D. Cezar Simionescu arată marele sprijin de care se bucură societatea din partea d-lui Gh. Lascar, secretarul general al Ministerului de culte, căruia i-aduce elogii şi mulţumiri în numele societăţii.

D. Th. Badareu, noul director al Liceului Internat se arată foarte mulţumit de cele ce constată la societatea de sport şi muzică, promiţînd că va lua direcţiunea revistei de educaţie fizică, ce va fi editată sub îngrijirea societăţei.

D. colonel Broşteanu mulţumeşte pentru onoarea ce i s'a făcut de a fi ales membru.

Primeşte direcţiunea secţiei tirului făgăduind o activitate energică.

*

După terminarea cuvîntărilor se procedează la distribuirea premiilor de către juriul concursului compus din d-nii: prof. V. Teodoreanu, colonel Broşteanu, dr. Tănăsescu, Th. Berescu, O. Racoviţă, Cezar Simionescu şi I. Burghele.

Premiile constau în diplome decernate de către Ministerul de instrucţie publică şi din medalii de aur, argint şi bronz.

Iată numele premiaţilor:

Pentru sărituri de înălţime:

Pr. I.—Gh. Ionescu, l. internat, Eugen Ostapovici l. naţional şi V. Popa l. internat.

Pr. II.—N. Tomulescu, M. Vîrgolici, G. Pîntescu, C. Ardare şcoala normală, M. Manea, V. Ioanid, l. internat. Al. Petrescu l. naţional, C. Costico, M. Brăbescu, l. internat.

Pr III.—Honoriu Hulubei, N, Paul, I. Enoşoi, Gh. Cernat l. internat, C. Bîrjovanu, D. Ionescu, şc. normală, I. Niculescu, Al. Mierlescu l. naţional.

Sărituri de lungime:

Pr. II. — C. Iorgulescu, I. Ştefănescu, Petrescu Al., Ionescu Gh., Petrescu Gh., Al. Mierlescu, E. Ostapovici, I. Paraschiv, l. naţional, Hulubei Honoriu, Brăilescu, P. Nerva, Enoşoi-I, l. internat. Gh. Ghiorghiu, M. Vîrgolici, I. Vasiliu, D. Ionescu, Ion Hordilă, N. Tomulescu, şc. normală, Gh. Bănciulescu gim. Alexandru cel Bun.

Alergări de rezistenţă:

Pr. I.—N. Tomulescu l. naţional.

Alergări de iuţeală:

Pr. I.—Tomulescu N. l. naţional.

Pr. II.—Manea M., l. internat, Iorgulescu l. naţional.

Lupte:

Pr. I.—Bondriu A. l. naţional.

Pr, II.—Toma P. l. naţional.

Lupte cu coardă:

Echipa liceului naţional sub conducerea d-lui C. Vasiliu.

INFORMAŢII

— La teatrul Caragiale a avut loc ieri o intrunire Cuvîntocuzistă.

S'a vorbit de multe, s'a atacat toate. Intre altele căpitanul Răducănescu a vorbit şi de formarea caracterelor.

D. Virgil Arion a avut o pronunţată notă anti dinastică.

Nu se putea să nu încerce şi această formulă, după ce le-a încercat pe toate şi tot n'a ajuns ministru.

D. Profesor dr. Mezincescu, subdirector general al serviciului sanitar a sosit astăzi în localitate şi a vizitat noul local al serviciului sanitar.

Pînă astăzi dimineaţă ne sosind ordinul înscris al ministerului de a se mări contingentul elevilor de curs inferior liceal, formarea listelor a fost din nou amînată, pînă la sosirea unui ordin în sensul arătat.

Astăzi a avut loc prima şedinţă a comisiunei pentru examinarea candidatelor la capacitate grupa matimatecelor. Comisiunea e alcătuită din domnii profesori: Gavanescul preşedinte, Popovici, Ralet, Ţilenschi şi I. Constantinescu membri.

Mîine va avea loc o a doua şedinţă pentru cercetarea actelor.

Adunarea generală a cercului didactic, ce urma să aibă loc aseară, a fost amînată pentru Duminica viitoare.

La ordinea zilei alegerea noului comitet.

D. Madgiaru, sub şef de birou al Cassei Centrale a Meseriilor, inspectează corporaţiile locale în vederea aplicării amenzilor pentru datoriile din anul trecut.

Meseriaşii amendaţi nu vor plăti pentru acel an decît cotizaţiile restante, în care caz amenzile nu vor mai fi încasate.

Partidul conservator democrat din Vlaşca a înregistrat noi adeziuni de membri.

Menţionăm pe d. D. Corăscu, proprietar şi arendaş şi d. V. Cordela, ambii tineri intelectuali şi de o reală valoare pentru viaţa noastră publică.

Din seria II-a a candidatelor la grădina de copii au reuşit Belici El., Beluri Diamanta, Cimacenca Paula, Chiriţă Zoe Marcu Elena, Orcula Cleonta.

Din sera III au reuşit la tustrele probele următoarele: Albescu Eugenia, Cambureanu Ecaterina, Dobreanu Lucreţia, Popoescu Ana, Meletescu Maria, Ştefăniu Victoria, Hermeziu Margareta, Ivanov Alexandrina.

D. dr. Grigoriu, Medicul primar al judeţului, a plecat aseară la Bucureşti, în interes de serviciu.

Eri Duminecă cu ocazia slujbei religioase de la Mitropolie arhidiaconul Chesarie Ştefănescu, a ţinut o predică despre parabola bogatului nemilos şi despre saracul Lazăr. Sf. Sa a arătat faptele bune pe care trebue să le săvîrşească omul în lume şi mijloacele prin care omul poate să ajungă la viaţa cea veşnică şi care sunt cauzele care-l fac pe om a perde fericirea şi-n viaţa aceasta şi-n acea viitoare.

Arhidiaconul Chesarie a dovedit că este un cleric cult în adevaratul înţeles al cuvîntului şi pioşii credincioşi au ascultat cu evlavie frumoasele cuvinte rostite de Sf. Sa.

Aseară la orele 8 jumătate, în sala Societăţii de Gimnastică a avut loc o întrunire a cîtor-va podgoreni din Judeţul Iaşi, pentru a se consfătui asupra înfiinţării unui antrepozit pentru desfacerea vinurilor în Iaşi, cu 3 lei deca, aceasta pentru a pune capăt speculei ce o fac cei cîţi-va mari angrosişti de vinuri din Iaşi.

Eri Duminică a avut loc la biserica Buna Vestire, instalarea ca paroh, a economului stavrofor Apolon Andrieş, în locul economului Posa, retras la pensie.

In timpul serviciului divin, economul Ţincoca, protoereul oraşului, a citit decretul de numire.

Economul Alexandru Şarban, parohul parohiei Golia din Iaşi s'a stabilit de cîte-va zile la Sfînta Monastire Cernica din Judeţul Ilfov, spre a şi face noviciatul. In cursul săptămînei aceştia va fi tuns în Monarhie şi va lua numele de Alexie.

Spiritualul Conzistor, de pe lîngă Sf. Mitropolie a Moldovei, va judeca, în ziua de 28 Noembre, procesul înscenat preotului Gheorghe Maxim de la parohiea Sf. Teodor. Sf. Sa va fi apărat de către Economul Vasile Pavelescu din Botoşani, apărător şi Membru în Conzistoriu superior bisericesc.

In ziua de 29 Noembre, spiritualul Consistor va judeca procesul pr. I. A. Parfenie din Hîrlău.

Reclamant este D. Eugeniu Totoiescu, fostul primar liberal, care s'a năpustit asupra numitului preot, fiindcă nu se lasă influenţat şi condus de d sa.

Astă zi la 3 şi jum. p. m. are loc şedinţa consiliului de higienă al comunei Iaşi.

Inmormîntarea colonelului Renescu.—Eri la orele 3 după amiază a avut loc înmormîntarea regretatului colonel Ioan Renescu.

Serviciul religios al prohodului a fost oficiat de Arhiereul Antim Petrescu, vicarul mitropoliei asistat de mai mulţi preoţi.

Prohodul s'a oficiat în biserica Sft. Theodor, unde fusese depus corpul defunctului.

După terminarea prohodului, d. colonel Tarnoski, din partea clubului conservator, al cărui membru era defunctul, a ţinut o cuvîntare arătînd calităţile distinse ale colonelului Renescu, care prin munca sa a ajuns la un aşa înalt grad.

Sicriul a fost scos apoi şi aşezat pe un afet de tun tras de 6 cai.

Cortegiul s'a pus apoi în mişcare, parcurgînd stradele de Sus, Piaţa Unirei şi Cuza-Vodă pînă la cimitirul Eternitate.

Onorurile au fost date de două companii din regimentul Ştefan cel Mare şi două escadroane din regimentul 7 roşiori „Cuza Vodă".

Decoraţiile au fost duse de d. maior Dumbravă asistat de căpitanii Vizanti şi Diamandi.

Parada militară a fost comandată de d. colonel Liciu, comandantul Batalionului IV de Vînători.

Pe ziua de 15 Noembrie încetează existenţa comisiunilor de rechiziţie din judeţe.

O telegramă sosită comisarului guvernului, comunică acest fapt.

Noua Revistă Romînă a apărut cu următorul sumar:

Sărbătorirea d-lui Take Ionescu la Atena.—In jurul lui „Manasse".

C. Rădulescu-Motru: Regele Carol şi politica internă. (2).

Octav George Lecca: Presa liberă.

A. D. Xenopol: Din fuga trenului.

Al. Mihuleţ: Erorile în justiţie.

Adrian Maniu: Crucile fîntînilor (versuri).

Em. Brandza et R. Teodorescu: Inălţarea (versuri).

Const. I. Florea: Imprumuturile de stat.

Insemnări—Revista Revistelor.

Simbătă 2 Noembrie, ora 9 seara a avut loc în sala cantinei „Gheltzer" a doua şedinţă a societăţei pentru cor şi muzică

D. L. Şaraga student a ţinut o aplaudată prelegere asupra artei şi legăturilor ei cu ideia de naţionalitate. A inzistat mult asupra izvoarelor şi scopului artei.

A urmat apoi canto cu d-rele Waldman şi Barber şi d. Löbel trei talente reale.

S'a declamat de către d-nii Thiere şi Kleper.

A urmat apoi dansul care a durat pînă tîrziu.

Privitor la o corespondenţă foarte importantă apărută în „Journal des Debats" ziarul „La Politique" dă următoarea desminţire:

„Suntem în măsură să afirmăm că nici odată, în consiliile de miniştri n'a fost vorba despre vre-o propunere de alianţă cu Bulgaria; şi e greşită în totul afirmarea că d. Maiorescu sau d. Marghiloman ori d. Filipescu ar fi aprobat proectul de a face să intre Romînia în blocul balcanic în războiu cu Turcia".

Această desminţire s'a comunicat telegrafic la Paris, la „Journal des Debats", al cărui „corespondent ocazional" îşi menţine spusele, şi adaugă că *„dacă se va insista, se declară „gata să facă apel la o mărturie hotărîtoare"*.

Iată paragraful despre care se discută:

„In aceste împrejurări, guvernul romîn —adică d. Take Ionescu, cu consimţimîntul consiliului, tacit bine înţeles, dar cu al d-lor Marghiloman şi Filipescu, găsi modalitatea consistînd în a oferi Bulgariei, în schimbul teritorului ce se cerea, alianţa Romîniei la blocul balcanic, nu cu scopul de a duce pe aliaţi spre Constantinopol, ci spre a exercita presiunea trebuitoare pentru ca guvernul Kiamil, să renunţe la Adrianopole, care, după părerea puterilor, trebuia dat Bulgariei.

„Prin această combinaţiune, Romînia avea avantajul de a nu părea că a cucerit pe gratis întinderea teritorului său.

„De aceia d. Take Ionescu a plecat la Londra".

Misiunea rusă în Iaşi.—Aseară a sosit în localitate misiunea rusă, care are a participa la inaugurarea monumentului comemorativ de la R. Sarat.

Comisiunea a fost întîmpinată la Unghenii romîni, de o misiune militară romînă, compusă din d-nii general Văleanu, maior Balif şi capitan Rosetti.

Trenul de Rusia a intrat în gara Iaşi exact la ora 5 şi 20 seara. Onorurile militare au fost date de o companie de jandarmi pedeştri, sub comanda d-lui căpitan Balmez.

In întîmpinarea oaspeţilor au sosit în gară d-nii Al. Stroja, prefectul poliţiei, Botez, directorul prefecturei de judeţ şi un mare număr de ofiţeri superiori, toţi în mare ţinută.

Prezentările au fost făcute chiar pe peronul gărei.

Misiunea rusă se compune din d-nii general Romanenko, colonel Petroski, colonel Tuntelman, colonel Galintrichi, colonel Dobrovski, colonel Adamoff, colonel Berg, colonel Melintof, loc. colonel Mamentof, căpitan Melinceff şi 5 sergenţi.

Impreună cu delegaţia a mai sosit consulul rus din localitate, sculptorul Edvards, şi d. Tristki, corespondentul Agenţiei Vestnic.

Oaspeţii au fost apoi introduşi în bufetul gărei, anume pregătit de d. Comşa pentru aceasta. Pe mese o abundentă variaţie de flori. S'a servit sandvişuri cu icre şi ceaiu.

Imprietenirea între ofiţerii ruşi şi romîni s'a făcut curînd.

In automobile oaspeţii conduşi de ofiţerii noştri au făcut o primbare prin oraş, după care au fost introduşi la cercul militar, unde au fost primiţi cu multă simpatie de ofiţerii prezenţi.

Aci au luat şi masa.

La şampanie, cel dintăi tuast a fost ridicat de d. general Văleanu, care în termini mişcători a amintit cooperarea trupelor ruse şi romîne. D-sa închină pentru Ţarul Rusiei. Muzica intonă imnul rusesc.

Răspunde d. general Romanenko, care relevă bravura armatei romîne şi închină pentru M. S. Regele României.

Muzica intonă imnul regal.

Cu trenul de 9 seara, oaspeţii au plecat spre Rămnicul Sarat, toţi luînd locuri în vagoane speciale, puse la dispoziţia misiunei de d. Ministru de lucrări publice.

Oaspeţii sunt conduşi pînă la locul de destinaţie de către d-nii general Văleanu, maior Balif, căpitan Rosetti şi locotent Cantuniari.

Pe peronul gărei se adunase multă lume, între cari foarte mulţi ruşi, cari salutară respectuoşi pe oaspeţi.

IOAN NĂDEJDE

DICŢIONAR

LATIN-ROMÂN

COMPLECT

PENTRU LICEE, SEMINARII ŞI UNIVERSITĂŢI

LUCRAT DUPĂ CEI MAI BUNI LEXICOGRAFI

CA:

BRÉAL, QUICHERAT, MUHLMANN, ETC.

EDIŢIA A II-A CORECTATĂ ŞI ADAOGITĂ

IAŞI

EDITURA ŞI TIPOGRAFIA H. GOLDNER, STR. GH. MÂRZESCU No. 17

Liceul agricol din Roman.—Comisiunea numită de ministerul Instrucţiunei pentru organizarea acestei şcoale s'a întrunit în localul ministerului Vineri 1 Noembrie.

S'a discutat asupra matoriilor ce urmează a se preda în numita şcoală. S'au grupat materiile şi s'a dat în însărcinarea unor sub comisiuni cercetarea programei fiecăreia din grupe.

Toate programele vor fi depuse la minister pînă Vineri 8 Noembre.

Cu începere de Simbătă 9 Noembre se va face citirea programelor respective în comisiune, care va da avisul său aprobînd sau modificînd aceia ce s'ar părea nu tocmai potrivit.

Şcoala va avea o durată de trei ani, în care se vor preda dimineaţa studii teoretice, iar după amiază se va face practică. După cei trei ani, va urma un patrulea rezervat exclusiv practicei care se va face în fermele Statului şi pe la particulari.

Şcoala va elibera o diplomă de absolvire. Se vor admite în şcoală elevi absolvenţi a patru clase gimnaziale precum şi absolvenţi ai şcoalelor elementare de Comerţ în urma unui examen de admitere a cărui programă se va fixa de comisiunea care acum se ocupă de organizarea şcoalei.

Membrii misiunei ruse, se vor întoarce în Iaşi Mercuri seara 6 Noembrie la orele 10 şi treisferturi

Noaptea o vor petrece în Iaşi, iar a doua zi cu trenul de 12 se vor înapoia în Rusia.

A fost transferat după a sa cerere din regimenul 26 Rovine în batalionul 4 de vînători, sublocotenentul Vasile Gr. Vasiliu Lilien.

D-nii Titus Alexandrescu, Mihai Iorga şi Ionel Giurcăneanu dela Posta Centrală au fost chemaţi la concurs în faţa unei comisiuni speciale pentru avansare în vederea legei nouă, care se pune în aplicare la 1 Ianuarie 1914.

La concertul virtuosului pianist Godowsky, care va avea loc Luni 4 Noembrie, iubitorii de artă vor avea ocaziunea să admire sunetele unui excelent piano de concert din renumita fabrică **Steinweg**-Braunschweig, a cărei reprezentanţă o are *Magazinul Conservatorului* din localitate.

D. inspector financiar G. Volceanu se află în localitate, inspectînd administraţia financiară.

Pensiile civile şi militare pe luna Noembrie se vor plăti cu începere de la 13 a lunei.

Diverse întîmplări

— Localul de circiumă din str. Brîndoşa No. 36 a fost închis din cauză că se constatase acolo un caz de scarlatină.

— Eri la ora 3 p. m. în dreptul casei cu No. 55 de pe bulevardul Brătianu, a căzut într'o gură de canal băetul Dumitru Ungureanu în vîrstă de 7 ani.

Băetul nu s'a ales cu nici o rană.

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**

excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STANCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu*.

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

P. S. S.Arhiereul Antim Petrescu, delegatul mitropolitului, însoțit de arhidiaconul Chesarie Ștefănescu, va plecaa Joi seara la mănăstirea Agapia, pentru ca a doua zi Vineri, 8 Noembrie să oficieze hramul acelei mănăstiri.

Foasta mănăstire Hlincea (Iași) clădită în anul 1660 de Vasile Vodă actualmente filiala parohiei Curbești, a fost deslipită de această parohie și alipită la mănăstirea Cetățuia declarîndu-se metoc al acestor mănăstiri.

Judiciare. — Astăzi a venit spre judecare înaintea Curții de Apel secț. I, judecarea procesului dintre d-na Pulcheria de Metercampf și alții cu Froim Fischer și G. Prilogeanu, pentru anularea contractului de arendare a moșiilor Mitoc—Gătcăuți.

Din partea moștenitorilor Calmuschi a pledat d. avocat Xeni.

Curtea a amînat judecarea procesului pentru ziua de 9 Decembrie, cînd se va chema la interogator pe d. N. Cincu.

— Jandarmul C. Burileanu din Hermeziu, a fost condemnat la 3 luni închisoare corecțională pentru abuz de putere.

— Ch. Al. Isacu e fost condemnat de Curtea de Apel secția I la 15 zile închisoare pentru violare de domiciliu.

— De asemenea Mihai a fost condemnat la 7 luni închisoare pentru falș în acte publice.

— Pronunțarea deciziei în procesul dintre d-na Adela Kogălniceenu cu I. Igiroșeanu, s'a amînat pe ziua de Joi 7 Noembrie de Curtea de Apel secția II-a,

— Curtea de Apel s. I, a condemnat la 3 luni închisoare corecțională pe C. Burlacu pentru abuz de putere.

— Curtea de Apel s. I-a, va judeca în ziua de 5 Noembrie procesul dintre d-na Pulcheria de Metercampf cu Zemstvoul din Basarab,a pentru revandicare.

Un nou film danez din seria splendidelor desfășurări a căror acțiune se petrece în cele mai pitorești regiuni ale fiordurilor nordice și în Kopenhaga, capitala Danemarcei, cuprinde noul program de astă seară Luni 4 Noemb. al cinematografului Pathé-Frères din spațioasa sală a Circului Sidoli.

„Secretul moribundei" se intitulează această măreață dramă, care cuprinde 4 părți și a cărei interpretare se datorește ansamblului artistic al scenelor scandinave.

Noul program cinematografic de astăseară cuprinde apoi:

Tîndală în cușca leilor, scene foarte humoristice.

Îngrijitoare din dragoste, Comedie. — Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor pariziane.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercur: „Secretele castelului", măreț roman contimporan în 3 părți. Din seria filmelor artistice pariziane. În primul rol apare detectivul Nick Winter.

Joi 7 Noembrie: Debutul lui Carter, omul cu mîinile misterioase.—Carter apare în persoană în uimitoarele sale producțiuni.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor.

TAȘERONI pentru lucrări de terasamente și scoaterea pietrei în cariere cu transportul și sfîrmatul la punctul lucrărei, în județul Iași, găsesc imediat angajament la subsemnatul, lucrul dîndu-li-se în acord, cu metrul cub, punîndu-le la dispoziție material de cale (vagonete, șine) și sculele necesare, depunîndu-mi garanție potrivită cu valoarea lucrului ce le voi încredința. Pot adresa ofertele la biroul meu în strada Elena Doamna 29 Iași și se pot prezenta personal în fie-care zi de Duminică sau sărbătoare între orele 2—4 p. m.

Vasile C. Braiescu

LICITAȚIE

Se aduce la cunoștința Onor. Public că în ziua de 11 Noembrie crt., ora 11 a. m. se va vinde la licitație la secția III a Tribunalului Iași, *imobilul din str. Eternitate No.* 27, avere rămasă pe urma defunctului preot Gh. Profiriu.

In Biroul ISIDORE MARGULIES *se caută doi practicanți sau practicante cu scriere frumoasă.*

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

SE TAIE LEMNE DE FOC

Cu mașina condițiuni avantajoase

Doritorii să se adreseze printr'o carte postală d-lui Simon Avram, strada Zugravilor No. 49.

30.000 lei *de dat împrumut cu ipotecă.*

A se adresa d-lui avocat S. P. Georgescu.

Str. Lozonschi, 16 bis.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Marea întrunire din Sofia

Revizuirea tratatului din București.—O delegație ministerială.—Cauzele dezastrului Bulgariei.

Sofia.—Azi dimineață s'a ținut aici o mare întrunire publică în care, d. Radoslavof a dat cetire unei declarațiuni ministeriale.

Declarațiunea reamintește gravitatea momentului cînd cabinetul a fost constituit; sacrificiile dureroase impuse de evenimente și încheerea tratatului din București, sub rezerva unui just echilibru în Balcani, rezervă formulată după ce două Mari Puteri s'au declarat pentru revizuirea acestui tratat. Guvernul consideră aceste rezerve ca nedreptățite de tratatul pe pace și va cheltui toate sforțările, urmînd calea pacifică și cea diplomatică, spre a aduce îndreptări tratatului din București, îndreptări care—fiind compatibile cu interesele de pace ale Europei—ar asigura liniștea în peninsula Balcanică și propășirea popoarelor ce o locuesc.

Pacea din Constantinopole va fi complectată printr'un tratat de comerț destinat să contribue la prosperitatea celor două state. Negocierile pentru încheerea acestui tratat se urmează.

Guvernul are conștiință de necesitatea unei armate puternice, bine exercitată și bine înarmată, înzestrată cu munițiuni din belșug și care singură, acum mai mult chiar ca în trecut, va fi în stare să asigure independența și interesele vitale ale patriei.

Solicitudinea guvernului pentru teritoriile anexate va constitui una din marele sarcini ale lui. Intru aceasta, guvernul va lucra la construirea unui port la marea Egee, iar o linie ferată va uni această mare cu Dunărea.

In urmă vorbește d. Tonceff, arătînd că alianța cu Serbia a fost cauza dezastrului.

Dl. Ghenadief expune, într'un mare discurs, cauzele dezastrului național. Acuză guvernul Daneff, care n'a știut să trateze cu Turcii și atacă manoperile și subterfugile Grecilor.

Totuși o nouă șansă se prezintă—continuă oratorul—Bancherul Haltcef, trimis de cartierul general la Constantinopole ca să sondeze intențiile turcești, a obținut predarea Adrianopolului, Insă d. Gheșof s'a froasat de această însărcinare și a amenințat să demisioneze, nevoind să se înțeleagă în mod separat cu Turcia. Cînd în ziua de Crăciun, generalul Savof, invitat de Nazim Pașa, a avut o întrevedere cu acesta și cînd ministrul de externe Noradunghian a consimțit la cesiunea Adrianopolului, d. Gheșof a lăsat fără răspuns raportul generalului Savof.

Pe măsură ce lucrurile se complicau, revendicările romîne sporeau.

Guvernul a lasat pe d. Danef fără instrucțiuni, la Londra. Toată consecința conflictului bulgaro-romîn provine din repugnanța guvernului Gheșof de a-și asuma responsabilitatea.

Această atitudine a agravat situația și prin ruperea negocierilor din Londra, Bulgaria își pierde situația privilegiată pe care o avea la Ceatalgea.

Bulgaria s'a angajat într'un al doilea război contra Turciei, deși generalii bulgari o sfătuiseră să nu facă aceasta. Această reluare a ostilităților a fost o greșală.

După căderea Adrianopolului, pacea putea fi semnată imediat; guvernul însă s'a lăsat prins de tergiversările Sîrbilor și Grecilor, care făceau rezerve ridicule, în scopul de a extermina Bulgaria.

Trecînd la diferendul romîno-bulgar, d. Ghenadief a amintit de sfaturile diferitelor Puteri, recomandînd înțelegerea cu Romînia.

Oratorul termină zicînd că războiul contra Serbiei și Greciei nu este cauza nenorocirilor Bulgariei, ci cauza este în felul cum s'a condus războiul contra Turciei și în greșelile comise de diplomația bulgară.

Congres internațional de gimnastică

—Felicitarea echipei romîne—

Paris.—Ministrul de interne a prezidat, în presența d-lui Poincaré, al șaselea concurs internațional de gimnastică, aducînd laude gimnaștilor francezi și străini, felicitîndu-i în numele guvernului.

Ministrul a felicitat în special pe reprezintanții Bohemiei, Croației și României, ai căror gimnaști au făcut minuni.

Convenție maritimă turco-grească

Constantinopole. — In Intrevederea de astăzi dintre Marele Vizir și d. Levidis, s'a convenit că vasele grecești și otomane pot naviga libere în apele respective, sub pavilionul lor.

Legațiunile și consulatele și-au arborat drapelele.

Germania și pacea turco-greacă

Hamburg.—Ziarul „Fredenblatt" comentînd pacea turco-greacă, zice că ea se credea cu desăvîrșire anevoioasă și cînd colo ea s'a încheiat în trei zile. Succesul acesta se datorește d-lui Take Ionescu.

Ziarul adaugă că această pace nu s'a încheiat în prejudiciul Germaniei.

Dezmințiri sîrbești

Belgrad.—Biroul Presei dezminte categoric toate știrile despre pedepsiri în armata sîrbă, a unor acte de rebeliune printre rezerviști.

Se dezminte de asemenea știrile despre acte de cruzime comise de sîrbi contra albanejilor.

Serviciul Telefonic

Intrevedere între d-nii Take Ionescu și Maiorescu

Bucureşti.—Cu privire la intrevederea ce a avut loc eri între d-nii Take Ionescu şi Maiorescu, ziarul „Adevărul" zice, că nu s'a discutat de politica internă.

Acelaşi ziar află din cercurile guvernamentale că d. Maiorescu, şi-a format pe deplin convingerea, că d. Take Ionescu a obţinut un desăvîrşit succes politic, şi că a procedat cu mult tact şi inteligenţă.

Consiliul de miniștri

Bucureşti. — Este probabil că consiliul de miniştri va fi convocat pe Mercuri.

Intrevedere

Bucureşti. — D. Take Ionescu a avut ieri, la ora 3 şi jum. o intrevedere cu d. Titu Maiorescu.

Regele Bulgariei nu va pleca la Berlin

Viena.— Correspondenz Burreau află că ştirea ziarelor, despre o apropiată călătorie a regelui Bulgariei la Berlin, nu este intemeiată.

Demisia d-lui general Averescu

Bucureşti.— Inainte de a-şi da demisia, d. general Averescu a fost primit în audienţă de Suveran şi de prinţul Ferdinand.

Apoi d. general Averescu s'a dus la ministerul de războiu şi a încredinţat d-lui general Hîrjeu, toate actele statului major.

D. Take Ionescu la Sinaia

Bucureşti.— Aseară, ministrul de interne a plecat la Sinaia, unde se va prezinta astăzi M. S. Regelui.

D. Take Ionescu va reveni în Capitală mîne, Marţi, la 12.

Prefect de Constanța

Bucureşti.—Ministrul de interne a înaintat M. S. Regelui, pentru iscălire, decretul de numirea d-lui M. Metaxa, actual judecător de şedinţă al tribunalului Ilfov, ca prefect al jud. Constanţa.

Delegația rusă

Bucureşti.—Astăzi dimineaţă, la ora 8, a sosit delegaţia rusă, venind din Iaşi, pentru a pleca la Plăneşti şi a azista la desvălirea monumentului generalului Suvarov.

Intruniri și programe

Bucureşti.—Toate cercurile politice sînt în plină activitate. Numeroase consfătuiri şi discuţii programatice au loc aproape zilnic, între diverşi oameni politici aparţinînd diferitelor partide.

Cu privire la această activitate justificată şi prin faptul că sesiunea parlamentară se deschide în curînd şi prin faptul că marile probleme cer soluţii cari să fie formulate în puncte precise de program, au pătruns pînă acum în public următoarele:

Partidul liberal, în ultima întrunire a comitetului său executiv, a recunoscut nevoia ca să-şi formuleze în mod mai concret soluţiile şi nu în forma vagă în care au fost enunţate pînă acum reformele liberale.

Pe de altă parte se spune că, luîndu-se în discuţie ideia unui eventual acord de partide cu privire la efectuarea diverselor reforme, d. I. Brătianu a relevat atitudinea extremei drepte a partidului conservator romîn pentru a spune că un acord cu această extremă dreaptă nici-odată nu s'ar putea face.

*

In rîndurile conservatorilor se observă o febrilă activitate, în vederea întocmirei unui program şi a unor preconizări de soluţii, pentru marile probleme ce se impun.

Odată cu fixarea acestui program, se va face totul cu putinţă pentru a se tranşa şi chestia şefiei.

Partea aceasta însă, se leagă şi de problema continuărei guvernului de colaborare.

*

După reîntoarcerea de la Sinaia a d-lui Take Ionescu, se va hotărî definitiv ziua cînd vor fi convocaţi parlamentarii conservator-democrat.

Se ştie că, cu această ocazie şeful conservatorilor-democraţi va propune complectarea programului în ce priveşte reformele enunţate de liberali.

*

Ieri, a avut loc la „Enescu" dejunul parlamentarilor convocaţi de către d. V. Dimitropol. Aceasta în vederea soluţiilor preconizate de deputatul de Dîmboviţa.

Congresul uniunei evreilor pămînteni

Bucureşti. — Eri după amează a avut loc a doua şedinţă a congresului uniunei evreilor pămînteni. Au vorbit d-nii Horn, Labin şi Gheller.

D. M. Wachtel a propus ca la întrunirea convocată de liga culturală să participe în mod oficial o delegaţie a uniunei evreilor pămînteni.

*

Azi dimineaţă s'a ţinut a 3-a şedinţă, prezidată de d. I. Sterian.

Au vorbit d-nii Braunstein-Bucureşti, Roling-Toiştea, Aronovici-Bucureşti, I. Sterian, dr, Levy, Negru, I. Hefter şi A. Şaraga.

Rabinul Rabinovici a cerut să nu se ncgijeze religia ca mijloc pentru literarea evreilor.

Declarațiile d-lui Take Ionescu

Apropiata pace între Turcia și Serbia

Constantinopol. — Inainte de a părăsi Capitala Turciei, d, Take Ionescu a fost solicitat de un ziarist, de a-i comunica impresiile ce a cules în Constantinopol. D. Take Ionescu a respuns:

—„Sunt foarte mulţumit de şederea mea la Constantinopol. M'a bucurat mult vaza Romîniei. Convorbirile politice pe care le-am avut cu Miniştrii Turci le consider satisfăcătoare.

Eu unul nădăjduesc în menţinerea păcei în Bcalcani.

Intre Serbia şi Turcia pacea se va face foarte curînd şi pot să-ţi afirm, că ea se va intemeia pe bazele tratatului dela Atena.

Cu Turcia, care şi-a recăştigat mult din forţa şi increderea în sine, sunt sigur că vom avea raporturi excelente.

Talaat-Bey mi-a făgăduit să vină la Sinaia".

Intrevederea de ieri

Bucureşti.—Precum am anunţat, ieri la ora 3 şi jum., a avut loc întrevederea dintre d-nii Titu Maiorescu şi Take Ionescu.

Primul ministru a primit cu foarte multă căldură pe ministrul de interne şi s'a arătat fericit de rezultatul misiunei d-lui Take Ionescu la Atena.

Intrevederea a durat o oră şi jumătate.

LICEUL PARTICULAR GHEORGHE ASACHI

a profesorilor asociați

IAȘI. — Str. Anastasie Panu No. 4

Sub conducerea unei **asociațiuni de profesori secundari.**

Curs liceal complect și școală comercială.

Se prmesc elevi interni, semi interni și externi.

Inscrieri în ori ce zi de la 10—12 și dela 2—5. Prospecte la cerere.

Direcțiunea acordă trei burse pentru elevii săraci pentru care se va ținea concurs la 1 Noembrie a. c.

Director de studii, G. Dornescu.

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

1,000 Decalitri *Vin de Panciu, nou, excelen se vînd cu preț convenabil. Informații str. Săvescu 12, Iași.*

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reîntorcîndu-se în localitate şi-a reluat consultaţiile.

Str. Lăpuşneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

De vînzare sau de închiriat

cu incepere dela 26 Octombrie a. c.

O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Județ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case și atenansele necesare unei bune gospodării.

Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iași, strada Lozonschi 4.

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoș parizian —

Membru al Societăței de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri

Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpăţînă.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

și — GURA —

Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 și 3—5.

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris și Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas și Urechi

reîntorcîndu-se și-a reluat consultațiunile în

Str. Lăpușneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOȘ

Str. Lăpușneanu 25

— Cons. 1—6 —

Reîntors din campanie și-a reluat ocupațiunele

Goldstein Matelii

— Moașă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

O odae mobilată de închiriat.

A se adresa Duminicele după masă str. Tatarași 3, de la Comisia V-a înainte.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. Strada Ştefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Tesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de ţesături din bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barchetari, **Pânză de casă.**

Maltezia, zefiruri albe, pânza pentru izmari.

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"— Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lână, sutase de bumbac, lâna şi mătasă. Urechi de piele şi cânepă. Beţe tricolore şi fâşe de fotes. Fitil de lampă şi de scăparat. Beţe pentru corsete. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

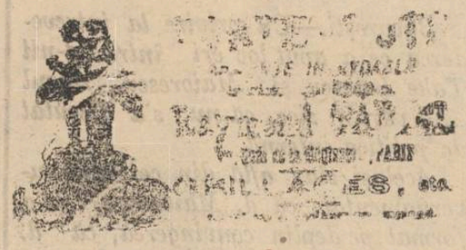

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIELE
Napurile Doctorului Moussette

ADVERATELE NAPORI MOUSSETTE ... CLIN & Cie, de Paris.

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia H. Goldner Iaşi.—Strada Gh. Mârzescu 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2028—Mercuri 6 Noembrie 1913

In chestia șefiei d-lui Titu Maiorescu

Moțiunea de la Craiova însamnă declarația oficiă, că succesiunea la șefia partidului conservator este deschisă.

De sigur că au fost unii care au crezut în reîntoarcerea d-lui Carp la șefia partidului conservator. Și nu numai că au crezut ci au și dorit acest lucru.

Credințile și speranțele lor au fost probabil întărite de faptul, că d. Carp revenise astă primavară, după ce, în Octombrie, declarase că se retrage definitiv.

Aceste credinți, aceste iluzii au fost însă înșelate — și nici că se putea altfel. In Octombrie d. Carp a plecat fiind-că nu s'a admis felul d-sale de a vedea într'o chestie de ordine internă. Astă-primavară însă s'a demis din cauză că n'a fost urmat de partid într'o chestie de ordin național.

A reveni la șefie de astă-dată era dar foarte greu, imposibil chiar, întru cît faptele au învederat că alții și nu d. Carp au avut dreptate, că soluția altora și nu cea preconizată de d-sa era cea menită să asigure succesul Romîniei.

D. Carp nu mai putea reveni — d-sa era condemnat la soarta tuturor oamenilor politici care își leagă ființa lor politică de o singură idee. Ideia dovedită greșită—propovăduitorul ei ie definitiv pierdut.

—

Prin moțiunea de la Craiova se pune pe tapet o chestiune, care, pînă acum, forma numai obiectul schimbului de idei în cercuri restrînse conservatoare.

Prin acea moțiune nu se decretează numai că succesiunea ie deschisă, ci se indică și succesorul, în persoana d-lui Maiorescu.

Ar fi fost și imposibil să se fi întîmplat alt-fel, după frumoasele dovezi de destoinicie date de șeful guvernului.

Alegerea șefului în persoana d-lui Maiorescu ar putea avea desigur, asentimentul tuturor conservatorilor — pînă și al d-lui Filipescu. Ceva mai mult. Fostul ministru de război ar putea chiar revendica ideia în sine. Din gura d-sale, doar am auzit, într'o bună zi, aceste cuvinte:

— „Pe Carp îl urmez, de Carp ascult, fiind-că mi-i șef—dar nu-l iubesc. De iubit, de admirat, admir pe Maiorescu. El ar fi trebuit să fie șeful partidului conservator, nu Carp".

Probabil că din cauza sentimentelor d-lui Maiorescu, în privința continuărei colaborărei, d. Filipescu va fi nevoit să nu dea asentimentul d-sale. In colo nimic nu l'ar împiedica și laudele ultime, adresate șefului guvernului, indică clar că am dreptate.

Sucesiunea este dar deschisă—succesorul indicat, și ne grăbim s'o spunem, nu se putea o alegere mai fericită.

De aci pînă la proclamare nu mai ie mult—afară doar dacă nu cumva d. Maiorescu va avea de pus anumite condiții, în ce privește raporturile de mîine ale diferitelor ramuri conservatoare, astăzi răzlețite.

—

Desigur că pentru cei ce se lasă conduși de un sentimentalism ușor și nu tablează cu imperioasa necesitate a faptelor și brutalitatea împrejurărilor, perspectiva de a vedea pe d. Maiorescu luînd locul d-lui Carp, ar putea să se preteze la anumite reflecții în privința soartei oamenilor și valoarea prietiniilor, cimentate prin opera comună de decenii.

Aceia ar fi însă niște simpli sentimentali—ca să nu zic naivi.

Politica impune anumite îndatoriri și omul politic, care merită acest nume, trebuie să facă în primul loc operă pozitivă. El trebuie să asculte de acel imperativ categoric care-i cere, înainte de toate, să fie util țărei și partidului său. Ce ați fi spus oare de Titu Maiorescu, care, în loc de a-și pune comoara de însușiri în serviciul țărei și, în unire și cu ajutorul lui Take Ionescu, să asigure Romăniei gloria anului 1913, ar fi ascultat de un sentimentalism ușor și ar fi urmat politica pătimașă, rancunoasă, a d-lui Carp?

S'au complectat acești doi oameni timp de jumătate de secol—adevărat. A venit vremea însă ca unul să urmeze celuilalt, și, suferind bărbătește durerile dispărțirei, d. Maiorescu să purceadă în contra unui prietin, dar pentru și în folosul țărei.

Și istoria va spune că bine a făcut!

—

Șefia d-lui Maiorescu, odată fapt îndeplinit, desigur că vom azista la desfășurarea multor întîmplări arhicomice.

Gîndiți-vă la situația acelor ministeriabili cari, odinioară, declarînd că-l urmează pe d. Carp, spuneau în acelaș timp că nu vor admite nici odată șefia d-lui Maiorescu! Gîndiți-vă la situația bietului Virgil Arion și a cuvîntătorilor săi, pentru care actualul șef al guvernului nu era și nu este de cît un trădător al cauzei conservatoare, un falș prietin, un senil vanitos, doritor de mărire! Gîndiți-vă la situația acestora în ziua cînd d. Maiorescu va lua toiagul spre a păstori turma conservatoare!

Vom azista la multe alte mea culpa — Craiova a fost în astă privință un început fericit. Nu mai puțin va fi enorm ridicolul care va acoperi pe acei ce au crezut că vor putea reînvia ceea ce perdut era pentru de-a pururea.

Or poate că ei se vor elimina singuri și din partidul conservator! N'ar fi nici pentru prima nici pentru ultima dată că adoptă procedeul autoeliminărei!

Sunt oameni pentru care stabilitatea ie un izvor de suferinți.

De cît să rămîie de apururea conservatori d. Virgil Arion și ai sei vor prefera să ajungă pînă și adepții d-lui Cuza.

Nimic nu este imposibil — și nimenea n'ar avea nimica de obiectat dacă faptul s'ar realiza cu adevărat.

Const. Vera

NOTA ZILEI

Zoologie politică.

Cu partea... animală a tuturor întrunirilor publice opoziționiste se însărcinează eternul și senilul lor președinte, zoologul Cosmovici.

Ca deputat, în Parlament, a vorbit odată și numai despre animale împăiate.

La întrunirea de Duminică a vorbit tot ca factor zoologic:

„Conservatorii-democrați sunt viermișori din care esă fluturi cari nu pot trăi de cît rozînd pe conservatori, precum socialiștii sunt parazații cari rod pe liberali.

„Fiecare plantă, *deci* (sic!) fiecare grupare socială are parazați..."

Putem paria că tot d. Cosmovici a scris pasagiul din moțiunea votată Duminica:

„Guvernul de colaborare în care jumătate de miniștri jefuesc, iar cealaltă jumătate nu știe..."

Ce specie zoologică o fi aceea „jumătate de miniștri"?

Zoologul iașan e de mult consacrat ca un semi-creer, *deci*, am înțeles..

POLITICE

Dacă-i anonimă...

Se 'ntîmplă să nu se înțeleagă istoricii asupra unor evenimente cari s'au desfășurat în timpuri imemoriale, unde lumina documentării pătrunde anevoie.

Dar curios este cînd nedumerirea se constată față de evenimentele petrecute sub ochii noștri.

E cazul intrunirii de Duminică din sala Pastia, și despre care gazetele nu știu exact ce trebue să spună.

„Intrunirea conservatoare din Iași" scriu unele

„Intrunirea naționalistă"— scriu altele.

„Intrunirea conservatoare-disidentă", se anunță iară.

Și așa mai departe; titlurile variază.

A cui a fost intrunirea, de fapt?

Judecînd după însuși organul „grupării noastre"— cum ar scrie „Cuvîntul"— întâietatea inițiativei și a succesului ar aparținea d-lui A. C. Cuza.

Iată în adevăr, din darea de samă a intrunirei, textual:

„La orele 10 sala era înțesată de lume iar intrarea d-lor A. C. Cuza, V. Arion și a grupării noastre, a fost primită cu aplauze, care vădeau sentimentul intim al cetățenilor, că au în fața lor oameni cari, spre deosebire de ceilalți, vor să lupte pentru întronarea altor moravuri politice și cari au chezășie pentru cauza lor, un trecut de cinste și de dezinteresare.

D. A. C. Cuza mulțumește asistenții pentru avîntul cu care a răspuns la chemare și propune proclamarea d-lui dr. L. Cosmovici ca președinte al întrunirei. Propunerea este primită cu aplauze".

Vedeți: d. Cuza vine înaintea d-lui Arion.

D. Cuza mulțumește

D. Cuza propune președinte

D. Cuza este aplaudat.

In sfîrșit tot d. Cuza lămurește publicul pe care l'a dat cu.. împrumut micei grupări de la Iași, cu care, „colaborează":

..„nu trebue să surprindă pe nimeni alipirea grupărei naționalisto-democrate cu gruparea de la „Cuvîntul", atunci cînd ambele sunt muncite de aceleași doruri".

Aici e aici!

Sunt muncite de aceleași doruri, de a intriga, de a bîrfi, de a instiga, de a parveni, de a face școală de demagogie, de a nu spune nimic serios, nimic adevărat, nimic decît vorbe fără rost.

Vreți dovada? Cetiți „Moțiunea" votată, în care se preconizează:

„Soluții larg democratice, dar soluții prevăzătoare".

Cațavencu în piele și în oase nu putea găsi ceva mai de haz.

Larg democratice, dar... reacționare.

Să se modifice constituția, dar să nu se schimbe nimic — este idealul Cațavencilor.

Și tot a lor este deviza curagioasă: „Dacă-i anonimă, o iscălesc și eu".

Intrunirea de Duminică, plouată și funebră, — a tuturor și a nimănui, a fost, înainte de toate, o întrunire anonimă și anonime vor rămînea deciziunile ei.

ECOURI

Paradoxe critice.—Criticul de artă Maurice Delcour a editat o lucrare „La Jeune Sculpture française" în care își bate joc de sculptura modernă franceză zicînd că în curînd va fi stabilită superioritatea mulajurilor Papașilor asupra lui David d'Angers. „Gil Blas" răspunde lui Maurice Delcourt într'un mod cu totul bizar și anume: Nu ia apărarea lui David d'Angers dar caută să convingă pe autor că nu e în chestie. De cît aci nu e interesant dacă Delcourt conține în volumul său numai „la june sculpture française" sau mai are și altceva. Importantă e precizarea valorii lui David d'Angers. E tocmai ceea ce nu face nimic Maurice Delcourt care spune de la început că e dușmanul lui d'Angers, nici Gil Blas care analizează forma lăsînd fondul de-o parte.

MICI POLEMICI

„Evenimentul" are un articol: Oțetul.
...Semn de acreală?

*

De ce pleacă așa departe d. P. P. Carp?
— Ca să scape de adepții de la „Cuvîntul".

*

Faimosul Caion divulgă că d. Al. Davila are dinți de porcelan.
Cum se cunoaște că are un dinte *contra lui!*

*

Un titlu din „Dreptatea" de eri: *„Cum trăesc escrocii".*
...După natură?

*

„Graba și căldura cu care ați răspuns — dovedește *că... scrie „Cuvîntul" în proclamația către ieșani.*
Ca și cum în Ioși gramatica n'ar avea ființă.

*

Gramatica „Moțiunii" de Duminică:
„partidul de la guvern nu au *nici o soluție".*
„Nu dau ascultare voinței limpede..."
...Și mai sunt!

*

Gramatica lui Cosmovici:
.. „minntea luminată al *șefului".*

*

„In jurul direcției închisorilar roiesc escrocii" se lamentează direcția „Serii".
Ce concurență pentru Bogdan-Ciupești și alți clienți ai închisorilor!

*

Societatea de sport va scoate o revistă. Va fi publicația cea mai de... tiraj, pentru că societatea cultivă tirul.

*

Seria amărăciunilor d-lui A. C. Cuza e departe de a se fi sfîrșit. Aseară la teatrul „național", „străinul" Godowski a fost furtunos aplaudat.

OAMENI ȘI LUCRURI

CAVALERISM

Gestul d-lui Mihail Dragomirescu, de a pune capăt unei penibile discuțiuni în jurul paternității lui „Vlaicu Vodă" este cavaleresc și venit la vreme.

Din domeniul insinuărilor și presupunerilor, profesorul de literatură ne strămută pe tărîmul probelor peremptorii, arătînd importantele modificări dramatice și poetice introduse de d. Al. Davila lucrării sale de teatru dela o reprezentație la alta, dela o ediție la alta.

„...In actul V scena VI, găsim în prima ediție o replică a lui Vlaicu Vodă către Doamna Clara, care nu produce nici un efect: e replica în care Vlaicu vrea să facă deosebirea dintre rolul jucat de el și de d-na Clara. In ediția II, d. Davila înlocuește această replică cu o alta,—cea care urmează:

Sfînt se face orice mijloc pentru-a țării apărare
Și că țara mi-am scăpat-o jur aci păcatul mare!
Tu cu junghiul pentru scaun încercași a mă lovi,
Eu te-arunc pe rug, de-i vorba neamul de a mi-l izbăvi.
Intre sufletele noastre, dîndu-și lupta cea vrăjmașă
E deosebire mare: sînt călău—tu, ucigașă!

Energia acestor versuri nu ne-am sfii să o numim sublimă și e aceeași — ba încă mai concentrată—ca aceea pe care o întîlnim în întreaga operă.

In felul cum s'a jucat în prima dată,— și cum s'a publicat în prima editie—lumea rămînea la sfîrșitul actului V interzisă, atît din pricina rolului neisprăvit al lui Mircea, cît și din pricina luminii nefavorabile sub care rămînea la sfîrșitul dramei acela care mai tărziu trebuia să fie Mircea cel mare. In adevăr, Mircea, văzîndu-se înșelat în speranțele lui de a lua pe Anca, încearcă să asasineze pe Vodă, dar ucide în locul lui pe tainicul personaj simbolic—care există cu atît mai puternic, cu cît vedem că rămîne veșnic mut—pe Grue, care sărise să apere cu pieptul său pe Domnul Țării. E bine, în prima ediție, acest omor și acest asasinat neisbutit rămîne nepedepsit, fără altă motivare de cît o frază retorică a lui Vlaicu („Nu te voi ucide, pentru ca să trăești și să fii pedepsit cu blestemele Țării"), iar Mircea tace din gură părăsind scena deși știm că acesta va fi marele Mircea.

Această slăbiciune neiertată a dramei este nu numai înlăturată în a doua ediție, dar este înlocuită cu o scenă de-o putere extraordinară, atît prin adevărul analizei sufletești cît și prin culminația sentimentului de iubire de țară—esențial operei— în sufletul lui Vlaicu, culminație care aduce fără doar și poate, pocăința lui Mircea, și ca o consecință firească, iertarea lui și însărcinarea emoționantă de a înlocui, de atunci încolo pe Grue, pe care-l ucisese fără să vrea. In această scena se cuprinde neasămănatul pasagiu—unic în literatura noastră — în care se descriu chinurile prin cari au trecut țările romîne și chinurile pe cari trebue să le îndure orice voevod iubitor de moșie și neam;

Chinuri? Tu vorbești de chinuri? Chin, a inimei bătae
Chin? O clipă de nădejde, o'mboldire, o văpaie
Ce s'aprinde c'o privire, ce c'o lacrămă s'a stins
Și din care numai robul fără vlagă iese'nvins!
etc., etc.

Această scenă, cu asemenea încordare de sentiment, cu așa sinceritate și cu așa frumusețe concentrată de limbă,—este un element *esențial* al piesei, un element care-i subliniază valoarea și-i dă adevăratul înțeles, ridicînd-o dela rangul de simplă operă de talent, la rangul de aleasă operă de artă".

D. Mihail Dragomirescu se află „en froid" cu d. Davila. Mărturisim că am văzut chiar într'aceasta, explicația surprinzătoarei ostilități a președintelui Scriitorilor romîni față de „Manasse"—care-i datora atît de mult.

Cu atît mai cavaleresc și mai admirabil a fost gestul de a da lovitura de grație mahalagismelor literare și înscenărilor incalificabile în potriva d-lui Davila.

Rodion

Organizarea studențească

II

Strîngerea raporturilor de prietenie

Este evident că, raporturile de prietenie dintre studenți sunt raporturi facultative, omenești. In sine nu pot fi reglementate, nu pot fi impuse.

O societate, care să aibă ca scop cultivarea prieteniei, ar fi utopică. O societate în care disensiunile actuale să fie potolite și cele eventuale netezite, este, însă, o societate realizabilă.

De unde provin disensiunile actualei societăți?

Se știe: de la concurența în jurul onorurilor. Atît? Credem că onorurile nu sunt un scop nedemn. Tendința fatală a oricărui luptător într'o societate este să muncească cinstit și prin propria lui forță să ajungă cunoscut, să capete încrederea concetățenilor săi, ca să i se poată încredința una din demnitățile—sarcine, pentru care pe drept ambiționează.

Disensiunile actuale au ca obiect onorurile dar ca mobil intim, dogma sociologică-economică spre triumful căreia se face mișcarea.

Atitudinea aceasta este une ori intim legată de nevoile pur sufletești la unii, de interesele profesionale trecătoare, la alții.

In societatea actuală este stabilită o lozincă: cine nu e de părerea noastră nu are ce căuta aici.

Țin să remarc: că nu discut, nu dau din mîni, ca să nu lunec spre personalități. Am promis-o. Mă restring la o sistematizare de observații pe care vreau să le emit ca păreri inofensive.

Acum doi ani, subsemnatul, m'am inscris în societatea răposată — căci succesoara deja este întemeiată pe alte principii — ca student, în ajunul votării, ca să dau concursul meu unui prieten.

Prima dată cînd am asistat la o ședință a societății a fost o teroare.

Infipt pe o catedră — iluzia viitoarei catedre, cel puțin universitare — un domn rotunjior și îmbucălat batjocorea pe noul președinte.

Un altul se sui: la fel. Un altul, la fel. Un altul: la fel.

Uluit mă întrebam: ce vină avea acest d. președinte. Am întrebat pe mulți și din cercetările mele am aflat că avea o vină enormă: răușise să fie ales.

Și oratorii? Răușiseră să fie căzuți. Și din această întîmplare, mărturisesc, a rezultat o quasi-machie, o miniatură de turburare electorală.

Un domn, nalt, cu aer resemnat s'a ridicat la... tribună: a cerut ca în activitatea studențimei să fie înscrisă: studiarea serioasă a stării noastre economice; iar d-nii studenți să nu terorizeze în așa hal pe președintele care nici n'a avut încă timp să se manifeste ca atare. Cum s'a suit, s'a coborît. Și s'a trecut mai departe.

Cînd am eșit de acolo, cu toții aveam urechile roșii, obrajii încinși și pieptul asudat. Trecură luni. In preziua dezvelirii statuei lui Cuza Vodă, eram ca deobiceiu cu un prieten din copilărie, care nutrea generoase sentimente socialiste, cam hiperbolizate. Era prietenul meu și este: și pentru acest simplu motiv ne găseam mereu împreună. Discuțiile de principii între noi erau furtunoase. Momentele de prietenie erau necurmate de ori-ce gînd străin de cît de acel al prieteniei.

Un domn, ce ne... păștea, să mi se ierte expresia, ne atacă: cum d-ta, socialist, în societatea noastră și d-ta prieten cu d-lui? D-ta simbolist, d-ta socialist și d-ta membru la centru?

Mi-am dat demisia.

Acum un an, în preziua congresului studențesc din Craiova, prietenul meu primește misterioasa vizită a unui agent al siguranței, care-l sfătuește „confidențial" să nu participe la congres, de oarece a fost recomandat tuturor studenților din București și din Iași ca să fie „bătut pănă la nesimțire". Ce a fost la mijloc? Prin ce curioasă coincidență prietenul meu n'a fost tolerat să ia parte la discuțiile congresului, prin ce împrejurări hărnicia și iscusita siguranță a aflat aceasta, nu știm. Prietenul nu s'a dus, cum nici nu avea de gînd să se ducă, congresul s'a ținut cu toată demnitatea știută, iar d-sa a ramas în paza siguranței de la Iași.

Sunt pilde demne de știut.

De aceia cînd am crezut că din toată amărala evenimentelor acelora, putem spera la o remediare a atmosferii curente de netoleranță barbară, cînd putem, în urma intervenției noului rector, și în urma mișcării celor de astă toamnă, să căpătăm forța soarelui care apune, către sfîrșitul studenției noastre și ne-am strîns să luptăm pe orice cale, și să lăsăm acelor ce azi trec prin fața noastră ca elevi și mîne ne vor urma ca colegi, să le lăsăm un centru de prietenie, un centru de emulație cinstită și de europenizare caldă.

La început ne-am gîndit: atîta timp cît „centrul" e *pierdut*, să ne retragem ca majoritatea celor de până acum.

Apoi am crezut că desființarea oricărei demnități de la „centru" ar aduce cu sine liniștea. Voiam în primul nostru proect o societate, în care să nu fie decît un administrator, o societate în care „ori ce tendință de afirmare a unei ierarhii interne și externe să fie exclusă."

Dar onorurile le-am văzut că erau formele proteice ale unei dogme: a **netoleranței.**

Și atunci ne-am găsit față în față cu o chestiune mai gravă: acea a concepției —cum i-am zis—sociologico-economică, ca să nu-i zicem *politică*.

S'a vorbit adesea de interesele profesionale, care fac pe unii, în special pe studenții de la drept, să exagereze pînă la obișnuință sentimentul de netoleranță. Pînă acum nu știm ce să credem.

Netoleranța se întinde asupra a două chestii; naționalitatea și ideile.

Sunt alții care din adîncă convingere au acest sentiment și mai ales aceste *idei*.

Demnitatea omenească ne face să nu vorbim de primii, aceiași calitate de studenți și cetățeni ne face să ne adresăm celor de-al doilea.

O societate studențească trebue în primul rînd să fie o societate pur profesională.

Intru cît faptul că cutare e evreu, ori basarabean stînjenește interesele curente ale societății?

Intru cît faptul că cutare este legat prin educația lui ori prin sentimentul de admirație față de unul din curentele politice actuale, aduce vre-o stînjenire, rezolvirii chestiei căminului ori al bibliotecii?

Se va zice: chestiile naționale, de multe ori se îndreaptă în contra colegilor noștri străini.

Dar sunt chemați d-nii studenți să-și dea părerea d-lor în chestii superioare naționale?

Și dacă între ei este discordanță de păreri, este demn să subscrie acei puțini în numele celor toți?

Unde sunt acei toți? Căutați-i prin laboratoare, prin biblioteci, descuibați-i din odăițele lor de unde nici nu vor să știe de existența societății actuale.

Fie! Să zicem: în chestia excluderii seminariștilor din Ardeal, studenții noștri s'au adunat și au protestat. Ce s'a ales? Nimic: a văzut lumea că suntem adevărați romîni. Au văzut că avem o opinie generală.

Dar de ce o opinie generală? Ca să lucrezi ca un bloc, ca un corp? Dar garantează cineva că numărul celor ce nici n'au venit să subscrie la o moțiune e de zeci de ori mai mare, de cît al celor ce au făcut-o?

Cînd s'a subscris, odată, o moțiune de protestare contra barbariei ce-a comis-o un domn oare care, contra unui profesor al nostru, cîți eram? Atîția în cît punînd fiecare cîte zece bani nu s'a strîns nici cît trebuia pentru telegramă.

Și totuși am subscris: studențimea universitară adînc indignată. Și ce efect a avut?

Să zicem: uneori atitudinea studențimii—să nu se uite că zic: în chestii naționale, de stat, au efect: cel mai... strălucit a fost al... studențimii din București,—să nu se spue că și al celora de la Iași și să se știe că o consfătuire, fără moțiune, a avut loc între mai mulți studenți în care ne-am aratat contra celor din București, care au terorizat publicul și direcția teatrului.

Să zicem: uneori are efect atitudinea studențimii. Dar de ce d-nii studenți nu trimet felicitările lor cînd d. prof. Simionescu e ales membru al Academii în acelaș timp cu d. Iorga, foarte sărbătorit? De ce d-nii studenți nu iau parte la opera de științifizare a d-lui dr. Zosin?

Și de ce țin în continuă suspectare pe colegii lor Basarabeni care acum muncesc din răsputeri pentru luminarea basarabenilor noșiri? De ce nu-i trimet o moțiune de felicitare? De ce cînd domnul Stere se întoarce după luni de muncă din Ardeal unde izbutește să înlature distrugerea neamului nostru, d-nii studenți nu-și arată pe față legitima satisfacție a unui neam întreg? E frumos? Și e just?—Au fost rezervate 3 locuri pentru dumnealor la banchetul dat în onoarea d-sale.

S'a dus care-va dintre d-lor? Și nu sunt d-lor, acei puțini care au transmis și altora cuvîntul de ordine: „nici unul să nu meargă?"

De ce? Pentru că este unitate de vederi! Pentru că așa înțeleg d-lor să aibă o atitudine sinceră față de chestiile naționale.

Și cînd aceasta e atitudinea d-lor, ce rost mai au moțiunile afișate? ce rost participarea la dezlegarea chestiilor naționale?

Educația civilă se face în afară de societate, în partidele politice. Participarea acelor studenți care-și urmează evoluția ideilor lor, ca atare, să nu mai fie suspectată. Sunt Studenți.

Și ca studenți în primul rînd să aibă grija nevoilor profesionale. Excludeți netoleranța. Evitați conflictele, croiți-vă o atitudioe neînveninată, d-lor studenți, și în interesul nevoilor vitale ale d-stră excludeți pentru totdeauna netoleranța. Aveți percepțiunea justei valori. Lasați de-o parte nefericitele „prisme" și uniți-vă în gîndul unei activități, a unei orientări de continue acțiuni în direcția muncii.

Stabili între d-voastră civilizația. Nu luați altora ceia ce nici d-voastră nu știți a mînui cumpatat: libertatea.

Sunt atîtea elemente pe care neseriozitatea d-voastră îi ține departe... „pînă la stîngerea flagelului? Chemați-i, arătați-le, nu îndulgența d-voastră; ci civilizația și nu uitați d-lor studenți că: din sute de flori se face mierea.

Fiți albinele sincere și muncitoare.

Popov.

Circulări școlare

Revizoratul școlar al județului Iași a adresat următoarele circulări *către direcțiunile școalelor urbane și diriginții școalelor rurale*:

No. 3330. Potrivit ord. No. 14891 din 8 Oct. a. c. sunteți invitați a comunica, cît mai urgent, cîți din numărul total al membrilor corpului didactic primar, posedă case de locuit sau altă avere a lor proprie, dotală ori moștenită.

Se va arata în mod exact adevărata valoare la care s'ar rîdica averea ce o posedă fie-care învățător sau institutor.

*

No. 3378. În baza ord. no. 1162 al d-lni Inspector, v'aduc la cunoștință că toți d-nii membri din corpul didactic primar, cari din obicinuință și-ar neglija datoriile în clasa sa, și n'ar intra exact la facerea lecțiunilor, în caz de abatere, nu vor găsi nici o indulgență și autoritatea școlară îi va urmări cu cea mai mare energie, nepermițîndu-se nici cea mai mică întîrziere la intrarea regulată în clasă, iar absentarea nu se va tolera decît în cazuri cu totul silite de împrejurări.

Concedii nu se vor acorda de cît în urma unei anchete riguroase din partea personalului de control, iar cererile de concedii vor fi însoțite de certificatul medical, în caz de boală.

Domnii directori și diriginți precum și ori ce membru al învățămîntului vor fi direct răspunzători de urmare.

*

No. 3466. Pe baza auterizației Onor. Ad-ției Cassei Școalelor No. 5903 din 11 Iunie a. o. în urma avizului d-lor inspectori ai învățămîntului primar cu No. 1093 | 913, s'a admis a se procura mașini de cusut pentru elevele cursului primar, urban și rural, începînd din clasa IV și chiar din a III-a cu elevele mai în vîrstă: plata acestor mașini se va face de către eleve prin cotizații săptămînale a 5 și 10 bani, iar cele absolut sarace vor fi scutite. Costul unei mașini este de 154 lei și se va preda la localul școalei fără cheltuială.—Odată suma încasată se va înainta la adresa d lui Pandele Calavrezu din București, str. Popa soare No. 6, de la care veți primi mașina, ce va rămînea ca zestre a școalei, servind elevelor pentru deprindere în viitor.

*

No. 8538. Conform. ord. No. 2168—913 vă invit a ne raporta de urgență numărul copiilor înscriși în recensiment și a celor cari n'au loc în școală.

*

No. 3560. In conformitate cu ordinul No. 80109 din 22 Oct. a. c., toți d-nii institutori și învățători care urmează a-și regula drepturile la pensie pe ziua de 1 Aprilie 1914, sunt invitați a-și procura din timp următoarele acte:

1) Certificatul de anii serviți și cel de concediile avute, precum și Certificatul constatator c'ați dimisionat din învățămînt pe ziua de 1 Aprilie 1914, le veți cere de la Ministerul Instrucțiunaei cît mai din vreme.

2) Certificatul din anii serviți cu rețineri pentru pensie îl veți obține de la Curtea de Compturi, după ce veți înainta certificatul de anii serviți eliberat de Minister.

3) Certificatul de identitate, liberat de primăria respectivă unde domiciliați, constatator că petiționarul este în viață.

4) Extractul după actul de naștere legalizat, conform art. 32 din Codul civil, de tribunalul, de jurisdicțiunea căruia se află primăria care l-a eliberat, sau în lipsa acestuia sentința judecătorească dată conform art. 48 din legea pensiilor în contradictoriu cu Ministerul de Finanțe, Serviciul pensiilor.

Inscrierea la pensie o veți face la Ministerul de Finanțe cel mai tîrziu pînă la 28 Februar 1914, iar în cursul lunei Martie veți complecta și înainta acelui departament actele prevăzute de regulamentul legei pensiilor. Veți cunoaște că sub nici un motin nu se va mai acorda rămînerea în învățămînt pentru toți cari au dreptul la pensie, iar posturile lor se vor declara vacante pe ziua de 1 Aprilie 1914.

*

No. 3668. D. Prefect al județului, prin adresa No. 7025 | 913 motivată de Ord. No. 65481 al d-lui ministru de Interne, ne face cunoscut că izolatoarele liniilor telefonice și telegrafice sunt sparte în permanență de către copii prin aruncarea cu pietre.

Faptul acesta pentru copii provoacă haz pentru Stat și autorități în genere pricinuește unul din cele mai mari neajunsuri întru cît la nevoe se văd în neputință de a comunica de oarece, izolatorul odată spart, sîrma vine în atingere cu cîrligul de fier prin care se scurge tot curentul.

Pentru aceasta vă rog a sfătui pe copii ca în jocurile lor să nu se mai atingă de lucrul public și a-i face să priceapă cît de mare rău s'ar produce pentru țară cînd la un moment critic am rămînea izolați, numai și numai din cauza unor jocuri nechibzuite.

Tot-odată veți sfătui pe locuitori ca să oprească pe copiii lor de a comite astfel de greșeli, prevenindu-i că de orice stricăciune vor fi răspunzători bănește.

INFORMAȚII

Evenimentul, pentru a fi în nota actualității, se ocupă de chestiunea proclamării unui nou șef al partidului conservator.

Ziarul conservator dă a înțelege că ar admite șefia d-lui Maiorescu sub două condiții:

Desfacerea imediată a colaborării și un guvern pur conservator, care să facă reformele.

Inregistrăm modestele cerințe ale *Evenimentului* și subliniem actul de adîncă politică pe care-l fac confrații noștri, cînd subordonează unor astfel de condiții aprobarea lor în ce privește viitoarea șefie a partidului conservator.

Ziarul „La Politique" publică următoarele în fruntea numărului său de astăzi:

„Moțiunea de la Craiova, care a fost votată prin aclamație, este expresia unei dorinți latente, dar care e unanimă în partidul conservator.

Ceia ce însă constitue un învățămînt prețios pentru ideia conservatoare, e faptul că semnalul pleacă din acel colț al țării care a fost cel mai tulburat de îngrijiri patriotice și care se dovedise de o independență care scăpa adeseori diriguirii oficiale a partidului.

Se pornește dar un acord general asupra numelui d-lui Maiorescu. Se prepară după cum se vede unitatea organizării partidului.

Inregistrăm cu cea mai vie satisfacție această manifestație politică de la Craiova".

Talaat bey, ministrul de interne al Turciei și șef al Junilor turci, fiind so licitat de d. Fermo, trimisul special al „Universului", să scrie o amintire în albumul diplomaților pe care-l are de la Conferința păcii de la București, a scris:

„In amintirea păcii greco-turce realizată prin intervenția marelui barbat de stat al Romaniei, Take Ionescu".

D. Ștefan Negruzzi, Prefectul județului, s'a întors azi în localitate, venind din București.

Cu ocazia inspecțiunilor făcute în vremea din urmă la corporațiile de meseriași în localitate, s'a constatat că de abia între 38—48 la suta de meseriași cotizează regulat și posedă carnete de ajutor.

D. dr. Mezincescu găsindu-se eri în localitate a luat dispoziți ca să se instaleze telefon și lumină electrică la serviciul sanitar din localitate.

In tot timpul congediului d. Penel, profesor de desemn la liceul internat, va fi suplinit de d. Em. Gliga din ultimul an de la Belle-Arte.

Orchestra conservatorului nu va mai cînta la teatrul național, refuzîndu-i-se matineurile de Duminică, pentru concertele simfonice. Cauza neînțelegerei, este că teatrul cîștigă mai mult cu matineurile, de cît cu reprezentațiile serale. E păcat că au și actorii dreptate.

D. maior Țintă, medicul regimentului 13, fiind in congediu pînă în Ianuarie, este suplinit de către d. dr. Stenner, medic comunal.

Ministerul de interne a aprobat rezultatul concursului pentru școala de notari, ținut la prefectura de județ, și a repartizat pe admiși la școala din Tîrgul-Neamț.

Cursurile acestei școli vor începe în ziua de 11 Noembrie.

Sfințirea bisericei din Războeni, pendinte de casa Sf. Spiridon, care a fost complect restaurată, se va face în ziua de 8 Noembrie.

La această solemnitate va lua parte Mitropolitul Pimen, care va oficia serviciul religios. Din partea eforiei va vorbi d. prof. dr. Riegler, primul efor.

Organizarea medicală în județ.— D. dr. Grigoriu, medic primar al județului a înaintat direcțiunei generale a serviciului sanitar, un interesant raport prin care cere a se introduce o modificare în organizațiunea medicală din județ, în senzul de a se micșura circumscripțiile actualelor medici de plasă.

*

Ca să dăm un exemplu cît de anevoios e azi pentru medicul de plasă de a-și face serviciul, ajunge să arătăm cîte-va exemple, pe deplin concludente.

Astfel serviciul medical în circonscripția Codrului, are a se face de un singur medic în 3 comune, 63 cotune, cu o populație de 22106 suflete.

In circumscripția Bahlui medicul respectiv de plasă are a deservi 9 comune, 47 cotune cu o populație de 21158 suflete.

In circomscripția Copou, serviciul are a se face în 8 comune, 52 cotune cu o populație de 25178 suflete.

Și în fine în circomscripția Cărligătura serviciul medical are a se face în 7 comune, 33 cotune cu o populație de 24659 suflete.

*

Față cu aceasta cu drept, d. dr. Grigoriu a cerut a se admite o nouă împărțire a circumscripțiilor, creîndu-se cel puțin 4 noi posturi de medici de plasă. Astfel numai se va putea cu adevarat veni în ajutorul populațiunei de la sate, și ajutorul medical să fie real.

*

Pentru a complecta informațiunile noastre, trebue să adăugăm că d. dr. Mezincescu, subdirectorul serviciului sanitar, recunoscînd dreptatea celor cuprinse în raportul de mai sus, a promis d-lui dr. Grigoriu nu numai satisfacerea deplină a nevoilor cerute în favoarea populațiunei județului Iași, dar încă să aducă și alte însemnate îmbunătățiri.

Noile posturi de medici de plasă, vor fi create pe ziua de 1 Aprilie.

Școlare.—Au fost numiți suplinitori pe 1 Noembrie: d. I. Murariu abs. de școala Normală, la Berheești, jud. Botoșani.

D-ra Sofia Ioaniu la Tansa post III-lea jud. Vaslui.

D. V. Mardare abs. de școala Normală la Lipova, Vaslui.

D-na Elena Matei, la Lipovăț, județul Vaslui.

— S'a acordat d-nei Sofia Lupașcu, institutoare la școala de fete No. 2 Vaslui concediu un an cu începere de la 15 Oct. 1913.

— D-na Maria Gorgos, instit. la școala de fete No. 1 Huși, a fost transferată la Vaslui la școala de băeți No. 1.

— In orașul Vaslui, fiind de suplinit 2 catedre în învățămîntul primar, d-nii licențiați, licențiate, ori studenți, în ultimul an de la litere ori științi, doritor de a le ocupa vor petiționa inspectoratului primar Iași, str. Păcurari No. 51.

— D-na Natalia Golăescu învăț. definitivă la Bucium s'a transferat pe 1 Noembrie la școala din Bivolari în locul d-rei Elena Popovici, care trece la Bucium.

— D-na Maria Codrescu s'a numit învăț. suplinitoare la școala din Glăvănești în locul d lui I. Țîțu numit revizor școlar cl. II.

Un caz de febră tifoidă s'a anunțat în strada Sf. Sava. De asemenea două cazuri de anghină difterică în disp. III și unul din disp. IV-a

„Glasul nostru" este titlul unui nou ziar săptămînal apărut în localitate și care reprezintă mai cu seamă interesele meseriașilor, fără a fi lipsit de rubrici pentru intelectuali.

Consiliul de higienă al orașului a fost amînat pentru o altă dată, ne întrunindu-se numărul suficient de membri.

Astăzi, 5 Iunie, s'a deschis cantina școlară filantropică „Gelzer" în strada Elena Doamna pentru ospitarea zilnică a 400—500 școlari săraci.

IOAN NĂDEJDE

DICȚIONAR

LATIN-ROMÂN

COMPLECT

PENTRU LICEE, SEMINARII ȘI UNIVERSITĂȚI

LUCRAT DUPĂ CEI MAI BUNI LEXICOGRAFI

CA:

BRÉAL, QUICHERAT, MUHLMANN, ETC.

EDIȚIA A II-A CORECTATĂ ȘI ADAOGITĂ

IAȘI

EDITURA ȘI TIPOGRAFIA H. GOLDNER, STR. GH. MĂRZESCU No. 17

Cassa medicală a meseriașilor, cu corpul medical, și sala de operațiuni și consultațiuni medicale a fost fotografiată astăzi pentru expoziția cassei centrale a meseriilor organizată pe lîngă ministerul de industrie.

Eri Comisiunea de lichidare a bonurilor de rechiziție a vîndut ultimul număr de cai ce mai rămăsese din rechiziție.

Față cu ordinul dat de ministerul de război ca lucrările comisiunei se fie gata pe ziua de 15 Noembrie, data cînd trebue să înceteze existența comisiunilor, prefectura de județ a luat măsuri ca lucrările generale să fie gata pînă în acea zi.

Aseară a avut loc în sala Carageali prima reprezentatie a trupei de teatru de sub conducerea simpaticului comedian Leonescu.

In rolul lui Ițic Stein din localizarea Haine Vechi (Einer von unzere leute) d. Leonescu a avut părți admirabile.

Din interpretele femenine s'a distins d-na Ștefănescu.

A apărut „Monitorul Casei Centrale a Meseriilor" cu data de 1 Noembrie.

Epidemia de scarlatină ce bîntuea în Comuna Ștefănești e cu desăvîrșire stinsă.

Un nou film danez din seria splendidelor desfășurări a căror acțiune se petrece în cele mai pitorești regiuni ale fiordurilor nordice și în Kopenhaga, capitala Danemarcei, cuprinde noul program de astă seară Marți 5 Noemb. al cinematografului Pathé-Frères din spațioasa sală a Circului Sidoli.

„Secretul muribundei" se intitulează această măreață dramă, care cuprinde 4 părți și a cărei interpretare se datorește ansamblului artistic al scenelor scandinave.

Noul program cinematografic de astă-seară cuprinde apoi:

Tîndală în cușca leilor, scene foarte humoristice.

Ingrijitoare din dragoste, Comedie. — Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor pariziane.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri: „Secretele castelului", măreț roman contimporan în 3 părți. Din seria filmelor artistice pariziane. In primul rol apare detectivul Nick Winter.—Vacanțele lui Max Linder. comedie interpretată de simpaticul, originalul și neimitabilul humorist parizian.—

Cel mai nou număr din Eclair Journal cu telegramele însuflețite din lumea întreagă.

Joi 7 Noembrie: Debutul lui Carter, omul cu mîinile misterioase.—Carter apare în persoană în uimitoarele sale producțiuni.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA".**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

Unirea Educatoarelor Romîne. Îşi va începe seria obişnuitelor şedinţe în prima şi a treia Joi din fiecare lună, în localul şcoalei secundare „Oltea Doamna".

Prima şedinţă se va ţinea Joi 7 Noembrie oarele 4.30—6 p. m., se va face o expunere a nevoilor şi activităţei societăţei, după care se va alcătui programul de lucrări pe întregul an şcolar.

D-nele membre, şi d-nii membri, sunt rugaţi a veni în număr cît de mare, aducînd şi alte persoane, eventual membri noi, căci ca să se ajungă la scopul urmărit de această societate trebue unire şi frăţie ca toţi să lucreze pentru unul şi unul pentru toţi. (Unde's doi puterea creşte şi duşmanul nu sporeşte).

Simbătă seara a avut loc la cercul didactic, reunirea profesorilor ce urmează a preda lecţiuni la şcolile de adulţi. Au luat parte d-nii profesori Carare, Vartic, C. Tenie, d-na Maria dr. Guţu şi d-ra Ortansa Păun.

S'au stabilit următoarele programe, pentru şcoala de adulte, de la regia monopolului statului şi şcoala din Nicolina.

Lunia, d-na Elena Vartic va preda elevelor din clasa I cetirea, iar d. Carare clasei IV, romîna şi religia.

Marţia, d-na Vartic va preda cetirea cl. II, iar d-na Guţu aritmetica cl. III.

Mercuria, d, Carare va preda cl. IV-a geografia şi istoria, iar d. C. Tenie aritmetica.

Joi, d-ra Păun va preda aritmetica cl, I-a, iar d. Tenie aritmetica cl. IV.

Vineri cl. III va face cu d-ra Păun lecţiile de limba romînă, iar cl. II cu d-na Maria Guţu aritmetica.

— La şcoala de adulţi Vasile Conta, de sub direcţiunea d-lui Apostol, ce funcţionează la şcoala din Nicolina, vor preda:

Lunia, religia, preotul Popescu şi istoria d. I. Apostol.

Marţia, l. romînă, d. Apostol.

Mercuri, aritmetica, d. Gh. Ştefănescu.

Vinerea, ştiinţele naturale şi geografia, d. Const. Vartic.

La această şcoală cursurile vor fi împărţite în două secţiuni, în una întrunind analfabeţii înscrişi a urma, iar în a doua cei ce au a-şi reaminti şi desăvîrşi studii întrerupte.

— Pentru cursurile şcoalei R. M. S. s'au înscris, în cl. I, 7 eleve, în a II, 14, în a III, 16 şi în a IV, 13.

Economice.— In portul Galaţi se observă în ultimul timp o activitate cum nu s'a văzut în alţi ani. Aceasta se datoreşte pe deoparte timpului frumos, iar pe de altă parte faptului că din cauza evenimentelor politice afacerile s'au aglomerat mult.

Mai mulţi părinţi a căror copile au reuşit la examenul de admitere în clasa întăia a şcoalei secundare de fete „Oltea Doamna" şi care din lipsă de locuri nu au fost primite, au cerut ministerului instrucţiunii ca, după cum la liceele de băeţi s'a dat ordin ca să se primească pînă la 75 elevi în clasa I-a, aşa să se dea ordin şi la „Oltea Doamna", mai ales că nu au rămas pe din afară de cît 17 eleve iar numărul celor admise definitiv după examen e de 60 eleve.

Din Iaşi au fost chemaţi la examenul de farmacişti sublocotenenţi, următorii: Verner I. C. şi Părăianu H. Dimitrie, de la corpul IV de armată.

Examenul se va ţinea la Bucureşti în ziua de 18 Noembrie.

D-na Maria C. Buţureanu, inspectoara şcolilor particulare, a vizitat astăzi dimineaţă şcoala particulară Stern, din localitate.

Direcţiunea liceului naţional a primit aseară telegrafic un ordin al ministerului de instrucţie prin care i se lasă libertatea de a primi în cele dintăi trei clase ale liceului naţional, cîte 75 de elevi, rămînînd ca restul înscrişilor să urmeze cursurile în clasele divizionare, ce urmează a se înfiinţa pînă la 15 Noembrie, dîndu-se fie-cărui profesor cîte un număr de 15 ore, potrivit regulamentului.

Epidemii.—In str. Sf. Constantin 10 este un caz de anghină.

— In str, Arapu s'a constatat un caz de scarlatină.

Şedinţa consiliului comunal cari urma să aibă loc azi dimineaţă, a fost amînată pentru Simbătă 9 Noembrie la orele 3 p. m.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de 23 Noembre a. c., în sala Caragiale foastă Pastia, o frumoasă *Serată Dansantă*, în scopul mărirei fondului societăţii destinat pentru ajutoare membrilor în cazuri de boală, etc.

Publicul vizitator va fi distrat în tot timpul seratei, de excelenta muzică Militară a Regim. 13 Stefan cel Mare.

La această serată se anunţă distracţii cu totul nuoi, ce se rezervă publicului vizitator.

Diverse întîmplări

— Intre d-nii dr. Manolescu, G. Ulrich, E. Stratan, Claudiu Rivalet şi R. Teitler s'a încheiat o societate cu un capital de 50000 lei pentru comerţul de vinuri.

— Dl. C. Konya devine proprietarul locului din str. Lăţescu no. 6.

— D-na şi d-nul H. Sfarţ devin proprietarii imobilului din str. Aron-Vodă 42.

Decanatul facultăţii de medicină a intervenit la ministerul de război, cerînd ca studenţii acestei facultăţi să fie amînaţi pentru a-şi face stagiul fără plata taxei de 200 lei de oare ce mai toţi studenţii fiind lipsiţi de mijloace şi în neputinţă de a plăti taxa de amînare, vor trebui să fie încorporaţi, aşa că facultatea va rămînea fără studenţi.

Fostul nostru concetăţean Telemac Caramfil advocat şi deputat din Galaţi se află în oraşul nostru.

Judiciare.—Curtea de Apel s. I a admis apelul făcut de Iosef Michelsohn, l'a achitat pentru bancrută frauduloasă, şi l'a condemnat la 50 lei amendă pentru bancrută simplă.

— Curtea de apel s. I, judecă astăzi procesul dintre Elena Anton cu direcţia generală a c. f. r. pentru daune rezultînd din omorîrea soţului său într'un accident de tren.

Din partea reclamantei pledează d. avocat Eugen Herovanu.

In Biroul ISIDORE MARGULIES *se caută doi practicanţi sau practicante cu scriere frumoasă.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Reluarea relaţiilor diplomatice albano-bulgare

Viena.—O ştire din Valona, spune că fostul deputat Pavlov, care a fost numit consul general la Valona, a sosit din Sofia aici.

A fost primit solemn de mai mulţi notabili.

A doua zi, d. Pavlov, a remis scrisorile sale de acreditare preşedintelui guvernului provizoriu.

Prin aceasta, relaţiile diplomatice între Bulgaria şi Albania au început.

D. Kokovzev la Berlin

— Chestia reformelor din Armenia —

Berlin.—D. Kokovzev a făcut o vizită, azi dimineaţă, cancelarului imperiului. Convorbirea a ţinut o oră şi un sfert.

Seara s'a dat la ambasada rusă un prînz în cinstea primului ministru rus. Erau de faţă d-nii: Bethman Holveg, subsecretarul de stat Zimmerman şi ministrul de finanţe Lentze.

„Berliner Tageblatt" află că, în convorbirea dintre d-nii Kokovzev şi Bethmann, chestie reformelor din Armenia ocupă primul plan.

Rusia şi Germania ar fi supus Turciei, acum 3 zile, un nou proect de reforme, prevăzînd pentru control nu nirea a doi consilieri europeni, pe lîngă guvernatorul general turc.

Din loc competinte se declară că această informnţie nu e precisă.

Rechemarea d-lui de Giers

Petersburg.—Oficialul publică actul pentru rechemarea d-lui de Giers de la ambasada vieneză şi numirea lui ca senator.

Opoziţia bulgară pentru o politică rusofilă

Sofia.—Partidul lui Gheşof a ţinut eri o întrunire electorală. Fostul ministru Teodorof a spus, în cuvîntarea ţinută cu acest prilej, că nu trebueşte să se atribue Rusiei nenorocirea Bulgariei. Oratorul s'a rostit cu tărie în favoarea politicei rusofile, criticînd curentul antirus al ziarelor bulgăreşti.

Moartea unui consul

Ianina.—Consulul general austro-ungar Bilinschi, a murit azi dimineaţă.

Negocierile turco-sîrbeşti

Constantinopole.—Azi după amiază au început la Poartă negocieri între consilierul legist al Porţii, Reşid, şi delegatul sîrb Pavlovici. Ministrul de interne Talaat asistă la conferinţa de deschidere.

Bazele pentru redactarea tratatului de pace vor fi aceleaşi ca şi cele pentru tratatele turco-bulgar şi turco grec.

Graniţa turco-persană

Constantinopol.—Azi după amiază s'a semnat la Poartă de către Marele Vizir şi de ambasadorul Persiei, în prezenţa ambasadorilor Rusiei şi Angliei, protocolul regulamentului definitiv, al controversei privitoare la graniţa-persană.

Groaznic incendiu

Victoria.—Cea mai mare făinărie din provincia Victoria a fost incendiată.

Pagubele sînt de cîteva milioane.

Serviciul Telefonic

In chestia şefiei d-lui Maiorescu

—Un articol al ziarului Presa—

Bucureşti.—Excelentul nostru confrate „Presa" vorbind de chestiunea proclamărei şefiei d-lui Maiorescu scrie, între altele, următoarele:

„Aplaudăm din toată inima fericita inspiraţie a comitetului executiv al partidului executiv al partidului conservator de la Craiova.

D. Maiorescu a onorat ţara ca şef de guvern şi o va onora, suntem convinşi, şi ca şef de partid. Regretăm chiar că comitetul central al partidului conservator a ezitat atîta vreme să proclame şefia d lui Maiorescu, astfel că acest comitet a trebuit să fie forţat prin pronunciamentele comitetelor executive din provincie.

Alegerea ca şef al partidului, este cel mai mare omagiu ce se aduce politicei externe a guvernului de colaborare.

D. Maiorescu, bine inspirat şi susţinut de d. Take Ionescu, a rezistat imboldului propriilor săi partizani, pentru a vîri ţara într'o aventură în 1912, cînd acţiunea noastră diplomatică nu pregătise încă situaţia admirabilă, la care am ajuns în Iunie 1913.

In Octombrie 1912 rezistenţa partidului conservator contra partidului liberal şi contra unei părţi din opinia publică, era un adevărat eroizm şi, alături de Capul Statului, d. Take Ionescu cu partidul conservator-democrat a avut acest eroizm.

Prilejul momentului proclamării de la Craiova a fost bine ales, în ceasul în care d. Take Ionescu, încarcat de lauri pentru o acţiune diplomatică aşa de strălucită, care consacra atît de mult pacea de la Bucureşti, se reîntorcea în ţară.

Rezultatul pe care Istoria l'a înscris deja la activul guvernului de colaborare în fruntea căruia se află d. Maiorescu e feticit.

Dacă d. Maiorescu ar fi fost proclamat şef în luna Mai 1913, de sigur că întregul curs al politicei interne ar fi schimbat şi rezultatul politic şi social al guvernului de colaborare ar fi fost la înălţimea politicei externe a acestui guvern.

Sosirea d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—D. Take Ionescu care a fost primit eri în audienţă de M. S. Regele, s'a reîntors azi la amiază în Capitală.

Pentru comercianţi

Bucureşti.—Direcţia generală a C. F. R. a delegat pe d. Perieţeanu de la serviciul comercial ca împreună cu d. Cerchez, delegatul comercianţilor, să cerceteze care ar fi mijloacele de simplificare a operaţiunilor de descarcarea cerealelor în porturi.

Intrunirile partidului liberal

Bucureşti.—In afară de întrunirile de la Focşani şi Iaşi, partidul liberal va mai convoca întruniri la Craiova, în ziua de 24 Noembrie şi la Constanţa în ziua de 1 Decembrie.

Buletinul direcţiunei Sanitare

Bucureşti.— In Comuna Martinef, din judeţul R. Sarat s'au constatat 2 cazuri noi de holeră.

In comuna Comişeni, din judeţul Dîmboviţa, s'a constatat un cas nou.

In restul ţerei, nici un cas nou, nici un deces.

De azi înainte se vor publica numai buletine septămînale.

Arestarea unui mareşal

Petersburg. — Mareşalul nobilimei Baronul de Schluttenbach, din Vineburg, a fost arestat, ca implicat în recentele scandaluri ale administraţiei militare.

Reduceri de dobîndă

Bucureşti. — Casa de Depuneri, economie şi Consemnaţiuni va reduce dobînda pe efecte de la 6 la sută la 5 la sută.

Congresul musulmanilor din ţară

Bucureşti.—In cursul lunei Noembrie va avea loc la Constanţa un congres al musulmanilor din ţară şi din Romînia Nouă.

Scopul congresului e de a face ca musulmanii din cadrilater să se'ntereseze de aproape de interesele romîneşti.

Decorare

Bucureşti.—M. S. Regele a decorat pe Principele Fürstenberg, fostul ministru al Austriei la Bucureşti, cu ordinul Steaua Romîniei, în gradul de Mare Cruce.

Moartea unui fruntaş liberal

Focşani.— Aici a încetat din vieaţă Petrache Ilie, fruntaş liberal, fost deputat.

Declaraţiile Principelui Fürstenberg

Viena.—„Neue Freie Presse" publică o convorbire a corespondentului său din Bucureşti, cu Principele de Furstenberg.

Principele de Fürstenberg a declarat că părăseşte cu regret Romînia, dar n'a putut refuza postul din Madrid.

S'a exprimat în chipul cel mai elogios de Suveranul şi oamenii politici din Romînia.

Misiunea rusă în Capitală

Bucureşti.—La Otelul Bulevard a avut loc aseară un prînz în onoarea misiunei ruse.

Pe lîngă membrii misiunei, au luat parte d-nii generali Hărjeu, Averescu, Coandă, Bogdan, Socec, Colonel Iliescu, Colonel Stancovici, Colonel Moruzi, Căpitan Cantuniari şi Căpitan Rosetti.

D. General Hărjeu, a rîdicat cel dintăi tuast, relevînd marile merite ale Generalului Savaroff şi glorioasa sa acţiune în lupta cu Turcii dela Plăineşti.

D. General Hărjeu a închinat pentru Ţar şi familia imperială rusă. Muzica militară a întonat imnul rusesc.

A respuns Generalul rus Pomanenko, făcînd un scurt istoric al luptei de la Plăineşti.

D-sa a închinat pentru Marele Căpitan Suveranul României şi pentru întreega armata romînă.

Muzica a întonat imnul regal.

TAŞERONI pentru lucrări de terasamente şi scoaterea pietrei în cariere cu transportul şi sfîrmatul la punctul lucrărei, în judeţul Iaşi, găsesc imediat angajament la subsemnatul, lucrul dîndu-li-se în acord, cu metrul cub, punîndu-le la dispoziţie material de cale (vagonete, şine) şi sculele necesare, depunîndu-mi garanţie potrivită cu valoarea lucrului ce le voi încredinţa. Pot adresa ofertele la biroul meu în strada Elena Doamna 29 Iaşi şi se pot prezenta personal în fie-care zi de Duminică sau sărbătoare între orele 2—4 p. m.

Vasile C. Braiescu

Conversaţie franceză

în scurt timp — după metoda Berlitz — individual şi în grup. Pînă la 9 seara — Condiţii avantajoase. — **Lecţiuni mai înaintate** *de literatură franceză, romîneoscă, filosofie în familii distinse — d-ra Harnagea, Mitropoliei 2.*

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Pepinierele de Viţe Americane

ALTOITE ŞI NEALTOITE

Producători direcţi etc.

Dimitrie Vizanti

Copu-Iaşi

— 2 medalii de aur şi argint —

— Catalogul gratis la cerere —

Se vînd cu preţuri moderate **LEMNE DE FOC**

calitatea Fag, cu vagonul sau în detail.

A se adresa Depozitului strada Vasile Conta No. 2.

Inştiinţat prin cartă poştală, viu la domiciliu.

ISIDOR JURIST

Profesoară de engleza

se caută. Informaţiuni la Tipografia H. Goldner între oarele 2—3 p. m.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

Pensiune *complectă sau numai camere mobilate pentru domni în vîrstă.*

Ingrijire bună de o damă de societate.

Adresa la ziar.

O odae mobilată de închiriat.

A se adresa Duminicele dup ă masă str. Tatarăşi 3, de la Comisia V-a înainte.

Goldstein Matelii

— Moaşă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

CURA — Cea mai raţională de **Unt de peşte** pentru ADULŢI şi COPII —

e numai aceia cu:

UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei,* la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani,* la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller:*

Cererile din provincia se execută prompt contra ramburs.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

PORTE-PLUME
en POINTE INDIARUBE
Raymond PARIS
GRILLAGES, etc.

FONDOIR
Prix 6f.50
R. GARIEL
PARIS

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRERES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămâiu, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari [illegible] toate color-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la mesă. In diua cea d'antâiu se se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit o uşurare, va lua 6 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât é pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES POUDRES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia H. Goldner Iaşi.—Strada Gh. Mârzescu 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2029 - Joi 7 Noembrie 1913

DISCIPLINA

Intr'un ziar francez de acum două săptămîni se putea citi următoarea știre venită din Londra: „Comisiunea de educațiune, față cu nedisciplina în creștere ce se manifestă în școalele primare, a decis de a repune în vigoare *pedepsele corporale*, cari fără să fi fost desființate în principiu, nu mai erau însă aplicate".

Noi ne-am ridicat cu deosebită energie în zilele din urmă contra bătăei în armată. Sunt ziare, cari ș-au alimentat coloanele timp de cîteva luni cu ororile și sălbătăciile din armată.

Și negreșit, nimeni nu se va găsi, care să aprobe brutalitatea, prin nimic justificată.

Va fi însă ceva caracteristic observațiunea, ce mulți au făcut cu ocaziunea trecerii armatei noastre în Bulgaria.

Mulți dintre cei mai aprigi adversari ai bătăei în armată, s'au dedat la acte pe cari mai înainte le vestejau cu ultima energie.

Intrebați pentru ce au făcut acest lucru, pentru ce s'au uitat pînă într-atîta în cît să lovească pe semenul lor, n'au putut răspunde de cît, că împrejurările erau de așa natură că fără oare cari corecțiune, îndreptare nu s'ar fi putut aduce, disciplină în rîndurile soldaților n'ar fi fost.

Ceia ce Englejii recunosc ca fiind un mijloc de educațiune, trebue să dea de gîndit la multă lume. Filosofi, publiciști și în genere educatori, vor trebui să mediteze mult asupra sistemului.

Negreșit un stat n'ar putea trăi fără anumite ordine, fără oare care disciplină cetățenească. Și în ce ar putea consista această ordine și disciplină? De sigur în aceia ca oricine să fie la locul său. Dar pentru aceasta trebue ca fie-care să înțeleagă care este locul său. Or, pentru a se ajunge aici este nevoe e o educațiune începînd de la cei dintăi ani ai vieței.

Se poate dobîndi oare asemenea educațiune prin mijlocul bătăiei, așa cum o fac Englejii, ori va fi de ajuns sfatul, apelul la inteligența și priceperea copilului cum voim noi, cum vor alte neamuri de oameni printre care putem cita pe Francezi? E o chastiune, care după cum am zis poate da loc la cercetări și speculațiuni.

Englezii de altfel au făcut și alte experiențe. In veacul trecut Robert Owen, întemeiase o colonie socialistă în New Lanark. Acolo se strînsese mai multe mii de oameni, drojdia Societății Engleze.

Ei venise.ă la lucrători la fabrica condusă de Owen din localitatea arătată.

Timp de mai mult de un deceniu au stat ei sub ascultarea acelui om extraordinar. Din oameni fără căpătâiu, ajunsese a fi cei mai disciplinați, cei mai de ordine. Suverani europeni trimeteau delegați la New Lanark să vadă minunea aceasta și toți plecau cu impresia că ceva deosebit s'a întîmplat, că o mare chestie s'a rezolvat. A plecat însă Owen. Intr'un interval foarte scurt, toți cei dirijați de el ș'au revenit la apucăturile de altă-dată.

Desordinea și nedisciplina au luat locul armoniei și bunului mers al lucrurilor de altă-dată.

Englejii au ajuns atunci la concluziunea că Owen a fost un bun dresor de oameni. Dar că această dresare nu durează de cît atît, pe cît timp și dresorul se află printre cei dresați, odată dînsul plecat, toate instinctele rele reapar, omul revine la sentimentele ce-l animau altădată.

De aici ideia că disciplina și ordinea nu poate fi de cît, cînd este o autoritate, care să ordoane și să aibă și puterea de a executa.

In cazul acesta temerea de acea autoritate va dura mai mult de cît n'a putut ține disciplina însuflată prin bunătate, prin o neadormită privighere.

Negreșit, dacă numărul celor devotați ca Owen ar fi mare, poate autoritatea însoțită de forțe n'ar mai avea locul său. Cînd însă exemplarele acestea sunt așa de rari și apar la intervale îndelungate, de sigur că lucrul se schimbă.

Voim bataia în școala și armată? De sigur că nu. Ceea ce poate fi bun la Engleji s'a dovedit a nu fi bun la noi. Și nu e bună măsură nu doar că prin ea însăși ar fi un rău, un pericol, dar pentru că s'a făcut și se fac abuzuri.

Dacă prin legile noastre și în genere prin dispoziții administrative am îndepărtat un asemenea mijloc de educațiune, este că prea au fost numeroase cazurile în cari s'a abuzat de el, prea au fost revoltătoare practicele întrebuințate de unii.

Acum însă este nevoe de mai multă ordine și disciplină. Acest lucru nu mai rămîne de dovedit.

Ce exemplu mai vă putem da noi despre aceasta de cît excesele de limbagiu la cari se dedau unele ziare în criticele pe cari le fac oamenilor însemnați ai țărei, ca și acelor acestora.

Sub numele de libertate și mai ales de libertate a condeiului se comit cele mai înjositoare espectorări. Astăzi e rîndul unuia de a fi hulit de cîțiva energumeni, mîne însă va veni rîndul altuia și cu dreptul ne vom întreba: e bine așa?

Cui să atribuim aceste escese, decît lipsei unei discipline intelectuale și morale.

Și atunci va fi de gîndit dacă o atare disciplină o putem aștepta de la cei deja formați, nărăviți, ori trebnie luate de la capăt?

Ne învîrtim însă într'un cerc vițios, căci necontestat e că, nedisciplina de sus influențează puternic pe cei mici, pe cei de jos.

Te poți întreba de multe ori: la ce folosește o disciplină începută în școală fie chiar cu mijloace ca cele din Anglia, cînd exemplele de sus sunt de așa fel că nu îngădue o asemenea formațiune.

Ce trebue să credem, cum să reacționăm, cînd de jur împrejurul nostru n'auzim de cît că prin îndrăzniala dusă până la obrăznicie, prin violențe, se poate obține totul în țara aceasta? Și în mintea noastră a tuturor celor ce cugetă stă că nu așa trebue să fie.

Să căutăm deci mijlocul de a ne disciplina.

De și contra disciplinei în armată și mai ales a aplicărei ei ar fi multe de zis, și eu personal aș avea dreptul de a fi nemulțumit, cu toate acestea nu vom înceta a repeta că disciplina ne trebue, chiar cînd ea se face prin mijloace ceva mai aspre.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Sintiment!

Pe ziua de azi suntem în bună dispoziție; a apărut „Redeșteptarea". Ca de obiceiu, bărbătescul organ aduce soluții definitive și rezolvă cele mai vitale probleme.

Bună oară, în primul său articol asupra „situațiunii" reglează—ca să zicem așa—pe funcționarii romîni:

«...La noi funcționarii în mare parte sunt ca și o mobilă peste mobilă, dacă n'au defectul ciupelei sau acela al hatîrului, ceea ce nu se află prin alte părți și această lipsă de sentimentul datoriei este o nenorocire din cele mai mari, pentru țara noastră, căci ne conrupe caracterele și ne duce la ruina țărei și pieirea noastră».

„Redeșteptarea" ne deșteaptă și asupra soluțiunii ce comportă problema.

„Lipsa de simțimîntul datoriei se cam vede prin multe locuri și începe de sus pînă la cei mai de jos funcționari, ceia ce a și făcut pe d. P. P. Carp să facă o propunere pentru organizarea *sintimentului administrativ*, o probă că nu este bună pentru noi, căci nu prea se înțelege la noi cum trebue să fie mai bună, și nu voim să luăm exemplu de la alții unde funcționarii sunt model".

Vedeți, aci a nimerit-o. Chestia toată devine cu... sintiment administrativ.

Nimic de cît sintiment!

POLITICE

Veninul lor...

Nu de acel al calomniatorilor care și-au făcut o industrie din atacurile ce îndreaptă împotriva d-lui Take Ionescu, voim să vorbim. Nici măcar de veninul dușmanilor firești —sau al acelora care se văd orbiți de strălucirea ce revarsă cariera politică a șefului partidului conservator-democrat.

Vorbim de veninul acelora cari, ar trebui cel puțin presupuși, că sunt leali față de șeful și partidul nostru.

Atacurile pe față sau piezișe, în formă de comunicate sau în formă de notițe tendențioase, sunt de natură să invedereze că presupușii noștri amici sunt foarte amărâți.

Ultimele succese ale d-lui Take Ionescu, care mai presus de toate sunt ale țărei, pare a fi exacerbat și mai mult latenta stare de invidie și nemulțumire, a acelora cari prin situația actuală a lucrurilor, trebuind a fi solidari, ar urma să se resimtă în parte de aceste succese.

Regretăm starea sufletească subliniată mai sus—și mai cu seamă regretăm manifestațiile ei publicistice. Aceasta cu atît mai mult, cu cît, de curînd, partidul nostru a dat o strălucită dovadă, de splendida sa disciplină sufletească.

S'a vorbit mult și intenționat despre rolul mare al unei persoane, într'un succes al țărei, în care ar fi trebuit mereu să se vorbească de succesul guvernului întreg. N'am reacționat, n'am publicat comunicate tendențioase și notițe veninoase.

Se va dovedi foarte curînd că am fi avut dreptul să inzistăm asupra rolului personal al șefului nostru și a părței de merit ce ar trebui să i se recunoască. N'am făcut-o însă—pentru că am crezut că succesul fiind al țărei, puțin importă persoanele.

Acei care reprezintă selecția claselor sociale, acei cari, pe baza pretinsului patrimoniu înmagazinat, sunt presupuși a fi familiarizați cu ceea ce se chiamă procedeuri civilizate, n'ar trebui să nesocotească pilda frumoasă dată de un partid tînăr, care nu vorbește în numele tradiției și nu reclamă dreptul la diriguirea pe baza însușirilor moștenite în arta de a conduce.

MICI POLEMICI

Se pomenește mereu despre elogiul lui Take Ionescu făcut de către Virgil Arion într'un articol de fond din „Patria".

Unii pretind că era un articol de... fonduri.

*

Comitetul executiv socialist a eliminat pe Toma Dragu din partid.

Nici un comitet executiv burghez nu... execută atît de mult.

*

Generalul Musteață cere guvernului 110.000 de lei despăgubiri.

— In speranță că va lua banii subt un guvern mai... liberal decît acel de acum.

*

Se zice că ministrul de războiu, primind reclamația de care vorbim mai sus a rîs sub... musteață.

*

Teatrul iașan și-a dat arama pe față. A pus pe afiș ce-i place mai mult la iașani: banii.

*

„Evenimentul" asigură: „colaborarea ne apasă ca o piatră".

Bieții! Sufăr de piatră. Se cunoaște după gălbinare...

*

„Tovarășii de colaborare manifestă tendința de a ne scoate din casa noastră" scrie acelaș ziar.

Feresică Sfîntul! La așa ceva nu ne-am gîndit nici în ziua sfîntului Dimitrie Greceanu.

*

„Gruparea noastră" — cum zice „Cuvîntul" celor cîți-va neocupați din jurul lui — rîde de „Evenimentul" că nu are șef.

In schimb cei de dincolo nu au partid.

*

Un nou succes al d-lui Cuza. In apărarea d-lui V. Arion contra „Opiniei", ziarul arionist întrebuințează de vr'o 3 ori termenul „broscoiu" pe care l'a literarizat apostolul iașan în ultima sa... poezie.

*

Nici pînă astăzi miercuri „Cuvîntul nu ne aduce textul „oficiel" al cuvîntării d-lui V. Arion, rostită Duminică. Vorba poetului.

Unde vom găsi „Cuvîntul"
Ce exprimă adevărul?

ECOURI

Razele ultra-violete,— pentru care retina noastră este insensibilă, au următoarele proprietăți și aplicații senzaționale, care explică multe fenomene.

Proprietăți chimice:

1). Prefac oxigenul din atmosferă în ozonă, care la rîndu-i, mărginește spectrul solar în partea razelor acestora, ozona fiind opacă pentru aceste raze. Păturile superioare ale atmosferii sunt mai bogate în ozonă de cît cele pe care le respirăm noi.

2). Hidrogenul din atmosferă e ars în oxigen de aceste raze și dă vapori de apă și anhrididă carbonică.

3). Amoniacul e ars și dă azot și apă.

4). Compușii amoniacali sunt prefăcuți la rece, în nitrați, utili agriculturii.

5). Descompunerea corpurilor este accelerată.

6). Pe aceasta bazați, se poate constata gradul de alterare în care se găsește într'un moment dat praful de pușcă. Din cauza descompunerii ei în gazuri, sub diferite influențe, pulberea a produs nenorocirea de pe vapoarele Liberté și Jena.

Proprietăți fizice.

1) Toate corpurile absorb lumina, albă, cu atît mai puțin cu cît sunt mai departe de razele ultra violete. O pulbere albă invizibilă pe o hîrtie albă, apare neagră fotografiată în aceste raze. Cum ne-ar părea atunci lumea?

2) Unda acestor raze fiind imens de mică (a zecea ori a patru zecea parte dintr'o miime de milimetru = 0,10 μ—0,4 μ—micron) ele nu se propagă în linia dreaptă și înconjură chiar moleculele de aer.

Un om fotografiat în astfel de raze n'are umbră.

Iscăliturile înnegrite de pe tablourile vechi pot fi descoperite.

3) Toate corpurile devin fluorescente cînd le luminăm cu ajutorul unui arc de mercur în vas de quarț—lampa de raze ultra-violete invizibile.

4) Efectele fotoelectrice, metalele încărcate cu un singur fel de electricitate negativă, o pierd sub influența razelor ultra-violete și o răspîndesc în raze catodice, o bombardare de părticele materiale. Această emisiune foto-electrică scade mereu, pînă cînd sustrasă razelor și pusă în întuneric metalele se arată gata pentru a suferi efectul foto-electric.

Aceasta este o *oboseală a metalelor* care se explică prin restabilirea echilibrului dintre electronii negativi ai moleculei.

OAMENI ȘI LUCRURI

O turmă și-un păstor...

Cu osebită solemnitate, cu eloquente cuvîntări s'a serbătorit în Orașul-Lumină jubileul de 25 de ani al existenței Institutului Pasteur și, simultan, al tuturor instituțiunilor create de atunci încoace în Franța și în toată lumea latină.

Acest din urmă detaliu este de reținut. Căci aproape numai țările latine—în Europa și în America de Sud—au, cu adevărat, cultul pasteurizmului și au înființat, în deceniile din urmă, institute pe temeiul doctrinelor științifice ale școalei Pasteuriane. S'au asociat numai în mod excepțional și cu încetul unele țări slave, de cînd unii învățați ruși au urmărit de aproape și au asimilat principiile Institutului, apoi oarecari state engleze exotice, unde ciuma bîntuie mai violent.

Rasa anglo-saxonă e în genere mai refractară. Nici vaccinarea clasică în potriva vărsatului, o desceperire pur englezească—nu a ajuns încă obligatorie în Anglia și în Statele Unite, iar tratamentul antirabic pasteurian e neuzitat în Germania.

Cine oare dintre intelectuali, locuind ori vizitînd Parisul, nu s'a abătut pe la grandiosul Palat în care sunt instalate laboratoarele și clinicile pasteuriane?

E un tablou pitoresc să asisti dimineața la consultațiile și tratamentul sutelor de trecători, cari se prezintă zilnic după ce au suferit mușcături de animale turbate ori suspecte.

Astăzi a intrat adînc în moravurile poporului parizian—și tot astfel în celelalte orașe franceze—să nu treacă cu vederea nici un accident de felul acesta, pentru că are doară la îndămînă un tratament ideal și gratuit.

In mijlocul grădinii din fața Institutului cine n'a admirat statuia modestului păstoraș, a lui Jupille, care, în Octombrie 1855, printr'un act de eroizm, a omorît un primejdios cîne turbat expunîndu-se la groaznice mușcături, de care însă l'a salvat tratamentul pasteurian, pe atunci încă la primele încercări.

Dar nu numai turba își are în acel palat leacul ei, antidotul ei!

Rînd pe rînd, s'au ridicet acolo monumentale instalații și instituții în contra tuturor bolilor microbiene, cari au făcut, în cursul timpului, ravagii mai spăimîntătoare.

Discipolii maestrului, ca Roux, Meschnicof, Marmorek și alții, au devenit la rîndul lor savanți cu faimă universală. Operile lor, născocirile lor, doctrinele lor au făcut ocolul lumei și s'au impus. Pe zi ce trece, laboratoriile se înmulțesc; donațiunile vin, generoase, să ajute încercările clinicianilor și profesorilor, de a înfrîna relele mari de cari suferă omenirea.

Nimic nu va părea iremediabil cu timpul — aceasta o spune vizitatorului, marea clădire din mijlocul Parisului, unde stăpînește prietenul omului: microscopul în potriva marelui dușman: microbul.

Rodion

O statistică globală

O lucrare cuprinzînd toate rezultatele aplicării metodei statistice la diferitele categorii de fapte privitoare la țara noastră nu aveam pînă acum doi ani. Pentru a afla situația numerică a unui grup de fapte, trebuia să recurgi la diferite anuare, dări de samă, comunicări, buletine, rapoarte, expuneri, bilanțuri, foi de informațiuni. Pe acestea nu ușor le găsiai, cînd îți trebuiau, mai ales dacă nu locuești în unul din orașele înzestrate cu cîte-o bibliotecă bine alimentată cu imprimate și bine orînduită. Era un mare neajuns pentru toți acei ce doriau să cunoască, din diferite puncte de vedere starea de fapt a țării noastre și mai ales mișcarea noastră economică și financiară, care nu se poate afla de cît din gradul cifrelor. Neajunsul acesta începu a fi înlăturat acum doi ani. Secretarul Camerei de comerț și industrie din București, Christ. D. Staicovici și P. Iconomu, șeful biroului statistic din Ministerul industriei și comerțului au avut fericita ideie de a face să apară o întocmire cuprinzînd datele statististice, privitoare pe cît e cu putință la întreaga situație de fapt a Romîniei. Lucrarea e o adevărată statistică globală, alcătuită într'un mod accesibil tuturor. Ea poate fi de un real folos în special elevilor școalelor secundare, ai școalelor comerciale și industriale.

Acum cîte-va zile a eșit de sub tipar anul II-lea din această lucrare periodică. E și mai complectă decît cea din anul trecut. Ea cuprinde șapte capitole și anume: I Suprafață populațiune; II Agricultură; III Băi de comunicațiune; IV Comerț; V Industrie; VI Finanțe și VII Invățămînt. In capitolul privitor la căile de comunicație au înglobat poșta, telegraful și telefonul. In acela privitor la finanțe au cuprins băncile populare și cooperativele sătești etc.

Pentru întocmirea acestei lucrări globale, ei s'au slujit de numeroase izvoare. Au culeș datele statistice găsite în cele din urmă lucrări speciale.

Așa, spre ex., pentru capitolul relativ la finanțe, ei au cercetat: Expunerea situațiunei financiare a tezaurului public la 30 Septembrie 1913; Raportul la proectul de buget pe exercițiul 1913 | 14; Darea de samă a creditului Funciar Rural și Urban din Bucureștt; Raportul consiliului de administrație a Băncii Naționale; Bilanțurile societății anonime și cooperative; Anuarul băncilor populare și coperativelor sătești pe 1911 etc.

Lucrarea poate fi ușor utilizată. O poți avea oricînd la îndămînă, nefiind voluminoasă, ca cele mai multe anuare speciale, cari îndeobște, cuprind mult mai multă hîrtie albă și mult mai puține date statistice.

Putea, totuși fi imprimată cu caractere tipografice ceva mai vizibile, întru cît, fiind menită și elevilor, ea păcătuește, prin actualele caractere, din punctul de vedere al higienei școlare. Observ apoi și greșeli de tipar. Așa, la pag. 13 unde se dau datele statistice comparative privitoare la mișcarea poștală a imprimatelor și ziarelor, se vede trecută la anul 1905 | 6 cifra de 152.762.500, în vreme ce la anul imediat anterior (1900 | 1) e trecută cifra de 26.759.000, iar la anul

IOAN NĂDEJDE

DICȚIONAR
LATIN-ROMÂN
COMPLECT

PENTRU LICEE, SEMINARII ȘI UNIVERSITĂȚI

LUCRAT DUPĂ CEI MAI BUNI LEXICOGRAFI
CA:
BREAL, QUICHERAT, MÜHLMANN, ETC.

EDIȚIA A II-A CORECTATĂ ȘI ADAOGITĂ

IAȘI
EDITURA ȘI TIPOGRAFIA H. GOLDNER, STR. GH. MARZESCU No. 17

imediat ulterior 1910 | 11 cifra de 78 milioane 882.600.

Asemenea greșeli de tipar într'o lucrare de statistică sînt de regretat, întru cît în astfel de lucrări ceea ce e interesant sînt doar cifrele.

Greșelele acestea, cînd se pot constata slăbesc încrederea în veracitatea celorlalte cifre și mai ales a acelora, cari din compararea lor cu cele vecine, îți dau de gîndit.

Am constatat și o lipsă. La capitolul privitor la învățămînt se putea da și statistica personalului bisericesc. Aceasta lipsește de aici, unde fără îndoială, îi era locul și n'o întîlnesc nici aiurea.

In sfîrșit, un ultim lucru, care ce-i drept nu depindea de autori. Intr'o statistică anuală, care neapărat ar trebui să cuprindă datele numerice asupra faptelor întîmplate în cursul anului, întîlnești unele date luate din izvoare din acel an alături de date culese din izvoare cu cîțiva ani mai înainte. Și aceasta, fiind vorba de fapte, a căror constatare numerică s'ar putea face an cu an și chiar ar trebui să se facă. Așa, datele statistice privitoare la învățămînt sînt luate din statistica învățămîntului primar, secundar, etc, pe 1908 | 9. Ori de la 1907 pînă la 1912 cîte nu s'au schimbat în mod fundamental! Dar, după cum am spus, asta nu e vina autorilor.

In afară de aceste mici observațiuni, cari devin și mai neînsemnate, dacă le desbraci de caracterul de generalizare, ce vi l-am dat, anul al II-lea din „Statistica Anuală a Romîniei pe 1911", scoasă de d-nii C. D. Staicovici și P. Iconomu, înlătură, în chip evident și pozitiv, o lipsă care se simțea de mult în literatura informativă a țărei noastre.

C. Dumbrăveanu

INFORMAȚII

— Membrii comitetului executiv ai partidului conservator-democrat din Iași, sunt convocați în ședință pentru Vineri, 8 Noembrie, orele 4 după amiază.

La această ședință va participa și d. A. A. Badareu, care sosește în localitate Vineri dimineață.

Avem un început de dovadă, că ideia proclamării șefiei d-lui Maiorescu tot de la Iași a plecat.

Intr'adevăr, cunoscuta agresiune a cărei victimă a fost d. deputat Georges Scorțescu, a avut ca prim motiv o discuție violentă provocată de o propunere a d-lui G. A. Scorțescu, ca în locul d-lui Carp să fie proclamat șef al partidului conservator, d. Maiorescu.

D. Mateiu Cantacuzino, primarul orașului, a numit azi, comisiunea, care va proceda la recepția definitivă a lucrărilor de aducțiunea apei.

Comisiunea se compune din d-nii ingineri Cantacuzino, Tancred Constantinescu, Miclescu, Bălănescu și Ionescu.

D. inginer Cantacuzino, președintele comisiunei, va convoca zilele aceste pe membrii comisiunei, spre a proceda la începerea lucrărilor de verificare.

Administrația comunală a fixat pentru 15 Ianuarie, licitația pentru darea în antreprisă a lucrărilor de pavagiu cu asfalt.

Dela 1 April viitor, se înființează în județul nostru 4 posturi noi de medici de plasă, 10 de agenți sanitari și 5 posturi de moașe.

Un incident care s'a rezolvit prin palme, a avut loc aseară în Piață între un ofițer și un student.

Cazul a fost adus la cunoștința autorităților militare.

Consiliul profesoral al facultății de medicină a recomandat pe d. dr. Ștefănescu-Galați, ca suplinitor la catedra bolilor genito-urinare dela Universitatea din Iași.

Prefectura județului Dolj va da o desmințire categorică svonului publicat de un ziar din Capitală relativ la o pretinsă agitație a țăranilor din acel județ.

Azi la amiază a încetat din viață la locuința sa din strada Gh. Mîrzescu No. 4. colonelul în retragere, Alexandru Jipa, care se afla suferind de mai mult timp.

Defunctul luase parte în campania din 1877.

Transmitem familiei expresiunea condoleanțelor noastre.

La liceul național au fost înscriși astăzi în catalog, sub rezerva unei ulterioare aprobări, 85 elevi în clasa I, 80 în cl. II și 75 în cl. III-a.

Fiind materialmente imposibil a se ținea curs, o parte din domnii profesori au cerut imperios a se înființa clase divizionare, fără de care nu pot garanta rezultatul anului școlar.

La școala medie de băieți din localitate sunt 25 elevi înscriși în cele două clase.

Un ordin al prefecturei de poliție, greșit interpretat, a dat loc la o sumă de zvonuri tendențioasa cu privire la oare-care neorîndueli ce ar urma să se pule la cale în Iași.

Prefectura de poliție constatînd un mare număr de contravențiuni la legea repausului duminical a dispus ca în zilele de Duminică și sărbători, obloanele de fer sau de lemn de la ușile prăvăliilor să fie trase. Vitrinele pot rămînea fără obloane, Aceasta pentru ca să fie imposibil contravenirea la dispozițiile legei repausului duminical.

Această dispoziție, rău interpretată, a dat loc la zvonurile de care pomeneam mai sus, întru nimica justificate.

„Din experiența în școală", este titlul unei broșuri de filosofie didactică, datorită d-lui C. Apostoliu, institutor în Galați.

A apărut „Calendarul Lumea Ilustrată" anul XXI. Vechea editură a d-lui Ig. Herz s'a întrecut de astă dată în compunerea artistică a calendarului.

In lunile Septembrie și Octombrie au plecat prin biroul de emigrare din Iași, al societății I. C. A. avînd pașpoarte de emigranți, eliberate de minister, 191 persoane între cari 8 din orașele de provincie; 183 din Iași. Au fost 115 femei și 76 barbați.

Duminică în 3 Noembrie a avut loc adunarea trimestrială a societății de binefacere și ajutor reciproc Cuza-Vodă din localitate, de sub președinția prietenului nostru d. I. Ionescu.

Adunarea a aprobat modul de administrație și a felicitat comitetul pentru ajutoarele ce le-a dat familiile celor mobilizați, membri ai societății și pentru ajutorul dat d-nei Aneta Axinte, al căreia soț a murit pe cîmpiile Bulgariei.

Ședința de la Camera de Comerț din Iași.—Eri a avut loc la Camera de Comerț, o foarte interesantă ședință.

La ordinea zilei printre alte chestiuni a fost și acea a rezultatului conferinței internaționale a cerealiștilor din Berlin, care a avut loc în zilele de 5 și 6 Iunie a. c. precum și chestiunea transporturilor pe C. F. R.

D. C. Cerkez, președintele Camerei, a arătat că fiind delegat de cameră, să ea conferința internațională a cerealiștilor din Berlin, a fost reținut de alte interese ale Camerei, și a delegat telegrafic pe d. Nelken, dr. în drept de la Berlin și mare cerealist care se găsea acolo pentru a sprijini punctul de vedere al Camerei, în chestiunea superiorității grînelor romînești și altor chestiuni ale programului.

Au asistat la această conferință delegații importatorilor și exportatorilor tuturor statelor în „Reichtagsgebäude."

Desbaterile au urmat asupra modificărei contractelor tip „Deutcher" după un program alcătuit de „Deutcher Handelstag.

Delegatul Camerei a luat parte la toate discuțiunile care interesau țara.

Apoi d. Președinte Cerkez a dat cuvîntul d-lui Nelken care a făcut o foarte amănunțită explicație asupra acestei chestiuni.

Camera în unanimitate a numit pe d. dr. Nelken ca membru corespondent al ei.

D. Richard Tuffli, vice Președinte luînd cuvîntul, își arată satisfacția de partea ce a luat Camera de Comerț Iași la conferența cerealiștilor de la Berlin și importanța ce are exportul cerealelor pentru țară.

In chestia C. F. R. d. Președinte al Camerei arată că și-a îndeplinit mandatul împreună cu ceilalți membri ai comisiunei desemnată în ziua de 20 Octombrie 1913 de către industriașii, agricultorii și comercianții pentru a cere representanților guvernului îmbunătățirile ce se cer neaparat și foarte grabnic aduse acestei instituții.

In urma arătărei Domniei sale că oare care îmbunătățiri s'ar putea aduce și pe cale administrativă d. Președinte al Camerei a primit o adresă chiar astă-zi de la Direcțiunea Generală a C. F. R., prin care d. Cottescu îl anunță că a delegat pe d. Inginer Șef Alexandru Perieșeanu, sub director de Serviciu în Administrația C. F. R. ca împreună cu d. Cerkez să vadă măsurile ce sunt de luat.

In acest scop d. Cerkez împreună cu d. Perieșeanu vor fixa data în care va avea loc o primă conferință la Brăila.

Sa format o comisiune compusă din mai mulți agricultori, industriași și exportatori pentru a face studiile pregătitoare.

— Consiliul facultății de științe a fost convocat pentru astă-zi la ora 5 p. m. la ordine zilei fiind mai multe chestiuni.

In ziua de 17 Noembrie d. prof. universitar I. Peretz va începe cursurile libere de limbă turcă și de limbele și literaturile neolatine.

Inscrierile la seminarul pedagogic se primesc pînă în ziua de 20 Noembrie a. c.

Studenții cari vor să treacă în faza de practicanți vor trebui să ia parte la colocviul care va avea loc în ziua de 10 Noembrie.

Studenții, care vor să continue practica la acest seminar, vor trebui să declare aceasta pînă în ziua de 15 Noembrie.

Cu trenul de astă seară, la orele 11 va sosi în Iași misiunea rusă, care se reîntoarce de la inaugurarea monumentului rîdicat la Plăinești în amintirea generalului Suvarov.

In conformitate cu programul stabilit de minister distinșii oaspeți, mîne dimineață Joi, între orele 8—11 urmează a vizita între alte monumente și instituțiuni culturale și Universitatea.

D. C. Stere rectorul universității învitat de d. maior Makarowitsch comandantul pieței să delege o persoană care să conducă pe oaspeții ruși în vizitarea universității, a dat această delegație secretarului general al universității și al rectoratului, d. Al. A. Brandia.

Oaspeții ruși vor fi conduși a vizita Aula, sala tablourilor, biblioteca centrală, Sala Senatului universitar cum și laboratoriile d-lor profesori V. C. Butureanu, Eugen Neculcea, Paul Bujor, An. Obreja, I. Borcea, Costăchescu și Simionescu.

A apărut „Viața Nouă", excelenta revistă literară și artistică de sub direcția d-lui profesor Ovid Densușianu. Revista conține un bogat sumar literar și polemic.

Astăzi s'a autentificat la Trib. s. III, procura pe care au dat'o, membrii consiliului de administrație ai Casei de Scont, d-lui Ioan Georgescu, noul director.

S'a declarat cazuri de difterie în stradela Stroescu, și Cucu; un caz de scarlatină în strada Zugravilor 10 și un altul la domiciliul d-lui căpitan Corjescu.

Vasile Scurteanu, lucrător la via din Uricani a d-lui Lct. col. Radu Dumitrescu, a încetat din viața.

Familia decedatului este rugată a se interesa de înmormîntarea lui.

In vederea încorporării contingentului 1914 la 16 Noembrie, toată munița și efectele militare au fost desinfectate.

In conferința protoiereilor ce a avut loc azi la Mitropolie, sub prețedenția I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, s'a discutat asupra chestiunilor ce se vor trata în conferințele pastorale ale preoților, precum și chestiuni referitoare la congresul preoțesc, și la congresul soc. ortodoxe romîne.

D. Anastase Obreja, suplinitor al catedrei de chimie technologică de pe lîngă universitatea din Iași, a demisionat.

Această catedră a ramas 2 ani fără profesor titular, adică de la înființarea ei

Doamnele Riria Xenopol, Elena Văcărescu și un însemnat număr de literați din București și din localitate au aderat la ideia înființărei în Iași a unui cerc al analelor similar cu cel din București.

D. Georges Demeny, inspectorul general al gimnasticei din Franța și director al institutului de educație fizică din Paris, va fi invitat să țină o serie de conferinți la București și Iași în chestiunea educațiunei fizice.

Este cunoscut că d. Georges Demeny e autorul unui mare număr de lucrări relative la mecanica umană.

Direcția Conservatorului va interveni la ministerul instrucțiunei pentru a se prevedea în budgetul viitor o sumă pentru clădirea unui local propriu al Conservatorului, cu o sală mare de concert ca și la cel din București.

Astă-zi dimineață la orele 10 toți protoereii din eparhia Mitropoliei Moldovei, au fost chemați de mitropolitul Pimen, pentru a se consfătui asupra mai multor chestiuni importante.

Redijndu-se noul regulament al facultății juridice, s'a scăpat din vedere a se introduce în cursurile anului al III-lea de licență și cursul de Istoria dreptului romîn, care a fost greșit trecută la anul I de doctorat.

Dl. prof. I. Peretz, titularul catedrei de istoria dreptului, a făcut o întimpinare la consiliul facultății juridice, care s'a întrunit astăzi și a luat act de doleanțele d-lui Peretz, în senzul că cursul de istoria dreptului romîn să se facă cu studenții anului al III-lea de licență.

Studenții care, conform vechiului regulament, au dat examen de această materie, în anul I de licență, nu vor fi obligați a depune un al doilea examen.

Demisia d-lui dr. N. Leon.—D. dr. Leon, decanul Facultății de medicină, și-a înaintat demisia din această demnitate.

Cu privire la cauzele ce au provocat această demisiune, aflăm următoarele:

D. dr. Leon s'a simțit jignit de oare care svonuri răspîndite, cu privire la lipsurile de care mai sufere facultatea de medicină din Iași, care de și mai ales în ultimii ani a fost complectată cu multe, încă nu ar răspunde la nevoia și nu s'ar putea măsura cu Facultatea din București.

Se afirmă că unii profesori ar fi declarat, că nu-și pot face cursurile așa cum ar dori, și că unii studenți ar dori să se mute la universitatea din București, din aceleași cauze.

Or, cu privire la aceste doleanțe, se reproșa pe ascuns d-lui dr. Leon, că nu ar pune destulă energie, în a stărui pentru aducerea lor la îndeplinire.

*

In ședința sa de eri, consiliul Facultății de medicină, a luat cunoștință de hotărîrea luată de către d. dr. Leon.

Profesorii au pus toate insistențele pe lîngă decan, de a reveni asupra hotărîrei luate.

Cu drept cuvînt acești profesori au zis, că aceste doleanțe nu se pot realiza dintr'o zi în alta, și că indiferent cine va fi decan, el tot va fi poate expus la atari șoapte, cu desăvîrșire nejustificate.

D. dr. Leon a rămas inflexibil și a declarat, că nu mai revine asupra demisiunei, care a și fost înaintată d-lui Ministru al instrucțiunei publice.

*

Față cu această declarațiune, cei mai mulți dintre profesorii presenți, au declarat că se solidarisează cu d. dr. Leon, și ca o dovadă de netemeinicia șoaptelor, au hotărît în comun acord a nu accepta demnitatea de decan, pentru a sili pe d. dr. Leon de a continua să-și îndeplinească misiunea.

La acest acord n'au participat unii profesori liberali, cari erau de față.

Chestia fiind interesantă, vom mai găsi prilejul de a ne ocupa de dînsa.

Ministerul de războiu va prezenta regelui spre aprobare decretul pentru înființarea unei medalii comemorative a campaniei din 1913.

Medalia are o panglică albastră, de un albastru închis de Prusia, iar roziera galbenă, de un galben portocaliu.

Noua medalie se va conferi tuturor ostașilor mobilizați, odată cu felicitările pe care suveranul obișnuește să le adreseze oștirei de Anul nou.

In ziua de 2 Noembre d-na Ella Negruzzi inspectoarea școalelor particulare de fete, a inspectat școala profesională de fete „Generalul Melicescu", remănînd pe deplin mulțumită de curățenia, ordinea și felul cum e condusă această școală.

Traficul cu Bulgaria.—Direcția sanitară a comunicat prefecturei de județ că pentru traficul cu Bulgaria s'au luat următoarele măsuri:

Se vor deschide pentru acest trafic posturile Dunărene. Călătorii de clasa I vor fi supuși la vizita medicală și supraveghiați timp de 5 zile, iar cei de clasa 3 pe lîngă măsura de mai sus vor fi supuși și la desinfectarea efectelor. Intrarea lucrătorilor în cete, a vagabonzilor sau a călătorilor în rele condițiuni higienice e oprită.

Echipagiile vaselor postale sau de marfă vor fi supuse de asemeni observației medicale.

Fructele proaspete, zarzavaturile, substanțele alimentare de origină animală, sunt prohibite. Toate vasele postale vor avea pe bord agenți sanitari confirmați de direcția sanitară care vor supraveghea în tot timpul mersului sănătatea călătorilor, izolînd pe cei ce vor presenta simptomele holerei.

Pe vasele de marfă, îndatorirele agenților sanitari vor fi îndeplinite de comandanții respectivi.

Incepînd de Simbătă seara 9 Noembrie, Orchestra Conservatorului va cînta la Teatrul Național.

Direcția Conservatorului, a renunțat la concertele simfonice din sala Teatrului, ele se vor ținea la Coloseul Bragadiru.

Preotul Ioan Liciu a fost permutat dela parohia Zberaiu, la parohia Hodora, n locul vacant.

Grigore Dimitrescu
profesor universitar—fost magistrat
AVOCAT
S'a mutat în strada Buzdugan, 1.
(casele Teodor)
Consultațiuni 7 — 8 seara.

Universitare.—Următoarele examene se vor ține la universitatea locală:

Examenul de chimie organică, cu d. Anast. Obreja, se va ține în zilele de 8, 9 și 10 Noembrie.

Examenul de geologie, cu d. profesor I. Simionescu, se va ține în zilele de 9 și 10 Noembrie. In ziua de 9 Nob. va avea loc proba scrisă.

Examenele de psihologie, în ziua de 10 Noembrie, cu d. C. Fedeleș.

Examenul de latină, cu d. P. Mihaileanu, în zilele de 9 și 10 Nov.

Examenul de arheologie cu d. O. Tafrali, se va ține în ziua de 8 Noembrie a. c.

Cursurile de drept civil, anul al II-lea de licență, cu domnul profesor Matei Cantacuzino, vor începe în ziua de 19 Noembrie a. c.

Cursurile de procedură, cu d. prof. Iulian Teodorescu, vor începe în ziua de 11 Noembrie, ora 9 a. m. cu studenții anului I de licență.

Cursurile de slavistică, cu d. prof. I. Bărbulescu, vor începe în ziua de 11 Noembrie.

Iată noul program de astă seară Mercuri 6 Noemb. al cinematografului Pathé-Frères din spațioasa sală a Circului Sidoli:

„Secretele castelului", măreț roman contimporan în 3 părți. Din seria filmelor artistice pariziane. In primul rol apare detectivul Nick Winter.

Vacanțele lui Max Linder. Comedie interpretată de simpaticul, originalul și neimitabilul humorist parizian.

Cel mai nou număr din Eclair Journal cu telegramele însuflețite din lumea întreagă.

Mîne Joi 7 Noemb. Debutul lui Carter, omul cu mîinile misterioase.—Carter apare în persoană în uimitoarele sale producțiuni.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri 8 Noembrie matineu la 3 ore ziua și reprezentație serală la 9 ore.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor.

Consiliul facultății de drept întrunit azi, a decis ca pe viitor cursul de istoria dreptului predat de prof. Peretz să fie făcut cu studenții de la secția de licență.

Senatul Universitar a admis d-rei Elena Nicodim licențiată în științi prelungirea bursei încă pe un an pentru terminarea doctoratului.

Societatea ortodoxă națională a femeilor romîne, va ținea congresul anual în orașul nostru în ziua de 23 Noembrie în aula universității.

Cererile pentru cantina universitară și bursele M. S. Regelui vor fi rezolvate după terminarea examinărei sesiunei de toamnă.

Diverse întîmplări

— D. Ioan Cugler agent de control a fost transferat de la Cornești la noua fabrică de spirt de la Nicolina.

— D. V. Brudea a fost recomandat în postul de copist la prefectura jud. Iași, serviciul administrativ, în locul d-lui V. Andrieș trecut în alt post.

— D. I. Nițescu a fost recomandat ministerului în funcția de copist la serviciul administrativ al prefecturei jud. Iași, în locul d-lui Gh. Stavăr demisionat.

— D-na Aneta Axinte, a adresat societății Cuza-Vodă, o călduroasă adresă, de mulțumire, pentru tot ajutorul dat, atîta timp cît a fost mobilizat soțul său, cît și pentru ajutorul dat după moartea soțului ei, pe cîmpiile Bulgariei.

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secrețiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziției și a conținutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereți instrucțiuni pentru ori-ce analiză.

■ In ziua de 8 Noembrie va începe la facultatea de ştiinţi concursul pentru ocuparea mai multor burse acordate din fondul Adamachi de Academia Romînă.

Comisiunea se compune din d-nii P. Poni, N. Leon şi P, Bujor.

Candidează d-nii: I. Axintescu, I. Bîrzan, Enea Filipescu, G. Oprescu, Gh. I. Petrescu şi D. C. Popescu.

■ D-nii C. V. Buţureanu şi Gh. Ghibănescu membri în comisiunea examinatoare a candidatelor pentru dirigoirea şcoalelcr Froebeliane vor pleca Joi seara în Capitală, Vineri dimineaţă urmînd a începe la Ministerul de Instrucţiune, examenul oral al candidatelor reuşite, din seriile 5—6.

Examenul practic se va ţinea după ce concurentele vor fi admise la oral la şcoala de copii mici No. 2 sau 3.

❒ **Judiciare.** — Curtea de Apel secţia I judecă astăzi importantul proces dintre The Banc Of Romania cu Moritz Streich pentru moratoriu.

— Curtea de Apel se va pronunţa astăzi în procesul de daune dintre direcţia C. F. R. cu Elena Anton.

— Curtea cu juraţi din Botoşani va judeca mîne pe banditul Beilici din Iaşi.

— Primul-procuror a cerut declararea în stare de faliment, din oficiu, a firmei de cofengerie M. Carabedian din str. Cuza-Vodă.

Pepinierele de Viţe Americane
ALTOITE ŞI NEALTOITE
Producători direcţi etc.
Dimitrie Vizanti
Copu-Iaşi
— 2 medalii de aur şi argint —
— Catalogul gratis la cerere —

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Importantele declaraţii ale d. Kokovzev

— Descordarea politică europeană—Chestia albaneză—Raporturile austro-ruse —

Berlin.—Ziarele publică interviewuri cu d. Kokovzew. D-sa constată o puternică descordare politică şi exprimă speranţa că această descordare va face din ce în ce progrese, iar Europa va intra într'o eră de pace.

Dificultăţile chestiunei albaneze şi care nu provin numai de la Grecia, sînt pe buna cale de a fi îndepărtate. Poate că propunerea engleză să fie susceptibilă a fi o punte de trecere între diferitele dorinţe.

In ce priveşte revizuirea deciziunilor de la Londra, nu a fost vorba nici odată în mod serios, de aceasta. In nici un caz Rusia nu a propus o atare idee. Ceia ce s'a stabilit la Londra nu trebue să mai fie pus în chestiune; altfel problema albaneză nu ar fi nici odată rezolvită şi ar da prilej vre-unei puteri să facă mereu noi propuneri de revizuire.

Neaparat, solidaritatea mai mare a Marilor Puteri a fost şi urmează a fi baza fericită a regulării paşnice a tuturor chestiunilor actuale, între care şi recentul conflict greco-turc care, în vremea din urmă pricinuia temeri neliniştitoare. Dar o astfel de încercare e numai regretabilă, de oarece coincide prea puţin cu intenţiunele de care sînt inspirate deciziile de la Londra, dar e şi periculoasă, de oarece este uşor a face să şovăească unitatea cu greu atinsă, dintre Puteri.

Din această cauză, atitudinea Austro-Ungariei, la care mai tîrziu s'a asociat şi Italia, nu a putut să se bizue în Rusia pe o consimţire fără rezerve.

De mai bine de doi ani, în Rusia se suferă de crize nervoase, în stare să mărească până la exces nervozitatea lumii comerciale şi să prefacă Europa în casă de nebuni. Din această cauză, loviturile date înainte de Puteri izolate, care ar putea numai să agraveze această slăbiciune nervoasă, atît politică cît şi economică, ar trebui să fie evitate pe cît posibil.

Dl. Kocovzew a vorbit în urmă despre raporturile Austro-ruse despre care arată că, la plecarea sa din Rusia, erau în multe privinţe mai bune de cît în anii precedenţi. La Paris, s'a discutat între d-sa şi ambasadorul austro-ungar, chestiuni numai austro-ruse. Acea discuţiune dacă declaraţiunele ambasadorilor s'au făcut în numele guvernelor, a contribuit nu puţin la lămurirea dintre cele două monarhii. Cu acel prilej s'a putut constata că Serbia, cînd a avut intenţia a se stabili pe teritoriul albanez, n'a putut de loc să se bizue pe sprijinul Rusiei şi că tocmai pentru acest motiv, procedarea izolată a Austro-Ungariei a trebuit să nu fie destul de motivată de către politica rusă. Dealtfel, în această privinţă, presa ca şi în altele privitoare la Rusia, a publicat multe neexactităţi şi chiar falsităţi directe.

Dl. Kocovzew constată comunitatea de idei dintre guvernul rus şi cel german cu privire la reformele armeneşti şi a făcut să reiasă că punctele de vedere ruse şi germane sînt în această privinţă, împărtăşite de Franţa şi de Anglia.

Inarmările Austro-Ungariei

Peste 400 milioane pentru armată şi marină

Viena.—Delegaţiunile au ţinut şedinţe de deschidere, cea ungară a ales ca preşedinte pe d. Lang, iar cea austriacă pe d. Lec. Preşedinţii au pronunţat discursuri patriotice, aducînd omagii suveranului.

Budgetul comun, pentru primele şase luni din 1914, are la cheltuelile ordinare ale războiului 239 milioane; ale marinei 35 milioane. Cheltuelile extraordinare pentru marina de război sînt de 2 milioane.

Ministerul de război mai cere un credit de 32 milioane şi alte noi diferite credite extraordinare, în total de 446600000 dintre care 357 milioane sînt destinate a acoperi cheltuelile extraordinare cerute de măsurile speciale pentru armată şi marină, în urma evenimentelor din Balcani. 90 milioane reprezintă sumele parţiale ale creditelor extraordinare votate de delegaţiunile trecute, pentru armată şi marină.

Se cer 800,000 coroane pentru întreţinerea soldaţilor turci refugiaţi pe teritoriul monarhiei.

O scrisoare a generalului Savof

Sofia. — Generalul Savof publică o scrisoare deschisă prin care lămureşte că nenorocirele bulgăreşti nu se datoreşte numai acţiunei de la 29 Iunie ci şi cauzelor care au precedat şi urmat această dată.

Pentru a nu se da pe faţă multe secrete de stat, Savof recomandă a se părăsi calea învinuirilor mutuale şi a se deda muncii de restaurare naţională, deoarece steaua bulgară nu a fost nimicită prin ultimele evenimente.

Idealul naţional care, în tot timpul, a legănat visurile Bulgarilor nu mai poate muri.

Serviciul Telefonic

Cu privire la misiunea d-lui T. Ionescu

Bucureşti.—Telegrame sosite astăzi arată, că marele ziare europene revenind asupra misiunei d-lui Take Ionescu la Atena, susţin că ea a fost mai complexă de cum s'a crezut la început.

Intr'adevăr, d. Take Ionescu a avut rolul de a convinge guvernul elin să dea deplina sa adesiune cu privire la graniţa meridională a Albaniei, în privinţa căreia existau neînţelegeri între Grecia şi marile puteri.

Misiunea d lui Take Ionescu a fost şi în această privinţă încoronată de succes. Grecia în urma insistenţelor barbatului de stat romîn, a admis în totul cererile marilor puteri.

M. S. Regele în Capitală

Bucureşti,— M. S. Regele soseşte Marţi în Capitală.

Mercuri va avea loc un consiliu de coroană, cînd se va discuta Mesagiul de deschidere a Camerilor, definitiv redactat.

Mesagiul de deschidere va fi citit în persoană de Suveran.

Asasinatul din Kiev

Londra.—Ziarul „Dail Mail" anunţă, că poliţia de Kiev ar fi descoperit pe adevăraţii asasini, ai băiatului Juscinschi, şi că arestarea lor e iminentă.

Convocarea parlamentarilor

Bucureşti. — Parlamentarii conservator-democraţi vor fi convocaţi în seara de 15 Noembrie acasă la d. Take Ionescu.

Respingerea demisiei d-rului Leon

Bucureşti. — Ministrul instrucţiunei publice a respins demisiunea d-lui dr. Leon din demnitatea de decan al facultăţii de medicină din Iaşi.

Ministerul este cu totul de avizul d-lui dr. Leon că este în interesul facultăţii ca profesorii facultăţii de medicină să-şi aibă domiciliul în Iaşi.

Intrunirea cercurilor comerciale

Bucureşti.—Astă-zi la orele 10 dimineaţă, a avut loc o întrunire a cercurilor comerciale din ţară. Au asistat preşedinţii şi cîţi-va membri de la fie care cerc.

In privinţa licenţei, s'a admis desideratul Camerei de Comerţ din Capitală.

NUMIRE

Bucureşti.—D. Aurel Vasiliu, fost secretar de legaţie, a fost numit şef de cabinet la ministerul de externe.

Noile Contingente

Bucureşti.—Ministrul de război a amînat concentrarea recruţilor, din toată ţara, pînă la 16 Noembrie.

După legea recrutărei însă, recruţii pot beneficia de o libertate de încă zece zile, cu începere de la sus aratata dată.

NUMIRI

Bucureşti.—Au fost numiţi inspectori şcolari d-nii: Crasan, profesor, din liceul din Bucureşti; Boerescu, profesor la liceul din Ploeşti şi Fotino, profesor la liceul din Bucureşti.

D. Take Ionescu la Constantinopole

Berlin.—Corespondentul din Constantinopol al ziarului „Deutsche Zeitung," zice că d. Take Ionescu plecînd din Bucureşti, a fost considerat ca un adversar al Turciei. Curînd însă personalităţile marcante din Constantinopol au recunoscut acţiunea frumoasă al Ministrului romîn.

Astă-zi toate aceste personalităţi, zic că succesul d-lui Take Ionescu a fost cheia de boltă a tratatului din Bucureşti,

Un raport scris

Bucureşti.— D. Take Ionescu va prezenta, din ordin, un raport scris d-lui prim ministru, asupra acţiunii diplomatice de la Atena şi Constantinopol.

Acest raport va fi pastrat în arhivă ca document de stat.

Consiliul de miniştrii

Bucureşti.— Mîine Joi se va ţinea un Consiliu de miniştri sub preşedenţia d-lui Maiorescu; consiliul se va ocupa cu chestia mesagiului deschiderei Parlamentului.

Lipsa de vagoane

Bucureşti.—D. Al Marghiloman, ministrul de finanţe, a sezizat Consiliul de miniştri, pentru acordarea unui credit de 33 milioane, pentru cumpărarea de vagoane de călători şi de mărfuri.

Inaugurarea monumentului dela Plăineşti

Plăineşti. — Astăzi s'a făcut cu mare solemnitate desvelirea monumentului generalului Suvaroff, la Plaineşti.

In acest scop, azi dimineaţă au sosit misiunea rusă, în frunte cu generalul Romanenko, misiunea romînă în frunte cu generalul Valeanu, d. Sebeko ministrul Rusiei, generalul Iarka şi alte multe personalităţi oficiale.

Inainte de a începe solemnitatea, generalul rus a adunat în jurul său pe subofiţerii ruşi şi li-a comunicat că au fost decoraţi de regele Carol.

I. P. S. Episcopul Dionisie a oficiat apoi un serviciu religios. Răspunsurile au fost date de corul bisericei ruseşti din Bucureşti.

Episcopul a rostit apoi o cuvîntare, prin care aducea laude generalului Suvaroff, care s'a distins prin fapte eroice— s'a procedat apoi la desvelirea monumentului.

Apoi generalul Romanenko, în limba franceză, zise că Ţarul Nicolae al 2-lea, a luat iniţiativa a se ridica un monument generalului Suvaroff, iar M. S. Regele Carol a dat consimţimîntul său la această operă, pentru care în numele Ţarului îi exprimă mulţumirile sale.

Tot în numele Ţarului generalul Romanenko declară predarea monumentului, D. general Iarca, într'o cuvîntare frumoasă relevă meritele generalului Suvaroff, care a fost un geniu militar.

S'au depus apoi numeroase coroane, printre care remarcăm cele depuse Din partea: legaţiunii ruseşti, armata romînă reg. I de cazaci, Austro-Ungariei reg. I de cadeţi, reg. 192 de infanterie rusă, reg 2 de grăniceri şi reg. I de escortă imperială, urmează apoi defilarea trupelor, care au dat onorurile militare.

Toţi invitaţii au semnat în urmă actul comemorativ.

După terminarea ceremoniei toţi au plecat la Sihlea şi de aci cu tren special la R. Sărat unde a avut loc un banchet, oferit de ministerul de răsboi.

Vizită Princiară

Bucureşti.—A. S. Regală principesa Elisabeta a plecat la Craiova spre a împărţi ajutoare familiilor celor morţi în campanie şi ţaranilor nevoiaşi din judeţul Dolj.

A. S. Regală va vizita 120 comune din judeţ, unde va sta cîte-va zile.

Cît a costat campania

Bucureşti.—La deschiderea corpurilor legiuitoare, guvernul va prezenta o dare de seamă asupra campaniei din 1913.

Pentru a se şti ce sume s'au cheltuit cu această campanie, ministerul de finanţe a trimes o circulară prefecturilor de judeţe, cerîndu-le ca pînă la 15 Noembrie să-i înainteze rezultatul operaţiunilor comisiunilor de lichidare a bonurilor de rechiziţie.

Prinţul de Wied

Bucureşti.—Prinţul de Wied părăseşte mîne Sinaia spre a se duce direct la Potsdam.

Această călătorie este în legătură cu proclamarea sa ca prinţ al Albaniei.

Marile puteri sunt înţelese în această privinţă şi vor aduce la cunoştinţa prinţului această dorinţă.

Se crede că chiar înainte de anul nou prinţul de Wied va fi proclamat suveran al Albaniei.

Presa franceză şi acţiunea d-lui Take Ionescu

Paris.—Ziarul „L,homme libre", organul d-lui Clemenceau, publică un articol foarte elogios la adresa d-lui Take Ionescu, şi relevă acţiunea sa din Athena şi Constantinopol, care asigură definitiv pacea în Balcani.

Intrunirea de mîne de la d. Arion

Bucureşti.—Ziarele susţin că la intrunirea de mîne de la d. C. C. Arion va participa şi d. N. Filipescu.

D-sa va declara că, deşi nu mai face politică, dar ca fost membru al partidului conservator ţine să se ştie că aprobă în totul mişcarea pentru proclamarea d-lui Maiorescu ca şef al partidului. D-sa va mai declara că crede a şti că şi părerea d-lui Carp este că nu există altă soluţie, în starea actuală de lucruri, dar că ar dori ca această alegere a unui nou şef să coincidă cu denunţarea colaborărei şi cu insistenţa pe lîngă factorii hotărîtori a se admite o nouă formaţiune pur conservatoare.

*

Se constată că ideea alegerei ca şef a d-lui Maiorescu prinde tot mai mult consistenţă, dar partidul va cere şefului ca, în orientarea sa politică, să ţie cont şi de sentimentul partidului.

In caz de controverse, bine înţeles, şeful cată să fie arbitru. In caz însă că unanimitatea partidului este de o părere, şeful să fie de acord cu partidul în acea privinţă.

Şefia d-lui Maiorescu

Bucureşti.—Eri a avut loc acasă la d. Neniţescu o întrunire la care au participat un mare număr de fruntaşi conservatori, la care a luat parte şi d. Maiorescu

Ideia şefiei d-lui Maiorescu este astă-zi admisă unanim în cercurile conservatoare. D. Maiorescu a declarat că este gata să o accepte, dar nu admite condiţii.

In special a declarat că nu acceptă şefia, dacă ea este condiţionată de ruperea colaborării şi reînceperea luptelor între partidul conservator şi între partidul conservator-democrat.

O atare luptă nu este nici în sentimentul d-sale şi n'o crede că ar fi în interesul partidului şi al ţării.

LICITAŢIE

Se aduce la cunoştinţa Onor. Public că în ziua de 11 Noembrie crt., ora 11 a. m. se va vinde la licitaţie la secţia III a Tribunalului Iaşi, *imobilul din str. Eternitate No. 27*, avere rămasă pe urma defunctului preot Gh. Profiriu.

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniţă, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*
(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)
A se adresa la d-na **Adela Ghiulea,** *str. Muzelor 18.*

Menageră *la o persoană bine situată fie la ţară fie la oraş, cu sau fără copii caută loc. A se adresa str. Lozonski No. 17.*

LICEUL PARTICULAR
GHEORGHE ASACHI
a profesorilor asociaţi
IAŞI. — Str. Anastasie Panu No. 4
Sub conducerea unei **asociaţiuni de profesori secundari.**

Curs liceal complect şi şcoală comercială.
Se prmesc elevi interni, semi interni şi externi.
Inscrieri în ori ce zi de la 10—12 şi dela 2—5. Prospecte la cerere.
Direcţiunea acordă trei burse pentru elevii săraci pentru care se va ţinea concurs la 1 Noembrie a. c.
Director de studii, **G. Dornescu.**

1,000 Decalitri *Vin de Panciu, nou, excelent se vînd cu preţ convenabil. Informaţii str. Săvescu 12, Iaşi.*

Dr. Louis Mendel
— DENTIST —
reîntorcîndu-se în localitate şi-a reluat consultaţiile.
Str. Lăpuşneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Dr. Suzana GROSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 –

De vînzare sau de închiriat
cu începere dela 26 Octombrie a. c.
O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Judeţ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case şi atenansele necesare unei bune gospodării.
Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iaşi, strada Lozonschi 4.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Profesoară de engleza
se caută. Informaţiuni la Tipografia H. Goldner între oarele 2—3 p. m.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

Pensiune *complectă sau numai camere mobilate pentru domni în vîrstă.*
Ingrijire bună de o damă de societate.
Adresa la ziar.

O odae mobilată de închiriat.
A se adresa Duminicele după masă str. Tataraşi 3, de la Comisia V-a înainte.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţari şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandă
ŞALURI DE LANA

NEVRALGIELY
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] Nevralgiile cele mai grele de stomacului, Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi cronice [illegible] Fără remedii

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la culcare, în dina cea d'antâiu câte câte 2 hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, seara. Dacă bolnavul s'o simţit o ameliorare, va lua câte 2 hapuri a doua di câte 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, seara. Nu trebue de la mai mult de cât câte pe di.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CELIN & Cie, de Paris, care se găsesc pe la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

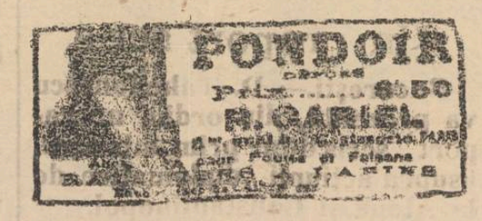

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b. 5 BANI
„ „ „ IV, 40 „

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul X No. 2030 – Vineri 8 Noembrie 1913

Gruparea celor amărîţi

E cu neputinţă de găsit o altă caracterizare pentru mica fracţiune iaşană care, întrecînd propriile ei puteri prin nemăsuratele-i ambiţiuni, a reuşit să fie astă-zi mai singură încă şi mai izolată de cum era la apariţia ei pe scena politică dacă mi se permite acest eufemizm.

Şi iată că după atîtea luni de frămîntări şi de decepţii, soarta le rezervă încă dezamăgiri mai mari.

In potriva intenţiilor şi dorinţelor, d-lui P. P. Carp, au filfăit mereu un steag care nu li se încredinţase, o icoană pe care nu era nici o figură, nici un simbol.

A trebuit ca imaginarul *lor* şef să dee un comunicat, ca jocul să iea sfîrşit.

Şi iată că acum, în ajunul redeschiderei activităţii politice a ţării, după marile şi incontestabilele izbînzi diplomatice ale ţării, ideia proclamării d-lui Titu Maiorescu ca şef al partidului conservator prinde consistenţă, după actul din Craiova.

Ei bine, e interesant—şi mai cu seamă amuzant—pentru istorie, de cunoscut năduşelile cari au lovit apoplectic „gruparea noastră“ — expresia e a „Cuvîntului“, din momentul acestei proclamări.

Numai în două numere consecutive ale necetitului ziar, spicuim Luni:

„...De data asta lumina ne vine de la Craiova.

D. Maiorescu a fost proclamat „şeful partidului conservator“.

Era oare partidul conservator *fără direcţiune?* Se simţea oare nevoia, în împrejurările nouă prin care trecem, de o minte luminată, de o energie, recunoscută pentru a arunca partidul conservator pe căi nouă, în lupta socială şi politică ce se deslănţueşte? Era d. Maiorescu omul vederilor largi în chestiile din lăuntru, omul reformelor sociale, bătrînul cu autoritate al cărui nume singur să potolească valurile răscolite de furtuna patimelor? Mărturisim că o altă figură de cît a d-sale o vedeam apărînd luminoasă în negura care ne cuprinde şi în care se aude deja murmurul depărtat al celor mulţi cari cer pămînt şi drepturi.

Dar ce vreţi? Partidul conservator renunţă din ce în ce mai mult la tradiţiile lui. Nu cel mai vrednic, ci cel cu graţia de sus!

Ne trebue un mîntuitor. Il aşteptăm de mult. De ce nu l'am lua din mîna Regelui? De ce cînd ştim că pe Petre Carp, *„nu l vrea Regele“*, nu l'am părăsit şi noi şi n'am da servilismului nostru aparenţele unei mişcări proprii, pornită din admiraţiunea nestăpînită şi spontanee a unor daruri dumnezeeşti pe care am avut orbirea să nu le vedem pînă eri?

Să facem „mea culpa“ cu toţii, ca la Craiova...“

De ce crede „Cuvîntul“ că e ruşine? Aproape un an de cînd calomniază, injură şi mint. De ce odată n'ar spune şi n'ar recunoaşte adevărul?

Dar persistenţa e diabolică în sînul „grupării noastre“ şi în unul şi acelaşi număr al „Cuvîntului“ mai găsim.

„D. Mişu Săulescu, unul din campionii principali ai readucerii în viaţa politică a lui Petre Carp, unul din deputaţii care a votat în contra protocolului şi a vorbit împotriva politicei guvernului de colaborare, s'a dus Duminică la întrunirea din Craiova şi a făcut „mea culpa“, proslăvind o politică pe care pînă mai eri o condamnase.

D. Săulescu pare a fi astăzi convins, că guvernul a *prevăzut*, în ciuda tuturora al doilea război balcanic, că l'a aşteptat cu seninătate şi încredere, etc,

Convertirea d-lui Săulescu nu ne va clinti totuşi din punctul nostru de vedere“.

„...Gestul clubului conservator din Craiova care a proclamat de şef al partidului pe d. Titu Maiorescu, a bucurat înainte de toate, ziarele tachiste şi afiliate tachismului.

Această bucurie puţin stăpînită a organelor unui partid, care e deosebit de acel conservator şi nu are să se intereseze de afacerile lui interne,—dovedeşte cu prisosinţă cui va servi eventuala şefie a d-lui Maiorescu şi ce foloase întrevăd tachiştii la spatele acestei şefii“.

Sau ironii „subţiri“ ca aceasta:

„Statornicia în politică şi devotamentul către şef au primit o nouă şi strălucită consacrare în întrunirea clubului conservator din Craiova, care a proclamat de şef pe... d. Maiorescu.

D-sa fiind însă „Omul Ţării“, a declarat că nu poate primi de cît o singură şefie: preşedenţia de republică“.

„Cuvîntul“, sărmanul, se ceartă cu toată lumea. Cu „Evenimentul“ în primul rînd:

„*Evenimentul* de eri anunţă că partidul conservator din Iaşi acordă deplină încredere acelui ce în împrejurările actuale *se simţeşte în stare a lua conducerea, etc. etc.*

Cine e după „Evenimentul“ acela care etc. Mister! sau Duplicitate!?“

Şi chiar cu „Epoca“ vechea protectoare şi sursă de inspiraţie a „Cuvîntului“. Cităm din ziarul de Marţi:

„Observăm o mare deosebire între cele scrise de ziare în primele dări de seamă a întrunirei din Craiova şi darea de seamă oficială din „Epoca“ de aseară.

Astfel am fost miraţi cum nu am găsit în „Epoca“ fraza violentă a d lui George Ştirbei la adresa colaborării.

Oare fraza aceasta avea menirea să fie auzită numai de membrii clubului pe care trebuiau să-i determine să ia oarecare hotărîre?“

Faţă de „Evenimentul“ găseşte o consolare:

„Suntem informaţi din isvor oficios că articolul-comunicat apărut în „Evenimentul“ de Luni, a fost publicat fără ştirea conducătorilor partidului conservator din Iaşi“.

Dar faţă de „Epoca“ încearcă o ironie la adresa d-lui Filipescu:

„In întrunirea de la clubul conservator din Craiova s'a proclamat şefia d-lui Maiorescu.

Cîtă diferenţă este între această întrunire şi cea de la 7 Aprilie.

Atunci d. Carp era „un luceafăr al gîndirei ce trebue urmat“.

Azi oare să fi apus luceafărul?

Sau el nu mai poate fi văzut, fiind-că un nour ni-l ascunde.

Ce păcat că d. Filipescu nu mai face politică!“

Da, într'adevăr,—ce păcat!

Unde însă amărăciunea iea proporţii epice este cînd se tînguesc cuvîntătorii de... bucuria altora:

Am relevat în numărul de eri al ziarului, bucuria nespusă a foilor tachiste, faţă de proclamarea d-lui Maiorescu ca şef la Craiova.

„Am înţeles îndată că tachiştii nu sunt streini de această combinaţiune. Am înţeles că este un nou triumf pe care li-l serveşte desorientarea, anarhia şi rătăcirea partidului conservator.

Am înţeles că d. Ionescu se şi vede subşeful partidului conservator şi toată haita lui nici odată sătulă, se vede instalată la masa boerească, a unui partid ce merită o soartă mai bună.

Am înţeles toate aceste lucruri,—dar ieri am primit o confirmare categorică. Tachiştii se consideră de-al binelea, prin proclamarea d-lui Maiorescu, instalaţi în partidul conservator. Au şi început să se comporte în casa partidului ca la ei acasă, iau măsuri dau ordine, au toate aerele de stăpîn“.

Sărmană „gruparea noastră“; sărmană legiune a celor amărîţi!

NOTA ZILEI

„Qui se ressemble...“

O ştire din Londra aducea eri la cunoştinţa Europei următoarele:

«...Miss Sylvia Pankhurst, cunoscuta sufragetă, s'a logodit. Sufragetele speră totuşi că nu vor pierde pe colega lor, de oare ce logodnicul ei e şi el un luptător pentru drepturile femeilor.

Logodnicul e cunoscutul medic din Londra, dr. Tauner, care a stabilit o nouă teorie a păstrărei sănătăţii. După părerea lui, cel mai bun mijloc de a păstra sănătatea este... foamea».

Vedeţi: foamea!

Or, d-na Pankhurst este autoarea unei descoperiri identice. Inventînd *greva foamei* în închisoare a făcut ca justiţia engleză să nu mai poată ţinea în închisoare nici o sufragetă.

Invenţia logodnicei, e după părerea noastră, superioară şi, de sigur, a fost brevetată.

Iar ambii descoperitori, odată căsătoriţi, vor predica foamea... pentru alţii.

POLITICE

Chemări înalte

Acordul, cel puţin într'o privinţă, este perfect. Ziarele mari străine, azi nu găsesc decât cuvinte entuziaste pentru opera înfăptuită de d. Take Ionescu.

Au amuţit acum şi glasurile din ţară cari cereau să ştirbească din gloria succeselor de la Atena; şi cum să nu li se fi sleit cuvintele pe buze, cînd citesc în ziarele turceşti cum toţi ambasadorii marilor Puteri au fost la d. Take Ionescu, în trecerea sa prin Constantinopol şi i-au prezentat, în numele guvernelor respective, mulţumiri pentru felul în care a ştiut să fie arbitru în conflictul turco-grec şi pentru felul în care a reprezentat România în delicata misiune de mediator, de pacificator.

Cîte state europene au avut astfel cinstea să fie sărbătorite, să fie lăudate, să li se cînte imnuri de mărire, numai fiindcă unul dintre bărbaţii de stat ai lor a ştiut să le reprezinte cu demnitate?

Romînia a cîştigat noui prietenii fiindcă d. Take Ionescu a ştiut să împace vrăjmaşii vechi,— Romînia prin presa, prin poporul său, a ştiut să-şi arate pentru aceasta bucuria şi mîndria.

Partidul conservator-democrat, al cărui şef iubit şi glorios este d. Take Ionescu, nu poate privi de cît cu cea mai neţărmurită încredere în viitorul său, deci într'al ţării, avîndu-l în fruntea sa pe acest uriaş al inteligenţei şi destoiniciei.

Acum cînd atîtea mari postulate îşi aşteaptă înfăptuirea, partidului conservator-democrat, îndrumat de către d. Take Ionescu, în jurul căruia se adună cu dragoste şi entuziasm, ca un singur om, va şti să le dea cea mai bună, cea mai sănătoasă şi cea mai dorită deslegare.

MICI POLEMICI

„Cuvîntul“ anunţă necetitorilor săi că „Opinia“ e de spirit numai sîmbăta.

Ii facem contra-serviciul, anunţînd că nici odată „Cuvîntul“ nu e de spirit.

*

Sala Caragiale, foastă „Pastia“, e cosmopolită.

Vineri ziua va vorbi acolo d. A. C. Cuza; Vineri seara va cînta d. Segalescu.

*

Cel mai puţin de temut dintre cîţi se produc în sala Pastia este tot Leonescu... Vampiru.

*

O chestiune de obişnuinţă a militarilor bătrîni: cînd nu mai au regimente, se înregimentează în partide politice.

*

Trei foşti militari superiori au murit la Iaşi într'o singură săptămînă.

Nu le prieşte pacea!

*

De un lucru să se ferească Liga: *de hu... liganism!*

*

După patru zile de aşteptare, Cuvîntul *abia... nu publică discursul de Duminică al d-lui V. Arion. N'a avut vreme d. Cuza să-l revadă?.*

*

Serviciul sanitar superior face cunoscut că a încetat buletinul holerei.

...O încetare din viaţă care nu va fi regretată de nimeni.

ECOURI

Moralitatea în teatru.— Acum cîteva zile, episcopul de Kesington a trimis lordului Chamberlain o lungă scrisoare în care protesta contra indecenţei şi imoralităţei unei piese într'un act, jucată la Palace Theatre din Londra, de către domnişoara Gaby Deslys. Cu toate acestea, reprezentările continuară.

In împrejurarea acestui incident, ziarul *Times* publică o lungă scrisoare a lui Bernard Shaw în care, cu obişnuita-i vervă, acesta explică cît ar fi de periculos nu numai pentru arta dramatică, ci şi pentru moralitatea publică în general, a se îndritui cereri de felul celei a episcopului Kesington.

Scrisoarea de care vorbim se termină astfel:

„Nu mă pot opri a atrage atenţia episcopului de Kesington că, dacă gustul spectacolelor voluptoase este adesea morbid, apoi sentimentul religios nu e mai puţin la fel; dacă aş avea o fată cu nervii puţin bolnavi, mai degrabă a-şi trimite o la Palace de cît la anumite ceremonii religioase; manifestările emoţiilor religioase, politice ori sexuale au cu toatele nevoe a fi moderate, dar tot odată au un drept egal la toleranţă. Nu cer să se închidă bisericele şi nici nu cer să se interzică întrunirile publice; cer numai puţină toleranţă reciprocă... căci nimeni dintre noi nu ştie în care categorie va fi aşezat la judecata din urmă, şi domnişoara Gaby Deslys are dreptul la beneficiul îndoelei, tot atît cît şi episcopul de Kesington“.

*

O părere militară.— Von der Goltz, fost şef al misiunei militare germane la Constantinopol, publică, în ziarul Tag, un studiu asupra cauzelor înfrîngerii armatei turceşti în războiul cu coaliţia creştină.

In primul războiu, — scrie mareşalul Von der Goltz,— înfrîngerea Turcilor a fost încă mărită prin eroarea comisă de înaltele sfere militare, cari considerau mai întîiu pe inamic ca o cantitate neglijabilă, pentru ca apoi, după primele insuccese, să-l preţuiască peste valoarea sa.

Pentru ca un război să fie fericit, trebuie să fie precedat de o politică fermă în interior şi energică în afară.

OAMENI ŞI LUCRURI

EXTREME

China, cea mai nouă republică a universului, are un preşedinte definitiv în persoana lui Yonan-Si-Kai.

Alegerea nu a trecut fără oarecari incidente şi epizode vrednice de cunoscut. Chiar în urna din care a eşit triumful noului preşedinte s'au găsit un număr de voturi date, în deriziune, pentru nişte... cîntăreţe. Ca treaptă socială cîntăreţele nu par a sta tocmai sus în fostul Imperiu Ceresc.

In jurul sălii de vot s'a organizat o poliţie straşnică, atcătuită din cetăţeni foarte dîrji. Ei n'au lăsat pe parlamentari să părăsească sala de alegeri, nici măcar ca să mănînce!

Ce e de mirat dacă aceşti deputaţi... prizonieri se găseau într'o stare sufletească de teroare?

„In momentul cînd preşedintele Adunării proclama rezultatul final—scrie corespondentul ziarului „Le Temps“ — un fotograf vru să prindă o vedere a acestei memorabile scene. Mica explozie de magneziu produse, printre reprezentanţii poporului chinez o panică nebună. Toţi se repeziră spre uşă, ca şi păzitorii de altmintrelea, ţipînd, lovind, călcîndu-se unii pe alţii. Fu un spectacol rar de spaimă epileptică. Şi astfel o şedinţă istorică se sfîrşi într'un chip burlesc“.

Dar au foşt şi multe alte momente şi aspecte ridicule în această zi memorabilă.

„Deputaţii senatorii primise ordinul să vină în redingotă şi cilindru. Lesne îşi poate închipui cineva ce înfăţişare avea în acest port, nişte oameni cari în viaţa lor purtase numai costumul naţional chinez. Mulţi cari păstrase în mod prea vizibil sub costumul modern hainele lor chinezeşti se mişcau foarte anevoie. Unii purtau cămăşi fără guler, alţii cîte un guler fără cămaşă...“

Caricatura era inevitabilă. Oare instituţia republicei nu este ea însăşi o caricatură, ori o parodie a unor aşezăminte şi moravuri europene, de care este încă foarte departe şi străină societatea chinezilor galbeni, mîncători de orez şi lipsiţi de atîtea mijloace cari i-ar ridica la nivelul unei existenţe omeneşti, în înţelesul european al cuvîntului?

Fie ca, măcar, parodia să nu fie prea scump plătită în acel Extrem-Orient, unde extremele a două feluri de viaţă s'au întîlnit prea curînd, ca să nu mai dea loc unor ciocniri sîngeroase!

Rodion

Cîştiguri şi riscuri la aviatori

Lista aviatorilor cari au cîştigat în 1911 peste cinci sute de mii de lei: Paulhan, 350000 lei, H. Latham, 289,500 lei, Morane, 289,300, Grahame White, 257,000, A. Leblanc, 174,000, Cattaneo 156,500, Chavez 156,000, Căpitan Dickson 131000, Wynmalen 100.000. Sopwith 100000, Rougier, Efimoff, Legagneux şi Van den Born, cîte 100,000 de fiecare.

*

Martilogia aviatorilor. 1909 Sept. 7, *Lefebre* (biplan) moarte cauzată din ruptura echilibrului. Sept. 22, Enea Rossi (monoplan) ucis de helicea unui dirijabil. Sept. 22, căpitan Ferber (biplan) a aterisat într'o groapă. Decembre 6, Fernandez (biplan) sîrmele rupte. **1910** Ianuar 4, Delagrange (monoplan) motorul prea puternic. April 4, Leblon (monoplan) motorul prea puternic. Mai 13, Hauvette-Michelin (monoplan) a întîlnit un vîrtej. Iunie 18, T. Robl (biplan) fără experienţă. Iulie 3, Wachter (monoplan) ruptura unei aripi. Iulie 10, Danel Kinet (biplan) falşă mişcare. Iulie 12, Rolls (biplan) ruptura cozei aparatului. August 3, Nik Kinct (biplan) ciclon. August 25, Vivaldi Pasquo (bliplan) fără experienţă. August 27, Van Maadsyck (biplan) imprudenţă. Septem. 25, Poillot (biplan) ruptura comandei helicei. Sept. 27, Chavez (monoplan). Frînajul prea scurt în sbor picat. Sept. 29, Plockmann (biplan) ruptura unui organ. Octombre 4 Haas (biplan) capitaj. Octomb. 8, căpitan Maziewich (biplan) sinucis. Octombre 23, căpitan Madiot (biplan) fără experienţă. Octomb. 25, Lt. Menk (biplan) capitaj. Octomb. 26, F. Blanchard (monoplan) sbor picat. Oct. 27, Lt. Saglietti (biplan), moartea necunoscută. Noemb. 17, Iohnstone (biplan) capotaj. Decemb. 3, Castelloni (biplan) oprirea motorului. Dec. 3, Lt. Camarata (biplan) oprirea motorului. Dec. 22, Grace (biplan) căzut în mare. Decembre 26, Picollo (monoplan) pista prea mică. Decembre 28, Laffont (monoplan) ruptura aripelor. Dec. 28, De Pola (monoplan) ruptura aripelor. Decemb. 30, Lt. de Caumont (monoplan) ruptura comandei echilibrului. Decemb. 31, Moisant (monoplan) sbor picat. Decemb. 31, Hoxey (biplan) sbor picat. **1911** Ianuar 9 Ruysan, (biplan) fără experienţă. Fevruar 6, Lt. Stein (biplan) imprudenţă. Fevr. 8, Noel (biplan) sbor planat. Fevr. 8, De la Torre (biplan) sbor planat. Martie 28, Ceï (monoplan) fără experienţă. April 4, Lt. Byasson (biplan) capotaj. April 18, căpitan Tarron (monoplan) ruptura aripelor. Mai 10, Lt. Kelly (biplan) necunoscută moartea. Mai 18, Pieru Marie (monoplan) capotaj. Iunie 8, Lt. Bagne (monoplan) căzut în mare. Iunie 10, Schendel (monoplan) apucat de furtună. Iunie 18, Lemartin (monoplan) capotaj. Iunie 18, Lt. Princeteau (monoplan) capotaj din incendiu. Iunie 18, London (autoplan) moarte necunoscută.

Precum se vede din acest tablou sinistru şi care nu merge decît până la 18 Iunie 1911, căci dela această dată s'au însutit cazurile mortale, din cari şi noi am plătit tributul cu trei aviatori: *Caranda, Vlaicu, Negel.* Se constată însă că cele mai multe cazuri mortale s'au întîmplat să fie pe aparatele *„biplane“*. Din cele 47 de morţi cunoscute mai sus, au fost 27 de biplane, 19 monoplane şi un autoplan.

Pîrău

Scrisoare deschisă revistei „Flacăra“

Cu surprindere, am cetit în No. 3 din 2 Noembrie al „Flacărei“ un articol asupra volumului meu *„Triumful Nefiinţei“*, prin care căutaţi să dovediţi că eu nu sunt de cît un pastişeur al d-lui D. Anghel. Arătaţi asemănarea de titluri şi ciuntiţi pasagii ca să spuneţi apoi că stilul şi modul meu de tratare este acelaşi.

In primul rînd ţin să relevez un lucru care va pune în lumină *consecvenţa* în păreri a criticului literar al „Flacărei“.

In No. 47 (anul II-lea 7 Septembrie) a apărut în „Flacăra“ o notă pe care o reproduc:

„*Triumful nefiinţei* e titlul unui volum „semnat de d. E. D. Relgis, care ne vine „din Iaşi. Volumul cuprinde fantazii, a„dică mici compoziţii indestul de corect, „ba chiar cu oare-care îmbelşugare sti„lizate şi atingînd cele mai variate su„biecte.

„In faţa unor asemenea volume rămîi „nehotărît, căci ele sunt o limită medie, „la care pot ajunge cei meniţi să nu se „ridice niciodată mai sus — să dispară „deci în calea trecătorilor indiferenţi—şi „de la care pot pleca cei meniţi să se în„nalţe. Vremea ne lămureşte".

Intreb acum: cum se face că d. critic n'a observat acele „curiosităţi" şi „pastişări" decît în 2 Nov., adică o săptămînă *după* ce apăruse numărul din urmă al „Vieţii Romîneşti" (Septemvrie), unde e publicată o recenzie favorabilă asupra volumului meu, recomandîndu-l că interesant pentru amatorii de imagini inedite, ş. a.?

De altfel, chiar d. critic declară că n'ar fi revenit asupra volumului meu, dacă *„o recenzie dintr'o revistă serioasă nu ne-ar fi atras iarăşi atenţia asupra lui"*.

Prin urmare, articolul dv. din „Flacăra" e o josnicie. Pentru că „Viaţa Romînească" scrie favorabil despre cartea mea şi defavorabil de d-na Natalia D. Anghel (amintiţi-vă polemica Isabela Sadoveanu-D. Anghel), găsiţi de cuviinţă să faceţi o neruşinată schimbare de front, scriind că nu sînt de cît un paştişeur al d-lui Anghel.

Aceasta e cauza adevărată a „criticei" dv. Dar nici în „critică" n'aţi întrebuinţat procedeuri corecte, ca să ascundeţi cel puţin urîţenia faptei d-voastre. Citaţi numai trei bucăţi ale mele (Alesul stelelor, Culegătorul de fluturi şi Insomnie), puneţi faţă'n faţă un pasaj al meu şi unul al d-lui Anghel, ca să arătaţi asemănarea de stil şi trageţi concluzia că subiectul şi modul men de tratare e pastişat.

Protestez cu energie contra acestor falşificări. N'aţi cercetat tendinţa bucăţii. fondul ei, ideia, simbolul ce'l înfăţişez. In „Alesul stelelor" desvolt o concepţie despre viaţă şi arăt zădărnicia idealului, în „Insomnie" simbolizez progresul omenirii, neîntreruptul mers înainte al vieţii, iar „Culegătorul de fluturi" a trăit cu totul altfel; el nu aştepta fluturul morţii, ci, retras în lumea lui de fluturi, în lumea amintirilor unei vieţi bine trăite, visa altfel şi vedea alte aspecte de cît tipul d-lui Anghel. Dovada complectă o puteţi face numai dacă veţi putea publica în întregime aceste trei bucăţi.

Aş putea să sfîrşesc, dar trebuia să arăt încă o mică necorectitudine: Aţi pus mereu la etc., etc., etc... ca să daţi să înţeleagă că tot volumul e scris în acelaş mod. Vă desfid să citaţi o altă fantazie a mea pe lîngă cele de mai sus.

Prea puţin naiv ca să şper că veţi publica acest răspns, îmi exprimi deziluzia şi revolta că o revistă, cu colaboratori de valoare, poate să întrebuinţeze procedeuri atît de înjositoare, lovind în cinstea unui scriitor modest,—numai ca să nu fie de aceiaşi părere cu „Viaţa Romînească".

Eug. D. Relgis

INFORMAŢII

Se ştie că la incorporarea recruţilor, aceştia puteau întîrzia 10 zile după data încorporării.

Anul acesta ministerul de războiu comunică trupelor că, din cauza amînării încorporării, de această favoare a întîrzierii, nu se vor mai bucura recruţii.

Societatea muzicală „Muzica" de la conservatorul din localitate şi-a ales următorul comitet:

D. Dr. Stefănescu-Galaţi, preşedinte; Th. Jellea, vice-preşedinte; Albert Cirillo, J. Adace, Cesar Roiu, membri; Gr. Scorpan, casier; Th. Stihi, contabil; Agapescu, bibliotecar; Enrico Mezzeti, dirijorul corului.

Societatea numără 45 membri; repetiţiile se fac de două ori pe săptămînă, Lunea şi Vinerea, care se fac cu multă preciziune şi tragere de inimă.

Se prepară o audiţie muzicală la care va fi invitată toată lumea doritoare de muzică din Iaşi.

După cum se ştie, preşedintele trib. secţ. III a, d. Diaconescu, nu a excelat, nici odată, prin prea multe amabilităţi, gentileţe ori îndatoriri, calităţi absolut inerente unui magistrat de elită.

Acuma, d-sa profitînd de faptul că ie vacant un loc de judecător la secţia sa, îşi permite luxul unei vădite mulţumiri sufleteşti în a forţa pe avocaţi şi persoane cunoscute, a face cu ceasurile anticameră, prin coridoare.

Aducem cazul la cunoştinţa d-lui ministru de justiţie, rugîndu-l să numească, cît mai repede, un magistrat în locul d-lui Grigorie N. Suţu, demisionat şi să sperăm că astfel d. preşedinte, Diaconescu, fiind mai puţin împovorat, îşi va aminti, poate, că ie de datoria sa de a fi ceva mai serviabil.

Medicul primar al oraşului şi acel al judeţului au primit circulări ca să dea o întinsă publicitate înscrierii la şcoala de infirmiere din Bucureşti.

Elevele, fără alte titluri de cît ştiinţa de scriere, cetire şi cusut, se primesc interne, au întreţinere şi bilete de dram gratuite. Şcoala le dă diploma de infirmiere la spitalele statului cu 50 lei lunar şi întreţinere complectă. Informaţiuni la d-nii medici de oraş şi judeţ.

Din cauză că Duminică sala Teatrului Naţional e ocupată pentru matineu, concertele simfonice ale orchestrei conservatorului vor avea loc Joia, tot în sala Teatrului şi nu la Coloseul Bragadiru, cum din eroare s'a anunţat.

D. Mezzetti fiind prea ocupat, orchestra o va dirija d. Antoniu Ciolan.

M. S. Regele a conferit medalia „Răsplata Muncei" cl. I pentru învăţămînt, următoarelor persoane:

D-lor M. Wachtel, întemeietorului gimnaziului filantropic în localitate, pentru copii fără osebire de confesiune; Dr. A. Steuerman directorul institutului, C. Andriescu, C. Tenie, şi V. Agapi, institutori.

Conform deciziei ministerului cultelor, începînd din anul acesta, la şcolile de agricultură şi meserii se va preda şi studiul muzicei şi al gimnasticei.

Iată numele maiştrilor însărcinaţi cu predarea acestor studii la Iaşi: d-nii Enrico Mezzetti şi Al. Aurescu, muzica; I. Bucovineanu, gimnastica.

Că orchestra Conservatorului va cînta la Teatrul Naţional, e un fapt împlinit şi nu e de cît o chestie de cîteva zile, pînă cînd Comuna va rectifica budgetul, în sensul ca să se treacă subvenţia de 3000 lei, ce s'a acordat orchestrei.

Din cauza sărbătoarei de mîine, numărul viitor al ziarului nostru va apare Sîmbătă la orele obicinuite.

Alaltăieri s'a ţinut examenul ca studenţii anului V-lea de la facultatea de medicină la catedra obstretică a d-lui profesor dr. Bejan.

Toţi studenţii au reuşit cu note excelente.

Schimb de telegrame. Din partea Arhiepiscopului catolic Camilli s'a expediat eri următoarea telegramă

Excelenţei Sale

Domnului Take Ionescu

Ministru de Interne

Str. Costoforu, 25
Bucureşti

Felicitările mele cele mai călduroase pentru marele succes obţinut de România prin înţeleapta intervenţie a Domniei Voastre la Atena. Istoria va păstra numele Domniei Voastre strâns legat de numele celor mai mari bărbaţi de Stat din veacul al douăzecilea.

Comandor Nicolae Iosif Camilli

La care d. Take Ionescu a răspuns din Sinaia cu următoarea telegramă:

Vă mulţumesc din toată inima pentru felicitările ce-mi adresaţi şi care venind de la Sanctitatea voastră îmi sunt cu deosebire scumpe

Take Ionescu

D. Enrico Mezzetti, directorul conservatorului de muzică, numit în comisiunea pentru examenul celor trei catedre înfiinţate din nou la Iaşi, corn, clarnet şi fagot, pleacă în astă seară la Bucureşti; concursul începînd mîine.

Candidaţi sunt d-nii P. Niţulescu şi C. Ciocîrlan pentru corn, Vasilescu pentru fagot şi Ionescu pentru Clarnet.

Astăzi dimineaţă P. S. S. Arhiereul Antim Petrescu, vicarul Mitropoliei, însoţit de arhidiaconul Chesarie Ştefănescu, a plecat la mănăstirea Agapia, pentru a oficia hramul de mîine la acea mănăstire.

† **Colonelul Al. Jipa.**—Născut la 28 Iulie 1853. Studiile le-a făcut în Iaşi. Era absolvent al Academiei Mihăilene. La 10 August 1857 a intrat în armată cadet. La 15 Mart 1858 a dimisionat reintrînd din nou la 20 Mai acelaşi an. La 26 Septembrie 1858 a fost înaintat la gradul de sublocotenent şi mutat în batalionul I din regimentul de muşchetari cu care a fost trimis în Basarabia sub comanda maiorului Gh. Cucu.

Se întoarse la Galaţi după proclamarea lui I. Al. Cuza ca Domn al Principatelor-Unite. La 15 April 1861 fu avansat locotenent. La 24 Ianuar 1864 fu avansat la gradul de căpitan. La 1865 se căsătoreşte cu d-ra Profira fiica marelui proprietar din Focşani, C. Tuduri. La 1870 este mutat în reg. 5 de linie din Iaşi. La 1877 luă parte la războiul neatîrnărei cu reg. 16 Dorobanţi, care împreună cu reg. 5 de linie şi batalionul 2 de vînători dădu atacul de la 30 August împotriva redutei 1, dela Griviţa. După acest atac colonelul Boteanu comandantul regimentului îmbolnăvindu-se, comanda fu încredinţată maiorului Al. F. Jipa, care o păstră toată campania.

In anul 1887 fu trecut în retragere cu gradul de locotenent-colonel. A posedat următoarele distincţiuni militare: Steaua Romîniei în grad de cavaler, Crucea Sf. Anna, Trecerea Dunărei, Apărătorii Independenţei, Semnul onorific de 25 ani şi Medalia comemorativă rusă.

Inspectoratul serviciului de întreţinere al C. F. R. de sub direcţiunea d-lui inginer inginer inspecior Turel Burghelea s'a mutat în casele A. D. Xenopol din str. Vasile Conta.

Mîni, serbătoarea sfinţilor Mihail şi Gavril, se va serba patronul liceului naţional. Corpul profesoral şi elevii şcoalei vor asista la un serviciu religios.

Clémenceau despre rolul lui Take Ionescu.—Reproducem următorul fragment din articolul marelui publicist francez Georges Clémenceau:

După oare cari rezerve ale Constantinopolului, cari au determinat noui concesiuni de la Atena, pacea va fi în sfîrşit, semnată între Grecia şi Turcia!

Paradoxul era că Grecia victorioasă zadarnic se arăta dispusă să facă însemnate concesii Turciei învinse, care în aroganţa ei războinică, credea prea mult în sine de la reluarea Adrianopolului—care a aratat şi eşecul trădărei bulgare şi înfrîngerea morală a Europei, neputincioasă să chezăşuiască propriul său verdict de arbitraj. Slujindu-se de miile de pretexte în care excelează subtilitatea Orientului, Turcia amîna la nesfîrşit încheerea acordului şi negocia cu Bulgaria aranjamente menite să-i înlesnească ofensiva, pe cînd Grecia se istovea întreţinînd o armată de două sute de mii de oameni în scopul unor eventuale hotărîri cari se tot amînau.

... Austria, trist secundată de Italia, se silea să menţină lucrurile în suspensie, pentru a micşora sau chiar nimici împotrivirile Greciei atît în Epir cît în marea Egee.

Neputincioşi să modifice această situaţie. d. Kokowzew şi sir Eduart Grey dublat de d. Asquith, nu mai aveau ce face de cît să se refugieze într'un optimism sistematic, pentru care nici chiar „Times" nu se poate opri să nu-i ia uşor în derîdere.

Absorbit de interesul superior a reprezintărei proporţionale, d. Pichon a ştiut doar să păstreze tăcerea, A putut să nu cruţe astfel părerea de rău de-a auzi încă odată repetîndu-se ceea ce se spune în jurul său. Socot că aceşti domni pentru ca să ajute optimismul la care îi condamna o Providenţă posacă, au stăruit la Constantinopol ca să ne scape de toate aceste trăgănări. Dar diplomaţia superioară a fiilor lui Mahomed al II-lea primea cu zîmbetul pe buze reprezentaţiunile ambasatorilor, căci guvernele acestora, de cînd cu Adrianopolul, au perdut ori-ce autoritate.

Atunci a apărut în scenă Romînia, sub forma unuia din oamenii ei de stat cei mai eminenţi, d. Take Ionescu, ministru de interne, care în scurte convorbiri cu reprezentanţii Sublimei Porţi la Atena, s'a priceput să taie repede turcilor nădejdea unei reîntoarceri ofensive. Nu putem de cît să ne bucurăm de această fericită intervenţie a Romîniei, care salvează astfel Europa din dificultăţi rău de tot încîlcite. E vădit că popoarele balcanice iau în mînă propriile lor afaceri şi că nu se mai mărginesc la rolul de umplutură în conflictele de interese în cari se sleesc marile puteri. Romînia, ale cărei dibace manopere de diplomaţie şi de răsboiu au adus pacea de la Bucureşti, încunună în mod demn autoritatea astfel cucerită, impunînd turcilor pacea prin simpla declaraţie că va fi alături de Grecia în cazul unei agresiuni din partea Turciei. Poporul romîn, care se dezrobeşte astfel cu totul de tutela sub care Viena pretindea să-l ţie, se pune în mod glorios în fruntea confederaţiei balcanice ce va să vié."

Cîrciumile rurale. — Se ştie că prin noua lege a cărciumelor s'a prevăzut o dispoziţie ca în comunele rurale, primăriile se perceapă o dare pentru dreptul de a ţinea cărciume; pe cînd la oraşe nu există o asemenea dispoziţie.

Cărciumarii de la sate se plîng de aceasta şi pe drept, căci pe cînd dînşii pentru dreptul de a ţinea cărciume la sate, plătesc cîte 2000—3000 lei la licitaţie şi chiar mai mult şi fără ca macar cărciumile să fie proprietatea comunelor, depozitarii de la oraşe le fac o concurenţă neleală. Intr'adevăr legea monopolului prevede că la sate cărciumarii nu au dreptul să vîndă spirt curat ţăranilor, ci numai simplu rachiu după anumite grade şi numai până la 9 litruri. Ce se întîmplă însă? Ţăranii vin la oraşe şi cumpărînd spirt curat de la depozitari, îl prefac acasă cu apă şi astfel au rachiul în casă ne mai avînd nevoe a-l cumpara de la cîrciumarii de la sate.

Cărciumarii de la oraşe plătind taxa pe decalitru la fel cu cei de la sate, de şi dînşii nu plătesc nici o dare pentru dreptul de a exercita comerţul de cărciumar, încasează mai mult de cît cei de la sate, făcîndu-le o concurenţă neleală, astfel că aceştia din urmă nu au aproape nici un profit, fiind nevoiţi de multe ori să se desfacă de acest comerţ, perzînd întregul capital ce l'au pus în afacere.

Ar trebui ca să se regulamenteze pe viitor atît pentru cîrciumarii de la sate cît şi pentru cei de la oraşe, ca rachiul să iasă din velniţe de aceiaşi tărie şi numai atunci concurenţa neleală va înceta, ţăranii ne mai fiind nevoiţi cînd vor avea rachiul la sate pe acelaş preţ ca la oraşe, să mai cumpere spirt de la depozitari şi să-şi prepare ei singuri rachiu.

Cu aceasta se va pune capăt şi relei deprinderi, căci ţăranii cumpărînd spirt de la oraşe, până acasă îl beau aproape tot, aşa că din această cauză se întîmplă multe nenorociri, unii ţărani murind intoxicaţi de spirt.

Cu ocazia sărbătorilor catolice care au avut loc acum cîteva zile, credincioşii care au mers în pelerinagiu la cimitirul Eternitatea, au rămas mulţumiţi de îngrijirea ce o depune d. Hocinugescu intendentul cimitirului, aducîndu-i mulţumiri.

— Din cauză că consiliul de miniştri continuă mîine, Vineri d. Ministru Al. A. Badareu nu va mai sosi în localitate mîni. Comitetul executiv al clubului nostru se amînă pentru Duminică ora 4 p. m.

La 15 Noembrie a. c. ziua de naştere a lui V. Conta are loc la cimitirul „Eternitatea" din Iaşi desvălirea unui monument primului filosof romîn.

Sculptorul Iordănescu a făcut şi de data aceasta o operă de artă adevărată.

La această serbare pioasă, familia lui Vasile Conta, Eliza Conta, Colonel Conta Ana Conta-Kernbach cheamă pe întreaga familie sufletească a marelui lor frate.

1) Ministerul Instrucţiunei, Curtea de Casaţie, Camera deputaţilor, Magistratura şi Barou iaşan, Universitatea, judeţul comuna Iaşi, cadrul mai apropiat în care dînsul a lucrat:

2) Prietenii, revistele, societăţile culturale, gazetele şi pe toţi cîţi s'au manifestat ca admiratori ai lui.

3) Şcolile şi casa de economie întemeiate de către dînsul, iar prin aceste rînduri, familia invită studenţimea universitară şi pe toţi cîţi îşi simt în îngrădirea sufletului o cît de mică afinitate cu marele sămănător de idealism al neamului românesc.

Gazetele sunt rugate să reproducă această invitare.

Membrii cercului didactic sunt convocaţi a doua oară pe Duminică 10 Noembrie, ora 4 jum. p. m. Intrunirea se va ţinea cu ori-ce număr de membri, fiind *a doua* convocare. La ordinea zilei e alegerea noului Comitet, precum şi diferite alte chestiuni ce s'ar pune în discuţie de membrii cercului.

D. I. Mitescu, ajutor de judecător la Hărlău, a fost permutat la ocolul Moineşti (Bacău).

Intre candidaţii la concursul pentru ocuparea mai multor burse acordate din fondul Adamachi, de Academia Romînă, la facultatea de ştiinţi, s'au mai înscris d-nii Romulus Bontăş, Vasile Stroescu şi d ra Maria Antoniu.

Amicul nostru politic d. avocat Dumitru Timotei, consilier comunal din Piatra N. a fost azi achitat de Curtea de Apel din Iaşi, în procesul dela consiliul de disciplină, înscenat de Nicu Ioaniu, Vasile Şoarec şi Groholschi, care se află azi sub stare de acuzare, în apelul procurorului, în procesul de calomnie intentat de d. avocat Timotei, ridicîndu-i-se pedeapsa suspensiunei ca nejustă.

Sîmbătă 9 Noembrie, d. profesor dr. Bejan va pleca în Capitală pentru a lua parte la lucrările examenului de capacitate a medicilor sanitari.

Intre 20—25 Noembrie va avea loc congresul soc. ortodoxe romîne.

D. A. D. Xenopol va ţinea o conferinţă iar corul mitropolitan va da cu această ocazie un concert în sala Teatrului Naţional sub conducerea şefului D. Dimitriu, cu concursul d nei Triteanu.

D. Stefan A. Negruzzi, prefectul judeţului, însoţit de d-nii: Ţinţu, inginer şef al judeţului şi V. Farra, secretarul consiliului judeţian, a fost cu automobilul la Buciumi, pentru vizitarea noului abator în construcţie, care va fi gata zilele acestea.

Iată noul program de astă seară Joi 7 Noembrie al cinematografului Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli:

„Secretele castelului", măreţ roman contimporan în 3 părţi. Din seria filmelor artistice pariziane. In primul rol apare detectivul Nick Winter.

Vacanţele lui Max Linder. Comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian.

Cel mai nou număr din Eclair Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Tot astăzi Joi 7 Debutul lui Carter, omul cu mînile misterioase.—Carter apare în persoană în uimitoarele sale producţiuni.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri 8 Noembrie matineu la 3 ore ziua şi reprezentaţie seală la 9 ore.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

In clasa III-a a liceului naţional au fost înscrişi în catalog 84, nu 75 cum s'a spus într'o informaţie de eri a ziarului.

D. profesor dr. Slătineanu, inspecsanitar, va pleca în străinătate în virtutea unui congediu de o lună.

D. dr. I. Scriban, docent universitar a fost numit preparator la facultatea de medicină, cursul d-nului dr. Bacaloglu.

Elevii admişi la şcoala de agenţi sanitari.—Const. Pavel, C. Bozanei, Th. Plugaru, M. Vaidean, M. Gheorghiu, D. Carabula, V. Idriceanu, M. Tabultoc, L. Hubincu, Ştefan, Batefatu, Spiridon Constantiu, D. Oparică, C. Nicolau, D. Ţucher, D. Boureanu.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Sosirea misiunei ruse în Iaşi

Vizitarea oraşului.—La Mitropolie Universitate.—Şcoala militară.—Manifestaţia din Piaţa Unirei.

Misiunea rusă, compusă din d-nii: general Romanenko din Minski-Polc, colonel Goltzinski, decorat de împărat în războiul ruso-japonez, cînd era rănit aprope de moarte, col. Calcinski, Dobrowolski, Meliniski, Berg, etc. a sosit în localitate astă noapte la oarele 11 jum. fiind primită la gară de autorităţile militare şi prefectul oraşului. Delegaţii ruşi au fost găzduiţi la otelul Trayan.

La orele 9 dimineaţa au vizitat oraşul, şi anume Mitropolia, biserica Trei Erarhi, liceul militar şi Universitatea.

La mitropolie delegaţii ruşi au fost întîmpinaţi de I. P. S. S. mitropolitul, care a rostit cu acest prilej o inimoasă cuvîntare.

Apoi au fost conduşi la biserica Trei Erarhi, după care au vizitat Universitatea.

Aci, membrii misiunei au fost primiţi de d. A. A. Brandia, secretarul general al Universităţii, delegatul d-lui rector C. Stere, care a condus pe vizitatori în Aulă, bibliotecă—şi laboratoriile d-lor profesori V. Buţureanu, Alexandru Popovici şi Neculcea.

Ofiţerii ruşi au rămas încîntaţi de frumuseţa şi luxul aranjărei bibliotecei, iar d. general Romanenko a spus d-lui Brandia că biblioteca noastră, este prea elegantă pentru marele public şi a întrebat dacă pubicul iaşan mai are la dispoziţie şi alte biblioteci.

D-sa văzînd în sala bibliotecei mai mulţi studenţi s'a interesat de numărul studenţilor care frequentează Universitatea din Iaşi şi în special de studenţii basarabeni, cerînd lămuriri asupra lor şi exprimîndu-şi regretul că nu poate să le vorbească din cauză că e silit să plece.

Cînd au vizitat sala de tablouri, unde văzînd portretul generalului Florescu, au lăudat armata romînă, iar apoi oprindu-se în faţa portretului d-lui Take Ionescu, şi d. Brandia explicînd că este ministrul cel mai de actualitate în România, d. general a rectificat, nu, „în Europa".

La plecare membrii misiunei au mulţumit d-lui Brandia pentru explicaţiile date, iar d. general Romanenko l'a rugat să exprime în numele seu salutări d-lui rector al Universităţii.

De aci misiunea a plecat la liceul militar unde a fost primită de d. colonel Broşteanu, comandantul şcoalei.

Misiunea a vizitat laboratorul, unde un elev a făcut o experienţă cu electro-magneţi, apoi sala de gimnastică suedeză, refectorul şi bucătăria, unde colonelul Goetzinski a gustat bucatele elevilor. Apoi s'au dus la sala de arme, unde au examinat modelul puştilor romîne şi aula unde se află desemnele elevilor.

D. colonel Broşteanu a fost viu felicitat de misiunea rusă care îşi luă rămas bun.

La ora 11½ delegaţii ruşi au luat masa la Cercul militar. Au participat la acest dejun d-nii comandanţi de corpuri din localitate.

*

Pe lîngă misiunea rusească au mai fost ataşaţi şi cîţi-va subofiţeri ruşi şi anume, plutonierii: Ivan Toroc din infanteria din Moscova; Alexe Horafon dintr'un regiment de Don-Cazaci din Moscova; Ivan Surahoff din al 62-lea regiment de infanterie din Moscova; Ivan Sirghini dintr'un reg. de inf. din Varşovia, şi Irimiea Volpek din escorta imperjală dela Petersburg ei au avut ataşaţi pe următorii plutonieri romîni: Iovanciu Dumitru din batalionul de specialităţi Bucureşti, Irimia Pavel din regimentul 9 roşiori, Grigoriu Ioan din batalionul 2 Vînători, Cristea Ioan din Reg. 2 Artilerie, Stoenescu Ioan din regimentul 6 Mihai Viteazul, care de asemeni au vizitat oraşul, conduşi fiind de mai mulţi plutonieri ieşani.

După vizitele făcute subofiţerii s'au întors în piaţa unirei, unde muzica regimentului 13 a cîntat imnul imperial rus şi imnul regal.

S'a făcut cu această ocazie militarilor ruşi o frumoasă manifestaţie de simpatie. Publicul eşan împreună cu subofiţeri ruşi şi romîni a jucat hora unirei şi căzăceasca.

La orele 12 cu trenul de Ungheni misiunea rusească a plecat în Rusia.

Delegaţii au fost conduşi la rîntoarcere de d-nii general Văleanu secretar general la ministerul de războiu colonel Iliescu, maior Balif maior Macarovici şi căpit. Cantuniari.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Marele discurs al contelui Berchtold

Atitudinea Austro Ungariei în conflictul balcanic—Legăturile monarhiei cu Romînia.—Austria şi crearea statului Albanez.

Viena.—In şedinţa comisiunei pentru afacerile străine a delegaţiunei ungare, ministrul de externe Berchtold a făcut expunerea următoare: „Sesiunea delegaţiunilor ţinute la finele toamnei trecute s'a aflat deja sub impresia marei crize orientale care atunci a adus o schimbare fundamentală în starea de lucruri din peninsula Balcanică şi ale cărei ultime urmări nu pot fi azi pe deplin prevăzute. Am fost martori la un imens proces istoric care îşi avea rădăcina în condiţiunile etnografice şi culturale din Balcani şi a trebuit să se producă inevitabil îndată ce virila putere predomnitoare mahometană nu a mai putut să se împotrivească elementelor creştine care tindeau în interiorul său spre libertate. Pentru politica externă a monarhiei era de vre-o zece ani alături de formula tradiţională a menţinerei cît mai mult posibilă a stărei de lucruri existente şi trecută în axioma aceia a neîupedecărei liberei desvoltări a statelor balcanice. O altă orientare care respundea şi amiciţiei noastre cu Turcia dar şi interesului simpatic de care eram în totdauna inspiraţii faţă de statele balcanice creştine, nu era decît aplicarea practică a acestei profesiuni de credinţă politică cînd în ultima expunere şi-a exprimat ideea că noi eram gata a ţine cel mai mare compt de noua situaţiune creată prin victoriile statelor balcanice. Noi puteam să ne hotărîm la aceasta constatare cu atît mai mult cu cît monarhia socotea că expansiunea ei teritorială în Balcani era terminată prin dobîndirea Bosniei şi Herţegovinei şi că o părăsire a acestui punct de vedere, în mod lămurit precisat, de predecesorul meu, nu ar fi corespuns nici intereselor bine cugetate, nici principiului de continuitate relevat în totdeauna de mine.

Atitudinea noastră binevoitoare faţă de statele balcanice, victorioase, nu a putut totuşi, nu e nevoie să o spun, să însemneze că noi renunţăm a face să valoreze unele interese specifice ale monarhiei şi din această cauză, nu era cu putinţă a accepta formula desinteresării pusă în circulaţiune în acele zile. A face deci să triumfe interesele specifice indicate, cari se rezumă în crearea unei Albanii autonome, în împedicarea unei deplasări de forţe în Adriatica şi în crearea pe cît era posibilă, de condiţiuni statornice în peninsula Balcanică, prin mijloace de se putea pacifice, aceasta era de acum înainte obiectul consideraţiuii noastre atente şi acţiunii noastre diplomatice. Noi nu am lipsit de a informa în nod convenabil pe Marile Puteri şi pe statele balcanice interesate despre punctul nostru de vedere şi a stabili, în acelaşi timp, că principiul în a fi voind a nu împedica operaţiunile războiului, noi trebuia să ne rezervăm a cere, după sfîrşitul luptelor, că revendicările noastre să fie respectate de către aliaţi. Atitudinea neprietenească ce s'a opus în unele locuri, atît în Balcani cît şi aiurea, la exigenţele noastre, deşi nu treceau cadrul intereselor noastre legitime, a produs teama ca contactul dintre marile puteri poate fi turburat şi că un aranjament pacific ar putea fi devenit imposibil, ceea ce a determinat pe cabinetul dela Londra a propune o întrunire. Statul autonom albanez nu trebuia să fie pus în chestiune, iar Serbiei să se atribue un acces exclusiv comercial la Adriatica. Noi ne-am declarat gata a lua parte la conferinţa ambasodorilor dela Londra, în convingerea că vom putea să asigurăm o parte, cea mai de seamă, dintre cererile noastre, cel puţin faţă de marile puteri, iar de alta, sa servim deslegarea pacifică a problemelor neresolvate. In şedinţa de la 17 Decembrie 1912, în adevăr, s'a declarat, conform cu intenţiunile noastre, autonomia Albaniei, cum şi accesul comercial al Serbiei; lucru despre care ministrul Serbiei la Londra a fost informat de guvernul englez. Viabilitatea probată în urma rezultatului defavorabil al războiului balcanic de către imperiul otoman, care s'a arătat prin recucerirea Traciei apusene cu Adrianopole, permite a se prevedea o perioadă de întărire şi de avînt, cari nu pot de cît să fie de folos faţă de pierderea unei provincii ca Macedonia, costisitoare şi mereu ameninţată.

Prin compromisul încheiat cu Bulgaria, care a fost urmat în curînd de acela încheiat cu Grecia, Poarta va fi de acum înainte pusă în situaţiune de a se consecra marilor opere de reorganizare internă.

Noi suntem legaţi cu Turcia prin raporturi amicale tradiţionale, cum şi prin interese comerciale multiple şi luăm o vie parte la regenerarea sa. In rezumat, aşi voi să constat la lunga şi grava criză acum trecută că trebuie privită ca o necesitate istorică şi nu a fost rolul nostru de a ne împotrivi. Posesiunile europene ale Turciei par de acum înainte mărginite prin graniţe naturale etnografice. Toate statele balcanice creştine au crescut peste frontierele lor şi se aşteaptă, în regiunile cucerite, un vast cîmp de activitate culturală. De şi delimitările de graniţe au cauzat multe nemulţumiri şi rancune, e de sperat că amintirea grozăviilor luptelor trecute şi trebuinţa de linişte şi repaos vor învinge.

Raporturile dintre marile puteri, în decursul crizei trecute, au probat o rezistenţă neprevăzută. Această forţă de rezistenţă este de atribuit, în mare parte, echilibrării forţelor Europei, care exista mai înainte şi care n'a fost sguduită prin evoluţiunea lucrărilor din Balcani, graţie trebuinţei generale de pace şi lipsei de ciocniri de interese în adevăr vitale. Această solidaritate s'a manifestat particularmente în sprijinul constant, energic şi leal ce aliaţii noştri încercaţi—imperiul german şi Italia—ne-au dat.

Nenumărate situaţiuni au putut fi îndepărtate fără a produce o rea dispoziţiune între puterile interesate. Am rugat mai înainte să se releveze că raporturile noastre cu imperiul rus au rămas corecte şi amicale în tot cursul duratei crizei. Desvoltarea situaţiunii din Balcani a îndepărtat multe motive de neînţelegeri între cele două puteri vecine şi nu numai că a micşorat şi împuţinat punctele de frecare dintre ele, dar a produs în multe puncte de vedere o fericită armonie de concepţiuni şi de interese cari nu pot avea de cît cea mai bună influenţă asupra viitoarei desvoltări a relaţiunilor noastre.

Precum ştiţi, nu existau contraste palpabile de interese cari să ne separe de Franţa. Dacă, din vreme în vreme, se aud voci puţin amicale în republică, li se pot găsi explicaţiunea. Din fericire nu avem cuvinte de a crede că ameninţările acelea reflectează dispoziţiunile factorilor competinţi. Tripliea, ce a putut fi reînoită la 7 Decembrie anul trecut mult înainte de sosirea termenului de expirare care cade anul viitor, a dat probe de luarea unei existenţe nestrămutate a structurei sale solide.

Cu regatul Italiei, interesat mai direct în unele chestiuni balcanice ca şi noi, am fost în perfect acord, aşa că cele două puteri aliate au putut desfăşura o acţiune a cărei execuţiune solidară nu a făcut de cît să crească intimitatea relaţiunilor reciproce. Imperiul german, e adevărat, nu este direct interesat în aceste cestiuni, dar a dat din nou o probă că, în vremile serioase, putem absolut să comptăm pe fidelitatea lui de aliat. Ameliorarea fericită a raporturilor anglo-germane a trebuit să profite considerabil monarhiei. Politica externă engleză, urmărită cu o riguroasă obiectivitate, a contribuit simţitor ca dificultăţile nenumărate ale situaţiunii, să fie departate, fără a se produce vre o serioasă rea dispoziţiune între puterile interesate. Am menţionat deja că s'a oferit Romîniei, ale cărei dorinţe îndreptăţite au fost susţinute de la începutul crizei balcanice, cu energie de către Austro-Ungaria, prilejul de a realiza complectamente programul ei. In timpul războiului serbo-bulgar, noi am însoţit regatul care e legat cu noi printr'o amiciţie intimă şi în viitor ca şi în trecut, cu cele mai călduroase simpatii ale noastre. De la început noi nu ne am făcut iluzia că reuninnea ambasadorilor va fi sesizată de o sarcină extrem de delicată şi de grea, şi că regularea cestiunilor supuse ei, cu toată prudenţa şi abilitatea reprezentanţilor, cu toată energia şi prevederea de direcţiune a secretarului de stat englez, pentru care Europa întreagă nu ar găsi de cît cuvinte de mulţumire şi de recunoştinţă, va cere o lucrare diplomatică îndelungă, aprinsă şi plină de greutăţi; delimitarea Albaniei într'un mod care să facă cu putinţă viabilitatea acestui nou stat; evacuarea teritoriilor albaneze ocupate de aliaţi; crearea statului albanez; atribuirea insulelor Egee, toate aceste cestiuni atingeau interese europene şi nu putea fi uşor, a aplana ciocnirea lor. Tocmai din această cauză, la acea epocă în care tensiunea electrică în Europa, cu toate bătăliile decisive de la Kirkilisse şi Lule-Burgas, nu se micşorase de loc; în care măsurile militare din Rusia de apus trebuiau să producă neliniştea; în care Bulgaria continua să observe o atitudine neîngăduitoare faţă de cererile Romîniei cu privire la compensaţiunile teritoriale, ceea ce aducea o nouă materie de conflict în apropiatul orient; tocmai din această cauză, în această epocă, colaborarea diplomaţilor la conferinţă era un mijloc de a asigura menţinerea contractului între puteri şi prin aceasta o garanţie, de şi nu absolută, pentru menţinerea păcii. De aceia cu toate întîrzierile iritatoare de nervi cari erau neînlăturabile faţă de caracterul greoi al acestei instituţii şi noi am stărui a se ţinea întrunirea.

De aceia ne-am decis, în anumite concesiuni pe cari, deşi schimbate numai contra altor compensaţiuni convenabile, nu ne era totdeauna uşor a le acorda. Calea laborioasă ce am urmat, sub presiunea condiţiunilor extraordinare, ne-a dus în fine la scopul dorit. Am îndeplinit partea cea mai de seamă a programului nostru şi am salvardat pacea pentru monarhie. E adevărat că, spre a asigura interesele noastre faţă de atitudinea vrăşmaşă observată de vecinii noştri meridionali contra cererilor noastre, a devenit necesar să se facă pregătiri militare destul de întinse, cari cu atât mai puţin se puteau evita cu cît nu se ştia dacă şi cum această dispoziţiune ostilă ar putea eventual să se concretizeze. Trebuia să avem sub ochi experienţele din vremea anexării, în care Serbia, fără a avea spatele ei acoperit de vre-o mare putere, făcuse contra pregătirilor noastre de războiu. In acest moment, se găseau pe graniţele noastre armate victorioase pe picior de război, ale statelor care credeau că se puteau bizui pe deplină acoperire politică şi militară a unei puternice grupări a statelor europene.

Deci, am trebuit să ne decidem la precauţiuni militare. Aceste măsuri provocate de menţinerea sub drapel a unei clase de rezerve în Rusia, aveau drept cauză insuficienţa acoperirei frontierei noastre, însă nu erau de loc îndreptăţite prin caracterul relaţiunilor noastre perfect corecte şi amicale cu împărăţia rusească.—Schimbul de vederi, datorit iniţiativei generoase a celor doui suverani, a isbutit în adevăr să aducă părăsirea acestor măsuri, în faza relativ nu prea înaintată a unei crize îndelungate. Negocierile noastre relative la delimitarea Albaniei de nord au fost sfîrşite prin compromisul încheiat de reunirea ambasadorilor, la 20 Martie, cînd renunţarea noastră la încorporarea Djacovei în limitele Albaniei autonome, a fost compensată prin constatarea că Scutarii chiar în cazul de a fi fost cucerit de Muntenegru trebuiau să aparţie Albaniei, şi libertăţile religioase şi naţionale să fie asigurate minorităţilor catolice şi albaneze, pe teritoriile cari rămîneau în afară.

Îndărătnicia pe care Muntenegrul, sprijinit de trupe, a urmat în necazul acestor stipulaţiuni, cu asediarea Scutarilor, şi-a atras proclamarea blocusului coastei. E adevărat că el a avut puţin efect asupra aliaţilor şi că nu a împiedicat luarea Scutarilor; însă a probat legitimitatea cererilor noastre, prin intervenţiunea unanimă a marilor puteri europene, în favoarea lor. Au trebuit, spre părerea noastră de rău, măsuri serioase, la cari văzînd ineficacitatea tuturor celorlalte mijloace, e trebuit să ne decidem în ultimele zile din Aprilie şi în primele zile din Mai, spre a aduce limpezirea dorită şi să asigurăm evacuarea fără condiţiune a oraşului Scutari".

Serviciul Telefonic

Consiliul de miniştri

Bucureşti.—Consiliul de miniştri de astăzi s'a deschis la ora 10 jum. la ministerul de interne. Se discută redactarea mesajului de deschidere a corpurilor legiuitoare şi încă alte chestii serioase, ca de pildă, şcoalele din cadrilater etc.

Mesajul se va ocupa numai de politica externă, de armată, va menţiona un proect de lege, pentru anexarea teritoriilor cucerite.

Se vor mai prazinta alte proecte de ordin economic.

Consfătuirea de la d. Cantacuzino

Bucureşti.—Consfătuirea de la d. C. C. Arion, va fi urmată de o altă întrunire convocată de d. M. Cantacuzino, ministru de justiţie, la d-sa acasă.

Imprumutul romîn

Berlin.—Noul împrumut romîn a fost astăzi, pentru prima oară, cotat la bursa de aici, cu 91 la sută.

Escrocheria din Calaraşi

Bucureşti.—Se ştie că acum cîtva timp s'a descoperit o nouă escrocherie la Calaraşi.

Azi poliţia de siguranţă a arestat pe un tînăr anume Victor Mehedinţeanu, bănuit ca autor al acelei excrocherii.

Ciocnire de trenuri

Constanţa.— Aseară în staţia Medea, un tren special s'a ciocnit cu un tren de petrol.

Până acuma s'a scos mort pe un frînar.

Se crede însă că mai sunt şi alte victime.

Prînzul de aseară

Bucureşti.— In Palatul ministerului de externe, a avut loc aseară un prînz oferit de d. Maiorescu, în onoarea Principelui de Furstenberg, fostul Ministru al Austriei la Bucureşti, au azistat toţi miniştrii.

A domnit cea mai perfectă cordialitate.

Intrunirea comitetului executiv liberal

Bucureşti.—La ora 10 jum. dimineaţa, s'a întrunit comitetul executiv liberal, sub preşedinţia d-lui Ionel Brătianu.

S'a discutat chestia reformelor propuse în congresul liberal. Cu privire la expropiere, d. Ionel Brătianu a zis, că această reformă, se va înfăptui numai de partidul liberal, fără de ajutorul vre unui alt partid politic.

S'a decis apoi a se face o propagandă întinsă prin massele liberale, începîndu-se prin întruniri publice, ce se vor ţine la Focşani şi la Iaşi.

Pentru a da un mai mare interes acestor întruniri, d. Ionel Brătianu a declarat că va lua cuvîntul la toate întrunirile.

Astfel s'a hotărît, ca la întrunirea din Focşani să iee cuvîntul d-nii Ionel Brătianu, Toma Stelian şi I. G. Duca.

La întrunirea din Iaşi vor lua cuvîntul d-nii I. C, Brătianu, M. Ferechide, Emil Costinescu şi probabil V. G. Morţan.

In ceea ce priveşte politica internă, s'a adoptat o atitudine de espectativă.

La Mesagi vor lua cuvîntul în Senat, d-nii Ionel Brătianu, M. Ferechide, T. Stelian şi Al. Constantinescu.

La Cameră d-nii Emil Costinescu şi I. G. Duca.

In caz cînd vre-unul din oratorii guvernamentali va atinge chestia expropierei, numai atunci oratorii liberali vor arata felul lor de a vedea.

Vineri va avea loc o nouă consfătuire la d. Ionel Brătianu, în care se va discuta din nou chestia întrunirilor.

Inainte de a se despărţi, d. Ionel Brătianu, întrebat dacă e aproape venirea la putere a partidului liberal, a răspuns:

— „E o chestie la care nu trebuie să ne gîndim, pontru că e în interesul partidului liberal, ca să mai stăm încă departe de guvern".

Comenzi la căile ferate

Bucureşti. — D. Al. A. Badarau ministrul lucrărilor, publice, a cerut directorului general al C. F. R. să-i înainteze un ropot pentru aprobarea comenzii de material rulant, din fondul de 33 milioane.

D. Cotescu a răspuns că lucrează la acest raport şe că-l va înainta curînd.

Consiliul de coroană

Bucureşti. — Mercurea viitoare se va ţine la Palat un consiliu de Coroană.

Se va discuta asupra mesajului de deschidere a corpurilor legiuitoare şi asupra situaţiei politice.

Consiliul de miniştri

Bucureşti.—Azi la orele 11 a.m. a avut loc un consiliu de miniştri, la ministerul de interne, sub preşedinţia d-lui Titu Maiorescu.

După rezolvirea chestiilor curente, consiliul a hotărît ca şcoalele comunităţilor bulgare din Cadrilater să devie şcoale de stat, iar şcoalele particulare bulgăreşti să fie asimilate cu şcoalele particulare din ţară.

Vineri, la ora 3 p. m. va avea loc un nou Consiliu.

Deciziunile consiliului de miniştri

— Informaţii suplimentare —

Bucureşti.—Consiliul de miniştri a hotărît în principiu construirea unui pod peste Dunărea, care să lege căile noastre ferate cu liniile sîrbeşti şi cu portul sîrb Durazo.

Ministrul de răsboi şi cel de lucrări publice vor numi delegaţi care să studieze punctul de unde va porni podul romînesc, cei doi miniştri respectivi avînd a decide în ultima instanţă.

*

S'a dat autorizarea ministerului de domenii să cumpere în Dobrogea pămînturi, peste creditul de un milion acordat într'un interview consiliului de miniştri.

Minintrul respectiv a comunicat consiliului, că numeroşi musulmani, proprietari în teritoriul ocupat, au făcut oferte de vînzare. cu preţuri foarte reduse. Această dorinţă a lor de a se desface de proprietăţi, e motivată de hotărîrea lor de a se strămuta în Anatolia. din cauză că au fost terorizaţi, de comitagii bulgari, care ameninţă pe turci că vor încăpea din nou sub dominaţia bulgară.

Turcii oferă pămîntarile lor cu 500 lei hectarul.

*

S'a hotărît întocmirea unui proect de lege, pentru complectarea instrucţiilor camerei deputaţilor. Cheltuelile se vor urca la 3 milioane şapte sute lei.

*

Ministrul de externe a comunicat consiliului un raport al ministrului nostru la Sofia arătînd că guvernul bulgar cere statului romîn, construirea unui pod nou peste Dunărea, de preferinţă de la punctul Şistov-Zimnicea, spre a uni C. F. R. cu noua linie bulgară, care duce la Şistov prin Mihaelova, la portul Lagos, la marea Egee şi care linie va avea o lungime de 464 km.

*

S'a dat autorizare avocaţilor bulgari din Cadrilater să pledese la instanţele judecătoreşti. Situaţia lor va fi definitiv regulată prin legea de anexiune.

Şcolile din noul teritoriu

Bucureşti.—D. ministru Disescu a luat următoarea decisie, privitor la şcolile din noul teritoriu:

„Şcolile naţionale din noul teritor fiind şcoli de stat, se vor lua în posesia şi administraţia ministerului de instrucţie publică şi culte.

Profesorii, care consideră aceste şcoale ca particulare, se vor înlocui cu profesori numiţi de minister. Cei în drept a înfiinţa şcoli particulare, vor cere ministerului autorizaţii.

Ultimele ştiri politice

Abţinerea d-lui Filipescu.—O declaraţie a d-lui E. Costinescu. Continuarea consiliului de miniştri—Plecarea prinţului Fuerstenberg.

D. Filipescu nu va mai participa la consfătuirea politică de la d. C. Arion. Se zice că abţinerea sa ar fi motivată de o declaraţie a d-lui T. Maiorescu, că e gata să reia relaţiile personale, nu însă şi cele politice, cu d. Filipescu, după cele întîmplate.

*

In şedinţa comitetului executiv liberal, d. Emil Costinescu a declarat că partidul liberal trebue să se prepare a lua guvernul în Decembrie. Părerea d-sale se bazează pe declaraţia atribuită unui ministru conservator, că în Decembrie colaborarea va fi denunţată.

*

Consiliul de miniştri a durat azi pînă la ora 1 p. m. şi va continua mîne la orele 3.

Prinţul de Fuerstenberg numit ambasador la Madrid pleacă mîne la Viena, unde se va prezinta regelui Alfons XIII, care e aşteptat în Viena.

LICEUL PARTICULAR
GHEORGHE ASACHI
a profesorilor asociaţi

IAŞI. — Str. Anastasie Panu No. 4

Sub conducerea unei **asociaţiuni de profesori secundari.**

Curs liceal complect şi şcoală comercială.

Se prmesc elevi interni, semi interni şi externi.

Inscrieri în ori ce zi de la 10—12 şi dela 2—5. Prospecte la cerere.

Direcţiunea acordă trei burse pentru elevii săraci pentru care se va ţinea concurs la 1 Noembrie a. c.

Director de studii, G. Dornescu.

TAŞERONI pentru lucrări de terasamente şi scoaterea pietrei în cariere cu transportul şi sfîrmatul la punctul lucrărei, în judeţul Iaşi, găsesc imediat angajament la subsemnatul, lucrul dîndu-li-se în acord, cu metrul cub, punîndu-le la dispoziţie material de cale (vagonete, şine) şi sculele necesare, depunîndu-mi garanţie potrivită cu valoarea lucrului ce le voi încredinţa. Pot adresa ofertele la biroul meu în strada Elena Doamna 29 Iaşi şi se pot prezenta personal în fie-care zi de Duminică sau sărbătoare între orele 2—4 p. m.

Vasile C. Braiescu

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Cefralgia*, *Sciatica*, *afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari se resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi; 5 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

PORTE-POTS
LE PORTE INDUSTRIABLE
Prix: 0f.50
R. GARIEL
GRILLAGES, etc.

PONDOIR
Prix..... 0f.50
R. GARIEL

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Gh. Mârzescu 17.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2031 - Duminică 10 Noemb 1913

ASUPRA SITUAȚIEI

De netăgăduit este că printre progresele, pe cari ne lăudăm a le fi realizat este și acela, că astăzi numărul celor ce se interesează de trebile Statului a crescut simțitor față cu ceia ce era acum 15 ori 20 de ani în urmă.

Acest cîștig însă, judecînd după felul cum se prezintă lucrurile în fond, ni se pare a fi mai mult teoretic de cît real; cu alte cuvinte intră și dînsul în categoria celor mai multe progrese, cari stau scrise pe hîrtie.

Tot un număr infim de politicieni întorc, fac și desfac lucrurile în țara aceasta, ca și altă dată. Tot acel număr infim face ca să fie senin ori vijelie în constituția politică a țării. De și se pare că aceștia sunt astăzi mai mulți, la număr, totuși „mutatis mutandis" proporțional sunt puțini de tot.

Și astăzi ca altă dată totul se aranjează, se combină mai dinainte. Cei mulți a căror voce ar trebui să fie ascultată, pentru că în anumite împrejurări cere aceasta legile țărei, iar altă dată o cere practica onestă a vieței constituționale, se găsesc în fața faptelor îndeplinite.

De altfel parcă e o urmare logică să fim diletanți și în politică, dacă practicăm această măsură chiar atunci cînd e vorba de interese, ce ne privesc direct.

Avem astăzi, de exemplu, mulțime de instituțiuni de credit create fie de particulari, fie de acestia sub îmboldirea și controlul statului. Posedăm, am putea zice, nenumărate bănci populare, avem mari societăți de asigurare, bănci mari particulare. Negreșit nu putem bănui, că cei interesați în ele, nu se ocupă de dînsele căci e vorba de averea lor, dar interesarea aceasta e mai mult platonică și nu efectivă.

Ce e de mirare dar că transpunem în domeniul public ceia ce formează linia noastră de conduită în domeniul particular?

Suntem încredințați mulți, că dacă numărul acelora ce în mod real, efectiv s'ar ocupa de lucrul public ar fi mare și în fapt după cum e în teorie, n'am asista la scene ca cele de astăzi, scene de sfîșieri personale, scene de adevărat canibalism. Exploziile de ură neputincioasă s'ar potoli, iar viața de stat ar fi așa cum o cere adevărata și sănătoasa judecată.

Trecem prin niște momente politice, cari pot fi socotite ca fiind cel puțin curioase, dacă nu altfel. Nu e romîn care să nu recunoască izbînda frumoasă a țării noastre, eșită victorioasă și mărită în urma crizei războinice prin care a trecut.

Și aceasta o recunosc toți, fie că sunt înregimentați în anumit club politic, fie că nu.

Fiecare se simte mîndru cînd aude că streinătatea într'un comun acord recunoaște terii lui, calitatea de a fi fost arbitrul situațiunei în Balcani. E mîndru cînd terile mari din Europa recunosc că au scapat pentru totdeauna de visul urît al neînțelegerilor de acolo, căci au în România nu numai o sentinelă neadormită, dar și o forță care se impune și care știe a se face respectată.

Și toți cei cari cugetă cu nepărtinire asupra împrejurărilor, în afară de dreapta judecată și patriotizmul M. S. Regelui, recunosc că meritul de a fi condus lucrurile cu bărbăție și pricepere, revine guvernului de colaborare.

Or, care ar fi trebuit să fie urmarea unei așa de frumoase izbînzi?

„Să fi fost liberalii la putere, zic foarte mulți, să fi prezidat ei la înfăptuirea păcii de la București, și nu-i mai puteai scoate cel puțin două legislaturi".

Dar în ce privește guvernul sub auspiciile căruia s'au îndeplinit faptele acestea mari, se pare că lucrurile se petrec cu totul altfel decît cum era natural și logic să se întîmple.

In adevăr, pe cînd o lume întreagă stă și admiră cumințenia de care dînsul a dat dovadă în chestiunea exterioară, cînd o lume îl felicită și-i recunoaște meritele, pe atunci unii din cei cărora se adresează aceste laude par că fac anume spre a dovedi contrariul. Este la mijloc aceiași veșnic nenorocită chestiune de persoane.

Se cere de un oare care număr din ambele partide aflătoare la cîrma țării nici mai mult nici mai puțin decît desfacerea colaborării.

Și e ușor de înțeles că dacă ți-ai croit anume mentalitate, că dacă socotești că în acțiunea externă numai tu și partidul tău ați făcut totul, să crezi că și în politica internă te poți dispensa de un serviciu și un ajutor de care n'ai avut nevoe.

Dar așa să fie lucrurile?

Negreșit noi, cari facem politica măruntă în localitatea noastră, nu putem preciza rolurile celor două partide în cîștigul obținut în mișcarea la care țara a luat parte.

Socotim însă că din factori vor ști să aprecieze, să judece întru cît colaborarea a contribuit la rezultatul frumos, cu care ne fălim.

De sigur în primul loc acest lucru îl știe M. S. Regele.

Avem apoi în al doilea loc încrederea că și Cartea Verde 44 va ști să arăte lucrurile sub adevărata lor lumină, va ști să arăte dacă un singur partid, fie el acel conservator, ar fi putut dobîndi ceia ce s'a cîștigat.

Suntem încă mulți acei, cari credem că nu e în interesul țării, să reîncepem luptele de altă dată, să dăm spectacol trist pentru bunul renume al ei.

Socotesc că de ar fi posibil să se facă un plebiscit și să se întrebe toți cei ce fac parte dintr'un partid și cei din celalt partid, răspunsul ce s'ar da n'ar fi tocmai așa cum cred unii.

Avem credință că de li s'ar zice acelora: „doriți a se reîncepe din nou violențele și luptele de dinainte dintre aceste două ramuri conservatoare", cei mai mulți ar răspunde că e de ajuns cele ce s'au petrecut, că în fața evenimentelor partidul conservator unit, înțeles asupra chestiunilor mari la ordinea zilei, uitînd resentimente personale ar putea înscrie încă pagini frumoase, pagini glorioase la activul său.

Aceasta însă ar zice-o cei mulți. Vocea lor fi-va ascultată de cei puțini, care fac și desfac totul în țara aceasta?

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Skepsis...

O telegramă din sursă rusească a înștiințat universul că:

«poliția din Kiew este pe urma asasinilor băiatului Juscinski și arestarea lor este iminentă».

Șiretenia e cusută cu ață albă. Mai curînd vom crede că poliția Kievului cunoștea de mult pe asasinii cu pricina și nu că tocmai acum după trei ani, a dat de urma lor.

Insă—e un „însă" la mijloc—a pastrat discreția pînă se va cunoaște sentința juraților, care se spera că va fi pentru condamnarea lui Beylis.

Odată partida perdută, poliția—cu știrea autorităților—pare dispusă să divulge urmele asasinilor cari nu au avut norocul să cîștige lotul cel mare la jurați!

In Rusia *skepsisul* de felul acesta e de mult în floare în rîndurile poliției.

Reîntrare în rînduri?

„L'Indépendance Roumaine", ocupîndu-se de alegerea d-lui Maiorescu ca șef al partidului conservator, se întreabă dacă d. Take Ionescu nu va accepta să reîntre în rînduri, scrie confratele „La Roumanie".

„L'Indépendance Roumaine" relevează în acelaș timp cuvintele foarte jignitoare la adresa d-lui Take Ionescu, cari au fost rostite la întrunirea din Craiova în care s'a decis alegerea d-lui Maiorescu ca șef al partidului conservator.

Nu vom pierde vremea să tăgăduim cuvintele cu totul jignitoare, injurioase chiar, pe cari conservatorii din Craiova le-au rostit la întrunirea lor, la adresa d-lui Take Ionescu și a întregului partid conservator-democrat. Și amintirea că aceiași conservatori de la Craiova au tratat, altă dată, pe d. Maiorescu în acelaș mod nu schimbă întru nimic constatarea faptului.

Dar relațiunile între partidul conservator democrat și partidul conservator se tratează de la organ de direcție la organ de direcție și noi suntem ferm decisi a rămînea pe acest teren, singurul care a permis celor două partide de a trăi unul lîngă altul și a îndeplini mari opere.

In ceia ce privește chestiunea pe care l'Indépendance Roumaine o pune unui șef de partid cu privire la reintrarea sa în rînduri, ea nu poate avea nici un sens dacă acest ziar înțelege prin „rînduri" rîndurile unui alt partid.

EXTERNE

Echilibrul rămîne stabil.

Marea majoritate a motivelor de neînțelegere din Balcani au fost înlăturate și nu mai atîrnă de cît de puțin ca situația în Peninsulă să redevie normală, fie care Stat consacrîndu-și toată atențiunea și toată energia numai chestiunilor în legătură cu o pacinică și bună desvoltare.

Echilibrul stabilit în Conferința de la București rămîne regulatorul raporturilor dintre țările interesate. Aceasta o recunoaște azi pe față și Bulgaria care'și dă seama că zădarnică ar fi ori ce încercare de a obține, prin Europa, o schimbare cît de neînsemnată a stărei de lucruri consfințită prin pacea încheiată sub auspiciile României.

Guvernul din Sofia se și gîndește să reia în mod formal relațiunile diplomatice cu Belgradul și Atena.

D. Ghenadieff, ministrul de externe al Bulgariei, într'un interview acordat ziarului „Neue Freie Presse",— după cum ne anunță o telegramă primită eri din Viena — își exprimă speranța că relațiunile diplomatice ale Bulgariei cu Serbia și cu Grecia vor fi în curînd reluate. Iar în ce privește Romînia, a adăogat ministrul bulgar, raporturile cu ea sunt din ce în ce mai bune.

ECOURI

Radiul și boalele plantelor. — De mai mulți ani, distinși agronomi caută să întrebuințeze radio-activitatea în vegetațiune, amestecînd substanțe radioactive la îngrășămintele obicinuite. Rezultatele, foarte numeroase, publicate de buletinele societăților savante și gazetele speciale demonstrează că cea mai mare parte din plantele agricole și horticole se găsesc în chip simțitor „stimulate" dînd un mai bun produs calitativ și cantitativ. Astfel frumoasa culoare verde a vegetalelor erbacee, de exemplu, arată robustețea lor, după cum înfățișarea bună a oamenilor este opusul clorozei.

In aceste condițiuni, nu e de mirare ca plantele să devină, în acelaș timp și într'un mod general, mai rezistente la atîtea boli care le devastează. Astfel, rugina grînelor, putreziciunea cartofilor, boala viței, pentru a nu ne mărgini de cît la aceste boli, par aproape de a fi conjurat prin aplicare judicioasă a radioctivității.

MICI POLEMICI

„Ultima oară" telefonică în „Opinia" din urmă a ținut recordul erorilor de tipar — la una din ediții: „interview consiliu de miniștri" — în loc de „anterior consiliu".

„instrucțiile" în loc de „construcțiile palatului Camerei deputaților".

„J' en passe et des meilleures"...

*

Din ultimul buletin atmosferic al Europei: „Nouros la Viena; frumos în toată Romînia".

Se știe că Austria nu e tocmai senină, de cînd cu succesele romîne în Balcani...

*

„Unirea" anunță o „solie" sensațională. Va fi redactată jumătate la Iași, jumătate la Dorohoi.

*

De astăzi teatrul național are orchestră. Se va interveni, ca să se ioace cît mai puțin...

*

Un ziar de seară anunță lichidarea partidului politic naționalist.

Solid — n'a fost nici odată.

*

Un număr de elevi din Capitală au comis spargeri.

...De acele fără sînge?

*

„Dreptatea" ia apărarea trădătorului Goliescu.

„Spune-mi cine te apără și-ți voiu spune cine ești".

*

Subcomisarul C. Spoială a fost retrogradat.

Nici nu era de așteptat altfel, cu un serviciu de spoială.

*

Clasele secundare la Iași au contingente îndoite decît cele reglementare.

...Suntem în anul mobilizărilor!

OAMENI ȘI LUCRURI

In jurul unei farse

Cu data de 7 Noembrie, d. A. D. Xenopol, ilustrul istoric și academician, scrie direcțiunei ziarului următoarele:

D-le Director,

D. C. A. Ionescu-Caion mă roagă să intervin la dv. ca să-i publicați alăturata scrisoare, ceea ce cred că este drept și tot odată în spiritul dv. echitabil așa că nu veți refuza.

Mulțămiri și salutări.

A. D. Xenopol

Iată acum și scrisoarea d-lui Caion, adresată direcțiunii ziarului:

Domnule Director,

Colaboratorul dv. Rodion, voind să apere pe d. Davila, pune pe seama mea o mulțime de inexactități, cari, apărute într'un ziar serios, pot să-mi pricinuiască neplăceri.

Nu este adevărat că eu am cerut ertare răposatului Caragiale și iarăși nu este adevărat că acest scriitor m'a ertat. Nici eu nu sînt din aceia cari cer ertare și nici Caragiale nu putea să erte, învinuirea mea fiind destul de serioasă. In acest proces am eșit învingător; dovadă ordonanța de achitare No. 30, pe care o copiez:

„Noi V. Rămniceanu, președintele Curței cu juați din districtul Ilfov, declarăm că deliquentul Const. Al. Ionescu este achitat de pâra ce-i se aduce, precum și de veri-ce despăgubire civilă. Dată și citită azi la 10 Iunie 1902".

Colaboratorul dv. Rodion, avea, cînd era colaboratorul meu la „Romînul literar", alte păreri despre mine. E liber să aibă ori și ce părere, personal, despre subsemnatul, însă e ținut să nu inducă cetitorii în eroare.

In ceea ce privește învinuirea pe care am adus-o lui Caragiale, justiția, la care răposatul a voit să se adreseze, mi-a dat deplină izbîndă.

D. Rodion nu spune adevărul, cînd susține că eu am inventat farsa cu plagiatul ungaresc. Eu, Domnule Director, am susținut ceea ce au susținut și d-nii Gr. Ventura și Alex. Florescu, după cum se poate vedea din broșura mea *„Originalitatea d-lui Caragiale"* (Tip. Carol Göbl, București).

Cred, Domnule Director, că veți binevoi să dați publicității această scrisoare, în același loc în care a apărut și articolul lui Rodion, după cum îmi dă dreptul și legea presei.

Al Dv. prea devotat

Caion

3 Noembrie 1913.

Iată dară pe d. Caion satisfăcut, pînă și în dorința de a și vedea scrisoarea tipărită în aceiași rubrică. Micile îndreptări, în text, sunt făcute de d. A. D. Xenopol.

Dar, trebuie să scoatem oare încheierea că d-sa persistă, cu o penibilă îndărătnicie, în afirmarea că... a avut dreptate, că *Năpasta* era plagiată?

Tonul echivoc ne dă de bănuit.

In ce privește echivocul celălalt, că subsemnatul avea cîndva alte păreri despre d. Caion, i-amintesc numai că după cele mai elogioase scrisori—le-am păstrat în colecție — și după cele mai măgulitoare atențiuni acordate bucăților modeste ce trimeteam „Romînului literar", d. Caion nu s'a crezut obligat să mă cruțe de... injurii în coloane, după cel mai scurt interval.

Dar aceste sunt lucruri prea vechi și prea puțin importante. Cealaltă chestiune însă, a „Năpastei" vom discuta-o încă și pe larg.

Rodion

Organizarea studențească

III

Căminul

O atmosferă de prietenie, fără nici un gînd chiorîș contra vre-unuia din membrii ei, o societate, în care să vie *orice* student, ar fi singura care să poată îndeplinitatea cerințe imediate ale studențimii.

Disensiunile cele mai grave au izbucnit astă toamnă: Pînă atunci, societatea avea o oarecare unitate. E just. Strînși în numele unui ideal, pur ori iluzionar, erau puțini; dar erau.

De astă toamnă mersul regulat al acestora a fost turburat. Cei mulți, restul de la 160 pînă la 900 de studenți, care ședeau deoparte au intervenit.

Sistemul electoral al societății a fost arătat defectuos. In urma penibilei crize de atunci s-a ales o locotenență de trei.

Sistemul aprobat e acesta: alegerea pe facultăți prin voturile *tuturor* studenților.

De la ei înșiși, mulți veneau, deci, în societatea pe care o sperau înfăptuită astfel.

Poate la baza acestei mișcări a fost ceva mai ocult. A fost poate ideia că participarea studenților de la științe, ar aduce elemente serioase și capabile. A fost poate chiar o amăreală existentă între facultățile de știință și cele de litere și drept. Se poate.

Fapt este, însă, că sistema s-a admis. Nu mai puțin, sunt mulți pe care, o spunem, apatia, caracteristica Iașului, nevoile, studiile, ori poate încrederea în geniul lor în raport cu calibrul general al centraliștilor, i-a făcut pe mulți să stea retrași—culpabil retrași—într'o dezinteresare vinovată.

Precum orice cetățean e culpabil cînd nu e interesat în afacerile republicei, precum orice breslaș e supus capitulației colegilor cărora le arată dispreț, atunci cînd, asigurați, se desinteresează de cooperarea tuturor; tot așa orice student ce încrezător în steaua și-'n tăcerea lui aurită, stă retras și nu vine la un loc cu toți ceilalți să coopereze, *e culpabil.*

Intrarea în luptă a noembriștilor, a fost un pas spre remediere și spre împrietenire. Rezultatul însă a fost negativ.

Timp de un an societatea n'a existat: a existat revoluția.

Multe planuri cu căldură croite, au rămas tot sub forma de deziderate în care erau și acum șase ani.

Această stare nu mai poate dura.

Și după cît știm, alegerile apropiate din luna aceasta trebue să-i pue sfîrșit.

A rămas în loc o chestie mare: acea a căminului.

Societatea trecută a muncit.

O recunoaștem.

Un cămin înjghebat din ajutoarele regelui, a comunii, a ministerului și din donațiile celor cu mulți avuți și filantropi, un cămin în care, pentru o pensiune mică, ori ce student, care în adevăr simte nevoia, să găsească confortul vieții liniștite necesare studiilor, un local spațios în care comercianții să aibă apartamentele de jos, a fost totdeauna ideia continuă a tuturor.

Regele consimțise să dea 50,000 lei din donația „Carol", de 300,000, ministerul promisese o sumă egală, primăria la fel, col. Langa donase 10,000 doi soți al căror nume regret că-mi scapă, donaseră un imobil; cu vre-o 200,000 căminul se putea înfăptui.

Inșiși doi miniștri promiseseră donații personale.

Fusese vizat hotelul „Romînia", se oferise casa lui Kogălniceanu, ce-i dreptul mică și neprietenoasă, actualul d. Rector plănuise și hotărîse o mărire a Universității, anume pentru cămin; un profesor pusese sa vîdă cu jumătate preț un loc bine situat, pentru construirea casei, creditul Urban făcu e avansuri pentru ușurința plătirii unui imobil al ei, o altă casă mare cu multe magazii avea să revie cu titlul de donație.

Posibilitățile erau multe.

Romînia porni războiu; și totul se întrerupse.

In această situație e acum această chestie.

Viitorul comitet are, în adevăr sfînta datorie de a lupta ori-cum, cu spiritul de împăcăciune de care vorbeam în rîndul trecut și cu dragostea de muncă, cu interesul efectiv ce-l arată d. rector să îndeplinească această operă.

Trebuie să recunoaștem că au muncit.

Un avînt nou și continuu, o societate serioasă, nedispreţuită de cei ce sunt serioşi, o orientare nouă a activităţii, un comitet muncitor (ţin să atrag atenţia că subsemnatul nu tinde prin aceste articole să intre în construirea lui), atenţia evidentă a on. Senatului universitar și a d-lui Rector, interesul celor inimoşi care s-ar convinge de rolul imens ce l-ar avea această instituţiune; căminul ar putea fi înfăptuit cu un traiu uşor, liniştit munca intelectuală înlesnită, și mulţi din cei ce se nevoiesc în slujbe și cu preparaţii, într'un oraş stins, ar reveni la o viaţă intelectuală superioară.

Bursele și subvenţiile, plata nu mai mare de 50 lei, cum e la căminul Studentelor din Bucureşti, ar întreţine această instituţie în adevăr salvatoare.

Pe aceasta în primul rînd, s-o aveţi în vedere d-lor studenţi.

Rîndul viitor vom vorbi despre bibliotecă.

Popov.

PRIMĂRIA COMUNEI IASI

In ziua de 16 Noembrie a. c. oara 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie prin oferte închise pentru reparaţia ce urmează a se face la depoul de furaj al Comunei. Valoarea lucrărei după deviz, lei 1004 bani 75.

Garanţia provizorie 40 lei.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice se vor aplica acestei licitaţiuni.

Devizul se poate vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 22483 7/26 Nov. 1913.

INFORMAŢII

— *D. Alexandru A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, a sosit astăzi în Iaşi, cu trenul de Paşcani.*

— Mîni, Duminecă oarele 4 p. m. are loc în localul clubului şedinţa comitetului executiv conservator democrat, sub preşidenţia d-lui ministru Al. A. Badareu.

Curios: de o săptămînă de zile custodele localului în care e instalat centrul studenţesc a plecat. Studenţii care au afaceri găsesc uşa încuiată. D-na proprietară aleargă în toate părţile, — de la d. Preşedinte la d. Rector, de la d. Rector la d. Preşedinte cerînd 1200 lei, fără nici un rezultat şi ameninţînd cu punerea sigiliilor.

Este d. rector al universităţii informat despre acest lucru?

Ciocnire de trenuri.— *Astă noapte, o ciocnire de trenuri s'a produs în staţia Albeşti de lîngă Ploeşti.*

Un tren de marfă s'a ciocnit cu un tren de petrol; zece vagoane au fost complect sfarcmate, un frînar a fost aşor rănit.

Din această cauză trenul expres No. 19 care urma să sosească la orele 11 şi 10 minute, a sosit azi dimineaţă la orele 6, iar trenul accelerat No. 1 care soseşte la orele 7.50 în Iaşi a sosit cu întîrziere de trei ore.

Panica în localitate a fost mare de oare ce dimineaţă se svonise că s'ar fi ciocnit trenul accelerat de Moldova şi că ar fi vre o 30 de morţi şi răniţi.

Controlînd ştirea la locul competint, ni s'a desminţit acest svon, dîndumi-se relaţiunile de mai sus.

Comisiunea pentru restaurarea monumentelor istorice a aprobat lucrarea de conservare propusă de serviciul technic al monumentelor, la biserica sft. Dimitrie din Hîrlău, zidită de Petru Rareş, a bisericilor Trei-Erarhi şi Sf. Neculai Domnesc din Iaşi.

De asemenea s'a cerut prefecturei judeţului ca săintervină la Primăria comunei Cotnari pentru buna conservare a resturilor de zidărie de la foastele Curţi domneşti ale lui Stefan cel mare, din acea localitate.

Circulă zvonul că d. Dim. Greceanu e dispus a demisiona din clubul conservator local pentru a face loc unei nuoi organizări a clubului, avînd un preşedinte, eventual pe d. Al. Marghiloman sau N. Filipescu şi doi vicepreşedinţi dintre cari unul ar fi, negreşit, d. Greceanu.

Dintre acei cari au aplaudat mai straşnic eri pasagiile antisemite, a fost şi ex prefectul de judeţ d. Costaki Negruzzi, care—se ştie—nu a avut şi nu are nici în viaţa privată, nici în viaţa publică relaţiuni cu semiţii. Nici măcar vr'un om de casă, ori vr'un om de afaceri.

D. Gh, Lascar secretarul general al Ministerului de Culte şi instrucţiune publică se află în localitate.

La întrunirea de ieri, din sala teatrului Naţional, convocată de Liga culturală n'a asistat nici d. V. Arion, preşedintele Ligei, nici d. dr. Manicatide, preşedintele secţiunii locale.

D. Cămăresescu, subdirectorul închisorilor, a sosit aseară în localitate.

D-sa a inspectat azi penitenciarul local.

Ni se afirmă că la gălăgioasele tirade ale d-lor Cosmovici, Cuza la întrunirea de eri, au fost aduşi în corpore, să aplaude, elevii şcoalei normale şi ai seminarului.

Direcţiunile şcolilor respective sunt, probabil, străine de această participare,

D. Stroescu inspector general al şcolilor primare a sosit azi dimineaţă în localitate.

Din sursă sigură putem da ştirea că ministerul de instrucţiune publică nu incuviinţează crearea de clase divizionare la nici una din şcolile secundare din Iaşi, neexistînd budget pentru aceasta.

Locuitorii Costache Niţă şi Gh. V. Manoil din satul Măcăreşti (comuna Costuleni) s'au plîns parchetului în contra jandarmului din suszisa comună care i-a brutalizat în mod barbar.

Dimisiea d-lui Teodosie Motăş din demnitatea de şef al Comptabilităţei la Creditul Urban fiindu-i respinsă d-sa îşi va relua serviciul.

Din Partea direcţiunei penitenciarului local s,a înaintat tabloul de graţieri întocmit ca de obicei în vederea sărbătorilor de Crăciun.

Azi la ora 3 se'ntruneşte Consiliul Comunal. La ordinea zilei confirmarea listei de alegători pentru Camera de Comerţ.

Consiliul de răsboi al Corpului IV de armată nu va ţinea şedinţe în cursul acestei luni.

Cu incepere de Marţi 12 Nembrie se vor plăti pensiile civile şi militare pe luna curentă.

In ziua de 16 Noembrie se vor întruni la Bucureşti, preşedinţii şi secretarii Camerilor de Comerţ din întreaga ţară, pentru a discuta chestiunile ramase nerezolvite în congres.

D. I. N. Pogonat, licenţiat al facultăţii juridice de la Universitatea din Iaşi, a fost numit magistrat stagiar la ocolul Codăeşti (Vaslui) în locul vacant.

Lucrătorul Julian Volf dela Fabrica da Scaune a suferit eri un groaznic accident, fiind lovit peste piept, de o greutate care e căzut de la înălţime.

In stare gravă a fost transportat cu cupeul Salvării la Spitalul Sf. Spiridon.

Elevii şcoalei normale de învăţători a asistat eri în corpore la leturghia de la biserica Sf. Sf. Spiridon

Femeia Maria Mazilu din str. Fîntînelor dispărînd de acasă fără urmă se duse pe şesul Ciricului unde se aruncă într'o fîntînă

Vecinii au scos-o teafără.

Eri pe la orele 8 un început de incendiu s'a declarat în str. C. Negri No. 20. Pompierii au localizat în grabă focul.

Liceul Naţional şi-a serbat eri patronul Sf. „Mihail şi Gavril" asistînd la Tedeumul ce s'a oficiat la biserica Talpalari.

După terminarea solemnităţei religioase elevii s'au întors la liceu cîntînd marşu „Deşteaptăte Romîne".

D. Ilie Ionescu, inspector al Teatrelor a sosit azi dimineaţă în localitate.

D-sa a verificat comptul timbrelor.

† Cu părere de rău înregistrăm ştirea că astăzi dimineaţă a încetat din viaţă, maiorul Al. Dimitriu, comisarul regal al consiliului de răsboiu de pe lîngă corpul IV de armată.

Maiorul Dimitriu a fost un excelenl militar şi în Calitatea de comisar regal s'a distins foarte mult în diferite ocaziuni.

In campania din vara trecută, defunctul a luat parte ca ataşat pe lîngă comandamentul Corpului IV de armată.

O crudă boală însă l'a răpit din rîndurile oştirii. Defunctul lasă regrete unaniprintre camarazii care l'au iubit şi stimat pentru calităţile sale distinse.

Rugăm îndurerata familie să primească expresiunea sincerilor noastre păreri de rău.

La 15 Noembrie a. c. ziua de naştere a lui V. Conta are loc la cimitirul „Eternitatea" din Iaşi desvălirea unui monument primului filosof romîn.

Sculptorul Iordănescu a făcut şi de data aceasta o operă de artă adevărată.

La aceaată serbare pioasă, familia lui Vasile Conta, Eliza Conta, Colonel Conta, Ana Conta-Kernbach cheamă pe întreaga familie sufletească a marelui lor frate.

1) Ministerul Instrucţiunei, Curtea de Casaţie, Camera deputaţilor, Magistratura şi Baroul iaşan, Universitatea, judeţul, comuna Iaşi, cadrul mai apropiat în care dînsul a lucrat.

2) Prietenii, revistele, societăţile culturale, gazetele şi pe toţi cîţi s'au manifestat ca admiratori ai lui.

3) Şcolile şi casa de economie întemeiate de către dînsul, iar prin aceste rînduri, familia invită studenţimea universitară şi pe toţi cîţi îşi simt în îngrădirea sufletului o cît de mică afinitate cu marele sămănător de idealism al neamului românesc.

Gazetele sunt rugate să reproducă această invitare.

Serbarea de la Războenl.—Eri s'a serbat cu o deosebită solemnitate, sfinţirea bisericei din Războeni, proprietatea Casei Sft. Spiridon din Iaşi, care a fost restaurată de curînd de către specialistul danez Larssen.

Din partea Epitropiei au plecat ca să ia parte la această solemnitate, d nii profesor dr. Riegler, epitropul casei, însoţit de d-nii Georges Ciurea, şeful serviciului administrativ şi Cozma, funcţionar al casei.

Plecarea din Iaşi a avut loc Joi la orele 3 după amiază, cu automobilul judeţului.

Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Antim, vicarul mitropoliei, asistat de preoţii casei, Chiriac, diaconul Stupcanu şi arhidiaconul Chesarie Ştefănescu de la mitropolie.

După terminarea serviciului divin, d. prof. dr. Riegler a ţinut ca în totdeauna următoarea frumoasă cuvîntare, care a stors lacrimi din ochii credincioşilor cari au luat parte la serbare.

Cuvîntarea d-lui prof. dr. Riegler la înaugurarea bisericei Războeni

Prea Sfinţite,
Cuvioasă Maică Starişă,
Onorată Adunare,

Ne-am întrunit astă-zi în această regiune a judeţului Neamtz, ca să serbătorim hramul bisericei din Războeni, un monument istoric, de care se leagă faptele eroice a romînilor din secule trecute.

Istoria spune că în apropiere de această biserică în localitatea numită Valea Albă a avut loc una din luptele cele mai înverşunate a moldovenilor cu Turci şi cu Munteni. Oştirile lor au înaintat pînă în aceste locuri şi după o luptă disperată Ştefan cel Mare a fost să se retragă pînă aproape de cetatea Neamţului.

Ajuns aice, mama lui nu l-a primit şi l-a rugat să se întoarcă cu oştirea lui ca să zdrobească pe duşmanii ţărei.

Ştefan cel Mare, ascultînd sfatul mamei sale, a urmărit pe Turci pînă ce s'a întîlnit cu dînşii în locul aceata lîngă pîrăul alb.

Aice s'a dat o luptă crîncenă. Ostaşii moldoveni au căzut cu miile şi în toată ţara era o mare jale. In amintirea acestei lupte îngrozitoare Ştefan cel Mare a clădit biserica în care ne-am întîlnit acuma.

La începutul anului 1911 am primit de la starişa schitului Războeni o adresa în care descrie în colori negre starea de ruină în care a ajuns biserica. In acelaş timp I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, *căruia biserica datoreşte o îndrumare fericită în care este animat de dorinţa de a reda bisericilor şi vechilor aşezăminte ale Moldovei vechia lor strălucire*, a cerut Epitropiei casei Sft. Spiridon ca să repare şi să previe prăbuşirea totală a bisericei din Războeni. Spre a-mi da samă de starea acestui vechiu monument secular am plecat din Iaşi în ziua de Paşte al anului 1911.

Am ajuns aice într'un amurg senin de primavară, soarele se ridicase deasupra orizontului şi o adiere lină a vîntului clatină frunzele copacilor din jurul bisericei.

Starişa Ştefănescu, care este sora mult regretatului Episcop Melchisedec s'a exprimat mirarea că am venit să visitez biserica şi schitul, căci nici un epitrop n'a făcut aceasta vre-odată. M'am convins că reparaţiunile cerute sunt indispensabile şi că trebue să facem toate sacrificiile pentru a preveni prăbuşirea complectă a bisericei.

Cu toată buna-voinţa şi dragostea pentru acest monument secular, lucrările de restaurare a bisericei nu s'au putut executa decît în anul acesta; împrejurări independente de voinţa noastră au făcut că toate reparaţiunile au fost amănate până în present.

De oare ce biserica din Războeni este trecută între monumentele istorice, ne am conformat legei şi am cerut prealabila autorizare de restaurare de la comisiunea monumentelor istorice. Preşedintele comisiunei d-l I. Kalinderu, cunoscut prin dragostea lui pentru monumentele naţionale, a aprobat imediat cererea noastră.

Astăzi, cu ocazia serbărei hramului acestei biserici, serbătorim şi completa ei restaurare şi cu o deosebită satisfacţiune privim acest monument istoric în toată splendoarea lui.

N'am cuvinte se exprim cît de mare este mulţumirea mea sufletească că fac parte din Epitropia care a realizat această frumoasă şi patriotică faptă şi mulţămesc colegilor mei N. Pogonat şi Christea cu concursul cărora am rezolvat chestiunea restaurărei acestei bisericei, care până acuma a fost uitată şi lăsată în părăsire. Valurile furtunoase cari au trecut peste acest sfînt locaş erau aproape să pericliteze existenţa lui. Din istoricul schitului Rezboeni se poate constata că a fost un timp cînd Epitropia casei sft. Spiridon a hotărît desfiinţarea lui. Insă la această hotărire s'a opus din toate puterile mitropolitul Moldovei din acele vremuri.

Eu cred că este o sfîntă datorie de a consacra monumentele vechi căci în aceste se oglindeşte trecutul unui neam, întocmai precum stîncile şi fosilele geologice sunt martori oculari a diferitelor perioade prin care a trecut pămîntul în cursul veacurilor."

Bazat pe acest principiu m'am opus din toate puterile mele la proectul de a dărăma vechia clădire „Institutul Grigore Ghica Vodă" din Iaşi; din contra l'am restaurat şi astăzi această splendidă clădire este o fală a oraşului Iaşi. Tot pentru acest motiv protestez în contra proiectului de a dărăma vechea Universitate din Iaşi şi consider aceasta ca o lipsă de pietate faţă de acest aşezămînt în care s'a pus bazele învăţămîntului nostru superior.

Biserica dela Războeni, în care ne-am întrunit astăzi, a fost clădită de Ştefan cel Mare în amintirea luptei care a avut loc în această regiune a Moldovei. Lupta era înverşunată şi mii de ostaşi s'au pierdut aice viaţa lor. Vestea despre această msre luptă a trecut peste hotarele ţărei noastre.

Papa de la Roma şi mari împaraţi au numit pe Ştefan cel Mare „salvatorul creştinităţei".

In aceste momente sărbătorim hramul acestei biserici seculare peste care soarele, luna şi stelele revarsă razele lor de lumină. Aice gîndul nostru se îndreaptă către eroii acelor timpuri triste, prin care a trecut neamul romînesc, se îndreaptă către acei bravi ostaşi, cart pentru patrie s'au perdut viaţa lor în aceste locuri, se îndreapta către marele Voevod conducătorul acelor ostaşi şi toate aceste gînduri oscilează mereu în sufletul nostru ca valurile nesfîrşite ale Oceanului. Corpurile neînsufleţite a ostaşilor s'au transformat în ţărîna din care este alcătuită patria noastră, iar faptele lor eroice vor rămîne în veci în memoria urmaşilor.

Cu această ocazie, cred de a mea datorie să relevez şi memoria marilor patrioţi, cari s'au născut în acest judeţ şi cari au contribuit la strălucirea neamului romînesc:

(Va urma)

*

In afară de un mare număr de credincioşi, au luat parte d nii C. Ghica, adm. plăşii Războeni, delegatul prefectului; Gh. Stefănescu, judecător, dr. Fabini, medicul spitalului Războeni, Gh. Popescu, fost primas, Gh. Mareş, avocat şi N. Monteanu dirigintele şcoalei.

S'a servit apoi în una din camerile Stăriţiei, o masă la care au luat parte reprezentanţii autorităţilor şi în tot timpul căreia a domnit o vie animaţie.

La reîntoarcere spre Iaşi, d. prof. dr. Riegler a inspectat spitalele din Tg. Neamţ şi Tg. Frumos.

In aceiaşi zi, fiind şi hramul mănăstirii Agapia, unde Arhiereul Antim trebuia să oficieze hramul, P. S. S. a fost condus cu automobilul în care au luat loc şi d-nii dr. Riegler şi Ciurea.

Aci au vizitat atelierul de ţesetorie, unde C. S. maica Epraxia Demi, stareţa mănăstirii le-a dat toate explicaţiile.

O serbare pioasă în Hîrlău.— Duminică 3 Noembrie între orele 10 şi 11 a. m., în biserica sf. Neculai-Munteni, s'a oficiat de preotul I. A. Parfenie, o panahidă pentru rezervistul Gheorghe Hriscu, mort în cîmpiile bulgare în campania din vara anului 1913. In orăşelul Hîrlău, cei peste 80 mobilizaţi romîni şi peste 80 mobilizaţi evrei, plecaţi cu toţii la chemarea patriei, spre a-şi face datoria, s'au reîntors la căminurile lor sănătoşi. Singur rezervistul Gheorghe Hriscu din batalionul de vînători, căsătorit şi tată al unui copil, şi-a găsit moartea eroică în cîmpiile bulgare. Din iniţiativa familiei, a primăriei comunei Hîrlău şi a rezerviştilor, i s'a făcut panahida de la 3 Noembrie. La această serbare pioasă, a luat parte primarul oraşului, cu întreg consiliul comunal. Şeful poliţiei cu aparatul poliţienesc în mare ţinută, şcoala de băeţi şi fete şi şefii cu funcţionarii autorităţilor din oraş.

Rezerviştii au ţinut de a lor datorie să ia cu toţii parte la această pioasă serbare. Ne pătrundeau în suflet cîntările bisericeşti şi rugăciunile zise pentru sufletul camaradului dispărut. Ascultînd înălţătoarea cuvîntare rostită, după oficiarea panahidei, de preotul I. A. Parfenie, ne simţam mîndri şi înălţaţi, că ne-am învrednicit de cinstea de a face campania din 1913. Imi sună şi acum în urechi cuvintele rostite „Patria, unde am văzut

Berăria „ZIMBRU"

Restaurant German de primul rang

Ca reclamă de deschidere

Intre orele 9 1/2 şi 11 1/2, se serveşte

Gulaş, Ţap sau şpriţ, cu pîine 55 bani

Băuturi indigene, şi străine

Precum şi minoări calde şi reci la orice oră din zi şi noapte cu preţuri moderate.

Serviciu prompt

întăi lumina zilei, unde ne hrănim, unde sunt oasele moşilor şi strămoşilor noştri, e mama scumpă nouă tuturor. Ca şi pentru mama noastră trupească, pentru patrie, la chemarea ei şi trebue să alergăm şi să ne dăm viaţa. Ce fericit şi veşnic amintit e unul ce 'şi dă viaţa pentru apărarea mamei sale, ce fericit şi veşnic amintit e cetăţanul, „ce-şi dă patriei, ce are mai scump, viaţa". Simţeam în sufletele noastre o înălţare, după cuvintele preotului şi o plăcere a alerga şi a ne da viaţa pentru patrie. Toţi, cei ce am asistat la această pioasă serbare, am eşit îndemnaţi sufleteşte de a ne face şi altă dată la chemarea patriei dat a cu avînt şi entuziasm.

Vasile Deleanu
rezervist şi contabil corporaţiei meseriaşilor Hîrlău

Duminică 10 Noembre c. ora 4 p m. în Amfiteatrul liceului Naţional are loc prelegerea d-lui dr. Zosin, pentru cultura generală pozitivă, tratînd despre *Cugetare*. Intrarea liberă.

† **Maiorul V. A. Vasiliu** a încetat din viaţă Joi, la locuinţa sa din strada Lăpuşneanu, în urma unei boli incurabile de care suferea de aproape şeapte ani.

Născut în Iaşi, fiu al comerciantului Al. Vasiliu. După terminarea şcoalei militare locale fu înaintat sublocotenent în regimentul 13. Ca locotenent făcu serviciul în batalionul 4 de vînători şi şcoala militară. Fiind înaintat căpitan e numit director al şcoalei de subofiţeri de la Bistriţa. Ciud fu avansat maior, trecu la Ministerul de Răsboi unde funcţioná pănă ce contractă boala care l a răpus.

Sfinţii Mihail şi Gavril fii patronu companiei de jandarmi rurali din localitate la sediul companiei din str. Sft. Atanasie a a avut loc o frumoasă serbare în faţa întregei trupe care a fost anume concentrată din judeţ.

In mare ţinută jandarmii au asistat la Te-Deum după care au fost invoiţi în oraş.

Conferinţele „Ateneului Popular".—Continuînd seria conferinţelor organizate în provincie de către „Ateneul Popular" din Capitală, d. I. Teodorescu, conferenţiar de istoria şi filosofia critică a religiilor la Universitatea Populară din Bucureşti, va ţinea mîne Duminică 10 Noembrie la orele 2 jum. p. m. în sala „Turn Verein" din str. Gîndu, o prelegere despre „Ştiinţă şi Religie".

Dată fiind personalitatea conferenţiarului precum şi interesul subiectului tratat, e de sperat că toată lumea cultă va asista la conferinţa d-lui Teodorescu.

Carţile de intrare costînd 1 leu de persoană se pot procura la sala Turn Verein.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de 23 Noembre a. c., în sala Caragiale foastă Pastia, o frumoasă *Serată Dansantă*, în scopul mărirei fondului societăţii destinat pentru ajutoare membrilor în cazuri de boală, etc.

Publicul vizitator va fi distrat în tot timpul seratei, de excelenta muzică Militară a Regim. 13 Stefan cel Mare.

La această serată se anunţă distracţii cu totul nuoi, ce se rezervă publicului vizitator.

CURA — Cea mai raţională de Unt de peşte pentru ADULŢI şi COPII —

e numai aceia cu:

UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

■ Trei cazuri noi de febră tifoidă au fost confirmate eri : în Ţicău, în Toma Cozma şi în Păcurari.

■ Reţineri de locuri pentru cele două reprezentaţii ale trupei franceze, la 20 şi 21 Noembrie se fac la agenţia „Thalia".

■ Abia s'au început cursurile liceului naţional şi au fost eliminaţi pentru indisciplină un însemnat număr de elevi.

E singurul mijloc de a se mai micşura numărul excesiv.

■ Eri fiind hramul bisericei Sf-ţii Voevozi din Tataraşi, slujba religioasă s'a făcut cu o pompă deosebită.

A asistat un mare număr de credincioşi.

■ In ziua de 28 Noembrie va avea loc în localul prefecturei de judeţ, concursul pentru ocuparea posturilor de notari în comunele rurale şi secretari arhivari la cancelaria administraţiilor de plasă.

Sunt necesare următoarele act : un act de naţionalitate, un certificat comunal de bună purtare, certificatul de absolvire a 4 clase primare şi un act doveditor de satisfacerea legei recrutărei.

■ Astăzi şi mîne Duminecă, au loc la Tecuci. examenele seriei II-a a absolvenţilor Şcoalei de Educaţie cooperatistă.

Delegat al ministerului este d. V. I. Radu.

❑ La conferinţele preoţeşti ce încep astăzi, I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, a delegat să-l reprezinte, pe iconomul Stavrofor Savin, rectorul Seminarului.

■ Afară de cele două senzaţionale spectacole ale trupei franceze Jeanne Rolly—Gaston Dubose, se anunţă pentru seara de 9 Decembrie un concert admirabil al lui Ioseph Sliwinski.

■ **Universitare.** — La examenul de filologie (Mittelhochdeutsch) a d-lui profesov Bratu a reuşit cu succes d-na Rosa Safrin, studentă.

■ D-na Ella Negruzzi, inspectoare a şcolilor secundare a inspectat cursul profesional al şcoalei „Steaua" asistînd la lecţiunile de franceză şi romînă.

■ **Moravuri botoşinene.**—Artistul Cirjă a jucat „Manasse" la Botoşani în seara de 5 Noembrie în sala Popovici.

Piesa a fost ţinută de zeci de vardişti. In timpul reprezentaţiei i s'au tăiat firele de la lumina electrică.

Totuşi jocul a continuat la lumina lămpilor, reportînd un imens succes.

■ Direcţiunea generală a a serviciului sanitar cu ordinul No. 66997 a. c. aduce la cunoştinţa publică că de la 15 Noembrie va începe să funcţioneze anul acesta *o şcoală de infirmiere* în Bucureşti.

Ori ce informaţiune privitoare se poate cere la cancelariile serviciilor sanitare (oraş şi judeţ.)

Candidatele vor căpăta bilete de drum (C. F. R.)

■ **Hoţiile unui soldat.** — Numitul Lateş, soldat în compania jandarmilor pedeştri, cu ocazia operaţiunilor comisiei de rechiziţie şi lichidare a bonurilor, s'a făcut vinovat de furtul a mai multor bonuri de rechiziţie.

Numitul a reuşit să sustragă cîteva bonuri, pe care apoi a căutat să le vîndă pe un preţ derizoriu. Un sergent de la comenduirea pieţei, observînd faptul acesta, i-a atras atenţiunea că de unde şi-a procurat bonurile. Luat din scurt, a declarat mai întăi că le-a găsit în piaţa halei, mai apoi văzînd că fapta sa va fi descoperită, s'a dus la un unchiu al său, de unde furînd suma de 50 lei, şi-a procurat un rînd de haine civile, a sustras o foae de drum şi falşificînd un bilet de voe pe care a semnat pe maior, a plecat cu trenul la Bucureşti, de unde apoi şi-a continuat călătoria mai departe pănă la Clineni, de unde avea gîndul să treacă graniţa. Spre nenorocul lui însă, un act falş de gimnaziu pe care-l avea asupra lui, de pe care ştersese cifra 3, uitînd să o înlocuiască şi în litere, a făcut ca să fie prins de graniceri.

La început dînsul a declarat că nu e militar dar luat mai din scurt a declarat că e dezertor de la compania gendarmilor pedeştri din Iaşi.

Zilele trecute a fost adus la Iaşi şi predat companiei, care l'a înaintat parchetului militar.

■ **Judiciare.** — Curtea de Apel secţia I-a admiţînd apelul reclamantei Elena Anton cu direcţia generală a C. F. R. a condamnat pe aceasta să plătească reclamantei 12,000 lei, cu titlul de daune pentru omorîrea soţului său într'un accident de tren.

Numita a fost aparată de d. avocat Eugen Herovanu.

— Curtea de Apel secţia II-a s'a pronunţat în procesul dintre d-na Adela Kogălniceanu cu d. I. Igiroşanu, pentru anularea contractului de vînzarea moşiei Ştiubeeni, respingînd apelul d-nei Kogălniceanu şi confirmînd sentinţa tribunalului care a dat cîştig în cauză d-lui Igiroşanu.

— Sesiunea Curţii cu juraţi din Fălticeni se va deschide în ziua de 16 Noembre.

■ Mîne după amează va avea loc înmormîntarea maiorului Dimitriu la care onorurile Militare vor fi date de către o companie din reg. 13.

Tot mîne va fi înmormîntat şi maiorul V. Vasiliu. Onorurile militare vot fi date de către o companie din batalionul de vînători.

✻ **Artistice.**—Secţia muzicală a Societăţei de Sport şi Muzică de sub conducerea d-lui N. Teodorescu a repetat pînă acum următoarele piese muzicale : „Frumoasa Dunăre albastră", Viaţa ţiganilor, La o roză". In curînd se va pune în repetiţie marşul din opera „Aida".

■ In curînd va avea loc o reprezentaţie a piesei „Manasse" în sala cinematografului Modern.

■ Amatorii de muzică bună se întreabă dacă excelentul cor al conservatorului nu-şi va stabili o producţiune regulată după cum a făcut orchestra.

■ Prin deciziunea ministerială No. 67529 se deschide pentru traficul cu Bulgaria portul Ostrov, cu observarea dispoziţiunelor luate anterior ; peste cîteva zile se va deschide şi portul Oltenita.

■ Prin deciziunea ministerială No. 67456 se deschide traficul cu Serbia cu îndeplinirea următoarelor măsuri : Se deschid porturile Severin, Gruia, Calafat, Bechet, Măgurele, Zimnicea, Turtucaia, Silistra, Cerna Vodă, Hîrşova, Gura Ialomiţei, Brăila, Galaţi şi Sulina.

La debarcare călătorii de cl. I vor fi supuşi la vizita medicală şi supravegheaţi timp de 5 zile la locul de destinaţie ; călătorii de cl. III pe lîngă măsurile arătate li se va desinfecta şi efectele.

Intrarea lucrătorilor în cete, a ţiganilor vagabonzi şi a persoanelor în rele condiţiuni de igienă este oprită. Se poate permite intrarea lucrătorilor prin Severin, în anumite condiţiuni.

Patentele de sănătate a vaselor vor fi examinate. Fructele proaspete, zarzavatul, legumele proaspete, substanţele alimentare de origină animală proaspete sînt oprite.

■ Cazuri de febră tifoidă s'au mai declarat : două în str. Apeduc 31.

In spitalul Sf. Spiridon s'au înregistrat trei cazuri mortale de febră tifoidă, între cari se găseşte şi deţinutul Gh. Stan, trimis din penitenciar.

Cazuri noui de scarlatină s'au declarat în str. Zograviloor 70 şi Vasile Lupu 73.

■ Cu începere de Luni, d. dr. Flor va inspecta şcolile oraşului. Luni va inspecta pe cele din disp. V.

■ Şcoala de agenţi sanitari va fi inaugurată săptămîna viitoare.

Intîrzierea provine din cauză că mobilierul comandat nu va fi gata de cît după cîteva zile.

Au cerut înscrierea în această şcoală 15 tineri din Galaţi.

■ Iată noul program de astă seară Sîmbătă 9 Noemb. al cinematografului Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli :

Culesul viilor în Marsala (Sicilia—Sudul Italiei).

Cel mai nou număr din Pathé Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Sculptorul orb. măreţ roman contimporan în 2 părţi. Scene şi situaţiuni emoţionante. Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor străine.

O farsă, comedie pariziană.

Saigon, oraş în Indo-China (Asia), interesante vederi după natură.

Bobo la New-York, scene foarte humoristice.

In pauza orchestrei debutează Carter, omul cu mîinile misterioase. Carter este un maestru incomparabil în dactilurgie, el uimeşte pe spectatori cu producţiile sale de dexteritate şi manipulare fenomenală. Carter este unicul în lume în aceste experienţe miraculoase. Carter e fratele lui André Deed, dar pe cînd acest din urmă apare numai pe pînza cinematografului în scene comice, Carter apare însuşi el, în persoană, pe scena Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 10 Noemb. două matineuri (3 şi 5 ore şi reprez. seală la 9 ore. Program nou duminical : „Venerea şi Psyche", reconstituire după legendele mitologice ; în primul rol apare d-ra Napierkowska — Max Linder şi Fiica marinarului; comedie interpretată desimpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian.

Atît la matineuri cît şi la reprezentaţia serală, ultimele reprezentaţii ale fenomenalului artist Carter.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

Conversaţie franceză

în scurt timp — după metoda Berlitz — individual şi în grup. Pînă la 9 seara — Condiţii avantajoase. — **Lecţiuni mai înaintate** *de literatură franceză, romînească, filosofie în familii distinse — d-ra Harnageo, Mitropoliei 2.*

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Menageră *la o persoană bine situată fie la ţară fie la oraş, cu sau fără copii caută loc. A se adresa str. Lozonski No. 17.*

In Biroul ISIDORE MARGULIES *se caută doi practicanţi sau practicante cu scriere rumoasă.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Raporturile Austro-romîne

Declaraţiile contelui Berchtold. Austria a sprijinit totdeauna pe Romînia.

Viena.—Contele Berchtold. răspunzînd mai multor discursuri ţinute în delegaţiunea ungară, a zis între altele, că monarhia n'a putut să se desinteresez cu totul în Balcani, din cauza importantelor ei interese pe care trebuia să le apere.

In ce priveşte pacea dela Bucureşti, ministrul relevă că. dreptul de a se revizui acel tratat, n'a fost cerut numai de Austro-Ungaria. ci a fost anunţat de către toate puterile.

La întrunirea ambasadorilor de la Londra noi am cerut dreptul de revizuire, avînd a face observaţiuni, de oare-ce repartizarea teritoriului cucerit nu era de natură a putea garanta, în mod absolut, o pace trainică.

Celelalte puteri, părăsind gîndul revizuirei, l-am părăsit şi noi spre a fi în acord cu ele.

Ministrul relevă că a consacrat în totdeauna Romîniei o deplină atenţiune. Aşa a fost în tot cursul crizei. Austro-Ungaria a cerut cu succes ca Romînia se fie reprezintată în întrunirea de la Londra. Deasemenea şi la Petersburg am făcut cît am putut mai bine, ca să se ţie cont de dorinţele Romîniei.

Această atitudine loaială faţă de Romînia va fi cu vremea vizibilă. Sînt încredinţat că relaţiunile noastre amicale cu regatul au rămas neschimbate.

D. Berchtold continuă apoi expozeul, vorbind pe larg despre monarhie şi statul albanez.

Imunitate parlamentară

Petersburg.—Duma recunoaşte prin 129 voturi contra 63 că este de dorit realizarea moţiunii care tinde a se stabil o imunitate a deputaţilor şi a membrilor aleşi în consiliul imperiului.

Teritoriile anexate la Serbia

Belgrad. — După ziarul *Politica* guvernul a elaborat un proiect pentru teritoriile anexate garantînd noilor supuşi deplina garanţie a persoanei şi averii cum şi libertatea religiei ; fără însă să acorde prealabil drepturi politice.

Prizonieri bulgari judecaţi

Salonic. — 105 prizonieri bulgari au fost aduşi de la Itaca aci, ca să fie judecaţi de curtea marţială.

Misiune romînă la Roma

Roma. — Ziarul „Tribuna" spune că ministrul marinei, amiral Millo. a primit azi dimineaţă misiunea romînă compusă din 8 Ofiţeri şi mecanici. Şeful misiunei este căpitanul Rădulescu. Guvernul italian a încuviinţat ca membrii acestei misiuni să se imbarce, pentru completarea instructiunei lor navale, pe bordul vaselor şcoalei Italieneşti.

Serviciul Telefonic

Audienţă importantă

Bucureşti.—D-nii T. Maiorescu şi Take Ionescu au plecat azi dimineaţă la Sinaia pentru a supune M. S. Regelui, proectul de mesagiu.

D. Maiorescu se reîntoarce în Capitală astă seară, iar d. Take Ionescu, Luni dimineaţă.

Escrocheria din Calaraşi

Calaraşi. — Instrucţiunea în afacerea escrocheriei din Calaraşi continuă.

D. Aurel Bădulescu a declarat că în adevăr a văzut pe Mehedinţeanu la Calaraşi, pe cînd se crede că s'a făptuit falşificarea cecului.

Excrocheria din Brăila

Brăila.—La casa marelui armator Alcibiade Embericos, s'a descoperit o fraudă mare în sarcina procuristului Casei d. Manolache Elefteriu.

Acesta încetul cu încetul a defraudat suma de peste 400,000 lei, pe care i-a cheltuit în orgii la Brăila şi Bucureşti.

Consiliul de miniştri

Bucureşti. — Eri la orele 3 p. m. s'a ţinut un consiliu de miniştri sub preşidenţia d-lui Titu Maiorescu.

D. prim-ministru a citit proiectul de mesagiu al deschiderii parlamentului, care va suferi oare-cari modificări, cînd va fi supus aprobării M. S. Regelui.

In acest proect se vorbeşte despre activitatea ţării cu prilejul mobilizării şi de acţiunea armatei în teritoriul anexat, de combaterea holerei a cărei invazie se datoreşte acţiunii militare de peste Dunărea.

Mai vorbeşte apoi de conferinţa păcii din Bucureşti, de anexarea teritoriilor cucerite şi de legile de organizarea acestor teritorii, legi menite să rîdice ţara la nivelul unde a rîdicat-o succesul acţiunii sale diplomatice.

Indemnizare pentru funcţionari

Bucureşti.—Prin o decizie a d-lui Take Ionescu, ministru de interne, s'a acordat cu începere dela 1 Noembrie, o indemnizaţie de 20 la sută din salarul brut, tuturor funcţionarilor administrativi şi poliţieneşti.

Congresul viticultorilor

Bucureşti. — La 21 Noembrie va avea loc în Capitală' congresul general al viticultorilor din întreaga ţară.

D. Badarau, ministrul lucrărilor publice, a acordat viticultorilor, o reducere de 50 la sută pentru cl. I şi a II-a şi 75 la sută pentru cl. III-a.

Delegaţiune romînă în Belgrad

Bucureşti.—D. N. Iorga, a plecat la Craiova, de unde împreună cu delegaţii aşezămîntului „Madona Dudu", va pleca la Belgrad, unde vor fi primiţi de regele Petru, căruia îi va remite clopotul donat de prinţul Karagheorghevici şi care se află la biserica „Madona Dudu".

Se va face o primire cordială acestei delegaţiuni.

Plecarea prinţului Fürstenberg

Bucureşti.—Eri, după consiliul de miniştri, toţi domnii miniştri s'au dus la gară pentru a saluta pe prinţul Fürstenberg, fostul ambasador al Austriei în Capitală, care pleacă la Viena de unde va merge la Madrid.

In afară de miniştri, se mai aflau de faţă persoane de elită, corpul diplomatic şi membrii coloniei austro-ungare.

Prinţul Fuerstenberg şi-a exprimat încă odată via sa părere de rău pentru că părăseşte Bucureştii.

Holera la Constantinopol

Bucureşti. — O telegramă sosită din Constantinopol anunţă că s'a ivit acolo, şase cazuri noui de holeră.

Ataşaţi romîni în Balcani

Bucureşti.—In ultimul consiliu de miniştri, s'a hotărît să se numească ataşaţi militari, pe lîngă fie-care stat balcanic.

Se ştie că pînă acuma se găsea cîte un ataşat militar, pe lîngă două state balcanice.

Telegramă Urgentă

Răsboiu pe toată linia

Flota generală gata de plecare
La Lazăr Iosef în str. Mare
Asalt de „Fine Bijuterii"
Adevărate minunăţii

Ceasoarnice de precizione
Ultima invenţiune
Mîndre podoabe de frumuseţe
Pentru cadouri la logodne şi pentru mirese

Cu mic cu mare daţi năvală
La *Lazăr Iosef* în str. Mare
Căruia s'a dus vestea peste hotare
Că vinde mai eftin ca ori şi care.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL"

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner
ARANJAT CU MOBILĂ NOUĂ
Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale
sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**
Preţuri foarte convenabile
Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

A apărut :

Noua lege a firmelor

Toţi comercianţii să se grăbească să şi-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienţii.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner.

Un exemplar 25 bani

Fîn paring

Se vinde ca un vagon şi jumătate, calitate bună. A se adresa în strada Săvescu No. 5 A. G.

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase şi mentale.

S'a mutat în str. Anastasie Panu 8

Consultaţiuni 6—7 seara

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaş', Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită. artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din :

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.
— Telefon No. 101 —

Automobil de lux

Landolet-Limousin putere 20—30 cai, în perfectă stare ; se vinde imedial, informaţiuni la tipografia H. Goldner, str. Mîrzescu 17.

Profesoară de engleza

se caută. Informaţiuni la Tipografia H. Goldner între oarele 2—3 p. m.

LICITAŢIE

Se aduce la cunoştinţa Onor. Public că în ziua de 11 Noembrie crt., ora 11 a. m. se va vinde la licitaţie la secţia III a Tribunalului Iaşi, *imobilul din str. Eternitate No. 27,* avere rămasă pe urma defunctului preot Gh. Profiriu.

Goldstein Matelii

— Moaşă premiată —
— Stradela Armeană No. 6 —

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital
Str. Cuza-Vodă, 46
Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Ştefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari se resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In doua ces d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţe, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să se ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toţi *Droghiştii şi Farmaciştii.*

PORTE-PUTÛ
En FONTE INCASSABLE
Prix: 6f50
Raymond GARIEL
Pr. Rue de la Moisson, PARIS
GRILLAGES, etc.

FONDOIR
Prix..... 6f50
R. GARIEL
Pour Porcs et Faisans

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2032—Marți 12 Noembrie 1913

Reforma electorală

La ordinea zilei se discută marea chestie a reformei legei electorale. Reforma e anunțată de partidul liberal și pare-se că nimenea n'ar fi contra unei reforme. Divergințe sunt numai asupra modalității, cum s'ar putea ajunge la resultatul practic, ca alegerile să fie libere și deci, alesul să represinte adevarata voință a alegătorilor nu a guvernului.

Proprietarii cred că singură mărirea colegiului ar fi suficientă a înlătura corupțiunea, silnirea, tîrguiala, presiunea, amenințarea și toate cele lalte arme mai mult sau mai puțin constituționale și cunoscute, de care rînd pe rînd au usat guvernele cîte s'au succedat la cîrmă, mai cu samă, guvernele fără nici un razim în masa alegătorilor.

Credințele în genere n'au la baza lor convingerea, deci nici siguranța că așa va fi, adică că vom ajunge la zile senine ca marele principiu constituțional—*Țara să guverneazǎ prin ea însăși* — să fie aplicat mai cu samă sub un partid, care au dat dovezi de multe ori, că știe utiliza, presiunea ca armă electorală convingătoare.

De aceia credem că întăia datorie în eficacitatea și sincera aplicare a reformei, este a se lua măsuri ca să se asigure reala independență a alegătorilor de puterea statului, de puterea guvernelor.

Și în această ordine de idei, găsesc că are interes a pune în evidență o opiniune a unui membru valoros al partidului liberal, Dl. N. Popp din Craiova, opiniune pe care afirma că o va supune diriguitorilor partidului ca soluție cinstită și tranșantă în risipirea ficțiunei constituționale *„Toate puterile în stat emană de la națiune“*.

Ce spunea d. Popp.

Dacă se dorește sincera aplicare a constituției și anihilarea puterei escesive și vătămătoare a guvernelor, apoi singura soluție este, a se împărți țara în categorii pe terenul activității sale economice și culturale; acordînd fie căreia categorii dreptul a avea un număr de representanți în parlament după importanța sa. Iar parlamentul astfel ales formînd numai o singură Cameră să proceadă la alegerea Miniștrilor.

Prin acest chip, se va lua Coroanei dreptul a numi Miniștri, adică, Regele nu va mai fi acuzat că are Miniștri personali, guvernul fiind expresiunea majorității representațiunei naționale.

Această opinie aparține în întregime familiei liberale și n'ar fi fără interes a se ști dacă partidul liberal reflectează asupra ei, macar prin prizma unui viitor mai îndepărtat.

Dar ceia ce se discută acuma este, dacă timpul fiind sosit, nu e bine a se desființa existentele trei colegii, pentru a ne duce fără nici o transiție la colegiul unic, ca prim pas spre votul universal.

Ne știutorii de carte sînt piedica realisărei idealului, votul universal.

Prin colegiul unic, neadmițindu-se la vot pe neștiutorii de carte, nu se chiamă la viața publică pe acei ce sunt lipsiți de acest drept. Reforma neaducînd de cît schimbarea dreptului de vot de la un colegiu la altul.

Care vra să zică reforma propusă ar avea de obiect a se aduna alegătorii actualelor 3 colegii într'unul singur, fără a se chema la viața politică elemente nuoi, elemente care ar fi fost lipsite de acest drept sub legea actuală.

Contra votului universal, sau în favoarea lui, nu s'a manifestat nimica până acuma. Ba ceva mai mult, nici pentru colegiul unic nu s'a manifestat vre o clasă oare care socială. Inițiativa a plecat de la un partid politic care nu o dată a dat dovadă că știe a colora cu prisosință instituțiile ce a creat, ca organe de partid.

In chestie rămîne, ca reforma să fie făcută de diriguitorii țărei, după patriotismul și experiența lor, numai și numai spre folosul țărei, prin libera manifestare a voinței ei.

Mi se pare că nu ar fi de prisos a afirma odată mai mult, că ori ce reformă va fi fără efect, dacă nu se vor mai întâlni măsuri a asigura independența alegătorului de puterea statului. Conrupțiunea a făcut negreșit mult rău țărei în perioadele electorale, dar nu e mai puțin adevarat, că răul cel mai mare, a fost opera presiunei administrative și teroarea.

Cînd alegătorul va fi pus în măsură a se manifesta liber, atuncea se va vedea de cîtă maturitate politică este el capabil și dacă colegiul unic, ori sufragiul universal, ar fi cel mai bun mijloc ca manifestare politică și ca operațiune electorală.

Până atuncea, o reformă a legei electorale nu va da alte resultate de cît doar acelea de a putea cu mai multă ușurință aplica teroarea de la colegiul al 3-lea și asupra alegătorilor de la colegiul I, ori a aplica conrupțiunea de la colegiul I, la alegătorii colegiului al 3 lea.

In ori ce reformă care are de obiect a produce o schimbare radicală în întregul nostru regim politic, e absolută nevoe de un regim de transiție, fie pentru a se experimenta sistemul, fie pentru experiența alegătorului, care n'a dat încă dovada maturității. Or, un regim de transiție nu s'ar putea administra mai bine de cît reducînd colegiile electorale de la 3 la 2.

Colegiul I cuprinzînd alegătorii de astăzi și proprietarii până la venit anual de 500 lei, toți ceilalți alegători ai colegiului al doilea de astăzi, împreună cu toți știutorii de carte să formeze colegiul al doilea. Deputații colegiului al 3-lea trecînd la colegiul al 2-lea din nou format.

Bine înțeles că reforma va cuprinde numai alegătorii Camerei Deputaților, Senatul rămânînd pe baza actualei organizări, care se va schimba după experiența ce se va face cu alegătorii Camerei Deputaților.

Cu alte cuvinte, noua reformă va cuprinde măsuri legale pentru a asigura independența alegătorului.

Transformarea actualilor trei colegii pentru alegerile de Cameră, în două colegii ca și în alegerile pentru Senat.

Printre măsurile de a se asigura independența alegătorului, în primul loc este nevoe a se decreta inamovibilitatea funcționarilor de ori ce ram și grad.

Apararea comerciantului. industriașului, meseriașului și ori cărui producător de abuzul administrativ și de presiunea administrativă. Severa pedepsire a conrupțiunei, teroarei și promisiunilor cu caracter de conrupție electorală. Apoi după oare care experiență de maturitatea politică a alegătorului, se va procede la votul universal pentru a se asigura alte interese ale neamului.

G. D. Șerban.

NOTA ZILEI

Fetișism.

Unul dintre copiii „Cuvîntului“ s'a înamorat de un... chioșc.

Da, de un „chioșc dintre brazi“, despre care ne spune în versuri:

De și e singur, părăsit
In mijlocul pădurii
Tot îmi e drag, ba chiar iubit,

Nu e un amor... platonic, ci pasionat, îngrijitor, formidabil.

Oh! cît n-ași da din nou să-l văd
Să-l încunun cu flori
Și fața lui să o desmierd
Cu mii de sărutări...

Și-apoi să fiu din nou pribeag...
Și'n cînturile mele
Din nou să-i spun, cît mi-a fost drag
In nopțile cu stele...

Cum dracu o să... desmierde „fața„ chioșcului? Balan să-l priceapă!

Balan
Și Cehan...

POLITICE

O notă a parte

In concertul de aprobări — cele mai multe fără rezervă — ce întîmpină ideea șefiei d-lui Maiorescu, credem nemerit a reproduce și o notă deosebită. D. Rădulescu-Motru vede cu scepticism încercarea de a se produce numai o diversiune, ori de a se inventa un expedient prin proclamarea șefiei conservatoare în persoana d-lui Titu Maiorescu.

„Din momentul în care succesul d-lui Take Ionescu s'a afirmat la Atena, șefia d-lui Maiorescu se impunea ca un suprem expedient. Șefia aceasta, în primul rînd, este o asigurare luată asupra viitoarei atitudini a d-lui Maiorescu însuși: șefia implică rivalitatea. In al doilea rînd, șefia d-lui Maiorescu este o somațiune respectoasă la adresa Coroanei.

Dacă va fi denunțată colaborarea, și dacă partidul liberal nu poate veni la guvern, atunci va trebui să rămînă un guvern Maiorescu, fără foștii colaboratori ai d-lui Maiorescu. Puntea spre o guvernare pur conservatoare este dar aruncată în modul cel mai respectuos. In sfîrșit, șefia d-lui Maiorescu mai are și avantagiul, că dacă nu se împlinesc așteptările, ea va trece ca un episod fără consecințe pentru organizarea partidului conservator: scopul ei este să zădărnicească aspirațiunile și planurile altora.

Toate acestea sunt văzute clar de toată lumea. Singurul, presupus că nu le vede, este d. Titu Maiorescu. Avem credința însă, că d. Maiorescu nu numai că le-a văzut, dar le-a și prevăzut.

Bătrînul prim ministru a dat destule dovezi, că nu este născut pentru rolul de a servi ca expedient la combinațiile altora. Ultima dovadă pe care a dat'o cu ocazia divorțului său politic de d. N. Filipescu, ar fi trebuit să rămînă și cea din urmă.

D. Titu Maiorescu este, dintre oamenii noștri politici, unicul poate care își scrie zi cu zi însemnările vieții sale; și oamenii care își scriu însemnările vieții au o psihologie specială: ei gîndesc prin prisma opiniunei posterității... D. Maiorescu deabia a terminat să-și scrie pagina cea mai glorioasă a vieții sale, însemnîndu-și zilele cît a prezidat conferința păcei dela București. Cum ar putea dînsul acum trece dela această pagină glorioasă la pagina șefiei... de expedient? Nu; este prea cu experiență d. Maiorescu pentru a începe o aventură, care i-ar putea știrbi capitalul moral cîștigat cu atîta muncă și onestitate“.

MICI POLEMICI

Unul care nu-și mai iubește specialitatea este profesorul Manicatide.

Președintele secțiunii locale a Ligei a lipsit de la întrunirea de vineri la care au luat parte și atîția... copii.

*

„D. X. controlor teatral a făcut inspecția timbrelor“ spune o informație.

Par'că ar fi vorba de regia monopolurilor...

*

Cel mai reușit matineu în sala teatrului național a fost acel al Ligei culturale, de vineri.

Numărul școlarilor a fost imens.

*

D. Caion scrie textual — în chestia pretinsului „plagiat“ al „Năpastei“:

„Am susținut ceea ce au susținut d-nii Ventura și Al. Florescu...“

Așa dar a... plagiat?

*

Deviza d-lui Cancel, șef al studenților naționaliști, este: non olet.

De aceea a concurat la bursa „Hilell“. Ar fi acceptat și o bursă... „Manasse“.

*

D. V. Arion a preferat să lase pe d. Brîndză să prezideze meetingul Ligei, prevăzînd că n'o să facă... brînză multă cu agitația.

*

D. A. C. Cuza a cetit la întrunirea publică o scrisoare prin care se probă că d. A. D. Holban are aceleași idei ca și acum 40 de ani.

In mai puțin de jumătate din acest interval, d. Cuza a fost anarhist și socialist și junimist și conservator pur și naționalist și antiiorghist etc.

*

„Cuvîntul“ susține că d. dr. Manicatide era în sala teatrului în timpul întrunirii; președintele a afirmat că nu.

Iată, pentru excelentul medic, avantagiul de a fi atît de... mic.

OAMENI ȘI LUCRURI

Higienă școlară

E o temă la ordinea zilei. Chiar în orașul nostru — atît de ingrat în ce privește higiena în genere—subiectul poate fi de actualitate. Nu numai pentru că, de astăzi începînd, medicul șef a început inspectarea localurilor de școli. Dar — mai cu seamă—inovația făcută—cu mărirea exorbitantă a contingentelor școlare pentru cursurile secundare pune în discuțiune înainte de toate — înainte chiar de problema învățămîntului, orariului și disciplinei, — chestiunea esențială a higienei, a sănătății publice.

Iată un studiu care rămîne încă în întregime de făcut. In țară la noi puține lucruri au fost atît de mult și atît de ușor trecute cu vederea ca problema higienei școlare, despre care într'o recentă lucrare se ocupă medicul orașului Severin, d. dr. Daniel.

„Igiena modernă are un domeniu vast, —scrie autorul lucrării.

In afară de profilaxie, ea este fiziologia aplicată sau rezumatul cunoștiințelor noastre asupra legilor, care guvernează producțiunea celor mai înalte forme ale sănătății fizice, intelectuale și morale.

Cu alte cuvinte, igiena a devenit atît de importantă pentru viața socială, în cît ea reclamă, în interesul colectivității, ca individul acestei colectivități să dobîndească și să-și mențină puterea de sănătate în toată integritatea ei—vigoarea fizică, — în cît mașina o nenească să dea cea mai mare muncă cu cea mai mică uzură.

Iată ideia *solidarității omenești* isvorîtă din însăși principiile igienei moderne: toți membrii unei colectivități sunt biologiceste și socialmente solidari.

O colectivitate, o națiune sau colectivitățile secundare care o compun, are nevoe de o igienă specială.

Cu progresele uriașe ale civilizațiunei în toate ramurile activității omenești, s'au creiat necesități sociale noui, s'au ivit boale noui, necunoscute și nebănuite de lumea veche.

Industria, mașinismul modern, exploatarea solului și a subsolului, industria minieră, agricultura etc., au creiat colectivități a parte, cu boalele lor speciale, cu terapeutica lor, și deci cu igiena lor specială. S'a legiferat și regulamentat igiena acestor colectivități.

Tot astăzi și cu *colectivitatea școlară.*

Școala considerată cu drept cuvînt ca un isvor de boale și diferite deformațiuni, trebue să prezerveze pe copii de aceste boale, să repare diformitățile de care sunt atinși, să combată predispozițiunile pe care ereditatea și condițiunile rele în care trăesc, le-au imprimat să fortifice constituția lor, să le redea vigoarea fizică pentru a rezista la muncă și la boale, cu un cuvînt, să facă pe copii mai apți din punct de vedere fizic și intelectual la lupta pentru viață“.

Dar pentru a ajunge la rezultatul acesta cîtă muncă va trebui, cîtă luare aminte!

Și noi nu suntem încă, măcar, în epoca studiilor și a pregătirilor,—necum în acea a rezultatelor!

Rodion

Intrunirea comitetului executiv conservator-democrat

Rezumatul cuvîntării d-lui Al. A. Badareu

— Succesul de la Atena.—Concentrarea conservatoare și șefia d-lui Maiorescu.—Reformele liberale.—Chestia agrară.—Reforma electorală.—Chestia evreiască.

„Silit de întrebările amicului Teodoreanu, vorbesc despre chestia zilei de azi. O leg cu ziua de 20 Decembrie 1912 cînd aproape în aceleași împrejurări ticăloase, v'am afirmat, că șeful nostru va fi răsbunat contra detractorilor săi.

In țară, în lumea politică, s'a produs în Decembrie trecut, aceiași criză morală sau mai bine zis amorală, ca și acum.

Dacă englezii atunci ar fi putut ceti gazetele romînești, ar fi închis împreună cu toți diplomații prezenți la Londra, ușile ministrului romîn. In ignoranța acestor recomandări din țară, lumea diplomatică din Londra a primit pe șeful nostru după recomandările marilor ziariști engleji cari îl cunoșteau, a oamenilor de stat de acolo și l'au tratat după înalta lui valoare intelectuală și culturală.

Cu ce a aflat Take Ionescu despre sentimentele guvernelor și națiunelor reprezentate la Londra, ne-am orientat în politica noastră față da criza balcanică. Legăturilor făcute acolo între Take Ionescu și Venizelos datorim înțelegerea la momentul oportun, fără o alianță scrisă, cu gruparea greco-sîrbă-muntenegreană.

Tot acelor legături datorim și inițiativa propunerei capitalei noastre pentru tratarea și încheiarea păcei. Tot acestor legături mai datorim și consolidarea păcei de București, în momentul cînd era grav amenințată prin înțelegerea bulgaro-turcă și neînțelegerea greco-turcă.

Pacea de la Atena consolidează definitiv pacea de București. Cît a făcut Take Ionescu pentru pacea de la Atena, știu mai bine primii miniștri grec și turc de cît invidioșii și geloșii șefului nostru.

Adversarii lui Take Ionescu pot inventa orice cancan, orice legendă. A dispărut însă o legendă, pe care interesații o strecuraseră în sufletele naivilor; bulgarofia lui Take Ionescu, care i-a adus monstruoasa acuzare din partea d-lui Filipescu, a doua zi după ce a părăsit Banca ministerială.

Take Ionescu a contribuit în mod hotărîtor la izolarea actuală a Bulgariei, care o va face inferioară față de noi. Dacă cumva această izolare va aduce putința înțelegerei la o laltă a Turciei, Greciei, Serbiei, Muntenegrului, cu noi,—două milioane și jumătate de baionete, — opera este de natură să producă gelozii nu numai printre noi, dar și peste hotare.

Să nu vă lăsați amăriți de balele invidioșilor, ci să sărbătoriți cu mîndrie pe omul care a realizat așa operă.

*

Influența acestei opere asupra politicei interne? Concentrarea conservatoare, șefia d-lui Maiorescu.—Ca conservatori să ne bucurăm de prima, ca democrați să ne bucurăm de a doua.

Partidul conservator se îndărăptnicise pe caracterul de partid de clasă, afirmînd incompatibilitatea originei democrate cu sarcina de șef al acestui partid. Succesul de la Atena ne aduce ca șef al partidului pe un profesor.

Evolutia trebue să ne bucure.

Se poate ca tot succesul de la Atena să aducă denunțarea colaborărei. Țara va pierde. Dar pierderea va fi infinit mai mică, de cît ar fi fost un al treilea răsboiu balcanic.

*

Colaborarea, participarea noastră la guvern, precum și răspunderea noastră ca partid, ne aduce să vorbim de chestii la ordinea zilei: chestia evreiască, programul liberal.

In Iași ați avut două întruniri de agitații antisemite, organizate de liga culturală, care de vreo cîțiva ani a devenit o mașină politică.

Dacă ași fi fost întrebat de căpăteniile evreilor, nu i-ași fi sfătuit să facă în public reclamațiile lor. Faptul participărei la mobilizare cu același avînt ca și noi, era mai elocvent de cît toate discursurile și tot istoricul din întrunirele evreilor pămînteni.

Guvernul nu s'a gîndit nici odată nici să modifice articolul 7, nici să deie drepturi evreilor în massă.

Nu se va mulțumi însă cu declarația că dorește naturalizarea individuală a evreilor mobilizați, ci sper că va găsi o modalitate, precum ar fi suspendarea votărei altor naturalizări pînă la votarea naturalizărei mobilizaților, sau un alt mijloc, prin care să dovedească în fapt intenția de a face dreptate.

In momentul cînd statele se consolidează pe bază etnică, nu poate fi vorba de slăbirea acestei consolidări, prin introducere de masse de alte rase.

Agitatorilor trebue să le spuneți, că degeaba mai învoc primejdia numărului, și primejdia cotropirei, mai cu seamă în ce privește Moldova.

Ne înmulțim astăzi cu 100,000 suflete pe an. Cînd starea sanitară la țară se va îmbunătăți, ne vom înmulți cu 130,000 suflete pe an. Cînd din această sută de mii, 80,000 sunt țărani, iar din cei 20,000 orășeni, abia 5,000 sunt streini, nu se mai poate vorbi de primejdia numărului de străini.

Cotropirea în Moldova? Evreii cotropitorii autorităților? Evreii îmbogățiți prin sugerea resurselor autorităților; evrei vinovați de paralizarea energiei autohtonilor! Sub ce formă?

Altă-dată era circiumarul evreu, lipitorele satelor. A dispărut de 30 de ani și țăranul din Moldova nu este nici mai puțin sarac, nici mai puțin otrăvit. Comerciantul evreu era o aparență. Sluga comerciantului sau industriașului străin,

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, Bucarest.

care li trimetea marfă şi care li dădea un procent din care să trăiască. Astăzi se pot număra pe degete evrei din toate oraşele Moldovei, la un loc, cari mai fac comerţ cu propriile lor mijloace.

Evreul antreprenor public redus la mai nimică; evreii arendaşi mai toţi dispăruţi, cel puţin aci în Moldova.

Ca moldovan nu pot de cît să fiu trist că în momentul ciud ne ridicăm vălul de pe ochi, vedem o îngrozitoare sărăcie generală.

*

Inţelegeţi bine că o aşa groază de sărăcie, nu o poate împrăştia reformele anunţate de liberali.

Expropierea nu va aduce ameliorarea, după cum n'au adus nici legile agrare din 1907, pentru că starea economică nu se poate schimba cu paragrafe.

Baza nu este proprietatea instrumentului de muncă, ci felul de muncă, cantitatea producţiei, partea în această producţie.

Ţăranul din Moldova, proprietar a 5 hectare este mai sarac de cît ţaranul din Muntenia, care n'are nici un palmac de pămînt, dar munceşte în dijmă. Păcatul legilor agrare din 1907 a fost că a adus salariatul sărăcăcios din Moldova în Muntenia, în loc să aducă dijma din Muntenia în Moldova.

Lipsa de pămînt? Casa rurală are moşii de 36 milioane pe care n'are cui le vinde şi pe care dacă le-ar arenda după preţurile regionale, nu i-ar aduce cuponul, căci la ce rezultat poate ajunge cu 20 lei pogonul, pe care îl cumpără cu 800 lei.

Dacă la expropriere se va plăti preţul just, ţăranii vor avea pămîntul mai scump în proprietate, de cît îl au astăzi cu arendă; iar dacă preţul nu va fi just, nu va mai fi o expropriere, ci o confiscare.

Dacă Ţara sau partidul meu, va cere această reformă, o voiu primi, dar fără credinţă în eficacitatea ei.

*

Vorbind de reforma electorală, d. Badareu, zise că-i este indiferent colegiul unic sau votul universal, de oarece, ori cum nu se va schimba nimic din situaţia de azi. Eligibilii vor fi tot acei de azi, cari vor avea la dispoziţie mijloacele necesare, pe cînd ceilalţi vor reminea în situaţia de astăzi, dacă nu vor fi afiliaţi unei organizaţiuni politice ale căror voinţi sunt ratificate de către corpul electoral.

Terminînd, d. Al. Badareu, zise:

„—Aşi dori ca partidul conservator sau, cel puţin partidul conservator-democrat să-şi facă un program după trebuinţele reale ale ţerei şi după rolul social al unui partid conservator, care ştie că e datoria sa, de a întări instituţiile prezente şi spre folosul ţărei, de cît de a le deslănţui după părerile de agitaţii ale unora şi altora.

Sper că partidul conservator democrat îşi va alcătui programul după sentimentele şi nevoile reale ale ţărei.

Şi dacă partidul liberal va cere concesii cu privire la realizarea reformelor sale, partidul conservator-democrat va trebui să ceară concesii pentru reforme sociale şi politice de ordin conservator, şi rezultate din nevoile reale.

INFORMAŢII

Simbătă 16 Noembrie va avea loc încorporarea oamenilor din contingentul 1914.

Acei care vor veni din regiunile care au fost contaminate de holeră vor fi minuţios examinaţi; de asemenea toate camerile regimentelor au fost radical desinfectate.

La o librărie din localitate s'a afişat o convocare a Centrului studenţesc, pe ziua de 15 a lunei curente.

După informaţiunile noastre această convocare nu vine de la comitetul centrului şi nici nu se ştie cine este autorul ei.

D. Al. A, Badareu, ministrul lucrărilor publice a plecat aseară în Capitală după o şedere de două zile în Iaşi.

Tot aseară a plecat şi d. Gh. Lascar, secretar general al ministerului de culte şi instrucţiune publică.

Ieri, Duminică, la orele 4 p. m. s'a întrunit comitetul executiv al clubului conservator-democrat în saloanele clubului. Au luat parte aproape toţi membrii comitetului.

In prima pagină a ziarului cetitorii noştri găsesc un rezumat al comunicării făcută de către d. ministru Al. A. Badareu, preşedintele comitetului executiv.

„Uniunea Educatoarelor Romîne" din Iaşi a adresat un călduros apel către populaţia de la periferia oraşului îndemnînd-o să deie luare aminte cursurilor populare ce se ţin, duminicele, în diverse şcoli ale oraşului sub auspiciile zisei organizaţiuni.

Un incident violent a avut loc la palatul de justiţie între doi avocaţi din localitate. Incidentul va avea, se pare, consecinţe judiciare.

Ieri Duminică s'au ţinut la Tecuci examenele şcoalei de Educaţie cooperativă în presenţa d-lui V. I. Radu delegat al ministerului Instrucţiunii şi Niţu delegat al centralei Băncilor populare şi cooperativelor.

S'au presentat 27 candidaţi ale căror răspunsuri au fost suficiente.

Asemenea creaţiune întemeiată prin iniţiativa particulară a d-lui M. Badescu, cu sprijinul moral a cîtor-va profesori din Bucureşti, e menită să răspundă unei adevarate nevoi.

Băncile populare sunt foarte multe, peste 3500 cu un capital de aproape 150 milioane şi au mare nevoe de personal.

Pregătirea ce se dă elevilor în asemenea şcoale de educaţie cooperativă e cu atît mai bine venită, cu cît cei mai mulţi sunt fii de săteni. Unii au deja întrebuinţare în bănci, şi au venit la şcoala aceasta să-şi complecteze cunoştinţele.

Ei vor forma pepiniera de funcţionari mărunţi, şi vor avea acţiune mai eficace pentru că sunt chiar dintre săteni.

Astăzi dimineaţa au început la Mitropolie, conferinţele pastorale ale preoţilor din oraşul şi judeţul Iaşi.

Dimineaţa s'a oficiat în catedrală un serviciu divin de către Arhiereul Antim Petrescu, care apoi a ţinut o cuvîntare preoţilor, arătînd însemnătatea acestor conferinţi.

După aceasta preoţii au trecut în sala corului mitropolitan, unde au loc conferinţele.

Părintele P. Savin, rectorul seminarului Veniamin, e delegatul mitropolitului.

A luat apoi cuvîntul Arhiereul Antim care presidează conferinţele.

Mişcarea populaţiei *în luna Octombre.*—Născuţi: băeţi: ortodoxi 56, alte religii 1, mosaici 33. Total 90. Fete: ortodoxe 50, alte religii 3, mosaici 24. Total 77.

Căsătoriţi: ortodoxi 56, alte religii 3, mosaici 17. Total 76.

Morţi: barbaţi: ortodoxi 54, alte religii 5, mosaici 25. Total 84. Femei: ortodoxe 53, alte religii 7, mosaici 23. Total 83.

Veniţi din alte comuni şi morţi în spitale 19 casuri.

Noua Revistă Romînă a a părut cu următorul sumar:

Noutăţi: Şefia d-lui Titu Maiorescu.—O nouă anchetă în chestiunea balcanică.

A. Davidoglu: La inaugurarea cursurilor Academiei Comerciale.

A. D. Xenopol: „Manasse" şi Ronetti-Roman.

Artur Gorovei: Antimilitarism.

Ramiro Ortiz: Arturo Fraf.

Al. Mihuleţ: Erorile în justiţie (2).

Cronica teatrală.—N, Davidescu: „Manasse" de Ronetti-Roman.

Insemnări—Revista Revistelor.

Eri a avut loc căsătoria religioasă a d lui Mitică Dorojan cu d-ra Carolina Kordasesfski, fiica d lui Kordasefski, comerciant în piaţa Sf. Spiridon.

Nuni au fost d-na şi d. Ionescu, librar.

Astă-zi fiind sărbătoarea Sf. Mina, s'a serbat hramul la biserica Sf. Andrei, unde se află icoane făcătoare de minuni.

Serviciul religios a fost oficiat de un sobor de preoţi, la care a asistat un mare număr de credincioşi.

D-na Casuca Tincu, institutoare la şcoala de fete No. 3 „Petru Poni" şi d-na Elena Antonescu, institutoare la şcoala de fete No. 2 „Regina Elisabeta" au fost transferate una în locul alteia.

D-na Tincu va lua şi direcţiunea şcoalei „Regina Elisabeta".

D-na Ana Vrînceanu, învăţătoare din Bivolari, a fost transferată la şcoala din Ungheni.

Muncitorul Timofte Iuraşciuc din comuna Mădîrjac, a împuşcat din imprudenţă pe consăteanul său Ivan Daniloc care a rămas mort pe loc.

Postul de jandarmi cercetează.

Femeia Maria I. Bucataru din satul Fîntînelele s'a sinucis prin strangulare.

Cauza acestui act disperat nu se cunoaşte.

Cuvîntarea d-lui prof. dr. Riegler la înaugurarea bisericei Războeni

(urmare)

Prea Sfinţite,
Cuvioasă Maică Starişă,
Onorată Adunare,

In satul Ghinduani s'a născut Vasile Conta, o podoabă intelectuală a ţărei noastre şi pe care moartea nemiloasă l-a rîpit în floarea vieţei din mijlocul concetăţenilor lui. *Se pare că flacăra inteligenţei lui Conta a ars cu o strălucire prea mare* şi de aceea s'a stins aşa de repede.

Tot în acest judeţ, în satul Humuleşti, s'a născut neîntrecutul povestitor Ioan Creangă, care de şi a dispărut cu timpul său de pe scena lumei, a lăsat în urma lui lucrări literare a căror faumuseţă încîntă toată suflarea romînească. Natura a înzestrat pe acest fiu al poporului cu o inimă sentimentală şi o inteligenţă mare. Viaţa lui poate să fie comparată cu o corabie aruncată de valurile furtunoase ale mărei în toate direcţiunile. Bogat în creaţiunile sale literare, însă sărac materialminte el s'a luptat cu mizeriile vieţei pînă la ultima lui suflare. Şi care altul de cît mine putea să cunoască mai bine sărăcia lui, care i-am dat îngrijiri medicale în mica lui căsuţă din mahalaua Ţicău?

In judeţul Neamţ s'a născut şi cronicarul Vasile Alexandrescu Urechie care a sacrificat o mare parte din viaţa lui istoriei naţionale. El a fost unul din acei cari au luptat pentru ideea că monumentele istorice, de orice natură ar fi, trebuie păstrate şi restaurate. Condus de acest principiu V. A. Urechie a fost iniţiatorul restaurărei unui mare număr de monumente naţionale.

In judeţul Neamţ s'a născut şi regretatul Ştefan Vîrgolici, unul din cei mai distinşi profesori ai Universităţei din Iaşi. Ştefan Vîrgolici a fost un membru marcant al „Junimei" din Iaşi, societate sublimă, care a determinat avîntul mare al culturei naţionale.

Din „Junimea" fac şi făceau parte d-nii: P. P. Carp, falnicul stejar al partidului conservator; Maiorescu care a purificat limba romînă şi i-a dat farmecul dulce al limbelor latine; Vasile Alexandri neîntrecutul poet al neamului romînesc; Iacob Negruţi scriitor eminent; A. Naum, poet şi academician iubit; A. D. Xenopol eminent istoric şi critic etc.

O figură măreaţă, care pentru prima oară a zărit lumina zilei în judeţul Neamţ este mult regretatul Episcop Melchisedec, fratele stariţei al acestui schit cuv. maica Suzana Ştefănescu, care de şi în vîrstă de 90 de ani, conduce încă şi astăzi această mînăstire cu multă pricepere şi cu multă demnitate.

La o mică distanţă de aici este satul Şerbeşti, proprietatea mea. In acest sat Episcopul Melchisedec a început cariera lui ca simplu învăţător. Casa în care se afla şcoala lui a fost lasată să cadă în ruină. In dată ce am devenit proprietarul acelei moşii am reclădit această casă ca un semn de veneraţiune către acela pe care l'am iubit foarte mult. Tot odată am dăruit comunei Şerbeşti un teren pentru o şcoală şi o grădină frumoasă.

In calitate de învăţător harnic şi inteligent, Melchisedec ş'a atras dragostea marilor boeri Cantacuzin, proprietarii Şerbeştilor în acele vremuri. Aceşti boeri l'au trimes în Rusia pentru studiul teologiei şi acolo s'a distins foarte mult. Reîntorcîndu-se în ţară, s'a ridicat repede la toate treptele bisericeşti pînă ce a fost ales Episcop al Romanului şi membru al Academiei Romîne. In ceia ce priveşte biserica din Războeni, Episcopul Melchisedec, într'o frumoasă monografie, a făcut istoricul complect al acestei biserici şi a tradus inscripţia de pe piatra seculară pe cari o vedeţi în faţa pridvorului. Intr'o cuvîntare a mea, cu ocazia inaugurărei „pavilionului Langa" din Iaşi, am relevat sufletul nobil şi bunătatea divină a lui Ştefan cel Mare cetind această inscripţie care sună:

„In ziua de 26 Iulie al anului 6984 de la Adam sau 1476 de la Hristos s'a sculat puternicul Mahomet. împăratul turcesc cu toate puterile sale, cu dînsul a venit şi Basarab Voevod cu toată ţara lui ca să jefuească şi să pearză ţara Moldovei şi a ajuns pînă la pîrăul alb. Şi noi Ştefan Voevodă şi cu fiul nostru Alexandru eşit-am înaintea lor aice şi am făcut cu dînşii mare război în 26 Iuli şi biruiţi fură creştini de către păgîni şi căzură multă mulţămime din ostaşi moldoveni. Pentru acei bine-veită Ştefan Voevodă din buna sa voinţă şi zidi acest templu *întru pomenirea şi desufleţia tuturor pravoslavnicilor creştini care aice au perit*".

Istoria ne spune că în urma acestui războiu o mare jale era în toată ţara. Suveranii ţărilor străine s'au supărat pe Voevodul Bassarab fiindcă a dat ajutor păgînilor în contra creştinilor. Numai Stefan cel mare a aratat şi în această ocasiune că în pieptul său bate o inimă nobilă; el a trecut peste toate aceste supărări şi contrar obiceiului de a se ridica monumente pentru a glorifica victorii strălucite, el a clădit această biserică întru amintirea luptei mari în care a fost invins şi totodată a iertat şi pe fraţii munteni lăsînd să se graveze pe piatra seculară următoarele cuvinte: *„întru amintirea şi desufleţia tuturor pravoslavnicilor creştini cari au pierit"*. Aceste cuvinte dovedesc că Stefan cel Mare era convins că între popoare de acelaş sînge şi din pieptul cărora răsună aceiaş limbă orice duşmănie este trecătoare.

Credinţa lui Stefan cel Mare s'a îndeplinit, căci, fraţii Moldoveni şi Munteni s'au unit pentru vecie şi au format falnicul regat al Romîniei, sub sceptrul iubitului nostru Suveran Carol I.

De la marea luptă de la Războeni, au trecut aproape 4 jumătate secole; ca valurile mărei, s'au succedat generaţiunile cari au avut de suportat multe evenimente triste, cari, în diferite timpuri au apărut pe orizontul ţărei, Dară toate au trecut şi astăzi Romînia poate să fie mîndră de situaţiunea ei morală, politică şi economică.

Ultima mobilizare, entuziasmul mare al ostaşilor chemaţi să-şi facă datoria către patrie, trecerea grabnică a armatei noastre peste Dunăre, toate aceste dovedesc pînă la evidenţă că un viitor strălucit este asigurat României.

Biserica lui Stefan cel mare din Războeni este adînc înrădăcinată în pămîntul naţional şi în armonie perfectă cu imprejurimile ei.

Sunt fericit că mi-a fost dat să asist la sărbarea de astăzi, cu atît mai mult că anii copilăriei i-am petrecut nu departe de aceste locuri. In alte timpuri această biserică era frumoasă şi bine întreţinută.

Insă un mare număr de ani ea a fost lasată în părăsire şi ajunsese o adevărată ruină; acoperămîntul putred, pridvorul căzut, ferestrele scoase, pereţii crapaţi etc. Astăzi în urma reparaţiunilor făcute de noi, această biserică, îmbracată în haina nouă, este o podoabă a judeţului Neamţ. Situată în mijlocul unei păduri seculare, departe de fluerăturile automobilelor, de signalele tramvaielor, de vuetul uzinelor, de ţipetele oamenilor, sunetele clopotelor, însoţite cu cînticile melodioase ale păsărilor te transpoartă cu gîndul în regiunile unei fericiri eterne.

Despărţindu-ne de acest templu divin e un interes că fie-care din noi este dator se lucreze pentru fericirea patriei noastre *căci toate spiţele sunt necesare pentru a face o scară*. Să nu uităm că întemeietorul acestei biserici este voevodul Ştefan cel Mare a cărui domnie lungă de 47 de ani este întrecută numai de domnia iubitului nostru rege Carol I.

Domnilor,

Acuma au sunat clopotele care vestesc că sărbătorim hramul acestei biserici, că este ziua pomenirei bravilor ostaşi care au murit aice pentru neamul şi ţara lor.

Aş vrea ca prin glasul meu această duioasă amintire să răsune în inimele, în cugetul d-voastră, aş vrea că sunetele clopotelor, însoţite de cuvintele mele, să deştepte în fie-care, aice la piceoarele altarului în faţa căruia ne aflăm, sentimentele unei înfrăţiri eterne.

Ştefan cel Mare, disprins din lanţul divin, s'a oprit pe pămîntul acesta şi după o domnie de 47 de ani s'a reîntors în sferele misterioase de unde vin sufleteleale se şi bune. El s'a reîntors în acele sfere, însă a lăsat în urma lui un popor viteaz, a lăsat urmele activităţei sale pe pămîntul acesta, a lasat un mare număr de biserici ca un simbol de recunoştinţă divinităţei care l'a condus în acţiunele sale. Epitropia generală a casei Slt. Spiridon restaurînd radical această biserică, ş'a indeplinit datoria ei faţă de donatorii casei şi faţă de ţară, şi doresc din adîncul sufletului meu că din regiunea acestor păduri seculare, în mijlocul cărora se află accastă frumoasă biserică să strălucească soarele libertăţii, al iubirei de patrie şi de neam, or ce Romîn care îşi iubeşte ţara ar trebui se viziteze acest monument secular, ca un omagiu de recunoştinţă către marele Voevod Ştefan şi oştenilor lui care aice ş'au perdut viaţa lor.

Cu aceste cuvinte termin mulţumind P. S. S. Arhiereului Antim Petrescu şi clerului pentru bine cuvîntarea lui, precum şi tuturor reprezentanţilor autorităţilor şi întregei asistenţe care s bine voit să onoreze cu prezenţa lor serbarea de astăz.

Să trăească M. S. Regele Carol I, să trăiască M. S. Regina Elisabeta, să trăiască întreaga noastră dinastie.

Să trăiască şi să înflorească falnica biserică de la Răsboeni.

BANCA MOLDOVA

SOCIETATE ANONIMĂ

S'a mutat de la 26 Oct. în palatul ei propriu din Str. Cuza Vodă.

La spitalul Sf. Spiridon s'a făcut rotaţia internilor care au împlinit 6 luni stagiu la un serviciu medical, conform regulamentului concursului de interni.

Comisiunea de lichidare a bonurilor de rechiziţie va înainta mîne ministerului de finanţe, rezultatul operaţiunilor comisiunilor oraşului şi judeţului.

La oraş ministerul a plătit aproape un milion pentru caii rechiziţionaţi,

Eri a avut loc înmormîntarea maiorului Al. Dimitriu fostul comisar regal al consiliului de răsboiu.

Onorurile militare au fost date de o companie din regimentul 13 Ştefan cel Mare şi un escadron din regimentul 7 roşiori.

D. Căpitan Petrovici a ţinut o frumoasă cuvîntare, relevînd meritele defunctului.

Tot ieri a avut loc înmormîntarea maiorului Vasilia.

Ecouri.—Magazinul „Cristian" din str. Lăpuşneanu 23, face cunoscut clientelei sale că a primit un frumos asortiment de pălării şi forme foarte distinse.

Waldemar Psylander, distinsul artist dramatic, celebritatea daneză care obţine succese în lumea întreagă, apare astă seară Luni 11 Noembrie pe ecranul cinematografic Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli. Simpaticul maestru interpretează rolul principal al piesei „Amor şi laşitate" adaptare după romanul scriitorului danez Urban Gad (3 acte), d-ra Clara Wieth şi alţi artişti de seamă ai celor mai principale scene scandinave interpretează celelalte roluri.

Cei doi lăudăroşi,—Prince şi furnicele. două comedii admirabile sunt de asemenea cuprinse în noul program de astă seară Luni al cinematografului din sala Circului Sidoli, precum şi alte subiecte interesante şi cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă: Catastrofa din Melun (Franţa) cea mai îngrozitoare ciocnire de trenuri. La 2 Noembrie un tren rapid venind din Lyon cu o vitesă de 90 km. pe oră s'a ciocnit cu un tren de poştă. In acestă teribilă catastrofă 40 de persoane şi-au pierdut viaţa şi 50 au fost grav rănite,—etc.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri: Jeana d'Arc, fecioara de la Orleans, epizod din războiul franco-englez (1429). Măreţe reconstituiri istorice (două părţ).—Serbările din Lipsca (centenarul războiului naţiunilor)—Max Linder colecţionar de ghete, comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA"**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA"**.

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Astăzi fiind ziua onomastică a prietenului și Administratorului nostru Victor G. Cristofor, „Opinia“ îi trimete felicitări, dorindu-i și grabnică însănătoșire.

In școala comercială gradul inferior numărul înscrișilor este de 36 în clasa I 26 în clasa II-a și 21 în clasa III-a

D. dr. Veisa a fost numit asistent la catedra de medicină legală la facultatea de medicină din Iași.

A apărut „Ilustrațiunea Națională“ anul X No. 1 cu un bogat sumar literar și artistic.

Numărul elevilor înscriși în anul acesta la gimnaziul Wachtel e de 160.

Astăzi Luni la ora 5 p. m. are loc o ședință a consiliului de higienă al orașului.

A apărut „Cuvînt Moldovenesc“ No. 5 pe anul 1913. Redacția revistei este în Kișinău.

Ieri Duminică d, dr. Flor, împreună cu d. Jean Constantinescu, inspector secundar, au vizitat casa Niculeanu, din str. Anastasie Panu pentru care s'a cerut autorizația de la școala particulară.

Cu începere de la 25 Octombrie a. c, s'a deschis în suburbia Tatarași str. Calarași No. 9 în casele d-lui dr. Cosmovici o grădină de Copii a Statului. Se primesc copii în etate de 4—7 ani. Invățămîntul gratuit. Pentru înscrieri a se adresa la cancelaria școalei în toate zilele de la orele 8—11 a. m. și de la 2—4 p. m.

La examenele pentru gradul de maior, au fost chemați din Iași căpitanii Dubert și Al. Ionescu din reg. XIII.

Consiliul facultății de științe e convocat pentru mîine la orele 4 și jum. p. m. pentru a discuta chestia repartizarei burselor de câte 50 lei din donația Carol, pe timp de 8 luni.

Mai sunt și alte chestiuni la ordinea zilei.

Școlare.—S'au numit pe 1 Noembrie ca suplinitori ai jud. Dorohoiu: 1) D. P. Leonte, absolvent de gimnaziu la școala din Miorcani, în locul d-lui Gh. Voranicescu, transferat.

2) D-ra Eliza Vasiliu, abs. de școală profesională la școala din Carasa și ca diriginţă a acelei școale.

— S'a numit pe 10 Noembrie pe d-na Zamfira Stamboliu, licențiată în litere, ea suplinitoare la școala de băeți No. 1 din Vaslui, la catedra d-lui C. Manoilescu revizor școlar de Vaslui.

— A fost transferată pe 1 Noembrie 1913, d-ra Lucreția Balan, de la școala Băcești—Roman, la școala No. 2 din Tg. Burdujeni—Botoșani.

— S'a acordat un concediu de un an, cu începere de la 15 Oct. 1913, d-nei Sabina Roguski, conducătoare la grădina de copii din Roman.

— S'a transferat pe 1 Noembrie 1913 d-na Natalia Lateș, de la școala din Simionești—Roman, la școala din Grumăzești post II-lea jud. Neamț.

— Intre 15 și 20 Noembrie sunt chemați la București, normaliștii cari au depus examenul de capacitate în sesiunea de Iunie și Octombrie, spre a-și lua locurile în învățămîntul primar rural.

La 15 Noembrie a. c. ziua de naștere a lui V. Conta are loc la cimitirul „Eternitatea“ din Iași desvălirea unui monument primului filosof romîn.

Sculptorul Iordănescu a făcut și de data aceasta o operă de artă adevărată.

La aceaată serbare pioasă, familia lui Vasile Conta, Eliza Conta, Colonel Conta, Ana Conta-Kernbach cheamă pe întreaga familie sufletească a marelui lor frate.

1) Ministerul Instrucțiunei, Curtea de Casație, Camera deputaților, Magistratura și Baroul iașan, Universitatea, județul, comuna Iași, cadrul mai apropiat în care dînsul a lucrat.

2) Prietenii, revistele, societățile culturale, gazetele și pe toți cîți s'au manifestat ca admiratori ai lui.

3) Școlile și casa de economie întemeiate de către dînsul, iar prin aceste rînduri, familia invită studențimea universitară și pe toți cîți își simt în îngrădirea sufletului o cît de mică afinitate cu marele sămănător de idealism al neamului românesc.

Gazetele sunt rugate să reproducă aceasfă invitare.

In locul regretatului maior Dimitriu, va fi numit comisar regal al consiliului de război, d. căpitan I. Petrovici, actual raportor.

D. G. Macri din Galați ne trimite traducerea unui articol apărut în ziarul „Patris“ din Atena cu privire la recentele evenimente și intervenția d-lui Take Ionescu.

Vom publica mîni acel interesant articol.

Conversație franceză

în scurt timp — după metoda Berlitz — individual și în grup. Pînă la 9 seara — Condiții avantajoase. — **Lecțiuni mai înaintate** *de literatură franceză, romînească, filosofie în familii distinse — d-ra Harnagea, Mitropoliei 2.*

Berăria „ZIMBRU“

Restaurant German de primul rang

Ca reclamă de deschidere

Intre orele 9 1/2 și 11 1/2, a. m. se servește

Gulaș, Țap sau șpriț, cu pîine 55 bani

Băuturi indigene, și străine

Precum și mîncări calde și reci la orice oră din zi și noapte cu prețuri moderate.

Serviciu prompt

S'A REDESCHIS

Hotelul și restaurantul „CENTRAL“

— Iași, Strada Gh. Mîrzescu —

Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUĂ

Bere, vinurile cele mai bune și Aperitive speciale

Sub direcțiunea cunoscutului **Leon From**

Prețuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunți și Baluri

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei“

Serviciul Telegrafic

Presa germană și declarațiile contelui Berchtold

Berlin.—Ziarul „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ scrie: Expunerea d-lui Bertchtold o fost salutată aci ca o deplină lămurire a politicei externe a Austro-Ungariei, în cursul crizei.

Programul d-lui Berchtold, a cărui bază nu a fost dobîndri de teresuri în balcani, ci numai asigurarea echilibrului pe Adriatica, a fost realizat cu toate împotrivirile și încurcăturile.

Rămîne meritul d-lui Berchtold de a fi salvgardat cele mai importante interese ale viitorului monarhiei, fără a stabili cereri cari puteau provoca alte cereri de altă parte și aduce conflicte primejdioase între Marile Puteri. In apararea trebuințelor speciale ale monarhiei d. Berchtold a știut să aibă în vedere pacea europeană și cea ce nu era totdeauna ușor, să menție acordul cu Marile Puteri, ținîndu-și pînă la capăt programul.

Politica austro ungară a fost de folos și întărirei interne a triplicei fără ca raporturile de alianță cu tripla înțelegere să fi fost compromise; din contra, existau semne că lucrarea diplomatică comună în decursul crizei orientale a micșorat mult diferendul dintre grupările marilor puteri. Ca semn de o mai bună dispoziţiune care domnește în Europa, se poate privi francheța împăciuitonre cu care d. Kokowzew a vorbit la Berlin față de barbații oficlali, cu privire la cestiunile ce mai sînt încă de rezultat de către diplomație. Inpresiunile satisfăcătoare ale acestor intrevorbiri vor fi de efect favoracil pentru raporturile dintre Germania și Rusia cum și pentru înțelegerea europeană.

Tratativele turco-sîrbe

Constantinopol.—Se asigură. din ivvor turcesc, că în urma tratativelor oficioase turco-sîrbe, ambele părți vor parafa bazele premergătoare ale tratatului de pace de îndată ce ambele guverne vor primi aceste baze și negocierile vor începe.

Revolte studențești la Madrid

Madrid.—Studenții au făcut o manifestațiune eri după prinz. Poliția a încercat să împedice drumul, însă a fost respinsă. Un comisar a fost trîntit la pămînt. Poliția a încercat din nou să risipească pe manifestanți, dar aceștia s'au reformat din nou și s'au îndreptat spre Puerta Delasol unde au fost definitiv respinși. Poliția a curățat cu totul piața. Vre-o 20 studenți au fost arestați. Toți studenții arestați au fost puși în libertate, murind unul dintr'înșii.

Deputațiunea romînă la Belgrad

Belgrad. — Deputațiunea romînă, în frunte cu d. N. Iorga, care are a preda regelui Petru clopotul de la biserica Madona Dudu din Craiova, a fost la Belgrad.

Delegațiunea a fost primită de regele Petru. La această audiență a azistat și d. Pasici.

La Academia regală s'a ținut o ședință solemnă, la care d. Iorga a făcut o comunicare cu privire la clopotul donat de Caragheorghevici.

Regele Petru a decorat pe d. Iorga cu ordinul sf. Sava, în gradul de ofițer și pe d-nii Cimanopol și Ghivroceanu, în gradul de comandor.

In astă seară are loc un banchet, în onoarea deputațiunei romîne.

Serviciul Telefonic

Situația în Bulgaria

Bucureşti.—Legațiunea bulgară a trimis ziarelor un comunicat, prin care desminte ştirea despre abdicarea Țarului Ferdinand.

*

Viena.—Azi au circulat aci svonuri alarmante cu privire la Țarul Ferdinand. Cu toate desmințirele oficiale se afirmă aci, că regele Ferdinand a și părăsit Sofia și că acum nu se gîndește de cît numai să asigure succesiunea prințului Boris.

Ori se crede aci că însuși dinastia Coburg e compromisă.

Deraiare

Ploești.— In gara de triagiu, a deraiat aseară un tren de marfă. Trei vagoane au fost sfărâmate.

Consfătuire politică

Bucureşti. — Azi dimineață a avut loc o consfătuire politică la d. Maiorescu acasă, la care au participat d-nii M. Cantacuzino, Paul Greceanu și Barbu Catargi.

S'a discutat despre reorganizarea partidului conservator.

Sosirea M. S. Regelui în Capitală

Bucureşti. — M. S. Regele se reîntoarce în Capitală mîne la orele 5 după amează.

Va fi întîmpinat la gară de toți d-nii miniștri și de un numeros public.

Consiliul de Coroană are loc Miercuri, orele 11 dimineață la palatul regal.

Șefia d-lui Maiorescu

Bucureşti.—In cercurile conservatoare se svonește, că chestia șefiei d-lui Maiorescu va fi fapt îndeplinit pînă într'o lună de zile.

Proclamarea se va face de către organizațiile conservatoare din țară și nici de cum printr'un congres convocat în Capitală, cum afirmau unii.

Schimb universitar

Bucureşti.—Cu ocazia vizitei făcută la Atena de către d. Take Ionescu, profesorii universitari din capitala Greciei au hotărît să instituiască un schimb de cursuri între Universitatea elenă și Universitățile romîne, în același mod ca și schimburile între universitățile germane și americane.

Astfel, în fiecare an, profesorii universităţii din Atena vor ţine cursuri în ţară la noi, iar profesorii universităţilor din Iaşi şi Bucureşti vor ţine cursuri la Atena.

E de dorit ca această hotărîre să se pue în practică cît mai curînd.

Interviev cu d. P. P. Carp

Bucureşti.—D. P. P. Carp împreună cu d-na, a părăsit azi Capitala, pentru a întreprinde o călătorie în Italia și Tunisia.

D. Carp va lipsi din țară 4 luni de zile.

*

Inainte de a pleca, d. Carp a fost intervievat de un redactor al „Adevărului“ cu privire la retragerea sa din șefia partidului, d. Carp a răspuns:

— *„Eu cînd zic că mă retrag, m'am și retras definitiv și irevocabil.*

Acum nu doresc de cît un lucru: ca acei cari îşi zic încă amicii mei, să mă lese în pace şi să nu bată monedă cu numele meu, nici să fabrice intervievuri, pe care nu le dau.

In chestia expropierei, d-nul Carp a zis:

— **„Dacă cumva conservatorii cedează asupra chestiei expropierei, mă întorc în țară și voiu combate pe ori-cine, care va admite violarea drepturilor de proprietate“.**

In chestia electorală, d. Carp a zis:

— **„Dă-mi voie să fiu sceptic în această privință“.**

In chestia viitoarei șefii, d Carp a zis:

— **„Conservatorii au să aleagă pe d. Maiorescu ca șef. Foarte bine fac“.**

Pod peste Dunăre

Bucureşti. — In un discurs electoral ținut la Plevna. d. Radoslavof, primul ministru al cabinetului bulgar, a anunțat construirea unui pod pe Dunăre între România și Bulgaria.

Asupra acestui fapt, se știe că guvernul nostru a fost sesizat, dar n'a fost nimic hotărît definitiv.

Importante comenzi la Lucrări Publice

Bucureşti. — Astăzi d. A. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, a lucrat cu directorul general al c. f. r. pentru importante comenzi de material rulant.

D. ministru a aprobat comanda a 20 locomobile „Pacific“ de la casa Marfeiul din München. Această casă este creatoarea tipului „Pacific“.

Locomobilele vor fi predate direcției c. f. r. în timp de 11 luni și anume cu începere de la luna șaptea, cîte patru mașini pe fiecare lună.

Pentru alte 104 mașini trebuitoare trenurilor accelerate și trenurilor de marfă au fost invitate 153 case străine ca să prezinte plaă la 5 Decembrie.

Pentru comanda 1750 vagoane de cîte 20 tone, pentru care se ținuse o licitație la 25 Iunie trecut, s'a adresat întrebări telegrafice tuturor caselor care au participat la acea licitație, dacă nu sunt dispuse a acorda reduceri din prețurile fixate de dînsele atunci.

O parte din acele case au acordat la timp reduceri. Se așteaptă răspunsuri telegrafice așa că în 3—4 zile d. ministru al lucrărilor publice va putea lua deciziuni definitive asupra comenzei.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultațiuni 7 — 8 seara.

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoș parizian —

Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri

Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à-vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpățină.

TAȘERONI pentru lucrări de terasamente și scoaterea pietrei în cariere cu transportul și sfirmatul la punctul lucrărei, în județul Iași, găsesc imediat angajament la subsemnatul, lucrul dîndu-li-se în acord, cu metrul cub, punîndu-le la dispoziție material de cale (vagonete, șine) și sculele necesare, depunîndu-mi garanție potrivită cu valoarea lucrului ce le voi încredința. Pot adresa ofertele la biroul meu în strada Elena Doamna 29 Iași și se pot prezenta personal în fie-care zi de Duminică sau sărbătoare între orele 2—4 p. m.

Vasile C. Braiescu

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reîntorcîndu-se în localitate și-a reluat consultațiile.

Str. Lăpușneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 și 3—5.

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris și Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas și Urechi

re întorcîndu-se și-a reluat consultațiunile în

Str. Lăpușneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOȘ

Str. Lăpușneanu 25

— Cons. 1—6 —

Reîntors din campanie și-a reluat ocupațiunele

SE TAIE LEMNE DE FOC

Cu mașina condițiuni avantajoase

Doritorii să se adreseze printr'o carte postală d-lui Simon Avram, strada Zugravilor No. 49.

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniță, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*

(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)

A se adresa la d-na **Adela Ghiulea,** *str. Mazelor 18.*

LICEUL PARTICULAR

GHEORGHE ASACHI

a profesorilor asociați

IAȘI. — Str. Anastasie Panu No. 4

Sub conducerea unei **asociațiuni de profesori secundari.**

Curs liceal complect și școală comercială.

Se prmesc elevi interni, semi interni și externi.

Inscrieri în ori ce zi de la 10—12 și dela 2—5. Prospecte la cerere.

Direcțiunea acordă trei burse pentru elevii săraci pentru care se va ținea concurs la 1 Noembrie a. c.

Director de studii, **G. Dornescu.**

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

A apărut:

Noua lege a firmelor

Toți comercianții să se grăbească să și-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienții.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner.

Un exemplar 25 bani

Automobil de lux

Landolet-Limousin putere 20—30 cai, în perfectă stare; se vinde imedial, informațiuni la tipografia H. Goldner, str. Mîrzescu 17.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

și — GURA —

Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

Pensiune *complectă sau numai camere mobilate pentru domni în vîrstă.*

Ingrijire bună de o damă de societate. Adresa la ziar.

Pepinierele de Vițe Americane

ALTOITE ȘI NEALTOITE

Producători direcți etc.

Dimitrie Vizanti

Copu-Iași

— 2 medalii de aur și argint —

— Catalogul gratis la cerere —

Goldstein Matelii

— Moașă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

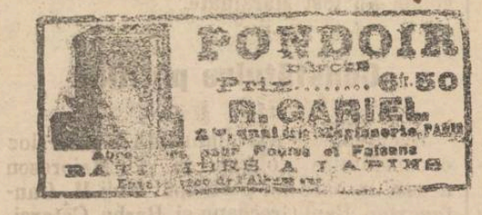

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tâmplă, *Migrenele, Oftalgiile, Sciatica, Durerile reumatismale acute și durerile cari ce resultă de la unele esor-Toate remediil.*

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia dina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să le ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9
Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile
MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"
Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2033—Mercuri 13 Noembrie 1913

Chestia agrară

— Lipsa de pămînt în Rusia și Romînia —

Acum, cînd din nou se pune în discuție chestia agrară la noi, căci reformele din 1908 făcute de liberali, n'au deslegat această arzătoare problemă, cred că ar fi necesar de văzut și de compara situația în care se găsește aceași chestiune în alte țări, cum ar fi interesant de asemeni de văzut ce s'a făcut aiurea pentru deslegarea problemei agrare.

Rusia are o situație agrară aproape identică cu a noastră și se știe de ce actualitate a fost în perioada critică a țării noastre cartea fostului ministru Iermoloff, căreia d. N. Filipescu i-a făcut o recensie; de aceia voim a ne ocupa în cîteva articole de chestia agrară în această țară.

Ceia ce isbește și în Rusia ca și în România privirea celui care se ocupă de situația țaranilor, e lipsa de pămînt de care sufăr aceștia.

Chiar țări ca Danemarca și Anglia, au mai mult pămînt bun de lucru pentru un țăran de al lor, de cît au Rușii. Așa, pe cînd pentru un cultivator în Anglia proporția este de *2.82* iar în Danemarca de *2.70*, la un țaran rusesc nu vine de cît *2.59* pămînt.

In primul rînd cauza acestei proporții trebuie văzută în faptul că în Rusia majoritatea populației țărei o formează țaranii, cultivatorii de pămînt, pe cînd în alte state sunt mulți lucrători de fabrici, etc.

Constatarea aceasta se poate foarte bine referi și la noi, unde populația rurală e cea mai numeroasă, noi fiind un stat de țărani.

Al doilea fapt, care face că în Rusia să fie așa de puțin pămînt pentru un țaran, e că foarte puțin pămînt e cultivabil. Așa pe cînd în Germania se cultivă 48.8 din toată suprafața pămîntului, în Rusia se cultivă numai 26.2. Și pe cînd în Germania nu există pămînt necultivabil, într un cuvînt neproductibil, în Rusia 19.1 din pămînt nu aduce nici un folos. Trebue să spun că toate cele ce se scriu despre Rusia se referă la Rusia din Europa, despre Siberia, unde ne cultivîndu-se mari terenuri, nu poate fi nici vorbă.

Oare la noi tot pămîntul intră în lucru, oare și la noi nu e mult pămînt care n'are nici o întrebuințare ca și în Rusia?

Dacă la aceste două fapte:—proporția prea mare de lucrători ai pămîntului față de pămîntul de lucru și necultivabilitatea unei bune părți de pămînt,—mai adăogăm și faptul că pămîntul lucrat se cultivă într'un chip foarte primitiv, se înțelege că țaranul să fie în lipsă și din faptul că n'are pămînt căci sunt prea mulți țărani în Rusia și din faptul că mult pămînt nu aduce nici un folos și din faptul că puținul pămînt nu-i aduce cîștigul pe care trebue să i-l aducă.

Căci pe cînd de la o desetină de pămînt în Anglia se culege 124 de puduri grîu, în Franța 70, în Germania 77, în Rusia nu se culege de cît 28 de puduri de grîu.

Autorul după care luăm aceste date, d. Maslov, închee astfel constatările sale relativ la lipsa de pămînt în Rusia:

Lipsa de pămînt în Rusia e datorită:

1). Faptului că populația țărănească formează cea mai mare parte a populației, și asta din cauză că industria și comerțul nu sunt dezvoltate în desjuns.

2). Faptului că acolo unde populația e foarte deasă, o parte din ea nu se lasă de munca cîmpului, spre a se îndeletnici cu lucru în fabrici.

3). Faptului că sămănăturile nu acoperă tot terenul cultivabil și mult pămînt nu e lucrat.

4). Faptului că productivitatea e inferioară aceleia care ar trebui să fie față cu pămîntul cultivat.

Toate aceste duc la o conclusie că țăranului îi e greu de trăit și că chestia țărănească e de actualitate în Rusia.

Constatările acestea se fac și la noi și sunt făcute de toate partidele politice.

*

Un alt fapt care face că populația țărănească să fie lipsită de pămînt în Rusia e faptul, că pămîntul se găsește în mînele cîtor va, și tocmai a acelora cari nu'l muncesc. Așa vedem că:

Nobilii, funcționari, ofițerii posedă pămînt în valoare de 1,459,064,506 ruble.

Pe cînd țaranii nu posedă de cît în valoare de 66,537,422 de ruble.

Aceste două cifre vorbesc de la sine. Și sunt convins că păstrînd proporția, raportul între valoarea proprietății țărănești și valoarea proprietății marilor proprietari la noi trebuie să fie același.

Dar cifra aceasta se referă la toată Rusia, dacă însă luăm în vedere că în unele regiuni agricultura nu e preocupația de căpetenie a populației și ne referim la acele gubernii agricoleprin excelență, raportul între valoarea pămîntului țărănesc și al marilor proprietari e și mai mare.

Aș fi neexact dacă n'aș adăoga că am pus aci două cifre paralel, dar dacă voi da tabloul în întregime, atunci se va vedea și mai bine disproporția între averea pămîntului țărănesc și a restului populației.

Nobilii, funcționari, ofițeri	1,459,064,506	ruble
Preoțimea	6,901,461	„
Cetățeni onorifici	20,075,373	„
Persoane fără titluri	20,073,373	„
Negustori	135,312.954	„
Orășeni și lucrători	58,799,781	„
Țaranii (personal)	66,577,422	„
„ cooperativa	16,506,251	„

La toate acestea se mai adaogă încă și acest fapt că pe cînd celel'alte clase sociale, nobilii negustori, orășeni, au reușit în ultimul timp de a cumpăra pămînt, țăranii ruși, cu toată banca țărănească creată special pentru a se cumpara prin intermediul ei pămînt pentru țarani, sunt acei cari au cumpărat cel mai puțin pămînt.

Așa au cumparat:

Nobilii	18,107.072	desetme
Negustori	6,555,000	„
Orășeni	1,475,000	„
Țaranii	2,366,000	„

Toate aceste date fac ca situația țăranului rus să fie una din cele mai precare și deci una din cele mai asămănătoare cu situația țăranului romîn.

Intr'un viitor articol ne vom ocupa de cauzele cari au produs această stare de lucruri, comparîndu-le pe cît posibil cu împrejurările de la noi.

Dr. I. Duscian

NOTA ZILEI

Indisciplină gravă.

S'a căutat fel de fel de leacuri în contra congestiunii de care sufăr unele școli secundare din Iași, ca nu cumva să devină o congestie... cerebrală pentru profesori și elevi.

Autoritatea pare că s'a oprit la unica soluție posibilă: eliminarea pentru cele mai mici greșeli.

Azi unul, mîne altul—și așa pînă se va reduce contingentul la numărul reglementar.

O mică abatere, o notă mică la conduită și se va da pașaport elevului.

Dar cum lucrul a transpirat și cum vremile sunt cam grele, se zice că elevii, mai isteți de cît mai marii lor, se vor... ambiționa să aibă o purtare exemplară, ca să nu-și atragă pepeapsa care-i pîndește din toate părțile.

Ce face, în cazul acesta, autoritatea școlară?

Cum va pedepsi *această* abatere gravă de la disciplina oficială ocazională?

Două măsuri

A doua zi și după întrunirea „Ligei Culturale" în sala teatrului național, întrunire cu incidente, întîrzieri și peripeții,— a apărut în „Cuvîntul" următoarea notiță:

„La întrunirea de eri, s'a observat prezența în sală a d-lui dr. Manicatide, pe care d. A. B. Brandia îl scuzase că nu a venit să-și oficieze misiunea de președinte al ligei Culturale Iași.

Crede d. dr. Manicatide că e o incompatibilitate între președenția unei întruniri a ligei și faptul de a fi membru într'un partid politic, care a luat poziție în chestia evreiască?

Sau poate, între aceste două, d. dr. ține mai mult la situația din partid de cît la deosebita cinste de a presida o secție a ligei. *Cel puțin să o spue*".

Nu vom intra în discuțiunea de fond a notiței, dacă, într'adevăr, în știutele împrejurări și față cu anumite intențiuni ale unora dintre conducătorii Ligei, cinstea de a prezida o întrunire a d-lor Cuza și Cosmovici era atît de mare, cum crede autorul notiței.

Dar de ce a adresat „somațiunea" președintelui secțiunii locale a Ligei și nu președintelui însuși al Ligei, care locuește în Iași, unde cumulează, și demnitatea de conducător al „Cuvîntului" și al „grupării noastre"?

Oare nu s'a simțit lipsa d-sale la întrunire și era oare golul lasat de d. V. Arion mai mic decît acel lasat de d. profesor Manicatide. ?

ALEXANDRU BADAREU

Alexandru Badareu e un barbat politic de o însemnătate, pe care astă-zi n'o tăgăduește nimene. Suprafața sa politică e așa de mare, încît orice partid politic s'ar mândri să-l aibă în mijlocul său, în fruntea sa.

In rîndurile de la vale doresc să schițez numai una din însușirile politice ale ministrului Al. Badareu.

Fie că e la putere, fie că e în opoziție el ține strîns contactul cu partidul pe care-l conduce. Acest contact se vădește în primul loc prin discursurile ce ține membrilor clubului sau comitetului executiv, prin comunicările ce le face în mod permanent.

Aceste discursuri, pe lîngă valoarea lor proprie, mai au însemnătatea că sunt un mijloc de format unitatea de vederi între membrii aceluiași partid. In regimul nostru constitutional procedarea unui șef politic de a ține discursuri, prin care să comunice fapte precise și idei sănătoase alcătuește cea mai însemnată însușire politică.

Am auzit de un șef al partidului conservator, astăzi scos din șefie, că atunci cînd a avut puterea și era stăpîn pe guvern și parlament a vrut să-și realizeze visul de a face reforma administrativă prin înființarea guberniilor în Romînia și că a fost desaprobat chiar de membrii partidului, cei mai strîns uniți cu șeful. Indiferent dacă reforma propusă era bună sau rea, nu aceasta mă interesează aci; dar faptul că ideile de reformă ale unui șef de partid n'au fost primite de tovarăși, dovedește lipsa cu deșăvîrșire de contact a șefului cu partidul.

Ei bine, d. Badareu știe să susțină contactul cu partidul; el comunică ideile lui acestuia, și din această comunicare de idei esă o înțelegere deplină. Convinge, ori se convinge. Cu acest sistem e neîndoelnic că nu ar cădea în greșala de a propune reforme, care să nu fie primite de tovarășii săi. D. Badareu știe că trebue să lupte pentru propaganda ideilor ce are, cînd în mintea sa e un plan, o concepție ei o spune, vede dacă e primită sau nu, știe să lupte pentru înfăptuirea ei.

Astăzi în partidele politice avem foarte mulți intelectuali. Aceștia vor să pătrundă toate acțiunile referitoare la politica țării, fie internă, sau externă. Pentru un intelectual e o durere cînd nu-și poate explica, prin ceea ce cunoaște el singur, o acțiune politică desfășurată într'un moment dat, și sunt unele lucruri, pe care nu le află un intelectual de nicăieri, sau une-ori le aude și citește în multiple forme, fără să știe care e acea exactă și adevărată. Ei bine, pentru un intelectual contactul acesta strîns cu șeful sau șefii e un prilej să afle adevărul, să cunoască faptele exacte, expuse de el în măsură să le cunoască.

Dragostea de care se bucură Al. Badareu în sînul partidului aice își are explicarea, în contactul neîntrerupt dintre el și partid. El iubește și luminează partidul, iar partidul se simte într'un gînd cu Alex. Badareu și-l iubește.

Valeriu Hulubeiu

MICI POLEMICI

In vecinătatea unor nuoi incendii, din Anglia, s'au găsit proclamații de ale sufragetelor. Ele sunt scriitoarele cele mai... incendiare.

*

La întrunirea politică a Ligei culturale d. Cuza a pledat jumătate de oară în favoarea armenilor. Un omagiu de prisos pentru d. Abgar Buiclin!

*

In statul major al întrunirei Ligei n'a figurat, de astă dată, nici d. Șumuleanu.

Are oare și chimistul alte... combinații?

*

„Chilone", corespondentul iașan al „Dreptății", polemisează cu direcția penitenciarului. O imprudență!

Unui asemenea tip poate să-i prindă bine cîndva o prietenie la penitenciar.

*

In locul „Inimelor zdrobite" de Cehov. „Cuvîntul" a publicat aseară un foileton intitulat: „Prostul".

In locul operei, cum s'ar zice, a pus pe... autor.

*

A făcut senzație manifestarea antisemită publică a d-lui C. Negruzzi.

Iașul știe că adevărații antisemiți ruși vor să spînzure pe Beilis pentru omor ritual; iar fostul nostru prefect e protectorul lui Beilis misitul...

*

Elevii nu vor mai fi primiți — zice „Universul" — noaptea, în localurile publice iașane.

...Numai ziua?

*

Cînd se bat doi avocați, nu se adevărește măcar proverbul că... al treilea cîștigă.

*

Cine va spune, pe cuvîntul de onoare, că a înțeles o vorbă din toată cuvîntarea d-rului Cosmovici, publicată în „Cuvîntul" — va căpăta de la noi un premiu: toate operile plagiate ale d-lor Cuza și Cosmovici.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cu prilejul unei apariții

Din Capitală primim întîiul număr al unui nou ziar săptămînal: „Ecoul Armeniei", redactat în limba romînă și în limba armenească.

Nu suntem destul de versați în istoria publicisticei; dar credem a nu ne înșela cînd spunem că e întîiul ziar romînesc, apărut în aceste condițiuni și—adăogăm numai de cît—în surprinzătoare condițiuni, pentru că e menit a provoca discuțiuni.

Ziarul a apărut întîmplător, în ziua cînd Liga Culturală, în Capitală și în numeroase alte orașe, afirma și ilustra principiul unei necesități etnice de absorbire și asimilare a tuturor populațiunilor venite în țară după poporul autohton, — în virtutea unei legi sociale superioare. Legea care impune ori-cării națiuni necesitatea și puterea de a absorbi oricîte alte elemente nou venite,—aceasta fiind dovada înaltă de vitalitate proprie și de vigoare.

In ultimii 60 de ani—de la Congresul din Paris, în 1858 — populația armeană, încetățenită în virtutea însușirii de popor creștin, a fost încorporată cu desăvîrșire națiunii romîne, cu care a conviețuit și a conlucrat la opera de cultură și de progres.

Europa n'a încetat, prin aceasta, de a avea o chestiune armenească, după cum are în sînul ei atîtea alte probleme de naționalități.

Insuși războiul balcanic avea menirea să rezolve o mică parte din acele numeroase probleme, iar într'un viitor apropiat se va pune—pare-se, în potriva aceleiași Impărății musulmane decapitate chestiunea armenească, mereu alimentată și de atîtea ori înșingerată!

Autorul acestor rînduri își amintește de un meeting, la Paris, în 1897, prezidat de Jaurès și Emile Vandervelde.

Mii și mii de oameni se strînsese într'una din cele mai vaste săli ale Parisului pentru a protesta în contra unor atrocități săvîrșite de musulmani față de creștinii armeni din Turcia, iar la urmă semnară o moțiune vehementă.

...Dar ce legătură este între toate aceste fapte și *Ecoul Armeniei* „a cărui lipsă—cum scrie ziarul—se simțea de mult încă, de cînd conștiința națională a poporului armean începuse să renască în sufletul acelor ce simt armenește"?

Organul romîno-armean își propune a urmări „dezvoltarea sentimentului de naționalitate și de solidaritate socială"; el apelează „la toți acei ce simt și cugetă armenește"!

Par curioase aceste sentimente și ireale, în rîndurile unei populații pe deplin asimilate, iar făgăduința d-lui N. Iorga—al cărui portret îl dă ziarul—de a colabora, surprinde într'adevăr și dă loc la echivocuri, mai cu seamă cînd d. Iorga era anunțat și așteptat la meetingul „etnic" al Ligei Culturale."

Ori cum, chestiunea merită oare-care discuțiune.

Rodion

Datoriile ofițerilor, cauze și efecte

Revista „Săptămîna militară" No. 29 31 demonstrează cu cifre, că ofițerii subalterni (sublocot. și locot.) le trebue să cheltuească 341 lei lunar pentru un trai modest și cum, solda de sublocotenent e numai de 277 și cea de locot. de 312 lei rezultă că din 1 lună de ofițerie, ofițerul rămîne dator cu 64 sau 29 lei.

Dacă numai cheltuelile arătate de tipar ar fi unica cauză care provoacă datoriile ofițerilor, ar rezulta că toți locotenenții și sublocot. din armată să fie datori și cînd au trecut la grade superioare să-și plătească datoriile și să nu existe ofițeri datori printre aceștia.

De se va consulta releveurile ofițerilor și registrele casei de credit a ofițeriler, se va putea vedea că în mare parte, ofițerii de toate gradele au datorii de naturi diferite și că sunt în mare parte ofițeri de toate gradele ce nu au datorii, de unde rezultă, că mai sunt și alte cauze ce provoacă și sporesc datoriile ofițerilor.

Inainte de a arăta aceste cauze, vom considera:

Cariera militară nu oferă celor ce o îmbrățișează, de cît cel mai modest mijloc de trai din toate carierile și profesiunile libere.

Pe cînd medicul, farmacistul, veterinarul, inginerul, arhitectul, avocatul și profesorul funcționar la stat, pot să facă clientelă și alte afaceri, de cît serviciile statului; ofițerul trebue să sacrifice tot Eul lui psihic și fizic numai serviciului, 10—14 ore în fie-care zi, fără întrerupere neavînd decît 10—20 zile congediu pe an, pînă cînd istovit de muncă, cei ce ajung să iasă la pensie, se găsesc desorientați și rău pregătiți pentru politică și economia generală.

Perspectiva unui viitor așa de puțin rentabil în schimbul unei munci istovitoare, nu prea îndeamnă clasele avute să-și îndrumeze copiii la cariera armelor. Do altă parte, necesitatea crescîndă a recrutării de ofițeri, silește ad-ția militară a apela la toate instituțiile de instrucțiune și clasele sociale, ca să-i procure personalul trebuitor, cere să primească o educație, armonie și cumpătare în viața de toate zilele, pe care toți cei chemați trebue și sunt datori s'o dirijeze.

Să examinăm cum se îndeplinește această îndatorire:

Școalele noastre pregătitoare de ofițeri are necesitate de cel puțin 400 de tineri, cari ar trebui să aibă liceul complect, dar fiindcă nu se prezint atîți absolvenți de liceu, s'a făcut apel la cei 7, 6, 5 și chiar 4 clase gimnaziale.

Tinerii aceștia proveniți, afară de excepție, din clase sociale sarace, trebue și deprinși de pe băncile școalelor pregătitoare la viața cumpătată. Ad-ția școalelor să nu le permită a purta, de cît uniforma dată de școală, la abselvirea școalelor, să le procure întregul echipament de la atelierele ofițerești cu minimum de preț. Ei bine, ad-ția școalelor, nu se ocupă de această economie a elevilor săi, ci sunt lasați a fi exploatați de camatari cari sub nume de croitori și ciaprozari, se introduc printre elevi, le furnizează pe datorie cu prețuri îndoit de scump, haine particulare, le împrumută și bani în comptul primei de echipare și forțamente sunt angajați să-și procure tot de la ei întregul echipament mai scump ca aiurea cu 25—40 la sută, și pe datorie. In modul acesta, majoritatea tinerilor sub locotenenți își inaugurează cariera cu 2—3 mii lei datorii.

Distribuția promoției de sub-locot. la corpuri.

In principiu, ad-ția militară, trebue să ție socoteală de economia ofițerilor, ferindu-i pe cît este posibil și acordîndu-le toate înlesnirile să nu contracteze datorii.

Ca consecință a acestui principiu, ar trebui, ca acești ofițeri, să fie repartizați la corpurile unde se găsesc familiile lor, pentru ca în primii 2—3 ani, avînd casă, masă, spălat și încălzit de la familia lor, să-și poată complecta echipamentul. Ei bine, această înlesnire ad ția militară, n'o face și datoriile ofițerilor se înmulțesc.

In corpurile de trupă, tinerii sublocot. în vrîstă de 19—21 ani, au nevoe de conducere în servici, afară din servici și mai cu osebire în situația lor economică. Căpitanii, comandanți ai lor, controlați de șefii de batalioan și șefii de corpuri, trebue să aibă îndatorirea acestei educații de la a cărei îndeplinire conștiincioasă, depinde calitatea și viitorul acestor ofițeri.

Ofițerul tînăr care a avut șansa să fie

repartizat sub comanda unui bun căpitan, devine de voe, de nevoe conştiincios în serviciu, bun instructor, parvine să cunoască bine regulamentul armei, nu contractează datorii.

Unde acest procedeu educativ, nu e observat, tinerii ofiţeri caut distracţii, adesea vătămătoare, ca jocul de cărţi şi altele, contractează împrumuturi la case de credit, la croitori şi cismari particulari, la cămătari cu procente mari.

Sunt mulţi ofiţeri, ce se găsesc în situaţii economice foarte dificile şi efectele sunt rele, atît pentru ei, cît şi pentru armată, am văzut dese ori, ofiţeri însuraţi, împresuraţi de familie grea, trăind din 90 lei pe lună ce primeau din soldă, restul fiind reţinut pentru datorii. Ei bine, la asemenea ofiţeri, viaţa militară devenind supliciu, a trebuit să părăsească armata de voe de nevoe.

Imprumuturi cu garanţie.

Orice fel de împrumut făcut de ofiţer plătibil din soldă, are ca efect imediat, micşorarea soldei cu reţineri împrumutului, şi dacă solda întreagă n'a fost suficientă pentru trai, ciuntită, va ajunge şi mai puţin.

La casa de credit a ofiţerilor, neputîndu-se contracta împrumuturi de cît cele prevăzute de statute, se recurge la camatari cu procente de 6 la sută pe lună cu garanţie reciproce între ofiţeri pentru alimente.

Ofiţerul tînăr, venit în corp, e solicitat să garanteze la cămătari pentru camarazi mai vechi şi mai mari în grad, pe cari neputîndu-i refuza, ajunge în curînd să fie tîrît în faţa justiţiei şi condamnat la plata unor sume de bani pentru camarazii săi insolvabili de plată. Ofiţerul care a avut nenorocirea să cadă în cursa cămătarului, nu mai scapă de el de cît părăsind armata, viaţa îi devine supliciu. Armata a perdut multe elemente bune din această cauză.

Cea mai mare parte a acestor cauze şi efecte s'ar reduce printr'o ad-ţie părintească a şefilor ierarhici.

In şcolile pregătitoare de ofiţeri, să se interzică accesul croitorilor şi ciaprezarilor militari şi portul hainelor particulare. Adţia şcoalelor să procure absolvenţilor echipamentul necesar de la atelierile ofiţereşti plătită din prima de echipare sporită pînă va achita plata integrală, astfel ca cariera să înceapă fără datorii.

In corpurile de trupă, ofiţerii iconhici, să se ocupe de aproape de educaţia tinerilor ofiţeri, atît în serviciu, cît şi afară de servici, să controleze orice împrumut de bani la casa de credit a ofiţerilor şi să nu le aprobe de cît pentru cazuri de forţă majoră dovedite prin acte şi fapte.

Orice repartiţie de promoţie de ofiţeri la corpuri, trebue să aibă în vedere economia ofiţerilor.

In fine ar trebui ca legea civilă să fie astfel modificată, în cît numai pentru alimentele în natură, să poţi urmări solda ofiţerului, iar garanţiile celor mici pentru cei mai mari să fie oprite cu cea mai mare severitate.

Colonel V. Dimitriu

Ziarul grecesc „Patris" din Athena No. 7133 din 30 Octombrie 1913, publică următorul articol. In acelaş număr se află şi un portret al d-lui Take Ionescu. E unul din sutele articole ocazionale apărute în ziarele elene.

IN SFÎRŞIT!

Mult dorita pace, în fine a fost semnată ieri în Capitala Greciei! Voim a crede şi avem convingerea că în cursul zilei de azi va veni şi confirmarea din Constantinopol.

Imprejurările şi diferitele peripeţii prin cari au trecut tratativele; oboseala care a cuprins pe toată lumea din cauza prelungirilor lor de către turci, zilnicele contraziceri şi contra propuneri ale delegaţilor turci şi enervarea lumei vine din această cauză, contribuiesc că sufletul fie-căruia să se simtă uşurat cu ocazia acestui fericit eveniment.

Faptul în sine de sigur e mare şi de reală importanţă.

Pentru prezent, să nu cercetăm consecinţele şi urmările politice care vor rezulta din faptul semnării păcei!

Turcii, din nenorocire de astfel, ne-au obişnuit cu atîtea suprize, în cît poate fi justificată şi pentru viitor rezerva noastră.

Azi ne vom mărgini numai şi numai la constatarea dacă de data aceasta el se va realiza, precum credem.

Găsindu-ne însă în faţa faptului, *avem datoria să exprimăm mulţumiri din inimă şi călduroase felicitări distinsului om politic romîn, d-lui Take Ionescu, care cu inteligenţa sa caracteristică, subtilitatea şi fineţa spiritului său, a contribuit în cea mai mare parte la buna reuşită a păcei, fără alte peripeţii cari forţat ar fi urmat din cauza intransigenţei turceşti, dacă n'ar fi fost d-sa ca intermediar în cele mai critice momente ale negocierilor. Toată cinstea d-lui Take Ionescu, cinste însă care se resfrînge asupra întregei Romînii, care a avut fericirea să contribue la semnarea unei păci în Bucureşti şi unei alteia la Athena. Cinste însă şi primului ministru al Greciei, al cărui larg spirit de mult şi-a întors atenţia înspre România cu care, imediat după venirea lui la putere, a cultivat relaţiuni bune şi care în timpul tratative-lor din Londra a recunoscut în persoana d-lui Ionescu pe luminatul om politic al României, care întrunea toate calităţile de a vedea lucrurile în* **depărtarea viitorului.**

Nu există îndoială că acest nou şi valoros serviciu al României în chestia păcei greco-turceşti, vine spre a face şi mai strînse legăturile politice dintre Grecia şi România şi în acelaş timp, să le indice la cea mai mare înălţime de la care apoi să poată, ambele state, să privească cu toată liniştea la pacea orizontului, pace care va depinde în viitor din neadormita pază a acelor state din Balcani, cari vor avea de acum înainte, interese comune.

Insă acest fapt important vine să mai arăte ceva încă şi mai important, că adică statele balcanice precum sunt România, Grecia, Serbia şi Muntenegrul, au puterea să impue pacea şi voinţa lor în Orient, fără ca ele să recurgă ca altă dată la mijlociri şi la intervenţia marelor puteri; de oare ce este de acum demonstrat că acea ce s'a făcut prin intervenţia României în diferendul de faţă n'au reuşit s'o facă recomandările amicale şi intervenţiile la Constantinopole ale marilor puteri.

Acest mare cîştig în favoarea micelor state trebue să fie notat la activul păcei care a fost semnată ieri la Athena.

(Traducere de) **G. Macri**
Galaţi

Din Hîrlău

Acte şi documente

Cetind rînd cu rînd apărarea fostului cinstit primar liberal, care în loc să se disculpe, este tolerat să înjure murdar, îmi aduce aminte de un pungaş, pe care l-am văzut pe stradele capitalei alergînd şi strigînd în gura mare: „săriţi prindeţi hoţul", ca să scape de urgia vardistului care-l urmărea mereu.

Acuzat de potlogării ordinare, furiosul fost primar se adresează cu rugăminte d-lui Prefect de Botoşani, ca să ordone a nu mi se mai pune la dispoziţie actele de la primăria Hîrlău. Cred şi eu aşa acte contra cărora se apăra ca funia de spînzurat, imaculatului fost primar nu-i vin de loc la socoteală şi cred că nici Mişcărei şi Avîntului.

De aceea de astă dată le fac pe plac şi voi da la iveală, nu actele de la primărie ci actele de la Tribunalul Botoşani,

In ziua de 12 Iunie 1910, preşedintele comisiei interimare al comunei Hîrlău, apostrofează pe cinstitul fost primar, cu următoarele: „Ai împărţit pe din două suma de 3125 lei 22 bani cu Solomon Moscovici şi deşi a fost propită în mînele d-tale de către Iancu Fraitag, pe cînd erai primar şi Iancu Fraitag era asociatul lui Solomon Moscovici, n'ai ţinut samă de propire, ci ai dat-o lui Moscovici, ca s'o poţi împărţi". Pentru această apostrofă, d. inginer Gheorghiu a fost chemat în judecata Tribunalului Botoşani pentru calomnie.

Cinstitul fost primar înscriindu-se parte civilă cu 50,000 lei, crezînd că poate se va înbogăţi.

La Tribunal iată ce spune martorul Iancu Fraitag: „Ştiu că E. Totoescu, fiind primar a împărţit suma de 3125 lei 22 bani, de la stradele Roşiori şi Dîmbu cu antreprenorul lucrărilor Solomon Moscovici. Cînd luam bani, de la primărie, căci eram asociatul lui Solomon Moscovici, trebuia să dau şi lui E. Totoescu. Odată n'am voit să-i dau de cît dacă va da chitanţă asupra salarului său de 200 lei. Chitanţa o posedă d. inginer Gheorghiu. Cu ocazia judecării procesului, Eugen Totoescu m'a chemat la o parte în sala Tribunalului şi mi-a cerut să-i restitui chitanţa de 200 lei, căci îmi va da 1000 lei din cît va cîştiga de la Gheorghiu la Tribunal. Cetindu-i-se stăruе etc. (ss) I. Fraitag.

D. Eugen Clos, alt martor declară: „Mi-a spus I. Fraitag că pe tot timpul cînd E. Totoescu era primar, nu se putea lua nici un ban de la primărie pînă nu-i da şi lui parale. I-a spus Sol. Moscovici, că suma de 3125 lei a împărţit-o pe din două cu Totoescu. In o zi Riven Pitariu i-a spus că Totoescu i-a cerut 300 lei ca să ridice preţul pînei. C. Calmuschi, a avut o antrepriză de piatră de la primărie. El a dat-o lui Fraitag cu cîştig de 900 lei, din ei a dat lui Totoescu 450 pentru a aproba cezinnea. Cetindu-i-se stăruе etc. (ss) Eugen Clos.

Faţă cu aceste declaraţii cinstitul fost primar nu mai era calomniat şi Tribunalul de Botoşani achită pe d. Gheorghiu. Curtea de Apel din Iaşi a respins apelul făcut de cinstitul primar.

Vedeţi dar cînd nu vorbesc actele primăriei Hîrlău, dosarele justiţiei strigă cu glas tare că fostul primar liberal prăda la Hîrlău ca în codrul Vlăsiei. Mă miră că Mişcarea şi Avîntul în loc ca din cele publicate de mine să le pue la locul lui, pe necinstitul fost primar liberal, căci cu administraţia sa necinstită a terfelit şi partidul din care face parte, îl lasă să înjure lumea, care nu tolerează ca să mai facă politică un necinstit. Să roagă, prin scrisoare deschisă, fostul primar, să fie dat parchetului, i se va face şi această plăcere. Recunosc că nu merită să fie în polemică cu mine. Eu prin muncă proprie şi studiul din şcoală m'au rîdicat la rangul de căpitan. Acest individ ce insultă surugieşte ca trecut a început-o cu sergent de stradă în Dorohoi şi cu calomnii intrigi, meschinării şi afaceri de natura celor ce am publicat mai sus, dacă din nenorocire s'a rădicat în a fi un biet apărător de judecătorie şi se crede că acest titlu prea sus, om fără studiu şi căpătăiu, nu merită să stea în polemică cu mine. Situaţia mea culturală şi socială nu-mi îngăduie mie a sta în polemică cu d. Totoescu, căci în loc ca om bine crescut, să răspundă urban, insultă surugieşte. Cu acestea închei polemica cu d-sa. Dar dacă eu încetez, nu creadă că alţii nu vor continua cu publicarea actelor de administraţia necinstită a unui fost primar liberal şi aceasta nu de hatîrul persoanei d-lui Totoescu ci pentru motive de asanare publică.

Căpitan, **Spiridon Caimacan.**

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 15 Ianuarie 1914 oara 11 a. m. se va ţine licitaţie prin oferte închise pentru darea în întreprindere pe timp de 10 ani a întreţinerei totalităţei pavagelor asfaltice la rulagie şi trotuare precum şi construiri noi de asemenea pavage conform caetului de sarcini.

Suprafeţele de întreţinut sunt 148.000 m. p. trotuare cu asfalt turnat şi 42.000 m. p. strade (partea pentru trăsuri) cu asfalt comprimat.

Garanţia provizorie 8000 lei în numerar sau efecte publice garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie şi caetul de sarcini se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Technic.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei public se vor aplica acestei licitaţiuni.

No. 22507 9 Noemb. 1913

INFORMAŢII

Ziarele liberale, sosite astăzi, se ocupă de declaraţiile făcute la întrunirea comitetului executiv de către d. Alex. A. Badareu, şi, cum era şi natural, îndreaptă atacuri în potriva d-sale.

D. Badareu are darul de a provoca pururea atacurile adversarilor—ceea ce dovedeşte că spusele d-sale ustură, că constatările d-sale nu sunt pe placul unora.

Este bine înţeles că nu aceste atacuri îl vor împiedica de a proceda în politică, cum va crede d-sa de cuviinţă.

Atacurile liberalilor însă, şi în special acele ale ziarului *L'Indépendance* **sunt făcute pe o temă, care, pe lîngă că .e calomnioasă pentru d. Badareu, n'ar trebui nici-odată atinsă de liberali.**

De afaceri pomeneşte *L'Indépendance*—**şi uită, că vorbind ast-fel, ziarul liberal pomeneşte de funie în casa spînzuratului.**

In cercurile în măsură de a şti, se afirmă că în sentimentele d-lui Maiorescu n'a intervenit nici o schimbare, că d-sa doreşte continuarea colaborărei.

Este de văzut dacă d-sa va fi în putinţă să-şi aducă la îndeplinire dorinţa.

Mine are loc întrunirea plenară a membrilor clubului conservator din Iaşi.

După cîte se spune, d. D. Grecianu va propune membrilor clubului, proclamarea şefiei d-lui T. Maiorescu în condiţiunele desfacerei colaborărei.

Se mai spune că d. Grecianu va asigura pe membrii clubului că, în acest ultim caz, d. Maiorescu va fi însărcinat cu formarea unui minister pur conservator şi va prezida noile alegeri.

Se poate că va spune şi mai multe membrilor clubului, dar în public n'a pătruns de cît atît.

Un ministeriabil conservator spunea ieri la palatul de justiţie din Capitală:

— „Probabil că Maiorescu va admite în cele din urmă desfacerea colaborării. Din moment ce este gata să accepte şefia el nu poate din primul moment să intre în războiu cu partizanii săi, care ţin morţiş la desfacerea colaborărei.

A vorbi însă de o nouă formaţiune pur conservatoare, ar fi cum am zice, o chestiune de domeniul celei mai hazardate ipoteze. Că unii conservatori vorbesc despre aşa ceva, ie foarte natural.

Cum voiţi ca el să spuie partizanilor: Alegem pe Maiorescu şi trecem în opoziţie.

Entuziasmul partizanilor ar scădea imediat în acest caz, la zero.

Dacă Maiorescu nu va avea putere să impuie menţinerea colaborărei, vom avea cu siguranţă foarte curînd pe d. Ionel Brăteanu la putere".

Inscrierile pentru cele două spectacole ale trupei franceze—„Les deux écoles", şi „Les éclaireuses" se anunţă foarte abundente. Tot Iaşul cult ţine să asiste la amîndouă spectacolele.

Consiliul de higienă.— Ieri s'a întrunit primul consiliu în noul local al serviciului sanitar, sub preşedinţia d-lui medic şef al oraşului Dr. Flor, vice-preşedinte al consiliului. Au luat parte afară de d-sa, d. dr. Grigoriu, medic primar al judeţului, Dr. Immervol, Dr. Tudor, Dr. Missir, Dr. Tănăsescu, Dr. Stenner, Dr. Buzenki, Dr. Steuerman şi I. Petrovici, directorul institutului de chimie.

S'a discutat chestiunea epidemiilor despre cari multe ziare au publicat ştiri alarmante, cu totul exagerate. Acele 30 cazuri de scarlatină despre cari s'a vorbit reprezintă numărul total al cazurilor declarate în Octombrie şi în primele 7 zile din Noembrie. Afară de 3 cazuri rămase în căutare la domiciliu, toate celelalte cazuri sunt izolate în pavilioanele spitalului Sf. Spiridon şi Caritatea. In ultimele cîteva zile nu s'au declarat decît 5 cazuri de scarlatină şi 5 de febră tifoidă, aşa că nu poate fi vorba de o epidemie care să alarmeze publicul.

Consiliul a dat atenţiune, cu toate aceste, chestiunii conflictului ce s'a ivit între direcţia generală a serviciului sanitar şi epitropia Sf. Spiridon. S'au cetit articolele respective din legea sanitară prin care într'adevăr „direcţia generală e datoare a plăti Eforiei cheltuiala întreţinerei bolnavilor contagioşi peste numărul de paturi ce întreţine spitalul". In consecinţă consiliul a autorizat pe medicul şef al oraşului să raporteze direcţiunii serviciului sanitar superior că în interesul higienei publice este a nu se lăsa nici un singur bolnav contagios la domiciliu.

D-l dr. Grigoriu a propus a se înfiinţa eventual o infirmerie pentru cazuri contagioase, după sistemul infirmeriilor din judeţ, lucru la care se va recurge numai dacă pavilioanele Epitropiei nu vor fi la dispoziţia publicului, cu concursul material al serviciului sanitar superior.

S'au făcut apoi comunicări referitoare la apă, referate de autorizări etc.

Cu privire la covrigării, consiliul a căzut de acord a se cere malaxoare ca şi la pitării, putînd fi malaxoare mici care se pot procura cu preţuri modeste.

Celor 30 de elevi înscrişi acum în şcoala agenţilor sanitari din Iaşi li s'a acordat cîte 1 leu pe zi pentru întreţinere. Această sumă o vor avea în timpul studiului, avînd şi locuinţa în localul şcoalei.

„Din Campanie" se intitulează o broşură a confratelui nostru N. Maxim şi cuprinzînd impresiuni din timpul expediţiei în Bulgaria, scrise cu multă îndemînare şi sinceritate.

Asupra lucrării acestia vom mai reveni.

Elevul Alexandru Bucaciuc de la gimnaziul Alexandru cel Bun, venind eri după amiază la cursul d-lui profesor I. Mitescu cu un revolver şi d-sa observîndu-l, i l'a cerut. Examinînd arma, ea a luat foc şi glontele lovi pe elev sub clavicula stîngă, rămînînd în grosimea muşchilor.

A fost dus la spitalul de copii unde a fost pansat, iar astă-zi dimineaţă a fost transportat la spitalul Sft. Spiridon.

Rana nu prezintă nici un pericol.

D. dr. veterinar G. Stoicescu a fost numit în postul de preparator-suplinitor la laboratorul de higienă de pe lîngă facultatea de medicină a universităţii din Iaşi.

D. C. Gheorghiu a fost numit preparator suplinitor la clinica dermato-sifiligrafică, în locul d-lui Chiru Iordache, neprezintat la post.

In urma măsurilor luate de d. colonel dr. Palauz, medic şef al corpului IV de armată, epidemia de febră tifoidă care bîntuie între trupele din Iaşi a fost stinsă cu desăvîrşire.

Examenul de licenţă a studenţilor de la ştiinţi, secţia matematici se începe în ziua de 15 Noembrie.

D-ra Elena Bogdan a susţinut cu deosebit succes dizertaţia pentru licenţa în ştiinţe naturale, specialitatea Zoologia.

Subiectul susţinut a fost: metamorfozele insectelor.

Din comisiunea examinatoare făceau parte d-nii: preşedinte Paul Bujor, membri I. Borcea şi I. Scriban.

D-ra Bogdan a obţinut menţiunea „foarte bine".

IOAN NĂDEJDE

DICŢIONAR
LATIN-ROMÂN
COMPLECT

PENTRU LICEE, SEMINARII ŞI UNIVERSITĂŢI

LUCRAT DUPĂ CEI MAI BUNI LEXICOGRAFI CA:
BREAL, QUICHERAT, MÜHLMANN, ETC.

EDIŢIA A II-A CORECTATĂ ŞI ADAOGITĂ

IAŞI
EDITURA ŞI TIPOGRAFIA H. GOLDNER, STR. GH. MĂRZESCU No. 17

Examenul de capacitate pentru profesoarele secundare specialităţile Şt. Naturale, Chimia, Higiena, Mercologia şi Geografia, începe cu prima proba scrisă Joi 14 c. ora 8 dimineaţă în localul Universităţei.

Membrii comisiunei sunt d-nii profesori; N. Leon, I. Simionescu, I. Borcea D. M. Cădere şi Marcel Brândză.

Incă de la 4 Noemb. comisiunea de capacitate pentru numirea profesoarelor la şcoalele secundare de fete, grupa matematicilor, sub preşedenţia d-lui Ioan Găvănescul, a început lucrările sale, ţinînd mai întăi trei şedinţi preliminare pe care le-a întrebuinţat cercetînd actele candidatelor şi studiind în lege şi regulament procedura de urmat cu privire la deosebitele probe impuse candidatelor.

Sîmbătă 9 Nov. la orele 8 dim. s'a dat cea dintăi probă scrisă, la cari s'au prezentat 15 cand., care au tratat o chestiune din programa matematicilor de liceu.

Eri, tot în orele de dimineaţă, candidatele au trecut a doua probă scrisă cu o chestiune aleasă din aritmetica comercială.

Mercuri 13 Nov. se va da cea din urmă probă scrisă cu un subiect ales din materiile de licenţă, specialitatea matematicilor.

Se crede că fiind vre-o 27 locuri vacante aşa că lupta între concurente nu va avea un caracter înverşunat.

Comisiunea examinatoare se compune din d-nii I. Găvănescul preşedinte, I. Ralet, C. Popovici, profesori universitari şi M. Ţilenski şi I. Constantinescu, prof. secundari, membri.

Waldemar Psylander, distinsul artist dramatic, celebritatea daneză care obţine succese în lumea întreagă, apare astă seară Marţi 12 Noembrie pe ecranul cinematografic Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli. Simpaticul maestru interpretează rolul principal al piesei „Amor şi laşitate" adaptare după romanul scriitorului danez Urban Gad (3 acte), d-ra Clara Wieth şi alţi artişti de seamă ai celor mai principale scene scandinave interpretează celelalte roluri.

Cei doi lăudăroşi,—Prince şi furnicele. două comedii admirabile sunt de asemenea cuprinse în noul program de astă seară Marţi al cinematografului din sala Circului Sidoli, precum şi alte subiecte interesante şi cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă: Catastrofa din Melun (Franţa) cea mai îngrozitoare ciocnire de trenuri. La 2 Noembrie un tren rapid venind din Lyon, cu o vitesă de 90 km. pe oră s'a ciocnit cu un tren de poştă. In acestă teribilă catastrofă 40 de persoane şi-au pierdut viaţa şi 50 au fost grav rănite,—etc.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri: Jeana d'Arc, fecioara de la Orleans, epizod din războiul franco-englez (1429). Măreţe reconstituiri istorice (două părţ).—Serbările din Lipsca (centenarul războiului naţiunilor)—Max Linder colecţionar de ghete, comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

※ D. Gh. Pompilian administratorul financiar, a obţinut concediu pentru caz de boală, în care timp va fi suplinit de d. I. Scripcă, şef de secţie.

⁞⁞ Economul Neculai Dăringă, revizorul eclesiastic al eparhiei Moldovei, a plecat la Botoşani şi Dorohoi, pentru a supraveghea conferinţele pastorale ale preoţilor din acele judeţe.

⁞⁞ In vederea înfiinţării unui magazin pentru vînzarea de obiecte şi stofe bisericeşti, comitetul secţiei centrale a societăţii clerului „Ocrotirea", a dat delegaţie economului Ţincoca, protoiereul oraşului, pentru a merge în Rusia spre a se pune în legătură cu casele şi fabricile mari de acolo şi a aduce cataloage şi mostre de cruciliţi, medalioane, stofe de vestminte.

⁞⁞ In urma unor cazuri epidemice ivite s'au dezinfectat şcolile „Carol I" şi şcoala medie de băeţi din Păcurari.

⁞⁞ Un caz de febră-tifoidă a fost declarat la şcoala de arte şi meserii.

Un caz nou de scarlatină s'a declarat în str. Nicolina.

⁞⁞ D. Nimereanu învăţător la şcoala din Ungheni, a fost transferat la şcoala din Ungheni-Bosia. post II.

⁞⁞ Focul a distrus două girezi din comuna Băiceni, proprietatea d-lui Berman Iuster.

Recolta nu era asigurată.

⁞⁞ In comuna Balţaţi s'a ivit epidemia de scarlatină.

S'au luat cuvenitele măsuri.

⁞⁞ Au fost ridicate măsurile sanitare ce fuseseră aplicate contra epizootiilor de antrax şi rabie din com. Vlădeni.

In schimb, s'a declarat epizootia de antrax printre caii din com. Rediu-Mitropoliei.

❑ Au fost înaintate tablourile următoare, de către comisiunile examinatoare a candidatelor la bursele dela Azilul Elena Doamna, cu următoarele reuşite:

Din Bucureşti: Arghir 9.88 rural, Scutaru 9.55, Virgolici 9.55, Ioachimescu 9.83, Davidescu Lucia 9.75, Davidescu Alex. 9.63, Barbelian Maria 9.50, Dimitriu Const. 9.50, Jujescu Silvia 9.50, Ivescu Maria 9.38, Spiridonescu Lucia 9.38, Rodos 8.88 rural, Marinescu Zoe 8.75 rural, Lungulescu Elena 8.75 rural.

Din Craiova: Gheorghiu Virginia 9.67, Popovici Maria 9.25, Irimescu Florica 9.08, Ionescu Tutoveanu 9.87, Georgescu A. Eug. 9.75, Piperescu Nicolina 9.53, Vataman Maria 9.75, Richmann Cl, 9.50, Petrescu Lud. 9.41, Ştefănescu Aurora 9.41, Tudoran Elena 9.33, Sîrbulescu Ştef. (rural) 9.33. Constantinescu N. El. 9.30, Bogaton El, 9.25, Georgescu Angela 9.13, Bădescu Marg. 9, Istrati Felicia 8.95, Popescu Maria An. 8.88, Mavrodin Maria 8.75.

Zilele aceste d-na A. Buţureanu va nainta şi tabloul reuşitelor dela Iaşi.

⁞⁞ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a plecat în capitală aseară cu acceleratul de 9, în vederea apropiatei deschideri a Parlamentului.

⁞⁞ Astă-zi dimineaţă au continuat conferinţele preoţeşti.

Au vorbit preoţii Cicerone Iordăchescu din Iaşi şi Batescu de la Popeşti, despre „Indrumarea locuitorilor spre comerţ şi repausul Duminical.

Conferinţele au continuat după amiază, cînd alţi doi preoţi au vorbit în replică.

⁞⁞ Să ştie că Mitropolitul Pimen a luat dispoziţie ca icoanele să nu se mai vîndă pe stradă, ci să se desfacă prin protoereii judeţelor la preoţi care la rîndul lor să le distribue sătenilor.

Pînă acum s'au cumparat icoane mari şi mici spre desfacere în popor pentru suma de lei 2316, cea mai mare parte dîndu-se in desfacere în comision.

Restul de icoane se va împărţi acum cu ocazia ţinerii conferinţilor pastorale.

⁞⁞ D. N. Ripeanu, revizorul şcolar al judeţului în timp de o săptămînă a inspectat şcolile din Hermeziu, Spineni, Probota, Tabăra, Bivolari, Căneşti, Rădeni, Trifeşti şi Bălteni.

⁞⁞ Se ştie că în zilele de 23 şi 24 ale curentei se va ţinea în localitate congresul societăţii ortodoxe a femeilor romîne. Cu această ocaziune se anunţă sosirea în Iaşi a mai mult de una sută de romîni din Transilvania, cari vor lua parte la dezbaterile din congres.

Se împărtăşeşte credinţa că de asemenea vor veni mulţi din Bucovina şi alte regiuni locuite de Romîni.

Nefiind vorba decît de oare cari discuţiuni pur religioase în legătură cu pastrarea şi întărirea naţionalităţii noastre. Se crede că fraţii noştri nu vor întîmpina pedici din partea administraţiilor străine, de cari depind.

Diverse întîmplări

— Ministerul instrucţiunii publice prin ordinul No. 79598 face aspre observaţiuni învăţătorului D. Lambrino din Bivolari, pentru că în timp de doi ani n'a înaintat textul de pregătire a lecţiilor.

— Societatea „Ocrotirea" a clerului din Iaşi, a distribuit anul acesta ajutoare băneşti pentru înmormîntarea preoţilor decedaţi, pentru ajutorarea preoteselor văduve şi a copiilor orfani, în sumă de 1595 lei afară de suma cheltuită pentru parastase şi flota naţională.

⁞⁞ **Universitare.**—Astăzi au început următoarele cursuri:

— Cursul de drept civil al d-lui Gh. Tabacovici, cu studenţii anului al III-lea ai facultăţii juridice.

— Cursul de sociologie, etică şi politică al d-lui profesor D. Gusti.

— Cursul de filologie al d-lui Al. Philippide.

— Astăzi au început examenele de drept civil, cu d. profesor Matei Cantacuzino.

— Mîne, Mercuri 13 Noembre, începe cursul de istorie universală, cu d. profesor I. Ursu.

— Luni 18 Noembre începe cursul de economie politică.

— Mercuri 20 Noembre, începe cursul de drept roman al d-lui prof. I. Burada, cu studenţii anului al II-lea de licenţă.

⁞⁞ D. Victor Munteanu, directorul învăţămîntului primar şi normal primar, a fost Luni şi azi în inspecţiune, în România nouă, pentru a lua măsuri în vederea deschiderei şcolilor romîneşti din acea regiune.

D-sa a fost întovărăşit în inspecţiune de d. Toma Zaharia, inspectorul şcolar din Dobrici.

⁞⁞ Comisiunea compusă din d-nii profesor D. Pompei, C. Buţureanu, Gh. Ghibănescu şi d-na inspectoare Maria Jugureanu, au sfîrşit eri examinarea seriilor cinci şi şase a candidatelor la direcţiunile şcolilor froebeliene.

Examenele orale au avut loc la ministerul de Culte şi instrucţiune, iar probele practice au fost făcute în şcoala froebeliană de sub direcţiunea d-nei Vasilescu, din calea Griviţei.

Ultimele serii vor fi examinate cu începere de Vinerea viitoare 15 Noembrie iar la 22 Noembrie examenele vor lua sfîrşit.

⁞⁞ **Judiciare.**—Curtea de Apel secţia I-a a condemnat la 300 lei amendă pe Simca L. Sufrin, pentru bancrută simplă şi frauduloasă.

— De asemeni a condemnat pe Marghioala Dănilă la 25 lei amendă pentru omor prin imprudenţă.

— Curtea secţia II-a a condemnat pe architectul Emil C. A. Skelarie la 15 zile închisoare pentru denunţare calomnioasă.

— De asemenea pe H. I. Florea la 15 zile închisoare pentru omor prin imprudenţă.

— Curtea a admis apelul lui Zeilig Ghelberg, l'a achitat pentru bancrută frauduloasă şi l'a condemnat la una lună închisoare pentru bancrută simplă.

— Iacob Baltazar a fost condemnat la 3 luni închisoare pentru abuz de putere.

— Camera de punere sub acuzare a respins opoziţia lui Favel Volf Stievel Macher din Iaşi, de a fi eliberat pe cauţiune menţinîndu-l arestat pentru furt.

⁞⁞ **O scrisoare.** — Primim următoarele pe care, din spirit de imparţialitate, le publicăm întocmai.

In ziarul „Opinia" No. 2030 din 8 Noembre 1913, a apărut o notiţă, relativă la un proces disciplinar judecat de Curte de apel, privitor pe d. avocat Dimitrie Timotei din Piatra N.

Să-mi daţi voe să protestez contra expresiunei jignitoare, ce conţine acea notiţă, cum că procesul a fost înscenat de mine şi colegii mei Nicu Ioaniu şi C. Groholschi.

Ca membru al partidului conservator-democrat, am şi eu dorinţa a mă număra între amicii politici ai „Opiniei" şi mai presus de toate ţin să se stabilească adevărul în această chestiune, pentru a mă apăra de acuzaţia că a-şi fi înscenat afacerea.

Pentru ca cine-va să insceneze în socoteala altuia, lucruri de natură a'l expune la acţiuni disciplinare, socotesc că numai lipsa de demnitate şi cavalerism l'ar determina la aceasta.

Afacerea disciplinară a d-lui D. Timotei n'a fost o înscenare, eu am fost numai martor în acest proces şi nici mie nici colegilor mei Nicu Ioaniu şi C. Groholschi nu ne-a trecut prin minte, că am putea inscena ceva contra d-lui D. Timotei. Cînd e vorba de d-sa, spiritul cel mai inventiv s'ar găsi desarmat!

Dl. D. Timotei a avut şi are destul de multe şi variate afaceri disciplinare la Consiliul de Disciplină, pentru ca cine-va să-şi mai peardă timpul să 'i mai insceneze altele.

Pentru procesul de calomnie ce mi l'a intentat d. Timotei, avem de spus numai atît, că d-sa pentru *a inventa* motive de recuzare contra noastră, în procesele disciplinare de la Consiliu ne-a intentat acea acţiune. Tribunalul Neamţu ne-a achitat şi aşteptăm cu încredere şi decisiunea Curţei de Apel, care se va pronunţa la 16 Noembre curent.

In credinţa ce am că notiţa din „Opinia" a apărut din o scapare de vedere a redacţiei şi în dorinţa de a restabili adevărul, vă rog să publicaţi în întregime scrisoarea de faţă, în ziarul ce conduceţi.

Primiţi vă rog asigurarea distinsei mele consideraţiuni.

Vasile C. Şoarec.

Decanul Corpului de Avocaţi din Judeţul Neamţ

1913 Noembrie 11 Piatra-P.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Delegaţiunea romînă la Belgrad

Belgrad. — Regele a primit la amiază în audienţă pe profesorul Niculae Iorga şi ceilalţi membrii ai delegaţiunei romîne veniţi să ofere clopotul lui Karageorge, intemeietorul dinastiei actuale sîrbeşti, aflat cu prilejul dărămărei bisericei Madona Dudu din Craiova Regele Petru a vestit că va dărui un nou clopot bisericei Craiovene.

După audienţă, suveranul a reţinut la masă întreaga delegaţiune. Erau invitaţi academiciani şi profesori sîrbi. La ora 3 după amiază a avut loc o şedinţă solemnă la academia de ştiinţe în cinstea prof. Iorga, care a ţinut o conferinţă ştiinţifică în limba franceză, asupra relaţiunilor din Serbia şi Romînia, în decursul secolelor. Conferinţa a ţinut o oră şi jumătate.

Printre asistenţi se observă preşedintele consiliului, d. Pasici, ministrul instrucţiunei publice Liuba Ioanovici, ministrul Romîniei şi numeroase notabilităţi. Preşedintele academiei sîrbeşti, d. Stoian Ioanovici, a mulţumit profesorului Iorga pentru conferinţa sa documentată şi a exprimat dorinţa de a vedea continuîndu-se munca între academiile romîne şi sîrbeşti.

Epilogul procesului de „omor ritual"

— Publicarea sentinţei —

Kiew. — Astăzi s'a publicat sentinţa în procesul Beilis. Ea cuprinde patru puncte 1) Achitarea lui Beilis. 2) Cheltuelile de procedură sînt în sarcina statului. 3) Reclamaţiunea civilă a mamei lui Iuscinsky rămîne fără urmare. 4) Cu privire la corpul delictului, curtea se va pronunţa separat.

Beilis nu asistă la citirea sentinţei.

Mare incendiu în Rusia

Batum. — Un incendiu a izbucnit la uzina de bidoane de petrol „Hachatrianz" şi ameninţă să se întindă la mai multe depozite de naftă. Pagubele sînt de aproximativ un milion.

D. P. P. Carp la Viena

Viena. — D. P. Carp, fostul preşedinte de consiliu al României, a sosit aici.

Grevă la Varşovia

Varşovia. — 20.000 lucrători au început greva.

Accident de tren

Berlin. — Un tren de manevră a dat la Karlshorst, peste un grup de lucrători din care 7 au fost omoriţi iar unul grav rănit.

Numiri în diplomaţie

Constantinopol. — Directorul de cabinet al ministrului de externe, Edhem-Bey a fost numit consilier la ambasada din Berlin, în locul d lui Ghalib Chemal care va fi numit probabil ministru la Atena.

Subşeful Chevchie va fi numit director al cabinetului de externe.

Serviciul Telefonic

Consiliul de Coroană

Bucureşti.— Consiliul de Coroană se va ţinea mîine Mercuri, la orele 11 jumătate dimineaţa, la palatul regal.

Politica d-lui Filipescu

Bucureşti.— Ziarul „Presa" anunţă că d. N. Filipescu scrie în „Epoca" că d-sa nu e nici preşedinte şi nici membru al vreunui club politic.

Atunci ce fel de politică e aceia pe care d. Filipescu o face de atîta timp.

DESMINŢIRE

Bucureşti.— Unele ziare au anunţat că d. Bucur Spirescu s'ar fi retras din partidul conservator democrat din Prahova.

Ziarul „Tribuna" din Ploeşti dă o desmînţire categorică acestui zvon, spunînd că d. Spirescu nu numai că n'a demisionat, dar chiar d-sa este şeful organizaţiei noastre din Prahova.

Cursurile facultăţii de medicină

Bucureşti. — Eri după amează s'au redeschis cursurile Facultăţei de medicină.

Conferinţa de deschidere a fost rostită de către d. dr. Petrini-Galaţi.

Manifestaţii ostile lui Daneff

Filopopol. — Azi d. Danef avea să iele cuvîntul la o întrunire publică, însă sfătuit de un prieten, el a părăsit oraşul.

S'a aflat că se organizase o manifestaţie ostilă contra lui Daneff.

Incendiarea unei temniţe

Piteşti.—Astă noapte, banditul Pavel Morărescu, condemnat zilele aceste de Curtea cu Juri la munca silnică pe viaţă în scop de a evada, a pus foc temniţei.

S'a produs o panică mare. Cu mare greu şi cu ajatorul armatei sosite curînd focul a putut fi localizat şi temnicierii salvaţi.

Convenţia militară contra României

Paris. — Ziarul Le Matin *publică azi textul unei convenţii militare, alcătuite pe vremuri între Serbia ri Bulgaria în contra Romîniei.*

Sinuciderea din Ploeşti

Ploeşti.—Se ştie că un anume Abraham Herşcovici, fugise din Brăila, după ce a escrocat casa Blumen cu 48,000 lei.

Pînă la Ploeşti, Abraham Herşcovici, a fost tratat cu multă blîndeţă.

Inchis într'o odaie, el a stat mult de vorbă cu gardianul seu.

Azi dimineaţă însă, pe cînd gardianul intră în odaie, găsi pe Herşcovici mort, spînzurat de gratiile ferestrei.

D. Carp contra şefiei d-lui Maiorescu

— O scrisoare a d-lui N. P. Ianovici —

Bucureşti.—Cu privire la ultimele declaraţiuni făcute de către d. P. P. Carp, inaintea plecărei sale în străinătate şi în special cu privire la faptul că d. Carp ar fi aprobat ideia şefiei d-lui Maiorescu, d. N. P. Ianovici, fost deputut şi intimul d-lui Carp, adresează următoarea scrisoare direcţiunei ziarului „Adevărul":

Domnule director,

„Cu toată desmînţirea recentă din ziarul „Cuvîntul", a apărut în ziare importante, a doua zi după plecarea d-lui Carp, ultima născocire aruncată în arenă pentru trebuinţele cauzei, că proclamarea d-lui Maiorescu ca şef al partidului conservator are aprobarea d-lui P. P. Carp.

Ne-am aşteptat şi la această tristă manoperă. De aceia fostul preşedinte al consiliului m'a autorizat ca, în caz cînd tentativa de a induce lumea în eroare asupra acestui punct, s'ar reînnoi, după plecarea sa din ţară, să-i opun, în numele său, cea mai categorică desmînţire.

Primiţi etc.

(ss) **N. P. Ianovici**

Reorganizarea justiţiei militare

Bucureşti.— Comisiunea compusă din d-nii Niculescu, Iftimie Antonescu, Colonel Staicovici, colonel Grigorescu, Maior Nicoleanu, şi Maior Honorencea, a ţinut azi, la Palatul de justiţie, două şedinţe, în care a discutat reorganizarea codului de justiţie militară.

Comisiunea lucrează sub preşedinţia d-lui Oscar Niculescu, prim preşedinte al curţei de Apel,

Dezmînţire

Bucureşti.—Unele ziare au lansat svonul cum că d-nii Al. A. Badareu şi N. Xenopol ar fi demisionat astă-zi, prezintînd demisiile în mînele d-lui Titu Maiorescu.

Ştirea este absolut inexactă şi în ce priveşte forma şi în ce priveşte fondul. Ea se dezminte categoric.

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Menageră *la o persoană bine situată fie la ţară fie la oraş, cu sau fără copii caută loc. A se adresa str. Lozonski No. 17.*

In Biroul ISIDORE MARGULIES *se caută doi practicanţi sau practicante cu scriere frumoasă.*

Profesoară de engleza

se caută. Informaţiuni la Tipografia H. Goldner între oarele 2—3 p. m.

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

Fîn paring

Se vinde ca un vagon şi jumătate, calitate bună. A se adresa în strada Săvescu No. 5 A. G.

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase şi mentale.

S'a mutat în str.

Anastasie Panu 8

Consultaţiuni 6—7 seara

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Telegramă Urgentă

Răsboiu pe toată linia

Flota generală gata de plecare
La Lazăr Iosef în str. Mare
Asalt de „Fine Bijuterii"
Adevărate minunăţii

Ceasoarnice de preciziune
Ultima invenţiune
Mîndre podoabe de frumuseţe
Pentru cadouri la logodne şi pentru mirese

Cu mic cu mare daţi năvală
La *Lazăr Iosef* în str. Mare
Cărnia s'a dus vestea peste hotare
Că vinde mai eftin ca ori şi care.

Automobil de lux

Landolet-Limousin putere 20—30 cai, în perfectă stare; se vinde imedial, informaţiuni la tipografia H. Goldner, str. Mîrzescu 17.

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

reîntorcîndu-se şi-a reluat consultaţiunile în

Str. Lăpuşneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse ameriei, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

POMADE
DE FONTE INFAILLIBLE
Raymond CARIEL
GRILLAGES, etc.

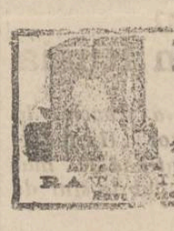

FONDOIR
Prix 6f.50
R. CARIEL

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefalgiile, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și cronice* care se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. În ziua cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cină, séra. Dacă bolnavul n'a simțit o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi, 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

Hapag, Hamburg

(Hamburg-Amerika Linie)

Serviciu de vapoare pentru toate părțile lumei

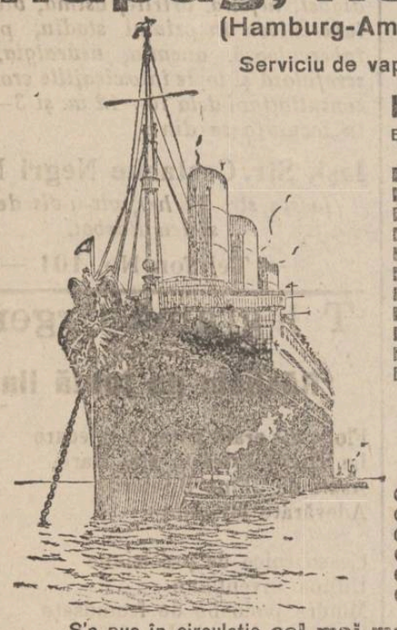

Hamburg — New-York
Boulogne—New-York; Cherbourg—New-York; Southampton—New-York.

Hamburg — Filadelfia
Hamburg — Boston
Hamburg — Canada
Hamburg — Cuba
Hamburg — Mexico
Hamburg — Brazilia
Hamburg — Argentina
Hamburg — India
Hamburg — Chili
Hamburg — Peru
Hamburg — Africa

Vapoare speciale pentru voiaje de plăcere:

Călătorii în jurul lumei
Călătorii în India
Călătorii în Orient
Călătorii în țările Nordului
Călătorii în Irlanda
Călătorii în India de Vest

S'a pus în circulație cel mai mare vapor din lume:

„Imperator"

lungime 919 picioare, lățime 63 picioare, adâncime 98 picioare, 50,000 tone.

Parcurge drumul Hamburg — New-York în șeapte zile.

Patru Șuruburi. — Călătorie complect liniștită pe mare.

Clasa I-a. 119 camere spațioase cu paturi nesuprapuse, baie și toaletă, în total 190 băi, afară de acestea mai sunt băi electrice și turcești, Instalație de apă caldă și rece în toate odăile, 3 ascensoare de persoane; jumătate kilometru spațiu pe bord pentru plimbare, salon de bal și festivități, restaurant Ritz-Carlton, bazin pentru innot; grădină, Grillroom, săli de gimnastică, fumat, cetit, scris, sală și grădină de copii.

Clasa II-a. Camere mari de 2, 3 și 4 persoane, lumină electrică, sonerie, spălătoare și garderobe. Salon de mâncare pentru 354 persoane, salon pentru scris, cetit, gimnastică, fumat, salon pentru primire; 20 odăi elegante pentru primire; 20 odăi elegante de baie, ascensor și plimbări pe bord.

Clasa III-a. Camere de 2 și 4 persoane, lumină electrică, spălătorii, sală de mâncare pentru 440 persoane, salon de primire, de fumat și de gimnastică, bibliotecă și spațiu de plimbare, 17 odăi de baie cu putine.

Intrebord (Zwischendeck). Adăpost pentru familii și femei, în cabine închise iluminate cu electricitate, cu 2 sau 4 paturi. Mâncărurile se servesc pasagerilor la masă de către supraveghetori și supraveghetoare. Se dă farfurie, cuțit, furculiță și lingură, asemenea saltea de paie, pernă și cuvertură, prosop și săpun. La dispoziția călătorilor stă o spălătorie în care se poate spăla rufăria copiilor și alte rufe, asemenea și un număr de băi de putină.

Prospecte gratis și franco.

Hamburg-Amerika Linie, Abteilung Personenverkehr, **Hamburg.**

Reprezentanța Generală pentru România:
EISIG MARCUSSOHN.— IAȘI, Str. Ștefan cel Mare 54

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne și No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii și de fond. asociaților Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situația asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauțiunile depuse la Casa de depuneri din București, pentru asigurații din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi:

Inatacabilitatea poliției.
Prelungirea automatică.
Reducțiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Polița universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preț mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupațiunei fără importanța etc.

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viață și deces în conbinațiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate și oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum și riziculu de războiu contra plății unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.

Direcțiunea pentru România
BUCUREȘTI

Agentul general pentru Iași,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentații în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele și Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentațiile noastre iau parte toți corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ȘTIINȚIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitorești regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat și pe mare

INVENȚIILE ȘI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal și Eclair-Journal

Ziarele însuflețite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ȘI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentații cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2034 – Joi 14 Noembrie 1913

Noi și cei de peste Milcov

Este nevoe să mai stăruim pe calea ziaristicei cel puțin, asupra revendicărilor orașului nostru în special și asupra ne voilor părții de dincoace de Milcov în general.

Nu ne facem de altfel multe iluzii asupra reușitei, ce vor avea cele aici spuse.

Soarta articolelor obiective și de doctrină din gazetele politice, este de a fi citite cu indiferență, dar mai ales de a nu fi citite. Cîți din cei ce citesc gazete —și astăzi cine nu citește?! le încep dela urmă și numai dacă au dispoziție deosebită ori timp suficient își aruncă ochii și pe pagina întâia?!

Aceasta însă nu va împedica mersul înainte al lucrurilor și chiar de n'ar fi de cît 5 ori 6 la sută din cititori, cari se ocupă și de partea de doctrină și teorie a gazetei și încă e un cîștig.

Ziceam că e nevoe să ne interesăm încă de nevoile regiunii de dincoace de Milcov.

Nu cred să fie cineva în țara aceasta care să conteste spiritul de disciplină și legalitate al celor trăitori prin aceste părți. Ba, sub acest raport, am putea zice că ei sunt cei întâi.

Cu ocaziunea campaniei contra Bulgarilor, onoarea de a fi înaintat până aproape de zidurile *Sofiei* a revenit soldaților moldoveni. Se știe în adevăr, că corpul ce are reședința în Iași, a trecut fără să se odihnească, îndurînd cele mai multe lipsuri și mizerii înaintea altora către capitala Bulgariei.

De sigur că aranjamentul acesta a fost luat de înaltul comandament. Noi însă am văzut în el o onoare ce ni se face, dar tot odată și o încredere deosebită dată soldatului — să-i zicem pe nume — moldovan.

Gazeta noastră „Opinia" făcuse constatarea, tot pe timpul campaniei, că cei mai mulți doctori, cari au căutat să-și îndeplinească conștiincios datoria, cari nu s'au dat înlături de la nici un pericol și au stat prin lazaretele de la Zimnicea și Turnu-Măgurele, erau — tot moldoveni. Iașul apoi a rămas un centru intelectual, dacă nu primul dar nici mai jos de cît Capitala.

Mai mult de cît atîta. Programele politice ale partidelor aici își primesc adevăratul botez. Se pare în adevăr, că un partid chiar atunci cînd s'a expus în alt loc ideile de guvernare, tot nu socoate lucrul a fi complect, dacă nu le aduce cît mai curînd la cunoștința celor de aici prin o întrunire publică.

Întrunirile de aici sunt, ce e drept mai liniștite, dar tot aici se judecă valoarea celor expuse și se judecă bine. Liberalii nu dau nici dînșii greș de la asemenea regulă. Dacă prima lor întrunire pe chestiunile, care îi vor conduce în viitoarea guvernare, au fost expuse întâi la un loc neutru, acolo unde e amestecătura de munteni și moldoveni, la Focșani, apoi a doua întrunire o vor face la Iași.

E știut că dacă cîștigă Iașul, au cîștigat țara.

Dar din cauzele acestea, Iașul și în genere Moldova, a rămas cu o specialitate, care dacă poate fi glorioasă nu e însă mănoasă.

Se știe de toți, că partea aceasta a țării e săracă. Iașul care a ramas capitala intelectuală a Moldovei, ține recordul din punct de vedere al proastei stări economice.

S'a făcut și altă dată constatarea că deși suntem toți romîni, deci toți de acelaș sînge, totuși nu ne potrivim încă în apucăturile, nici în modul de a înțelege lucrurile.

Moldova a ramas ca o parte a țării în care se cugetă mult, se fac teorii, se discută, se provoacă idei și cuvinte, dar sub punct de vedere material, alții profită de toate acestea.

Despre frații noștri s'a zis, că nu stau mult la teorii, la discuție, ci dînșii sunt oameni practici, oameni care aplică teoriile formulate dincoace.

De aceia și starea economică de peste Milcov e superioară celei de dincoace.

Și parcă dînșii au mai multă dreptate. Teoria pură nu te hrănește.

Multă lume judecă, și cred că nu fără drept, ca alt fel vezi și apreciezi lucrurile cînd ești sătul, cînd ai ce-ți trebue, de cît cînd înduri mizerie.

Dar dacă partea aceasta de dincoace de Milcov se găsește în asemenea situație, se datorește aceasta, după cum am spus'o și altă dată, nouă înșine.

Un fost ministru moldovean, V. G. Morțun spunea că dacă situația economică a noastră e înapoiată e „că moldovenii nu știu să ceară". Cuvinte pline de înțeles pentru cei ce vor să înțeleagă.

Însă dacă noi suntem așa cum împrejurările ne-au adus, am voi ca cel puțin să ni se respecte tradițiile. Căci de s'gur tradiții avem, pentru că trecutul nostru ca popor a fost mîndru.

Ni se atrage atențiunea, de exemplu, că pe cornișele palatului — care sperăm că va ajunge să găzduiască justiția—stau astăzi patru vulturi, emblemă a părții de dincolo de Milcov. Se întreabă, și cred că cu drept cuvînt, de ce s'a exclus Zimbrul, care reprezintă Moldova? De ce dacă s'a găsit cu cale să se așeze acolo vulturul muntean, nu s'a socotit bine să stea și Zimbrul moldovenesc?

Negreșit noi nu vedem în aceasta un separatizm ori intenție de a ne jigni, dar ori cum socotim că cel care a dat ideia unei astfel de decorări, putea să-și aducă aminte că palatul, ce se construește este palatul Moldovei, și deci să se țină samă de datinele și tradițiunile ei.

Mai observăm apoi cei de pe aici, că o construcție ca acea a Palatului Administrativ, începută acum vr'o cinci ani, nu s'a isprăvit încă, ba poate chiar să mai dureze cîți-va ani.

Antrepozitele nu funcționează nici astăzi.

Se face de toată lumea din Iași, reflecție că de ar fi fost vorba să se construiască ceva asemănător palatului nostru, în București, ori în vre-un oraș din Muntenia, de sigur lucrarea pînă astăzi era isprăvită.

Pe cine putem face noi răspunzător pentru toate aceste neajunsuri?

De sigur, că în primul loc pe noi înșine, iar noi suntem așa pentru că relativ suntem mai săraci, privind lucrul din punct de vedere economic.

Ar fi de cercetat dacă indolența aceasta a noastră provine din împrejurarea arătată, ori dacă suntem mai nevoeși din cauza puținei energii ce punem întru a ne apăra drepturile.

Că suntem indolenți o dovedește și împrejurarea că acum nu se încercase întemeiarea unei societăți pentru rîdicarea sub toate punctele de vedere a orașului. Promotorii redactase niște statute, pe cari le-au trimes la mulți, foarte mulți ieșeni. In prefață se zicea, că cei ce aderează la ideia de propășire a Iașului, să trimită o carte poștală cu această adeziune unei anumite persoane.

N'a venit nici o asemenea cartă postală timp de un an.

Atunci?....

V. I. Radu

POLITICE

Amicii colaboratori...

Succesul dela Atena continuă să preocupă pe amicii noștri colaboratori. In special „La Politique" revine mereu asupra lui și-l recunoaște ca atare,—de sigur foarte mult din partea unui ziar, care știe să fie ponderat în toate și să nu întrebuințeze forma ditirambică.

Că numitul ziar relevă uneori publicații din ziare streine, care au interesul să prezinte într'o lumină mai puțin strălucitoare acest succes, aceasta nu trebue să surprindă pe nimenea. Imparțialitatea a caracterizat pururea ziarul „La Politique"—indiferent dacă ie vorba de chestiuni de partid sau chestiuni cu un caracter național.

Probabil că dacă d. Marghiloman ar fi fost invitatul d lui Venizelos și ar fi avut șansa ca prin d-sa și în persoana d-sale România să fie cinstită și să înregistreze succesul, „La Politique" tot ar fi dat dovada spiritului sau obiectiv de astăzi și nici atuncea n'ar fi găsit o notă cît de caldă pentru un succes, care, înainte de toate ie al țărei. Firea ie mai tare de cît vrerea omului și „La Politique", ca și inspiratorii săi, nu pot fi alt-fel, oricît ar voi. Obiectivi, inparțiali, leali—iată caracteristica ziarului și a inspiratorilor săi.

Prin urmare zadarnic caută unii să vadă în produsele ziaristice ale ziarului în chestiune împunsături răutăcioase. Și iarăși zadarnic caută o explicație a acestor răutăți în firea bilioasă a autorilor acelor produse. Acei cari procedează astfel sunt nedrepți; ei iau imparțialitatea drept invidie răutăcioasă și critica obiectivă drept împunsături răutăcioase.

In specie dacă „La Politique" se declară gata de a crede mai curînd spusele unui interesat ziar strein de cît ale ministrului de interne romîn, în privința modului cum a fost semnată pacea greco-turcă și a celor petrecute pe bordul vaporului *„România"*, în momentul plecărei d-lui Take Ionescu de la Pireu, aceasta trebuie explicată printr'un exces de amabilitate față de un străin. E doar o simplă chestie de politeță să fii amabil cu un străin—căci ai tăi te vor înțelege și nu-ți vor lua în rău amabilitatea la care te obligă în primul loc educația selectă și rangul social, pe care-l ocupi.

Prin urmare acei ce cred că ie posibilă o intrigă pe această temă se înșală. Manifestările amicilor noștri colaboratori au alt substrat de cît acel presupus de adversarii noștri, care n'ar face rău dacă ar aprofunda lucrurile.

S'ar convinge în acest lesne că cele ce susținem corespund adevărului și că n'au dreptate cînd văd nemulțumiri acolo unde nu există.

NOTA ZILEI

Mașina oprită.

Intr'un ziar din Brăila găsim următoarea notiță tragicomică:

«...Apariția ziarului «Romînia» a suferit o mică întîrziere.

Aceasta provine de acolo că tipograful Moscu Haravon în atelierul căruia imprimăm ziarul, a fost declarat în stare de faliment.

Ultimul număr din «România», gata paginat, a fost oprit sub presă, în urma acțiunei judecătorești care intervenise în momentul cînd mașina trebuia pusă în mișcare».

Iată într'adevăr, o ciudată întîmplare. O declarare în stare de faliment și care se complică în modul cum s'a văzut mai sus.

Dar nu cumva falimentul tipografiei fusese pricinuit de prostul mers al ziarului — și afacerea cu mașina să fi fost o răzbunare ori o răsplată?

MICI POLEMICI

Un prinț Ghica, spun ziarele, surdo mut, s'ar fi căsătorit cu o surdo-mută.

Iată un menoj în care nu va fi ceartă nici-odată.

*

„Să ne mișcăm!" este un motto pe care-l afișează viticultorii pe publicațiile congresului lor.

— Să vă mișcați, dacă n'ați gustat prea mult din produsele viilor d-voastră...

*

Un inventator romîn a construit un aparat sigur pentru calcularea dobînzilor.

Să se bucure cămătarii!..

*

La plecare d. P. P. Carp a exprimat dorința ca pretinșii lui prieteni să nu mai publice interviewuri pe care d-sa nu le dă.

...Cum s'ar zice, drept adio,— un bobîrnac celor de la „Cuvîntul".

*

La meetingul „Ligei" din Focșani, Tița Pavelescu a cerut să nu se mai dee voie evreilor să vorbească romînește.

...Nici Tiței să scrie!

*

„Cu incasările de abonamente etc. e însărcinat, din partea „Cuvîntului" d. Th. Pogor", anunță ziarul.

Iată o persoană care, suntem sigur, nu se surmenează...

ECOURI

Un oficiu maritim belgian în Franța. A fost de curînd creat de Suveranul belgian, avînd ca misiune a furniza în mod gratuit expeditorilor, comisionarilor de mărfuri și, în mod general, tuturor interesaților, informațiuni relative la liniile de navigațiune ce frecuentează porturile belgiene, condițiunile tarifelor și transporturilor, datele plecărilor vaselor, durata călătoriilor, numele și adresele agenților etc.

Biurourile oficiului sunt instalate la Paris.

*

Mișcarea maritimă a portului Smirna, pe luna Octombrie, stil nou 1913.—Numărul vaselor cari au atins acest port în cursul lunei a fost de 149, dintre cari:

Sub pavilion	englez	30 vase
„ „	american	27 „
„ „	rusesc	21 „
„ „	italian	15 „
„ „	francez	14 „
„ „	belgian	11 „
„ „	austriac	11 „
„ „	german	7 „
„ „	olandez	6 „
„ „	otoman	3 „
„ „	suedez	2 „
„ „	romîn	1 „
„ „	danez	1 „
	Total	149 vase

OAMENI ȘI LUCRURI

„IN CANPANIE"

Unul care pare a se fi dus cu inema ușoară și a se fi reîntors fără multă amărăciune din cîmpiile bulgare, este confratele nostru N. Maxim.

Nu că n'am găsi în mica și interesanta lui lucrare „In campanie" pagini dureroase, momente și aspecte de suferință, observații și imagini de pesimism,—dar, temperament iertător și suflet de observator, d. Maxim trece ușor dela revoltă la resignare, dela dispoziția de iritare la acea de filosof îngăduitor:

„Intors din campanie, revăd aceste însemnări prinse în fugă, în sbuciumul vieței de tabără, în atmosfera fățarnică a celor 40 de zile trăite în mijlocul țăranilor noștri isteți la treabă și voioși în cele mai negre nevoi, în noroiul de sub cort, sau sub căldura dulce a soarelui de munte.

Sunt impresii răslețe, redate așa cum au fost trăite, fără pretenții literare, e spovedania zilnică a unui simplu rezervist.

Sunt crîmpeie dintr'o viață frumoasă—cu toate neajunsurile ei—întăritoare—cu toate lipsurile ei—trăită în țară străină, sub rigoarea inevitabilă a vieței de campanie, dar cu însuflețirea sfîntă a datoriei împlinite.

E păcat să nu fi trăit această viață. Sunt în ea atîtea termene nebănuite, atîtea senzații care-ți ranasc sufletul, atîtea momente de bucurie curată, care-ți schimbă firea și-ți înfățișează viața sub aspecte noui, necunoscute, în cît ai vrea să mai trăești odată această viață, Dacă pe urma expediției noastre în Bulgaria, n'ar fi rămas revirimentul acesta sufletesc, încă ar fi fost un cîștig pe care ar trebui să-l binecuvîntăm.

Se împlineau 36 de ani de cînd virtuțile ostășești ale acestui neam nu mai fuseseră puse la încercare, de cînd sufletele nu mai fuseseră răscolite de fiorul sfînt al luptei pentru țară, de cînd nu mai răsunase alarma chemării flăcăilor la război.

Alarma a sunat. Satele și orașele au rămas pustii. In 4 zile 400,000 de ostași s'au adunat sub cutele stindardului..."

Toate manifestările literare și psihologice legate de memorabile zile ale „Campaniei" își au valoarea lor. Cu atît mai mult, cînd sunt îmbrăcate—ca în placheta confratelui Maxim—în haina unui stil corect, de o plăcută simplicitate, lipsit de ori-ce presumpțiune și emfază.

Rodion

Știință și Religie

— Conferințele „Ateneului Popular" în Iași —

Duminică 10 Noembrie la orele 2 jum. p. m. a avut loc în sala „Turn Verein" din str. Gîndu, a doua conferință a Ateneului Popular din Capitală, organizate în provincie.

In fața unui public select și numeros, d. I. Teodorescu, conferențiar de istoria și filosofia critică a religiilor la Universitatea Populară din București, și-a desvoltat în mod admirabil interesanta d-sale prelegere despre „Știință și Religie":

„.. Știința nu este ceva care ne vine din afară, ea nu este nici anterioară nici exterioară omului, ci știința este omul însuși, de la primele lui licăriri de conștiință, de rațiune și pînă la... moarte; sau mai bine zis, e omenirea însăși, de la primele ei zile de diferențiare de animalitate și pînă în prezent. Știința este invenția focului, a plutirii, a domesticirii animalelor;—este numărul și măsura; ea este descoperirea legilor naturii și a înlănțuirii lor. Tot ea, în decursul veacurilor ne-a hrănit, ne-a îmbrăcat, ne-a adăpostit, ne-a vindecat, etc. Știința ne-a dat legile și ne-a luminat calea. Căci numai prin știință omul a cunoscut întreg globul pămîntesc, precum și cerul cu nenumăratele lui stele...

„Dacă exceptăm arta, din nimic n'am tras atîtea foloase materiale, morale și intelectuale ca din știință, care este produsul spiritului de observație, al spiritului critic și al rațiunii omului. Căci în viața vegetală și animală numai *instinctul de conservare* și *instinctul de reproducție* joacă un mare rol; iar *foamea* și *amorul* sunt doi poli ai vieței. Știința incontinuu e în conflict cu *Religia*, căci cea dintâi se afirmă că e neputincioasă, e nedreaptă și că numai religia și filosofia au isbutit și vor isbuti. In acest caz, atunci ne întrebăm: rezolvat-a religia misterul lumii? De mînă cu filosofia, absolut întru-nimic. Dacă ele ar fi rezolvat chestia, ea nu s'ar mai fi pus și o sumedenie de spirite n'ar fi alergat în disperare de cauză, la ajutorul științei!

„Fără a fi putut rezolvi nicî una din chestiunile transcedentale care ne frămîntă creerul, știința ne-a dat cel puțin mii de soluții pentru viața noastră de toate zilele. Fără să fi putut nici ele rezolvi întru nimic, nici măcar o iotă din aceste chestiuni transcendentale, religia și filosofia putut-au să ne aducă o cît de mică cucerire în ori-ce domeniu? Nimic, de cît o serie de afirmări gratuite, de hipoteze nerealizabile, de fantasmagorii fără nici un substrat! Chiar matematecianul prin formulele și calculile lui este însuși un om de credință.

*

„Credința romană a fost legionară, pe care credință o urmăm și noi. Pe cîtă vreme credințele romanilor ne-au rămas, ce-au devenit lucrările lor? Oamenii au murit, cetățile s'au năruit, porturile s'au îngropat în nisipuri, etc. Prima relație cu universul era mistică, căci această idee religioasă, ca tot ce e pe lume, s'a transformat pînă cînd s'a ajuns în zilele noastre, ca apoi să se ducă spre decadență. Toate idealurile, năzuințele, visurile, totul s'a concentrat în religie; presimțirea, teama, frica, toate sunt în serviciul religios. Vedem popoare întregi cari se pierd, luptînd în potriva credinței vechi, pentru a o depărtà, a o nimicì.

„Religia a jucat și joacă încă un rol important, cu toate că unii o hulesc, dar se găsesc și alții cari o proslăvesc. Cum ar puteà să se nască acea luptă incontinuu între știință și religie? Poate știința să zică că *nu este Dumnezeu?* Un adevărat om de știință nu poate să nege și nici nu poate să afirme acest lucru. Cum pot să zic eu, că există sau nu Dumnezeu? Știința pentru a face cercetările ei n'are nevoie de metode de metafizică. Pretutindeni masse în număr părăsesc religia.

*

„Din primele lui momente omul a avut și *rațiune*, nu numai *sentiment*, dar ambele s'au certat în de ele. Sentimentul este năzuința. Rațiunea îi zice numai: *poți ori nu?* Prin urmare rațiunea este un educator al religiei. Numărul celor ce îndrăznesc să cugete asupra problemelor fundamentale ale religiei cresc din zi în zi, și teologia dramatică se năruește iute și neîncetat. Și în locul acestei teologii, făcuta din credulitate, se ridică din ce în ce mai vînjoasă, o altă teologie, cu totul diferită, care e teologia pe baze științifice. Căci se știe că religiunea este un concept cu totul abstract, închegat în mintea omenească, încă cu mult foarte cu mult timp înainte de-a se desluși conceputul ceva mai puțin abstract al raționalității. Religiunea s'a născut atunci cînd toate privirile, împrăștiate după diferite zeități,—căci fie care nație își avea zeul ei—s'au îndreptat către o rezultantă ce s'a făcut că dă întreaga deslegare a vastei și nepătrunsei probleme; *Dumnezeul unic*, al fiecăruia.

„Numai așa e de înțeles pentru ce diverse națiuni au una și aceiași religiune, ori elementele aceleiași națiuni țin de religiuni diverse; pentru că ceia ce a primat n'au fost interesele naționale în manifestarea lor, ci împrejurări mai presus de cele naționale, cu caracter universal,

cari au stabilit ca naţiuni întregi să intre sub imperiul aceleiaşi religiuni, precum altele să se rupă şi să se desfacă —cum suntem noi romînii; ortodocşi, şi uniţi în mai multe religiuni. La evrei însă, un alt D-zeu, un D-zeu al lumei universale, fără de început şi de sfîrşit. Care este deosebirea esenţială, că creştinii îşi închipuie un alt D-zeu, un Tată, căci ei îi sunt fiii lui? In antichitate religia a fost un monopol al ştiinţei. Dacă toată omenirea ar îngenunchia şi s'ar ruga lui D-zeu cît de ferbinte ar fi ruga lor, pentru ca o anumită boală să nu pătrundă în ei, totuşi nu vor fi ascultaţi,—căci dacă nu se vor căuta singuri cu agenţii sanitari, cu ştiinţa lor,—totul e în zadar. S'au cînd vreau să fur moşia sau onoarea cui va, sau să rîdic cuţitul asupra aproapelui meu, D-zeu nu va impune. Iată *sancţiunile religiei atinse*. Iată de ce masele părăsesc religia; căci conflictul între religie şi ştiinţă nu e de cît o chestie socială. Ce se va întîmpla atunci? Părăsind credinţa, oamenii nu vor putea trăi căci ar deveni animale, şi atunci nu ne-ar mai interesa ele... Dar credinţa religioasă pierdută, e înlocuită prin credinţa ştiinţifică. (Aplauze).

V. Dimitriu-Iaşi
Tipograf

Din Hîrlău

Domnului Căpitan Spiridon Caimacan

Hîrlău

Văd că publicaţi în ziarul „Opinia" actele fostului primar liberal de la Hîrlău asupra cărora am atras atenţia de mult domnilor de la Botoşani.

Ceia ce e mai grav, este faptul că acest domn, care are obrăznicia să înjure lumea, *este străin de neam şi ţară.*

In adevăr în anul 1876 să refugiază în ţară, anume la Herţa, supusul austriac Adam Totoescu, venit de la Babin Stefanofca din Bucovina.

Avea cu el 6 copii cari după declaraţia sa făcută pe vremuri erau:

Dimitrie	născut la	anul	1852
Leontina	„	„	1851
Victoria	„	„	1862
Veronica	„	„	1865
Eugeniu	„	„	*1868*
şi Teofilia	„	„	1876

Prefectura de Dorohoi cu certificatul No. 784 din 8 Februar 1907, ce îl ţin la dispoziţia dv. constată că acest părinte de familie a fost trecut în condicele de supuşi străini la No. 39 litera T. partida comunei Herţa.

La Herţa copilul Eugen învaţă şi termină cursul primar.

Strîns cu uşa în faţa judecătoriei din Hîrlău, primarul pe atunci al acestui oraş declară că este născut în Herţa, din părinţi romîni.

Am cercetat la Herţa şi am găsit că el nu este trecut în registrele starei civile de născuţi al acelei comuni, după cum dovedeşte certificatul No. 268 din 5 Martie 1907 pe care mi l'a eliberat primăria acelei comuni.

Pe de altă parte, din certificatul de absolvire al cursului primar nu se poate deduce naşterea lui în această comună, ţinînd samă de faptul că pe atunci şcoalele nu ţineau regulat starea civilă a copiilor.

Dovadă destul de lămurit actul ce ţine loc de act de naştere No. 99 din 1 Septembrie 1895 întocmit la ofiţerul stărei civile a Comunei Botoşani, cu ocazia căsătoriei lui cu D-na Ana Popescu (din Bîncesti-Bucovina-Austria) din care act de căsătorie se constată că ar fi născut la Botoşani.

Prin urmare rămîne bine stabilit căacest domn nu e cetăţean romîn, ci *supus Austriac*, el nu a trecut prin corpurile legiuitoare, după cum dovedesc *analele parlamentare a României.*

Cum se face că Eugen Totoescu a ocupat funcţiuni publice în Romînia?

Prin toleranţă Domnule Căpitan şi apoi Dv. nu ştiţi că bucătăriile boereşti din Botoşani furnizează politicianii pentru Hărlău pe timpul liberalilor?

Mai mult de cît atîta a fost pus de liberali să-i reprezinte la Hîrlău să bată din picior oamenilor cu greutate din oraşel, magistraţilor, doctorilor, preoţilor licenţiaţi, cu un cuvînt unui întreg număr de oameni, care şi-au croit o soartă cu sudoarea frunţi şi s'au înalţat prin muncă cinste şi energie.

Eu îţi pot da *acte* nu palavre *care să vă pue în evidenţă adevărul.*

Părintele său declară că l'a adus făcut din Bucovina, El susţine că-i născut la Herţa iar în actul de căsătorie se vede născut în Botoşani.

Cînd şi unde s'a născut cînd va fi şters de pe listele electorale veţi şti mai bine. Pînă atunci puţină rabdare şi Primiţi Domnule Căpitan asigurarea stimei mele.

Constantin V. Gheorghiu.

Fost consilier judeţian de Botoşani

Hîrlău 10 Noemb 1913

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

PUBLICAŢIUNE

Conform regulamentului pentru organizarea şcoalei de infirmiere, această şcoală va începe să funcţioneze în Bucureşti cu începere de la 15 Noembrie a. c

După dispoziţiunile art. 3 din acest regulament, elevele se vor recruta de preferinţă dintre fetele şi femeile dela ţară, se pot primi şi de la oraş, ele trebue să îndeplinească următoarele condiţiuni:

a) Să fie de naţionalitate romînă;

b) Să aibă vîrsta de 20—30 ani;

c) Să fie sănătoasă şi de constituţie robustă;

d) Să ştie să citească şi să scrie, să facă socoteli elementare şi să coase.

Candidatele se vor presenta la Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar începînd dela 10 Noembrie pînă în 15 aceiaşi lună cînd cursurile vor începe, cu o petiţiune pe lîngă care vor alătura: un act de naştere, un act de naţionalitate, un act de bună purtare şi consimţimîntul părinţilor dacă e minoră sau măritată.

Ele pentru a fi admise vor fi supuse unei examinări medicale şi unei încercări asupra scrisului—cititului, socotitului elementar şi cusutului.

Elevele sunt internate. Cursul şcoalei este de un an în care timp ele vor avea toată îngrijirea, afară de haine. După terminarea cu succes a cursurilor, li se va da un brevet de infirmieră, în baza căruia vor putea fi numite ca infirmiere la Spitalele statului, primind pe lîngă hrană, locuinţă, luminat, încălzit spălat şi uniformă şi o leafă de 50 lei pe lună.

Numărul elevelor va fi pînă la o sută.

Direcţiunea Generală a serviciului Sanitar

INFORMAŢIU

Presa noastră se distrează să afle adevărul asupra unui proect de călătorie a Ex. S. Talaat bey în Romînia şi culege din jurnalele din Constantinopol oarecare rînduri care să poată servi aici la mici înţepături.

Talat bey, vorbind cu d. Take Ionescu în Constantinopol, i-a spus că de mult timp dorea să cunoască Romînia şi i-a anunţat că de îndată ce-i va fi cu putinţă va face o călătorie la noi şi că va merge pînă la Sinaia, unde, nnde, împreună cu d-na Talaat, va fi oaspetele d-lui Take Ionescu.

Atît.

Ni se anunţă că d. Nicu Filipescu a intrat în organizaţia partidului conservator, care, cum se ştie, va proclama în curînd pe d. Titu Maiorescu ca şef.

Dacă faptul se confirmă, va fi un avantaj pentru politica ţării, pentru că, prin această adeziune, partidul conservator va sfîrşi prin a avea o organizaţie normală şi o unitate de acţiune.

— *Monumentul filosofului Vasile Conta va fi inaugurat Duminecă 17 Noembrie, oara 10 a. m., de oarece expediat cu mică viteză, monumentul va ajunge abia mîni în localitate şi nu va fi timp să se facă lucrările pregătitoare.*

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, a decis să se plătească leafa pe o lună tuturor funcţionarilor ministerului, cari au fost mobilizaţi şi pe jumătate de lună acelor ce n-au fost mobilizaţi.

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, faţă cu scumpirea traiului a hotărît prin noul budget să majoreze leţurile funcţionarilor, cari au de la 120 pînă la 300 lei pe lună. Această majorare se face cu cîte 25 lei pe ficcare lună.

Curtea de opel din Iaşi a delegat pe d. consilier C. Buzdugan spre a o reprezinta la inaugurarea monumentului lui Vasile Conta, care va avea loc Duminică, 17 Noembrie, la cimitirul Eternitatea.

Universitatea ieşană va fi reprezintată prin d. rector C. Stere.

Eri s'a ţinut la ministerul de instrucţie, sub preşidenţia d-lui Ottescu un consiliu al inspectorilor secundari, în vederea acordării concediilor cerute de profesori secundari.

D. A. D. Atanasiu va face septămîna aceasta inspecţiunile maiştrilor de desemn ce urmează a se prezinta la examenul de definitivat.

Pentru examenele de capacitate la ştiinţi, ce se încep Joi la Iaşi, cu teza primă din materai de liceu, s'au înscris 40 candidate. Pînă acum s'au retras însă 15, astfel că la teze se vor prezinta numai 25. Locurile pentru care se luptă sunt în număr de 2.

A doua teză cevor da candidatele va fi din programul special pentru examenul de licenţă.

Profesorii ce formează comisiunea de examinare sunt domnii: I. Simionescu pentru Geologie — dr. Leon şi I. Borcea — pentru Zoologie — d. Cădere pentru Chimie şi Marcel Brînză pentru botanică.

Conferinţile pastorale.—Eri după amiază s'a continuat, in conferinţele preoţeşti, discuţia subiectului al II-lea. „Intrebuinţarea cu folos a timpului, repausul duminical şi indemn la meşteşuguri şi comerţ.

Au vorbit părintele Al. Vasiliu, părintele Popovici-Ciurea şi părintele Botez; a cerut apoi cuvîntul părintele diacon Vîrlănescu şi părintele Andriescu-profesor.

Tot asupra acestui subiect vorbise dimineaţă părintele Cicerone Iordăchescu profesor şi N. Butescu. Părintele Vîrlănescu arată că părintele Iordăchescu n'a prea fost în chestie şi arată cum ar trebui preuţii să îndemne pe poporănii lor la muncă, spre a nu-şi perde timpul etc. Părintele Andriescu, face o expunere din nou la îndemnul la muncă, meserii şi comerţ şi cum trebuie să fie repausul duminical.

Vorbeşte apoi Părintele Econom P. Savin, delegatul I. P. S. S. Mitropolit. Sf. Sa renunţă a mai desvolta din nou şi în amănunţimi subiectul în discuţie, declară că în ce-l priveşte personal, e foarte mulţumit de chipul cum a fost tratat subiectul şi nu mai puţin şi competinţa, întru cît crede că părinţii vorbitori, „trăitori cei mai mulţi în mijlocul poporului", le cunosc foarte bine aptitudinile. Arată că nu se uneşte cu părerile părintelui Vîrlănescu, că părintele Iordăchescu n'a fost în chestie, întru cît însuşi părintele Iordăchescu, a spus la începutul cuvîntării sale că nu are experienţa, dar Sf. Sa a vorbit cu multă competinţă şi în mod general asupra atribuţiunilor ce ar putea avea preuţii noştri, interesîndu-se de întreaga viaţă a enoriaşilor lor, se nu i fie preutului indiferentă starea economică a poporănilor săi, să pună depotrivă preţ pe tot ce-i poate rîdica atît moralicește cît şi materialicește, aduce exemple pe care noi mulţi nu li-am putut vedea, dar sunt vrednice de imitat. Arată apoi că asupra celor zise de păr. Popovici-Ciurea că autorităţile în drept ar trebui să regulamenteze ocupaţiile locuitorilor, n'ar avea de zis nimic dacă s'ar regulamenta, dar Sf. Sa crede că preuţii trebue să lucreze astfel ca poporănii lor să facă ceia ce e bine şi folositor din bunul lor simţ şi fără regulament, căci atunci ar fi meritul; şi crede că I. P. S. S. Mitropolit de aceia a dat un astfel de subiect pentru ca preuţii discutîndu-l şi apropiindu-şi-l, se procedeze imediat la punerea în aplicaţie şi dacă va fi vreodată să se îndeplinească dorinţa păr. Popovici-Ciurea, să se găsească ceva făcut de preuţi. Spune că păr. Butescu a desvoltat cu multă viociune subiectul, la a cărui discuţie asistă, aseminea păr. Botez şi Vasiliu. Intru cît crede Sf. Sa, noi preuţii atunci ne vom putea mulţumi că mi-am făcut datoria, cînd vom avea aceiaşi grijă de enoriaşii noştri şi de întreaga lor viaţă ca de însăşi a noastră.

Să ne silim dar, a face pe poporănii noştri să cunoască valoarea timpului, să cunoască folosul întregii lor activităţi, cu un cuvînt, să le arăte că întrebuinţarea timpului, e spre folosul lor şi că munca e viaţa şi viceversa. Se caute a-i convinge că după cum trupul nu poate exista fără hrană, aseminea şi sufletul, dacă voeşte să fie în adevăr fiinţa aleasă de D-zeu. Să-i înveţe, că repausul duminical li e necesar la recrearea forţelor trupeşti, şi că repauzîndu-se de muncă, să nu se apuce de lucrări ce i-ar înjosi demnitatea sa de om. Se caute dar ca repausul duminical, să-l întrebuinţeze în hrana sufletească de care are absolută nevoe şi să arăte şi chipul cum se poate hrăni sufleteşte.

Asupra indemnului la meşteşuguri şi comerţ, să le arate că de şi noi romînii de fel suntem agricultori, dar putem fi şi meşteşugari şi comercianţi, cu care ocupîndu-ne, putem să ne ducem viaţa mai uşor. Se observăm pe cei ce se ocupă cu aceste, cum ei trăesc mult mai bine.

Dar pentru ca cuvîntul nostru să fie crezut, trebue se dăm exemple însuşi pe copii noştri, cînd îi vedem că au aplicaţie naturală spre aşa ceva. Să-i dăm spre a le desvolta aceste aplicaţiuni pentru meşteşug şi comerţ, şi atunci nimene nu ne va putea zice: „părintele ne sfătueşte a ne da copii la meşteşuguri şi comerţ, dar sf. Sa pe ai sf. Sale nu-i dă". Apoi crede sf. Sa, că aplicîndu-ne spre meşteşuguri şi negoţ ar fi mijlocul cel mai drept de luptă în contra adversarilor noştri.

Aceste avînd a zice, spune că cu toţii trebuesc să fie mulţumitori celor ce li-a dat posibilitatea a se vedea în conferinţe şi în special I. P. S. Mitropolit al nostru, care putem spune că a fost promotorul lor. Urează apoi preuţilor spor la muncă şi roagă pe D-zeu să fie sănătoşi şi să se vadă şi la anul viitor cu toţii.

Preuţii îşi arată mulţumirea lor prin prelungite aplauze.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, va da în seara zilei de Sîmbătă 23 Noembre a. c., în sala Caragiale foastă Pastia, o frumoasă *Serată Dansantă*, în scopul mărirei fondului societăţii destinat pentru ajutoare membrilor în cazuri de boală, etc.

Publicul vizitator va fi distrat în tot timpul seratei, de excelenta muzică Militară a Regim. 13 Stefan cel Mare.

La această serată se anunţă distracţii cu totul nuoi, ce se rezervă publicului vizitator.

După cum am anunţat iniţiativa de a se întemeia în Iaşi o secţiune a „Cercului Analelor" din Paris, a găsit aprobarea multor intelectuali şi intelectuale din Iaşi. Se crede că prima conferinţă o va ţinea d-na Brisson, directoara revistei „Les Annales" care ar veni însoţită de d-ra Elena Văcărescu.

Piesa lui Maurice Donney „Les Eclaireuses" pe care o va juca trupa franceză Jolly-Dubose este cea mai nouă lucrare a marelui dramaturg şi pune pe scenă problema femeilor intelectuale, în luptă cu mari conflicte pasionale.

Despre „Les deux écoles" a lui Alfred Capus, a doua piesă anunţată de trupa franceză nu e nevoie să mai vorbim, numele lui Capus fiind atît de popular.

Pentru mai multă siguranţă în contra contaminării cazurilor de febră tifoidă şi în vedere că aproape toate cazurile au fost militare, medicul şef al oraşului a cerut serviciului sanitar ca soldaţii vindecaţi de febră tifoidă să fie supuşi încă, în convalescenţă la două examinări pentru a se constata că în dejecţiunile lor nu se găsesc bacili de febră tifoidă.

Ecouri.—Magazinul „Cristian" din str. Lăpuşneanu 23, face cunoscut clienteiei sale că a primit un frumos asortiment de pălării şi forme foarte distinse.

D. André Faure va ţinea în curînd o conferinţă literară despre poetul Jean Richepin.

D. Gheorghe Scorpan, a fost numit profesor de desemn liniar la liceul internat.

Primim spre publicare următoarele:

Domnule Redactor,

De oare-ce în unele ziare s'au denaturat faptele cu privire la un incident ce ar fi avut loc între d. avocat I. Leatris şi mine, vă rog a da publicităţei că incidentul n'a avut absolut nici un caracter altul, de cît o faptă pe care o regret din tot sufletul, afirmînd că pentru d. Leatris am avut şi am cea mai distinsă consideraţie şi ca atare îi arăt scuzele mele pentru cele petrecute.

Primiţi asigurarea perfectei mele consideraţiuni.

Neculai Apotecher
avocat

Dl. profesor Puşcariu a intervenit la serviciul sanitar ca să se mute în imobilul din strada Lascar Catargiu şi serviciul antirabic cu începere de la 23 Aprilie.

In străzile Hotin, Dăncinescu şi Trei Calici s'au declarat nuoi cazuri de difterie şi scarlatină.

Astă-zi au sosit în oraş cu trenul de 8, d-rii general Raşcu, comandantul diviziei a 8-a şi dr. Istrate, membru în comisia de anchetă a neregulelor petrecute în campanie.

La ora 10 d-lor s'a prezentat la regimentul 13 Infanterie.

S'a acordat medalia „Bărbăţie şi credinţă, următorilor studenţi şi medici care au luat parte în campanie:

Clasa I-a: Viţelaru medic-plutonier student, spitalul mobil, corpul IV de armată, Al. Ţaicu, medic sublocotenent rezervă, spitalul militar corpul IV de armată, Al. Cociu, Const. Suter, Efrain Odesser, medici ajutori spitalul contagioşi, corpul IV armată; Al. Chiva, medic ajutor spitalul holeric corpul IV de armată; Const. Sturza, medic căpitan rezervă, spitalul mobil corp. IV armată, Ioan Grinţescu, Alex. Mihălţeanu, farmacişti sublocotenenţi rezervă, spitalul mobil corp. IV armată, Const. Nicolaescu farmacist locotenent rezervă spitalul militar corp. IV, Vasile Zachman, farmacist ajutor spitalul mobil corp. IV, C. I. Popescu, student farmacist spitalul mobil corp. IV.

Clasa II: Dumitru Ghimuş, doctorand spitalul militar corpul IV armată.

Eri după amiază urma să se tragă la sorţi, membrii juriului examinator al concursului de medic primar la spitalul din Hîrlău pendinte de Epitropia Sf. Spiridon.

Ne înscriindu-se nici un candidat, concursul s'a amînat pentru o altă dată care se va ficsa ulterior.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL"

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —

Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

ub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

In prezenţa tuturor preoţilor care i-au parte la conferinţele pastorale, s'a oficiat azi dimineaţă în catedrala mitropolitană, un parastas pentru pomenirea preoţilor decedaţi, care fusese membri ai societăţii clerului „Ocrotirea".

Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Antim Petrescu, Vicarul mitropoliei şi preşedintele societăţii „Ocrotirea", înconjurat de mai mulţi preoţi.

In urma mai multor reclamaţiuni primite din partea foştilor mobilizaţi contra perceptorilor care le cer darea personală de care au fost scutiţi în urma mobilizării, pînă la noui ordine, ministerul de finanţe a făcut cunoscut administraţiilor financiare ca să aducă la cunoştinţa perceptorilor aceasta dispoziţie ministerială şi să nu priceapă nici o dare personală de la toţi acei care au făcut campania.

D. Alecsandru Mînăscurtă controlor fiscal la Iaşi, a fost mutat la Tecuci în aceiaşi calitate, în locul d-lui Maxim care trece la Iaşi.

La concursul de medici maiori au reuşit din Iaşi d nii căpitani medici Em. Veisa şi Gh. Pîrvulescu, de la spitalul militar.

D-na Maria Laurescu, învăţătoare la şcoala din Sculeni, a fost transferată la şcoala din Ţiganaşi — Perieni post II.

Invăţătorul N. Munteanu a fost transferat de la Costuleni — Hiliţa, la şcoala din Sculeni.

Ministerul de instrucţie a aprobat cererea d-lui L. A. Bobescu, de a da reprezintaţii teatrale, cu subiecte instructive, morale şi patriotice, în localurile şcoalelor primare rurale şi urbane nereşedinţă de judeţ, din ţară.

D. Lazăr Grecea, revizor şcolar a plecat azi în inspecţie, în judeţ.

Comisiunea de judecată a institutorilor şi învăţătorilor, circumscripţia Iaşi, judecă pe învăţătorii Gh. Mihai şi Spiridon Hamza, din jud. Tulcea.

Acuzarea e susţinută de d. inspector I. Prasa, iar apărarea de către d. I. Peretz, profesor universitar.

In şedinţa de astă-zi dimineaţă a conferinţilor pastorale, au vorbit arhiereul Antim Petrescu, protoiereul Ţincoca, preoţii C. Bosie, Savin şi Mihailescu, care a susţinut înfiinţarea unei gazete preoţeşti precum şi a unui internat pentru copii preoţilor.

La această propunere s'au asociat şi ceilalţi preoţi.

Şedinţa continuă după amiază cînd se va proceda la alegerea comitetului societăţii „Ocrotirea" censorii însă rămînînd aceiaşi.

Aflăm cu părere de rău că astă noapte a încetat din viaţă oficiantul inferior gradul întăi, Ilie Alexandrescu, de la oficiul telegraf-poştal central.

Rugăm familia să primească sincerile noastre păreri de rău.

D. inspector financiar Volceanu, inspectează de cîte-va zile administraţia financiară locală.

CURA — Cea mai raţională de Unt de peşte pentru ADULŢI şi COPII —

e numai aceia cu:

UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

Şcolare.—S'a aprobat de minister ca venitul a două serbări cinematografice date de elevii cl. VIII dela Liceul Naţional să treacă pentru fondul excursiei în Italia.

— S'a aprobat concediul d-lui Mezetti directorul conservatorului, fiind suplinit la direcţie de d. A. Roşca profesor.

— La Liceul Naţional s'a aprobat de Ministerul instrucţiunei instalarea de telefon.

— D. Gh. Chibănescu profesor de romînă la şcoala de arte şi meserii, fiind ocupat cu lucrările parlamantare, a obţinut concediu cu suplinirea d-lui Th. Ghiga.

— D. Cezar A. Popovici, a fost numit secreter la şcoala de Bele-Arte, în locul d-lui Briese trecut profesor la Vaslui.

— S'a aprobat transferarea, prin consimţimînt, a d-lor Cioamag învăţător titular la şcoala din Verona Mare jud. Botoşani în locul d-lui Ioan Cozloschi învăţător titular la şcoala din Roşiori, acelaşi judeţ, unul în locul altuia.

— D. Gh. Nedelcu profesor de desemn şi caligrafie la gimnaziul Alexandru cel Bun a fost numit custode al Pinacotecei din Iaşi în locul d-lui Mitescu dimisionat.

— S'au aprobat diurnele membrilor comisiunei pentru examenul de capacitate ce s'a ţinut în Octombrie la şcoala normală Vasile Lupu.

— S'a aprobat rezultatul concursului pentru locurile vacante la şcoala normală „Vasile Lupu".

— S'a aprobat 42 plăci de marmoră pentru sufrageria şcoalei normale "Vasile Lupu"

— S'a aprobat refacerea pavajului din curtea Liceului Naţional.

— D. Neculai Gheorghiu a fost numit pedagog la liceul internat din Iaşi' în locul d-lui Corniciuc demisionat'

— Salarul secretarului liceului naţional din Iaşi, de la Aprilie viitor, se va egala cu acela al secretarilor de la liceele din Bucureşti, la 250 lei lunar.

D. N. Sterian a fost numit conducător provizor la serviciu de poduri şi şosele al judeţului Iaşi in locul vacant.

S'au ridicat măsurile sanitare aplicate contra epizootiilor de antrax şi pneumonie contagioasă în comunele Valea-Satului şi Codăeşti.

Direcţia generală a serviciului sanitar a intervenit din nou pe lîngă prefecturile de judeţ, recomendîndu-le a îndemna prin organele comunale, a se înscrie cît mai multe candidate la şcoala de infirmiere ce s'a înfiinţat în Bucureşti.

Candidatele vor fi trimise în Capitală pe socoteala direcţiei generale a serviciului sanitar.

In urma votului luat de consiliul comunal, administraţia comunală a intrat în tratative pentru cumpărarea imobilului clădit de societatea ortodoxă în strada Nicolina, care va fi afectată pentru un local de şcoală primară.

Preţul cumpărărei e de 60.000 lei plătibili în trei ani de zile.

In urma aprobării planului şi devizelor de către consiliul comunal, cît de curînd va începe restaurarea palatului comunal, aşa ca să răspundă la nevoile acestei instituţiuni.

In viitoarea sa şedinţă consiliul comunal se va ocupa de listele electorale pentru Camera de comerciu.

In vederea acestei chestiuni se aşteaptă numai raportul comisiunei numite de consiliul comunal şi compusă din d-nii: C. Cerchez, P. Bogdan şi Marcopol.

Un coleg de ziaristică din Botoşani, d. George Cristea Delaracova, s'a hotărît să facă pe jos înconjurul lumei. D-sa a plecat din Botoşani, şi a vizitat oraşele Botoşani, Fălticeni, Hărlău şi azi a ajuns în Iaşi, unde va remîne până mîne seară.

D. Delaracova ne spune că prin oraşele prin care a trecut, a fost primit cu o adevarată afecţiune.

Universitare.—Astă-zi au început cursurile secţiunei agricole de pe lîngă universitatea locală.

— Cursurile de morfologie animală, cu d. prof. Paul Bujor, au început astă-zi şi vor continua în fie-care Mercuri şi Vineri la orele 4 jum. a. m.

Lucrările practice se vor face în fiecare Sîmbătă dimineaţă.

— Sîmbătă 16 Noembrie încep cursurile de limba şi literatura latină. cu d. prof. Mihaileanu.

— Cursul de geometrie descriptivă, cu d. prof. V. Costin, va începe în ziua de 20 Noembrie a. c.

Pentru examenul de definitivat al conducătoarelor de la şcolile de mici copii s'au înscris din oficiu 150 de candidate. Examenul se vor începe la 1 Decembrie a. c. în Bucureşti. Comisia va fi numită după 25 Noembrie.

Consiliul de judecată a institutorilor şi învăţătorilor a continţină azi judecarea institutorului Amza.

D-rele Studente şi d-nii Studenţi sunt rugaţi să vie la localul Centrului în ziua de Duminică la ora 10 a. m. spre a participa în corpore la dezvelirea monumentului lui Conta.

Vor vorbi doi delegaţi şi se va depune o coroană în numele studenţimii ieşene.

Examenul de capacitate.—Din seria VI a candidatelor la titlul de profesoare—conducătoare a şcolilor de copii mici au reuşit: Constantinescu Alexandrina, Cotova Maria, Tanti Lucia Brândză, Georgescu Alexandrina, Iacob Maria, Manoliu Olga şi Voinea Sofia.

Pentru restul de candidate s'au întocmit toate seriile în ordinea cum urmează:

Seria VII. Iordănescu Lucreţia, Mateescu Maria, Neculau Ana, Popescu Aurelia, Popa Elisabeta, Sarry Emilia, Stoenescu Ana şi Vasiliu Ecaterina.

Seria VIII. Glod Lucreţia, Ionescu C., Mihailescu Maria, Popescu Amos Iubita, Pandele Anglaia, Taşcă Caliopia, Taşcă Elena şi Voia Maria.

Seria IX. Bulău Natalia, Botez Matilda, Bunescu Angela, Cilea Demetra, Călin Matilda, Chelariu Olga, Caramzulescu A., şi Patraşcu Eugenia.

Seria X. Coman Elena, Diaconu Aurelia, Fodulachi Natalia, Fortun Margareta, Filimon Constanţa, Georgescu Beatricea, Goraş Cristina şi Margareta Georgescu.

Seria XI. Bărbulescu Maria, Marinescu Polixenia, Maslincov Ecaterina, Mircea Lucreţia, Popovici Maria, Procopiu Ana, Patraşcanu Elena şi Rascov Cristina.

Seria XII. Vasilescu Elena, Tănescu A., Siriteanu Eugenia, Stoica Constanţa, Ionescu Nicolina şi Rebegea Ecaterina.

Toate aceste serii vor da examenele orale şi de practică pedagogică pînă la 23 Nov. c.

Const. Potop, notarul comunei Balţaţi a fost lasat în disponibilitate, fiind dat în judecată pentru mai multe acte de neregulă.

Iată noul program de astă seară Mercuri 13 Noembrie al cinematografului Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli:

Din viaţa eroinei Jeana d'Arc, Fecioara de la Orleans. Grandios epizod din războiul franco-englez (1429). Măreţe reconstituiri istorice după documente autentice. (două părţi).

Nenorocirea aduce noroc. Mare roman contimporan într'un act. Interpretarea fără seamăn datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor străine.

Serbările din Lipsca cu ocazia desvelirei monumentului în amintirea războiului naţiunilor (1813).

Max Linder colecţionar de ghete, comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian, etc.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu telegramele însoţite din lumea întreagă: Epilogul catastrofei vaporului Volturno etc.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri: Colierul blestemat, splendid roman în 3 părţi, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOŞ

Str. Lăpuşneanu 25

— Cons. 1—6 —

Reîntors din campanie şi-a reluat ocupaţiunele

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Din Camera ungară

— Discursul deputatului romîn Pop —

Buda-Pesta.—Camera deputaţilor.—Urmează discuţia generală a reformei presei. Deputatul romîn Pop cere garanţii contra bunei plăceri şi arbitrariului judecătorilor şi procurorilor. Se face cel mai mare abuz de noţiunea de întăritare sau îndemnare la revoltă. In timp de doi ani de guvernare a coaliţiunii, s'au judecat 124 de procese ale naţionalităţilor, ceea ce are drept urmare o înstrăinare a naţionalităţilor de Ungaria. Ziarele romîne nu scriu în contra ungurilor, ci contra oamenilor sau puterii care se identifică cu naţiunea ungară. Redactorul unui ziar romîn care zeflemisise pe contele Appony a fost osîndit la două luni de închisoare şi de întrerupere a apariţiunii gazetei. Astăzi nu mai sunt vremile pentru ast fel de lucruri.

Pop probează că dispoziţiunile proectului sunt proprii pentru a suprima şi ruina mai ales ziarele naţionalităţilor. Pe baza acestei legi, se poate închide o tipografie şi ruina un ziar în ori-ce timp (la aceste cuvinte, ministrul de justiţie mişcă din cap, în semn de negaţiune) Oratorul spune că nu presupune un astfel de procedeu la ministrul de justiţie; dar miniştrii se schimbă prea adeseori şi poate veni un ministru care să interpreteze şi să aplice legea după bunul lui plac. Pop termină declarînd că este încredinţat că presa nu va lăsa să fie împedicată de la împlinirea menirea ei istorice.

Czermak, din partidul independenţii, respinge reproşurile d-lui Pop că ungurii suprimă populaţiunea romînă. Romînii în Ungaria, zice dînsul, se bucură de mai multe drepturi de cît Ungurii în Romînia

Succesul Romîniei

— Declaraţii în delegaţiunea ungară —

Viena.—In delegaţiunea ungară raportul Becveben, vorbind despre evenimentele balcanice, între altele, zice următoarele:

Pacea de la Bucureşti este semnul unei dezvoltări de forţe şi de vedere clară diplomatică a Romîniei. Miniştrii Romîniei au depus cea mai mare energie spre ajungerea unui scop pe care l'au atins în cîte-va zile. Romînia a obţinut un succes care îi asigură o mare poziţiune în Balcani.

Mari lupte în Mexic

El-Paso.—O luptă generală s'a început între trupele guvernului şi rebelii mexicani, pentu oraşul Juare. Au luat parte la lupte 10,000 de oameni. Perderile sînt însemnate de ambele părţi.

Dl. N. Xenopol şi conferinţa permanentă a comerţului

Paris. — Dl. Desprez, ministrul plenipotenţiar, a presidat azi dejunul mensual al conferinţei permanente a comerţului exterior. D-sa a anunţat la dessert că d. N. Xenopol, ministru de comerţ al României a primit să ia parte la comitetul de patronagiu al asociaţiunei.

Serviciul Telefonic

Generalul Averescu remâne

Bucureşti.— In urma audienţei avută la rege, d. general Averescu a consimţit să rămîie în fruntea statului major.

D. general Averescu va colabora cu d. general Hîrjeu, la legile pentru reorganizarea armatei.

O deciziune ministerială

Bucureşti. — Pentru organizarea din punct de vedere comercial a noului teritoriu d. N. Xenopol, ministrul comerţului a dat o decizie prin care noul teritoriu se alipeşte de Camera de Comerţ din Constanţa.

Toate legile comerciale în vigoare în ţară se vor aplica în teritoriu.

Atitudinea d-lui Filipescu

Bucureşti.—In Galaţi există două grupări conservatoare dintre care una ascultă de indicaţiile d lui Filipescu Această din urmă grupare a cerut deslegare de la d. Filipescu, în privinţa alegerii ca şef a d-lui Maiorescu.

D. Filipescu i a răspuns că pentru moment să asculte de indicaţiile din sferile conducătoare ale guvernului, iar mai tîrziu se va vedea.

Şedinţa Clubului conservator

Bucureşti.—Comitetul executiv al partidului conservator se va întruni în şedinţă Joi 14 Noembrie orele 10 dimineaţă, în localul clubului.

DESMINŢIRE

Viena.—Zvonurile despre reaua stare a sănătăţii împaratului, sunt nefundate.

Amînarea unei inaugurări

Bucureşti. — Inaugurarea muzeului comercial şi industrial care urma să aibă loc astăzi s'a amînat pentru Duminică 17 Noembrie.

Avansări

Bucureşti. — Au fost înaintaţi ingineri ordinari cl. I d-nii Niţescu Emil subinspector la Buzău şi Ionescu M. I. din serviciu C. F. R.

Epidemia stinsă

Bucureşti.—Ministrul de interne pe baza comunicărilor legaţiunilor noastre din statele balcanice că, epidemia de holeră s'a stins, a dat o deciziune prin care se autoriză deschiderea porturilor T. Severin Gruia, Cetate, Calafat, Bechet, Tg. Măgurele, Zimnicea, Turtucaie, Cernavoda, Constanţa, Brăila, Gura Ialomiţei, Galaţi şi Sulina.

Comisiunea sîrbo-romînă

Bucureşti.—Mîine are loc la Bucureşti întrunirea comisiunei mixte serbo-romîne, pentru alegerea locului unde să se construiască podul peste Dunărea, care să fie ca punct de joncţiune între căile ferate sîrbeşti şi cele româneşti.

Din comisiunea sîrbă fac parte d-nii Ilici inginer, fost ministru al lucrărilor publice şi Giurgeff inginer, actualmente în direcţia căilor ferate sărbeşti.

Delegaţia română se compune din partea ministerului lucrărilor publice din d-nii Gh. Panaite secretar general, Al. Cotescu directorul căilor ferate romîne şi inginer inspector Cerchez, şeful serviciului lucrărilor noui, iar din partea ministerului de războiu, d-nii general Văleanu secretar general, colonel Cristescu subşeful marelui stat major şi colonel Referendaru.

Un moment de emoţie

Bucureşti. — Aseară în gara de Nord, în momentul sosirii Suveranului, a sosit vestea că prin telefon s'a comunicat de la Buda-Pesta că Imparatul Frantz Iosef ar fi încetat din viaţă.

M. S. Regele a fost foarte impresionat şi extraordinar de afectat de această ştire.

Curînd însă s'a aflat că ştirea nu era exactă şi ştirea a fost desminţită categoric.

Complectarea programului conserv.-democrat

Bucureşti.—D. Take Ionescu a adresat o scrisoare parlamentarilor conservator-democraţi şi membrilor comitetului executiv at acestui partid prin care-i invită la consfătuirea din seara de 15 Noembrie, în vederea discuţiunilor ce sunt de urmat pentru complectarea programului partidului.

In scrisoarea sa, şeful partidului atrage atenţiunea că punctele aratate în scrisoare sunt numai indicaţiuni pentru orientarea discuţiunii şi nici de cum puncte fixate care urmează să fie ratificate de către comitet.

*

Punctele supuse discuţiunii sunt în număr de patru şi anume:

1). Inamovibilitatea tuturor funcţionarilor şi reglementarea înaintărilor pe baza avizului unui consiliu, compus din funcţionari. Aceste toate înscrise în Constituţie.

2). Inamovibilitatea magistraturii şi dispoziţiile disciplinare înscrise în Constituţie.

3). Reforma electorală cu lărgirea colegiilor şi reprezentarea proporţională.

4). Ştergerea din Constituţie a limitării cazurilor de expropiare şi prevederea că expropiarea se poate face prin o justă îndemnizare acordată în bani.

Aceste îndemnizări vor fi fixate de către curţile de apel.

Inmormîntarea lui Cerna

Bucureşti. — Remăşiţele pămînteşti ale regretatului poet Cerna, au fost aduse în Capitală, azi la oarele 10 dimineaţa.

Ceremonia înmormîntărei va avea loc Joi, la orele 2 p. m.

De Inchiriat sau de vînzare o casă cu 4 odăi, coridor de sticlă, bucătărie, pivniţă şi grădină, Str. Nicolina 70. Tramvai la scară.

A se adresa în str. Albinetz 22 Iaşi.

Interview cu d. Take Ionescu

Bucureşti. — Un redactor al ziarului Adevărul, *obţinînd o convorbire cu d. Take Ionescu, a întrebat pe şeful partidului conservator-democrat:*

— Ce impresie vă face campania ce se îndreaptă contra acţiunii D-voastră din Atena şi Constantinopol?

La această întrebare, d. Take Ionescu a răspuns:

— „Personal n'are pantru ce să mă turbure. Dacă aşi fi un vanitos, m'ar bucura, mi-aşi zice că, cu cît unii doresc înjuriile, cu atîta dau dovadă de umbra, pe care fără voia mea o proectez. Iar de alţii cari caută să suprime Romînia de acţiunea întreprinsă de mine, printr'o voită tăcere asupra unui fapt care a preocupat atît de mult presa europeană şi cercurile dirigeitoare, sporesc partea mea personală în succesul obţinut".

Redactorul „Adevărului" pune apoi d-lui Take Ionescu, întrebarea, ce crede de faptul că acea acţiune se pune în legătură cu acţiunea pentru desfacerea colaborărei.

La aceasta, d. Take Ionescu a răspuns:

—„Nu e nevoe de nici o acţiune pentru a se desface o învoială consfinţită în chip liber, de oameni liberi şi conştienţi. Acţiunea la care se face aluzie nu ne priveşte pe noi. Ea se exercită în lăuntrul partidului conservator şi priveşte numai relaţiile dintre membrii partidului şi organele lui reprezentative, singurele cu care am dreptul şi sunt dator să fiu în contact.

Aceste organe nu mi-au spus nimic şi prin urmare îţi spun că eu nu ştiu nimic.

Cu aceasta convorbirea era terminată.

Consiliul de Coroană

Bucureşti.—Astă-zi dimineaţă s'a ţinut consiliul de coroană sub preşidenţia M. S. Regelui.

S'a discutat proiectul de mesaj, care a primit foarte multe modificări, mai toate propuse de M. S. Regele.

Nu numai că s'au adus modificări de redactare, dar s'au introdus şi noui paragrafe.

Textul definitiv, întocmit pe baza celor discutate în consiliul de Coroană, va fi redactat în consiliul de miniştri, care are loc azi la orele 5, acasă la d. prim ministru Titu Maiorescu.

Berăria „ZIMBRU"

Restaurant German de primul rang

Ca reclamă de deschidere

Intre orele 9 1/2 şi 11 1/2, a. m. se serveşte

Gulaş, Ţap sau şpriţ, cu pîine 55 bani

Băuturi indigene, şi străine

Preacum şi mincări calde şi reci la orice oră din zi şi noapte cu preţuri moderate.

Serviciu prompt

Goldstein Matelii

— Moaşă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

TAŞERONI pentru lucrări de terasamente şi scoaterea pietrei în cariere cu transportul şi sfirmatul la punctul lucrărei, în judeţul Iaşi, găsesc imediat angajament la subsemnatul, lucrul dîndu-li-se în acord, cu metrul cub, punîndu-le la dispoziţie material de cale (vagonete, şine) şi sculele necesare, depunîndu-mi garanţie potrivită cu valoarea lucrului ce le voi încredinţa. Pot adresa ofertele la biroul meu în strada Elena Doamna 29 Iaşi şi se pot prezenta personal în fie-care zi de Duminică sau sărbătoare între orele 2—4 p. m.

Vasile C. Braiescu

Automobil de lux

Landolet-Limousin putere 20—30 cai, în perfectă stare; se vinde imedial, informaţiuni la tipografia H. Goldner, str. Mîrzescu 17.

A apărut:

Noua lege a firmelor

Toţi comercianţii să se grăbească să şi-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienţii.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse ameriei, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

PORTE-PLUME
LA PLUME INDÉRAYABLE
Prix: 0f 60c
Raymond GARIEL
Rue Jean de la Bruyère, PARIS
CRILLAGES, etc.

NEVRALGIILE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ostoesc şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de *Cap*, *Dureri*, *Gastralgie*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale* acute şi *dureroase* ori de orice fel şi numire ori color. Este remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. La dina cea d'antâiu se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit o ușurare, se ia 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Ne trebue să le mai multe de cât 6 pe zi.

A N. B.: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droguiştii şi Farmaciştii.

PONDOIR
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2 rue, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A JARDINS
Envoi gratis du Album

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2035 – Vineri 15 Noembrie 1913

Trebuie chemată țărănimea la viața publică?

Ideia că țărănimea trebue chemată la viața publică a perdut din valoarea ei în timpul ultimului război din Balcani. S'au ridicat mulți și au spus:

— Vedeți că într'o țară e mai multă nevoie de o pătură cultă, pregătită pentru luptele politice, de cît de massele populare ridicate până la priceperea acestor lupte. Bulgaria a avut o țărănime mai cultă, mai bogată de cît noi, dar ce folos... dacă n'a avut oamenii politici prevăzători. Pe cînd noi!...

Urmau, bine înțeles, după această tiradă, constatarea că România a reușit să-și creeze o situație politică internațională numai mulțumită oamenilor ei politici.

Constatarea aceasta, a necesității unei minorități conducătoare, păcătuește prin lateralitatea ei. Se vede numai o parte a chestiunei, se văd numai unele fapte, nu se analizează totul, căci în cazul acesta s'ar fi făcut cu totul alte constatări.

Bine, Bulgarii au fost învinși pentru că n'au avut oameni politici, de și aveau poporul cult, pregătit pentru viața publică. Dar au fost învingători și Sîrbii și Grecii; ei au avut și oameni politici și popor conștient. Oare nu e mai instructiv să privim ceea ce s'a petrecut în țările acestea de cît în Bulgaria?

Și privind, constatăm că dacă aceste două popoare au învins, învingerea lor e datorită tocmai faptului că țărănimea grecească și sîrbească erau conștiente de datoriile lor.

Dacă d. d. Venezielos și Pasici nu ar fi știut ce îi așteaptă, dacă vor lăsa de bună voie cuceririle armatelor grecești și sîrbești în mîinile bulgarilor, se poate că și unul ca și celalt ar fi cedat presiunilor diplomatice și războiul s'ar fi încheiat în defavoarea țărilor lor. Numai temerei în fața răspunderei ce îi așteapta, numai convingerei că poporul lor nu le va erta nici odată greșelele lor, șefii guvernelor țărilor aliate au dus lupta până la sfîrșit.

În amîndouă țările conștiința jertfelor și a datoriilor ce trebuesc făcute pentru ridicarea neamului era așa de adînc sădită în inima fiecărui cetățean, încît ea a făcut ca poporul să suporte cu ușurință toate nevoile, și le-a suportat cu o destoinicie demnă de invidiat.

Dar la noi? Putem oare să afirmăm că pătura noastră conducătoare e așa de pregătită a pricepe marile probleme politice și ne putem bizui numai pe ea, în cît n'avem nevoie de a deștepta și conștiința țărănimei și a o chema la trebile publice?

Trebuie să fie cineva orb ca să afirme aceasta și trebue să privească prea superficial ca să spuie: Bulgaria a fost învinsă căci n'a avut oameni, noi am reușit pentru că am avut oameni politici.

Privitorul luptelor noastre politice, privitorul obiectiv bine înțeles, va scoate cu totul altă concluzie.

Am învins pentru că întîmplarea a făcut ca în fruntea guvernului să fie doi oameni mari, doi oameni cuminți și curios, doi oameni plecați de jos, plecați din rîndurile acelora, ce nu prea au dreptul de a-și spune cuvîntul în treburile publice la noi.

Numai întîmplărei datorim învingerea. Da, numai întîmplării.

Căci închipuiți-vă că d. P P. Carp rămînea în fruntea guvernului, că d. Filipescu era la ministerul de război, că d. V. Arion era tare și mare în acest guvern și că războiul balcanic se deslănțuia fiind acești reprezentanți ai elitei și ai Bizanțului?

Ce se întîmpla? România lua partea Turciei, asta a fost cel puțin părerea d-lui Filipescu, se amesteca într'un război, în care trebuia să joace rolul cel mai antipatic, ridica în contra ei toată Europa și poate permitea oștilor rusești să se preamble pe Calea Victoriei.

Resultatul ar fi fost un adevărat dezastru.

Sau închipuiți-vă că nu se reușea formarea unui guvern de colaborare și că d. Brătianu forma guvernul.

Resultatul era același, căci și d. Brătianu era pentru intervenția României din primele zile ale războiului balcanic.

Mă întreb ce ziceau atunci acei cari văd Paradisul terestru în România pentru că o mână de oameni au dreptul să conducă treburile politice?

Am reușit să eșim învingători pentru că întîmplarea, norocul, a vrut ca și d. P. P. Carp și d. Brătianu să nu fie în fruntea țărei în acele momente de grea încercare. Și a avut norocul ca să fie doi oameni cu multă judecată, cu mult sînge rece, cu multă răbdare, ca să știe cînd trebuiesc să intervie.

Pentru teoria acelora cu pătura cultă, în trebile publice, norocul acesta le e fatal, căci oamenii cari au condus spre izbîndă țara, sunt oameni eșiți tocmai din acea lume care nu formează elita conducătoare a țărei.

Și unu și celălalt, ani de zile, au fost în partidele lor oameni de mîna a doua, buni la treabă, necesari în luptă, trebuincioși în conducerea țărei, dar dați la o parte de cîte-ori a fost vorba să fie ei în fruntea trebilor. Căci și unu și celălalt nu erau de cît doui muncitori cu mintea, doui mănuitori ai cuvîntului, doui îndrumători ai vieței, dar nu se coborau din nici un neam care are dreptul de a fi stăpîn absolut în țara romînească.

Norocul a vrut ca ei să fie într'o zi acolo unde de mult ar fi trebuit să fie.

Oare și acum să mai credem că nu e nevoie ca să fie chemați la viață acei din rîndurile cărora ar putea să iasă oameni ca Maiorescu și Take Ionescu?

E permis oare, cînd am trecut pe lîngă dezastru, căci ar fost un dezastru dacă d-nii Carp sau Brătianu se aflau la guvern în momentul războiului, să lăsăm ca norocul să conducă țara? Oare nu e timpul să facem așa, că în ori-ce împrejurări ar fi România ea să poată fi liniștită, căci conducerea ei e în mîinile celor mai destoinici și celor mai mari din fiii ei și nu în mîinile unei adunături ajunsă sus pentru că legile nedrepte ale țărei opresc pe cei mulți a'și spune și ei cuvîntul lor.

Dr. I. Duscian

NOTA ZILEI

Revolvere.

In interval de două zile—două accidente militaro-școlare. Doi elevi secundari au provocat întîmplări cari puteau fi fatale. Amîndoi aveau mici revolvere asupra lor și le-au descărcat accidental.

Se pare că mulți elevi moderni, în loc de a se înarma cu cunoștinți, preferă să se înarmeze cu adevărate arme și din toată instrucția preferă pe cea militară și mai cu seamă extra-școlară.

Înțelegem să vină în corpore elevi majori,—Normaliștii, Seminariștii—la întrunirile cu foc... bengal ale „Ligei".

Dar școlari de gimnazii înarmați!

Este de sigur efectul epocei care are drept deviză vorba d-lui Stere: „Cu arma la picior"!

Cu diferența că elevii poartă armele în buzunar...

Spre o nouă activitate

In corpul ziarului cetitorii vor găsi astăzi cuprinsul circulării pe care șeful partidului conservator-democrat a adresat-o tuturor șefilor organizațiunilor din țară și parlamentarilor.

Expunerea este atît de captivantă în concisiunea ei, atît de clară și de lămurită, încît ar fi să comitem un pleonasm repetînd aci și comentînd mănunchiul de idei și de reforme dezvoltate în acea circulară, care este sinteza unui vast program politic și sămînța unei rodnice activități viitoare.

Trecem printr'o importantă epocă socială. Suntem în ajunul unor esențiale transformări. E vreme și e necesitate obștească de a se face educațiunea sufletească pentru ca fiecare în parte și toți la olaltă să fim gata a primi cu bunăvoință haina nouă pe care e chemată s'o îmbrace societatea romînească, oțelită prin importantele evenimente prin care am trecut.

In direcția acestei transformări vine să indice calea circulara d-lui Take Ionescu.

Durata parlamentului

Suntem în presjma revizuirii constituției.

Că ea se va propune de conservatorii democrați, cum ar dori d-nii deputați B. Dimitropol care a și alcătuit un proect în acest senz — I. Gr. Pănceseu și foarte mulți parlamentari conservatori-democrați;

că se va *îndeplini* de conservatorii democrați, sau de liberali—sau *în de comun acord*;

că conservatorii vor opune rezistență înverșunată sau vor „colabora" și ei,

toate acestea formează o sumă de chestiuni care pot da naștere la reflecțiuni interesante—privind atît reforma în ea însăși și binefacerile ei asupra statului nostru, cît și puterea de convingere, valoarea ideilor—generozitatea partidelor noastre politice și moralitatea lor.

Dar nu despre acestea vreau să scriu acuma.

Ci vreau să scriu despre durata seziunei ordinare a parlamentului și consecințele ei.

E vorba deci de primul aliniat al articolului 95 din *Constituție*.

Iată textul:

„La 15 Noembrie a fiecărui an, Adunarea deputaților și Senatul se întrunesc fără convocare, dacă Regele nu le-a convocat mai înainte (păstrez ortografia textului).

Durata fie cărei seziuni e de *trei luni*.

Trei luni din care se scad duminicele, sărbătorile și vacanția de Crăciun. Nu rămîn de fapt de cît 60 de zile adică exact *două luni*.

Ori chestiunea se pune astfel:

E posibil că în 65 de ședințe—dacă e să adăugim cele 4—5 ședințe de noapte ce se țin la sfîrșitul seziunei—*scurte cum sunt ele*, să se discute în mod serios și cu toată libertatea de care trebuia să se bucure membrii unui parlament civilizat, toate acele reforme ce sunt imperios cerute de nevoile țărei?

Răspunsul e pe buzele tuturora — evident că nu.

Și de aceia o serie nesfîrșită de neajunsuri care se răsfrîng chiar asupra demnităței parlamentului și ceia ce e mai grav chiar asupra poporului întreg.

Din cauza aceasta veți vedea la sfîrșitul fiecărei seziuni parlamentare, cum reprezentanții opoziției protestează energic contra guvernului și contra biuroului adunărei din care fac parte, numind-o pe aceasta cu dispreț „biurou de înregistrare".

Și aceasta se repetă sistematic sub toate guvernele, de toate partidele.

Azi profanatorii parlamentului sunt consesvatorii, iar apărătorii lui — eroii zilei—sunt liberalii; peste 3—4 ani reprezentația e aceiași, actorii cam aceiași, numai rolurile schimbate—și tot așa...

Din această cauză budgetul, spre pildă, legea cea mai importantă și care se votează de Cameră nu se poate discuta nici odată în deajuns. Budgetul care-i exprimarea în cifre, oglinda reală a mersului întregei mașinării greoae și complexe a statului modern — statistica lucrurilor cum o numea Napoleon, el se depune cu 3—4 zile înainte de închiderea seziunei.

Se țin ședințe de noapte, se protestează și... se votează. Dar nu se discută.

Tot așa cu mai toate preoectele ce se depun.

Ceva mai în răgaz discuția la mesaj. Dar și ea se termină tot prin strigătul „mameluciloр": *închiderea discuției.*

Și cîte neajunsuri de aici!

Dar s'ar putea întîmpina la cele ce spun...

Nu e calea extra-ordinară: nu se poate prelungi seziunea parlamentului nu se poate convoca din nou la nevoe?

Da așa e.

Ceia ce nu împedică ca toate cele spuse pînă aici să fie perfect adevărate. Adevăr în deobște cunoscut.

Explicația lui.

E în chiar denumirea acestei căi. Ea e extra-ordinară.

*

Atunci de ce nu s'ar modifica aliniatul 1 al art. 95 din proectul nostru fundamental — stabilindu-se începutul seziunei parlamentului la *15 Octombrie*, iar durata ei de 5 luni — isprăvindu-se astfel la *15 Martie*.

In Franța, în Ungaria ca să nu iau de cît două exemple—parlamentul funcționează mai tot anul; și ședințele ajung să fie și de 10, 12, chiar și 14 ore în Camera ungară—în care, în treacăt fie zis, se lucrează cel mai puțin în schimb, obstrucție, proteste, scandaluri și chiar adevărate injurii.

Dar chiar la noi nu se prelungește sesiunea chiar pînă în Aprilie și anul acesta excepțional încă mai mult"...

Modificîndu-se ast-fel nu s'ar mai abuza de prelungirile acestea făcute în permanentă stare de grabă și enervare.

Nu s'ar mai lucra în grabă și nu s'ar mai produce în adunări acele protestări penibile ce iau adesa proporția unor adevărate scandaluri — ce coboară demnitatea parlamentului.

Și în fine nu s'ar mai distra guvernanți noștri pe seama noastră a tuturora. Iar nevoile noastre ar capata soluții mai bune.

*

Dar se va spune poate: Magnații noștri de la țară, agricultorii, potentații partidelor se vor supune ei unui atare regim... parlamentar? Vor renunța ei la lunile cele mai muncitoare din an, sau la fotoliul moale din eleganta sală de ședință și al compartimentului de clasa I a căilor ferate romîne?...

Această întîmpinare dacă a avut un rol însemnat în fixarea seziunei parlamentare la 1864, astă-zi cu siguranță nici nu s'ar mai produce în parlament.

Dovadă.

Sunt obișnuitele prelungiri ale seziunilor ordinare pînă în Martie și chiar și în Aprilie... și care n'au provocat nici odată protestări de asemenea natură...

Și dacă am amintit întîmpinarea aceasta e ca să răspund în scris unui prieten — profesor universitar om învățat în știința lui—, care mi-a făcut'o mie acum de curînd, vorbindu-i despre această foarte simplă reformă, care n'ar atîta patimile nimărui tocmai fiindcă pare a fi o „bagatelă", cum o numea amicul meu.

Dar consecințele acestei „bagatele", ar fi admirabile după cum în parte sper să vă fi de monstrat.

Am.

MICI POLEMICI

Țarul Ferdinand găsește o excelentă ospitalitate la Viena. In fiece dimineață găsește în cîte un mare ziar povestirea detronării predecesorului său Alexandru de Battenberg.

...Bat șeaua...

*

Ce atîta larmă cu voiajul deputatului Timoleon Pisanis în Grecia?

Se plimbă omul în patria lui...

*

După discursul de la Iași — scrie un ziar violent — afirmăm că d. Cuza e atins de paralisie progresivă.

...Și, bietul, nu poate măcar face o analiză de sînge, — unicul procedeu fiind al ovreiului Wasserman!

*

Impăratul Wilhelm II a interzis ofițerilor germani dansul Tango.

...A făcut o tristă experiență cu militarii din cercul lui Moltke — Eulenburg.

*

O jumătate duzină de scriitori fără talent contestă că „Vlaicu-Vodă" e scris de către Davila.

E sigur, în tot cazul, că nici unul dintre dînșii nu l'or fi scris...

*

La meetingul „Ligei" din Focșani celebra Tița Pavelescu a dovedit că toți hornarii orașului sunt jidani.

Prea i-a... înnegrit!

*

In cearta dintre membrii Sinodului a intervenit la urmă și teologul dr. Bălan.

...Balan să-i înțeleagă!

*

— Pantelimon a reapărut.

Cînd îl uităm noi, — banditul nu ne uită el pe noi...

*

„Seara" se ocupă azi de „arta escrocheriei elegante".

Tocmai elegante n'au fost operațiile lui Bogdan-Ciupești...

OAMENI ȘI LUCRURI

„Din virtuțile neamului"

Incă o lucrare care aparține exclusiv, literaturii de actualitate—a Războiului.

Datorită unui militar,—maiorul Victor A. Bacaloglu — era de așteptat că va fi o scriere cu caracter potriotic, corespunzînd mediului în care a fost inspirată și scrisă. Autorul urmărește suggerarea unor dispoziții de entuziasm, — încearcă pe alocurea: nota eroică și reușește de multe-ori în nota lirică, fără a perde din vedere obiectivitatea. Dovadă că nu lipsesc din cartea d-lui Bacaloglu nici scene de tragedie. Bună-oară cînd e vorba de victimele epidemiei:

„Războiul propriu zis nu și-a luat ființă de cît relativ. Dușmanul s'a plecat voinței noastre și Romînia a eșit mare și mîndră din expediționea făcută.

Dar în războiu puțin mor de glonț; cei mai mulți sunt doborîți de alte flagele,—mîndra noastră armată a trebuit să întîlnească în față pe unul din cei mai cumpliți dușmani nevăzuți: holera.

„...La infirmerie mișcarea era mare. Medicii, ca niște apostoli, se luptau, pe cît posibil, de a smulge din ghiarele morței pe sărmanii soldați holerici.

Printre întăii atinși de flagel se afla și eroul nostru Voicu.

Vaete ce-ți rupeau inima izvorau din pieptul nefericitului:

„Trăiți, d-le maior; dați-mi puțină apă... nu fiartă... rece-rece-rece!...

Și închizînd ochii, părea că gîndul îi se ducea departe, la izvorul din satul lui, izvor cu apă cristalină, unde se întîlnise pentru întăia dată cu Ileana, căreia îi umpluse cofele cu apă rece țîșnită din munte.

Ii se dete apă—medicul înțelese că nu se refuză muribundului o atît de mică dorință.

A băut cu aviditate, pe cînd cu privirea mulțumea omului de știință, cu gratitudinea cu care un cîne privește la stăpînul său!..."

Cartea intitulată „Din virtuțile neamului" este numai pe jumătate propriu zis literară, avînd în parte caracterul unui manual istoric, menit, fără îndoială, să pătrundă în școli și în biblioteci.

Nu e însă dintre acelea cari pot rămînea nesemnalate marelui public.

Rodion

Spre Krakovia

I

Cu regret părăsii Praga cu antichitățile și locurile sale istorice unde în timp de cîteva zile retrăisem o clipă în evocarea unor fapte petrecute în scurgere de veacuri. Deși toamnă, totuși timpul era frumos, lipsit de ploi, iar razele soarelui parcă nu-și perduseră din căldura lor. Stăteam la fereastra vagonului și priveam spre orașul care dispărea cu încetul pînă ce ochiul nu mai zărea nimic din el. Mă găseam iar singur, gîndul meu însă își lua sborul în spre zarea îndepărtată, către un alt oraș vechi și istoric care îmi amintea de un popor mîndru și eroic dar a cărui patrie e sfîșiată în trei părți ca o pradă de preț căzută jertfă nechibzuitei sale întocmiri, frămîntărilor și ambițiunilor deșerte care cuprinseseră inimele acelora în mîinele cărora era soarta și fericirea poporului.

Era miezul nopței cînd de la gară, în trăsură străbăteam străzile vechei capitale ai crailor Poloniei, oraș care acum înnecezește, trăind poate numai din amintirea unor vremuri strălucite și păstrarea antichităților care depun mărturie a unor timpuri glorioase, moaște scumpe și sfinte pentru peregrinul neluat în seamă, care vine din depărtări să-și încălzească inima la vederea lor, să-și întărească speranța, care-l susține și nu-l părăsește pînă la ultima răsuflare, pînă la ultimul suspin!

Mă aflam în orașul, care din cauza bogăției în lucrări de artă și arhitectură, vechii scriitori îl numeau și *Veneția Continentală*. Doriam de mult să-l văd, să-mi plec genunchii înaintea sarcofagiilor, care conțin cenușa lui *Kosciuszko*, eroul revoluției din 1794 și al regelui *Sobieski*, cel care a scapat Viena de asediul Turcilor. Și de aceia îmi îndreptai pașii mai întăi spre muntele *Wawel* la poalele căruia curge *Vistula*, o apă tulbure; pe a-

IOAN NĂDEJDE

DICȚIONAR
LATIN-ROMÂN
COMPLECT

PENTRU LICEE, SEMINARII ȘI UNIVERSITĂȚI

LUCRAT DUPĂ CEI MAI BUNI LEXICOGRAFI
CA:
BRÉAL, QUICHERAT, MÜHLMANN, ETC.

EDIȚIA A II-A CORECTATĂ ȘI ADAOGITĂ

IAȘI
EDITURA ȘI TIPOGRAFIA H. GOLDNER, STR. GH. MARZESCU No. 17

cest munte se află burgul regesc, înconjurat cu ziduri înalte și puternice. După tradiție, *Krakus* un duce al *Chrobaților* înrudiți cu poporul *Lechilor* și *Polanii*, strămoșii Polonilor actuali, (denumiți de scriitori vechi moldoveni și *Lași*) acest duce pela anul 700 d. Chr. își alege acest munte ca reședință și-și ridică o cetate după ce omorîse un monstru înfricoșitor (zmeu din povești), care pustia și sărăcia întreg ținutul.

De la acest duce, orașul își trage denumirea sa. Cu timpul Krakowia s'a desvoltat și întărit avînd însă de suferit multe atacuri și pustieri din partea triburilor germane, a Boemilor, care în 1140 îi dau foc iar lovirea cea mai grea a fost acea a Tatarilor din 1241, care ard și pustiesc totul, ducînd cete de locuitori, ca pe turmele de vite, în robie. In urma acestor nenorociri, țara fiind secătuită, au fost adoși coloniști germani cărora li s'au dat privilegii și multe înlesniri, întocmindu-se guvernarea după dreptul de Magdeburg.

Dacă răsfoiești istoria acestui oraș, te cuprinde groaza cînd dai de acele pagini sîngeroase, care descriu luptele fratricide între moștenitorii aceluiași tatărege.

Sub dinastia *Iagellonilor*, orașul înflorește, se ridică multe clădiri și lucrări de artă, biserici, universitatea care poartă numele lor și care devenise un centru de cultură, un focar de lumină, dar de la 1610 orașul decade prin strămutarea reședinței regelui la *Varșovia*, de către *Sigismund III*. Scurt timp după aceea, *Karol Gustav*, regele Suedezilor, arde o parte din oraș, silindu-l ca timp de 2 ani să-i plătească o contribuție grea, primind și o garnizoană puternică.

In anul 1734 Ianuar 17, Krakowia vede și sărbătorește între zidurile sale, ultima încoronare de rege a lui *August III*, electorul de Saxa, ales rege al Polonilor. După prima împărțire a nefericitului popor, trupele austriace ocupă teritoriul din prejurul orașului apoi și orașul, iar dela 1815—1846 orașul împreună cu cîteva localități din împrejurimi au format o republică de scurtă durată pentru a cădea apoi sub dominațiunea austriacă.

Acest scurt istoric îmi evoca mintea cînd suiam muntele spre castelul regesc. Credeam să văd și să admir restaurarea castelului făcută de *Sigismund II* după focul de la 1500 cînd colo, burgul e prefăcut într'o cazarmă și spital militar! Intîlnii numai mutre de soldați și cîți-va lucrători zidari cari tencuiau pereții pe din afară.

M'am adresat unui gradat cu rugămintea de a vizita unele încăperi dar mi-a refuzat cererea căci trebuiam să cer mai întîi învoirea dela *Herrn Militärkomandant* apoi me asigură că nu-i nimic important de văzut, totul fiind prefăcut și văruit.

Atunci mă îndreptai spre catedrala din mijlocul curței; închinată sfîntului *Wenzel*; ea datează din 1320 fiind terminată de regele *Kasimir cel Mare*. La intrarea principală în partea stîngă, ochiul zărește legate cu lanțuri, niște fosile de animale antideluviane, după tradiție oasele monstrului ucis de Kracus. Biserica propriu zisă și-a perdut foarte mult din caracterul său gotic din cauza mai multor capele care o înconjură, ridicate pe timpuri de diferiți regi și episcopi, pierzînd astfel din eleganța și aspectul ce ea oferă privitorului precum și turnul cel înalt ornat cu figuri de piatră reprezintînd pe diferiți sfinți. In interior în unele părți, zugrăveala cea vechie după ritul și obiceiul oriental, e stearsă dar spre fericire în alte părți ea e bine conservată ca o remășiță prețioasă după care se poate judeca și aprecia vechea pictură ruteană, care era la modă pe acele timpuri în Polonia. In interior se găsesc multe lucruri de artă, altare de marmoră, statui de regi și morminte iar în mijlocul bisericei se află monumentul sfîntului *Stanislau* fost episcop de Krakovia, ucis de regele *Boleslaus îndrăznețul* pe la 1079.

Sub un baldachin, îngerii susțin o raclă de argint artistic lucrată, în ea sa află moaștele acestui sfînt.

De remarcat sunt și cele 18 altare de jur împrejurul bisericei formînd fie care un fel de paraclis, care de care mai elegant, mai artistic executat, diferind și cantitatea marmurei, din care e sculptat altarul apoi chipul în marmoră al respectivului mort îngropat acolo.

Printre aceste paraclise se află și intrarea la o criptă, acolo se odihnește cenușa marelui poet polon, *Adam Mickiewicz*.

In dosul altarului celui mare se află o cameră cu tezaurul bisericesc. Spre norocul meu găsesc pe *Pan Sakristian* (dascalul), care într'un dialect polono-german îmi dă multe relații și-mi descuie sartare și dulapuri arătîndu-mi potire încrustate cu pietre prețioase din diferite timpuri. Veșminte preoțești artistic brodate cu fire de aur și argint, evanghelii ferecate în aur și argint, cadelnițe, Mitra sfîntului Stanislau și a altor episcopi, cîrje, suliițe, segeți tuiuri turcești ca trofee de răsboiu și alte multe lucruri vrednice de văzut și de admirat, care toate depun mărturire a unor timpuri trecute pline de glorie și strălucire.

Iassiensis.

Circularea d-lui Take Ionescu

Iubite amice,

„Vremurile memorabile prin care am trecut, au impus Romîniei sarcini de politică internațională, cu mult mai glorioase, dar și cu mult mai grele de cît în trecut.

Ajunsă la situațiunea de arbitru și de păzitoare a păcei balcanice, Romînia d'aci înainte, va avea misiunea să fie veșnic în stare de veghe, la orice ceas pregătită pentru roluri mari, dar pline de sacrificii.

Asemenea roluri, nici o țară nu le poate îndeplini multă vreme, fără o politică internă în acelaș timp solidă și liniștită.

Ridicarea națiunei pentru a înfățișa cît mai multă greutate și cît mai multă autoritate, cere o concordanță, iar nu o risipă a energiilor naționale.

Prima obligațiune pe care ne-o impune astfel viața cea nouă, este ca luptele dintre noi să devie cît mai liniștite și cît mai ideale, ca relațiile dintre partide să nu degenereze într'o zadarnică istovire pentru lucrurile cele mici.

Nu înțeleg sa dau astăzi soluțiuni, sunt dator însă să indic liniile pe care, după părerea mea trebue să meargă apropiata noastră discuțiune în privința desvoltărei programului nostru.

Stabilitatea în funcțiuni

Punînd în fruntea tuturor preocupărilor, acea a îmblînzirei și a inobilărei luptelor noastre interne, cred că a venit timpul ca cunoscuta împărțire a spoliilor să înceteze odată pentru totdeauna.

In acest scop desvoltarea ideei din programul nostru, anume a stabilității tuturor funcționarilor administrativi fără a excepta nici pe prefecți, nici pe funcționarii județelor și comunelor, trebue dusă pînă la capăt.

Toți slujbașii Statului să se bucure de stabilitate, numirea lor și înaintarea lor să se facă în afară de capriciul politic. Pentru ca legile care ar aplica aceste principii să fie respectate, principiului acestei stabilități trebue să i se facă omagiul de a fi înscris în Constituțiune.

Temelia ordinei în stat este Justiția, și Justiția nu prețuește de cît atîta cît prețuește neatîrnarea judecătorului. In această privință, Constituția noastră este un laconism inadmisibil.

Inamovibilitatea judecătorilor, chipul înaintărei lor și organizarea instanței disciplinare, trebuesc înscrise în însăși Constituția mai ales acum cînd Justiția și-a recunoscut dreptul de a judeca însăși constituționalitatea legilor.

Reforma electorală

A sosit vremea și pentru revizuirea legei electorale.

Aceasta necesitate stă scrisă în programul partidului nostru, unde trei idei domină lărgirea corpului electoral, întărirea Senatului și reprezentarea proporțională, care este altceva și mai mult de cît reprezentarea minorităților.

In această privință știu că dacă suntem toți de acord asupra reprezentărei proporționale și asupra întărirei Senatului este deosebire de vederi în sînul partidului în privința felului în care s'ar face mai bine lărgirea corpului electoral.

Discuțiunile noastre vor fi bine venite asupra acestei chestiuni.

Expropierea

Imbunătățirea soartei materiale a păturei țărănești este firește problema de căpitenie a vieței noastre de Stat.

Cu prilejul largilor discuțiuni de la 1907 și 1908, noi ne-am pronunțat pentru o mai mare proporție a proprietății mici, bine înțeles fără a suprima și fără a tinde la suprimarea nici a proprietății mijlocii, nici a celei mari.

Cînd noi la 1906 și 1907 propuneam crearea unei Bănci Agrare sau a unei Casse Rurale, aveam în vedere nu suprimare proprietății mari, ci modificarea proporției dintre proprietatea mare și proprietatea mică țărănească.

Aceleași probleme ne stau în drum și rezolvarea lor este cu atît mai urgentă cu cît se va chema la viața politică un mai mare număr de fii ai țărei.

In zilele din urmă, preocuparea, generală s'a concentrat în chestia expropierei.

Unii au înțeles această problemă ca un fel de limitare legală a proprietății fiecăruia, lucru care cu drept cuvînt s'a spus că nu se poate face numai pentru un singur fel de proprietate.

Alții au dat ideei exproprierei aparența unei pedepse progresive.

In realitate nu poate fi vorba de nimic de felul acesta.

Par și simplu se dorește întinderea proprietății mici, și cînd această întindere nu se poate obține prin cumpărare de bună voe, se cere cumpărătura prin expropiere, care astăzi este împiedicată de constituție.

In această privință, chestia constituțională se limitează la suprimarea acelui aliniat din Constituție, care definește cauza de utilitate publică în sarcina legislației ordinare.

Dar cum și ce fel ar trebui să se recurgă la expropriere pentru a se satisface nevoia sporirei proprietății mici, aceasta este o chestie care nu poate fi cuprinsă în chestia revizuirei constituționale și care fatal se va măsura după trebuințele ce se vor constata și după mijloacele de care se va dispune.

Dar dacă Constituția cuprinde ceva prea mult în aliniatul care limitînd concepția utilității publice, pune stavilă unor reforme, ea spune prea puțin în cuvintele justă și prealabilă indemnitate.

Exproprierea n'are nimic a face cu confiscarea, ea nu este decît o cumparare silită, dar tocmai pentru ca exproprierea să nu poată avea nimic comun cu confiscarea, Constituția ar trebui săprecizeze că prin justa și prealabila indemnitate se înțelege plata în bani, fixată de către instanțele judecătorești inamovibile.

Incă odată nu înțeleg nici să limitez punctele discuțiunilor noastre, nici să decretez soluțiuni.

Inainte însă de a intra în desbaterea la care în curînd voiu chema organele partidului, am crezut util să vă atrag atenția asupra punctelor care mie îmi par cardinale în prefacerea vieței noastre politice și sociale.

Primește te rog o cordială strîngere de mînă.

Take Ionescu.

INFORMAȚII

Știrea că d. Titu Maiorescu, președintele consiliului, va fi proclamat șef al partidului conservator, se confirmă, scrie confratele nostru „La Roumanie".

Este prilej de mulțumire pentru toți cei cari doresc din suflet o dezvoltare normală a vieții politice romînești.

In ultimul timp, partidul conservator părea că înclină către ideia de a se încredința conducerea politică unui comitet de direcțiune, ceea ce ar fi fost de natură să slăbească influența partidului, lipsit fiind de cea mai esențială condiție a forței: unitatea de acțiune.

Partidul conservator, îndeplinind actul ce se anunță, renunță — în același timp — la un sistem rău și alege, dintre conservatori, pe omul cel mai competent.

De cîtva timp, o interesantă discuție s'a încins, între „Journal des Débats" și unele ziare romînești, asupra naturei ofertelor pe care Romînia le-a făcut Bulgariei, la sfîrșitul lunei Decembrie a anului 1912.

Și decurînd, fostul ministru de finanțe bulgar, d. Teodorof, vorbind la Sofia asupra aceleiași chestiuni, a declarat că Romînia oferise Bulgariei 40,000 oameni pentru asediul Adrianopolului.

Suntem în măsură a afirma, că acest epizod al politicei europene, bine cunoscut de altfel în toată lumea diplomatică, va fi explicat clar în dezbaterile cari vor avea loc în Cameră și Senat, cu ocazia răspunsului la mesajul Tronului.

Comisia de judecată a institutorilor și învățătorilor, secția Iași, a dat aseară sentința în procesul intentat învățătorilor Spiridon Hamza și Gh. Mihai din jud. Talcea.

Hamza a fost transferat la altă școală, iar Gh. Mihai a fost suspendat pe timp de 4 luni.

Confratele nostru „Presa", cu începere de astăzi, va apărea la oarele 5 p. m., iar nu dimineața cum apărea pînă acum.

Simbătă 16 Noembrie se întrunesc la București președinții și secretarii Camerelor de comerț, din întreaga țară, pentru a discuta mai multe chestiuni privitoare la comerț.

Cu ocazia congresului societății ortodoxe romîne care se va ținea în sala Teatrului Național, corul mitropolitan va da o audițiune muzicală.

D-nul dr. Anton Dobrovici, Profesor Universitar, își va inaugura cursul de Patologie Internă Luni 18 Noembre c. ora 5. p. m., în Amfiteatrul Institutului de Anatomie.

Consistorul spiritual al Mitropoliei se va întruni în ședință cu începere de la 25 Noembrie, pentru a judeca mai multe procese clericale.

Scoala de agenți sanitari. — După insistențele depuse de către d. dr. Grigoriu, epitropia Sf. Spiridon a acceptat propunerea, ca elevii școalei de agenți sanitari să facă practică în spitalele Spiridoniei.

Cu acest chip școala promite să dee rezultate foarte bune, elevi, pe lîngă cunoștințele teoretice vor avea și posibilitatea unei practice folositoare.

După cum am mai arătat, școala de agenți sanitari, care răspunde la o nevoie simțitoare, va fi inaugurată zilele aceste.

D-l dr. Cosmovici popular. — Primim următoarea scrisoare cu rugămintea de a o publica.

In „Opinia" cu data de 13 Nov. am văzut că făgăduiți o primă celui ce va fi înțeles ceva din cuvîntarea d-lui Dr. L. Cosmovici.

Vă pot proba: Noi cei zece delegați ai mahalalei Tatarași, cari în ziua de 25 Mai 1911 ne-am prezentat la d-sa spre a protesta să nu se înstrăineze imașul, *d-sa ne-a dat afară pe toți.*

Am mai înțeles că în ziua aceluiași an 5 Iunie, cînd d-sa a plecat în congediu d-se a ordonat că ni se iee cotiugarul cu cai ce era la cărămidăria de la Ciric, pentru a încărca niște moluz spre a-l duce la un pod. Ne-a dus caii la primărie ținîndu-i sechestrați și pe urmă a acordat să fiu dat în judecată fiind condamnat cu 10 lei amendă. In plus, o mulțime de cetățeni dați judecății pentru camioane și condamnați la amenzi, tot din cauza ordonanțelor subscrise de d. Cosmovici, ca prim-ajutor de primar.

Vedeți dară ce au înțeles cetățenii romîni de la un „boer" ca d. Cosmovici.

Vă salut
Nec. Anescu
alegător
Str. Fîntînelor 5.

In urma dispoziațiunii ministerului instrucțiunii publice, în școlile comerciale se va introduce studiul muzicei.

Maiștrii vor fi plătiți pînă la crearea catedrelor prin budget, din fondul extraordinar creat în acest scop.

La întrunirea de Duminică anunțată în Iași de partidul liberal, vor lua cuvîntul din partea clubului local d-nii C. Sterea și G. Mîrzescu.

Din cauză de aglomerație, acceleratul de azi dimineață, a sosit în localitate cu o întîrziere de 30 de minute.

Un mare număr de parlamentari au plecat aseară în Capitală, în vederea deschiderei parlamentului.

Consiliul Comunal va fi convocat zilele aceste, avînd mai multe chestiuni la ordinea zilei.

Inainte de a se fonda noul cerc franco-romîn în orașul nosttu, înregistrăm o vie manifestație franco-filă în vederea apropiatei două spectacole franceze ale trupei Jolly Dubrose,

La „Thalia" se fac zilnic rețineri numeroase de locuri.

In ziua de 8 Noembrie s'a celebrat logodna drăgălașei Domnișoare Constanța Farcaș, fiica d-lui Dimitrie Farcaș, veteran, vechi funcționar al Primăriei cu d. Mihai Mihail.—Urăm fericire tinerilor logodiți.

Orarul pentru cursul și lucrările practice de Zoologie, a d-lui Profesor I. Borcea, la Facultatea de Științi e stabilit astfel:

Curs: Marți 5—6 jum. p. m. și Simbătă 2 jum.—4 p. m.

Lucrări practice Luni 1 jum.—6 p. m. Cursul începe Simbătă 16 Noembre, lucrările practice încep Luni 18 Noembre. Conferințele de Entomologie agricolă pentru studenții de la secțiunea de Științe agricole vor începe în cursul lunei Ianuar.

D. C. Atanasiu, subcomisar în localitate a demisionat din poliția Iașană.

D-sa a fost numit impiegat al serviciului tecnic al județului Dobrici.

† Elena Mîrzescu.— *Cu o mare părere de rău aflăm că astă noapte a încetat din viață d na Elena Mîrzescu, soția defunctului fost ministru Gh. Mîrzescu.*

Regretata a fost președinta comitetului Societății „Reuniunii Femeilor Romîne" și a contribuit mult la ecsistența și dezvoltarea acelei vechi școli.

De aproape 10 ani defuncta ocupa demnitatea de inspectoare a școalelor profesionale, în care calitate a adus reale servicii învățămîntului profesional.

Inmormîntarea va avea loc Simbătă 16 Noembrie la orele 1 p. m.

Exprimăm familiei cele mai vii condoleanțe.

La desvălirea monumentului lui V. Conta va lua cuvîntul din partea baroului avocaților din Iași, d. avocat Georges Skarlet.

Domnii avocați sunt rugați a lua parte la solemnitatea desvălirii monumentului.

Excelentul artist bucureștean, Ioan Nicșulescu, fost societar al teatrului național din Capitală, va da în cursul săptămînei viitoare, două reprezentații la Iași în sala teatrului național.

In urmă inițiativei luate de a se ridica regretatului Vlaicu, un monument pe piscul dealului Cetățuia lîngă Iași, unde a sburat în ziua de 30 Septembrie 1911, cu ocazia serbătorilor jubilare ale universității ieșene, mai mulți sculptori din țară și străinătate au arătat dorința de a fi însărcinați cu lucrarea acestui monument.

Pînă acum nu s'a dat această lucrare nimănui, de oare ce nu se știe ce fond se va strînge, deși începutul e bun.

De observat, e că toți artiștii sunt de aceași părere, că locul cel mai nimerit pentru ridicarea unui monument lui Vlaicu, e pe piscul dealului Cetățuia, care par'că e anume predestinat și prin poziție și prin înălțime.

Intrunirea de la clubul conservator. — Aseară s'a ținut întrunirea anunțată la clubul conservator.

D. D. Greceanu, vorbește de evenimentele externe petrecute în decursul anului și relevă fericitul lor sfîrșit. Spune apoi că o dată chestiunea externă terminată se impune denunțarea colaborărei.

Vorbește apoi de reforma agrară și se rădică în contra expropierei, preconizînd sistemul primelor din Anglia. Crede că pentru ca reformele să fie aduse la îndeplinire, se cere ca partidul conservator să fie închegat și întăi să se rezolve șefia. Faptul că d. Carp a plecat pentru 3 luni din țară însamnă că a degajat partidul conservator. Astfel d-sa propune ca să se proclame de șef pe d. Maiorescu, cea mai fericită alegere ce poate fi.

Mai vorbesc d-nii C. Negruți, Raul Crăciun, și A. B. Brandia. Acești doi cer cu vehemență ca d. Maiorescu să nu încerce a resolve chestia evreească. D. dr. Cosmovici se îndoește că d. Maiorescu va denunța colaborarea, iar d. Tudori socotește ca fericită alegerea d-lui Maiorescu.

La urmă se aclamă o telegramă prin care se cere d-lui Maiorescu să accepte direcțiunea partidului.

In comuna Scobinți s'a declarat epidemia de scarlatină.

Consiliul comunal respectiv s'a întrunit și a deliberat asupra măsurilor rigurose ce trebuesc luate, pentru a se stînge flagelul.

Un incendiu a distrus o parte a locuinței lui Costache Simu din Belcești.

Focul a luat naștere de la coșul sobei.

Economul N. Dăringă, revizorul eclesiatic al eparhiei Mitropoliei Moldovei, inspectînd toate secțiile sucursale ale societății clerului „Ocrotirea", a înaintat mitropolitului Pimen, o dare de seamă despre mersul acestor secții, arătînd neajunsurile constatate precum și îmbunătățirile ce s'ar putea aduce pentru bunul mers.

A doua probă scrisă din programa specială pentru examenul de capacitate al profesoarelor secundare specialitățile Șt. Naturale, Chimiei, Higienă și Geografie are loc Simbătă 16 c. dimineața, ora 8 a. m. iar a treia probă scrisă, din programa de licență Luni 18 c.

Ecouri. — In Iași a murit bătrînul Moise Kohn (Kahane din Botoșani), fratele lui Sulim Kahane fondatorul firmei S. Kahane, astă-zi S. Kahane Succ.

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secrețiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziției și a conținutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereți instrucțiuni pentru ori-ce analiză.

Incercare de sinucidere.— Cunoscutul măcelar din piața sft. Spiridon, Carol Reitter, a încercat să se sinucidă în curtea otelului Binder, trăgîndu-și un foc de revolver în partea stîngă a pieptului în regiunea inimei.

Cu o seară înainte de sinucidere, dînsul a petrecut toată noaptea în tovărășia mai multor prieteni.

Din cercetările făcute s'a constatat că revolverul și l'a procurat cu banii pe care cu o zi înainte îi ceruse de la tatăl său vitreg pentru niște cumpărături.

A fost dus la spitalul sft. Spiridon și internat în secția d-lui dr. Anghel.

Starea sa inspiră serioase temeri, de oare ce s'a provocat o hemoragie internă.

Asupra cauzelor care l'au determinat să sevărșească acest act, se crede că fiind în divors cu soția sa la care ținea foarte mult și avînd ultimul termin zilele trecute, el pusese pe mai mulți prieteni să stăruiască spre a se împaca și aceasta pare că nu a voit să consimtă.

Conferințele preoțești. *Seria II-a.* — Azi la orele 8 a. m. s'a deschis ședința publică a conferințelor preoțești, cu preoții din seria II-a.

La cuvîntul păr. Țincoca, care deschizînd conferințele, arată rostul preoțimei în viața socială și intelectuală, insistînd asupra rostului conferințelor preotești, care numai atunci vor da roadele așteptate, cînd cele de aici discutate, vor fi puse de preoți în practică.

Se aleg 2 secretari adhoc pe preoții Mitru și Moga.

Trăgîndu-se la sorți esă pentru tratarea subiectului I: *Sinodul de la Iași, împrejurările în care s'a ținut, mărturisirea ortodoxă, cuprinsul ei și Petru Movilă.*

Pr. Dîrțu, care arată destul de lămurit că acest sinod de la Iași și-a ținut 20 ședințe în biserica Trei Erarhi, unde s'au discutat *mărturisirea ortodoxă* a credinței bisericei răsăritene, expuse de mitropolitul Kievului P. Movilă. Fost-au representanți și din partea patriarhului din Constantinopol, apoi aprobată a fost această mărturisire de toți patriarhii orientali—arată cine a fost Petru Movilă, expune viața și meritele sale pe terenul susținerii ortodoxismului, care pe atunci era foarte greu amenințat de eresile lutero-calvine. Au mai luat cuvîntul părintele *Pralea*, părintele *Leonte* și părintele *I. Gotcu.*

Consiliul comunal din Coarnele-Caprei s'a întrunit și a luat severe măsuri pentru combaterea epidemiei de scarlatină ce s'a declarat în numita comună.

Amicul nostru, d. George Skarlet anunță o conferință, ce o ține Sîmbătă seara, 16 Noembrie 1913, ora 9, în sala cea mare a Liceului Militar din Iași, tratînd despre:

„Romînia de azi și Romînia viitoare"

După cum am arătat în numărul de aseară, eri a sosit în localitate, comisiunea de control compusă din d dr. Istrati, președinte, general de divizie Zottu și maiorul Alexiu. La orele 9 dim. comisiunea s'a înființat la reg. 13 Ștefan cel Mare, de sub conducerea d-lui colonel Vrabie, regiment dela care căzuse la sorți a se începa ancheta. S'a făcut un riguros control, animalelor pendinte de regiment, soldaților și hranei ce li se dă. Comisiunea a fost ocupată pînă la orele unu jumătate, cînd toți ofițerii au fost chemați de generalul Zottu, care împreună cu președintele comisiunei de anchetă, d. dr. Istrati, a ținut să mulțumească și să laude atît pe ofițerii regimentului, cît și mai ales pe vrednicul lor comandant d. Colonel Vrabie, care se distinge prin buna îngrijire și administrație a regimentului de sub comanda sa.

Comisiunea a plecat aseară cu trenul de 9.

Iată textul telegramei, trimisă eri d-lui Maiorescu, în urma întrunirei dela clubul conservator:

„Membrii clubului conservator din Iași convinși că prin strălucitele servicii ce le-ați adus țărei, precum și partidului conservator, d-voastră sunteți singura persoană care în împrejurările actuale aveți putința de a reînchega toate forțele curat conservatoare într'un mănunchi puternic, singur în stare de a înfăptui reformele potrivite timpului și principiilor conservatoare, vă rosgă să binevoiți a primi direcțiunea partidului nostru".

D. Th. Badareu, directorul Liceului Internat din localitate, a luat buna dispoziție ca elevii clasei a VII-a și VIII-a să ție la școală conferințe cu subiecte științifice și literare, în fie-care Joi și Duminecă.

Judiciare. — Apelul introdus de d. Pompiliu Antonescu în procesul pentru anularea actului de donație făcut de d-na Eugenia Boldur Kostake în favoarea fiicei sale, a fost respins astăzi de Curtea de Apel secția I a

— De asemeni curtea a respins apelul obștiei locuitorilor din Socea-Ciudești cu Sandu Krupenski pentru hotărnicie.

— Curtea de apel secția II-a a amînat judecarea procesului dintre Gr, Popovici (Octav Minar) cu societatea dramatică din Iași, pentru ca apelanții să depue motivele de apel.

— Pronunțarea deciziei în procesul dintre d-na Elena D. Sturza cu ministerul domeniilor și Barbu Știrbei s'a amînat pentru ziua de 20 Noembrie.

Universitare.—Vineri 15 Nov. se începe cursul de Logică, cu d. prof. I. Petrovici.

— Conferințele de fiziologie vegetală se vor ține cu începere de Vineri 15 Noembre.

— Cursul de pedagogie, cu d. prof. I Găvănescul, va începe Luni 18 Nov.

— In ziua de 18 Nov. se va începe cursul de teoria funcțiunelor.

— Conferințele de procedură civilă, ale d-lui P. Dragomirescu, vor începe Marți 19 Nov., cu studenții anului al II-lea de licență.

Iată noul program de astă seară Joi 14 Noembrie al cinematografului Pathé-Frères din spațioasa sală a Circului Sidoli:

Din viața eroinei Jeana d'Arc, Fecioara de la Orleans. Grandios epizod din războiul franco-englez (1429). Mărețe reconstituiri istorice după documente autentice. (două părți).

Nenorocirea aduce noroc. Mare roman contimporan într'un act. Interpretarea fără seamăn datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor străine.

Serbările din Lipsca cu ocazia desvelirei monumentului în amintirea războiului națiunilor (1813).

Max Linder colecționar de ghete, comedie interpretată de simpaticul, originalul și neimitabilul humorist parizian, etc.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu telegramele însuflețite din lumea întreagă: Epilogul catastrofei vaporului Volturno etc.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri: Colierul blestemat, splendid roman în 3 părți, etc.

Escursiuni prin Noua-Guineea (Australia), interesante vederi după natură.

Lili cea cuminte, scene foarte humoristice.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor.

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase și mentale.

S'a mutat în str.

Anastasie Panu 8

Consultațiuni 6—7 seara

Fîn paring

Se vinde ca un vagon și jumătate, calitate bună. A se adresa în strada Săvescu No. 5 A. G.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Infrîngerea diplomației Austro-Ungare

— Declarațiile din comisia afacerilor externe —

Viena. — In comisiunea afacerilor externe, delegatul d. Langeenehm a declarat că, față de înfrîngerea diplomației austro-ungare cu prilejul evenimentelor din ultimul an, membrii uniunei naționale germane nu vor mai putea observa atitudinea lor tradițională.

Cauza cea mai principală de nemulțumire a germanilor e înrăutățirea relațiunilor monarhiei cu Romînia, și dorința de a o înlocui prin Bulgaria, care nu e nici de cum încercată, ci slăbită.

Pe de altă parte, lipsesc toate probele pînă azi, că s'ar fi întîmplat o îmbunătățire a relațiunilor austro-ungare cu Rusia. De asemenea atitudinea puțin amicală a Franței nici nu a dispărut, cu toate că între Franța și Austro-Ungaria nu există nici un contrast de interes.

Oratorul termină spunînd că speră că vizita arhiducelui Francisc Ferdinand în Anglia va aduce relațiuni mai bune cu acest important factor al politicei europene.

Regele Bulgariei nu va abdica

Sofia— Ministrul de externe, d. Ghenadiew, a declarat că svonurile despre pretinsa i abdicare a regelui Ferdinand au fost răspîndite de niște agitatori politici care nu înțeleg interesele statului.

Alegerile comunale bulgare

Sofia.— Ultimele alegeri comunale au dat 75, la sută din rezultate în favoarea guvernului și au arătat că poporul bulgar e stăpîn de sine.

Rezultatele alegerilor sobraniei, din 7 Decembrie, vor distruge legenda cum că ar fi un curent revoluționar în Bulgaria.

Contele Czernin spre București

Viena.—Ministrul Austro Ungariei, contele Czernin, a plecat spre București.

Ciocnire de trenuri

Praga. — Un tren de călători, intrînd în stația de aci, a tamponat un tren de marfă, în urma unei greșeli a acarului.

Sînt peste 60 de răniți cea mai mare parte ușor.

Serviciul Telefonic

Traseul frontierei romîno-bulgare

București.—Comisiunea mixtă pentru stabilirea traseului frontierei romîno-bulgare se va întruni Luni, pentru a începe lucrările de stabilire.

Falș în acte militare

Craiova.—A fost arestat aci sergentul Ștefan Danulescu, sub inculpare că a falșificat acte militare, pentru a încasa primele de echipare de la acei cu termenul redus.

Sergentul a declarat, că a făcut o din ordiuul d-lui căpitan Iota, din regimentul Dolj I. — S'a deschis o anchetă.

Declarația lui Daneff

Sofia.—In ultimul seu discurs ținut la Șistov, d. Daneff a aruncat întreaga vină dezastrului bulgar asupra Cartierului general și regelui Ferdinand, care au ordonat atacul contra trupelor aliate.

Consiliile de coroană și de miniștri

Bucureștii.—Consiliul de coroană a ținut ieri pînă la ora 1 p. m. M. S. Regele a adus mai multe modificări proectului de mesaj, relativ la intervenția Romîniei în evenimentele balcanice. De asemenea s'au adăugat mai multe articole relativ la finanțe și la căile ferate.

*

Din cauza acestor modificări, ieri la ora 5 p. m. s'a ținut un consiliu de miniștri la d. Maiorescu acasă, în care s'a redactat definitiv mesajul.

S'au luat mai multe hotărîri în ce privește legea creditelor și s'a decis ca Statul să-și ia asupra lui deficitele provenite din scutirea prestației la cei care au fost mobilizați.

Congresul ligei culturale

București.—Congresul ligei culturale începe Duminică 17 Noembrie.

Ședințele se vor ținea în sala Opler din strada Isvor.

Abdicarea regelui Ferdinand

Sofia.—Intr'un interview acordat corespondentului Dimineței, d. Ghenadieff a declarat că svonul despre abdicarea regelui Ferdinand runt niște simple născocirì.

Consul pentru Albania

București.—Știri din Valona anunță că guvernul bulgar a numit un consul general pentru Albania, în persoana d-lui Pavlof din Ueskub.

Se semnalează din Valona că vasul bulgăresc „Bulgaria" a transportat acolo 500 saci de făină pentru întreținerea refugiaților din provinciile sârbești.

Se poate vesti că guvernul nostru se va grăbi a trimete un consul pentru Albania îndată ce se va instala suveranul acestei țări.

Șefia d-lui Maiorescu

București.—Comitetul executiv conservator s'a întrunit azi sub președinția d-lui Ioan Lahovari și s'a pronunțat pentru șefia d-lui Maiorescu.

Singura notă discordantă a făcut-o d. Virgil Arion, care a făcut reserva asupra șefiei d-lui Maiorescu. D. Nenițescu, care a lipsit, și-a trimis adesiunea.

D. Nicu Filipescu n'a luat parte la consfătuire.

Intrunirea comitetului executiv liberal

București.— Comitetul executiv liberal, s'a întrunit azi la d. Ionel Brătianu acasă.

S'a stabilit lista oratorilor liberali cari vor lua cuvîntul la Mesagiu, și s'a hotărît ca ei să păstreze cea mai mare rezervă, însă în cazul cînd oratorii guvernamentali vor ataca exproprierea, cei liberali să explice punctul de vedere liberal în această chestiune.

Convocarea parlamentarilor conservatori

București.— Parlamentarii conservatori au fost convocați pentru Sîmbătă a lua parte la o conferință intimă.

Impărțirea de terenuri la țărani

București.—D-l Baranga secretar general la ministerul de domenii, va pleca în cadrilater, împreună cu comisiunea instituită pentru a cumpara terenuri și a le împărți la țarani.

Nenorocirea din Sihlea

R.-Sarat. — Intre stațiile R.-Sarat și Sihlea, s'a întîmplat o groaznică nenorocire.

Pe cînd într'o căruță trecea pe linia ferată femea Ileana Enache cu tatăl ei, au fost surprinși de un tren de marfă.

Femeea Ileana Enache a fost tăiată în bucăți, pe cînd tatăl ei a scăpat neatins, de și a fost tărît de tren pe o distanță de 20 metri.

Joncțiunea cu rețeaua serbească

București.—Se știe că în ultimul consiliu de miniștri, s'a hotărît a se face o nouă joncțiune, printr'un pod peste Dunărea, între rețeaua căilor ferate romîne și cea serbească, abandonîndu-se vechea legătură prin T.-Severin.

Noua legătură se va face în apropiere de Gruia, cu o prelungire a liniei pînă la Craiova.

In vederea stabilirei, s'a numit o comisiune mixtă, care e astfel compusă:

Din partea Serbiei, d-nii *Mihail Ilici*, inginer, fost ministru de lucrări publice și *Titomil Georgevici*, inginer de căi ferate.

Din partea României, d-nii: G. Panait, inginer, inspector general și Al. Cotescu, director general, din partea ministerului de lucrări publice și general Valeanu, colonel Cristescu și colon. Referendescu din partea ministerului de rezboiu.

Primul vapor romîn la Salonic

Salonic.—Se știe că compania romînă de navigație, a organizat un serviciu regulat între porturile Danubiene, Constanța, Cavalla, Salonic, Pireu și Creta.

La Salonic se așteaptă cu nerăbdare sosirea primului vapor romîn.

CONSFATUIRI POLITICE

București.—Parlamentarii conservatori au fost convocați la o consfătuire pentru Sîmbătă seara.

Virginia Argintoianu, Elena Gh. Mîrzescu cu fiul, Gh. Gh. Mîrzescu și Zoé Gh. Mîrzescu cu copii, Dr. Constantin Gh. Mîrzescu și Aneta C. Mîrzescu cu copilul, Constantin N. Racoviță, familiile: Dr. N. B. Pennescu, C. B. Pennescu, Iulia Ianov și familiile Robescu și Pennescu, fac cunoscut încetarea din viață a mamei, surorei, verei și nepoatei lor

†

Elena Gh. Mîrzescu

Inmormîntarea va avea loc *Vineri 15 Noembrie a. c.*

Cortegiul va pleca dela locuința defunctei, str. Coroi No. 4, la orele 2 p. m.

Aceasta ține loc de ori-ce altă înștiințare.

Iași, 14 Noembrie 1913.

Berăria „LUTHER"

— PIAȚA UNIREI —

Primul local de consumații cu băuturi indigene și străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde și reci la ori-ce oră din zi și noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock și *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Simbătă, Duminicele și sărbătorile Matinee de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete și *Nunți* cu prețuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer și lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

Renumitul magazin

Canar

s'a mutat sub Hotel Continental, Piața Cuza-Vodă.

BANCA MOLDOVA

SOCIETATE ANONIMĂ

S'a mutat de la 26 Oct. în palatul ei propriu din Str. Cuza Vodă.

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniță, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*

(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)

A se adresa la d-na Adela Ghiulea, *str. Muzelor 18.*

Conversație franceză

în scurt timp — după metoda Berlitz — individual și în grup. Pînă la 9 seara — Condiții avantajoase. — **Lecțiuni mai înaintate** *de literatură franceză, romînească, filosofie în familii distinse — d-ra Harnagea, Mitropoliei 2, în casele Băncei.*

Telegramă Urgentă

Răsboiu pe toată linia

Flota generală gata de plecare
La Lazăr Iosef în str. Mare
Asalt de „Fine Bijuterii"
Adevărate minunății

Ceasoarnice de preciziune
Ultima invențiune
Mîndre podoabe de frumusețe
Pentru cadouri la logodne și pentru mirese

Cu mic cu mare dați năvală
La *Lazăr Iosef* în str. Mare
Cărnia s'a dus vestea peste hotare
Că vinde mai eftin ca ori și care.

LICEUL PARTICULAR GHEORGHE ASACHI

a profesorilor asociați

IAȘI. — Str. Anastasie Panu No. 4

Sub conducerea unei **asociațiuni de profesori secundari.**

Curs liceal complect și școală comercială.

Se primesc elevi interni, semi interni și externi.

Inscrieri în ori ce zi de la 10—12 și dela 2—5. Prospecte la cerere.

Direcțiunea acordă trei burse pentru elevii săraci pentru care se va ținea concurs la 1 Noembrie a. c.

Director de studii, G. Dornescu.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoș parizian —

Membru al Societătei de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à-vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpățină.

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reîntorcîndu-se în localitate și-a reluat consultațiile.

Str. Lăpușneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Profesoară de engleza

se cantă. Informațiuni la Tipografia H. Goldner între oarele 2—3 p. m.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. — Strada Stefan cel Mare No. 13 — Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura — „Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage — Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile" — Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira — Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25 % !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

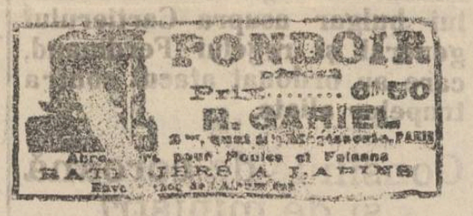

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] Nevralgiile cele mai grele de [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], Afecţiunile [illegible] [illegible] [illegible]

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2036 – Sîmbătă 16 Noemb 1913

Trebue chemată țărănimea la viața publică?

In articolul de eri am arătat, că greșesc acei care cred că Bulgaria a fost învinsă fiindcă n'a avut oameni politici și că un popor are mai multă nevoie de o mică pătură conducătoare, de cît de mase conștiente.

Am mai arătat acolo că dacă Romînia a repurtat succesele avute, nici aceasta nu se datorește faptului că viața noastră politică e făcută astfel că o minoritate condnce destinele ei. Căci minoritatea noastră e așa de puțin pregătită de a conduce în cît D-zeu sau Norocul au vrut ca în fruntea țărei să fie d-nii Maiorescu și Take Ionescu, altfel cine știe ce rezultate am fi avut de la o politică isterică a d-lor Carp și Brătianu.

Azi, vreau să mă ocup tocmai de această minoritate conducătoare.

Să fie oare așa de orbiți acei care cred în valoarea acestei minorități în cît să creadă că nu e necesară mărirea păturei conducătoare prin chemarea la viață a poporului de jos?

Ce reprezintă această minoritate? Din cine e compusă? Care idealuri o frămîntă? Ce viitor pregătește ea pentru țara. Cît o dor interesele și nevoile țării?

Liberalii formează o asociație economico-financiară cu scop de a exploata țara în lung și larg. Toate întreprinderile ei de la Banca Națională și pînă la Băncile populare au de scop de a garanta existența în opoziție a armatei ei de partizani. Nici o lege, nici o întreprindere nu se poate să n'aibă un scop electoral.

Nouile proecte sau enunțări de proecte relativ la vînzarea pămînturilor boerești țaranilor și acele ascund acea diabolică rezervă care spune: „Voi partizanii noștrii nu vă temeți, vom face lucrurile așa ca voi să nu suferiți". Proectul colegiului unic și acela are supapa lui de siguranță, căci o astfel de întreprindere negustorească n'ar putea admite lărgirea vieței politice, căci a doua zi ar da faliment, așa că toată chemarea la viața publică a țărănimei e un anacronism.

Conservatorii desidenți?

Eram într'o vreme obicinuiți să vedem studenții, elevii din liceu, făcînd politica vr'unui saltimbanc politic, luîndu-se gură cască după strîmbăturile vr'unui isteric; dar oameni serioși, oamani cu o valoare morală oare-care, luîndu-se după un Cuza sau Cosmovici, oameni cari absolut frizează psihiatria, asta, a trebuit să progresăm așa de mult ca să vedem.

Și ce vor acești oameni?

Înțeleg să fie Bulgarii nemulțumiți că le-am luat quadrilaterul; să fie Turcii nemulțumiți că nu voim să'i ajutăm ca să înfrîngă pe Greci; înțelegem să fie Austriacii nemulțumiți că prin politica noastră le-am stricat planurile lor diplomatice; înțeleg să fie Rușii supărați că ne-am întărît și le vom fi o piedică în orient, dar ca Romînii, de ori unde ar fi ei, să fie nemulțumiți de succesele țării lor, eu nu pricep.

Dacă un străin ar urma Campania *Epocei* și *Cuvîntului* în contra actualului guvern, eu cred, că ne-ar crede nebuni.

Nebuni pe acei cari scriu, nebuni pe acei cari nu au luat pietrile încă pînă acuma ca să lovească în acești nebuni ca în niște stîrpituri.

Fără pic de sînge vărsat, fără nici o luptă, armata face o primblare pe un teritoriu, unde nimeni nu i se împotrivește; după expediție țara cîștigă mii de kilometri întindere, sute de mii de locuitori. Și oamenii, guvernul, care face o astfel de faptă, e mai ticălos de cît guvernul unui Danew care 'și-a schilodit țara.

Și această minoritate e suficientă, această adunătură de negustori, de aferiști, de nebuni și de smintiți formează elita țării, oamenii cari singuri pot guverna țara?

Dar, pentru D-zeu, închipuiți-vă un guvern Filipescu, Cosmovici, Arion, Răducănescu! Țara pe mîna cîtorva, cari ar face zile amare și directorului unui ospiciu de alienați!

Nu; trebuesc deschise ușile și larg deschise poporului ca să intre în casa țărei, în casa conducătoare. El va aduce cu sine tăria, forța, vigoarea necesară și numai el conștient de datoriile sale, de respectul pentru adevărații oameni ai țărei, el va fi și acela care va îmbrăca camașa de forță pe trupurile acelor epileptici ce necinstesc numele și gloria acestei țări.

Dacă Romînia în 1913 ar fi avut țărănimea acea care cu atîta entuziasm s'a dus să-și verse sîngele pentru ogorul ei, ar fi avut această țărănime și conștiență de drepturile ei politice și care ar fi pricepuț cît au făcut acei din fruntea țărei pentru țara lor, e mai mult ca sigur că n'am fi asistat la odioasele campanii duse de d-nii Arion și Filipescu după mobilizarea de astă vară.

Priviți ce se petrece în Bulgaria.

Acolo a fost o adevărată catastrofă. Și o catastrofă după atît de mari succese. Bani cheltuiți, vieți perdute, onoarea îngenunchiată, pămînt luat de străin, sărăcie și nevoe, băncile străine nu voiesc să dee bani.

Și totuși cîtă demnitate, cîtă stăpînire de sine la oamenii aceștia.

Pentru că în Bulgaria nu fac politică oamenii certați cu cinstea, oameni certați cu mintea, oameni scapați din Balamuc, sau cîțiva negustori politici.

In Bulgaria face politică toată țara. Și o țară întreagă are mai mult bun simț, o țară întreagă poate mai bine judeca de cît cîțiva oameni. Și un nebun își poate exhiba zminteala în fața cîtorva; în fața mulțimei el nu îndrăznește, și nebunii se tem de bătaie.

Danew, omul nefast al țării sale, se primblă în lungul și largul țărei și nu e atîta de atacat cît e atacat în Romînia omul care a mărit țara sa și a îmbogățit-o luînd fără nici o greutate și numai mulțumită cuminteniei sale, cea mai mănoasă parte a altei țări.

Spectacolul Bulgariei de azi trebue să fie în fața fie-căruia și acest spectacol grandios de reculegere și de pregătire pentru viitor, să convingă pe fiecare că numai chemînd la viața publică țărănimea, vom izbăvi țara de relele de azi și îi vom asigura liniștea și demnitatea ei.

Dr. I. Duscian

NOTA ZILEI

„Aquila non capit muscam..."

D. Leon Cosmovici face școală. D-sa a introdus moda de a se ținea discursuri... zoologice la întruniri și consfătuiri politice.

A fost destul să asiste la adunarea clubului conservator, ca să ne dee d. Grecianu această *pradă* de discurs. Cităm din „Cuvîntul":

«D. Maiorescu s'a încununat de glorie cu prilejul campaniei noastre. In aureola ce-l încunjoară văd o muscă și-mi dau seamă că musca nu strălucește din propria sa (sic!) lumină, ci primește reflexul aureolei» (aplauze).

Ce aplauze! Auditorul trebue să fi leșinat de admirație în fața acestei peroraţii.

Dar frumusețea ei se datorește *școalei* d-rului Cosmovici și grație d-sale se vorbește mereu în întruniri de viermi, de muști, de *pești* et caetera.

Dmagiu d-lui Titu Maiorescu

D-l Titu Maiorescu a fost proclamat șef al partidului conservator în sînul comitetului executiv din Capitală și de către organizațiile din țară.

In coloanele „Opiniei" n'au lipsit nici odată cuvintele de laudă cuvenite acestui eminent scriitor și om politic și chiar acum în urmă, după proclamarea de la Craiova, ziarul nostru a reînoit aceleași note de recunoaștere a marilor merite ale președintelui de consiliu.

Se încearcă însă, oarecari ziare să găsească un echivoc, comod de exploatat, în cuvîntarea d-lui ministru Al. A. Badareu în ultima întrunire a comitetului executiv din Iași. Eroare intenționată, menită a înlesni cunoscutele și obișnuitele intrigi politice de culise.

Cine ar vrea să documenteze asupra tăriei adevărurilor spuse de d. Badareu la Iași, n'are decît să citească în aceleași jurnale conservatoare care-l atacă, discursul principelui Gh. Știrbei de la clubul conservator din Craiova, care a fost începutul manifestărilor pentru șefia d-lui Maiorescu. Prințul Știrbei a spus verde, că pacea de la Atena a sporit primejdia takistă și că această primejdie atrage nevoia reorganizării partidului conservator și proclamarea șefiei d-lui Maiorescu. Nu d. Badareu a fost nedrept cu d. Maiorescu, ci principele Știrbei și conservatorii cari ca d. M. Săulescu, au făcut *mea culpa* numai după pacea de la Atena. Toți acești eminenți militanți politici conservatori n'au văzut succesele strălucite ale d-lui Maiorescu de cît după pacea de la Atena la care dînșii tăgăduesc că țara sau guvernul nostru ar fi luat vre-o parte oare-care.

Conservatorii afirmă că d. Take Ionescu a făcut un voiaj de plăcere la Atena pentru care-l atacă, pe cînd ar trebui să-i fie recunoscători căci numai prin acest voiaj li s'au deschis ochii ca să vadă meritele strălucite ale președintelui de consiliu pe care—repetăm—că conservatorii-democrați le-au relevat de atîtea ori.

Iată dară că și în presa noastră, și în partidul nostru omagiul a fost și este fără rezervă pentru personalitatea însemnată a d-lui Titu Maiorescu.

EXTERNE

Dintr'o convențiune

După cum am anunțat, ziarul *Le Matin* a publicat textul unei convențiuni încheiată pe vremuri între Bulgaria și Serbia.

Cu privire la Romînia, art. 2 din această convențiune, glăsuia: „In caz cînd Romînia va ataca Bulgaria, e datoria Serbiei să declare imediat răsboiu Romîniei și a trimite imediat în potriva acestei țări o armată de 100.000 de oameni, fie spre Dunărea de mijloc, fie spre Dobrogia".

Și prin art. 3 se spune: „In caz cînd Romînia va ataca Serbia, atunci Bulgaria e obligată a ataca trupele romîne în clipa în care trecînd Dunărea vor calca pe pămîntul serbesc".

Am crezut interesant, în mod documentar, să reproducem aceste amănunte.

MICI POLEMICI

In „Epoca" au început să apară corespondențele d-lui Timoleon Pisanis, directorul greco-romîn al ziarului, într'o traducere pasabilă.

*

Articolele lui Minar despre Conta sunt foarte bogate în... clișee.

*

„Căpitanul Călătorescu a fost permutat..."

— Ocaziune de a călători...

*

Se comentează un comunicat filosemit apărut acum două zile în „Evenimentul". E un ziar curios: o zi antisemit — pentru d. A. C. Cuza și Holban; o zi — filosemit, pentru abonații prefectului de poliție.

*

Bietul Titu Maiorescu!

Șefia i-a fost primită de d. Costachi Negruzzi cu condițiuni și rezervă...

*

Ca și cum fasoanele d-lui Costachi n'ar fi destulă pedeapsă, „Cuvîntul" face încă și spirit:

„Intr'o răceală generală s'a trimis o călduroasă telegramă d-lui Maiorescu".

*

Cea mai nouă listă a decoraților cu „Bărbăție și Credință" începe cu Șulem Saidman și se termină cu Iancu Zinger.

„A pătruns Cahalul la Statul major" va scrie „Unirea".

*

Țarul Ferdinand se declară foarte liniștit și plecat din țară numai pentru vînătoare.

...Tocmai vînătoarea prea pasionată l'a pierdut pe el și pe Bulgari.

PROSPERITATEA IAȘILOR

Zilele trecute un bun prieten mă întreba: Ce fac mandatarii Iașului pentru acest oraș, care se pierde, piere.

Nu se face nimica pentru Iași. Nici macar Palatul de justiție, care să reconstrueşte de 7—8 ani ca prin basme. Pare că se repetă legenda lui Meșteșul Manole, că ce se lucra ziua se distrugea noaptea.

Intrebarea nu se adresa numai mandatarilor actuali ai Iașului. Ea se adresa tuturora acelora care au fost mandatari ai Iașului dela 1866 încoace.

Căci Iașul cade începînd de la perderea capitalei și cade, din cauza propriei sale vini.

Am respuns prietenului la întrebare prin o altă întrebare.

Ce fac cetățenii și locuitorii Iașului pentru a merita o soartă mai bună?

Știut-au ei să selecționeze între mandatarii pe care 'i-a avut în cursul vremei?

Știut-au ei, să facă gardă în jurul unei idei bune, pentru a se trece repede la înfăptuirea ei?

Știut-au ei, macar să pună o hotărîre oare care la alcătuirea administrației comunale, căci să știe că mare e rolul Primarului orașului.

Personal cred că Iașanii nu se pot plînge de nimic. Ca președinte al Camerei de comerciu am dat dovadă și de energie și de devotament pentru instituția în capul căreia mă găseam.

Ca membru în Parlament am propus declararea Iașului ca zonă liberă. D-nii Take Ionescu, ministru de Finanțe și A. A. Badareu ministru al justiției pe atuncea mi-au dat sprijin pentru a se realisa ideia. Am convocat la Camera de comerț pe fruntașii comerțului, în asistența Primarului orașului și a directorului general al vămilor, comercianții Iașului s'au pronunțat contra ideei de a se declara *Iașul zonă liberă*. Acei comercianți împinși de interesul lor personal și fără a-și da samă de însemnătatea chestiei, în inconștiența lor, au opinat contra propunerei mele. Dar cetățenii Iașului ce au făcut și ce fac pentru proprietatea acestui oraș? Unde e sacrificiul, unde e manifestarea lor?

E comod a arunca învinuiri altora că nu fac ceia ce tu însuți nu faci. E ușor a condamna pe alții că lipsesc de la îndeplinirea datoriei, în timp ce tu nu numai că nu-ți faci datoria, dar nici macar nu te deranjezi a ajuta pe acei ce în patriotismul lor tind să rîdice acest oraș.

Magasiile antreposite făcute la Iași din inițiativa mea și cu concursul d-lor Take Ionescu și Badareu, au rămas în nelucrare până astăzi. Aceste magazine nu funcționează ca antreposite, pentru ce? Cine se ocupă de ele?

Apa la Iași a fost adusă prin inițiativa d-lui A. A. Badareu și cu concursul d-lui Take Ionescu. Aceasta nu e o dovadă că d. Badareu, ca mandatar al Iașului a lucrat pentru Iași?

Dar la alegeri ce au făcut cetățenii Iașului cu candidatura lui Badareu la colegiul al 2-lea în opoziție?

Dar Badareu și prietenii lui au fost acuzați de corupție, că corup pe alegători. Apoi un om ca Badareu, trebue să corupă pentru a fi ales? Dacă este așa, că Badareu nu poate cîștiga la un colegiu, în opoziție, încrederea lui, apoi să mai poate bănui ceva, cînd însuși alegătorul indolent, fricos și nepatriot, nu poartă grija țărei sale și a tîrgului său?

Proprietatea unui oraș nu se poate realisa de cît cu idei, stăruințe și sacrificii mari. Or, aceste condițiuni nu se pot capata de cît prin o constatare și energică manifestare a cetățenilor, indiferent de culoare politică. Ieșenii făcutu-și-au datoria sub acest raport?

S'a promis Iașului încă de la 1866, Curtea de Casație, Casa de Depuneri, Curtea de compturi. S'au realisat aceste făgăduinţe?

Iașanii manifestaseră pentru realisarea lor? Dar aceste promisiuni dacă s'ar realisa, vor fi ele în măsură a reda Iașului suflarea de viață de care are nevoie?

Zona liberă propusă de mine, nu e o măsură mai bună, mai eficace, a face din acest oraș un centru de activitate economică, care să-l transforme într'atît, că după cel mult 15 sau 20 de ani să nu-l mai cunoști?

Dacă propunerea mea n'a fost susținută de cetățenii și locuitorii Iașului și nu o susțin nici acuma, de ce din mijlocul Ieșenilor care știu a reproșa altora, nu răsare ideia indicînd ce este de făcut, ce măsuri sunt de aplicat și de ce mijloace să se servească pentru înfăptuirea ei?

Cetățeanul Iașului crede că s'a achitat de datoria sa dacă a acordat un reproș, dacă a aruncat vina pe spatele politicianilor, de și el n'a contribuit cu nimic la rădicarea și înflorirea acestui oraș, la formarea unui curent energic în opinia publică, care să indice politicianilor linia de conduită, acțiunea de urmat.

Cetățenii se fac că uită raporturile dintre ei și politicieni.

Cînd și unde s'a văzut că există între ales și alegător altă legătură sufletească de cît aceia de a-i se acorda o favoare lui personal, a se da o slujbă lui ori rudelor și alte multe de acestea cunoscute de alegătorii cetățeni.

Ce are de făcut alesul în această atmosferă? Adevărurile sunt cam crude, dar trebue spuse prin publicitate pentru a se produce în opinia publică un alt curent mai sănătos, mai patriotic.

Cetățenii să se manifesteze, să-și arăte doleanțele și să știe a le impune, numai astfel să poate căpăta realizarea lor.

Să îmbrățișeze cu energie ideia, *Iașul Zona Liberă*, dacă vor într'adevăr prosperitatea, creșterea și înflorirea pe lîngă bogăția și higiena acestui oraș.

Cetățenii și locuitorii Iașului să nu uite că a lor este datoria a lupta pentru prosperitatea acestui oraș.

Mandatarii lui sunt gata la ori-ce sacrificii și pun la dispoziții cetitorilor tot devotamentul și patriotismul de care sunt însuflețiți.

G. D. Șerban

OAMENI ȘI LUCRURI

In al zecelea an

Ziua de 15 Novembrie este o mică dată istorică în viața „Opiniei". Și nu se poate să poarte vre-un număr al foii această dată calendaristică, fără să simțim înfiorarea unei emoțiuni.

La 16 Noembrie a reapărut,—acum 7 ani, ziarul, care număra încă trei ani de existență mai veche și, după o întrerupere destul de lungă, își relua viața, activitatea, în mijlocul acestui oraș, în care era chemat la destinul de a-și însămna, cu vigoare, urmele luptelor duse.

Zece ani de zile! Zeci, sute de mii de exemplare împrăștiate în toate straturile populațiunii... Cine ar putea cuprinde cu imaginația orizontul unei existențe gazetărești, în care sub aparențele unei continuități și uniformități, condițiunea esențială rămîne una și aceiași: *variația*!

Zece ani!...

Noi înși-ne, acei puțini — foarte puțini la număr—cari dăm și avem iluzia unei depline statornicii în coloanele ziarului nu mai suntem aceiași, nici sufletește, nici fizicește, nici intelectualicește.

Mai înaintați în unele privinți; mai înapoiați în alte privinți,—cîte n'au trecut dinaintea noastră, pe deasupra noastră în acest lung interval de timp, în care anii au nins fire albe de păr pe tîmple, iar excesul de continuitate a sămănat monotonie în notele scrisului nostru.

Căci—să o spunem cu franchețe, măcar în zile istorice ori în zile festive. E atît de adevărat că totul se uzează, în cît pînă și rubricile se uzează, precum se uzează litera de plumb, mîncată de cerneala caustică, de loviturile mașinei, de graba publicului mare de a avea cu o oară mai înainte știrea proaspăt tipărită...

Apoi — obicinuința este ea însăși un element negativ, aproape distrugător.

După trecere da ani de zile nu mai avem nici elanul tinereței, nici teama cea trebuitoare—de judecătorul suprem și nemilos care e massa cetitorilor. Intrăm cu hainele mai neglijate în templul unde se oficiază; devenim mai distrași, mai uituci, mai nepăsători, pentru că avem impresiunea că nici marele public nu ne mai poate urmări cu aceeași aviditate. Poate și pentru că reușim mai greu să mulțumim pe acel etern „cupidus rerum novarum" de care vorbește latinul,—publicul pururi doritor de lucruri noue...

Noi înși-ne îndurăm, sub altă formă, urmările acestor fenomene fatale. Nici tipograful nu ne mai împrumută decorul literelor noue; nici zețarul nu ne mai cruță de nimicitoarele greșeli de tipar. Intre cunoscuți vechi, între tovarăși și colaboratori zilnici—cine se mai uită la bagatele de asemenea natură?

...Și astfel, ceas cu ceas, zi cu zi, an cu an, se toceşte tot mai mult oțelul rezis-

Magazinul de Confecţii

PENTRU DAME

Maximilian Demek

s'a mutat în strada Lăpuşneanu

(*Casele d-nei Drossu*)

Magazin ocupat înainte de firma Sali Porjes

Se recomandă pentru Confecţionare *de* Rochii *Tailleur şi de* Bal, Soiree, *etc.*

— PĂLĂRII MODEL —

Se vînd **Stofe, Garnituri,** *etc. Se îmbracă* **Bumbi** *din stofa clienţilor.* **Se plisează** *orice stofe.*

Expoziţie de modele de Rochii, ultima creaţiune

tent din care, în anii frumoaselor iluzii, credem, în naivitatea noastră, să ne făurim puţină glorie, puţină nemurire.

Incîntător, dar amăgitor miragiu de care ne tămăduie vremea în mersul ei!

Rodion

Zări şi Amurg

Reflecţii despre „Manasse"

Nu este vorba de „Zorile", acea admirabilă lucrarea dramatică a de curînd dispărutului nostru literat St. O. Iosif şi în care se apoteozează eroii Romînismului din Ardeal, în lupta lor pentru dreptul de a trăi liberi... Ci de alte zori, care judecînd după unele semne recente, sunt în întîrziere. E vorba de zorile care vor premerge stabilirei unui criteriu solid şi civilizat care să călăuzească manifestările noastre publice în chestii politice, literare şi sociale.

*

Lucrarea dramatică a regretatului scriitor Ronetti Roman a avut la noi soarta pe care a avut-o în Franţa la 1804 piesa teatrală: „Retour de Jerusalem" scrisă de Maurice Donnay.

Facem această apropriere fără a ne preocupa dacă mai există şi alte raporturi între aceste două lucrări, de cît legătura principală: de a se pune în acţiune teatrală, faţă în faţă diferite conflicte de ordin psichologic, social şi religios, dintre romîni şi evrei la Ronetti, dintre evrei şi francezi la Donnay.

Această interesantă tendinţă dramatică a provocat în Franţa la 1904 scandaluri în teatru şi campanii de presă, dacă nu mai înverşunate, dar cu siguranţă deopotrivă cu cele de la noi.

Din cele ce urmează—extrase din prefaţa lucrărei lui Donnay—se poate vedea ce s'a petrecut atuncea la Paris.

„...Dar pe măsură ce actul al 3-lea se desfăşură agitînd chestiuni esenţiale şi, pe deasupra, punînd un naţionalism francez în faţa unui naţionalism evreiesc, care este internaţional, sala se împărţea în două tabere cu siguranţă neegale, ca număr, cel puţin".

Mai departe:

„Ah! după ce am simţit în sală acele mişcări; după ce am simţit înfiripîndu-se acel suflu care părea că umflă pînă la sfîşiare pînzele decorurilor—mi s'a părut că aud printre risete şi aplauze strigătele, cu care altă dată, în ţările din răsărit se huiduau evreii sermani prin străzile strîmte ale întunecatelor ghetto.

Donnay mai relevă în prefaţa sa şi criticele foarte aspre ce i se adusese de cei mai de seamă ziarişti ai timpului.

In Franţa furtuna a trecut de mult, „Le Retour de Jerusalem", se joacă astă-zi pe diverse scene, şi dacă piesa aceasta n'a contribuit, atunci, cel puţin n'a fost o piedică la intrarea talentatului dramaturg, în Academia Franceză. Suntem încredinţaţi ca furtuna va trece şi la noi, nu însă prin retragerea lui „Manasse" de la Teatrul Naţional, cu care gest—chestiunea aceasta nu poate fi încheiată de loc; ci prin înţelegerea valorei şi rostului lucrărei, ceeace se va petrece îndată, ce discuţiunea din jurul ei va fi uşurată de pasiunea ce se pune acum şi care s'ar părea că întunecă însăşi argumentarea partizanilor necondiţionaţi ai piesei.

In Franţa a fost mai greu pentru că Donnay, punea faţă în faţă—naţionalizmul francez cu cel evreu, Ronetti însă are cu totul altă teză şi o tecnică teatrală superioară.

Astfel fiind lucrurile, e de mirare ce poate supara pe naţionaliştii noştri?

Poate este constarea că între personagiile romîneşti din „Manasse" nu e nici un naţionalist pe cînd între cele evreeşti este însuşi personagiul care dă titlul piesei? Se pot găsi oameni care să socoată ca o jignire „îndrăzneala" ce are acest naţionalist fanatic — de a'şi lăuda excesiv de mult şi calităţile şi defectele chiar ale neamului său. S'ar putea răspunde că acesta e felul de a fi al oricărui naţionalist. S'ar putea răspunde ca naţionalistul lui Ronetti Roman e mai modest chiar, ca tipul clasic, pentru că „Manasse" nu plînge, nu blestemă, nu urăeşte de cît atunci cînd e lovit în însăşi raţiunea sa de a fi Manasse, nu face naţionalism de sport — e o convingere adîncă părerea lui.

Nu ne servim însă de nici unul din aceste argumente, ci spunem numai, că din raportul dintre autor şi opera lui rezultă că „Manasse", simbolul, e un amurg care merge la stîngere.

Noi am scapat prin această argumentare de naţionaliştii romîni, dar sermanul Ronetti-Roman încape pe mîna naţionaliştilor evrei, de care nu-l scapă de cît minunata tecnică a lucrărei sale.

In afară de cele ce am aratat pînă aci nu mai văd nimic care ar putea să supere,—în materie de teatru mai ales, pe cel mai pretenţios naţionalist,—celelalte cîteva tipuri romîneşti satirizate care nici n'apar în scenă ci sunt numai schiţate de Zeilig Şor sau de Manasse, sunt cu prisos echilibrate prin satirizări de tipuri evreeşti ca Emil Horn, Nisim Cohanovici, Strul Mînzoc, Malca cea bogată etc.

*

Dacă „Manasse" n'are nimic care să motiveze campania contra lui, ce justifică laudele ce i se aduc? Nu încape în cadrul acestui articol o critică propriu zisă a lucrărei; ne vom mărgini numai la un rezumat. Noi credem că „Manasse" este o lucrare de teatru care are drept teză (nu voiu întrebuinţa cuvîntul „asimilarea") chestiunea socială şi psicologică ridicată de femee, la toate popoarele, în toate timpurile: *amorul liber de orice prejudecată.*

Fapta pe care o face Lea nu e o aventură de senzaţie, ci un pas conştient. Pasul lui Franză nu-i un capriciu, e un act făcut din convingere.

Ronetti pune o grea problemă în scenă—conduce acţiunea cu o artă remarcabilă. Amorul luptă cu prejudecata socială, bătrînul „Manasse" pe care o birueşte, luptă cu prejudecata religioasă, pe care o învinge; Lea îşi părăseşte religia fără să îmbrăţişeze alta; amorul triumfă, deslegînd problema prin izbînda concepţiunei filosofice a vieţei şi a iubirei omeneşti.

I. Păun

INFORMAŢII

Din cauză că mîne Sîmbătă are loc prînzul dat în onoarea domnului Şebeko, fostul ministru rus în capitală, d. A. A. Badareu va sosi în Iaşi Duminică, cu trenul de Paşcani.

— *Indată după trecerea partidului conservator în opoziţie, d. Titu Maiorescu, noul şef al partidului conservator, va pleca în concediu şi va rămînea mai mult timp în străinătate.*

In absenţa d-sale, conducerea partidului o va avea d. Al. Marghiloman.

— *N'avem nimic de zis, în principiu, în contra participării ţărănimei la întrunirea de Duminică a partidului liberal din localitate.*

Avem însă de relevat faptul că prin unii primari şi mai cu seamă notari, de care organizaţia liberală ieşană crede că poate dispune, se dau ordine *ca să vină ţăranii la întrunirea de Duminecă.*

Dragostea de ţărani, afişată de partidul expropierei condiţionate, nu prea rimează cu ordinele şi cu sila, chiar cînd acestea se transmit prin învăţători, dar încă prin notari!

In primile zile ale parlamentului, d. Matei Cantacuzino, primarul oraşului, va supune spre aprobare convenţia încheiată cu societatea tramvaielor electrice, pentru prelungirea liniilor de la Copou, Socola şi Nicolina.

Mîne după amiază la orele 3 ofiţerii Veterani, se vor întruni în localul cercului militar, pentru a proceda la alegerea preşedintelui societăţii, în locul regretatului general Skeletti,

O comisiune compusă din d-nii Emil Socec, Emil Rachtivan şi Toke Georgescu, a fost însărcinată de către Ministerul de Industrie cu redactarea statutelor breslelor meseriaşilor.

Domnii avocaţi ai Baroului de Iaşi sunt rugaţi a participa în corpore, Duminecă 17 Noembrie ora 10 a. m. la cimitirul Eternitatea, cînd se va dezvăli monumentul lui V. Conta.

Actualmente nu se află nici un caz de boală contagioasă la domiciliu. Toţi bolnavii contagioşi se află internaţi în spitalele de izolare.

Vom publica mîni subiectele celor două piese „Les deux écoles" pe cari le anunţă excelenta trupă franceză Jolly-Dubosc.

Duminică, 10 oare a. m. are loc inaugurarea monumentului lui V. Conta.

Vom consacra o parte din articolele numărului de mîni amintirii marelui cugetător şi scriitor.

Multă lume, medici, studenţi, amatori şi-a dat întîlnire la deschiderea cursului noului profesor iaşan, d. dr. Dobrovici, luni 5 p. m. în sala institutului de anatomie.

Bilete pentru cele două frumoase spectacole ale artistului bucureştean I. Nicolescu se pot reţinea la agenţia „Thalia".

D-l Dr. Ermil Gheorghiu, inspector al Cassei Centrale a meseriilor a sosit în localitate.

A apărut în atelierele „Socec" din Bucureşti „Raport general" cu privire la starea culturală, morală, materială, şi juridică a slujitorilor bisericeşti cu propunerea de îmbunătăţiri, de *Vasile Olaga*, defenzor ecleziastic şi profesor la seminarul „Veniamin" din Iaşi.

D. profesor C. I. Parhon a tipărit în broşură comunicarea făcută în August congresului internaţional de neurologie şi psihiatrie despre „Ghindurile de secreţiune internă în raporturile lor cu psihologie şi patologia".

Amicul nostru, d. George Skarlet anunţă o conferinţă, ce o ţine Simbătă seara, 16 Noembrie 1913, ora 9, în sala cea mare a Liceului Militar din Iaşi, tratînd despre:

„Romînia de azi şi Romînia viitoare"

Licitaţia pentru aprovizionarea cu pietriş şi piatră necesară şoselei naţionale Iaşi-Ţuţora, a fost adjudecată asupra d-lui D. Vasilescu.

Ministerul de răsboiu a dat ordin comandamentelor, ca în caz de lipsă de medici veterinari, comisiunile pentru recensementul, inspectarea şi clasarea animalelor şi obiectelor de rechiziţionat să lucreze şi fără veterinari

D-şoara Elena Lupu, şef de lucrări la laboratorul de fiziologie animală, şi-a trecut astăzi, la ora 2 şi jum. teza de doctorat în ştiinţe, tratînd despre Respiraţia intestinală la Cobitis fossiis (peşti)

Confratele nostru de la „Mişcarea" Alexandru A. Păun, înscriindu-se în baroul eşan, a depus azi cuvenitul jurămînt.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen care se află în Capitală, se va reîntoarce în localitate Sîmbăta viitoare, pentru a lua parte la şedinţile congresului societăţei ortodoxe a Femeilor Romîne al cărui membru este.

Duminică seara se va reîntoarce în capitală pentru a lua parte la şedinţele parlamentului.

In urma unui raport al d-lui inginer inspector Miclescu, administraţia comunală a hotărît să scoată în licitaţie, darea în antrepriză a pavagiului cu asfalt.

Licitaţia a fost fixată pentru 15 Ianuarie.

D. Aniball Ciurea, ajutor de primar, a plecat aseară la Bucureşti, în interes de serviciu.

La examenul de capacitate pentru ofiţerii de poliţie din 52 candidaţi au reuşit numai 9.

Societatea Corală-Culturală „Steaua Moldovei" anunţă că Duminică 17 Noembrie a. c. ora 2 jum p. m. în localul Şcoalei Costache Negri din suburbia Tatarăşi, societatea va da o şezătoare populară.

Programul serbărei va fi afişat în sala de audiţie şi va cuprinde: cîntari, cor, recitări şi o conferinţă ţinută de către d. Profesor Andriescu.

In cursul lunii viitoare va avea loc la cercul militar, prima serată dansantă din iarna aceasta, după care vor urma altele, iar în sala Teatrului Naţional se va da obicinuitul bal al „Crucei Roşii".

In cursul anului 1913—1914, vor funcţiona ca diriginţi la Liceul Naţional, următorii d-ni profesori:

Cl. I-a Valeriu Hulubei, clasa II-a E. Poclitaru, clasa III-a N. Andriescu, clasa IV-a V. Teodoreanu, clasa V-a m. V. Dimitrescu, clasa V-a r. Gh. Nica, clasa VI-a m. I. Bejan, clasa VI-a r. Gh. Manoliu, cl. VII m. V. Popescu, cl. VII r N. Patriciu, clasa VIII m. Gr. Birsan, cl. VIII r. E. Constantinescu.

Medicul sublocotenent în rezervă Vasile Rişcanu, din regimentul 7 roşiori „Cuza Vodă" a fost avansat medic locotenent.

Astă-zi s'a deschis sesiunea curţii cu juraţi din Neamţ.

Mai bine de o sută de invitaţi din Transilvania au respuns că vor sosi la congresul ligei femeilor ortodoxe, ce va avea loc în Iaşi, în zilele de 23 şi 24 Noembrie.

D. Virgil Gheorghiu a fost numit laborant la laboratorul de fizico-chimice al Liceului Naţional,

D. Alberto Cirillo a fost numit suplinitor al d-lui E. Mezetti, la catedra de muzică de la Liceul Naţional.

D. D. Vasilescu, conductor cl. I-a la serviciul tecnic, a demisionat.

Cercul cultural al învăţătorilor şi-a ţinut şedinţă la şcoala din Oprişeni com. Ţuţora.

D-rele Chitaru şi L. Tomaziu, au vorbit despre mijloacele prin care putem atrage pe copilul săteanului la şcoală.

D-nii D. Sachelarie şi Gh. Oană au vorbit despre cîştigul moral pe care l'a dobîndit ţara după mişcarea armatelor din vara anului 1913.

Conferinţele preoţeşti.—In şedinţa de eri după amiază a vorbit preotul Al. Gheorghiu-Prisacani, care spune că va trata chestiunea aşa fel în cît din aratarea vieţii lui Petru Movilă să răsară calităţile cu care era împodobit pentru binele şi apararea ortodoxiei. Cele cetite de sf. sa dovedesc în deajuns că Sinodul de la Iaşi e un mare sinod, că în el s'a făcut treabă bună şi că mărturisirea lui P. Movilă admisă de Sinod, e singura şi cea mai bună normă de credinţă pentru ortodoxi.

Pentru noi romînii este foarte mare bucuria că ceia ce s'a făcut pentru întreaga ortodoxie, s'a făcut aice în Iaşi şi mai ales de un romîn neaoş. Preotul Ioan Popescu, de la biserica sf. Andrei, face o paralelă între modul cum sta biserica la 1642 şi cum stă azi în 1913 Drept care, zice, că atunci era mare prigoniri din partea ereticilor luterani şi calvini, azi încă nu stăm mai bine, căci ereziile acestea sunt mult mai răspîndite ca atunci, făcînd prozeliţi. Mai departe sf. sa spune că sunt între profesorii seminarului unii civili, care prin modul de purtare dau dovadă că sunt mai eretici de cît toţi ereticii.

Azi mai avem şi adventişti care au reviste lunare. Mai avem apoi pe liberii cugetători care la 1642 nu-i aveam şi care azi sunt vrăjmaşii cei mai de temut, care au revista „Reacţiunea", unde scrie chiar Carmen Sylva, care cer scoaterea icoanelor din biserică şi înlocuirea cu unii sfinţi adhoc ai liber-cugetătorilor, adică cu nişte Robespier ori alţi revoluţionari francezi.

Arată apoi că astăzi chiar religia e scoasă de prin şcolile secundare cu totul, din unele şi în parte din altele. Deci în loc de doi neamici avem patru inamici foarte puternici.

Mai arată cît de rău e azi, cînd nici mărturisirea ortodoxă, nici Biblia nu o are nimeni în casele lor, neştiindu-i cuprinsul.

Deci era destul de lămurit că azi stăm cu mult mai rău de cît la 1642 şi dacă ar învia P. Movilă ne-ar blestema şi ar muri a doua oară ne fiind de loc mulţumit.

*

Şedinţa a continuat azi dimineaţă la orele 9 cînd a luat cuvîntul părintele Bobulescu care a aratat prin documente întemeiate, folosul Sinodului de la Iaşi, fiind foarte critic.

Părintele Gotcu, laudă munca preotului Bobulescu şi a tuturor celor ce luptă pentru binele bisericei.

P. S. S. Arhiereul Antim, dă toate deslişirile de care se mai simte nevoe.

Părintele Ţincoca face rezumatul celor discutate asupra subiectului întăi şi se începe discutarea subiectului al doilea: Intrebuinţarea cu folos a timpului de lucru şi repausului duminical; îndeamnă la meşteşuguri şi negustorie.

Vorbeşte preotul Stamate, care spune că omul cît trăeşte trebue să muncească şi după multă muncă sigur că trebue să se odihnească. Arată apoi mijloacele cum se munceşte cu folos şi cum s'ar putea dobîndi mult folos şi din repausul duminical. Ţaranul ar trebui aproape cu sila să înveţe meseriile, iar orăşenii să fie siliţi la comerţ.

Şedinţa va continua după amiază.

„Unirea Educatoarelor Romîne". Continuîndu'şi regulat activitatea, va ţinea în ziua de Duminică 17 Noembrie a. c. oara 2—3 p. m. şedinţe la 3 centre şi anume:

D. Profesor Universitar Simionescu va ţinea curs la şcoala „Cuza-Vodă" din suburbia Tatarăşi, tratînd despre cultura practică şi îngrăşămîntul pămîntului.

D. dr. Zosin va ţinea curs la şcoala Nicoriţă, tratînd despre boalele molipsitoare şi cum trebuie să ne ferim de ele.

D-şoara Strătilescu va începe la şcoala Costache Negri lucrările de pregătire pentru cursuri care, vor începe şi la acest centru în Duminica următoare.

Cîte un grup de Doamne membre ale „Unirei Educat. Romîne" vor asista la cele trei centre.

D-na Lucia C. Militeanu. institutoare în Ploeşti, a fost transferată la şcoala de băeţi No. 3 „Cuza Vodă", din Iaşi, în locul d-nei Maria Simionescu, trecută la Ploeşti.

Berăria „ZIMBRU"

Restaurant German de primul rang

Ca reclamă de deschidere

Intre orele 9 1/2 şi 11 1/2, a. m. se serveşte

Gulaş, Ţap sau şpriţ, cu pîine 55 bani

Băuturi indigene, şi străine

Precum şi mîncări calde şi reci la orice oră din zi şi noapte cu preţuri moderate.

Serviciu prompt

Congresul soc. ortodoxe a Femeilor Romine.—Iată ordinea de zi a acestui congres care se va ţinea la Iaşi în zilele de 23 şi 24 Noembrie:

Simbătă 23 Noembrie ora 10 jum. Te Deum la Mitropolie; la orele 3 p. m. şedinţă în sala Universităţii:

1) Cuvîntarea de deschidere a I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, membru în comitet; 2) discursul d-lui profesor S. Mehedinţi, despre „Renaşterea Romîniei"; 3) Raportul general al comitetului central: d-na Zoe Rîmniceanu; 4) Raportul grădinilor de copii: d-na general Manu; 5) Raportul tragerii a II-a a loteriei soc.: d-na Alex. Gr. Cantacuzino; 6) Alegerea comisiunii de censori; 7) Discuţiuni asupra activităţii viitoare a societăţii; 8) Propuneri eventuale cu privire la bunul mers al societăţii.

Duminică 24 Noembrie, ora 10 jum. dimineaţa. Inaugurarea grădinei de copii; ora 2 jum. Inaugurarea Institutului unde va vorbi d. P. Gîrboviceanu şi d-na Meissner; ora 8 seara banchet unde va vorbi d. D. Butculescu şi d. I. Ursu prof. Universitar.

In seara de 23 Noembrie va avea loc concertul d-nei Veturia Triteanu cu concursul corului Miltropoliei.

D. dr. Hortolomei ne putînd accepta profesoratul la noua şcoală de agenţi sanitari, credem a şti că d. dr. Tănăsescu, medic comunal, a fost numit în acest post.

Astă-zi după amiază la orele 2 a avut loc înmormîntarea regetatei Elena Gh. Mîrzescu, foasta inspectoară a şcolilor profesionale.

Au luat parte la trista ceremonie, cîte o delegaţie a elevelor de la şcoala profesională „Sf. Sava", şi de la „Reuniunea Femeilor Romîne", unde defuncta a fost presidentă de la înfiinţarea şcoalei şi pînă cînd a primit demnitatea de inspectoare.

A participat de asemenea un mare număr de prieteni.

Numeroase coroane au fost depuse pe sicriu din partea familiei, ministerului Cultelor, elevilor şi corpul profesoral de la Reuniune şi şcoala Sf. Sava.

Cortegiul a plecat de la locuinţa defunctei str. Coroi, şi parcurgînd străzile Carol, Lăpuşneanu şi Cuza-Vodă, îndreptîndu-se spre cimitirul Eternitatea unde a avut loc înhumarea în cavoul familiei.

La cimitir a vorbit d-na Netcer, din partea corpului profesoral al „Reuniunei Femeilor Romîne", arătînd calităţile alese ale defunctei şi serviciile aduse şcoalei în timpul cît a fost ca presidentă.

Astăzi la orele 2 p. m. a avut loc la cimitirul Eternitatea înmormîntarea regretatului oficiant Ilie Alexandrescu, de la oficiul telegrafic local.

Corpul telegrafo poştal a depus o coroană şi a luat parte la înmomîntare.

Arestarea unui spărgător. — Astă noapte sergentul postat în punctul Trei Erarhi, a surprins pe un individ, ce vroia să schimbe nişte bani. Dus la comisia a 3-a, acel individ a declarat că se numeşte Florea Stoicovici şi că banii provin de la un furt comis la Vaslui.

Făcîndu-se cercetări la otelul Gratz, din strada Gărei, unde Florea a declarat că găzdueşte, s'au găsit în camera lui numeroase bijuterii.

Astăzi siguranţa a expediat pe spărgător la Vaslui, unde cercetările au a continua.

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**

excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STANCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

Călugărirea Economului Alexandru Şerban.—Joi, 7 Noembre, a avut loc în Sfînta Mănăstire Cernica din Jud. Ilfov, Călugărirea Economului Alexandru Şerban, fostul paroh al parohiei Golia din Iaşi. Inainte de citirea apostolului, cuviosul econom, îmbrăcat în cămaşă albă de lînă, a fost luat sub mantie de către cuviosul Ieromonah Iustin Şerbănescu Casierul monastirei şi adus înaintea uşilor Impărăteşti, după ce s'a făcut obicinuita închinare. Prea Cuviosul Arhimandrit Visarion Ionescu Starețul mînăstirei a efectuat tunderea în Monahism, dînd noului monah toate insigniile monahale şi punîndu-i numele de „Alexie". După îmbrăcarea în Mantie, noul monah cu crucea în mîna stîngă şi Sf. Evanghelie în dreapta fu aşezat de naşul său în strană şi serviciul divin s'a continuat. Monahii şi poporul ţineau în mîni făclii aprinse, semnul pretutindinităţei lui Dumnezeu şi a luminei adusă omenirei de către Mîntuitorul nostru Isus Hristos.

După terminarea Sfintei Liturghii, noul monah a ţinut o frumoasă cuvîntare, pe care o vom publica într'un număr viitor.

Mîne dimineaţă se va face încorporarea tinerilor contingentului 1914.

Medicul respectiv al regimentului va face o minuţioasă examinare noilor recruţi.

Cei întîrziaţi peste acest termin vor fi daţi ca nesupuşi, ne mai avînd din cauza întîrzierei încorporării, graţia de a întîrzia încă zece zile.

Judiciare. — Curtea de apel s. I, s'a pronunţat eri, în importantul proces dintre d-na Eugenia Kostache Boldur şi d. Pompiliu Antonescu cu privire la moşia Redin, din jud. Fălciu.

D-na Eugenia Kostache Boldur intentase la Trib. din Fălciu, acţiune pentru revocarea donaţiunii acestei moşii, făcută cu ocaziunea căsătoriei fiicei sale cu d. Pompiliu Antonescu şi prin care îşi constituise o rentă viageră de 3600 lei, cu pact comisoriu de revocare în caz de neplată regulată.

Tribunalul a respins acţiunea d-nei Boldur-Kostache, constatînd în fapt, că pactul un poate fi aplicat şi că donaţiunea trebue să-şi producă toate efectele sale.

In potriva acestei sentinţe d-na Boldur a făcut apel, pe care l-au susţinut d-nii avocaţi Sion şi Liatris.

Din partea d-lui Pompiliu Antonescu, au pledat d-nii M. B. Cantacuzino şi Vespasian Pella.

Curtea, compusă din 5 judecători, în unanimitate a primit conclusiunile avocaţilor d-lui Antonescu şi prin deciziunea rostită eri, a respins ca neîntemeiat apelul d-nei Boldur-Kostache, deci şi acţiunea de anularea donaţiunii, confirmînd în totul sentinţa tribunalului, menţinînd astfel actul de donaţiune, pentru a-şi produce şi pe viitor toate efectele sale.

Iată noul program de astă seară Vineri 15 Noembrie al cinematografului Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli:

Colierul blestemat, stranie, emoţionantă şi pitorească desfăşurare în 3 părţi mari. Interpretare fără seamăn datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor pariziane.

Escursiuni prin Noua-Guinee (Australia), interesante vederi după natură.

Lili cea cuminte, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă: Un tren de persoane cade într'un fluviu—Marile manevre suedeze în prezenţa Regelui—Familiile minerilor asfixiaţi de la Cardiff—Dormovo (Germania) O femee de 120 ani, etc.

Sîmbătă 16 Nov. matineu la 3 ore ziua şi reprezentaţie serală la 9 ore.

Poimîne Duminică matineurile sunt suspendate din cauza întrunirei publice ce are loc în sala Circului Sidoli. Reprezentaţia serală de Duminică 17 Nov. are loc ca de obicein la 9 ore, cu program nou duminical, care va cuprinde între altele: Căzut din aeroplan, dramă în 3 acte după romanul lui Gerault, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

S. MAGDER
AVOCAT
Strada Căpitan Păun No. 8

SALI PORJES
Vechea şi renumita Magazie de
MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME
aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova", unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Politica Austriei

— Declaraţiile d-lui Waldner —

Viena.—La comisiunea pentru afacerile străine ale delegaţiunei austriace, d. Waldner, agrarian german, declară că desvăluirea existenţei convenţiei secrete sîrbo-bulgare dovedeşte marea necesitate a întăririi Albaniei autonome, care va împedica pe Rusia să încercuiască monarhia şi pe frontul de sud, cu concursul Serbiei şi Bulgariei. Este de neînţeles, a zis oratorul, cum s'a putut în cursul evenimentetor balcanice să existe, după spusele contelui Berchtoldt, legături corecte şi amicale cu Rusia. Această falsitate şi necinste a politicei externe a Rusiei sunt respingătoare şi trebue să ne cîştige simpatia tutulor oamenilor cinstiţi. Monarhia nu va putea nici odată face o politică atît de necorectă. Dat fiind intimitatea relaţiunilor dintre Rusia şi Franţa, oratorul este de părere că Franţa a cunoscut şi aprobat această politică a Rusiei de a încercui monarhia,

Desvăluirea convenţiei secrete va influenţa în mod avantajos raporturile noastre cu Romînia.

Oratorul cere ca ministerul să facă cum va putea mai bine, spre are stabili relaţiuni cu Romînia.

Răspunde contele Berchtoldt, care insistă asupra serviciului ce-l aduce monarhiei, Albania autonomă.

Incheerea tratatului turco-sîrbesc

Constantinopol.—Negocierile tratatului de pace turco-sîrbesc s'au sfîrşit. Textul tratatului va fi trimis la Belgrad pentru a fi aprobat de guvernul sîrbesc, apoi el se va supune consiliului de miniştri otoman. Acordul s'a făcut pe baze tratatului turco-bulgar pentru unele chestii; pentru altele, după modelul tratatului turco-grec, în special chestia drumului de fer oriental. S'a hotărît ca diferendele să fie tranşate de comisiunea financiară din Paris.

Raporturile romîno-greceşti

Atena.—D. Venizelos, răspunzînd la un atac al deputatului Rhallis, în chestia cuţovlahilor, mărturiseşte sentimentele buue ale Grecilor către Romînii din Grecia şi aminteşte că tocmai d. Rhallis este acel care a dus la ruperea raporturilor romîno-greceşti, ceia ce a fost un rău imens pentru elenism.

Astăzi, din fericire,—continuă d. Venizelos — guvernul grecesc, care reprezintă opiniunea unanimă a poporului grecesc, se află în deplină armonie cu guvernul romîn.

Regele Bulgariei în audienţă la Frantz Iosef

Viena.—Imparatul Francisc Iosif a primit azi la amiază, pe regele Bulgariei.

Vizita a ţinut 40 minute. Convorbirea a fost amicală.

Regele Bulgariei va pleca mîne dimineaţă la Sofia, cu un tren special.

Deschiderea Parlamentului

Mesagiul

Bucureşti.—Deschiderea parlamentului a avut loc astăzi, cu o solemnitate deosebită şi cu un aer de sărbătoare cum rar s'a putut vedea.

*

La ora 11 s'a oficiat la catedrală un serviciu religios de către I. P. S. S. Mitropolitul Primat, înconjurat de înaltul cler al Capitalei.

Asistă toţi d-nii miniştri, magistratura, corpul diplomatic, demnitarii ţărei, ofiţerii superiori şi numeroşi parlamentari. Se remarcă prezenţa Muftiului din Tulcea.

La orele 11 jum, toată lumea pătrunde în sala de şedinţă a Camerei.

*

Incă de la orele 10 dim. toate tribunele camerei sunt ocupate.

La ora 12 fără un sfert, îşi fac apariţia A. S. R. Principesa Maria, însoţită de principesa Elisabeta.

După cîteva minute pătrund în sală ofiţerii de stat major şi ofiţerii superiori din garnizoana Capitalei.

Toţi sunt în mare ţinută. Ofiţerii iau loc la spatele băncei ministeriale.

La ora 12 îşi face intrarea M. S. Regele, însoţit de Principele Ferdinand şi principele Carol.

Suveranul este viu aclamat.

Mesagiul

M. S, Regele dă apoi cetire, cu glas tare, următorului mesagiu:

Domnilor senatori,
Domnilor deputaţi,

„La deschiderea corpurilor legiuitoare, în Noembrie 1877, am zis reprezentanţilor naţiunei de atunci:

„Instinctul de conservare ne impunea datoria ca să alergăm la locul de pericol şi dar în capul junei noastre armate am trecut Dunărea. Cum oştirile romîne şi-au făcut datoria pe cîmpul de bătaie, o ştie ţara, o recunosc însişi duşmanii noştri. Soldaţii noştri n'au desminţit nobilul sînge ce curge în vinele lor".

Pentru a doua oară astăzi, după 36 de ani, am adînca mulţumire sufletească de a deschide noua seziune a corpurilor legiuitoare, cu aceleaşi cuvinte de laudă şi de recunoştinţă pentru armată.

Dacă de astă-dată ostaşii noştri n'au avut prilejul să-şi arăte vitejia în lupte sîngeroase, le-a fost însă dat să dovedească un avînt, o pricepere şi un spirit de disciplină, care i-a făcut destoinici să răspundă cu o iuţeală şi o exactitate uimitoare la toate cerinţele situaţiei.

Mulţumită prevederei guvernului Meu, şi luminatului D-voastră concurs, armata pregătită şi înzestrată cu cele trebuitoare a fost pusă în mişcare la momentul nimerit şi a trecut iarăşi Dunărea, din, du-ne puterea de a impune în Balcani pacea mult dorită de Europa întreagă şi asigurînd tot-odată limitele Dobrogiei prin întinderea lor pînă la apus de Turtucaia şi la miază-zi de Ekrene.

Anexarea noului teritoriu aşa cum e hotărîtă prin tratatul de pace dela Bucureşti, încheiat la 28 Iulie, va fi de îndată supusă aprobării Corpurilor Legiuitoare, conform prescrierei Constituţiei.

Domnilor Senatori, Domnilor Deputaţi,

Ca o urmare a atitudinei politice păstrată de guvernul Meu în decursul crizei balcanice, relaţiunile internaţionale ale Romîniei au fost şi sunt din cele mai bune. Pe de o parte Marile Puteri au putut preţui concursul nostru la toate străduinţele lor pentru pace; pe de alta tratatul de la Bucureşti a statornicit raporturi amicale şi deosebit strînse între Romînia şi statele de peste Dunăre.

Atît protocoalele Conferinţei de pace de la Bucureşti, ce vi se vor înfăţişa, o dată cu legea pentru anexarea noului teritoriu, cît şi frumoasele acte şi rapoarte anterioare ce se vor aduce deosebit la cunoştinţa D-voastră, vor arăta cu deamănuntul tot mersul politicei externe a guvernului Meu.

Suntem în drept a veghea neîncetat ca pacea încheiată în capitala Romîniei, să fie cît se poate de statornică, astfel ca liniştea să nu fie turburată.

Am avut dar un deosebit interes ca pacea să se restabilească şi între acei, cari se aflau încă în stare de războiu, am lucrat fără preget în această direcţie şi silinţile n'au rămas fără succes.

Putem privi acum viitorul cu mai multă încredere şi vom concentra toată munca noastră, spre a păstra şi a întemeia ce am dorit. (Aplauze zgomotoase).

Nu însă fără jertfe dureroase am putut ajunge la strălucitul rezultat.

Flagelul ce pare nedeslipit de ori-ce războiu mai întins, a bîntuit şi armata noastră, la întoarcerea ei de pe cîmpul de războiu şi a pătruns şi în ţară.

Mulţumită măsurilor aplicate după ştiinţă şi experienţa dobîndită în zilele noastre, focarele de infecţiune şi toate greutăţile întîmpinate, au putut fi izolate şi ţara a rămas scutită de o prea mare lăţire a epidemiei. Iar de urmaşii celor căzuţi jertfă s'au îngrijit şi se vor mai îngriji statul şi asistenţa particulară. (Aplause).

Domnilor Senatori, domnilor Deputaţi,

Guvernul Meu vă va înainta spre legitimare creditele reclamate de împrejurările răsboinice.

Cu toate cheltuelile însemnate de mobilizare, finanţele statului se află în stare bună şi ne permit a face faţă la feluritele nevoi economice.

Printre acestea se impun fără întîrziere cele privitoare la complectarea parcului căilor ferate. Ţara s'a putut încredinţa cu cîtă energie şi îndemînare căile noastre ferate au răspuns cerinţelor armatei în timpul mobilizărei şi demobilizărei şi nu li va refuza mijloacele de a satisface mai bine şi trebuinţele comerţului (Aplause).

Vi se vor mai supune în curînd dehiberărei D-voastre proectele de legi menite a corespunde situaţiunei create ţărei prin evenimentele din urmă şi mai întăi de toate legile relative la organizarea noului teritoriu.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputaţi,

Sunt mîndru de a Mă vedea înconjurat de reprezentanţii naţiunii în momentul istoric în care prestigiul ţărei s'a înalţat în mod aşa de însemnat şi în care au cîştigat recunoaşterea Europei întregi—pentru sforţările făcute de noi întru restabilirea păcei în peninsula balcanică (Aplauze zgomotoase).

Suntem datori să păstrăm neatinsă această situaţie.

(Aplauze mari).

Şi fiind încredinţat că domniile voastre veţi da tot sprijinul spre a menţine scumpa noastră patrie pururea la înălţime ce i se cuvine, rog pe D-zeu să bine cuvînteze şi în viitor, precum a bine cuvîntat în trecut, patrioticele dv. lucrări. (Aplauze prelungite. Ovaţiuni.

Seziunea ordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă".

CAROL.

Fisionomia Camerei

Bucureşti.—Camera prezinta un aspect de mare sărbătoare. M, S. Regele e primit în incinta Camerei cu mari ovaţiuni şi aclamări. Suveranul e adînc emoţionat de această manifestaţie spontană şi sinceră.

*

Liberalii sunt toţi prezenţi în frunte cu d. Ionel Brătianu, cari aplaudă părţile din Mesagiu cu privire la anexarea şi armată.

*

Toată lumea asculta cetirea Mesagiului cu cea mai mare încordare. Fie-care pasagii e acoperit da mari aplause. La cetirea pasagiului, prin care se arată, că pacea a trebuit să se restabilească, şi între statele ce se găseau încă în rezboiu, se face Suveranului ovaţiuni nesfîrşite.

*

Ziarele afirmă că acest pasagiu, prin care se face aluzie la succesul d-lui Take Ionescu la Atena şi Constantinopol, a fost redactat de însuşi M. S. Regele.

*

In general redeschiderea parlamentului s'a făcut azi în condiţiuni excepţional de frumoase şi va rămînea în amintirea tuturor multă vreme.

D. Brătianu în audienţă la Rege

Bucureşti.—Zvonul că d. Ionel Brătianu şeful partidului liberal, ar fi demonstrat vre-o ostilitate faţă de Palat, se dovedeşte a fi neîntemeiat.

Din sursă sigură, putem afirma, că în curînd şeful partidului liberal va cere audinţă M. S. Regelui.

Parlamentarii la d. Take Ionescu

Bucureşti. — Membrii conservatori-democraţi ai parlamentului au fost invitaţi astăzi la un ceai, la d. Take Ionescu acasă lo, oara 5 p. m.

O decisiune a consiliului de miniştri

In urma intervenţiunei ministrului nostru la Londra, consiliul de miniştri a hotărît a da curs cererei biroului călătoriilor din Londra, în senzul ca să poată staţiona în porturile romîneşti vapoarele care transportă călători spre Egipt şi Asia mică.

Sborul lui Pegoud

Bucureşti.—Ministerul lucrărilor publice a acordat o reducere de 50 la sută pentru persoanele care doresc să participe Sîmbătă şi Duminică la spectacolul sborului lui Pegoud.

Banchet pentru d. Take Ionescu

Bucureşti.— Astă seară parlamentarii conservatori-democraţi vor da la orele 8 jumatate seara un banchet în onoarea d-lui Take Ionescu.

Banchetul va avea loc în sala de marmoră a otelului Boulevard.

Printre conservatori

Bucureşti. — In rîndurile conservatorilor se observă o reacţiune în senzul că sunt mulţi, care sunt nemulţumiţi de curentul ce-l provoacă ceilalţi pentru denunţarea colaborărei.

Astfel se preciseazâ două tabere destinate: unii cari sunt pentru denunţarea colaborărei şi alţi care se opun la aceasta.

Inmormîntarea poetului Cerna

Bucureşti.—Eri după amiază s'a făcut cu mare solemnitate înmormîntarea poetului P. Cerna.

Serviciul divin a fost oficiat de arhiereul Teofil Ploeşteanu, asistat de mai mulţi preuţi.

Erau de faţă d-nii M. Dragomirescu, Rădulescu-Motru, Emil Antonescu, Ţigara Samurcaş şi un mare număr de studenţi. prieteni şi admiratori.

După terminarea serviciului divin a vorbit d. M. Dragomirescu din partea societăţii scriitorilor romîni, arătînd meritele literare ale lui Cerna; a mai vorbit apoi d. profesor Mehedinţi în numele „Convorbirilor Literare" şi studentul Sakelarie, din partea societăţii studenţilor.

Recepţiune la Palat

Bucureşti.—Eri după amiază s'a făcut la palatul regal, cu ceremonialul obicinuit recepţia pentru acreditarea noului ministru al Statelor-Unite în Bucureşti.

Deschiderea parlamentului

Bucureşti.— După toate prevederile biurourile camerei vor fi aceleaşi, ca şi în sesiunea trecută.

Din cauză că Sîmbătă are loc în capitală, sborul aviatorului Pegoud, e probabil că parlamentul va lua vacanţie în astă seară, pînă Luni.

O moară cu totul modernă
cu motor de benzină cu două rînduri de pietre a 42 se vinde în condiţiuni avantajoase cu înlesnire de plată. A se adresa la administraţia ziarului.

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Doctor S. Dulberger
de la Facultatea de Medicină din Viena
după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:
Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.
— Telefon No. 101 —

S'A REDESCHIS
Hotelul şi restaurantul „CENTRAL"
— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner
ARANJAT CU MOBILĂ NOUA
Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale
ub direcţiunea cunoscutului Leon From
Preţuri foarte convenabile
Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

Menageră *la o persoană bine situată fie la ţară fie la oraş, cu sau fără copii caută loc. A se adresa str. Lozonski No. 17.*

Automobil de lux
Landolet-Limousin putere 20—30 cai, în perfectă stare; se vinde imedial, informaţiuni la tipografia H. Goldner, str. Mîrzescu 17.

Goldstein Matelii
— Moaşă premiată —
— Stradela Armeană No. 6 —

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

PORTE-PLUME
LA PONTE INCAYDABLE
Raymond GARIEL
Pass. Jouffroy, PARIS
GRILLAGES, etc.

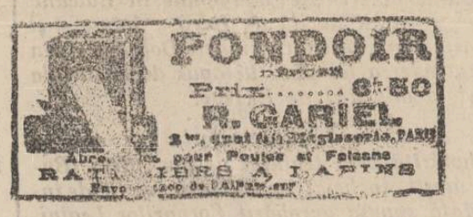

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE ucid și vindecă Nevralgiile cele mai grele de tot felul, Migrenele, Durerile de cap, Insomniile, Reumatismele acute și cronice, Gripa, Febrele, Durerile de dinți și toate celelalte durori. Ele nu conțin nici morfină, nici alte substanțe toxice.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate de două ori pe zi, în doza cea d'antâiu de la 3 luni dimineață, unul la deșteptare, și unul la cina, seara. Dacă totuși n'ar fi numai o durere, se ia câte o pilă la 2 ore și 2 dimineața, unul la deșteptare, și unul la cina, seara. Nu trebue de la nici o boală de cât câte o pilă.

A se cere la toate farmaciile și drogheriile. Depozit la Farmacia Lebel, 19, Rue Jacob, Paris.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Staţiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia E. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2037—Duminică 17 Noemb 1913

Șefia d-lui Titu Maiorescu

D. Titu Maiorescu a fost ales în unanimitate șef al partidului conservator.

Chiar acei cari în timpul iernei trecute și pînă dăunăzi au dus în contra d-sale o campanie din cele mai violente, au acceptat candidatura d-lui Maiorescu și l'au consacrat prin votul lor.

Ne bucurăm din toată inima de acest lucru.

De cel puțin patru-zeci de'ani încoace d. Titu Maiorescu joacă un rol important în viața noastră politică și, dacă, în timpul unei perioade oarecare, d-sa s'a ținut deoparte, s'a ratrapat de aceasta mai tîrziu.

Și cu toate acestea, cum să nu constatăm ca dacă, nu mai departe de cît acum șapte ani, cineva ar fi profetizat partidului conservator, că în 1913 d. Titu Maiorescu va fi ales în unanimitate, șef al acestui partid, de sigur că acel cineva ar fi fost luat drept un fantezist incorigibil.

Nu sunt nici șapte ani de cînd d. Titu Maiorescu se afla încă în afară de rîndurile partidului conservator, căruia îi ducea război, fiind, în gruparea junimistă a d-lui P. P. Carp, nu numai direcțiunea, ci chiar ființa grupării.

A trebuit fuziunea din 1907 cu direcțiunea d-lui Carp, provocată de revolta agrară; a trebuit ruptura în două a partidului din Februarie 1908; și a fost nevoie de afacerea tramvaielor, care a eliminat pe d. P. Carp din viața politică a țării — întru cît o greșală atît de gravă trebuia numai de cît să facă o victimă; a fost nevoie de guvernul de colaborare, care, în momentele critice în care o mare parte din acei cari l'au proclamat eri, i-au retras concursul lor și l'au atacat, să-i dea d-lui Titu Maiorescu batalioanele solide conservatoare-democrate, adică sprijinul necesar pentru a duce cu noi acea politică națională, a cărei glorie l'a impus alegerei chiar a acelora care-l sfîșiau acum cîteva luni.

Incă odată suntem mulțumiți, din toată inima mulțumiți.

Eșit din păturile democratice ale națiunii, d, Titu Maiorescu, deși conservator convins, este mai apt a'și da socoteală de nouile fenomene cari se produc în lumea modernă și, suntem siguri, direcțiunea sa în partidul conservator, va fi un bine nu numai pentru partid, dar și pentru țară.

Dorim noului șef să obție în sfîrșit dela partidul conservator acea disciplină viguroasă și voită, care este singura condițiune ca un șef de partid să poată într'adevăr da tot ce poate da.

Filosoful Conta în viața politică

Despre o activitate politică propriu zisă a regretatului filosof Vasile Conta abia s'ar putea vorbi. Intocmai ca Eminescu,—a avut numai trecătoare atingeri cu lumea politică, ziaristica și organizația junimistă de pe vremuri. Toată epoca lui de activitate socială fu, din nenorocire, prea scurtă, ca să fi putut da în afară de profesorat și de preocupări culturale, o desfășurare completă a personalității și a capacității sale.

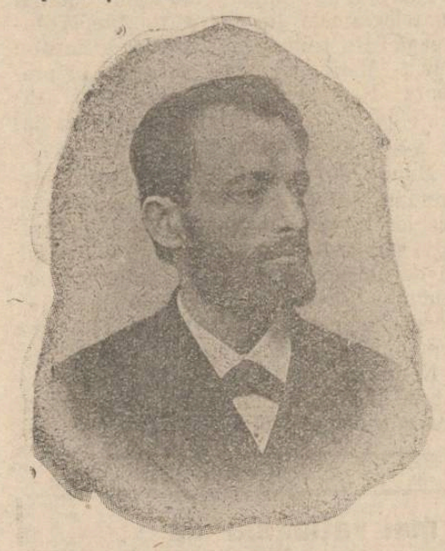

Deputat, ministru, parlamentar activ—avu, în aceste situațiuni, manifestări meteorice, din cari însă putem desprinde prea vii dovezi că V. Conta poseda, între darurile sale intelectuale, o puternică intuiție politică și dacă soarta nu i-ar fi fost atît de ingrată, ar fi putut săvîrși și în acest domeniu acte memorabile.

Contemporan cu una din cele mai frămîntate epoce în viața politică a Romîniei—1877—78—Conta urmărea cu pasiune cursul evenimentelor și nu se da în lături de a-și spune părerea cu curaj. Era, pe atunci, o manifestare de curagiu, să vorbești de Ion Brătianu și M. Cogălniceanu, cum a vorbit Conta în "Pressa" — imediat după încheerea tratatului de la San Stefano — și mai cu seamă de Rusia, triumfătoare la San-Stefano mai mult încă de cît pe cîmpiile Bulgariei:

„...In momentele de față Rusia crede oportun să caute a realiza, macar în parte, vechea ei dorință de a-și întinde domnia asupra țărilor de la Dunărea. Ea are dreptate din punctul ei de vedere. Dar noi, ca amenințați, avem datoria să căutăm pe cît vom putea a nu cădea în lațurile ei.

Fiind însă că în afacerile internaționale mai mult ca în oricare altele, soarta unei țări este angajată mai cu seamă prin actele făcute de guverne din inițiativa sa proprie, să vedem dacă guvernul nostru și-a făcut datoria și dacă dă semne să și-o facă în viitor. Și cînd zic guvernul nostru, înțeleg pe d. Brătianu și în al doilea rang pe d. Cogălniceanu. Cît despre ceilalți muritori, chiar dacă am presupune că sunt inițiați în secretele planului d-lui Brătianu—lucru poate îndoelnic — totuși ei nu au putere de a voi altfel de cît șeful lor.

„Pentru a nu îngreuia răspunderea d-lor Brătianu și Cogălniceanu, îi voiu presupune în propriul lor interes, că sunt nu geniuri politice, ci niște inteligențe de mijloc.

„...Un om cu inteligență de mijloc și cu bună credință ar fi putut face convenția de la 4 Aprilie 1877, în urma așa zisei părăsiri a Europei și pentru a cruța țara de nenorociri mai mari. Ar fi putut trece Dunărea cu armata, pentru a da acesteia botezul de foc și în scopul de a face ca independența noastră să fie datorită sîngelui nostru, iar nu magnanimității Țarului..."

Filosoful credea chiar că o acțiune militară ar fi fost posibilă în felul următor, la extrem:

„...Rusia n'ar fi îndrăsnit nici măcar să ne amenințe cu dazarmarea, căci am fi putut s'o sfidăm.

După asigurările oamenilor de artă, un corp de 2000 de oameni bine aprovizionați, cari ar ocupa tot odată Vidinul și Calafatul, ar putea să susție un asediu făcut chiar de 100,000 de oameni în timp de un an.

Iar de altă parte, o armată de 50 ori de 60 mii de oameni, aparată pe la spate de munți și în față de întărituri artificiale, ar putea să respingă tot atîta timp o armată de 150,000 oameni fără a mai numara foloasele ce ar fi rezultat din vecinătatea Ungariei pentru înrolarea de voluntari Unguri și Romîni.

In atari condiții Rusia n'ar fi îndrăznit să atace, ori cît am fi fost noi de provocători cu dînsa, căci ar fi fost destul ca Englezii sau macar Turcii să profite de ocazie și să ia pe Ruși pe la spate din Bulgaria, pentru a zdrobi toată armata rusească....

„...Dacă lumea va găsi că d-nii Brătianu și Cogălniceanu au o inteligență mai mică de cît de mijloc, atunci ei vor fi absolviți; alminteri e greu.

Eu sunt sigur că chiar dacă acești domni lucrează de conivență cu Rusia, totuși sunt de bună credință. Sunt sigur că Rusia le a promis că în războiul apropiat ce va avea loc cu Austria, va da Romîniei despăgubiri multe și mari de peste Carpați, în schimbul serviciilor ce-i aduc astă-zi Rusiei. O inteligență de mijloc a putut fi amăgită cu astfel de promisiuni.

Și în această ipotesă, d-nii Brătianu și Cogălniceanu sunt de foarte bună credință, de și fără capacitate și prevedere politică".

In 23 Ianuarie 1878 V. Conta, într'un articol din „Steaua Romîniei" presimte răpirea Basarabiei și se arată alarmat. Intre altele scrie:

„România are dreptul de a cere astăzi Turciei o despăgubire mare de răsboiu, proporțională nu numai cu sacrificiile făcute de noi, dar cu rolul decisiv ce am jucat în faza critică a răsboiului actual. In preliminările de pace ce s'ar fi subscris la Adrianopol, s'a și admis ca România să aibă o despăgubire teritorială destulă. Această despăgubire teritorială pentru a fi îndestulătoare, nu se poate să aibă loc numai în Dobrogea. Să cerem de la Turcia o provincie de pe coasta meridională a mărei Negre, cere să aibă o valoare mult mai mare de cît Basarabia întreagă. Să dăm această provincie Rusiei și ea să ne dea în schimb Basarabia rusească întreagă, renunțînd totodată la drepturile ce crede că ar avea asupra Basarabiei romîne de azi..."

Scurtele citațiuni arată că ilustrul cugetător avea și temperament și discernămînt politic, care i-ar fi dat dreptul să joace un rol însemnat dacă timpul i-ar fi îngăduit.

Că Vasile Conta, modest prin origine, cernut prin cele mai grele suferințe în vremea studiilor sale, era un suflet democrat— nu va mira pe nimeni. In unul din fragmentele lui filosofice găsim următoarele:

„Poetul Grillparzer spunea că Poporul —sunt acele deșarte mii de nule, pe cari le punem ca să formăm un număr. Dar repede le înlăturăm cînd e vorba pe împărțeală.

Eu cred că timpurile se vor schimba și poporul care este un orfan pus sub o crotire, va înțelege că împlinind majoratul, trebue să cheme la răspundere și la socoteală pe acei care s'au folosit de dreptul său în decursul veacurilor"

Ne înregimentat în nici un partid politic,—a intrat în ministerul liberal, după discursul din 1879, ca intelectual, ca om de școală. Acel discurs a fost mai mult apreciat de Brăteanu de cît de Petre Carp, căci însuși Conta scria lui V. Pogor;

„...d. Maiorescu și d. Carp sunt personalități prea înaintate pentru spiritul vremei în care trăim,

„...d. Carp a găsit că discursul meu din Parlament a fost mai mult istoric, de cît practic, și dacă a făcut senzație, se datorește faptului că toate discursurile patriotice impresionează".

Personalitate completă și vastă, Vasile Conta, mare cugetător înainte de toate, părea chemat la destine politice mari. Dar fatalitatea vru să fie altfel și acel care astăzi încă n'ar fi fost un bătrîn,—îndură sub forma unui monument comemorarea odihnirii sale de apururi în cimitirul ieșan.

R.

NOTA ZILEI

Baie, duș, hidroterapie.

„Ils n'en reviennent pas..." Bieții „Cuvîntători"! După ce „într'o răceală generală"—vorba „Cuvîntului"! au votat șefia d-lui Maiorescu, s'au repezit, năduși și transpirați, să iee un duș la baia comunală.

Peste noapte—„la nuit porte conseil"—au colaborat cu toții la un articol, ținînd degetul la frunte și scriind:

«Dl. Maiorescu a fost proclamat șef al partidului conservator.
Nu știm încă ce însamnă această șefie».

Urmează o serie de... amenințări.

Cum să știe ce însamnă, dacă nici unul încă n'a gustat din vr'o locma budgetară și continuă a flămînzi în opoziție?

Nici hidroterapia nu i-ar calma în halul în care se găsesc de atîtea răbdări prăjite ce au consumat!...

POLITICE

Iarăși expropierea...

In marea sa solicitudine pentru d. Take Ionescu, ziarul „La Politique", după ce a dat o eclatantă dovadă de spiritul său obiectiv și imparțial în chestia succesului de la Atena, se ocupă de scrisoarea program a șefului partidului conservator democrat. E de prisos să adăugăm că și cu această ocazie ziarul „La Politique" dă o nouă dovadă a modului obiectiv cum știe să privească toate chestiile.

Confratele din Capitală se arată îngrijat de partea din program cu privire la expropriere, în care vede un punct de contact cu liberalii. Mai cu seamă îl preocupă modalitatea propusă de d. Take Ionescu, pe care o găsește chiar mai radicală de cît preconizarea liberală.

Suntem fericiți de a putea aduce la cunoștința inspiratorilor lui „Politique", care dovedesc atîta solicitudine pentru d. Take Ionescu, că soluția preconizată de șeful conservatorilor democrați, este o operă pur conservatoare. Dovada strălucită a acestei afirmațiuni o produce *„La Roumanie"* de astăzi.

Nu ne îndoim că în imparțialitatea ei *„La Politique"* va înregistra dovada produsă de excelentul nostru confrate din București. Dar dacă, prin imposibil, ea nu va lua act de aceasta, faptul nu va dovedi o lipsă de obiectivitate și imparțialitate, ci cel mult că... din solicitudine pentru d. Take Ionescu, inspiratorii numitului ziar înțeleg să închidă repede ori-ce discuție.

OAMENI ȘI LUCRURI

Ce „credea" Vasile Conta

O interesantă polemică a provocat, pe vremuri, revista ieșană „Contemporanul" cu privire la înmormîntarea religioasă a filosofului Conta.

Revista, prin pana d-lui Ion Nădejde, găsia că ceremonia religioasă nu se potrivea convingerilor defunctului învățat, a cărui comemorare are loc astăzi.

E o zi în care se poate vorbi în deosebi despre moartea cugetătorului și — despre altele încă.

„Șezînd la masa de lucru — scrie biograful Rosetti Tetzcanu, — cu cartea de medicină dinaintea sa, el citi într'însa, pînă în momentul suprem, descrierea agoniei sale, socotind după pulsul său slăbit, ultimele secunde care-i rămîneau de trăit..."

E, în această laconică fotografiare a momentului suprem, — filosofia însăși a gîndirii pozitivistului, materialistului Conta, autorul „Teoriei Fatalismului", al „Incercărilor de metafizică materialistă". Pentru un cugetător de felul lui Conta, puruni conștient de legătura între cauze și efecte, moartea, urmarea firească, logică, necesară a unei boli de care se știa consumat, trebuia și putea fi privită în față, de acea tărie stoică, de care se mîndriau filosofii antichității.

Odată—cum povestia un prieten—s'a dus din Pisa—unde medicii îl trimisese în 1871, din cauza boalei—la Livorno, ca să asiste la autopsia unui cadavru. Un lucrător murise de foame și studentul filosof vroia să vadă cu ochii ravagiile foametei în organizmul victimei...

Lăsat-au oare peripețiile traiului și luptelor grele urme în cugetarea lui Conta? Ar fi încă un studiu de făcut,—după cum e o chestiune de scrutare, pentru cercetătorii de mai apoi nepotrivirea între filosofia pozitivistă a lui Conta și o anumită concepție politico-socială, care l'ar arata drept părintele intelectual al naționaliștilor noștri de astăzi. Dacă nu e, propriu zis, o contrazicere,—e de sigur o curiozitate și unul din scrutătorii aisidui ai operei lui Conta, d. dr. Zosin, a fost izbit de ea și în una din dezertațiile d-sale a căutat o explicațiune, după cum d. G. Ibrăileanu a încercat a găsi lămurirea punctului de vedere eminescian, tot cu privire la concepția naționalistă și evreo-fobă.

Căci Vasile Conta nu era, nu putea fi un religios și nu putea dară să facă din considerațiuni de credință criterii de inferioritate pentru o rasă, față de alta.

Că nu era religios, el, pozitivistul, ar fi absurd să mai căutăm dovezi.

«Credința religioasă—scrie Conta—e întocmai ca focul care aprinde o clădire în timpul nopții. Ea înspăimîntă și chiar stăpînește. A doua zi, dacă te duci să vezi ce au mistuit acele flacări, găsești ruine. Așa e și cu sufletele pe care mania religioasă le-a cuprins: din ele, la urmă, nu va rămînea de cît cenușa neîncrederei și a minciunei, — dar atuncea va fi prea tîrziu!...»

«Isus a fost singurul om — scrie Conta în altă parte — care a sacrificat tot, a iubit mult, a compătimit și *n'a urît nici odată*... Filosofia lui e o doctrină izvorîtă din imaginație, care s'a impus omenirii numai prin simplicitatea și blîndețea preceptelor...»

Recunoaște oare cineva în aceste sentențe pe autorul violentului discurs rostit în Camera deputaților la 4 Septembrie 1879 în chestiunea articolului 7 din Constituție?

Dacă genialul gînditor—mort la 37 de ani! — ar fi trăit, spre norocul țării, de sigur că unitatea între concepția filozofică și politică ar fi produs o formă mai armonică și mai înaltă. Dar, încă odată, e un domeniu asupra căruia vor medita încă scrutătorii și analiștii.

In foile postume ale filosofului pe care le-am tradus, cu ani în urmă, și tipărit într'un volum împreună cu „Bazele Metafizicei" se putea ceti:

«Se zice că este o contrazicere, între afirmația sistemului meu și afirmația relativității adevărului. Da; dar care sistem nu conține contraziceri esențiale? Dacă n'ar fi așa, un sistem infailibil ar convinge pe toată lumea și n'ar fi nici odată combătut, distrus, schimbat. *Singura deosebire este că eu mărturisesc contrazicerile mele și neputința de a cugeta altfel, pe cînd ceilalți nu fac aceasta...*"

Ce curagioase adevăruri și sincere convingeri ar fi putut încă rosti un gînditor atît de franc și de cinstit, a cărui religiune unică era, la urma urmei, numai Adevărul!

Rodion

MICI POLEMICI

Vasile Conta, naționalist, a fost internațional, scriind în limbi străine; a fost universal, căci îl reclamă și materialiștii și clericalii.

*

„Cuvîntul" publică un articol despre „Școlarul Conta". Și-l ilustrează cu... barbă.

*

Pentru Minar, Conta fu... mina cea mai rentabilă. Filosoful a lucrat; Minar vinde

*

Bietul Herz! Il acuză unii că e evreu; alții că e protestant; el se recunoaște catolic.

Un adevarat mozaic de religii!

*

Pentru luni se anunță deschiderea cursului de (economie) politică al d-lui Cuza, la universitate.

*

Se miră unii că a propos de o comparație politică, cu „musca", am pomenit de „pești".

Asta a fost pentru acei cu... musca pe căciulă.

Comemorarea lui Vasile Conta

De cele mai multe ori, oamenii mari ai unei epoci, rămîn pe aceiași treaptă cu lumea obscură și multă a contemporanilor... și acest lucru s'ar putea explica prin diverse cauze inegale. De pildă un motiv ar fi faptul, că vederile lor înalte, prin însăși esența lor, rămîn depărtate de sufletele obișnuite și care poartă deprinderea unor vegetări ieftene și refractare oare cum atitudinilor de adîncire și specializare speculativă. Dar un alt motiv — și după noi cel mai cu greutate — ar fi faptul că individul superior prin calități, este totuși o cunoștință comună pe care oamenii nu înțeleg a o privi altfel ca de obiceiu și ai concede o valoare planînd deasupra lor; a concede o valoare unui om trăind în rîndurile lor, la chip ca și dînșii și al cărui cerc de activitate îl cunosc prea bine și prea intim.

De aceia, după moarte, oamenii mari încep să se ridice pe culmi. După moarte cînd nu mai sunt printre gloată și cînd o mare parte dintre contemporani sunt dispăruți și dînșii.

LICEUL PARTICULAR
GHEORGHE ASACHI
a profesorilor asociaţi
IAŞI. — Str. Anastasie Panu No· 4
Sub conducerea unei **asociaţiuni de profesori secundari.**

Curs liceal complect şi şcoală comercială.
Se prmesc elevi interni, semi interni şi externi.
Inscrieri în ori ce zi de la 10—12 şi dela 2—5. Prospecte la cerere.
Direcţiunea acordă trei burse pentru elevii săraci pentru care se va ţinea concurs la 1 Noembrie a. c.
Director de studii, G. Dornescu.

Era firesc să se petreacă şi la noi aceiaşi poveste.

Şi ceia ce s'a întîmplat cu mulţi, s'a petrecut şi cu Vasile Conta.

După trecere de mulţi ani de la moartea lui, Conta a întruchipat o formă mintală de măreţie şi mister, care ne-a impresionat deosebit pe noi ceştia de astă-zi şi ast-fel îl comemorăm cu piositate şi admiraţie.

Vasile Conta s'a născut în satul Ghindăoani (jud. Neamţ) la mijlocul lunei a unsprezecea a anului 1845. După terminarea cursului primar, fu adus la Iaşi să urmeze „Academia Mihaileană" la care cu multă greutate sfîrşi patru clase. Impins de sărăcie şi suferinţă, părăsi şcoala la vrîsta de 15 ani şi intră ca actor într'o trupă pe care însă o părăsi din nou după vre-o doi ani şi veni iarăşi în capitala Moldovei.

Termină Academia în anul 1867 şi pleacă să studieze la Institutul superior de comerţ din Anvers, fiind trimis de către o societate filantropică. Paralel cu studiile comerciale, Conta urmează şi dreptul pentru care cîştigă titlul de doctor.

Venit în ţară, ocupă prin concurs catedra de drept civil de pe lîngă Universitatea din Iaşi.

Astfel şi-a găsit puţină linişte şi siguranţă materială şi a putut a se consacra studiilor ştiinţifice şi filosofice.

Conta a fost înzestrat cu o frumoasă cugetare şi în afară de filosof, mai era şi poot.

Prin urmare nu i-au lipsit condiţiile necesare pentru coordonarea şi compararea datelor experienţii şi pentru construirea unui sistem ingenios de metafizică materialistă.

Nu admite în lume o altă existenţă în afară de materie, a cărei însuşire inerentă este forţa. Fenomenele Universului sunt guvernate de legi fatale şi pentru această a lui concepţie Conta e numit *fatalist*.

Dar nu trebue a se confunda fatalismul lui Conta cu fatalismul religios oriental care e cu totul alceva, ci trebue înţeles fatalismul lui ca o înlănţuire *eternă* şi *necesară* de cauze şi efecte, că fenomenele din lume se conduc după legi necesare, legi fatale a căror cunoaştere şi aflare cade în atribuţia ştiinţelor pozitive.

Diversele forţe din lume se găsesc în necurmată luptă şi tind la un echilibru universal.

Legea fatală cea mai de căpetenie este *legea ondulaţiei universale* în virtutea căreia, formă evolutivă este unda, cuprinsă în formele ondoliforme infinite ale materiei.

Consideră conştiinţa ca o expresie a existenţei şi pe această cale probează existenţa lumei.

Conchide la o relativitate a realităţii şi nerealităţii.. şi după îndelungate cercetări asupra adevărului, ajunge la concluzia sceptică „există pentru noi un singur adevăr: că nu putem cunoaşte nici unul".

Dar fireşte că în acest scurt articol nici nu poate fi vorba a se face o analiză asupra operei lui Conta.

Conta e întrerupt brusc de la studiile filosofice, intrînd în viaţa politică. In 1879 este ales deputat de Iaşi, iar în 1880 ia portofoliul ministerului de Instrucţie în cabinetul I. Brătianu. Peste cîteva luni se retrage din minister şi e numit membru la Curtea de Casaţie. Dar ftizia începu să-l doboare şi Conta moare în ziua de 21 April a anului 1882, stingîndu-se astfel în vrista numai de 36 ani.

Moldovenii au avut de suferit astfel o pierdere ireparabilă şi sunt de laudă astăzi ieşenii, cînd comemorează amintirea acestui mare reprezentant al cugetării omeneşti.

C. R. Ghiulea

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniţă, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*
(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)
A se adresa la d-na **Adela Ghiulea,** *str. Muzelor 18.*

Conversaţie franceză
în scurt timp — după metoda Berlitz — individual şi în grup. Pînă la 9 seara — Condiţii avantajoase. — **Lecţiuni mai înaintate** *de literatură franceză, romînească, filosofie în familii distinse — d-ra Harnagea, Mitropoliei 2, în casele Băncei.*

Litere-Ştiinţe-Arte

Conta şi artele. — Retipărim cîteva din cugetările filosofului, privitoare la arte.

„Intr'o zi un prieten m'a întrebat să-i spun: ce-i poezia.

I-am răspuns: e sufletul intim al omului, e cugetarea divină, e puntea pe care poţi trece în lumea visului, sau, după cum a spus Shakespeare: „o muzică pe care tot omul o poartă cu sine". E de ajuns o uşoară adiere de vînt, ca să vibreze coardele. Acei cari ştiu să scoată melodii din aceste strune ale simţirii — sînt poeţi.

*

„Un ideal artistic poate fi mai uşor de îndeplinit, de cît un ideal politic.

*

„Cu aripile cugetărei pot sbura spre veşnicie. De acolo privind omenirea o vei vedea prea mică pentru înălţarea şi puterile tale. De aceia înaripaţii cugetărei nu pot fi înţeleşi şi văzuţi, de cît de cei cari pot să se urce o clipită spre dînşii.

*

„Ca să descrii şi să iubeşti natura, trebue tu însu-ţi să fii amantul ei.

*

Oficialitatea în artă, ştiinţă şi învăţămînt, a fost introdusă anume pentru a încuraja mediocritatea.

Căci mă întreb, unde ar putea să se adăpostească această buruiană care nu poate suferi lumina talentului?

Artiştii şi oamenii de ştiinţă să fugă de ademenirile strălucitoare şi nedemne ale oficialităţii.

E regretabil că statul este părintele mediocrităţii, sub forma sa oficială de a susţinea cu banii publici o îndrumare artistică sau ştiinţifică".

*

VERSUL ZILEI

Din opera poetică a lui Vasile Conta cea mai reuşită şi concisă bucată este acea intitulată „Viaţa", în următorul cuprins:

Simţim timpul cum se scurge,
Cum torentu-i pe pămînt
Tot răstoarnă şi distruge;
Timpul curge
Viaţa fuge
Şi cu-această suspinare
Ne tărăşte la mormînt:
O! *Nimic*, cît eşti de mare!

INFORMAŢII

— Se anunţase că la întrunirea de mîine, vor lua cuvîntul între alţii şi d nii Em. Costinescu şi I. G. Duca.

Primul nu va participa fiind bolnav: în ce priaeşte pe d. Duca nu este absolut sigur că va participa, întru cît şi d-sa se simţea pe ziua de eri tot indispus.

— D. A. D. Xenopol a fost delegat telegrafic de ministerul instrucţiunii să depună o coroană la desvălirea monumentului lui V. Conta şi să ţină o cuvîntare în numele ministerului.

Iată programul definitiv al serbărei pentru desvălirea monumentului pe mormîntul lui Vasile Conta:

1) Cuvîntarea d-lui A. D. Xenopol, delegatul ministerului instrucţiunii; 2) Cuvîntarea d-lui delegat al „Universităţii de Iaşi; 3) a d-nei delegate a şcoalei secundare gr. II Bucureşti 4) a d-lui delegat al Baroului Iaşi; 5) a d-lui dr. P. Zossin şi a delegatului studenţimei universitare Iaşi.

Serbarea are loc mîne Duminică 17 Noembrie ora 10 la cimitirul Eternitatea.

Amintim publicului cult al Iaşului că astă seară are loc în aula liceului militar din Iaşi conferinţa amicului nostru G. Skarlet despre „Romînia de astăzi şi Romînia de mîne".

Multă lume distinsă şi-a dat întîlnire la această conferinţă.

Domnii avocaţi ai Baroului de Iaşi sunt rugaţi a participa în corpore, Duminecă 17 Noembrie ora 10 a. m. la cimitirul Eternitatea, cînd se va desvăli monumentul lui V. Conta.

„Idei Răzleţe". — articole de ziar — de Victor G. Cristofor.

Sub titlul de mai sus amicul şi colaboratorul nostru Victor G. Cristofor şi-a adunat un număr de articole publicate în reviste şi ziare.

E o broşură destinată numai prietenilor căci nu poartă nici-o indicaţie de preţ.

Prin varietatea subiectelor atinse, prin claritatea expunerei, acel mănunchiu de articole alcătuiesc o broşură interesantă şi instructivă şi consacră frumosul talent al d-lui Victor Cristofor.

Astă-zi a avut loc încorporarea tinerilor din contingentul 1914.

Pentru elevii înrolaţi în armată dar care n'au dat examenul de absolvire a clasei a opta, ministerul instrucţiunii a decis să le acorde o sesiune de examen şi acesta cît mai curînd posibil.

D. I. Dolijan, licenţiat în drept a fost autorizat a preda dreptul în cl. 4-a a gimnaziului „Vachtel".

Un caz de scarlatină s'a declarat în disp. 5-a şi a fost izolat la spitalul Sf. Spiridon.

Din lipsă de spaţiu vom publica luni subiectele celor două frumoase piese anunţate în Iaşi de către trupa franceză Jolly Dubosc.

Biletele se reţin la agenţia Maximovici.

D. profesor Slătineanu fiind în congediu pentru o lună de zile este suplinit la facultatea de medicină de către d. profesor Mezincescu.

Luni seara, 18 Noembrie are loc prima reprezentaţie a trupei Niculescu cu comedia „Moştenitorii". Marţi al doilea spectacol, cu „Bolnavul fără voie".

D. C. Costinescu subcomisar cl. I-a în poliţia de Iaşi, a fost înaintat comisar cl. II-a.

D. general Raşcu, comandantul diviziei a opta Infanterie, a sosit azi dimineaţă în localitate, în inspecţia trupelor locale.

Comisiunea de lichidarea bonurilor de rechiziţie, terminîndu-şi eri operaţiuniie, a înaintat ministerului de finanţe, un tablou general în care se cuprinde sumele ce statul a plătit pentru animalele şi trăsurile de rechiziţie în timpul şi după campanie.

Contrar ştirilor tendenţioase ale corespondentului „Universului", aflăm că licienii din cl. VIII, din Botoşani au fost eliminaţi, nu ca nedreptăţiţi de conferinţă căreia i s'ar fi plîns de insuficienţa cursului; ci ca o pedeapsă a necuvincioasei atitudini ce au avut-o faţă de Profesorul Nicolau, căruia refuzau să-i dea cretă şi faţă de conferinţă, la al cărui verdict au făcut manifestaţii strigînd „Trăiască Libertatea"!

După cum se vede sunt nişte elevi răi. Vina e atît a părinţilor care-i cresc în astfel de idei şi care apoi intervin prin reclamaţii la minister.

Acesta e adevărul.

D. A. Dumitrescu subcomisar clasa III-a a fost înaintat subcomisar cl I în poliţia de Iaşi.

Domnul Ioan P. Bulău impiegat de mişcare clasa IV în staţia Siret, a fost permutat în aceiaşi calitate la staţia Tg. Frumos.

Mîne Duminecă are loc la Bucureşti la Biserica albă, căsătoria religioasă a d-lui C. Popovici, carierul „Băncii Iaşilor" cu d-ra Irina Condeescu, fiica d-lui inginer Condeescu.

Nuni vor fi Doamna şi d. Popovici Răcăciuni.

Societatea ortodoxă naţională, va ţine al treilea congres în zilele de 23 şi 24 Nov. a. c. la Iaşi.

In prima zi vor avea loc: un Te-Deum la Mitropolie, la ora 10 a. m., şedinţa congresului în aula Universităţii, la ora 3 p. m. şi concertul d-nei Triteanu din Sibiu, la ora 9 seara.

In a doua zi vor avea loc: inaugurarea grădinei de copii, la ora 10 jum. a. m., inaugurarea institutului, la ora 2 jum. şi banchetul la ora 8 seara.

Vor lua cuvîntul în acest timp, între alţii şi d. A. D. Xenopol, d. Simion Mehedinţi, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, d. Gîrboviceanu şi d-na Elena Meissner.

Intrarea cu invitaţie.

Duminică 17 Nov. ora 4 p. m. are loc în amfiteatrul Liceului National, prelegerea d-lui dr. Zosin, pentru „Cultura generală positivă" tratînd despre *Limbagiu*.

Intrarea liberă.

Copilul Const. V. Scutaru din Tomeşti fiind lasat singur în casă de către părinţii săi, s'a aproiat de sobă şi, aprinzîndu-i-se hainele pe dînsul, a fost complect carbonizat.

Indivizii Gh. Negruţi, C. D. Niţă şi Gh. Manoilă din Costuleni, au fost arestaţi, fiind dovediţi ca autori a mai multor furturi de cereale şi diferite obiecte casnice.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar a adresat o circulară tuturor medicilor primari de judeţe, recomandîndu-le să ia măsuri rigoroase şi timpurii pentru combaterea epidemiilor de boli contagioase.

Direcţia generală a serviciului sanitar a recomandet pe d. dr. Ştefănescu-Galaţi, ca membru onorific în consiliul de higienă al jud. Iaşi.

Revizoratul şcolar întocmeşte un tablou de institutorii şi învăţătorii ce urmează a fi trecuţi la pensie pe ziua de 1 April 1913, cît şi a celor ce urmează a fi examinaţi de comisia medicală.

D. Emil Lapteş a fost numit învăţător la şcoala din satul Alexandru cel Bun (com, Vlădeni), în locul d-lui X. Obreja, demisionat.

Mîne se vor ţine conferinţele cercului cultural al învăţătorilor, la şcoalele din Rediu-Tatar, Chişcăreni, Bălteni, Bogdăneşti, Bulbucani, Cîrjoaia şi Cepleniţa.

Consistoriul spiritual al Mitropoliei a fost convocat în şedinţe pentru zilele de 28 şi 29 Nov.

Economul N. Dăringă, revizorul eparhiei Moldovei, va pleca Luni în anchetă la parohia Şerbeşti din jud. Neamţ.

Un caz de scarlatină s'a declarat în str. Eternitatea 40; unul de febră tifoidă în str. Zugravilor 4.

O telegramă a serviciului sanitar superior dispune ca autopsiile medico legale în judeţ să se facă de către medicii de plasă.

Conferinţele lunare ale institutorilor.—Se vor ţinea în cursul anului trei şedinţe intime, cîte una pe fiecare din lunile Noembrie, Decembrie şi Februarie, în prima Simbătă. Prima şedinţă va fi prezidată de revizorul şcolar sau de inspector.

In prima şeginţă se vor discuta chestiuni de administraţie şcolară, iar în celelalte şedinţi se vor discuta anumite subiecte fixate de minister.

Serbări şcolare se vor face: în ultima zi de clas a vacanţelor de Crăciun şi Paşti, la 24 Ianuar şi 10 Mai şi în ultima zi de clas la sfîrşitul anului şcolar. Conferinţele generale se vor începe în Joia dinaintea Floriilor şi se vor continua Vineri şi Simbătă. Subiectele la aceste conferinţe vor fi fixate de consiliul inspectorilor.

Conferinţele preoţeşti. — Eri după amiază a continuat şedinţa ultimă a acestor conferinţi.

Părintele Mitru vorbeşte asupra chestiunei a doua, care este o chestie de mare preţ şi asupra căreia discută în mod teoretic.

Părintele V. Mihăilescu-Mînzăteşti după ce are un schimb de vederi cu părintele protoiereu asupra subiectului, începe prin a spune că în adevăr sunt foarte mulţi din acei care zic că ţăranul romîn e leneş, dar aceia nu sunt pătrunşi de adevăr ci sunt cu sigoranţă din acei care probabil s'au îmbogăţit pe spinarea lor. Romînul e apt pentru ori şi ce, e şi bun meşteşugar şi la comerţ dă încă dovadă de multă pricepere.

Părintele Gotcu, aduce mari elogii părintelui Mihailescu care dă dovadă de mult duh creştinesc şi naţional, care duh de va sufla din mai multe locuri, atunci biruinţa va fi a noastră. Nu caute nimeni a înăbuşi aceste eşiri frumoase ale unor preoţi cu duh, căci numai a bine nu va fi. Activitate şi nu lîncezire. Spirite active, iar nu capete goale.

Mai vorbeşte păr. Bobulescu, după care ia cuvîntul protoiereul Ţincoca, care explică pentru ce s'a dat acest subiect.

La urmă preoţii au dat o telegramă de încurajare Arhimanditului Scriban, iar părintelui econom stavrofor Pavel Savin, i s'a făcut o frumoasă manifestaţie de simpatie.

Cu un an în urmă, s'a prezentat la sanatoriul d-lui dr. Ţaicu, o d-nă cu numele de Goldştain care fiind gravidă, peste cîteva zile născu o fetiţă căreia îi puse numele de Amalie.

La cîteva zile după naştere, dînsa dispăru, lăsînd pe micuţa în sanatoriu şi de atunci nu i se mai putu da de urmă.

Directorul sanatoriului văzînd dispariţia mamei copiliţei, o încredinţă spre creştere femeei Elena Conolea, care îi dădu toate îngrijirile până acum cîte-va zile, cînd se duse la parchet unde reclamă faptul, cerînd a se urmări pe mama denaturată, dînsa ne mai avînd mijloacele pentru a mai creşte fetiţa.

Parchetul şi poliţia urmăresc pe mama denaturată.

Fetiţa e de o frumuseţă uimitoare şi numita femee ar ceda-o bucuros aceluia care s'ar oferi să o ia sub îngrijirile sale.

Din cauză că mai mulţi podgoreni n'au putut face faţă plăţii datorilor, un număr de peste 40 de vii din judeţul Iaşi au fost scoase în vînzare.

A apărut:
Noua lege a firmelor
Toţi comercianţii să se grăbească să şi-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienţii.
Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

Un nou doctorat în ştiinţe la Universitatea noastră.—Cu deosebit succes, eri Vineri, la ora 2 jum. în amfiteatrul de zoologie, d-ra *Elena Lupu* şa susţinut teza sa de doctorat: *Cercetări histo-fiziologice asupra intestinului de la Cobitis fositis.* Comisiunea compusă din d-nii prof. L. Cosmovici, P. Bujor şi Al. Popovici au adus candidatei laudele cuvenite şi binemeritate, căci erau adresate uneia din cele mai bune studente pe care Universitatea noastră a avut'o, şi care a urmărit, cu o perseverenţă deosebită, tratarea chestiunei timp de 4 ani, de cînd funcţionează ca şef de lucrări la laboratorul de fiziologie.

Acesta e al 4-lea doctorat ce s'a trecut la facultatea noastră de ştiinţi şi anume întâul doctor în ştiinţe fiind d. *N. Costăchescu,* actualul prof. de chimie la Universitate, apoi d. *G. Macovei* actual geolog distins la Institutul geologic din Bucureşti şi în fine d. *I. Scriban* conferenţiar la facultea de ştiinţi.

Acestea sunt dovezile cele mai bune asupra valorii facultăţii noastre de ştiinţi care poate rivaliza în ce priveşte seriozitatea culturii şi a metodelor de lucru, cu acea a ori-cării Universităţi mai vechi din centrele apusene.

Mîine Duminică are loc alegerea comitetului comunităţii armene din localitate.

Preşedinte în locul regretatului Buicliu va fi ales d. dr. Ţaranu; iar membrii d-nii Gr. Malhasovici şi Pascal Zadic.

Administrator va rămînea tot d. M. Haritonovici.

Podgorenii din jud. Iaşi pentru a pune capăt cartelului a cîtorva angrosişti au înfiinţat un depozit de vinuri de toate calităţile în curtea otelului Trayan.

Pînă acuma s'au depus în depozit 100 de mii deca de vin.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, va da în seara zilei de *Simbătă 23 Noembrie* c., în sala Caragiale foastă Pastia, o frumoasă *Serată Dansantă*, în scopul mărirei fondului societăţii destinat pentru ajutoare membrilor în cazuri de boală, etc.

Publicul vizitator va fi distrat în tot timpul seratei, de excelenta muzică Militară a Regim. 13 Stefan cel Mare.

La această serată se anunţă distracţii cu totul nuoi, ce se rezervă publicului vizitator.

Iată noul program de astă seară Simbătă 16 Noembrie al cinematografului Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli:

Collerul blestemat, stranie, emoţionantă şi pitorească desfăşurare în 3 părţi mari. Interpretare fără seamăn datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor pariziane.

Escursiuni prin Noua-Guinee (Australia), interesante vederi după natură.

Lili cea cuminte, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Pathé Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă: Un tren de persoane cade într'un fluviu—Marile manevre suedeze în prezenţa Regelui—Familiile minerilor asfixiaţi de la Cardiff—Dormovo (Germania) O femee de 120 ani, etc.

Mâne Duminică matineurile sunt suspendate din cauza întrunirei publice ce are loc în sala Circului Sidoli. Reprezentaţia serală de Duminică 17 Nov. are loc ca de obicein la 9 ore, cu program nou duminical, care va cuprinde între altele: Căzut din aeroplan, dramă în 3 acte după romanul lui Gerault, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

CURA — Cea mai raţională de **Unt de peşte** pentru ADULŢI şi COPII —
e numai aceia cu:
UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR **WERNER**
Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.
Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*
Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.
Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.
Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.
Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*
Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

Ziua politică de ieri

— Serviciul nostru telefonic —

Enervarea de ieri.—Credinţi asupra situaţiei.—Sentimentele d-lui Maiorescu.—Scene caracteristice la cetirea mesagiului.—Ceaiul de la şeful partidului conservator-democrat.—D. Take Ionescu la Palat—Banchetul.

Toasturile d-lor Take Ionescu, Dissescu, Dr. Istrati. Petre Missir, Al. A. Badareu.—Consfătuirea parlamentarilor conservatori de la d. Lahovary.

Evident că de multă vreme Capitala n'a cunoscut o mai nervoasă zi politică, ca cea de eri. Nu că ar fi existat motive temeinice de agitaţie sau că s'ar fi aşteptat cine-va la soluţii asupra unor chestii arzătoare la ordinea zilei, dar se simţea o nesiguranţă, apasa un motiv de nelinişte care era de natură să enerveze pînă în ultimul grad pe cei mai mulţi.

Proclamarea şefiei d-lui Maiorescu din ajun, numeroasele conciliabule, consfătuiri ceaiuri şi banchete, toate au fost motiv de o mişcare şi o agitaţie în lumea politică cum de multă vreme nu s'a văzut în Capitală.

*

De sigur ultimul cuvînt în privinţa situaţiunii guvernului de colaborare nu s'a spus. Nu este însă exclus ca mai curînd de cum se crede desfacerea să aibă loc.

Fiind-că s'a spus însă, că s'ar fi încredinţat şefia d-lui Maiorescu cu condiţia desfacerei colaborării şi fiind-că s'a ventilat ideia că ar mai fi posibilă ideia unui guvern pur conservator, credem interesant de a povesti două scene caracteristice în această privinţă.

Precum se ştie lupta este foarte acută între ramura conservatoare şi cea conservatoare-democrată la Constanţa. O delegaţiune din acest judeţ s'a prezentat d-lui Maiorescu avînd în frunte pe d. Titus Cananău. Această delegaţie după obicinuitele felicitări, a exprimat speranţa că sub un nou guvern conservator partidul din localitate ar putea reînvia. La aceasta d. Maiorescu a răspuns :

— *Rău faceţi cînd vă certaţi. Vă înşelaţi cînd credeţi că ar mai putea fi un guvern pur conservator după acest guvern*".

Primind felicitările unui tînăr senator din nordul Moldovei, pînă eri partizan devotat al d-lui Carp, d. Maiorescu i-a spus textual :

— „*Felicitările d-tale le primesc cu atît mai mare plăcere, cu cît vin de la un om care pînă eri mă reproba.*

— *Nu din cauza dv. ci din cauza înţelegerii cu d. Take Ionescu, a răspuns Senatorul.*

—„*Dovedeşti şi astă-zi că persişti într'o greşală. Interesul ţării ca şi al partidului reclamă o înţelegere cu d. Take Ionescu, indiferent forma*".

*

Deschiderea parlamentului s'a făcut în mijlocul unei afluenţe şi animaţie cum nu s'a mai văzut de multă vreme. Suveranul a fost sărbătorit în adevăratul înţeles al cuvîntului şi Regele părea foarte atins de această manifestaţie de dragoste. Aplaudate au fost toate pasagele, în special acel privitor la armată, iar acel privitor la succesul de la Atena a dat loc la manifestaţiuni cum rar s'au văzut în Parlament.

*

Cu privire la aplauzele în chestiune s'a întîmplat ceva caracteristic după citirea Mesagiului.

Pe cînd Suveranul străbătea sala paşilor pierduţi, deodată zăreşte pe d. Alex. Gussi, senator care salută respectos. M. S. îi întinse mîna şi următorul dialog avu loc :

— „D. Gussi fost prefect de Brăila sau de Covurlui ?

Fost prefect de Galaţi Majestate.

— Şi acum deputat.

Nu Majestate, senator.

— Tînăr senator. Imi pare bine".

In momentul acesta d. Maiorescu se apropie şi spuse Suveranului :

„*Aţi observat Majestate că cel mai aplaudat pasaj a fost acel pe care l'a introdus M. Voastră în Mesaj* ?

— *Da, da, domnule prim ministru, faptul Mi-a făcut mare plăcere.*

Intîmplarea aceasta caracteristică pentru multe survenite în ultimul timp, a fost comunicată imediat de cei doi parlamentari liberali, d-lui Ionel Brătianu, care se afla într'un grup de deputaţi.

*

Pentru eri la ora 5 senatorii şi deputaţii conservator-democraţi au fost invitaţi la un ceai la d. Take Ionescu acasă.

Au luat parte toţi parlamentarii şi cu ocazia aceasta s'a constatat odată mai mult, unirea perfectă, spiritul de disciplină absolut şi dragostea neţermurită pe care partidul o nutreşte pentru şeful său.

Spre marea sa părere de rău d. Take Ionescu a trebuit să comunice parlamentarilor că nu poate să-i reţie mult între cît a fost chemat pentru ora 7 la Palat. Şi va convoca pentru altă dată, pentru continuarea discuţiei cu privire la complectarea programului.

Iată acum şi discuţiunea urmată :

D. Take Ionescu în discuţia prietenească ce a avut'o cu oaspeţii săi, a relevat insemnătatea rolului, pe care l'a jucat România, în ultimele evenimente.

La acest rol, partidul conservator democrat a avut să dea concursul seu puternic.

Vorbind de reforme, d. Take Ionescu explică punctele din program cu privire la scrisoarea adresată preşedinţilor organizaţiilor conservator-democrate din ţară.

Vorbind de reforma electorală, şeful partidului conservator-democrat a insistat asupra sistemului electoral preconizat de d-sa şi în special asupra reprezintării proporţionale.

In chestia exproprierei arată necesitatea ei.

D. Take Ionescu a terminat mulţumind pentru devotamentul arătat şi pentru disciplina de care a dat dovadă partidul conservator democrat.

Tot pentru eara 5 au fost convocaţi la d. Lahovari acasă parlamentarii conservatori pentru a ratifica proclamarea ca şef a d-lui Maiorescu.

D. Maiorescu n'a participat la şedinţă.

După ce d. Lahovari a relevat împrejurările care au dictat alegerea unui nou şef, a adus la cunoştinţa parlamentarilor că această alegere s'a făcut în persoana d-lui Maiorescu şi şi-a exprimat speranţa că reprezentanţii conservatori din parlament vor adera la această alegere.

D. Marghiloman a exprimat în numele d-lui Maiorescu, mulţumiri pentru alegere şi-a făcut cunoscut cîte-va din doleanţele noului şef.

Intre altele d. Maiorescu nu admite o şefie condiţionată. In al doilea loc d-sa cere o schimbare în modul de alcătuire al comitetului executiv central, în senzul că din acest comitet să facă parte şi şefii organizaţiilor din provincie.

Au mai vorbit d-nii C. Arion, Vlădescu şi Sabba Ştefănescu în chestia noului şef; acesta din urmă insistînd asupra faptului că e nevoe să se lasă noului şef toată libertatea de acţiune şi prin urmare să nu-i se pună nici o condiţie.

D. Gr. Cantacuzino a vorbit în chestia programului partidului şi a susţinut că partidul conservator trebue să-şi dea un program care să nu fie un act de negaţiune, ci din contra ceva positiv.

Banchetul parlamentarilor conservatori-democraţi

Bucureşti.—In sala de marmură a otelului Bulevard, splendid decorată, a avut loc această, la orele 9, banchetul oferit de parlamentarii conservator-democraţi, în onoarea d-lui Take Ionescu.

Şeful partidului nostru este primit cu mari ovaţiuni, ce par a nu semai sfîrşi.

Au luat parte 130 de parlamentari.

Tuastul d-lui Take Ionescu

Seria tuasturilor o deschide d. Take Ionescu, care închină pentru M. S. Regele.

— Regele glorios care în lunga sa domnie a făcut atîta bine pentru ţară.

D. Take Ionescu adresează apoi cuvinte de mulţumire partidului conservator-democrat, cu concursul căruia a putut să-şi puie munca în slujba ţărei.

*

D. *C. Dissescu*, închină pentru d. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat.

Intr'o prea frumoasă peroraţie, d. Disescu relevă activitatea d-lui Take Ionescu, atît de folositoare pentru ţară.

D. *dr. Istrati*, spune că d. Take Ionescu în colaborare cu conservatorii a înscris în Istoria Romîniei, pacea de la Bucureşti şi cea dela Atena. Inchină pentru d. Take Ionescu.

D. *Petre Misir*, toastează pentru şeful partidului conservator-democrat şi relevă marea însuşire sufletească a d-lui Take Ionescu de a se apropia sufleteşte de acel ce-l cunoaşte.

Acestei însuşiri se datoreşte puternica legătură sufletească între partid şi şef, legătură care face tăria partidului conservator-democrat.

*

Tuastul d-lui Al. A. Badareu

Sala de marmură a Otelului Bulevard —începe d. ministru Al. A. Badareu—a devenit o sală istorică pentru viaţa noastră politică.

Am sărbătorit aci pe d. Take Ionescu pentru prima dată acum 11 ani, cînd nu era şef de partid, dar era de acum pîrghia partidului conservator.

Şeful partidului junimist convins că doborînd pe d. Take Ionescu va dobori partidul conservator, sau măcar îl va învinge, încercase pe scena teatrului liric, cel mai monstruos atentat contra lui Take Ionescu.

S'a constituit atunci o gardă din profesori fruntaşi din toate gradele de învăţămînt, ca marea operă a lui Take Ionescu pe care o făcuse ca ministru al Instrucţiunei, şi au sărbătorit pe marele nedreptăţit şi s'au legat pe viaţă cu dînsul.

Iată obîrşia tachismului. Către sfîrşitul anului 1906, prietenii lui Take Ionescu au simţit că şeful partidului junimist conspiră cu şeful partidului conservator, pentru a reduce pe Take Ionescu, pentru a-i paraliza activitatea rodnică; au organizat tot în această sală ogapele parlamentare din care a eşit partidul conservator-democrat. Un an mai tîrziu, cînd cei din fruntea partidului conservator au fuzionat, au încercat din nou să-l umilească, cu ocazia alegerei comitetului clubului din Bucureşti.

Caracterul serbătoririi a evoluat ; vibrările de indignare şi de revoltă în tuasturile noastre sunt tot mai rari, pentru că faptele lui Take Ionescu au ajuns să fie acte de glorie pentru ţară.

Viaţa lui Tache Ionescu se identifică astăzi cu viaţa ţărei şi cînd duşmanii lui Tache Ionescu, în orbirea lor, atacă actele lui, cum au făcut-o în ultimele săptămîni, atacă gloria ţărei şi atunci ţara întreagă de sus de tot, pînă jos în adîncime se rădică pentru Tache Ionescu.

Ce ar însemna acum vibraţiile de indignare ale partizanilor săi ?

De şi Tache Ionescu este astăzi omul ţărei, mai mult de cît al partidului, totuşi omagiul pe care şeful l'a adus odinioară nouă partidului, este şi dînsul un mare act de dreptate şi o mare indicaţie.

In formele vechei politice, geniul lui Take Ionescu, n'ar fi putut scrie marea pagină istorică, dacă partidul prin energia şi vigoarea lui, n'ar fi impus pe Take Ionescu. Cu cît creşte Take Ionescu, misiunea partidului său devine mai mare. Dovadă scrisoarea recentă a şefului către organizaţiile partidului.

Să ne pătrundem la această serbare de datoria noastră de partid şi fiind-că partidul nostru nu-şi poate asigura.

Inrîurirea în creditul public nici prin numele istoric al membrilor sei, nici prin prestigiul averei, să ni-l cîştigăm prin munca noastră fără preget, prin contactul zilnic cu ţara reală, prin transformarea sentimentului mulţimei prin curente de idei în care să se vadă lămurit mentalitatea noastră de partid de guvern cu răspunderea ţării şi a neamului.

Suntem datori să economisim munca şefului nostru tocmai pentru că am văzut roadele extraordinare pe care le-a dat geniul său.

De la şef să cerem indicaţiuni în marele probleme de stat. Organizaţia măruntă să fie cît mai străină de dînsul. Să dorim cît mai mult ca el să fie al ţării şi cît mai rar al partidului.

Urez ca partidul să crească, să sporească pentru a ajuta misiunea şefului atît de mare şi atît de importantă pentru ţară şi neam.

*

Mai ridică tuasturi d-nii N. Xenopol, Toma Comărnescu, Barbu Păltineanu, Aurel Iliescu şi alţii, toţi relevînd activitatea depusă pentru ţară de către d. Take Ionescu şi închinînd pentru şeful partidului conservator-democrat.

*

Banchetul a luat sfîrşit la ora 12 de noapte.

D. Take Ionescu aclamat şi a operit de flori, a fost condus pînă acasă de cei mai mulţi dintre prietini.

Serviciul Telegrafic

DEZMINŢIRE

— Asupra tratatului secret sîrbo-bulgar —

Belgrad.— Presa sîrbească dezminte categoric zvonurile din presa austriacă, că inserţiunile din „Le Matin" cu privire la tratatul Sîrbo-bulgar, ar veni din sursă sîrbească.

Nu numai că biroul presei sîrbeşti n-a comunicat această publicare ; dar pretinsul corespondent al ziarului „Le Matin" a părăsit Belgradul din timpul chiar al primului război.

Presa turcă şi politica Rusiei

Constantinppol. — Ziarul „Tanin", vorbind despre tratatul de alianţă sîrbo-bulgar publicat de „Le Matin", critică, în cel mai defavorabil mod, politica Rusiei.

Ziarul recomandă celor naivi, care mai cred în moralitatea raporturilor dintre puteri, să citească acest tratat.

Relevă apoi, cu ironie faptul că puterea, care de două ori a invitat popoarele la un congres al păcii, a pregătit cu îngrijire războiul balcanic tot prefăcîndu-se că cere reforme. Turcia s'a războit deci materialiceşte cu cele patru state ; însă moraliceşte cu Rusia.

Ori ce-ar vrea să zică opinia publică cinstită din Rusia, Tanin întreabă dacă spectatorii europeni vor aplauda, la punerea în scenă a comediei reformelor armene şi la pregătirea unei noi conflagraţii.

Noi acuzaţii aduse guvernului Gheşov

Sofia.—Ziarul guvernamental „Norodnia prava" a publicat trei decizii ale consiliului de miniştri din ultimile luni ale anului 1912, din care se autoriză cabinetul Gheşov să plătească regelui Nekita în trei rînduri cîte trei sferturi de milion fără ca Sobrania să fi decis acest lucru.

Cu aceste sume s'au cumpărat armele cu cari muntenegrenii au luptat apoi contra Bulgariei. Ultima plată a avut loc cînd cabinetul Gheşov ştia despre negocierile unei alianţe secrete între Serbia şi Grecia îşi implica prin urmare o înaltă tradare.

Reintoarcerea Regelui Ferdinand

Viena.— Regele Ferdinand a plecat azi dimineaţă spre Sofia.

Revolta în Manciuria

Mukden.— Monarhiştii pregătiseră o insurecţie în Manciuria de sud, cu intenţia de a cuprinde Mukdenul.

Şeful conspiraţiei, un fost ofiţer, a fost arestat.

DUEL

Buda-Pesta.—Baronul Lang a provocat la duel pe deputatul Zilinschi pentru întreruperea din şedinţa de eri.

Flotele franceze şi engleze în apele greceşti

Atena.—Mulţimea şi presa salută cordial sosirea flotei franceze la Phalere şi a celei engleze la Keratzini.

Cei doi amirali cu statul lor major vor face vizite oficiale şi se vor înscrie la palat.

Serviciul Telefonic

Audienţa d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—Se ştie că aseară la ora 7 d. Take Ionescu a fost primit în audienţă de Suveran.

Ziarele află în legătură cu această audienţă, că Suveranul l'a rugat pe d. Take Ionescu, după cum l'a rugat, de altfel şi pe d. Maiorescu, că ori cîte dificultăţi ar avea de întîmpinat guvernul, să se înţeleagă asupra punctului de a rezolvi chestiunile importante la ordinea zilei. Prin aceasta Suveranul, nu înţelege numai votarea legei de anexare, ci şi legile de organizare a teritoriului anexat.

O declaraţie a Regelui

Bucureşti.— La toţi acei cari s'au prezentat în audienţă pe ziua de eri la Palat, M. S. Regele le-a pus aceiaşi intrebare : să ştie oare în ţară că pasajul din Mesaj referitor la succesul dela Atena a fost dictat după îndemnul Seu.

Purtători de vibrioni

Bucureşti.—Direcţiunea generală a serviciului sanitar a intervenit pe lîngă cei în drept ca în judeţele contaminate de holeră să se facă analiza materiile fecale la soldaţii incorporaţi în ziua de 10 Noembrie.

Din analiza făcută pînă acum se constată că, o treime din cei înrolaţi sunt purtători de vibrioni de holeră.

In urma acestor constatări direcţiunea generală a serviciului sanitar a decis a lua măsurile dictate de împrejurări.

D. Maiorescu indispus

Bucureşti. — D. Maiorescu, preşedintele consiliului, continuă a fi indispus. Din această cauză d-sa nu va putea lua parte la prînzul de gală dat de ministrul nostru de externe în onoarea d-lui Şebeko.

Se confirmă de către cei în măsură de a şti că aseară înainte de consfătuirea parlamentarilor conservatori d. Marghiloman l'a văzut pe preşedintele consiliului. Acesta l'a rugat să facă cunoscut celor întruniţi la d. Lahovary că se simte măgulit de alegerea făcută în persoana sa şi le mulţumeşte. L'a rugat însă în acelaş timp să comunice că d-sa nu primeşte şefia condiţionat şi că în special în ce priveşte continuarea colaborării îşi rezervă întreaga libertate de acţiune.

Noul Prinţ al Albaniei

Bucureşti.—Toate marile puteri au dat asentimentul lor în proclamarea ca rege al Albaniei a prinţului de Wied.

Cum prinţul de Wied e ofiţer în armata germană, Austria prin ministerul său de afaceri străine a intervenit la Potsdam unde prinţul îşi face serviciul în scopul acceptării.

BANCA MOLDOVA

SOCIETATE ANONIMĂ

S'a mutat de la 26 Oct. în palatul ei propriu din Str. Cuza Vodă.

MAGAZINUL

IOSEF HIRSCH & Co.

— IAŞI —

Mobile şi articole de lux

Liquidează complect şi vinde toate mărfurile cu preţuri foarte scăzute.

Telegramă Urgentă

Răsboiu pe toată linia

Flota generală gata de plecare
La Lazăr Iosef în str. Mare
Asalt de „Fine Bijuterii"
Adevărate minunăţii

Ceasoarnice de preciziune
Ultima invenţiune
Mîndre podoabe de frumuseţe
Pentru cadouri la logodne şi pentru mirese

Cu mic cu mare daţi năvală
La *Lazăr Iosef* în str. Mare
Căruia s'a dus vestea peste hotare
Că vinde mai eftin ca ori şi care.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

Renumitul magazin

Canar

s'a mutat sub Hotel Continental, Piaţa Cuza-Vodă.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Tesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi taşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandita

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGHILY
Hapurile Doctorului Mousselle

ADVERATELE HAPURI MOUSSELLE [illegible] şi redau [illegible] Nevralgiile [illegible] Migrene, Durerile, Reumatismele, Durerile de dinţi, [illegible] Pulsul [illegible]

ADVERATELE HAPURI MOUSSELLE [illegible] la [illegible] la sine, căci [illegible] de la [illegible]

A se cere: La Farmacie [illegible] de CLIN & Cie, de Paris, [illegible] Droguerii şi Farmacii.

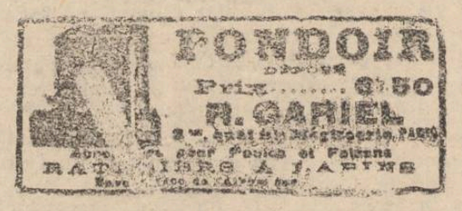

25% !

ECONOMIE

prin intrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRERES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia [illegible] Gh. Mîrzescu No. 17

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2038 – Marți 19 Noemb 1913

Programul conservator-democrat

Reprezentarea proporțională

Ideea reprezintării proporționale a făcut să se verse atîta cerneală încît ar fi nefolositor să: se mai formuleze doctrina. Ca și toate chestiile politice reprezintarea proporțională își schimbă în mod absolut scopul și consecințele după țara în care e vorba să se aplice.

In țările cum e Franța, în care alegătorul posedă o tendință de critică și posibilitatea de a-și urma tendința, se opune reprezintării proporționale obiecția capitală, că ar putea fi o piedică la constituirea majorităților puternice și astfel ar face guvernarea imposibilă.

In țările ca România, în care alegătorul sufere de boala incurabilă a guvernamentalismului, reprezintarea proporțională, din potrivă, va avea drept urmare micșorarea majorităților prea mari — ca să nu zicem unanimități eventuale — și darea posibilității, pentru opoziție, a lua parte la viața publică legală.

Oricare-ar fi obiceiul alegătorilor noștri, de a vota totdeauna cu guvernul, s'a calculat că, dacă am fi avut r. p., opozițiile în ultimii 20 ani, ar fi fost totdeauna destul de bine reprezintate.

Este deci, o necesitate pentru România, ideea reprezentării proporționale. Avem sub ochi exemplul vecinei noastre Bulgaria.

In ultima Sobranie bulgară, toți deputații de seamă ai opoziției au fost aleși în departamentele Tîrnova și Filipopoli, unde, pentru experiență, se aplicase reprezintarea proporțională care va fi generală pentru alegerile actuale.

In clipa în care, în România se pregătește lărgimea corpului electoral, chiar partizanii cei mai aprinși ai acestei reforme recunosc că vre o zece s'au 15 ani șansele guvernelor încă vor fi mărite.

Singură reprezintarea proporțională va putea să cumpănească această mărire, cel puțin timporar, a influenței guvernamentale în alegeri.

Ceva mai mult.

Cu sinceritatea ce totdeauna se datorește patriei, trebue să recunoaștem că la noi, foarte adese ori, în energia opozițiilor intră și numărul celor care aleargă după slujbe. Fără această falangă totdeauna gata ori-cărei opoziții, de cele mai multe ori, campaniile politice ale acestor opoziții ar fi de o paliditate care n'ar mișca pe nimeni.

Din momentul în care se decide să se suprime împărțirea prăzilor, să se facă stabile toate funcțiile publice, să se tae astfel coada opozițiilor, reprezintarea proporțională se impune, pentru ca opozițiile să continue a avea în stat o viață legală, tot atît de necesară propășirei unei națiuni ca și majoritățile puternice care trebuesc să susție guverne puternice,

Reprezentarea proporțională în România, va avea de altfel ca rezultat o mare îndulcire a luptelor politice.

Sigure de a fi reprezentate în parlamentul țăriii, opozițiile vor renunța la ușurința acrobațiilor politice și poate la violența calomniei.

Dacă, la suprafață, viața politică va avea aerul mai potolit, în fond, vigoarea națiunii va fi mult mai reală.

Ce a declarat d. Al. A. Badareu

— în chestia evreiască —

Ziarele liberale se feresc de-aşi exprima sentimentele lor într'o chestie atît de delicată, dar şi atît de importantă ca chestia evreiască. Faţă de declaraţiunile clare făcute de d. Badareu la Iaşi, presa aceasta, în loc să se ocupe de chestie în sine şi să aprobe sau să combată părerile d-lui Ministru al lucrărilor publice, atacă pe acesta din urmă, ca de obiceiu, în modul cel mai grosolan şi discută alăturea cu chestia.

Presa liberală susţine că un ministru al ţării nu trebuia să-şi dea părerile asupra chestiei, în momentul cînd evreii se agită exagerând revendicările lor.

Presa liberală mai întâi omite din rea credinţă parte din declaraţiunile d-lui Badareu, în cari dezaprobă formal acea agitaţie.

In al doilea loc, se face că uită împrejurările cari au provocat pe ministrul de lucrări publice să facă declaraţiile de la Iaşi.

Liga culturală ţinuse la Iaşi, deja două întruniri, în cari s'a agitat chestia antisemită. In ziua cînd vorbea d. Badareu la Iaşi, Liga ţinea întrunire la Dacia în acelaş scop şi cu aceleaşi sentimente.

Liga nu făcea numai o agitare pe e chestiune naţională sau pe o chestiune de rasă, ci făcea o operă de adevărat politicianism, atacînd guvernul pe fapte inventate.

La moţiunea votată la Iaşi şi la Bucureşti, agitatorii afirmă că guvernul are intenţiunea să modifice art. 7 din Constituţie şi să dea drepturi în massă evreilor.

Agitatorii Ligei spuneau neadevărul cu bună ştiinţă. Mai toţi aceşti agitatori fiind militanţi ai partidului conservator, ştiau foarte bine că guvernul de colaborare nici nu se poate gândi să facă o reformă a Constituţiei.

Dacă nu se gîndeşte să modifice Constituţia, cum s'ar putea gîndi să dea în massă drepturi evreilor, lucru absolut imposibil fără reforma Constituţiei.

Faţă cu o aşa agitaţie de rea credinţă, turburătoare a liniştei sociale de care ţara are atîta nevoe, un om de Stat, membru al guvernului, avea datoria să restabilească adevărul şi să readucă liniştea în spirite.

D. Badareu a mers mai departe; a arătat, cît de exagerată şi neîntemeiată este pretenţiunea Evreilor cari cer drepturi, în massă, explicînd pentru ce în ziua de azi, când consolidarea Statelor se face pe baze etnice, nu e posibil să se admită străinii în massă în aceste State, pentru că aceasta ar insemna distrugerea bazei de alcătuire a Statelor.

Arătînd însă, parţial neîntemeiată cererea evreilor pămînteni, ministrul lucrărilor publice nu putea să tăgăduiască şi partea intemeiată, cu atît mai mult cu cît consiliul de miniştri, în una din ultimele şedinţe hotărîse că guvernul va lua toate măsurile compatibile cu Constituţia pentru a înlesni naturalizarea evreilor cari şi-au făcut datoria către ţară, cu acelaş avînt ca şi romînii de baştină.

MICI POLEMICI

„Epoca“ a uitat argumentul suprem pentru care lui Take Ionescu i-a fost aşa de... uşor succesul în Constantinopol şi Atena.

...D. Nicu Filipescu i-a aşternut covoare în timpul voiajului său de astă-vară.

*

Doi adversari are Davila în chestia lui Vlaicu-Vodă: pe Rădulescu-Niger, cam negru la suflet; pe bătrînul Ţincu, foarte ţinc în literatură.

*

Ştiţi cum vede Cehan Parlamentul?

„Domni cu ciorapi ajuraţi, pun Ţara la cale“.

...Ce durere pentru desculţi!

*

D-na Smara e numită inspectoare a şcolilor.

Ameninţă să facă şcoală în literatură...

*

„Dreptatea“ publică de două zile un roman senzaţional de Gologan.

E o scriere pentru gologani.

*

In polemica sa cu A. Herz, d. Locusteanu semnează „Un bătrîn evreu“. De ce nu chiar „Manasse“ de-adreptul?

*

D. Cehan a fost expropriat de sub solul „Cuvîntului“. O inimă zdrobită!...

De ce a suprimat „Cuvîntul“ foiletonul lui Cehan?

Foarte natural: în aceste împrejurări serioase e momentul să rîdă lumea?.

*

La clubul liberal cine-a aprins eri atîtea becuri roşii?

— Gene.. roşii!

*

Discursuri au fost eri în sala Sidoli. Dar focul bengal, la clubul liberal.

NOTA ZILEI

Defect de pricepere.

Cu o literă foarte semnificativă, „Evenimentul“ publică în ultimul său număr următoarea notă:

«Printr'un regretabil defect de pricepere şi redactare a discursului d-lui Grecianu, confraţii de la «Cuvîntul» au denaturat cu desăvîrşire rezumatul celor spuse de domnia sa, interpretînd, între altele, o comparaţie plastică şi fericită într'un sens cu totul nepotrivit ideilor şi catacterului d-lui Grecianu».

E vorba de faimoasa comparaţie cu musca, pe care am subliniat-o la timp şi pe care „Cuvîntul“—din spirit de răutate credeam noi—a vîrît-o în cuvîntarea şefului de la Iaşi.

Acum explicaţia s'a dat: a fost „un defect de pricepere“. E o boală cronică de care sufere „gruparea noastră“.

Defect de pricepere se mai cheamă un plus de prostie.

LOCALE

Iaşii dau, dar nu cer

Citind articolul de eri al d-lui V. I. Radu despre *„Noi şi cei de peste Milcov“* mi-a trecut prin minte întreaga chestiune a Iaşilor, căci fără îndoială că există o astfel de chestiune.

D. Radu, prin felul d-sale propriu de a scrie şi după obiectivitatea pe care şi-a impus-o în acel articol, nici nu se tîngue dar nici n'are accente de revoltă. Dar cu cîtă fineţă ne face d-sa să simţim cînd mîndria de a fi iaşeai şi de a trăi în acest oraş de strălucite tradiţii, cînd nemulţumirea nuanţată de o oarecare ironică resemnare, care ne cuprinde atunci cînd vedem că Iaşii sînt neglijaţi.

Şi cînd la această neglijare a Iaşilor din partea celor de la centru se adaugă şi nepăsarea acelora cari locuesc aici în Iaşi, ne vine să credem că atunci—acel *atunci* cu care încheie întrebător d. Radu —nu mai putem avea nici o speranţă de îndreptare.

Intr'adevăr neglijarea Iaşilor din partea *altora* ne-o dovedeşte trăgănarea inexplicabilă în terminarea Palatului Administrativ sau faptul că Antrepozitele încă nu funcţionează. Dar şi cîte alte lucruri nu ne dovedesc indolenţa ieşenilor?

Desigur că nu din aceiaşi sursă vine întîrzierea acelei construcţii cu, de-o pildă, murdăria oraşului nostru şi în afară de funcţionarea antrepozitelor cîte chestiuni, pornind din sursă ioternă, de la noi deci, nu-şi găsesc încă rezolvare?

Mă întrebam zilele trecute dacă, atît edilii oraşului cît şi acei ieşeni care nu privesc Iaşii numai cu ochii trecătorului nepăsător n'au fost prost impresionaţi cînd circulaţia pe trotouarul celei mai frecventate străzi din centru a fost întreruptă, prin descărcarea unor butoaie, pentru a fi depozitate în grădina de vară a Hotelului Traian?

In care oraş cu oarecare pretenţii se mai poate vedea pe o stradă principală, cum e Lăpuşneanu—care e la noi un *Corso*—un loc viran depozit de vinuri?

Alături altloc gol, o grădinuţă care ne arată doară anotimpurile. Peste drum grădina Cuza Voda care serveşte trei luni pe an pentru spectacole, iar restul anului pentru afişe şi reclame. Aceste două locuri sînt un gol în mijlocul Iaşilor şi-ţi fac impresia de pustiu, iar acum îţi dau melancolia iernei.

La Tuffli alt loc viran care contrastează atît de urît cu frumoasă perspectivă dinspre Ripa Galbenă!

Nu se simpte oare nevoe de construcţiuni în Iaşi? Nu-s bani deajuns, sau nu este cine să le facă?

Şi Iaşii rămîn în vechiul lor aspect, care-ţi dă o senzaţie de sufocare, cînd vii în el după o şedere mai îndelungată în alte părţi.

Se înţelege că am ilustrat aici numai aspectul oraşului, forma. Fondul? D-nul Radu ne spunea că acea societate pentru ridicarea Iaşilor, care se înfiinţase anul trecut, n'a primit nici o adeziune.

De ce? Cum, ieşenii nu recunosc gravitatea acestui oraş, nu văd sărăcia, murdăria şi neglijenţa în care se găsesc? Nu se pot ridica ei cu destulă tărie ca să ceară, acolo unde trebuie, mai multă atenţie, chiar toată atenţia, pentru Iaşi?

Să ceară ceva la centru, celor de sus? Nu, Iaşii nu cer E o caracteristică a ieşenilor şi în general moldovenilor, după cum aminteşte şi d. Radu: *noi nu ştim ...să cerem.*

E sigur o notă de nobleţă, de superioritate a caracterului moldovenesc această atitudine reţinută, care e în aşa contrast cu modul stăruitor şi gălăgios în care-şi exprimă pretenţiunile locuitorii Capitalei, în orice prilej.

Nu e în firea ieşenilor de a se strînge în mari adunări, să proclame moţiuni energice, să facă statute, să înfiinţeze ligi, să lupte la alegerea comitetelor de acţiune, să de-a cotizaţii etc.

Fireşte că nu e locul aici de a arata cauzele care au dat naştere acestui caracter al ieşenilor; îl putem constata numai (superioritate morală).

Dar dacă ieşenii nu cer de sus satisfacerea cauzei lor apoi, lucru uimitor, ar părea că nici ceia ce stă în puterea lor ca să facă, nu fac.

Şi *atunci*? Revenim deci la întrebarea d-lui Radu căreia vom încerca să răspundem.

Atunci, fireşte ar trebui să spunem că se impune să ne schimbăm, ceia ce ar fi tot una cu vorba veche: *n'ar fi rău să fie bine.*

Atunci însă zicem că ieşenii aceştia, care nici altă dată nici azi *n'au ştiut să ceară* ceva pentru ei, *au dat totdeauna.*

Atunci ne gîndim la sacrificarea Iaşilor cedînd Capitala Bucureştilor.

Atunci ne gîndim la marile evenimente petrecute în Iaşi şi la faptul amintit de d. Radu că Iaşii ţin cele mai importante întruniri şi botează programele partidelor politice.

Atunci ne vine în minte numele acelor mulţi ieşeni de care se leagă istoria literaturei, ştiinţei, artei şi politicei noastre naţionale.

Şi cînd vedem că acest oraş tradiţional prin cele mai însemnate evenimente naţionale, care s'au petrecut în el şi prin acei oameni de valoare cari au pornit din el, stă mai prejos din atîtea puncte de vedere de cît multe oraşe din ţară, parcă în locul revoltei simţim o mîngăere dătătoare de speranţă şi plină de mîndrie.

Să nu ne inspăimîntăm. Aspectul Iaşilor s'ar putea asemana cu acel al vieţei unui mare artist care, trăind într'un interior negligent şi sărăcăcios, ar produce cele mai sublime şi mai gingaşe opere şi în conştiinţa valoarei lui de artist,—n'ar cere nici un sprijin.

Aşa şi *Iaşii dau, dar nu cer.*

I. Constanţiu

Noembrie 13.

OAMENI ŞI LUCRURI

Cînd mortul reînvie...

Imprejurările nu mi-au îngăduit a lua parte la inaugurarea monumentului. Dar sculptorul Iordănescu, autorul operei, a avut buna inspiraţie de a ne împărtăşi o fotografie, care reprezintă bustul aşezat eri pe mormîntul filosofului Conta.

E o figură pe care n'o cunoşteam. Cel imortilizat apare altfel de cum ne obişnuisem a-l vedea în fotografiile răspîndinte şi reproduse peste tot.

In ce priveşte opera însăşi, ea ni se pare de mare merit şi ne dă pe Conta „viu“ în mijlocul unei naturi moarte: privelişte de toamnă tristă, cu crengi despuiate, printre cari doar grilajurile monumentelor strălucesc însufleţite cîte o clipă de soare, din cînd în cînd.

Conta—mort la 37 de ani — nu ne apare atît de tînăr; dar prin contrast, tinereţea o înfăţişează, în monument, figura cealaltă, simbolică—Geniul — sub chipul unui tînăr ce pare a se lupta între avînt şi un destin ingrat care-l frînge. E imaginea existenţei pe care a dus-o şi Conta, cugetătorul...

Biografii, stăruind prea mult asupra suferinţelor materiale şi fizice pe care le-a îndurat în viaţă, ne-au întărit icoana lui sub forma unei figuri chinuite, aşa cum au popularizat-o fotografiile cunoscute.

Acum ni-l redă artistul-sculptor mai puţin tînăr, dar mai senin, cu fruntea largă şi neîncreţită,—înfăţişînd mai mult energia cea mai neînfrîntă, decît resemnarea şi pesimismul. E acel Conta veritabil care a scris:

„După cum lacrimile uşurează sufletul, tot aşa şi cugetările discreţesc fruntea gînditorului, înseninîndu-i mintea“.

Şi cînd politicianii evoacă pe Conta îngrijorat de soarta ţării, obsedat de excesive şi prejudiţioase temeri,—Conta îi dezminte într'o cugetare ca aceasta:

„Ideile mari pornesc totdeauna din suflete mari. Cei mici se mulţumesc să stee închişi în egoizmul lor ca într'o cetate, unde nu poate pătrunde lumina strălucitoare a altruizmului.

Neavînd nici un ideal, trăesc fără a cunoaşte suprema fericire a vieţei, puterea şi dorinţa de a lupta pentru triumful aproapelui“.

Filosoful ştia ori-cînd să se înalţe cînd patimile zilei îl ademeniau o clipă:

„Cu aripile cugetărei poţi zbura spre vecinicie. De acolo privind omenirea, vei vedea-o prea mică, pentru înălţarea puterilor tale. *De acea înaripaţii cugetărei nu pot fi înţeleşi de cît de cei cari pot să se urce o clipă spre dînşii*“.

Să ne înălţăm dară pînă la el, iar nu să-l scoborăm în vîrtejul pasiunilor. Aceasta ne spune şi merituoasa operă a sculptorului, care ne-a dat un Conta senin — în mijlocul unei toamne posomorîte.

Rodion

ECOURI

Inchisorile ruseşti. — Sunt locuri de barbarii atît de sinistre încît mintea refuză să conceapă şi timpanul să audă. Viaţa omenească nu preţueşte nici cît o ceaşcă cu ceai în aceste spelunci care amintesc vremurile cinezi de vitregii medievale. In toate ţările din lume a pătruns licărirea unei dăinuiri de viaţă cu marginele largi şi scaldată de o lumină nouă şi radioasă. In Rusia însă pare că ceia ce este nu poate fi decît numai ce-a fost; iar închisorile formează un adevarat organ administrativ de sine stătător.

Condamnaţii, din cînd în cînd, adresează lumei civilisate apeluri disperate. Condamnaţii politici din închisoarea centrală din oraşul Orel au adresat, de curînd, un nou apel în care grozăziile sunt povestite întretăiat de lacrimi de reală durere, gravitînd spre nebunie. Această scrisoare se termină cu fraza: „cine are urechi de auzit, să audă“! Dacă guvernele ruseşti nu aud nimic din aceste plîngeri, ar trebui ca statele civilizate să forţeze imperiul ţarist a înceta să mai însemne o pată diformă pe aspiraţiile lumei moderne.

Personalitatea lui Conta

Rezumatul Discursului d-lui doctor P. Zosin

— Ţinut la desvelirea monumentului lui Vasile Conta —

Vasile Consta este una din acele personalităţi pe cari mediul nostru intelectual le pătrunde mai mult prin intuiţiune de cît prin conştiinţă. Părerile asupra operei lui pot fi împărţite; dar nimeni nu-şi poate îngădui s'o ponegrească; într'atît se simte instinctiv că în acea operă zace valoare şi lumină.

Vasile Conta avu, în ţara noastră ce abea se trezea la viaţă universală, rolul ingrat al deschizătorilor de căi: aceştia nu sunt apreciaţi în viaţă; ci timpul trebue să vie să li pue în dreaptă lumină valoarea şi activitatea. Precum enciclopediştii veacului al XVIII-lea, în Franţa, erau nesocotiţi în activitatea lor, tot aşa şi marele Conta fu neobservat şi este încă.

S'a zis că Vasile Conta n'a făcut de cît să importeze idei, să vulgarizeze operile lui Auguste Comte, Spencer, Darwin, Haeckel, etc. Aceasta n'o pot spune de cît aceia ce nu sunt în stare a-i adînci opera; căci un număr însemnat de măreţe idei originale îi aparţin. Dacă n'am pomeni de cît de cele mai capitale, p ecum: teoria pozitivă a fatalismului, teoria ondulaţiunei universale, ca concept mai larg al evoluţiunii, teoria emigraţiunii şi a nefecondităţii în origina speciilor, teoria unităţilor relative a lucrurilor, teoria asimilaţiunii universale, etc. şi încă s'ar vedea cît de adînc fu geniul şi cît de viabilă opera lui.

Neisprăvită din pricina scurtimii vieţii lui, opera lui Conta este totuşi un monu-

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, București.

ment care atrage atenţiunea universală şi care ne leagă de marele curent al dezvoltării spiritului omenesc,—dezvoltare ce singură garantează nemurirea indivizilor caşi a popoarelor. Cu dezvoltarea succesivă a claselor sociale, în îndrumarea spre o viaţă intelectuală şi morală, fiecare îşi găsi tăria şi inspiraţiunea într'o filosofie: nobilimea îşi avu teologismul; burghezia, metafizica; iar proletariatul, care acuma se renaşte la viaţă, îşi găseşte inspiraţiunea în filosofia pozitivă ce-o alimentă la noi cel dintăi, Vasile Conta; ceia ce-i încă o garanţie, cea mai umană şi cea mai sigură, de marea vitalitate şi valoare a aperei lui.

Fatalitatea revărsîndu-se şi nimicind popoarele, rămîne fixat în timp numai numele acelora cari au cultivat idei, singurele neperitoare. Cu Vasile Conta sîntem singurul popor din orientul balcanic, care cultivă idei, afară doar de greci ce trebuesc încă să-şi caute cultivatorii ideilor cu mii de ani în trecut. Conduşi de acest criteriu putem avea siguranţa că, după cum vechea Eladă este purtată prin timpuri de Aristotele, tot aşa, cînd soarta abraşă va fi să ne doboare, Vasile Conta va purta prin timpuri România.

După atîţia ani în sfîrşit, familia şi-a cristalizat pietatea în opera aceasta de bronz ce-o privim; mîne, în piaţa publică, şi-o va cristaliza şi patria spre a se satisface şi inspira totodată cele mai nobile porniri umane.

Cronica teatrală

„Les Eclaireuses"

— Subiectul piesei —

Jeana Durerile este o convinsă femenistă; starea de servitute în care trăeşte femeia, îi apare ca un lucru monstruos şi nădăjdueşte să iasă din starea de căsătorită în care, de altfel, intrase fără mijlocirea iubirei. Bărbatul ei nu vrea să divorţeze, dar e zguduit de argumentele ce i se dau.

— „Jeana: te vei mai gîndi" îi spune dînsul.

D-na Dureille a divorţat. La dînsa se adună femeile de avangardă, *ecleroarele*, cum li se zice. Aceste doamne au fundat o şcoală femenistă. Dar, curînd apar dificultăţile. In timp ce unele reprobă austeritatea unor cursuri, şcolăriţele se plîng de snobismul celor mai multe. In mijlocul acestor dificultăţi, Jana rămasă o femee sensibilă, e nevoită să convie că crezînd a-şi relua libertatea prin divors, n'a făcut alta decît a se libera pentru amor; şi în adevăr, iubeşte pe Lehelloy, un vechi prieten al barbatului său. Incearcă să reziste spre a nu mai suferi dominaţia barbatului, dar e în zadar şi în scurt timp ajunge amanta lui Lehelloy.

Totuşi nu şi-a găsit fericirea. Absorbită de şcoală, nu poate să acorde decît puţine momente amantului care se plînge rugîndu-o să legalizeze legătura lor. Dînsa nu primeşte căci, după ce s'a divorţat cu atîta vîlvă, i se pare că şi-ar renega ideile, căsătorindu-se.

Jacques Lehelloy incearcă să-i demonstreze inconvenientele acestei false situaţii, dar dînsa nu cedează ci preferă să rupă. Jaques pleacă la ţară, desperat şi nefericit pînă cînd, 15 zile după despărţire, Jana revine şi cedează, admiţînd că nu va simţi lanţurile căsătoriei deoarece iubeşte pe cel ales.

„Les deux écoles"

— Subiectul piesei —

Eduard îşi iubeşte nevasta, dar o înşală cu o inconştienţă minunată. Prin aceasta, de altfel, urmează doar exemplul socrului său. Nevastă-sa, Henrieta, obosită de infidelităţile soţului, declară într'o bună zi că vrea să divorţeze şi-şi menţine decizia, cu toate dojenile părinţilor şi rugămintile barbatului. In acest timp, Eduard, care-i avocat primeşte vizita unei tinere femei, Estella, prezintată fiindu-i de către socrul său, şi care vrea şi dînsa să divorţeze. Eduard nu stă la îndoială. Isi va consacra libertatea, ce urmează s'o cîştige, pentru a educa pe noua sa prietenă.

In actul al doilea, ambile divorţuri sunt îndeplinite. Estella îi amanta lui Eduard pe care-l face grozav de nefericit. Henrieta, fosta lui nevastă, îi logodită cu Le Hautbois, personagiu solemn şi nul. Hazardul face ca cele două perechi să se întîlnească într'un restaurant. Un concurs de circumstanţe obligă pe Eduard să vorbească fostei lui neveste şi părinţilor ei, spre marea mirare a lui Le Hautbois pe care-l scandalizează această incorecţie. Eduard simte renăscîndu-i-se dragostea pentru Henrieta şi ia cu dînsul pe fostul lui socru, în care a descoperit un aliat.

In actul al treilea, Eduard vine să viziteze pe tatăl Henrietei. Intîlneşte astfel pe fosta lui soţie pe care incearcă s'o recîştige, dar îi scapă. Totuşi dînsa îl preferă, cu toate defectele lui, plicticosului Le Hautbois, prea perfect; şi cînd, după cîteva peripeţii, prinde pe Estella în braţele logodnicului ei, e foarte mulţumită să rupă şi să se rentoarcă la primu-i cămin.

INFORMAŢII

In zilele de 26, 27 şi 28 Decembrie, va avea loc la Iaşi, congresul notarilor.

In urma unei invitaţiuni primite, d. Take Ionescu, ministru de interne, a promis să asiste la una din şedinţele congresului.

— *Azi dimineaţă a sosit în localitate d. Şebeko, fostul ministru al Rusiei la Bucureşti.*

La ora 12 şi 5, d. Şebeko, a plecat în Rusia, unde va petrece un timp, înainte de a-şi lua în primire postul de la Viena.

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, luînd cunoştinţă de prezenţa în Iaşi a d-lui Şebeko, a căutat să-l vadă, pentru a-i reînnoi sentimentele cordiale ce i le poartă.

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, sosind eri din Bucureşti, împreună cu d. Gh. Lascar, prin Paşcani la ora 11 jum. din zi, s'au dus direct de la gară, la cimitirul Eternitate, unde a depus o coroană pe monumentul lui V. Conta.

In urma unui incident petrecut între d. Lupaşcu, avocat din Botoşani şi d. Teodorescu, profesor la Conservatorul de muzică din localitate, o eşire pe teren va avea loc.

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice după două zile petrecute în Iaşi, se'ntoarce în astă-seară în Capitală.

Din causa unor stricăciuni pe linia conductei principale, debitul apei de Timişeşti va fi întrerupt de mîine, pentru cîte-va zile, pînă la terminarea reparaţiunilor necesare.

In vederea ori cărei eventualităţi, d. inginer Bălănescu, directorul serviciului apelor, a luat toate măsurile pentru buna funcţionare a vechilor captaţiuni, aşa ca oraşul să nu fie cu desăvîrşire lipsit de apă.

In cursul lunei Decembrie d-na Brisson, directoarea revistei „Les Annales" va veni în Capitală împreună cu Mounet-Sully pentru a ţinea o conferinţă de lectură din autori.

Se crede că, tot atunci, iluştrii oaspeţi vor veni la Iaşi, împreună cu d-ra Elena Văcărescu, marea poetă romînă, pentru a inaugura Cercul Analelor, secţia ieşană.

In legătură cu această din urmă iniţiativă vom publica mîini un articol datorit d-lui André Faure, profesor şi conferenţiar cunoscut.

Din sursă autorizată putem da informaţia că între direcţia serviciului sanitar superior şi epitropia Sfîntului Spiridon s'a stabilit deplină înţelegere, aşa că vor fi primiţi la nevoie, în pavilioanele epitropiei şi un număr suplimentar de bolnavi contagioşi, în compital serviciului sanitar.

Inaugurare şcoalei de agenţi sanitari, a fost definitiv fixată pentru 25 Noembrie.

※ Atît epitropia sf. Spiridon cît şi epitropia spitalului Caritatea au aprobat cererea făcută de către d. dr. Grigoriu, ca elevii noei şcoli de agenţi sanitari să facă practică în spitalele dependinte de sus menţionatele aşezăminte.

Se anunţă din Capitală reapariţia ziarului zilnic „Ţara", sub conducerea unui comitet.

D. medic-şef al oraşului, dr. Flor, a cerut direcţiunei serviciului sanitar superior să dispună a se deschide un pavilion de boli contagioase pe lîngă spitalul israelit.

La examenul de oficianţi inferiori gradul al III-lea ce s'a ţinut la Bucureşti în ziua de 19 Nctombrie, din 170 candidaţi au reuşit 95.

Din Iaşi au reuşit în ordinea clasificării, următorii elevi gradul al treilea: Nicolae Stamboliu, Ionescu V-le, Fotin C-tin şi Dimitrescu D. VIII.

Dezvelirea monumentului lui Vasile Conta.—Deşi spre sfîrşitul toamnei, dimineaţa zilei de ieri era luminată şi vie, ca un cuget de reuşită, părînd că şi-a mărit izvorul vieţii în clipa cînd era să cadă vălul de pe figura în bronz a primului mare cugetător moldovan.

Aleele cîmpului de somn neturburat şi veşnic, se întindeau străjar liniştit şi primeau, în braţele lor, şirul numeros al sufletelor omeneşti mergînd către mormîntul încăpător al acelui ce-a încăput lumea întreagă în mintea lui.

Deasupra mormîntului plana figura în bronz a lui Vasile Conta.

Compoziţia e datorită distinsului sculptor *Iordănescu*. Monumentul reprezintă bustul—perfect redat—al marelui filosof; un barbat, simbolizînd geniul vremii, rupe vălul uitării ce se aşternuse peste timpuriu dispărutul Conta.

Numeroase coroane erau depuse de către admiratorii filosofului:

Mormîntul, pare un buchet de flori, aşezat la picioarele statuei, buchet alcătuit din coroanele şi jerbiile de flori depuse de invitaţii care au participat şi din care coroane remarcăm: acea a Ministerului de instrucţiune, depusă prin d. profesor A. D. Xenopol, reprezentantul ministerului, avînd inscripţia: marelui filosof Conta, — Ministerul de instrucţie. Una depusă prin d. C. Stere, rectorul universităţii, din partea Inaltei instituţii culturale ce reprezintă, cu inscripţia: marelui Vasile Conta, — Universitatea din Iaşi, omagiu. O superbă jerbă de flori naturale din partea d-lui Ionel Brătianu, şeful partidului liberal şi prieten al familiei, care a ţinut o foarte atingătoare cuvîntare. Alta din partea studenţimei universitare ieşane —cu inscripţia: omagiu marelui cugetător—depusă prin studentul Obregia, dela facultatea de litere. Baroul eşan, a depus o coroană prin d. G. Scarlet. O măreaţă coroană din partea elevelor externatului de fete de gradul II — şcoală înfiinţată de Vasile Conta, depusă prin d-na dr. Kaminschi, directricea instituţionei.

Altă jerbie de flori naturale din partea domnişoarei Maria Ana Kernbach nepoata marelui filosof; o coroană din foi moarte şi rose din partea familiei şi alta din partea şcoalei normale Vasile Lupu depusă prin directorul şcoalei, d. Mitru, şi o jerbă depusă de şcoala primară Vasile Conta din Nicolina, prin directorul şcoalei, I. Apostol.

O numeroasă asistenţă împrejmuia mormîntul.

Seria cuvîntărilor o începe d. profesor universitar *A. D. Xenopol*, delegat al ministerului, care—într'un savant discurs—enunţă filosofia lui Conta, aruncînd şi o vie lumină asupra vieţii intime a marelui dispărut, insistînd şi asupra faptului că Conta reprezintă însuşi sufletul romînesc.

D. *D. Gusti*, profesor universitar, vorbeşte din partea universităţii din Iaşi.

D-sa analizează pe larg diferitele sisteme din filosofia lui Conta.

Insistă mai mult asupra metafizicei—această poezie a ştiinţei,—trecînd apoi la activitatea juridică şi parlamentară a lui Conta.

D. *Ionel I. Brătianu*, şeful partidului liberal, vorbeşte despre Conta, colaborator şi prietin a lui Ion C. Brătianu.

D-na *Dr. Kaminschi*, directoara externatului de fete gr. II, din Bucureşti, aminteşte că Vasile Conta este iniţiatorul şcoalei pe care dînsa o reprezintă.

D. *Gh Skarlet*, delegat al baroului avocaţilor, insistă asupra operei juridice a comemoratului. Discursul d-sale îl vom publica mîine.

D. *Dr. P. Zosin* ţine o admirabilă cuvîntare a cărei resumat îl publicăm în altă parte a ziarului nostru.

Studentul *Obreja* vorbeşte din partea studenţimei universitare.

Seria cuvîntărilor o închee d. *I. Dimitriu*, institutor.

Serbarea a luat sfîrşit la ora 11 şi jumătate a. m.

La marea şi demna sărbătorire a luat parte lume foarte selectă: familia reprezentată prin d nele Ana-Conta Kernbach, inspectoare şcolară şi Elise Conta surorile marelui filosof; colonel Conta, d-nii A. A. Badareu şi Ionel Brătianu, Gh. Lascar secretarul ministerului de instrucţie şi culte, C. Stere, D-na şi d. Xenopol, Ştefan Negruzzi prefectul de judeţ, C. Buzdugan reprezintînd curtea de casaţie din Capitală şi curtea de apel din Iaşi; G. Scarlet reprezentînd baroul, M. B. Cantacuzino, primarul oraşului, reprezentînd comuna, Vespasian Erbiceanu reprezentînd magistratura, dr. C. Tiron, d-na Virgolici, d. Lateş reprezentînd cassa de economie de la Palat, înfiinţată de Vasile Conta; d-na dr. Kaminschi, prof. D. Gusti, sculptorul Iordănescu cu d-na; economul Pavel Savin rectorul seminarului Veniamin Kostache şi economul Carp, d. Mitru directorul şcoalei Vasile Lupu, cu o delegaţie de 10 elevi, d. I. C. Apostol directorul şcoalei primare Vasile Conta cu o delegaţie de elevi ai şcoalei, prof. Em. Constantinescu cu o delegaţie de elevi din cl. VIII liceală; studenţii şi studentele Universităţii, A. P. Bogan, prof. universitar, Lazăr Grecea revizor şcolar, dr. Zosin, d. şi d-na Omer Popovici şi foarte numeroşi admiratori ai lui Vasile Conta.

Cazuri noi de boli contagioase s'au mai constatat în stradele Mărăcineanu şi Eternitatea. Bolnavii au fost izolaţi în spitale.

A apărut revista constanţiană „Romînia Mare" anul I No. 2, cu un bogat sumar.

Astă seară are loc prima reprezentaţie a distinsului artist bucureştean Niculescu. Se joacă *Moştenitorii*.

Mîne seară „Bolnavul fără voie".

Congresul preoţilor ce urma să se ţină la Iaşi în cursul lunei Noembrie s'a amînat pentru o altă dată care se va fixa ulterior.

Zilele acestea comisianea compusă din d-nii inginer Cantacuzino, Tancred Constantinescu, I. Ionescu şi Bălănescu, vor face recepţia definitivă a lucrărilor de alimentare şi canalisare a oraşului.

Din partea societăţei Union va lua parte d. inginer Ialcowitz.

Alegerea preşedintelui societăţii ofiţerilor veterani care urma să aibă loc Simbătă 16 s a amînat pentru Simbătă 23 Noembrie.

Intre nouii pensionari ai statului au fost înscrise următoarele persoane din Iaşi: general Al. Mustaţă cu 1.121 lei lunar, Cleopatra Gheorghiu cu 456 lei; G. Dafinescu, cu 511 lei lunar şi Adela C. Grigoriu şi Minorul 525 lei lunar.

Membri, „Cercului Didactic" din Iaşi întruniţi în adunare generală, au votat o moţiune prin care declară că să solidarizează cu autorii „Micii Biblii cu icoane" pe care o socotesc ca o lucrare bine venită pentru întărirea neamului romănesc în credinţa şi dragostea creştinească, sdruncinată în ultimul timp prin criza bisericească de acum cîtva timp.

Rău făcători introducîndu-se astă noapte în locuinţa comerciantului Captariu din tîrguşorul Nicolina, au furat o sumă de bani şi mai multe mărfuri.

Se crede că autorii furtului ar face parte din banda de spărgători care de cîtva timp comit numeroase furturi în oraş, fără a putea fi încă descoperiţi.

Operaţiunile generale de rechiziţie vor fi lichidate complect cel mai tîrziu în trei luni, pe cînd după războiul din 1877 ele au fost lichidate după aproape doi ani.

Consiliul Comunal se întruneşte astăzi la orele 5 p. m. pentru a aproba listele definitive ale alegătorilor camerei de comerţ şi a discuta mai multe chestiuni la ordinea zilei.

Astă-zi s'a început în Capitală examenul de capacitate specialitatea modelor pentru catedrele de la şcoliile profesionale.

Comisiunea se compune din d. D. Speranţă, d ra Ecaterina Davidel, profesoară la şcoala Sf. Sava din Iaşi: d-na Elena Bilciurescu, inspectoara şcoalelor particulare profesionale şi secundare de fete şi d-na Alexandrina Dimitriu, maistră de mode la şcoala profesională de fete gradul al doilea Bucureşti.

S'au înscris la acest examen 15 candidate.

Examinarea noilor recruţi ce urmau a se incorpora pe ziua de 16 Noembrie continuă încă la cercul de recrutare, din cauză că numărul lor fiind mai mare ca în anul trecut, medicul nu poate examina mai mult de 100 tineri pe zi, de care ce în urma ordinului ministerului de război, se face o minuţioasă examinare noilor recruţi, aşa că îmbrăcarea lor va mai dura încă vre-o cîte-va zile.

Şcolare.—Au fost numiţi învăţători, pe ziua de 14 Noembrie în jud. Roman, următorii absolvenţi şi absolvente de şcoală normală:

Petru Bărsan la Hîndreşti-Miclăuşeni, Ioan Toma la Muncelul de sus-Mogoşeşti, d-ra Maria Brumă la şcoala de băeţi Săbăoani, d-ra Olimpia Antoni la Pildeşti post, II-lea, d-ra Ort. Teodoru la Sagna post. II; d-ra Aglaia Iftodi la Misihăneşti-Roşiori, d-ra Adela Savin la Chilii, d-ra Elena Sihleanu la Rediu-Doljeşti, d-ra Gabriela Tiron la Băceşti post. II, d-ra Maria Farcaş la grădina de copii din Barticeşti, d-ra Olga Uscatu la grădina de copii din Iugani, Mihai Vasiliu la Butnăreşti, d-ra Olimpia Iorga la Mogoşeşti, d-ra Maria Manoliu la şcoala de fete Săbăoani, d-ra Clara Herescu la Hălăuceşti post. III, d-ra Elena Cojiţă la grădina de copii la Pildeşti.

— S'au ridicat postul al II-lea de la Perieni-Iaşi la 80 lei şi s'a transferat aci pe d-na Laurescu dela Sculeni; iar Sculenii s'a ridicat la 110, transferindu-se aci d. C. Munteanu dela Hiliţa, coborîndu-se Hiliţa la 65 lei.

Intrunirea liberală de ieri — S'a deschis la ora 2 p. m. în sala Sidoli. Asistă foarte multă lume, în care se relevă un număr mare de ţărani de a căror prezenţă n'am putea şti, dacă e din proprie iniţiativă, ori nu, întru cît o bună parte erau de pe moşiile liberale.

Prezidează d. C. Stere.

Au vorbit d-nii I. I. C. Brătianu, G. G. Mîrzescu, ţaranul Ţura, I. G. Duca, învăţătorul Dodon, învăţătorul D. Ionăşescu, Gr. Dimitrescu, M. G. Orleanu, dr. Manolescu-Strunga şi V. G. Morţun.

Oratorii, şi în speciel şeful partidului liberal, au fost viu aclamaţi.

Amintim că d. Morţun a fost primit cu murmure studenţeşti de „jos Manasse", cu toate că prezida d. C. Stere, rectorul Universităţii.

Ca notă caracteristică, amintim că ţaranul Ţura a criticat Cassa Rurală, instituţie liberală, iar în privinţa cologiului unic, în care neştiutorii de carte se vor prezinta la vot în proporţia de 1 pentru 50, a făcut observaţia că un ţăran reprezintă a 50-a parte din un om de treabă.

Invăţătorul Dodon a sfătuit pe ţărani să aştepte, că li se va da pămînt. Peste un an, doi, sau cine ştie cînd, dar li se vor da. Sala, ca şi oratorii, au făcut haz.

Intrunirea s'a terminat în linişte.

Un incendiu, provenit din negligenţa unui copil, a distrus o mare cantitate de fîn a locuitorului N. Morariu, din Holboca. Nu era asigurat.

Russian-American India Rubber Co.

„TREUGOLNIK" St. Petersburg

Sucursala: București, Strada Sărindar 22.

(numai pentru engros)

■ In zilele de 23 şi 24 Noembre a. c. se va ţinea în Iaşi al 3-lea Congres al societăţii Ortodoxe Naţionale a Femeilor Romîne. La acest congres vor participa numeroşi oaspeţi din toate ţările locuite de Romîni.

Congresul se va ţinea după următorul program: Sămbătă 23 Noembre: Ora 10 dim. Tedeum la sf. Mitropolie. — Ora 3 p. m. Şedinţa Congresului în sala Teatrului. — Ora 3/4 seara, Mare Festival la Teatrul Naţional.

(Biletele se găsesc la membrele din Comitet şi agenţia Maximovici).

Duminică 24 Noembre ora 10 jum. Inaugurarea grădinei de copii în strada Socolei.

Ora 4 inaugurarea institutui Societăţii din str. Carp.

■ A apărut „Noua revistă Romînă" cuprinzînd: Deschiderea parlamentului.— „Mimeopedia". — Prof. I. Simionescu: Pentru unii mumă, pentru alţii ciumă.— Emil Staicu: Preocupări economice în legătură cu noile evenimente din Balcani.—Ion Trivale: „In umbra zidurilor" de Octavian Goga. — „Leii de piatră" de Mircea Dem. Rădulescu. — M. Săulescu: Strămoşii (versuri). — N. Porsenna: Pro Patria! Const. Stoika: Din Horaţiu: Carmina. — Od & Tel. A. Apostol: Graiul dinţi (III).— Insemnări. — Revista Revistelor.—

■ Direcţiunea generală a serviciului sanitar. a acceptat să achite epitropiei sf. Spiridon, suma cuvenită pentru întreţinerea scarlatinoşilor, primiţi în spitalele epitropiei peste numărul obligator.

Aceasta însă numai pînă la 1 Aprilie, data cînd epitropia va înscrie în budget o sumă mai mare pentru întreţinerea celor suferinzi de boli contagioase.

■ **Universitare.** — Facultatea de litere a Universităţei din Bucureşti, a recomandat, în baza art. 81, pe d. Romiro Ortis ca profesor la catedra de limba italiană, înfiinţată din nou, pe lîngă acea facultate.

— Facultatea de drept a cerut transferarea d-lui docent Barbu Dimitrescu de la catedra de drept civil de la Universitatea din Iaşi la acea din Bucureşti.

■ **Judiciare.**—Tribunalul secţia II-a a admis sechestrul judiciar cerut de d-na Elena Gh. Gheorghiu pe averea defunctului său părinte Toma Săvescu, în procesul cu mama sa vitregă Paraschiva Săvescu şi fratele său Gh. Săvescu.

— Camera de punere sub acuzare a trimis în judecata curţii cu juraţi din Bacău pe Al. Pascaru zis Pandele, pentru loviri grave, ordonînd arestarea sa.

— De asemeni a trimis în judecata Curţii cu juraţi din Roman, pe Matei Hira pentru loviri cauzatoare de moarte.

■ **Germinal,** adaptare cinematografică după romanul celebrului scriitor Emile Zola se reprezintă astă seară Luni 18 Nov. în sala Circului Sidoli (Teatru Pathé Frères). E cel mai mare film din toate reprezentate pînă în prezent.

La reprezentaţia de astă seară se desfăşoară *opera compleetă*, cuprinzînd 8 părţi.

„Germinal" e cea mai renumită adaptare cinematografică primită cu entuziasm pretutindenea. Cine a cetit opera uriaşă, va revedea-o identic, în toate amănunţimile. Cine n'a cetit-o va cunoaşte-o în întregime, complectă, în cele mai mici detalii.

D-nul Henry Krauss, celebritatea dramatică franceză interpretează rolul lui Etienne Lantier, celelalte roluri sunt jucate de cei mai renumiţi artişti ai scenelor pariziane.

Jocul actorilor care fascinează intens, acţiunea [illegible] a piesei care se desfăşoară în acele regiuni pe care ni le descrie însuşi *marele autor Zola*, înalţă acest film la o adevărată operă cinematografică de nespusă valoare, o operă care va fi călduros salutată de toţi spectatorii.

In mutismul scenelor este o vervă fulgerătoare; de oare-ce rama ecranului însufleţit încadrează tot ce are Parisul superior în arta teatrală.

Uriaşul film, „Germinal" a fost reprezentat la Castelul Peleş înaintea familiei noastre regale.

Majestăţile Lor au urmărit cu cea mai mare atenţiune întreaga desfăşurare, fiind emoţionate de scenele atît de mişcătoare. M. Sa Regina, al cărei caracter nobil şi sensibil e în deobşte cunoscut, a privit cu ochii plini de lacrimi duioasele scene.

După reprezentaţie Curtea Regală a adresat o scrisoare plină de laude Direcţiunei Casei Pathé Frères, relevînd atît splendoarea compunerei cît şi jocul superior al interpreţilor.

Repetiţiile, scenariile, desfăşurarea şi impresionarea cinematografică a acestui colosal film, au durat 18 luni.

Broşura explicativă, imprimată în 250 mii exemplare se oferă gratuit la cerere.

Mîne Marţi se reprezintă pentru a doua oară „Germinal", opera complectă, cuprinzînd 8 părţi.

■ Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, va da în seara zilei de *Sîmbătă 23 Noembrie* c., în sala Caragiale foastă Pastia, o frumoasă *Serată Dansantă*, în scopul mărirei fondului societăţii destinat pentru ajutoare membrilor în cazuri de boală, etc.

Publicul vizitator va fi distrat în tot timpul seratei, de excelenta muzică Militară a Regim. 13 Stefan cel Mare.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Desvinovăţirea regelui Bulgariei

Sofia.—Regele Ferdinand al Bulgariei s'a înapoiat aci.

Ştirea după care generalul francez Joffre ar fi avînd un ordin scris dat de regele Ferdinand generalului Savoff, în vederea atacului din 29 Iunie, în contra Serbilor şi Grecilor, nu e adevărată, pentru simplul motiv că acest ordin nu a fost dat nici odată.

Incidentul turco-rus

Constantinopol. — Incidentul turco rus pare a se fi agravat în urma morţei lui Kavaklii Mustafa. După versiunea oficială care a fost adusă la ambasada rusească, Kavakli s'ar fi sinucis. Marele Vizir a făcut aseară o vizită d-lui de Giers, în privinţa acestei afaceri.

Presa turcească şi mai ales oficioasă, continuă polemica începută în contra proectului de reforme în Anatolia de răsărit.

Gravă ciocnire de trenuri

Roma.—In gara Ceccano s'a întîmplat aseară o ciocnire de trenuri, între expresul Roma-Neapoli şi un tren de marfă, în urma unei greşeli a acarului. 6 călători şi acarul au murit. Mai sunt 20 răniţi.

Arbitrul în diferendul greco-bulgar

Sofia.—Preşedintele Poincaré a primit cererea Bulgariei de a fi arbitru în diferendul greco-bulgar, în privinţa prizonierilor de războiu.

Această primire a produs aici cea mai bună impresie.

Ecouri din Albania

Valona.—D. de Tzokon, preşedintele guvernului ad interim, a sosit aci din Alessio, spre a se plînge de Essad Paşa în faţa comisiunei internaţionale. I s'a respuns că comisia nu are nici un mijloc de a exercita vre-o presiune asupra lui Essad. D. Tzokon şi partizanii săi au fost rugaţi să fie mai răbdători în această perioadă de tranziţie şi să nu recurgă la procedeurile de autoritate, spre a nu pricinui lupte civile.

Serviciul Telefonic

Constătuirea miniştrilor conservator-democraţi

Bucureşti. — O constătuire a miniştrilor conservator-democraţi, va avea loc astăzi la d. Take Ionescu acasă.

Consfătuirea e în legătură cu lucrările parlamentului.

D. Maiorescu suferind

Bucureşti.— D. Titu Maiorescu, continuă să sufere de o uşoară laringită.

Medicii au impus primului ministru o odihnă desăvîrşită de cît-va zile.

Spor de vagoane

Bucureşti.— Campania internaţională de vagoane cu paturi, a sporit încă cu trei vagoane actualul parc de vagoane ce circulă pe liniile noastre ferate.

Birourile parlamentare

Bucureşti.— Corpurile legiuitoare vor proceda azi la constituirea birourilor.

Noi aresturi preventive

Bucureşti.—In urma intervenţiei ministrului de justiţie, s'au luat măsuri a se înfiinţa două aresturi preventive, în jud. Silistra şi Dobrici.

Zilele acestea se va numi şi personalul administrativ necesar acestor aresturi.

Presa străină şi mesagiul

Francfurt.—Ziarul *Frankfurter Zeitung* comentînd mesagiul romîn, zice:

„Mesagiul s'a ţinut în termini foarte satisfăcători şi plini de încredere. Politica Romîniei a înţeles să dea ţărei o mărire însemnată de teritoriu şi un prestigiu internaţional, simultan cu preponderenţa în Balcani, fără a vărsa o singură picătură de sînge".

Ziarul se ocupă apoi de armata romînă, criticîndu-i pregătirea, şi zicînd:

„Insăşi Romînia n'a mai putut tolera starea armatei şi toţi specialiştii militari recunosc, că această armată nu s'ar fi putut măsura nici cu armata bulgară nici cu a Serbiei.

Din fericire pentru ţară proba nu s'a făcut.

De acum Romînia trebue să recunoască şi să-şi repare greşala".

Ciocnire de trenuri

Buzeu.—O ciocnire de trenuri a avut loc ieri, în gara Monteoru.

Iată împrejurările, în care s'a petrecut acea ciocnire.

Dintr'un tren cu tuburi de beton se deslipise un grup de 16 vagoane, cari au pornit singure, iar în gara Monteoru s'au ciocnit cu un tren care ducea un număr de vagoane încarcate cu vase cu vin.

Şase vagoane cu vin au fost cu desăvîrşire sfărîmate, iar dintre vagoanele cu tuburi unele au fost deteriorate. Pagubele se urcă la cîteva zeci de mii de lei.

S'a deschis o anchetă, spre a se stabili responsabilităţile.

Convocarea comitetului executiv conservator

Bucureşti.—Conducătorii partidului conservator au luat dispoziţiunea ca toţi şefii organizaţiilor din provincii, să facă parte din comitetul executiv.

Acest comitet va fi convocat zilele aceste, spre a se ocupa de programul partidului.

Chestia evreiască

Conferinţa d-lui Bogdan-Duica

Bucureşti. — Aseară, d. Bogdan Duica, a ţinut o conferinţă la Ateneu, vorbind de chestia evreiască.

D. Duica a făcut un istoric al evreilor, zicînd că ei nu se pot asimila.

D-sa a terminat, zicînd că evreii ar trebui să mai aştepte cel puţin 300 de ani, până să ceară drepturi politice.

Plecarea d-lui Şebeko

Bucureşti— D. Şebeko, fostul Ministru al Rusiei a părăsit aseară Capitala, cu trenul de Iaşi, la orele 9.

D. Şebeko a fost condus la gară de întregul corp diplomatic, şi d. Take Ionescu, Ministru de interne.

Magazinul de Confecţii

PENTRU DAME

Maximilian Demek

s'a mutat în strada Lăpuşneanu

(*Casele d-nei Drossu*)

Magazin ocupat înainte de firma Sali Porjes

Se recomandă pentru **Confecţionare** *de* **Rochii** *Tailleur şi de* **Bal, Soiree,** *etc.*

— PĂLĂRII MODEL —

Se vînd **Stofe, Garnituri,** *etc. Se îmbracă* **Bumbi** *din stofa clienţilor.* **Se plisează** *orice stofe.*

Expoziţie de modele de Rochii, ultima creaţiune

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI,** *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova", unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

O veste bună!!

Nu comandaţi nici o haină pînă nu vizitaţi

Magazinul „Lumei Elegante"

Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze şi franceze, precum şi ultimile modele de veste fantezie.

Magazinul „Lumei Elegante"

Str. Cuza-Vodă, 42

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL"

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —

Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

ub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

TAŞERONI pentru lucrări de terasamente şi scoaterea pietrei în cariere cu transportul şi sfirmatul la punctul lucrărei, în judeţul Iaşi, găsesc imediat angajament la subsemnatul, lucrul dîndu-li-se în acord, cu metrul cub, punîndu-le la dispoziţie material de cale (vagonete, şine) şi sculele necesare, depunîndu-mi garanţie potrivită cu valoarea lucrului ce le voi încredinţa. Pot adresa ofertele la biroul meu în strada Elena Doamna 29 Iaşi şi se pot prezenta personal în fie-care zi de Duminică sau sărbătoare între orele 2—4 p. m.

Vasile C. Braiesou

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

A apărut:

Noua lege a firmelor

Toţi comercianţii să se grăbească să şi o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienţii.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Magazinul de Produse alimentare

Dr. I. MANOLESCU

— Str. Lăpuşneanu No. 12 —

(Telefon 233)

vinde în afară de produsele de fermă

Lăptării, Brînzeturi, Vinuri, Fructe, Mezeluri, etc. etc.

Coloniale şi Delicate

din cele mai fine

— Cu preţurile cele mai convenabile —

Calitatea recunoscută a tuturor produselor magazinului este cea mai bună garanţie ca onorata clientelă va fi servită în modul cel mai ireproşabil.

Conducerea magazinului este încredinţată d-lui N. Ciocîrlan bine cunoscut onoratei clientele.

Serviciu la domiciliu.

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase şi mentale.

S'a mutat în str. Anastasie Panu 8

Consultaţiuni 6—7 seara

De Inchiriat sau de vînzare o casă cu 4 odăi, coridor de sticlă, bucătărie pivniţă şi grădină, Str. Nicolina 70 Tramvai la scară.

A se adresa în str. Albinetz 22 Iaşi.

O moară cu totul modernă

cu motor de benzină cu două rînduri de pietre a 42 se vinde în condiţiuni avantajoase cu înlesnire de plată. A se adresa la administraţia ziarului.

Menageră *la o persoană bine situată fie la ţară fie la oraş, cu sau fără copii caută loc. A se adresa str. Lozonski No. 17.*

Automobil de lux

Landolet-Limousin putere 20—30 cai, în perfectă stare; se vinde imedial, informaţiuni la tipografia H. Goldner, str. Mîrzescu 17.

Goldstein Matelii

— Moaşă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

S. MAGDER

AVOCAT

Strada Căpitan Păun No. 8

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA"** a **DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. Strada Ştefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi"
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri diverse americei, chifoane, barcheturi, **Pânză de casă.**

Malteză, zefiruri, [illegible], pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutaşe de bumbac, lînă şi mătasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de botez. Fitil de lampă şi de scoparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] şi [illegible] *Nevralgiele* cele mai grele de [illegible], *Migrenele*, *Durerile*, *Reumatismele*, *Afecţiunile* [illegible] şi [illegible] [illegible] toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. În ziua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vre o uşurare, va lua 6 hapuri o doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les véritables Pilules Moussette de OLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droghişti şi Farmaciţi.

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

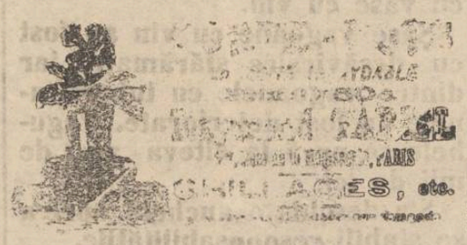

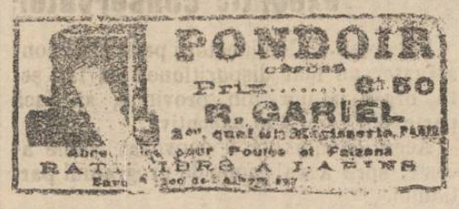

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2039 – Mercuri 20 Noemb 1913

Exproprieri

Două din partidele noastre politice și-au spus părerea în privința acestei chestiuni. Partidul liberal a înscris principiul în mod definitiv în programul său, fără să precizeze modalitatea și limita în aplicare. Șeful partidului conservator democrat l'a enunțat numai, dar a precizat cum înțelege transformarea acestui principiu în stare legală. Inscrierea în program urmează a fi făcută, numai după ce comitetul executiv va admite principiul și modalitatea.

Așa dar, două atitudini precise, positive.

In ce privește partidul conservator el pare a admite, o atitudine de negare. Cel puțin așa rezultă din cele susținute de reprezentanții autorizați ai acestui partid.

Precum se vede situația e foarte lămurită. Discuția deci în privința expropierei ar trebui făcută cu bună credință și în ori ce caz nu este bine venită insinuarea, mai cu seamă cînd ea se face într'o chestiune atît de importantă unde reaua credință și perfidia n'ar avea ce căuta.

Se pare însă că unii, care se complac în a se pretinde obiectivi în discuție, dar care în fond au dat pururea dovadă de bizantinism în toate produsele lor politice și publicistice, nici macar în această chestie nu se pot desbara de vechiul lor obiceiu. E cazul colegilor de la ziarul „*La Politique*".

Astfel în numărul de azi al ziarului „*La Politique*", într'un articol privitor la această chestie și vorbind de acțiunea liberală, în chestia expropierei, găsim următoarele rînduri:

„Auzim mereu pe șeful partidului liberal vorbindu-ne de conservarea socială, dar el nu ne spune ce se va face acea proprietate pe care a destinat-o execrațiunei masselor țărănești. O va lua întreagă, cum admite d. Take Ionescu în oare care circumstanțe?"

Cată rea credință!

Șeful partidului conservator-democrat și-a lămurit, doar, bine, gîndul în chestia expropierei.

In primul loc d-sa a cerut ca, din textul actual al constituției, să se șteargă determinațiunea cadrelor în care se poate face expropiarea pentru utilitatea publică. A cerut dar ca asupra acestui punct constituția noastră să fie identică cu constituția belgiană—izvorul legiuitorului nostru constituțional — să cuprindă cu alte cuvinte acelaș lucru, și nu mai mult, de cît constituțiile celorlalte țări din Europa.

Chestiunea expropierei pentru utilitate publica ar deveni dar, în acest caz de competință legiuitorului ordinar. Urmează de aici oare, că d. Take Ionescu admite expropierea totală, ori-cînd și ori-cum? Nu. D-sa crede că expropierea hotărîtă chiar de către legiuitorul ordinar, să nu poată fi făcută de cît atunci cînd anumite cerințe vor dovedi necesitatea ei, și într'o proporție determinată de nevoile locale.

D-sa mai cere ca această expropiere să nu fie făcută de cît în bani.

In ce privește prima condiție, cercetarea nevoilor și-a împrejurărilor să fie încredințată curților apelative. Aceasta cu atît mai mult cu cît instanțele judecătorești de la noi și-au arogat, de curînd, dreptul de-a verifica constituționalitatea legilor.

In ce privește plata în bani—dispoziția e de natură și de ordin, prin esență, conservatoare. Dacă ar fi să se dea latitudine statului de-a face expropieri prin creare de rentă viageră, sau ori ce altă modalitate, de cît bani, s'ar putea întîmpla proceduri exagerate și expropieri, de multe ori, nu tocmai conrespunzătoare intereselor reale. Plata în bani, însă va fi o constrîngere și va împiedica excesul. Nu se va expropia de cît ceia ce va fi strict util și pentru atît cît Statul va putea realminte plăti.

Inseamnă aceasta, oare expropiarea totală, marea proprietate destinată sfășierei de către mase țărănești—cum susține „La Politique"? Să judece cei de bună-credință.

Credința mea este că între ceia ce susține d. Take Ionescu și ceia ce pretinde „La Politique" că ar susținea șeful conservatorilor-democrați, este tot atîta deosebire, cîtă deosebire este și între buna credință și modul cum, „La Politique" înțelege să discute.

Const. Vera

MICI POLEMICI

Din cauza unei trecătoare laringite, medicii au interzis primului ministru d. Maiorescu, să vorbească vr'o cîteva zile.

Numai de nu s'ar grăbi să vorbească în numele d-sale „prietenii", cum fac alții în numele d lui P. P. Carp de cîte ori acesta nu poate vorbi.

*

In sfîrșit d-rul Șumuleanu, prins cu ocaua mică la Institutul de chimie, și-a găsit ocupație onorabilă: a făcut anchete militare pentru Liga... culturală.

A fost mobilizat, ori macar voluntar în actuala campanie, bravul pseudo-chimist?

*

In orașele principale din Cadrilater s'au înființat arresturi preventive.

...Școli n'au vrut bulgarii. Să poftească să se opună acum închisorilor...

*

Multă gălăgie fac la Ligile culturale din Bacău, Ploești, Craiova d-nii Klein.

Nu și-ar putea traduce domniile lor numele în romînește? Ar fi un lucru atît de mic...

*

Multor pretinși și pretențioși li s'ar potrivi versul regretatului Conta: „O Nimic, cît ești de mare!"

*

Orchestra ministerului de culte execută, în programul de Duminică „Evreica" de... Meyerbeer.

Tocmai cînd Bogdan-Duică și Șumuleanu țineau congresul!

Vecinica... tagadă

A venit vremea formulelor vagi,—trăim în clipe de acelea, cînd fiecare are ceva de spus și cu toate acestea nimeni nu glăsuește cuvîntul hotărîtor. Și în zile de aceste nimeni nu mai știe ce poate și ce nu poate spune, ce trebuie și ce nu trebuește să creadă.

Cînd într'un ziar politic — citești rînduri ca aceste:

„A face ceea ce trebue, pentru că *trebue*, a fi ceea ce țara voește să fii la un moment dat, a înțelege greutatea unui moment, și a avea putința de-a simți cum, sub un gest, se deschid orizonturi istorice, voința de a fi al neamului, și nu al tău, este chezășia propășirei unui neam,"— este ca și cum ai face un curs de datorie civică, celor ce n'au trecut încă de ușile unui liceu oare care.

Și ce e curios, îngăimeala aceasta, frazeologia goală e avangarda atacurilor pătimașe, atunci cînd e să înceapă hotărîtoarea luptă, care persistă încă în a adeveri dictonul strămoșilor noștri: homo, homini lupus!

Azi toți stau în așteptare. Nimeni nu știe care va fi să înceapă. Științi numai șuerăturile, micele persiflări — și acele scapate de prea multă stăpînire — pentru ca mîni, chiar, poate, furtuna să înceapă.

Și atîta vreme cît toți caută ce-a perdut neamul, sau ce-ar fi putut cîștiga în cutare sau cutare ipoteză, nimeni, pare-se, nu vroiește să recunoască ceia ce în realitate, și în chip de netăgăduit, s'a cîștigat.

E un simptom al vremurilor ce trăim: tăgăduirea oricărui merit...—al altuia bine înțeles.

Suntem slabi înnăuntru — se zice. Curios! Am dovedit că am fost destul de tari, în cît chiar am impus puterea noastră celor din afară. Și atunci se naște întrebarea cum unul slab poate impune mai multor, care s'au dovedit destul de tari, oare cum.

Am avut succese diplomatice — cari ni le-ar disputa ori care mare putere — și meritul se știe al cui a fost, întru dobîndirea lor — cu toate aceste sunt foarte mulți cei ce par a le nesocoti cu desăvîrșire.

Am cîștigat atît teritoriu, cît ne era necesar... nimic — totuși — zic unii pe lîngă ceia ce trebuia să dobîndim.

Și lanțul celor ce se tăgăduiesc ar putea fi dus la nesfîrșit...

Aceasta e boala ce ne slăbește... invidia, lipsa simțului cavaleresc de a recunoaște fiecăruia ceia ce e al său,—lipsa de solidaritate, de purtare cinstită, oare cum.

Și acum mă întreb ce fel de alcătuire va fi fiind cel ce—ca un răsunet al partidului său (liberal) scrie că: „a face ceia ce trebue... este a chezășui propășirea"—cînd acțiunei reale—care implică lipsa însuși a tăgadei — ca ceva ce se leagă cu o nouă acțiune, deci ceva neexistent,—îi opune afirmarea celor ce nu face în realitate, făptuind tocmai protivnicul celor ce afirmă.

Curioasă mentalitate!

Dinu

OAMENI ȘI LUCRURI

Fată 'n casă...

La Paris se judecă — ori s'a încheiat poate acum—procesul senzațional al d-nei Poeckès, învinuită că și-ar fi omorît bărbatul în curioase împrejurări.

Toate aceste sunt lucruri mai mult sau mai puțin... obișnuite în Capitala Lumei. Dar numai despre un singur și în apa rență neînsemnat aspect al acestui proces vrem să vorbim aci, — mărturia unei foaste menagere în menajul Poeckès. Ce depunere! Ce afirmări! Ce incriminări în potriva eroinei procesului.

Strînsă cu ușa de către ăavocații apărării și de către însăși acuzata, martora căzu de acord că, la urma urmei, toate cîte le spusese Curții le știa dela... bucătăreasa,—dar ce are de a face!

„Mie-mi trebue numai cîteva minute ca să judec pe cineva..."

In cîteva minute această fată 'n casă, cum vedeți, cunoaște nu numai oamenii, dar și sufletele lor, intențiunile lor și pentru dînsa—după cum reiesă din dosarul procesului—era mai mult de cît sigur că nefericitul Poeckès fusese omorît de către propria lui soție,—iar nu că se sinucisese.

E o interesantă și bogată literatură ce rămîne de făcut asupra relațiilor dintre „stăpîn și slugă", ca să ne servim de un titlu al bunului Tolstoi.

Ceea ce a încercat Octave Mirbeau în „Romanul unei cameriste", ori sub o formă mai înaltă „Les anges gardiens", noul roman al lui Prévost, sau—dacă vreți un roman al nostru propriu—„Duduia Margareta" a lui Sadoveanu, nu istovește nici a suta mia parte din imensul material de psihologie literară, ce ar oferi observația continuă, iscusită, a legăturilor sociale și morale—unii ar zice amorale—între cele două categorii sociale în perpetuă atingere și perpetuă dușmănie: stăpînul și sluga.

Ce este conflictul dintre patron și salariat, conflict pur material, brutal, pe lîngă conflictul infinit mai complex dintre stăpîn și slugă, infinit mai bogat în nuanțe, în finețe, în rafinării!

Sunt atîtea înfățișeri, atîtea manifestări, atîtea culori în aceste relațiuni, în cît, fără îndoială, literatura psihologică va exploata încă mult și abundent acest cîmp de observațiuni pentru a se documenta.

O împrejurare ca acea a procesului Poeckès dă prețioase indicațiuni. Literații, observatorii, psihologii nu au de cît să răsfoiască dosarele nenumăratelor procese și „cauze celebre".

Rodion

Deschiderea Parlamentului

Anul acesta, ca și anul trecut — scrie d. Rădulescu Motru în Noua Revistă Romînă"—Parlamentul se deschide în mijlocul unei mari curiozități,—dar ce deosebire! Anul trecut aveam curiozitatea evenimentelor mari, pe cari unii le credeau pe nedrept în defăvoarea noastră; anul acesta, avem curiozitatea pentru meschinăriile obișnuite politicianismului. Avem înaintea noastră, pentru o lună cel puțin, frumoase lucruri de văzut și auzit!

Mai întîiu ne va fi dat să auzim că nimeni n'a avut vre-un merit în dobîndirea succesului de peste graniță. Invidia,—sau zavistia, cum ziceau cronicarii,—este o deprindere veche a vieții noastre sociale. Vom avea etalajul invidiei sub cele mai diferite forme: invidia rece,—meditată și premeditată; invidia, sub aspectul politeței și invidia sub aspectul brutalității; invidia, servită în cuvinte prietenoase și invidia sub forma indiferenței... Toate formele; toate genurile. D-l Maiorescu a prezidat conferința de pace dela București! Da? Pe ce vreme? D-l Take Ionescu a mijlocit pacea grecoturcă în voiajul său la Atena! Da? A avut la înapoiere o mare liniștită?

Cine va avea norocul să asiste la ședințele Parlamentului, va avea lucruri interesante de înregistrat.

Apoi se vorbește și de un mare spectacol: desfacerea colaborării dintre cele două partide de la guvern. Spectacolul promite a fi atrăgător.

De programul liberal nu se va vorbi nimic în public, ci numai între culise. Așa cere politeța pentru lucrurile ce interesează viitorul Țării.

Se reproșează oamenilor politici bulgari că nu sunt la înălțimea sacrificiilor și energiei poporului bulgar; ce trebue însă să mai zicem de oamenii noștri politici! Intr'un moment așa de însemnat al vieței noastre politice; după un succes așa de strălucit,— recunoscut de Europa întreagă, oamenii noștri politici n'au nimic mai bun de făcut decît să-și reia certurile lor de-a capo.

Ziarele care resfrîng opiniunea cercurilor conducătoare în politică sunt, de vre o două luni, deplorabile. Dacă prognosticurile lor se vor adeveri, atunci după deschiderea parlamentului ne așteaptă zile foarte triste: va trebui să asistăm din nou la goana după partizani transfugi; va trebui să asistăm din nou la cumpărarea de conștiințe în public.

Parlamentul actual a fost salutat acum un an ca un parlament al apărărei naționale. După rolul pe care l'a avut timp de un an, nimeni n'ar mai îndrăsni astăzi să-l mai salute cu același epitet.

Avem prea mulți oameni mari, de aceea nu se poate ridica omul, care este în adevăr mare.

NOTA ZILEI

In două luntre...

Cineva care trebuie să fi avut o zi proastă eri este concetățeanul nostru, d. A. C. Cuza.

A lipsit de la congresul ligei, firește, măcar că era prețul pe jumătate din cauza sborului lui Pégoud. Dar, în schimb, a scris un răvaș —15 bani timbru, ce sacrificiu! — d-lui Bogdan-Duică, adresînd cele mai calde felicitări.

Cînd colo,—ce aratau, eri, gazetele din București? Scandal, gîlceavă, păruială, zburleală și burzuluială.

D. N. Iorga, papă infaibibil, a excomunicat pe politicianii organizatori ai congresului, al-de Arion, Duică et comp.

Cum rămîne felicitarea caldă a d-lui Cuza? Cum rămîne apostolul iașan? Cu entuziasmul în două luntre, ca de obiceiu.

N'a fost oare și cu talentul în două luntre,—cînd s'a găsit tot ce a scris în romînește gata scris în alte limbi?

Obiceiu vechiu...

Înființarea unui cerc al analelor la Iași

Saloane mondene și cercuri artistice și literare

Sunt ale lui Henri Frederic Amiel, ale celebrului autor a „Fragmentelor unui jurnal intim" aceste cugetări adînci, asupra înaltei societăți.

„Adunările alese, fără să știe lucrează la un fel de concert al ochilor și al auzului, la o operă de artă improvizată. Această colaborare instinctivă este o sărbătoare a spiritului și a gustului și transportă actorii în sfera imaginației; ea este o formă a poesiei și astfel societatea cultă reface cu cugetul idila dispărută și lumea Astrei înghițită. Paradox sau nu, eu cred că aceste încercări fugitive de reconstruire a unui vis, care nu urmărește de cît singură frumusețea, sunt o confuză aducere aminte a vristei de aur care bîntue sufletul omenesc, sau mai degrabă aspirațiuni cătră armonia lucrurilor pe care realitatea zilnică ne-o refuză și pe care arta singură ne face s'o întrevedem".

Și Amiel care din nenorocire își petrecuse cele trei sferturi ale vieței sale ca să-și „disecheze sufletul" aplicînd într'un exagerat acel „Cunoaște-te pe tine" al lui Socrate, nu se înșala.

Se pricepea, de altfel, dînsul, acest analist subtil, acest psiholog rafinat, acest poet al „Vieței interioare" cu sufletul copilăros"—amicul perfecțiunei și al glumei în același timp—nu atît prin experiență personală pe care și-o putuse căpăta în saloanele societății geneveze, de care mai mult fugea—decît prin meditațiunea necontenită a unei cugetări pasionat atrăgătoare și mai totdeauna închisă în ea însăși.

Astfel acest veșnic visător, care își recunoștea sie-și un spirit întins și un caracter slab, în stare să simtă tot, și impropriu să execute ceva", prinsese cu desăvîrșire rolul social al saloanelor mondene și al cercurilor artistice și literare. Fără îndoială, censorii severi ai societății zise cultă care în totdeauna fac procesul epocei lor, un Larochefoucault ca și un Boileau și un Labruyère, un Montesquieu ca și un Voltaire sau un Rousseau, un Sainte Beuve ca și un Taine, au putut critica aspru sau zeflemisi cu spirit genuĮ afectat al unora dintre ele. Salonul nemuritoarei marchise de Rambouillet a fost isvorul acelei „Preciosități" de care trebuia cu înverșunare să-și bată joc genialul Molière; Și mai tîrziu, în secolul 18-lea saloanele d-nei de Tencin și a d-nei du Deffand vor fi cercuri destul de închise unde se va discuta filosofie și literatură cu mai multă ușurință de cît cu seriositate.

Totuși, nu trebue să uităm, saloane și cercuri care au răspuns mai întăi unei nevoi sociale și mai ales în epocile fericite, cînd cetățenii unei națiunei puteau gusta în toată liniștea roadele și dulceața păcei și au servit pe urmă într'o mare măsură cu toate defectele lor, cauza însăși a progresului și a civilizației. E ceea ce gîndea tocmai Chapelain cînd scria gramaticianului Balzac despre „l'otel de Rambouillet" „On n'y parle pas savamment, mais on y parle raisonnablement et il n'y a lieu au monde, ou il y est plus de bon sens et moins de pedanterie" Convorbirea, arta de a se exprima cu spirit și delicateță, iată tocmai preocupările societății mondene franceze a secolului al 17-lea acelei clase aristocratice care își grăbi organizațiunea odată cu sfîșitul sîngeroaselor lupte religioase și ultimii ani ai domniei lui Henric IV și care trebuiau, după cum prea bine s'a spus să stabilească pe două secole suveranitatea socială și literară a unei minorități închise, elită fără îndoială, dar totuși coterie în națiune".

De aceia nu trebuie să ne mirăm cînd vedem pe d-șoara de Scudèry declarînd că conversațiunea este legătura societății tuturor oamenilor; cea mai mare plăcere a oamenilor de treabă, dar încă morala cea mai curată și iubirea de glorie și de virtute"; nici de a citi în: Cugetările, Maximele și gîndirile morale ale acelui spirit supărăcios ce era ducele de Larochefoucauld pagini întregi despre arta conversațiuni.

A învăța a vorbi bine, și a cunoaște toate secretele galanteriei mondene cît și a discuta asupra chestiunilor de ordin literar și filosofic, nu au fost numai singurele foloase ale saloanelor din sec. 17-lea. „Salonul Albastru al Arthemisei, văzu scînteind spiritul unui Voiture rege incontestabil al locului — și arta nu avu acolo nimic de pierdut, după cum ne dovedește însăși corespondența lui Voiture deși urmele spiritului prețios propriu zis, era destul de mare. Oamenii de litere „atît de disprețuiți încă, de nobili și de fericiții soartei", alcătuind curtea unei Marchizei de Rambouillet sau a unei d-re Scarron vizitînd „La ruelle" a d-șoarei de Lenclos sau frecuentînd „Simbetele" d-șoara de Scudéry au găsit în acele femei de spirit prețioase ajutoare.

Căutarea distincțiunei în maniere, în sentimente și în idei, a fost iarăși unul din bunele rezultate ale acelor adunări. Ast-fel după cum spunea Somaize „Les prècieux voulaient fuir la vulgarité dans toutes les façons de la vie", și după cum e mai bine desigur să fii un om distins și îngrijit de sine de cît un nespălat, n'am putea învinui prea mult pe obișnuiții salonului marei marchize de a fi făcut să cadă în burlesc o parte a societății.

N'au fost de alt-fel dînșii vinovații, ci vanitoșii și mediocrii burghezi din provincie care caracterizară în mod stîngaciu. Vrînd să imite distincțiunea elitei parisiene Saloanele moderne ale secolului al 17-lea au avut deci o incontestabilă utilitate — Și cînd se studiază istoria unei națiuni și a societății sale în cursul veacurilor, ele nu pot fi neglijate.

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vârsta de 7-8 luni, in momentul intercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

Am văzut că mai ales după zguduirele tragice, uneori, care au zbuciumat viaţa unui popor, societatea simte nevoia firească de a se reînchega, de a recîştiga încredere în viaţă şi de a uita nenorocirile sau înfrîngerile; ori de a sărbători triumfurile şi gloriile adunîndu-se.

Omul nu e într'adevăr creat pentru întristare şi nenorocire.

Zadarnic filosofii cugetă asupra întristătoarei sale condiţiuni şi soartei lui nenorocite. Nu-i mai puţin adevărat că această „şubredă trestie gînditoare" pe care Pascal o ridica odinioară pînă la înălţimea divinităţei, aspiră firesce la fericire şi are cultul plăcerilor sociale şi a bucuriilor împărtăşite.

Definindu-l „un animal politic" aristotel dovedea că i înţelese admirabil natura sa, scopul său, aspiraţiunile sale; grupîndu-se pentru a presida Academii sau a preface saloanele în adevărate cercuri literare şi artistice; spiritele alese ale sec. 17-lea adevereau tocmai acea definiţiune care evident trebuie luată aici în sensul său larg.

Vom vedea că secolii 18-lea şi 19-lea vor înflori şi dînşii adunările mondene care trecînd peste hotarele franceze pentru a pătrunde victorioase în Anglia, în Prusia şi Austria pînă în Rusia, vor urma să răspîndească politeţa, bunul gust, limpezicinnea şi distincţia adevărată a spiritului francez.

André Faure

Cuvîntarea d-lui Gh. Skarlet

delegatul baroului iaşan la inaugurarea bustului filosofului V. Conta.

Fericită familie a lui Conta şi voi intelectuali ai Ţărei

Noi, avocaţii judeţului Iaşi, ne simţim mîndri că am numărat în rîndurile noastre, altă dată, ca coleg, pe ilustrul fiu al Ţărei, care a fost Vasile Conta: de aceia în corpore azi, venim plini de pioşie şi prin glasul meu îi arătăm întreaga noastră admiraţiune.

Opera lui Conta este grandioasă, excepţională—şi dacă s'ar putea găsi un calificativ fericit care să coprindă complect pe Conta, acel calificativ ni l-ar pune la îndemînă filosoful Nietzche: este cel de **supra-om**: căci, în adevăr un supra-om a fost Vasile Conta, pentru Ţara Romînească. Şi meritul lui e cu atît mai mare, cu cît a venit în lume dezarmat pentru acuta luptă a vieţei, căci el a aparţinut clasei ţărăneşti, dar repede s'a pus la nivelul cultural al tuturora, ba întrecîndu-i pe mulţi, poate pe toţi, şi acest merit i-a crescut şi mai mult, prin împrejurarea că terenurile pe care şi-a desvoltat activitatea nu erau cultivate de alţi predecesori: el a deschis drumul, el l'a şoseluit şi a clădit un sistem propriu de cugetare, ridicîndu-l pînăla culturile cele mai înalte, ceea-ce ia făcut lui un nume universal şi Ţărei noastre o reputaţiune demnă de laudă, peste hotarele noastre. E foarte adevărat cum s'a zis de d. reprezentant al Universităţei, că Conta este mai cunoscut şi mai studiat în străinătate, ca la noi acasă.

De opera lui filosofică vi s'a vorbit.

Opera lui politică, e tot atît de mare şi discursurile lui parlamentare sunt perle de elocinţă, de cugetare şi mai ales de tendinţă ştiinţifică, căci Conta în tot ce grăia şi scria, nu spunea nimic de prisos, totul era pentru el chestiune de ştiinţă, de experienţă, de prevedere. E poate singurul om politic, care a inaugurat sistemul de analiză profundă, ştiinţifică a tuturor chestiunilor politice, la cari alţii dau prea puţină importanţă. Din toate aceste chestiuni politice, ese la iveală patriotismul şi naţionalismul cel mai cald, cari au făcut din Conta, un simbol, un apostol al neamului.

E drept, că nouă advocaţilor, ne aparţine a vorbi mai mult de activitatea lui juridică,—de altfel bine cunoscută de toţi, cea mai puţin dată publicităţei, căci fie ca profesor la Universitate, fie ca consilier la Casaţie, fie ca distins advocat la Iaşi, această operă a fost mai mult vorbită de cît scrisă.

Ca avocat avea o reputaţiune morală fără pereche, îmbrăţişînd numai cauzele drepte. Pledoariile lui erau o sărbătoare, în cari nu ştiai ce să admiri mai mult, vastele cunoştinţi ale lui Conta, sau dreptatea deplină a cauzei cu care el se identifica.

S'a spus aici şi e adevărat, că într'o călătorie, a avut nenorocirea de a pierde un manuscris de drept civil, care ar fi fost de mare folos a-l cunoaşte. Totuşi în archiva lui, s'a găsit nu propriu zis un tratat de drept civil, cît mai exact un caet de curs de drept civil, pe care marele dispărut îl trata la universitatea din Iaşi, foarte des adăogit şi adnotat de Conta, care a fost mult timp apoi... în posesia unui domn Liviano din Bucureşti şi care în cele din urmă s'a donat Academiei.

N'am avea altă dorinţă mai vie, de cît ca această operă a lui Conta să vadă lumina zilei, căci de sigur că şi în ea vom descoperi aceleaşi comori de cugetare şi ştiinţă, pe care el a dovedit-o pe cele două terenuri ale filosofiei şi politicei.

Conta, graţie calităţilor lui personale, a avut un moment satisfacţia de a ajunge la cea mai înaltă treaptă de onoruri omeneşti, în ţara noastră, căci a fost consilierul Tronului, în calitate de ministru de instrucţie. E bine să se cunoască şi această caracteristică: că Conta nu a umblat el după astfel de glorii, ci că i s'au oferit,—cea-ce rar întîlnim în Societatea şi moravurile noastre de azi. Îmi permit a povesti aici, un fapt autentic, ţinut de la un membru al familiei, asupra modului cum Conta a făcut cunoştinţă cu marele om de stat Ioan Brătianu, care mai în urmă i-a oferit ministerul de care am vorbit mai sus.

Venise la Iaşi Brătianu şi întreaga populaţie i-a făcut o primire de potentat, —de altfel i se şi zicea „Vizirul"—cu alai, cu tragere de clopote etc. Brătianu, care era şi el un vultur între vulturi, nu era atît de mult preocupat de aceste manifestări trecătoare, privirea lui de vultur, tot vulturi căta şi cum în acele timpuri nimeni nu strălucea mai mult la Iaşi ca faimă de savant şi om de valoare, ca Vasile Conta, Brătianu pe el îl căuta şi negăsindu-l, a întrebat: dar unde e Conta? I s'a răspuns că e acasă, că se ocupă veşnic cu operile lui. Atunci marele Brătianu i-a trimis un emisar expres săpoftească la el să-l vadă. Ştiţi ce a răspuns Conta?

...— Adresa mea este „strada Cutare, numărul Cutare"!

Marele Brătianu, în atotputernicia lui dar şi în marea lui înţelepciune şi cu darul de a cunoaşte pe oameni, nu numai că nu s'a supărat, dar din contra a zîmbit fericit şi el singur s'a dus la Conta acasă. S'a zis aici că Conta în patriotismul lui cald, o avut unele manifestări, şi unele chestiuni, contrare vederilor lui Brătianu şi aşa era. Vedeţi însă cînd era vorba de o operă pentru Ţară, cum aceşti mari oameni ai ţărei, aveau tăria de caracter de a se aprecia reciproc, ceea ce a şi adus mai în urmă o colaborare între ei, Conta fiind numit ministru sub Brătianu. E regretabil că nu şi partizanii lui Brătianu, l'au apreciat ca el, căci Conta care nu înţelegea a fi ministru numai cu numele, a propus un proect de învăţămînt, o reformă şcolară, care nu i-a fost primită de Parlament şi care a făcut a se retrage din minister. Dacă i se admitea acel proect. poate că alta era starea noastră de instrucţie şi de direcţie culturală din Ţara.

În faţa omului şi a operei lui nemuritoare, încăodată, noi avocaţii judeţului Iaşi, depunem omagiile noastre de caldă şi profundă admiraţiune.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

INFORMAŢII

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice a asistat eri la lecţiunea de deschidere pe care a ţinut-o în sala institutului de anatomie, noul profesor de patologie internă, d. dr. A. Dobrovici.

D. Anibal Ciurea, ajutor de primar, a vizitat azi lucrările de reparaţiune la conducta ptincipală de la Timişeşti.

Aceste reparaţiuni se fac în cel mai rapid chip posibil şi e probabil că de mîne debitarea apei de Timişeşti să se facă iarăşi în mod normal.

D. Charles Drouhet, agregat la catedra de limba şi literatura franceză la Universitatea din Iaşi, a fost ridicat la rangul de profesor definitiv.

Preoţii eşani au ţinut aseară la mitropolie o şedindă, sub preşidenţia I, P. S. arhiereul Antim Petrescu arhiereu-vicar al mitropoliei, hotărînd modul în care clerul urmează a lua parte la serbările societăţii ortodoxe a doamnelor romîne. La această solemnitate sînt invitate a lua parte toate femeile romîne, care înţăleg datoria ce au către ţară şi neamul lor, şi marele rol pe care femeea romînă are de îndeplinit, ca mamă, soţie şi membră a societăţii romîneşti.

Preoţii şi profesorii, elevele şi elevii romîni din şcolile secundare, profesorii şi institutorii, tot ce simte romîneşte este invitat să participe la şedinţele societăţii ce vor avea loc în sala teatrului naţional.

Cum vor sosi cu trenurile foarte mulţi participanţi din ţară, li se va face o primire strălucită la gară de către comitet şi delegaţii.

D. inginer Cantacuzino a răspuns că nu poate accepta participarea sa în comisiunea pentru recepţia definitivă a lucrărilor de aducţiunea apei în Iaşi.

Festivalul de la Teatrul Naţional cu prilejul congresului societăţei femeilor ortodoxe, a fost definitiv fixat pentru 23 Nov.

La acest congres va da concurs şi corul mitropolitan, care face pentru aceasta pregătiri speciale.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar a acordat dreptul de libera practică a moşitului în ţară celor 50 de absolvente a Institutului Gregorian din Iaşi.

Un incendiu, provenit din neglijenţă, a distrus o bucătărie şi un grajd, cu mai multe lucruri casnice, propietatea d-nei H. Suţu, din Buciumi.

Pagubele sînt de cîteva mii lei.

Epidemia de holeră încetînd în Basarabia, au fost ridicate măsurile aplicate contra provenienţelor din acea provincie, rămînînd în vigoare numai vizita medicală şi supravegherea de 5 zile.

Deasemenea s'au ridicat măsurile sanitare aplicate contra provenienţilor din portul Odessa.

Dispoziţia suspendărei, ţinerea bilciurilor şi tîrgurilor periodice, rămîne în vigoare numai pentru jud. Dolj, Romanaţi, Olt, Teleorman, Vlaşca, Ialomiţa, R-Sarat, Mehedinţi, Brăila şi Constanţa.

Se abrogă, pentru toate celelalte judeţe.

Concertul marelui pianist Sliwinski este anunţat — şi cu nerăbdare aşteptat în Iaşi la 9 Decembrie în sala teatrului naţional.

Turneul artistului Niculescu.— Din partea amicului nostru George Skarlet primim următoarele:

D. Ioan Niculescu, marele artist comic, care a făcut deliciile scenei Teatrului Naţional din Bucureşti timp de 30 de ani, făcînd un turneu artistic în ţară, a anunţat şi la Iaşi două reprezentaţii: 1) „Moştenitorii" jucat eri, 18 Noembrie şi 2) Bolnavul închipuit" pe care-l va juca astă seară, 19 Noembrie.

Cei prezenţi la reprezentaţia de aseară au simţit pe de o parte o admiraţiune sinceră pentru actori, în special pentru deliciosul Niculescu, pe de altă parte o jenă dureroasă pentru indiferenţa publicului nostru, întru cît publicul a strălucit prin absenţa lui. Se cunosc susceptibilităţile şi impresionabilitatea specială a artiştilor şi tuturor intelectualilor atunci cînd văd gol în jurul lor: şi din ori-ce punct de vedere ne am pune, Niculescu, răsfăţatul Niculescu al Bucureştilor, merită la Iaşi o alt fel de primire. Ne simţim jenaţi, noi Ieşeni, de judecata severă ce îşi va fi făcut aceşti artişti despre noi.

Pare că vedem, la trupa franceză anunţată, năvala noastră, bine facem că re ducem şi plătim intreit şi împătrit, dar facem foarte rău că nu mergem şi la trupele noastre, mai ales cînd avem elemrnte artistice de primul rang, ca artistul Niculescu, oaspetele nostru, pe care nu trebue a-l lasa să plece decepţionat din mult cîntatul „Iaşi intelectual."

Să năvălim dar, concetăţeni Ieşeni la ultima reprezentaţie a lui Niculescu în „Bolnavul închipuit" spre a procura acestui mare artist puţină plăcere faţă de marea bucurie ce ne-o procură el nouă prin jocul său delicios şi cu adevărat artistic.

George Skarlet.

Deschiderea cursului de patologie internă

Ieri, în sala institutului de anatomie a avut loc deschiderea cursului de patologie internă al noului—şi în acelaşi timp, celui mai tînăr profesor de patologie internă, dela facultatea de medicină din Iaşi dr. A. Dobrovici.

Bîrlădean de origine, d. profesor Dobrovici a absolvit facultatea de medicină din Paris unde a obţinut, în urma unui strălucit concurs, titlul de intern, în care calitate a funcţionat ani de-a rîndul pe lîngă profesorii Hayem, Bouchard, Pierre-Marie, Gaucher.

Cu asemenea titluri, autoritatea noului profesor este netăgăduită şi facultatea iaşeană se va putea mîndri de a poseda în sînul său încă un profesor învăţat, închinat esclusiv catedrei sale.

Iată acum şi un mic rezumat al lecţiunii de deschidere a d-lui profesor Dobrovici.

*

D. Dr. Dobrovici arată că adevărata medicină nu se învaţă din carte, ci la patul bolnavului; arta medicului nu este de a şti să citească în cărţi, cît de a citi cît mai des în cartea naturei despre care J. J. Rousseau a zis că este deschisă ochilor tuturor şi nimănui nu-i este ertat de a nu citi în ea. Şi aceasta cu atît mai mult cu cît tabloul clinic al boalelor se schimbă în cursul veacurilor. Zilnic se descopăr simptome noi care ne permit să facem un diagnostic din ce în ce mai precis şi mai timpuriu spre marele folos al celor suferinzi.

Diagnosticul, care era odinioară o artă, a devenit astăzi o ştiinţă, graţie metodelor noi de exploraţie pe care le avam la îndemînă şi pe care le datorim mai cu seamă ştiinţilor biologice. Graţie acestor ştiinţe astăzi şi pronosticul medical este mai precis. Medicul urmăreşte nu numai soarta individului, dar şi acea a descendenţei sale şi a rasei, şi de aceea rolul social al medicului este de o importanţă din ce în ce mai mare.

Terminu îndemnînd pe studenţi să-şi aproprieze cultura medicală modernă cu toate progresele ei zilnice, care le vor permite de a deveni oameni folositori ţărei. Ţara românească este o ţară în formaţiune încă, ea are şi va avea totdeauna nevoe de astfel de oameni.

Consiliul comunal s'a întrunit aseară la orele 5 sub preşidenţia d-lui Mateiu Cantacuzino, primarul oraşului.

Consiliul a aprobat listele de alegători, pentru Camera de Comerţ.

S'a ocupat apoi cu votarea de credite şi vînzări de locuri.

— D. G. Ivanciu fost subcomisar în poliţia Tg. Frumos, a fost numit subcomisar cl. I şef al poliţiei oraşului Mihăileni, în locul vacant.

Cu toată intervenţia orchestrei, media încasărilor teatrului naţional din Iaşi a ramas tot în limita budgetelor serale, aproximativ de 400 lei seral.

Ecouri. — In cercul restrîns al familiei I. Rosenfeld a avut loc Duminică 17 Noembrie logodna gentilei domnişoare Rosica Rosenfeld cu d. Max Rosen din firma la Pomul de Aur.

Comitetul Centrului Studenţesc a lansat următorul apel:

Sîmbătă 23 şi Duminică 24 Noembrie are loc în oraşul nostru congresul „Societăţei Ortodoxe a Femeilor Romîne".

Insămnătatea lui culturală şi naţională este vădită tuturor.

Reuniunile culturale din ţările locuite de romîni, transformă acest congres într'o adevărată sărbătoare a culturei romîneşti.

Credem că este de datoria tuturor studenţilor precum şi a onor. publicului ieşan să ia parte în număr cît de mare la toate manifestările acestui congres.

D. Al. Ionescu, preşedinte provizor al centrului Studenţesc, a demisionat din această demnitate, în vederea apropiatelor alegeri generale a comitetului numitului Centru.

Joi 21 Neembrie, se va inaugura Teatrul Naţional din Focşani.

Inaugurarea va fi făcută de trupa teatrului nostru care va reprezinta, Joi, Vineri şi Sîmbătă, piesele „Fîntîna Blanduziei", „O scrisoare Pierdută" şi „Zorile".

In numărul de eri am dat cîte o schiţă a celor două spectacole anunţate de către trupa franceză Jolly Dubosc.

Publicul de elită al Iaşului şi-a dat întîlnire la cele două frumoase reprezentaţii.

După hotărîrile luate congresul general al farmaciştilor din întreaga ţară se va ţinea la Bucureşti în cursul lunei Decembrie.

In vederea alcătuirii tabloului de deţinuţi din penitenciarul local, ce vor fi graţiaţi cu ocazia sărbătorilor, va sosi în localitate subdirectorul închisorilor care în unire cu procurorul general va întocmi acel tablou.

Inaintările elevilor gradul întăi de la poştă care au reuşit la concursul de oficianţi inferiori, vor fi făcute la acest grad începînd de la 1 Ianuarie 1914.

Aseară s'au prezentat la parchet doi locuitori din comuna Poeni, crunt maltrataţi şi tăiaţi cu cuţitele de alţi locuitori din acea comună.

Unul din ei nu se ştie dacă va scăpa cu viaţă.

Parchetul a dat ordin ca cei doi agresori să fie aduşi la parchet.

Regimentul 13 Ştefan cel Mare în urma repetatelor cereri ale soldaţilor cu termen redus, care au făcut campania, a achitat solda şi prima de echipare tuturor acestor tineri, scăzîndu-le însă cîte 50 lei îndemnizaţia de hrană de şi aceasta nu se prevedea în ordinele date.

Cu toate însă că în ordine nu se specifica dacă soldaţilor streini să li se dea sau nu solda şi prima de echipare, regimentul 13 refuză a le plăti pe cînd aproape toate celelalte regimente a plătit la toţi soldaţii streini solda şi prima de echipare conform ordinelor date de ministerul de răsboi.

Printr'o ordonanţă administraţia comunală face cunoscut, că de azi şi purceii au a fi tăiaţi la abator, plătindu-se pentru aceasta cuvenita taxă comunală.

Prin aceasta se pune capăt existenţei unor abateri clandestine, adevărate cuiburi de infecţiune.

„Societatea Cantina şcolară, secţia P. Poni Iaşi" prin d-na Maria dr. Guţu directoara şcoalei de fete No. 3 „P. Poni" aduce mulţumiri, d-nei Anna Chr. Th. Cristea, proprietară, care a bine voit a dona suma de 20 lei pentru masa copiilor săraci de la acea şcoală.

Următorii învăţători din jud. Iaşi împlinesc noul termen de gradaţie:

V. Apostolescu din Popeşti; M. Costăchescu din Pluguri; Gh. Dimitriu din Erbiceni-Spinoasa; Gh. Oană din Costuleni; Maria Lauresca din Sculeni; Tarsiţa Chitaru din Ţuţora-Oprişani; I. Corlat din Vlădeni-Borşa; D. Mardare din Ungheni-Mînzăteşti; I. Dimitriu din Coarnele-Coaprei; I. Anton din Ţiganaşi; Ecaterina Rotta din Podul-Iloae şi Gh. Racoviţă de la şcoala din comuna Şipote.

La catedrele vacante dela conservator au fost recomandaţi, în urma concursului ţinut, d-nii Ionescu la catedra de clarinet, Ioan Vasilescu la cea de fagot şi Niţulescu la catedra de corn.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

■ Invăţătorul Gr. Ignat a fost transferat la şcoala din Drăguşeni jud. Vaslui, la şcoala din Ciurea-Dumbrava jud. Iaşi.

■ Eri la ora 4 p. m. d. A. C. Cuza şi-a inaugurat cursul de economie politică.

A vorbit între altele, despre: misiunea d-lui Tache Ionescu la Londra, despre alegerea d-lui Comşa la baroul din Bucureşti, despre atacurile aduse armatei, despre expropierea silită, despre aviaţie, despra bileţele roza, despre obrăznicia jidanilor, conchizînd că cursul din anul acesta va cuprinde două mari chestiuni: chestia agrară şi chestia jidanilor.

Dl. Cuza a fost de două ori aplaudat.

■ **Unirea Educatoarelor romîne** îşi va ţinea obicinuita şedinţă, Joi 21 Noembre a. c., oarele 4.30 p. m. în localul şcoalei „Oltea Doamna" din strada Muzelor.

In această şedinţă se vor discuta mai multe chestiuni importante asupra mersului regulat cum şi realizarea scopului dorit de această societate.

De aceea sunt rugate d-nele membre să vie cît mai multe la şedinţe şi cît se poate mai regulat, aducînd cu ele şi alte persoane streine, aşa în cît informaţiile să fie cît se poate mai bazate şi mai folositoare publicului.

■ D. N. Teodorescu, profesor la Conservatorul de muzică, ni scrie cu privire la incidentul între d-sa şi d. Lupaşcu, avocat din Botoşani, că d-sa şi-a constituit martori, cari în zadar l'au căutat pe d. Lupaşcu. Acesta a crezut de cuviinţă să plece din Iaşi, însă d. Teodorescu îi stă şi acum la dispoziţie.

■ Orchestra conservatorului care a început să cînte în antracte la teatrul naţional, de la 9 Noembre, e compusă din 23 persoane. Cu conducerea orchestrei—d. profesor Mezzetti, directorul conservatorului, fiind prea ocupat, a delegat pe d. Ciolan Antoniu, care s'a reîntors în ţară după ce a stat 4 ani la Dresda.

■ Cunoscutul publicist, d. Matei Rusu, ne scrie din Paris, că articolul din „Rampa" semnat cu iniţialele M. R. nu era al d-sale. Fiind ocupat cu diverse lucrări, nu mai colaborează actualmente la nici un ziar din ţară.

■ Am arătat acum cîteva zile că parchetul urmăreşte pe o d-ră care dînd naştere în sanatoriul Dr. Ţaicu, unei fetiţe, a abandonat-o, fugind din acel sanatoriu,

A trecut un an de atunci şi cu toate cercetările făcute de autorităţi, nu s'a putut da de urma denaturatei mame, care-şi dăduse un nume fals.

Intîmplarea făcut aseară, ca femeia Elena Cocolea, căreia i s'a dat spre g jire fetiţa, să întîlnească pe stradă p mama denaturată, pe care recunoscînd-o imediat, a trimis-o la poliţie, de unde apoi a fost înaintată parchetului.

Numita care a declarat că se numeşte Fany Bercovici, e din Hîrlău, a fost lasată liberă în garanţia unui unchiu al său din Iaşi, pînă astăzi cînd va fi adusă la parchet pentru a fi anchetată.

■ **Universitare.**—Consiliul facultăţii de drept se vor întruni mîne la ora 5 p. m. pentru a se pronunţa asupra cererilor de burse, asupra chestiei studenţilor audienţi şi pentru a designa membrii în comisia examinatoare pentru ocuparea catedrelor de drept vacante la universitatea din Bucureşti.

— D. Barbu Demetrescu a fost confirmat în postul de conferenţiar definitiv, în specialitatea dreptului civil.

— Senatul universitar a desemnat pe d-nii A. D. Xenopol, Ch. Drouhet şi I. Caragiani, pentru a constata dacă biblioteca defunctului poiesor P. Rişcanu poate fi cumpărată pentru universitate.

— Senatul universitar a decis ca sumele disponibile şi fără destinaţie, ce se află la rectorat, să fie trecute la fondul universitar din care se vor acorda burse, cînd fondul va avea proporţii care să permită aceasta.

— Mîne, Mercuri 20 Noembrie, ora 11 a. m. d. prof. I. Peretz îşi va începe cursul de Legislaţia Basarabiei.

■ **Germinal**, adaptare cinematografică după romanul celebrului scriitor Emile Zola se reprezintă astă seară Marţi 18 Nov. în sala Circului Sidoli (Teatru Pathé Frères). E cel mai mare film din toate reprezentate pînă în prezent.

La reprezentaţia de astă seară se desfăşoară *opera completă*, cuprinzînd 8 părţi.

„Germinal" e cea mai renumită adaptare cinematografică primită cu entuziasm pretutindenea. Cine a cetit opera uriaşă, va revedea-o identic, în toate amănunţimile. Cine n'a cetit-o va cunoaşte-o în întregime, complectă, în cele mai mici detalii.

D-nul Henry Krauss, celebritatea dramatică franceză interpretează rolul lui Etienne Lantier, celelalte roluri sunt jucate de cei mai renumiţi artişti ai scenelor pariziane.

Jocul actorilor care fascinează intens, acţiunea întreagă a piesei care se desfăşoară în acele regiuni pe care ni le descrie însuşi *marele autor Zola*, înalţă acest film la o adevărată operă cinematografică de nespusă valoare, o operă care va fi călduros salutată de toţi spectatorii.

In mutismul scenelor este o vervă fulgerătoare, de oare-ce rama ecranului însufleţit încadrează tot ce are Parisul superior în arta teatrală.

Uriaşul film „Germinal" a fost reprezentat la Castelul Peleş înaintea familiei noastre regale.

Majestăţile Lor au urmărit cu cea mai mare atenţiune întreaga desfăşurare, fiind emoţionate de scenele atît de mişcătoare. M. Sa Regina, al cărei caracter nobil şi senzibil e în deobşte cunoscut, a privit cu ochii plini de lacrimi duioasele scene.

După reprezentaţie, Curtea Regală a adresat o scrisoare plină de laude Direcţiunei Casei Pathé-Frères, relevînd atît splendoarea compunerei cît şi jocul superior al interpreţilor.

Repetiţiile, scenariile, desfăşurarea şi impresionarea cinematografică a acestui colosal film, au durat 18 luni.

Broşura explicativă, imprimată în 250 mii exemplare se oferă gratuit la cerere.

Mîne Mercuri 20 Noemvrie matineu la 4 1/4 ore ziua şi reprezentaţie serală la 9 ore.

Mîne Mercuri se reprezintă pentru a treia oară „Germinal", opera complectă, cuprinzînd 8 părţi.

■ **Judiciare.**—Curtea de Apel s. I a a condemnat la una lună închisoare pe I. D. Ionescu, pentru înşelăciune.

— De asemeni a condemnat la 4 luni închisoare corecţională pe C. Gh. Ungureanu, pentru excrocherii.

— De asemeni a condemnat pe Alex. Apostol la 3 luni închisoare pentru furt.

— Gheorghe a Mariei a fost condemnat la 5 luni închisoare pentru fals.

— Comerciantul I. Dorneanu a fost condemnat la 100 lei amendă pentru bancrută simplă.

— Curtea de Apel secţia II-a a respins apelul procurorului general şi a achitat pe d-nii C. Groholschi, N. I. Ioaniu şi V. Şoarec, pentru calomnie.

— A condemnat la 6 luni închisoare pe Antigon M. Hurmuz, pentru excrocherii.

— Comerciantul Gh. Gherolimatos a fost condemnat la una sută lei amendă pentru bancrută simplă.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Aniversarea împaratului Austriei

— Omagiul adus de presa germană —

Berlin.—Cu prilejul aniversărei de 65 ani de domnie, a împaratului Francisc Iosif, „Norddeutsche Zeitung" consacră împaratului un articol de omagiu, zicînd: „De la jubileul din 1898, arta politică atît de des încercată a împaratului Francisc Iosif, s'a aflat din nou în faţa unor probleme grave. Monarhia Austro-Ungară poate privi şi aceste ultime evenimente cu conştiinţa că interesele vitale au fost aparate cu forţă şi energie unită. Cu alianţa nesdruncinabilă a Germaniei şi Italiei, monarhia Austro-Ungară are o poziţiune foarte puternică în consiliul naţiunilor. Poporul german se uneşte astăzi cu popoarele austro-ungare, pentru a face urările cele mai cordiale pentru împăratul Francisc Iosif şi ţările sale.

Studiul d-lui D. Sturdza

Berlin.—Revista „Deutsche Revue", continuă studiul d-lui D. Sturza cu privire la desvoltarea Romîniei sub regele Carol şi despre evenimentele din urmă.

Regele Spaniei la Viena

Viena.—Imparatul a făcut o vizită azi dimineaţă, regelui Spaniei şi a dat la amiazi, un prînz în cinstea sa.

Călătoria d-lui Carp

Viena.—D. P. P. Carp a plecat la Trieste.

Imprumut votat

Paris.—Camera a adoptat, prin 291 voturi, contra 270, cifra de 1300 milioane pentru imprumut. A adoptat deci cifra fixată de guvern şi cu privire la care pusese chestiunea de încredere.

Acest imprumut va fi întrebuinţat pentru înarmări.

Serviciul Telefonic

Creditul pentru căile ferate

Bucureşti.—Proectul de lege care se va depune pe biroul Camerei pentru complectarea parcului de vagoane, va cuprinde deschiderea unui credit de 80 de milioane, cu care se vor efectua următoarele:

1) Toate lucrările urgente pentru complectarea atelierelor unde să se facă reparaţiile necesare.

2) Lucrările pentru complectarea staţiilor astă-zi în suferinţă.

3) Lucrările necesare pentru complectarea garajelor.

4) Infiinţarea unui număr de halte, destinate a facilita circulaţia.

5) Terminarea lucrărilor pentru terminarea conductei de petrol, care va fi gata în cursul anului viitor.

6) Efectuarea liniei ferate Cobadin-Dobrici.

Agitaţia institutorilor bulgari din Dobrici

Bucureşti.— Autorităţile din Dobrici procedînd astăzi la instalarea institutorilor romîni la şcolile de aci, institutorii bulgari au declarat categoric că refuză a funcţiona ca salariaţi ai statului romîn.

Faptul acesta a provocat o vie agitaţie.

Telegrama d-lui Daneff

Sofia.— Ziarele publică telegrama pe care în Iulie trecut, d. Daneff o trimise Ministrului Bulgariei la Petersburg, şi prin care se plînge, că Rusia a părăsit Bulgaria, tocmai în clipa decisivă.

Podul de legătură între Romînia şi Serbia

Bucureşti.—Membrii comisiunii romîne s'au întrunit şi au discutat chestiunea podului peste Dunărea, care să lege România cu Serbia, după care au trimis statului sîrb hotărîrea luate, rugînd să pună în vedere comisiunii sîrbeşti ca să se pună în contact cît mai curînd spre a se lua o hotărîre definitivă.

Cartea verde a României

— Notele diplomatice —

Corespondenţa între d-nii Take Ionescu şi Maiorescu

Bucureşti. — Mult aşteptata **Cartea Verde** *a apărut. Volumul poartă titlul: „Ministerul afacerilor streine*

Documente diplomatice. Evenimentele din peninsula balcanică. Acţiunea României—12 Decembrie 1911—1 August 1913.

Volumul cuprinde 199 pagini, cu 282 de documente, rapoarte ale d lui Maiorescu către Rege, ale miniştrilor noştri din străinătate şi comunicate ale diplomaţilor streini din Bucureşti.

*

Cartea Verde mai cuprinde corespondenţa între d-nii Take Ionescu şi primul ministru, cu ocazia tratativelor pe care d. Take Ionescu le-a urmat la Londra.

Printre aceste este şi scrisoarea pe care d. Poincaré, pe atunci preşedinte al consiliului de miniştri din Franţa, a adresat-o d-lui Take Ionescu.

*

Cartea verde mai conţine memoriul guvernului nostru asupra diferendului romîno-bulgar, remis confidenţial în vederea conferinţei de la Petersburg şi redactat de către d. Maiorescu,—memoriu care a fost considerat de lumea diplomatică ca o capo d'operă diplomatică.

Teamă de atentat

Sofia.— Măsurile de pază în jurul Palatului regal, au fost întărite, fiind teamă de un atentat la vieaţa regelui Ferdinand.

O nouă catedră la Iaşi

Bucureşti. — Astăzi se va depune la cameră proectul prin care se înfiinţează la facultatea de medicină din Iaşi, cadra de boale genito-urinare.

Congresul viticultorilor

Bucureşti. — Congresul viticultorilor se va deschide Joi 21 Noembrie în sala Ateneului, la orele 9 dimineaţă.

Congresul va fi prezidat de d-nii C. Arion, Take Ionescu şi Al. Marghiloman.

DELEGAŢIE

Bucureşti.— D. C. Arion ministrul domeniilor a dat delegaţie specială d-lui Ionescu Zane, inspector silvic, pentru a inspecta toate pădurile statului şi să controleze întregul personal silvic exterior.

O şcoală de mecanici la Iaşi

Bucureşti.—D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, avînd convingerea că în ce priveşte accidentele de drum de fer contribue foarte mult la aceasta şi modul cum sunt recrutaţi mecanicii,—dintre cari mulţi nu sunt de cît foşti fochişti,—a decis ca de acum încolo să nu se mai recruteze mecanici de cît dintre absolvenţii şcoalelor de mecanici.

Intru cît însă, şcoala de mecanici din Bucureşti n'ar putea da numărul necesar de care căile ferate au nevoe, d. Badareu a luat dispoziţia să se înfiinţeze o a doua şcoală la Iaşi, care va începe să funcţioneze de la 1 Aprilie 1914.

Un ministru în aeroplan

Bucureşti.—D. C, Disescu, ministru al instrucţiunei, a făcut eri un sbor cu aeroplanul, călăuzit de aviatorul Poli Vacas.

Aeroplanul s'a urcat la o înălţime de 1000 de metri de asupra Capitalei.

In curînd d-l Disescu va ţine o conferinţă la Academie, în care va expune impresiile sale despre această călătorie aeriană.

Şeful liberalilor la Rege

Bucureşti. — D. Ionel Brătianu, şeful partidului liberal, a cerut o audienţă la rege, de care va fi primit azi sau mîne*).

*) Sunt cîteva zile de cînd „Opinia" a anunţat înscrierea la Palat a d-lui, Brătianu, înscriere, care, cu siguranţă am zis noi, va fi urmată de o audienţă (N.R).

Modificarea învăţămîntului primar

Bucureşti.—D. Disescu, ministrul instrucţiunei publice, va supune în actuala seziune parlamentară proectul pentru modificarea legei învăţămîntului primar.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. IV-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat:

20,000 lei No. 48,840.
10,000 lei No. 57,994.
5,000 lei No. 7,207.
3,000 lei No. 19,400.
1,500 lei Ne. 16,430.
1,000 lei No. 55985, 53838, 55796.
500 lei No. 10358, 11323, 29768, 40166, 50229, 32552.

Indicaţiuni politice

Bucureşti. — D Al. Marghiloman a primit o delegaţie a conservatorilor din Huşi, care au venit să-i ceară oare-care indicaţiuni pentru orientarea lor politică.

D. Marghiloman le-a răspuns că d. Maiorescu ca şef de partid, are aceleaşi sentimente pe care le avea şi ca şef de guvern în privinţa colaborărei.

D' Marghiloman a adăugit că este în interesul ţării şi al partidului să se stabilească o înţelegere cu d. Take Ionescu.

A mai spus d. Marghiloman, că imediat ce se va vota legea de anexare d. Maiorescu va convoca comitetul executiv al partidului conservator, compus din parlamentari şi şefii organizaţiilor din provincie şi că hotărîrile luate atunci vor fi decisive pentru toată lumea.

Răsplata muncei

Bucureşti. — D. V. I. Radu şi d. Gh. Ştefănescu, profesori, au fost decoraţi cu răsplata muncei pentru învăţămînt.

PARLAMENTUL

SENATUL

Bucureşti.—Prezidează d. Jean Lahovari.

La comunicări, d. Şoimescu senator de Ilfov, declară că nu aprobă cele spuse de d. Saba Ştefănescu în şedinţa de eri, cu privire la continuarea colaborărei.

După d-sa acest guvern n'ar mai avea nici o noimă de a continua.

Această declaraţie a fost primită cu răceală, fără nici un aplaus şi zeflemisită de senatori; iar prezidentul, d. Lahovari, l'a întrerupt cu următoarele cuvinte:

—„Nu înţeleg şi n'are nici un rost o interpelare făcută de un senator unui coleg al său".

CAMERA

La Cameră se continuă cu alegerea diferitelor comisiuni şi subcomisiuni.

In locul d-lui Jean Th. Florescu, a fost ales în comisiunea budgetară d. Apostol.

Tot în această comisiune a fost ales şi d. Darvari.

Noi amănunte despre cuprinsul Cărţei Verzi

Bucureşti.—Astăzi s'a distribuit parlamentului Cartea verde.

Volumul începe cu documentul dela 20 Septembrie, care consistă în raportul d-lui Maiorescu către M. S. Regele asupra intervenţiilor reprezentanţilor ţărilor balcanice şi în special ale d-lui Calincoff, cu privire la intenţiunile României, într'un viitor războiu balcanic.

Din acel document rezultă că d. Maiorescu, a răspuns, că Romînie va păstra v strictă neutralitate din moment ce n'ar fi vorba de o schimbare de teritoriu.

*

Un al doilea document importat este acel de la 22 Octombrie care consistă în propunerea d-lui Poincaré, care a fost acceptată şi de Rusia.

Această propunere cuprinde programul următor:

1) O intervenţie comună pe lîngă Constantinopol şi Statele balcanice.

2). Dominaţiunea turcă mărginită la Constantinopol şi împrejurimi şi cuprinzînd o linie, care să meargă de la Gura Marţei până la Marea Neagră, cuprinzînd şi Adrianopolul.

3). Albania autonomă sub suzeranitatea Marilor Puteri.

4). O conferinţă a Marilor Puteri cu participarea României.

Adeziunea Rusiei poartă menţiunea că trebue să se admită şi rectificarea liniei dobrogene cerută de România.

*

Cartea verde se încheie cu textul telegramei de la Peterburg prin care se arată că Rusia nu mai insistă în chestia Cavalei şi renunţă la revizuirea păcei de la Bucureşti.

D-ră germană de bună condiţie, profesoară autorizată, dispunînd încă de cîteva ore, doreşte a da lecţiuni de l. germană în familii mai bune. Informaţii la administraţia acestui ziar.

Prima societate a femeilor israelite pentru ajutorarea lehuzelor

Maternitate Israelită

Institut de faceri

Se caută de urgenţă moaşă cu diplomă.

I. BEINER

Str. Ştefan cel Mare No. 2 bis.

Cel mai bine şi complect asortat cu

INCALŢAMINTE (străină)

Fabric. original **Fortschritt** şi **Viro** calitate prima-durabilitate garantată.

Jambiere de pele şi stofă. Ultimile Modele pentru Domni, Doamne şi Copii Transport nou de **Şoşoni** şi **Galoşi** (Veritabil Ruseşti).

Mare depozit de cămaşi, flanele, ciorapi, gulere, manşete, cravate, batiste etc. Calităţi superioare — Forme frumoase şi distinse.

Mare depozit *de Articole de voiaj, umbrele şi bastoane.*

Bogat asortiment de *Măsuşerie* de la cele mai repurtate Case franceze şi engleze. Precum şi tot felul de obiecte de toilletă.

Toate se vînd cu preţurile cele mai convenabile.

Cu ocazia Sft. serbători *„Exposiţie Permanentă"* cu *Ultimile noutăţi.*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. — Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele urmatoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, [illegible], pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scăparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrica Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% ECONOMIE!

prin intrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

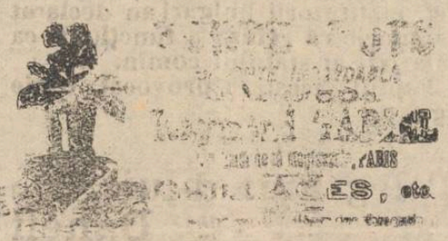

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varietăţi, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de cap, *Migrenele, Gutrelgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale* acute şi diverse cauze [illegible] tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiu se ia 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue de la mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droghişti şi Farmacişti.

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2040 - Joi 21 Noemb 1913

Liga dezbinării

Discuțiunile și polemicele în jurul gravelor incidente dela Congresul „Ligei Culturale“ sunt departe de a fi încheiate. Ar fi și din cale afară ciudat ca, în jurul unor atari conflicte, ziarele să nu alimenteze disputa, cînd opinia publică este așa de puțin informată și luminată.

Am lăsat să se scurgă cîteva zile, pentru ca, odată liniștea restabilită, să putem arunca o privire cu totul obiectivă asupra celor petrecute și cari interesează toată suflarea cultă a țării. Iar pentru o mai deplină obiectivitate, vom lua informațiunile dintr'un ziar mai puțin bănuit și mai puțin părtaș la pătimașe discuțiuni. Cităm din darea de seamă a ziarului *Inainte*:

D. *N. Iorga*, vorbește de amestecul oamenilor politici în activitatea Ligei.

Amestecul acesta, spune d. Iorga, nu poate de cît să fie dăunător intențiunilor nobile și scopurilor curate ale ligei culturale.

D. *Bogdan-Duică*. Ați venit aci să discutați chestiunea evreiască, sau să faceți procesul persoanelor din sînul Ligei și al partidelor politice?

D. *N. Iorga*. Eu declar că nu voi mai continua pînă ce d. președinte al Ligei nu-mi va răspunde la întrebarea pe care i-am formulat-o.

Sgomot. Tumult.

D. *V. Arion*. Declar pe onoarea mea că atunci cînd chestiunea va veni în parlament, dacă partidul conservator va schimba această stare de lucruri...

(Din cauza tumultului d. Arion nu-și poate termina fraza).

D. *N, Iorga*. In luna Mai d. V. Arion mi-a vorbit cu totul altfel. D-sa era atunci de părere că trebuește rezolvată chestiunea evreiască.

D. *Bogdan-Duică*. D voastră atribuiți d-lui V. Arion ceea înși-vă ați susținut la Academie.

D. *N. Iorga*. Văd că sunt terorizat și ca atare nu mai am ce căuta aci. Plec și-mi dau din nou demisia din comitetul central al Ligei.

Dialogul este perfect edifiant. Cu temperamentul d-sale de impulsiv incurabil, care duce sinceritatea pînă la brutalitate, francheța pînă la cruzime, d. N. Iorga—cel mai nesociabil om, tocmai din cauza spontaneității—a dat în vileag una din acele incoherențe și contraziceri cari fac din d. Virgil Arion un tip clasic de arivist, gata să se deszică necontenit, să se dezmintă, să se pălmuiască, să se auto-flageleze, să se sinucidă moralmente, numai pentru a găsi o aparentă forță socială, pentru a-și sprijini ambițiunea nemăsurată.

Netăgăduit, d. Iorga, în cele ce a desvoltat ulterior, a ajuns pînă la sofism și la paradox; mai mult — pînă la absurd, susținînd că nici un alt partid politic, afară de al d-sale, nu e în drept să „rezolve“ anumite probleme sociale. De ce *nici unul* ba, iar al d-sale da? Ce diferență poate fi, de această natură, între partide politice? Cine poate interzice unui partid, ori-cărui partid politic, să treacă în programul său anumite chestiuni sociale? De unde monopolul acesta al problemelor sociale, după ce s'a monopolizat, pentru același partid—mai mult imaginar partidul însuși și ocazional — patriotizmul, dragostea de neam?

Dar tot atît de netăgăduit este că d. Iorga reprezintă sinceritatea față de hipocrizia d-lui Virgil Arion și că acesta din urmă urmărește a-și face un piedestal de popularitate cu resursele Ligei și cu risicul de a o ruina.

Cele petrecute la Congresul Ligei vor deschide multă vreme ochii asupra intențiilor președintelui ei și în zadar în ziarul acestui din urmă —în „Cuvîntul“ se dau comunicate ca acel apărut aseară:

„Majoritatea publicului cititor a fost scandalizată de atitudinea pe care a avut-o d. Nicolai Iorga, la Congresul Ligei Culturale. Era foarte puțin indicat d-sa să vorbească de independența politică și să conteste dreptul de luptă *națională*, unui om care cu jertfa situației sale de partid, a organizat frumoasele meetinguri războinice de astă primăvară, — în timp ce d. Iorga dezertase și susținea o politică rușinoasă.“

Ce situație personală a jertfit d. Arion? S'o spună, ca să afle publicul mare.

Nu; hotărît nu!

Liga Culturală n'a fost creată de cît pentru unicul și marele scop de a corespunde numelui ce poartă și menirii ce i s'a destinat,— de a fi permanenta legătură de unire sufletească între Românii de aci și acei de peste frontiere; de a păstra focul sacru al Românizmului pretutindeni.

Idealul Ligei—îl simbolizează versul aprins al unui Goga, cînd trece munții ca un ecou al sufletului celor 3 milioane; este avîntul unui Vlaicu de a doborî Carpații cu elanul zborului său neoprit.

Dar sub auspiciile Ligei Culturale, aci în țară, s'au servit și se servesc veletățile unor ambițioși politici. Și cu aceasta Liga unității culturale amenință să devină o Ligă a dezbinării naționale.

Sub conducerea d-lui Arion abisul a devenit mai adînc ca oricînd.

△

NOTA ZILEI

Ospitalitate.

Citim în ziarul d-lui Gologan din Capitală următoarele:

«Ziarul «Dreptatea», spre a veni în ajutorul tuturor acelora cari caută să-și agonisească traiul în mod cinstit, oferă ospitalitatea gratuită a coloanelor sale...»

Sentimentul de generozitate pe care-l manifestă d. Gologan este vrednic de laudă. A ajuta pe toți oamenii cinstiți, iată un act de înaltă umanitate.

Decît, vedem pe d. Gologan deschizînd coloanele și dînd simplă... ospitalitate.

Teamă ne este că nevoiașii riscă să moară de foame cu asemenea ospitalitate golănească ori gologănească...

POLITICE

Va fi înțelegere?...

Iată întrebarea ce și-o pun toți acei cari se interesează de rostul lucrurilor politice dela noi.

Un moment—judecînd după oare care indicii caracteristice — s'a crezut probabilă desfacerea colaborării. S'a crezut, mulți o mai cred, unii o doresc. Era îndrituită întru cîtva credința—aceasta și din cauza unor manifestări vădite și din cauza unor motive ascunse dar prezentate de cei inițiați ca foarte serioase.

Dar iată că, tocmai în momentul cel mai important al vieței politice—redeschiderea parlamentului—se produc simptome, care invederează posibilitatea unei dăinuiri și a unei consolidări chiar a situației politice actuale.

Evident, însă, că mulți și mai cu seamă ziariștii sunt încurcați. Se vorbea de o luptă fratricidă imediat după deschiderea parlamertului—și iată că în parlament reprezentanți autorizați conservatori striga «Trăiască colaborarea», iar mandatarii se constituie în comitete pentru consolidarea situației. Se spunea prin ziare, și se făcuseră comunicări prin cluburi, că d. Al Marghiloman a declarat pe cuvîntul de onoare, că dacă pînă la 15 Decembrie nu va desface d. Maiorescu colaborarea o va desface d-sa și iată că ziarul «Conservatorul» se crede autorizat a declara că nici un ministru conservator n'a făcut vr'odată o atare declarație — dezmințire dată de altfel și de «La Politique» acum cîteva zile în numele d-lui Al. Marghiloman. Probabil că și știrea că d. Dim. Greceanu a spus, la sfîrșitul ședinței pentru alegerea d-lui Maiorescu, că s'a hotărît definitiv desfacerea colaborării, va fi în curînd dezmințită...

Cum se vede atîtea fapte care contrazic în totul prevederile de pînă acuma. Incurcătura în spiritul public și în rindurile ziariștilor ie dar explicabilă, după cum explicabil este și faptul că acum s'a trecut la cealaltă extremitate, că se vorbește de o fuziune, și vorbesc despre așa ceva ziarele adversarilor firești și cele susținute pe sub mînă.

Ce va fi? Se va produce înțelegere? Va cotinua colaborarea? Va fi chiar fuziunea? Nu știm nimica, nu afirmăm nimica.

Credința noastră este—și o spunem fără înconjur—că un guvern dovedit atît de destoinic și care a asigurat Romaniei atîtea succese are drept la viață.

Va dăinui? Cu atît mai bine pentru țară—care singura a beneficiat de roadele muncei titanice a guvernului Maiorescu-Take Ionescu.

MICI POLEMICI

Ori cît de plagiate ar fi scrierile d-lui A. C. Cuza, un lucru e sigur: cursul d-sale este cel mai original. *In nici unul din cele cinci continente ale lumei nu se ține un asemenea curs...*

*

A propos de d. Cuza. D-sa își scuză digresiunile de la curs cu formula că face ex-cursuri.

Propunem ca întregul d-sale curs dela universitate să devină un... ex-curs, iar profesorul trecut la pensie.

*

Un cetitor scrie către un redactor al „Dreptății“:

„Stimate domnule Gologan...“

Acolo domnește gologanul, care vrea să fie și „stimat“!

*

Excelentul artist Niculescu n'a prea strălucit prin rețete teatrale în orașul nostru.

Dar recordul... neincasărilor l'a ținut dăunăzi Leonescu Vampiru: 90 de lei în prima seară și 96 în a doua.

Nu știm dacă o mai dat provizie vre unei agenții.

*

„Cuvîntul“ oferă 1000 de lei cetitorilor în nu știm ce rămășag...

Banii sunt depuși la fostul prefect de județ împreună cu oarecari sume pentru inundați, spitale incendiate etc.

*

Naționaliștii exploatează cît pot discursul regretatului Conta în chestia articolului 7. Dar s'au obținut de la inaugurarea bustului lui Conta, pentru că s'a făcut fără prohod.

Cum s'ar zice: i-au pus cruce *filosofului, renegîndu-l.*

ECOURI

Numirea doctoreselor Hirsch și Abramovitsch ca profesoare la facultatea de medicină din Berlin readuce la ordinea zilei chestiunea doctoreselor.

Londra numără două sute de femei medici, Brighton are zece, Lud cinci și Manchester tot cinci. Aproape toate orașele de oarecare importanță posedă cel puțin o femee medic, iar orașele cari nu au încă, o cer.

Doctoresele cîștigă repede încrederea publicului englez și totuși în Anglia, ele nu se bucură de situația pe care o au în America unde o femee medic e considerată întocmai ca doctorii bărbați — făcîndu-se abstracție de sex. In Anglia, acei cari se adresează doctoreselor sînt femeile sărace și femeile intelectuale.

Femeea din popor care s'a chinuit, a luptat din vrista cea mai fragedă, își dă seama de capacitatea uneia din tovarășele sale și nimeni nu poate înțelege mai bine pe femeea medic, decît tot o femee. Astfel, doctoresele engleze sînt preferate la spitalele femeești.

Femeile intelectuale recurg la ajutoarele doctorului din cauza convingerei ce o au în superioritatea sexului lor. Cu toate acestea, prejudecățile persistă și multe persoane continuă a privi femeile doctorese ca pe niște infirmiere cari au izbutit să capete titlul de doctor.

*

Franța în fața Europei este titlul unei cărți care va apare în editura Fasquelle din Paris, sub îngrijirea romancierilor Marius—Ary Leblond.

Va trata despre chestiunea Alsaciei, patriotism, colonialism, forța morală a Franței, rolul femeei, rolul literaturii, raporturile Franței cu puterile slave, latine sau micile naționalități etc.

Această carte, cu ocazia evenimentelor recente, este un examen de conștiință unde noile generații își vor găsi energia și entuziasmul.

*

Intîmplări farmaceuto-aviatice. — Se știe că motoarele aeroplanelor sunt esențate cu unt de ricin. Intr'o zi un aviator constată cu displăcere că nu va putea ateriza în localitatea propusă, lipsindu-i esența.

Ateriză deci într'un tîrgușor și ducîndu-se la farmacie, ceru:

— Puteți să-mi dați 20 litri de unt de ricin?

Farmacistul tresări speriat.

— Două zeci de litri, domnule, douăzeci de litri! Vreai să te sinucizi?

Am să-ți dau 20 grame... e deajuns de suficient!...

OAMENI ȘI LUCRURI

AFORISME

Numele d-lui Titu Maiorescu nu trebuie nici odată pomenit atît de mult în cursul evenimentelor politice, ca să se unite înțeleptele pagini ce a dăruit literaturii filosofiei și sociologiei romînești.

Reproducem—numai pentru plăcerea recitirii lor—cîte-va din „Aforismele“ tipărite în al doilea volum din „Critice“:

— Omul rău se pierde prin partea sa cea bună, omul bun prin partea sa cea rea.

— Oare pârâul de la munte ar fi așa de limpede și de voios, dacă n'ar fi rece?

— Nemărginit îți este dorul: cum vrei să încapă în realitatea mărginită?

Totdeauna rămîne un prisos: desperare, sau ironie..

— Mijlocul e superior scopului și-i regulează valoarea. Prin urmare fraza Jezuiților trebuie întoarsă: mijlocul justifică scopul.

— Păzește-te a doua zi după succes.

— Nu cere de la pîrău cuprinderea mării, nici de la deal cuprinderea muntelui. In înțelesul celor mari stă și înțelesul celor mici, dar nici odată dimpotrivă.

— Treapta dintăi, pe care ne înălțăm, e un altar de jertfă.

— Intre un diamant și o gramadă de pietriș cui i-ar fi alegerea grea?

Așa între aprobarea unui om cuminte și aplauzele zgomotoase ale mulțimii.

— Care e folosul artelor?—Dar care e folosul folosului?

— Guvernele cad prin aceleași mijloace, prin care au ajuns la putere.

— Nu există prieteni în politică; există numai prieteni politici.

— Evenimentele cele hotărîtoare se ivesc pe nesimțite. Limba de pe cumpăna soartei stă în echilibru: un grăunte mai mult — și s'a hotărît mișcarea.

— Păstrează-ți emoțiunile pentru lucrurile ce le merită.

— Arta vieței? Rezervă, discrețiune, cumpătare, în genere negațiune și în rezumat, abnegațiune.

— Unde e necesitate, trebuie să fie posibilitate.

— Tot cerul senin, un singur punct negru jos, la orizont: dar acesta aduce furtuna!“.

E de prisos a spune că în lumina unor din aceste frumoase aforisme e bine, e cuminte, e instructiv a privi anumite întîmplări și împrejurări prin care am trecut, ori trecem în aceste momente.

Rodion

Spre Krakovia

II

După ce am văzut și admirat acele remășițe sfinte și scumpe poporului polon la vederea cărora desigur se redeșteaptă, se reaprinde focul dragostei pentru neamul împrăștiat, ce mocnește sub cenușa care acopere inima sîngerîndă, îmi îndreptai pașii spre catacombele, spre mormintele regești, subterană care a fost construită între anii 1873—1879 pentru înlesnirea vizitatorilor, înlocuindu-se secriile cele vechi și putrede.

Ori cît de indiferent și rece pentru asemenea moaște, ar fi vizitatorul, totuși cînd pășește pragul acestui sanctuar, pragul ce duce spre nemurire, simțește cum un fior misterios poate neîncercat pînă atunci, îi zguduie intreaga ființă și fără să vrea se descopere cu respect și evlavie, își pleacă genunchii înaintea sarcofagilor care stau înșirate pe două rînduri și în care se odihnește cenușa multor eroi. Stai parcă pironit locului și lași numai ca ochii să cuprindă întreaga încăpere, apoi pășești încet, ferindu-te să nutrezești; te oprești la fie-care sicriu și citești pisania depe lespedea care închide mormîntul. Cîte amintiri, cîte icoane nu evoacă mintea și ca într'un caleidoscop, se perindează înaintea sufletului tablouri pline de viață, fapte odată trăite și petrecute. Acum ei însă dorm somnul cel veșnic, cel fără sfîrșit!

Colo în fund în sarcofagul cel simplu de piatră, inegrit și acoperit cu praf, doarme *Kasimir cel Mare*, reformatorul și ocrotitorul orașului, intemeietorul universității (1374), al multor biserici și clădiri care grăesc și astăzi despre acest monarch, care a dat drepturi și privelegii cetățenilor, înconjurînd și orașul cu întărituri puternice.

In apropiere se află sicriul regelui *Ion Sobieski*, cel care a scapat Viena și creștinatatea de puterea osmanliilor, învingînd trufia și atot puternicia semi-lunei, care voia semeț să strălucească depe turnul domului sf. Ștefan.

Apoi sicriul eroului revoluționar *Kosciuszko*, a prințului *Poniatowski*, ai mai multor regi din dinastia *Iagelonilor*, *Wasa* precum și mai multor regine foaste principese din casa de *Austria*.

Totul e iluminat cu electricitate iar becurile răspîndesc o lumină misterioasă, care împreună cu tăcerea profundă ce domnește în acel loc, mărește impresia și solemnitatea momentului și desigur că la mulți li s'a intipărit în inimă imaginea neștearsă a celor văzute.

In centrul orașului, în mijlocul pieței se află o clădire foarte interesantă atît ca stil cît mai ales prin vechimea sa, un fel de bazar în care se vînd fel de fel de obiecte, alimente, lucruri casnice, postăvărie etc.

Pe la 1257 regele *Boleslaus* supranumit *rușinosul* clădește pe acest loc niște prăvălii pentru negustori indigeni și străini, cari vindeau postav de fabricație polonă, flamandă și germană formînd astfel o stradă sau cuartier al unei anumite breasle. Cu timpul sub diferiți regi se ridică și se mărește clădirea căpătînd forma actuală, o amestecătură de stil gotic și al renașterei italiene cu diferite ornamente săpate în piatră, cu embleme a diferiților regi poloni iar de ambele laturi se află cîte un gang cu arcade de un aspect plăcut și atrăgător. Clădirea are 120 m. lungime 18 m. lățime, prețioasă rămășiță a unui monument din evul mediu, care depune mărturie de întinsul comerț pe care îl făcea odată acest oraș.

Niște scări de piatră duc spre primul etaj, în care se află o expoziție permanentă de tablouri și museul național. Bogata colecție de tablouri reprezintînd episoade din istoria poporului polon, din viața romană, prigonirile creștinilor din primele veacuri etc. te impresionează și te subjugă, iar numeroasele colecții de fosile, lucruri de artă, arme, suliițe, zale, diferite obiecte întrebuințate de barbați celebri etc. constitue un bogat material pentru cercetări și studii istorice. In apropiere se află și un turn înalt, datînd din secolul XV, singură rămășiță dela vechia primărie care a fost pe acest loc. In zilele de tîrg, piața care inconjoară această clădire e foarte animată și cercetată de populația rurală din împrejurimi, îmbracată în portul caracteristic neamului slav. In general tipul blond, bine legați, plăcuți la vedere, cu părul lung pieptănat cu o cărare la o parte, căciulă în 4 colțuri cu o dungă neagră, blăniță de miel sau pălărie de formă conică, trunchiată, împodobită cu pene și altă găteală ca și la țaranul romîn. Femeile se remarcă prin bogăția coloritului, al

hainelor şi al panglicelor întrebuinţate la coafura părului. Nu mai puţin interesant e şi vestitul evreu galiţian, negustor din naştere, care învîrteşte întreaga piaţă.

Şi Krakovia are biserici multe şi istorice, adevărate tesaure de artă şi bogăţie. Ast-fel biserica *Sf. Maria* din piaţa tîrgului, cu 2 turnuri înalte, datează dela 1226. De remarcat e vestitul *triptychon gotic* dela altarul principal, o lucrare minunată, sculptat numai în lemn de vestitul *Veit Stwozs* între 1477—1489. Partea din mijloc reprezintă adormirea maicei Domnului cu cei 12 apostoli, celelalte părţi reprezintă scene din viaţa sfintei Mariei şi restignirea lui Hristos. Figurile sunt aşa de bine şi natural executate iar florile şi celelalte ornamente aşa de fin şi cu măestrie sculptate în cît ai ilusia obiectului natural.

Mai sunt şi alte biserici interesante unele din secolul XI ca biserica *Sf. Aegydius* în apropierea de Wawel; biserica *Sf. Andrei* din anul 1100, singura biserică care şi a păstrat, pe din afară tipul roman în construcţia ei etc. şi în toate vei găsi ceva de admirat, lucruri preţioase, antichităţi rare spre bucuria cercetătorului.

La biserica *Sf. Varvara* m'au frapat stolurile de porumbei ce mişunau pe piaţă dinaintea bisericei ca pe vestita piaţă *san Marco* din Veneţia.

De remarcat mai e şi universitatea înconjurată de un parc frumos cu aula, diferite săli, archiva, muzeul etc. Ea se numără printre universităţile cele mai vechi din Europa, bucurîndu-se de un mare renume, atrăgînd tineretul de pretutindine chiar şi de prin Germania deşi şi acolo erau destule universităţi.

Printre învaţaţii mai însemnaţi, care au ilustrat această înaltă instituţie culturală vom aminti numai de marele reformator al astronomiei, pe celebrul *Nikolaus Kopernikus* descendinte al unei vechi familie despre care analele oraşului vorbesc încă de la 1362.

Iassiensis

INFORMAŢII

▪ *Cuvîntul*, **într'o notă necuviincioasă la adresa d-lui Al. A. Badareu, se hazardează a vorbi de oameni care n'ar trebui să îndrăznească să iasă pe stradele Iaşului. Acel om este actualul ministru al lucrărilor publice —, care, ie doar notoriu, a făcut atîta rău Iaşului şi ieşenilor.**

Găsim că ziarul *Cuvîntul* ie prea îndrăzneţ, nu cînd atacă pe d. Badareu dar cînd vorbeşte de cei care n'ar trebui să aibă curajul de a eşi pe stradele Iaşului.

Nu de alta dar lumea se gîndeşte imediat la anumiţi colaboratori ai *Cuvîntului*, cărora le trebuie cu adevarat un mare curagiu, pentru a strabate strada principală.

▪ *D. Al. A. Badareu venind în Iaşi, Duminică, via Paşcani, adică la ora 11 şi 20, s'a dus direct la cimitir pentru a depune o coroană pe monumentul lui Vasile Conta.*

Acest lucru l'am spus lămurit — cu toate aceste Cuvîntul *găseşte de cuviinţă să facă idioate jocuri de cuvinte pe tema că d. Badareu a avut* intenţia *să se ducă dar nu şi-a transformat* intenţia *în fapt.*

D. Badareu a fost la festivitate, întovărăşit de d. Gh. Lascar — asta-i adevărul.

▪ *Avîndu-se în vedere că anul acesta cursurile şcolare s'au deschis mai tîrziu ca de obicei, ministerul instrucţiunii a dispus ca la şcolile secundare de băeţi şi fete anul şcolar să se împartă în trei bimestre, iar cursurile să dureze pînă la 20 Iunie.*

In acelaş timp ministerul a suprimat serbările şcolare de muzică şi gimnastică.

▪ *D. Stefan Negruzzi, prefectul Judeţului, a plecat aseară în Capitală, în interes de servicin.*

▪ *Joi 21 Noembrie c. fiind serbătoare (Intrarea în Biserică), ziarul „Opinia" nu va apare până Vineri 22 c., orele obicinuite.*

▪ *Dl. Ch. C. Stănilescu, profesor de desemn industrial la şcoala de arte şi meserii a fost distins cu medalia „Răsplata muncii pentru învăţămînt clasa I". Printr'o eroare de transmisiune s'a anunţat aseară că s'a decorat Gh. Stefănescu în loc de Gh. C. Stănilescu.*

▪ *Astă seară excelentul artist Niculescu joacă* Scrisoarea pierdută *de nemuritorul Caragiale.*

Indemnăm publicul ieşan să asiste la spectacol.

▪ *O telegramă semnală de d. dr. Mezincescu, subdirectorul general al serviciului sanitar anunţă serviciile sanitare locale că în judeţele unde a bîntuit holera mai apar cazuri sporadice. S'au luat măsuri în consecinţă şi consiliul de higienă, convocat zilele aceste, va fi sesizat de această chestiune.*

— *D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, soseşte mîne dimineaţă în localitate cu acceleratul de 7·50.*

▪ Aflăm că d. Prof. C. Parhon, cu începere de Miercuri 27 Noembrie, va da consultaţii gratuite pentru boale nervoase şi mintale în fiecare Miercuri după amiază între orele 2 jum. şi 3 jum. la biroul de primire al spitalului Sf. Spiridon.

▪ Locuitorii Alex. Toma Codreanu şi Panaite Gh. Todiresei din satul Comana (com. Poeni), au fost maltrataţi în drum de către mai mulţi indivizi.

Pacienţii au fost trimişi la spitalul Sf. Spiridon din Iaşi, iar agresorii au fost arestaţi.

▪ Necunoscuţi rău-făcători au dat foc la mai multe unelte agricole ale d-lui S. Haimovici, arendaşul moşiei Sîrca.

Se fac cercetări.

▪ Un incendiu, de care se crede a fi fost pus, a distrus o şiră de paie de grîu a d-lui E. Gutmann, arendaşul moşiei Singer (Gropniţa). Postul de jandarmi anchetează.

▪ In conferinţa cercului cultural al învăţătorilor care s'a ţinut la Redul Tatar au vorbit în şedinţa intimă învăţătorii Neculai Popovici şi Grigore Creţu despre studii asupra naturii fizice şi psihice asupra şcolarilor.

Şedinţa publică nu s'a putut ţinea din cauza lipsei auditorilor.

▪ In vederea congresului societăţii ortodoxe a femeilor romîne. care se va ţine în ziua de 23 Noembrie şi la care vor participa numeroşi vizitatori din ţările locuite de Romîni, numita societate a cerut revizoratului şcolar suspendarea cursurilor şcoalelor primare, pentru Sîmbătă după amiază, în scop ca corpul didactic să poată asista la şedinţa congresului.

▪ Ministerul a aprobat un concediu de 40 zile d-nei Maria Dugan-Opaiţ, institutoare din Tg.-Frumos.

⁂ D. C. Bulai a fost numit notar suplinitor cl. III-a în comuna Baltaţi în locul d-lui C. Potop, pus în disponibilitate.

▪ In personalul inferior din inspecţia VI-a mişcare Iaşi s'au făcut pe ziua de 16 Noembrie mai multe avansări.

▪ D. Maxim a fost numit agent de control pe lîngă fabricele supuse controlului statului, din judeţul Iaşi, în locul d-lui Popovici transferat.

❑ Ministerul instrucţiunei publice a hotărît ca la 1 Decembrie să se ţină un nou examen de absolvire pentru acei elevi care au căzut şi care au împlinit 20 de ani.

▪ Societatea de bine facere „Fraterna Romînă" din Iaşi, în adunarea generală ce s'a ţinut la 15 Noembrie şi-a încheiat bilanţul pe anul trecut. avînd la venituri 19969 lei 10 bani, iar la cheltueli 1904 lei 65.

▪ Ni se anunţă că alegerea comitetului la Centrul studenţesc va avea loc Duminică 1 Decembrie.

In vederea acestei alegeri un grup de studenţi au convocat pe toţi studenţii la o consfătuire generală, Vineri 22 c. în localul casei de cetire de la Bărboi.

▪ Au fost supuse regimului silvic în baza art. 1 din legea promulgată în 1910 următoarele păduri din Judeţul Iaşi:

1) Pădurea Cotul-Morei, din comuna Prisacani, suprafaţa 28 h, 75 arii, proprietatea Ioan Irimescu şi Eufrosina A. Bantaş;

2) Pădurea Oprişeni, de pe moşia Oprişeni, comuna Ţuţora, suprafaţa 10 h. proprietatea Ion Irimescu şi Eufrosina A. Bantaş.

▪ „Monitorul Oficial" de azi publică decretul prin care d. docent Barbu Demetrescu, actualul conferenţiar, cu titlul provizor, la catedra de drept civil a facultăţii de drept locale, a fost numit cu titlul definitiv.

▪ „Monitorul Oficial" de azi publica toate mutaţiile şi înaintările făcute în armată pe ziua de 1 Noembrie.

▪ Ministerul instrucţiunei publice a hotărît că anul acesta avîndu-se în vedere epoca înnaintată la care s'au deschis cursurile şcolare, anul şcolar 1913-14 să fie împărţit în trei bimestre.

▪ Examenele suplimentare de capacitate, ca specialităţi secundare, pentru specialităţile: Cosmografice şi dreptul, economic politic şi instrucţia civică, se vor ţine în ziua de 1 Februarie în localul Universităţii din Bucureşti.

▪ Inspectorul financiar Volceanu a invitat azi dimineaţă la administraţia financiară, pe toţi pensionarii statului, în chestia celor două bonuri sustrase. asupra cărora d-sa anchetează.

▪ S'a hotărît ca acei preoţi care şi-au susţinut mai bine tezele în conferinţele pastorale să şi le tipărească, pentru a se putea distribui preoţilor, din întreaga eparhie a Moldovei.

▪ D. Alexandru Gheţu a fost numit oficiant inferior gradul al treilea la poştă pe baza titlului de licenţiat în drept.

▪ D. loc.-colonel Const. Nicolau, din reg. 8 roşiori, a fost avansat colonel şi numit comandantul reg. 7 roşiori „Cuza Vodă" în locul vacant.

▪ D. căpitan Voiculescu Gheorghe din reg. 5 calaraşi, a fost avansat maior la vacanţa ce este în reg. 7 roşiori „Cuza-Vodă".

▪ Sesiunea Curţii cu juri din Neamţ care a fost prezidată de d. consilier S. Zăhărescu, s'a închis astă-zi.

▪ D. docent Barbu Demitrescu conferenţiar provizor de drept civil la facultatea de drept din Iaşi, a fost numit cu titlu definitiv.

▪ Terminîndu-se examinarea medicală a noilor recruţi, s'a făcut eri încorporarea lor.

Jurămîntul probabil se va depune pe ziua de 15 Decembrie, cu mare solemnitate.

▪ **Succesul de la Atena**.—Presa străină, a mai tuturor ţărilor continuă să se preocupe de pacea greco-turcă, şi de intervenţiunea şi rolul pe care a avut-o Romînia în încheierea ei.

Chiar presa engleză care—iarna trecută—nu era atît de ostilă, nu se da de-o parte în a nu ne recunoaşte partea hotărîtoare pe care am avut-o în această pace.

Astfel *Birmingham Daily* într'un articol „cît a ajutat Romînia la încheierea păcei", spune, între altele: *succesul intervenţiunei d-lui Take Ionescu e datorit declaraţiunei sale categorice, că nu ar trebui uesocotit cum că guvernul romîn a decis să facă se se respecte tractatul de la Bucureşti.*

Bystander publică un instantaneu luat pe bordul vasului „Regele Carol", care reprezintă pe d. Take Ionescu şi Talaat-bey, instantaneu însoţit de următoarea legendă: „hotărînd pacea Europei d. Take Ionescu, faimosul ministru romîn, în vederea de înţelegere cu Talaat-bey, întrevedere din care a izvorît pacea greco-turcă".

Pe de altă parte ziarul *Novoie Vremia* declară că încheierea păcei greco-turcă nu se datoreşte de cît numai diplomaţiei romîne.

▪ In zilele de 23 şi 24 Noembrie a. c. se va ţinea în Iaşi al 3-lea Congres al societăţii Ortodoxe Naţionale a Femeilor Romîne. La acest congres vor participa numeroşi oaspeţi din toate ţările locuite de Romîni.

Congresul se va ţinea după următorul program: Sîmbătă 23 Noembre: Ora 10 dim. Tedeum la sf. Mitropolie. — Ora 3 p. m. Şedinţa Congresului în sala Teatrului.—Ora 8 şi 3/4 seara, Mare Festival la Teatrul Naţional.

(Biletele se găsesc la membrele din Comitet şi agenţia Maximovici).

Duminică 24 Noembre ora 10 jum. Inaugurarea grădinei de copii în str. da Socolei.

Ora 4 inaugurarea institutui Societăţii din str. Carp.

▪ „Păcat cu gîndul" este titlul unei piese într'un act, datorită confratelui nostru Const. Riuleţ. Asupra lucrării vom mai reveni.

▪ Inaugurarea noului „Maternităţi" întemeiată de societatea Ichuzelor israelite va avea loc Duminică 1 Decembrie.

▪ Amintim publicului ieşan că mîne seara, joi, are loc prima reprezentaţie a trupei franceze Jolly-Duboscq cu „Les Eclaireuses".

▪ La teatrul naţional se va reprezenta în cursul lunei Decembrie „Visul unei nopţi de vară" într'o excelentă traducere a d-lui G. Topîrceanu.

▪ In loc de a lua act că s'a tranşat diferendul între direcţia serviciului sanitar şi Epitropia sf. Spiridon pentru primirea bolnavilor contagioşi, „Mişcarea" continuă subscripţia publică, de altfel fără ecou, pentru izolarea bolnavilor.

▪ Aseară trupa d-lui Niculescu n'a mai dat reprezentaţia anunţată, din cauza prea slabelor încasări.

❑ *Simbătă 23 Noembre c.* se va da o frumoasă *Serată Dansantă* în sala Caragiale foastă Pastia, de către societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi.

Publicul vizitator va fi distrat în tot timpul seratei, de excelenta muzică Militară a Regiment. 13 Stefan cel Mare. La această serată se anunţă distracţii cu totul nuoi, ce se rezervă publicului vizitator.

▪ La examenul de capacitate grupa matematecilor, au reuşit la proba scrisă următoarele candidate, în ordinea alfabetică: Balacescu Elena, Balteanu Eliza, Chirescu Domnica, Dugan Castano Maria, Grozescu Vera, Georgescu Elena, Grecescu Eugenia, Malanu Elena, Mihailescu Olimpia, Nicolau Eugenia, Popescu Elena, Radescu N. Lucreţia, Şerbănescu Aurelia, Spinger Aurelia, Spinger Marta, Văleanu Alexandrina, Zotu Eliza.

Examenul oral se va începe Duminică 24 Noembrie, orele 2 jumătate p. m la Universitate şi se va ţinea în ordinea alfabetică de mai sus.

Candidatele se vor prezenta la cancelaria facultăţii de ştinţi.

▪ Un arhitect al ministerului de interne a vizitat astăzi palatul Sturza în vederea amenajării lui pentru toate serviciile sanitare de la 23 Aprilie înainte.

▪ Podgorenii ieşeni care vor să participe la congresul ce are loc la Bucureşti în zilele de 21, 22 şi 23 Noembrie sunt înştiinţaţi că biletele de participare sunt depuse în Iaşi la Magazinul d-lui dr. Manoilescu şi că de aci îşi pot ridica biletul pentru reducerea de 50 la sută pentru C. F. R.

▪ Mîne Joi 21 curent împlinindu-se trei luni de la încetarea din viaţă a mult regretatei Doamne Profira Gh. Giurcăneanu un serviciu Divin se va oficia la orele 9 dim. în Biserica Buna Vestire de către Prea Sfinţitul Arhierau Antim Petrescu, înconjurat de un numeros cler şi acompaniat de excelentul cor al Bisericei.

▪ **Universitare.**—Concursul pentru bursa de 100 lei, de la stat, pentru facultatea de ştiinţe, se va ţine Joi 21 Noembrie a. c. ora 9 jum a. m.

— D. Spacu va începe cursul de chimie minerală, la secţia agricolă, Vineri 22 Noembrie, ora 5 p. m.

— D. Vasile Dimitriu va începe cursul de drept comercial maritim cu d-nii studenţi de la doctorat Mercuri 20 Nov. ora 5 jum. p. m.

— D. rector a universităţii a fixat pentru Duminică 1 Decembrie, alegerea comitetului centrului studenţesc.

— D. Niculescu-Otin a fost numit suplinitor la catedra de chimie tehnologică.

Pînă în prezent această catedră fusese suplinită de d. Anastase Obreja.

— Rezultatul examenelor de la facultatea de drept se va da în ziua de 25 Noembrie.

— Comisia examinatoare, de la facultatea de ştiinţe, a început astă-zi cercetarea tezelor.

▪ Tablou: De membrii corpului didactic primar din oraşul Iaşi, repartizaţi pe secţiuni pentru conferinţele lunare ce se vor ţine în anul şcolar 1913 | 914:

Secţia I.—Şcoala „Gh. Asachi" (Preş. d. L. Matasariu):

Mihai Pastia, Ed. Cozmiţă, V. Grigoraş, Pr. Al. Popovici, V. Agapi, Gr. Stegărescu, Em. Mărgăritescu, Ema Briul, Cl. Popescu, Maria Teodorescu, Maria Guţu, Nat. Florescu, Hel. Constantinescu, Natalia Popea, Elena Porozan, Elena Antonescu, Alice Mănescu, Aglaia Gheorghiu, Constanţa Jelea, Constanţa Palade.

Secţia II.—Şcoala „M. Cogălniceanu", (Preş. d. N. Ionescu):

Const. Vartic, I. C. Tăzlăuanu, Gr. Roiu, Laura Roiu, Viorica Lecca, Maria Buţureanu, Margareta Roiu, Elena Vartic, Maria Tulbure, Adela Botez, Lucreţia Dimachi, Eufr. Dimachi, Rozina Buşilă, Tereza Ionescu, Iulia Motăş, Nat. Lateş, Rozalia Ghibănescu, Viorica Atanasiu, Ana Mancaş, Maria Drăgulănescu, Viorica Coroi, Eug. Manoliu.

Secţia.—Şcoala „V. Adamachi", (Preş. D. Sachelarescu):

P. E. Stoica, Alex. Tenie, I. V. Cucu, Nat. Zaharia, El. Silvestru, Elena Stătescu, El. Popovici-Puiu, Sofia Stănescu, Ortansa Popescu, Ana Scobai, E. Dimachi, Maria Săvinescu, Euf. Todirescu, Lucreţia Borcescu, Nat. Popescu, El. Costache, Eug. Dimitriu, Cl. Ştefăniu, Ortansa Păun, Maria Stoica, Nat. Mărgineanu.

Secţia IV. — Şcoala „Pr. Ferdinand", (Preş. Ioan Apostol):

Sofia Rosin, Luiza Stoica, An. Ioanide, Paula Petrea, Nat. Oiaga, Aristia Botez, Lucia Vasiliu, El. V. Popovici, Nat. Mitescu, H. Ghidionescu, Maria Simionescu, Maria Lăzărescu, C. Tincu, Sofia Dumitrescu, Maria Paotazi, Gh. Ştefănescu, Gh. Vasiliu, S. Dimitriu, Eliza Manoliu.

▪ In astă seară, trupa teatrului naţional, pleacă la Focşani, pentru a inaugura. Teatrul Pastia din acel oraş.

Trupa noastră va juca mîne, *Fîntîna Blanduziei*, Vineri *Scrisoarea pierdută* şi Sîmbătă *Zorile*.

▪ Orchestra conservatorului care a început să cînte în antracte la teatrul naţional, de la 9 Noembre, e compusă din 23 persoane. Cu conducerea orchestrei—d. profesor Mezzetti, directorul conservatorului, fiind prea ocupat, a delegat pe d. Ciolan Antoniu, care s'a reînters în ţară după ce a stat 4 ani la Dresda.

Berăria „ZIMBRU"

Restaurant German de primul rang

Ca reclamă de deschidere

Intre orele 9 1/2 şi 11 1/2, a. m. se serveşte

Gulaş, Ţap sau şpriţ, cu pîine 55 bani

Băuturi indigene, şi străine

Precum şi mincări calde şi reci la orice oră din zi şi noapte cu preţuri moderate.

Serviciu prompt

▪ **Germinal**, adaptare cinematografică după romanul celebrului scriitor Emile Zola se reprezintă astăseară Mercuri 20 Nov. în sala Circului Sidoli (Teatru Pathé-Frères). E cel mai mare film din toate reprezentate pînă în prezent.

La reprezentaţia de astă seară se desfăşoară *opera completă*, cuprinzînd 8 părţi.

„Germinal" e cea mai renumită adaptare cinematografică primită cu entuziasm pretutindenea. Cine a cetit opera uriaşă, va revedea-o identic, în toate amănunţimile. Cine n'a cetit-o va cunoaşte-o în întregime, complectă, în cele mai mici detalii.

D-nul Henry Krauss, celebritatea dramatică franceză interpretează rolul lui Etienne Lantier, celelalte roluri sunt jucate de cei mai renumiţi artişti ai scenelor pariziane.

Jocul actorilor care fascinează intens, acţiunea întreagă a piesei care se desfăşoară în acele regiuni pe care ni le descrie însuşi *marele autor Zola*, înalţă acest film la o adevărată operă cinematografică de nespusă valoare, o operă care va fi călduros salutată de toţi spectatorii.

In mutismul scenelor este o veryă fulgerătoare, de oare-ce rama ecranului însufleţit încadrează tot ce are Parisul superior în arta teatrală.

Uriaşul film „Germinal" a fost reprezentat la Castelul Peleş înaintea familiei noastre regale.

Majestăţile Lor au urmărit cu cea mai mare atenţiune întreaga desfăşurare, fiind emoţionate de scenele atît de mişcătoare. M. Sa Regina, al cărei caracter nobil şi senzibil e în deobşte cunoscut, a privit cu ochii plini de lacrimi dulcoasele scene.

După reprezentaţie, Curtea Regală a adresat o scrisoare plină de laude Direcţiunei Casei Pathé-Frères, relevînd atît splendoarea compunerei cît şi jocul superior al interpreţilor.

Repetiţiile, scenariile, desfăşurarea şi impresionarea cinematografică a acestui colosal film, au durat 18 luni.

Broşura explicativă, imprimată în 250 mii exemplare se oferă gratuit la cerere.

Mîne Joi 21 Noemvrie matineu la 4 1/4 ore ziua şi reprezentaţie serală la 9 ore.

Raporturile Austro-Romîneşti

— Discuţiile din delegaţiunea austriacă —

Viena. — Comisiunea pentru afacerile străine a delegaţiunii austriace a aprobat raportul asupra budgetelor externelor.

D. Iskuzt constată că printre Romînii transilvăneni nu există nici o tendinţă de separaţiune. Regimentele ungare credincioase regelui şi-au împlinit, în recentele evenimente şi în poziţiunile cele mai delicate, dătoria lor către rege şi patrie.

Delegatul Chorin regretă, că cuvintele călduroase pronunţate de d. Berchtold, asupra raporturilor cu Romînia, nu au găsit ecou în discursul Tronului romîn.

Oratorul protestează cu energie în potriva afirmării tendenţioase că răcirea raporturilor cu Romînia se datoreşte politicei ungureşti faţă de naţionalităţi.

CURA — Cea mai raţională de Unt de peşte pentru ADULŢI şi COPII — e numai aceia cu:

UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

Actele diplomatice în chestia balcanică

Cuprinsul „Cărţei Verzi“ despre acţiunea Romîniei

— Primele documente.—Faze incipiente.—Traţativele cu d. Daneff.—Acţiunea de la Londra.—Textul documentelor

Suntem în posesiunea unui volum din Cartea Verde, *în care sunt redate documentele diplomatice privitoare la acţiunea României în criza balcanică.*

Vom utiliza şi reda aceste documente pe rînd—intru cît suntem în imposibilitate de a le reda toate deodată. Odată cu publicarea acestor documente vom face şi comentariile necesare pentru a scoate în relief toate fazele importante şi valoarea acţiunii săvîrşite.

*

După cum am spus şi eri documentul No. 1 cuprinde un raport făcut de d. Maiorescu M. S. Regelui, din care rezultă că Romînia va pastra stricta neutralitate intru cît nu ar fi vorba de o schimbare a hărţii balcanice. Toate celelalte documente pînă la acel care poartă No. 18 se raportă la diferitele demersuri şi comunicări de natură a arata buna-voinţa puterilor pentru Romînia.

Cu documentul No. 18 ajungem la faza propriu zisă de tratative, intru cît este vorba de ceia ce urmează să se petreacă la Londra între d. Daneff şi reprezentantul Romîniei.

Intr'adevăr, la 15/28 Decembrie 1912, ministrul afacerilor străine dă indicaţiuni reprezentantului nostru la Londra asupra a două chestiuni:

1) Reuniunea ambasadorilor marilor puteri la Londra;

2) Negocierile cu Bulgaria, în special cu d. Daneff.

In ce priveşte al doilea punct şi în special chestiunea fruntariei Dobrogiei, documentul cuprinde textual următoarele:

„Fiind date relaţiile de prietenie actuale între Bulgaria şi Romînia, pe care dorim să le facem şi mai strînse pe viitor, nu poate fi vorba nici de compensaţii teritoriale, nici de linii strategice, ci numai de o rectificare de fruntarii, care să prezinte o garanţie şi o sigurantă pentru viitor despre sinceritatea simţimintelor prieteneşti reciproce, înlocuind—în momentul cînd se aduce o aşa de mare atingere tratatului dela Berlin — graniţa actuală, impusă nouă prin acel tratat, în contra voinţii noastre şi înlăturînd ori-ce neînţelegere între cele două state“.

Documentul spune mai departe:

„Chestiunea pe care o punem astă-zi a fost „sous entendue“ cînd am pastrat neutralitatea care a permis, sau în ori ce caz a înlesnit, succesele bulgarilor faţă de turci.“

Aceluiaş ministru d. Maiorescu îi telegrafiază la 18 | 31 Decembrie 1912:

„Negociations avec Mr. Daneff sont urgentes. Nous demandons une ligne frontière partant à l'occident de Turtukaia, arrivant au Sud d'Ekréné — avec ou sans Dobritsch. Offrons pont sur Danube et appui diplomatique.“

Aceluiaş ministru, document No. 22 d. Maiorescu îi telegrafiază în chestinnea participării la conferinţă cu data de 20 Decembre 1912:

„Si vous êtes admis à la réunion des Ambassadeurs, soutenez exclusivement les intérêts roumains. La Roumanie à Londres ne doit pas paraître à la remorque d'une autre Puissance.“

*

Din acest moment intrăm în faza tratativelor de la Londra, care se ştie, au dat loc la atîtea discuţiuni şi atacuri contra guvernului.

Documentul No. 24, cuprinde următoarea telegramă a d-lui Tache Ionescu adresată d-lui Maiorescu, cu data de 21 Decembrie 1912.

— *„Conversation d'une heure avec Mr. Daneff à nous trois. Il a reconnu que la situation avait empiré. Ses instructions ne lui permettent pas d'offrir plus que le contenu de la dépêche de Mr. Mişu d'hier. Nous lui avons exposé combien la situation pouvait devenir dangereuse. Sur nos insistances pressantes, il a promis de soumettre notre entretien à Sofia et demander nouvelles instructions, qu'il éspere obtenir dans quelques jours-Nous avons tenu un langage tres energique, mais notre conviction est que la Bulgarie se sent trop forte pour que les menaces soient efficaces“.*

Documentul No. 28 cuprinde o telegramă a d-lui Take Ionescu către d. Maiorescu, cu data de 25 Decembrie 1912 din care rezultă că d. Daneff a comunicat prin scris, şi nu telegrafic convorbirea avută cu d. Take Ionescu şi că Daneff se refuză de a mai trata, *întru cît d. Maiorescu ar fi declarat d-lui Kalincoff,* că prezidentul Camerei bulgare ar fi luat angajamente şi că acelaşi lucru l'ar fi spus d. Take Ionescu şi d-lui Poincaré.

Documentul continuă:

— „Am explicat d-lui Daneff că nu am spus d-lui Poincaré, de cît că am avut impresia că d. Daneff ar fi favorabil, ceia ce constituia dreptul meu. D-sa a recunoscut lucrul, dar a declarat din nou că nu mai poate trata. I-am declarat atunci că plec. D. Daneff a răspuns:

— *„Pas de rupture, mais le gouvernement bulgare devrait charger une autre personne“.*

*

Documentul No. 30, cuprinde răspunsul telegrafic al d-lui Maiorescu, către d. Take Ionescu datat din 26 Decembrie 1912:

— *„Si les Ambassadeurs s'etonnent que nous n'ayons pas causé avec les Bulgares au moment de leur mobilisation, ils sont mal renseignés. J'ai fait clairement prevoir à Mr. Kalinkoff, future demande eventuelle et il ne le conteste pas, mais je n'ai jamais dit a Mr. Kalinkoff que Mr. Daneff a pris des engagements. C'est un mauvais pretexte“.*

*

Documentul No. 31 arată cît de gravă devenise situaţia la sfîrşitul lui Decembrie 1912.

In adevăr la 26 Decembrie 1912, d. Maiorescu telegrafiază reprezentantului nostru la Londra, document No. 31:

— „Din telegramele d-lui Ghica de la Sofia rezultă că guvernul bulgar a dat d-lui Daneff depline puteri pentru a trata şi conchide cu noi. Cererea sa de nuoi instrucţiuni pare a fi un mijloc de a tergiversa. Romînia nu poate accepta un astfel de sistem.

Din ordinul M. S. Regelui, suntem decişi a ocupa milităreşte teritoriul dobrogean, cerut prin depeşa noastră precedentă, fără a mobiliza şi fără a declara războiu, dacă Bulgaria persistă a fi refractară la propunerile noastre amicale“.

Din documentul No. 32, care constituie un raport adresat de către d. Maiorescu, M. S. Regelui, rezultă că aceiaşi declaraţiune a făcut-o primul ministru, în aceiaşi zi, d-lui Şebeko, Ministrului Rusiei şi Prinţului Fuerstenberg, ministrul Austriei, ambii veniţi să vadă pe primul ministru; şi că le-a spus că dacă Bulgaria continuă a tergiversa, Romînia va ocupa milităreşte teritoriul cerut.

*

Iată acum textul scrisoarei, pe care d. Poincaré, fost prezident de consiliu şi actualmente prezident al republicei franceze, a adresat-o d-lui Take Ionescu în chestia declaraţiei d-lui Daneff şi despre care scrisoare s'a vorbit de repetate rînduri în presa romînă.

Scrisoarea constitue documentul No. 34:

Présidence du conseil.

Paris le 10 Janvier 1913

Mon cher Ministre,

„Je ne comprends pas qui a pu parler a Mr. Daneff de ma conversation avec vous. C'est, en tout cas, quelqu'un qui a éte mal renseigné, car je n'ai pas gardé le souvenir que vous m'aurriez affirmé l'existence d'engagements pris par Mr. Daneff.

Vous m'avez dit qu'il avait larsé a Bucarest l'impression d'etre favorable à un arrangement; que le Gouvernement Roumain avait, à sa venue, conçue l'espoir d'une solution et que vous avez ensuite eprouvé une deception en ne recevant, après son depart, aucune proposition précise. Je vous ai répondu que je m'etais moi même entretenu avec Mr. Daneff de cette question de frontière, que, dans l'interet de la paix européene, je souhaitais, comme tout le monde, qu'elle s'arrangeât, mais que Mr. Daneff m'avais fait, en ce qui concerne Silistré, et la volonté des habitants, des objections graves et impressionnantes, dont je ne pouvais pas me faire juge.

Je compte toujours que vous me ferez le plaisir de vous arreter à Paris a votre retour.

Croyez à mes sentiments de haute consideration“.

(ss) R. Poincaré

*

Credem interesant de a releva că din documentele cuprinse în CARTEA VERDE, rezultă că prima dată cînd s'a vorbit de linia Turtukaia-Balcic a fost în ziua de 29 Octombrie st. v. adică 15 zile după depunerea jurămîntului actualului consiliu de miniştri şi 10 zile după ce a avut loc primul consiliu de coroană al actualului cabinet.

*

In numărul nostru viitor, vom continua cercetarea mai departe a importantelor documente, cuprinse în „Cartea verde“.

AMELY BARASCH
CAROL KRATENSTEIN
LOGODIŢI

Iaşi, Noembrie 1913.

Felicitările se primesc Duminică 24 Nov. orele 2—6 p. m. în casele d-lui Zisu Barasch, str. Păcurari.

BANCA MOLDOVA
SOCIETATE ANONIMĂ

S'a mutat de la 26 Oct. în palatul ei propriu din Str. Caza Vodă.

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei“

Scrisoarea d-lui Păltineanu

Bucureşti.—D. Barbu Păltineanu a adresat o scrisoare ziarului „Adevărul“, prin care dă oare cari explicaţiuni cu privire la alegerea de la baroul Capitalei. Desminte afirmările d lui Comşa şi spune că n'a fost contra candidaturei d-sale.

Congresul societăţei Femeilor ortodoxe

Bucureşti.—In vederea congresului Femeilor ortodoxe, ce are loc în Iaşi în zilele de 23 şi 24 Noembrie, d. Ministru al lucrărilor publice a acordat o reducere pe căile ferate de 50 la sută pentru clasele I şi II şi de 75 la sută pentru cl. III-a.

Conflict ruso-turc

Paris.—Ştirea că Rusia ar fi protestat în potriva numirei unui general german ca comandant al corpului I din Constantinopol este prematură.

Fapt este, că guvernul rus a intervenit la cabinetele din Paris şi Londra, relevînd primejdia ce ar rezulta, în cazul cînd Turcia ar da comandamentul trupelor din Constantinopol unui general. german.

O distincţiune a d-lui Disescu

Giurgiu.—Aseară s'a întrunit comitetul executiv al partidului conservator-democrat, şi a proclamat pe d. Disescu ca şef al organizaţiunei locale.

Omorîrea unui grănicer rus

Dorohoi.—Grănicerul Iacob, de la postul Molniţa, zărind nişte pescari, încercînd să treacă cu o barcă Prutul pe ascuns, i-a somat să stea. La refuzul acestora, grănicerul romîn a tras un foc de puşcă, la care însă a ripostat grănicerul rus, rănind pe Iacob.

La rîndul seu grănicerul Iacob ochind pe grănicerul rus, l'a rănit mortal cu un foc de puşcă.

Procurorul din Dorohoi a plecat la faţa locului, pentru a ancheta cazul.

Delegaţii sîrbi în audienţă

Bucureşti — Ministrul Serbiei la Bucureşti, a prezentat azi d-lui Badareu miministrul lucrărilor publice, delegaţii sîrbi veniţi pentru a trata punctul unde urmează să se facă joncţiunea liniilor ferate romîne sîrbe.

S'a decis ca prima şedinţă a ambelor delegaţiuni să aibă loc Vineri la orele 3 după amiază.

Eliminările din liceul de Botoşani

Bucureşti. — La ministerul de instrucţiune s'a primit un raport al direcţiunei liceului din Botoşani, cu privire la eliminarea unor elevi.

Raportul spune, că elevii au fost eliminaţi, nu din cauza grevei, dar fiind că au avut o purtare necuviincioasă, iar după întrunirea conferinţei, s'au intrunit la o cofetărie şi au rostit cuvinte jignitoare la adresa profesorilor.

Ministerul a ordonat o anchetă.

Audienţă

Bucureşti. — M. S. Regele a primit aseară în audienţă pe d. Take Ionescu.

Desmintirea unui interviev

Bucureşti. — D. general Crăiniceanu desa[illegible] interviewul ce l'ar fi obţinut de la d-sa ziarul Pesti Hirlap în chestia evreească.

Doleanţele funcţionarilor de la C. F. R.

Bucureşti.—O delegaţiune a funcţionarilor de la C. F. R. a prezentat astăzi d-lui ministru al lucrărilor publice, un memoriu cuprinzînd expunerea nevoilor acelor funcţionari.

Ei cer: 1). Sporirea salariilor. Nici un salar să nu fie mai mic de 90 lei. Uniforma pentru funcţionarii inferiori să fie în contul statului.

2). Să li se plătească orele suplimentare în cazurile de întîrziere a trenurilor. 3). In consiliul de disciplină să poate fi aparaţi de un alt funcţionar; 4). pensia să fie socotită după leafa avută în momentul eşirei la pensie şi nu după medie.

In ce priveşte doleanţele pendinte de ministerul lucrărilor publice şi care nu sunt în legătură cu jertfe băneşti, d. Badareu a promis că le va satisface imediat. Celelalte vor trebui să fie admise pe cale budgetară.

In ce priveşte chestiunea pensiilor, ea este de resortul ministerului de finanţe care singurul are a decide.

Demobilizarea în Serbia

Belgrad.—După ziare, demobilizarea definitivă a armatei sîrbe va fi din non amînată sine die, de oare-ce rezerviştii chemaţi vor trebui să asigure graniţa până ce vor fi înlocuiţi prin noii recruţi.

Căderea guvernului francez

Paris.—D. Poincaré a primit demisia cabinetului şi a însărcinat pe miniştrii demisionaţi cu expedierea afacerilor.

Mîne va primi pe d-nii Barton, Budost şi Deschanel pe care li va consulta asupra situaţiei.

Ministrul grec la Constantinopol

Athena. — Poarta agregînd numirea d-lui Panas ca ministru la Constantinopol acesta din urmă va demisiona din postul de ministru de externe şi va pleca la noul său post.

Se crede că urmaşul său va fi d. Streit, ministru la Viena.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea loteriei cl. IV-a a Regatului Romîn.

Au cîştigat:

70,000 + 300 lei No. *3,226.*
1,000 lei No, 24,592.
500 lei No. 27,608, 42,553.
300 lei No. 2692, 1853, 2580, 14,814

PARLAMENTUL

SENATUL

Bucureşti.— Senatul procede la alegerea comisiunei pentru respuns la Mesagiu.

Sunt aleşi d-nii Th. Rosseti, M. B. Cantacuzino, dr. Istrati, Barbu Delavrancea şi Eugen Ghyca Budesti.

Senatul trece apoi în secţiuni pentru alegerea preşedinţilor, vicepreşedinţilor şi secretarilor de secţie.

Se anunţă viitoarea şedinţă pentru Marţi.

CAMERA

Bucureşti.— Camera a trecut în secţiuni pentru a alege preşedinţi şi secretarii biurourilor.

Probabil Camera va lua vacanţa pînă Luni.

Doctor S. Dulberger
de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.
— Telefon No. 101 —

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Magazinul de Confecţii
PENTRU DAME
Maximilian Demek
s'a mutat în strada Lăpuşneanu
(Casele d-nei Drossu)
Magazin ocupat înainte de firma Sali Porjes
Se recomandă pentru Confecţionare *de* Rochii *Tailleur şi de* Bal, Soiree, *etc*
— PĂLĂRII MODEL —
Se vînd **Stofe, Garnituri,** *etc. Se îmbracă* **Bumbi** *din stofa clienţilor.* **Se plisează** *orice stofe.*
Expoziţie de modele de Rochii, ultima creaţiune

O veste bună!!
Nu comandaţi nici o haină pînă nu vizitaţi
Magazinul „Lumei Elegante“
Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze şi franceze, precum şi ultimile modele de veste fantezie.
Magazinul „Lumei Elegante“
Str. Caza-Vodă, 42

S. MAGDER
AVOCAT
Strada Căpitan Păun No. 8

De Inchiriat
Casele Str. L. Catargiu, 17
Camere, bae, apă, canal, grajd, etc.

De vînzare *Trăsură cauciuk şi 2 cai de trăsură, jum. sînge.*
Str. Lascar Catargi, 17.

10 lei lunar *învaţă ori cine franceza sau germana la curs seara de la 8—11 de 3 ori pe săptămînă.*
Se fac preparaţii speciale elevilor de curs primar şi secundar.
V. EMIL *Profesor Str. Sf. Teodor 36 (în curte).*

Intristaţii: Econom Constantin I. Ştiubeiu, Natalia şi Alex. Popovici cu ficele lor: Lucica, Ilenuţa şi Florica, Dimitrie şi Zamfirita Ştiubeiu, Mihai şi Alexandrina Ştiubeiu cu fiul lor Costăchel, Ioan şi Paulina Ştiubeiu, Alexandru şi Smaranda Brandia, Ecaterina Brandză, Smaranda Brandză, Zoe Brandză, Emil Branfiză, Caliopia şi Marcel Brandză, Elena Dudău, Alexandru A. Brandia, Gh, Brandia, Nicu C. Brandză, Dimitrie C. Brandză, Maria şi Econom P. Savin, Preotul Ioan I. Ştiubeiu cu soţia sa Maria, Ecaterina şi Gavril I. Ştiubeiu cu copii Maria şi Dimitrie, I. Ştiubeiu cu copii, soţ, fiică, fii, ginere, nurori, nepoate, nepoţi, frate, surori, cumnaţi şi cumnate, au nemărginita durere a face cunoscut pierderea prea iubitei lor

†

Maria C. Ştiubeiu
născută Brandză

In etate de 72 ani, după o lungă şi grea suferinţă a încetat din viaţă în ziua de Marţi 19 Noembrie 1913 ora 9 şi un sfert seara.

Inmormîntarea va avea loc Vineri 22 Noembrie a. c., ora 2 p. m.

Cortegiul va pleca de la locuinţa defunctei curtea bisericei Bărboiu la Cimitirul Eternitatea.

In loc de ori-ce altă înştiinţare.

Iaşi, Noembrie 1913.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produse de următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% ECONOMIE!

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

SIROPUL D-lui ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta cătuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusei vechile, bronchitelor, tusei măgăresei, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* care se resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antaiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mârzescu No. 17

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2041 – Sîmbătă 23 Noemb 1913

Se face dovada deplină cît de splendidă a fost politica externă a guvernului de colaborare și cît de pătimașă a fost campania detractorilor acestei acțiuni:

Se știe formula adoptată de toți acei, pe care succesul guvernului îi doare. Norocul—nu capacitatea guvernului ne-a servit. Căci—spuneau ei—pentru ca să se creadă că a fost alt-ceva de cît noroc ar trebui dovedit că guvernul de colaborare a prevăzut izbucnirea celui de al doilea război balcanic.

Prima dovadă s'a produs—declarațiile categorice făcute în astă privință unui redactor al ziarului «Universul» de către M. S. Regele.

A doua dovadă—tot atît de strălucită—o face cuprinsul documentului No. 89 din *Cartea Verde*, **care constitue un raport adresat de d. Maiorescu Majestății sale Regelui** *și poartă data de Vineri 8 | 21 Februarie 1913.*

Iată textul documentului:

„După însărcinarea M. S. Regelui, am fost astă-zi la d. G. Gr. Cantacuzino, președintele Senatului, pentru a-i comunica din partea Majestății sale că este de prevăzut peste scurt timp o schimbare a situațiunei în Balkani, *care va da prilej Romîniei să și manifeste preponderența într'un mod hotărîtor*; că alianța între Bulgari, Serbi și Greci—după toate probabilitățile — se va desface în curînd și că pînă atuncea nu este prudent ca Romînia să aibă o atitudine războinică ci din contra să-și unească stăruințile cu ale Marilor Puteri pentru restabilirea păcei. *Ast-fel va crește autoritatea Romîniei în Europa*, și aceasta îi va fi de cel mai mare folos la momentul oportun".

Sublinierile sunt ale noastre—iar detractorii să mai spuie un cuvînt dacă mai au și un ast-fel de trist curaj.

Asupra votului obștesc

Progresul social a provocat neîndoios, o temă de prefaceri din toate punctele de vedere, dar mai cu seamă din acel al mentalității noastre.

Nu mai departe de cît acum 30 ori 35 de ani nu dădea mîna ori cui să se afișeze că e socialist. Cel ce împărtășia asemenea principii se ascundea, nu făcea paradă de ele, ba dacă se găsea în vre-o adunare oare care, nega cu putere că ar fi afiliatul unor asemenea idei. Și aceasta o făceau foarte mulți, dar mai ales acei cari aveau o întrebuințare în Stat.

Tot pe atunci trebuia să aibă cineva mare curaj să se afirme partizan al votului universal.

Ori ziceai că ești socialist, ori pretindeai a fi partizan al votului universal, pentru lumea din acele vremuri, era tot una.

Cîtă schimbare astăzi și în ce scurt timp?

Nimeni n'are nevoe să se mai ascundă. Să fie nu numai socialist, dar anarchist cineva și pentru aceasta nu se iea vre-o măsură contra lui, nici societatea nu se uită cu ochi răi la dînsul. Destul să nu comită fapte de natură a vătăma ordinea.

Avem astăzi un partid politic socialist și deci după cum e permis cui-va a se afișa că e liberal ori conservator așa are îngăduire a se zice socialist.

Cît despre votul universal, este chestiune la ordinea zilei. Asupra lui se discută și nici vorbă că nu se mai socotește cu ceva contra societății să fii partizan al unui asemenea sistem electoral.

Nu ne ascundem deci astăzi de a arăta că suntem adepții unor idei ori a altora.

Și cu toate acestea ne ascundem cînd e vorba să arătăm persoanele în care avem încredere că vor dirigui cu înțelepciune lucrul public.

Se pune în adevăr în discuțiunea cea mare chestiunea colegiului unic. Se susține că în fond el nu e altceva de cît votul universal.

Fără a lua pozițiune asupra acestui punct, mă mărginesc pentru moment a observa că practicarea unui asemenea mod de alegeri atrage după sine o sumă de alte discuțiuni și principii.

Astfel se va discuta de sigur ideia reprezentării proporționale ca și acea a reprezentării minorităților. Tot asemenea se vor manifesta păreri asupra scrutinului nominal sau scrutinul de listă.

Apoi de asemenea se va zice ceva și asupra votului pe față ca și a celui secret și altele.

Asupra acestui din urmă punct socotesc util a ne opri un moment și a face cîteva reflexiuni.

Se știe că e un fel de lozincă a se zice: *vot universal, direct* și *secret*.

De aceia știu de mai înainte că ori cîte argumente s'ar putea aduce pentru votul pe față, acesta nu va cîștiga, curent în favoarea lui nu va fi.

E bine însă ca chestiunea să fie pusă.

Un ziar liberal făcea mai dăunăzi imputări guvernelor și cu atît mai mult celui actual, că nu se interesează de mașina de votare a unui dr. Ruso.

Acel ziar îi descria mecanismul și îi lăuda ingeniozitatea cu care mașina știa să ascundă mai bine pe alegător așa că secretul să fie bine păzit.

Franța posedă pentru acest scop ceia ce locuitorii ei numesc *„isoloir"*. Ziariștii francezi zic că de acum înainte cuvîntul acesta e de domeniu public.

Unul dintre aceștia dă o fină, dar sarcastică definiție acestui izolator. El zice:

„Isolatoriu, ascunzătoare în care *Poporul suveran* se furișază de toate privirile, pentru a-și exercita dreptul său imprescriptibil și a-și proclama voința sa".

Vedeți dar că măsura aceasta de a se ascunde cetățeanul nu e ceva propriu nouă, de exemplu, ci ea este practicată de toate țerile și chiar de cele mai înaintate.

Este drept a observa că noi nu taxăm tocmai bine pe cei ce n'au curajul opiniunilor lor.

Aici însă, în materie electorală, pare că pentru toată lumea cuvintele au alt înțeles. Nu prea găsești care să protesteze contra votului secret. Nu se cere numai de cît să ai curaj, să-ți manifești pe față încrederea, ci toate măsurile se ieau pentru a te asigura mai bine de secret. Opiniunea publică se manifestă în acest sens.

Și cu toate acestea n'ar trebui să fie așa. Cetățeanul este chemat la fiecare patru ani să-și exercite dreptul său suveran.

Or se pare că el s'ar zice: „da, sunt suveran, da, sunt venit astăzi să dau pe față dreptul acesta al meu, da, am venit să dau încrederea sinceră acelui pe care în deplinătatea conștiinței mele îl socotesc a fi cel mai apt, mai potrivit împrejurărilor.

Insă 'mi-e frică de primar, notar, preot, profesor, administrator, etc. cari toți, prin ficțiune constituțională sunt delegații mei, de aceia „cer să fiu închis cu lacăt așa că nimeni să nu poată pătrunde până la mine, ori să ghicească măcar intențiunile mele."

Dacă acest fel de a vedea lucrurile poate fi numit curaj, apoi de sigur e un curaj de a îndoasele, de sigur s'a schimbat înțelesul ce altă dată dădeam acestui cuvînt.

Sunt mulți oameni foarte curagioși cînd e vorba de săvîrșit o acțiune. Merg mulți la rezboiu cu seninătate, săvîrșesc ori sunt capabili a săvîrși fapte eroice chiar, dar cînd e vorba de urnă, cînd e chestiune de curajul civic, acela adică de a se rosti pe față asupra persoanelor, atunci acel curaj se face mic de tot ori dispare.

Democrația are multe îndatoriri. Printre acestea stă negreșit și aceia ca să ai curajul de a spune lucrurile pe față, de a-ți arăta pe față părerile ce ai despre oamenii publici.

Până acum însă nu s'a ajuns nicăeri aici. In presă se atacă cu cea din urmă înverșunare acei oameni publici, ba ori ce moderațiune în expresiuni este lasată de o parte. Totul însă se face sub *masca anonimului*. Cînd ziarul, care se înjosește în așa fel, e strîns cu ușa scoate înainte un om de pae, pe girant și-l dă răspunzător de tot ce s'a scris acolo.

Dacă s'ar cere anume condițiuni girantului măcar de onestitate și unele *titluri de învățătură*, atunci de sigur giranți nu s'ar găsi ușor, dar și ziarul s'ar lua sama.

Să sperăm însă că procesul acesta de transformare socială va aduce ca cetățenii să fie luminați asupra drepturilor de vot, să capete curaj pentru că vor înțelege bine lucrurile și deci să voteze pe față.

V. I. Radu

POLITICE

Răspuns la o infamie

Un ziar — care face concurență șantagistului Bogdan-Pitești—a lansat zilele aceste zvonul că, în cursul audienței delegației comercianților, în frunte cu d. Hagi Tudoraki, la primul ministru, d. Maiorescu ar fi ținut un limbagiu insultător pentru d. Al. A. Badareu.

Pentru or-ce om care are o urmă de bun simț știrea aceasta nu însemna de cît o ticăloșie mai mult a unor calomniatori netrebnici. De acea nu i s'a dat nici o atenție, n'a fost relevată de noi și nici d. Maiorescu nu putea, desigur, să daigneze a răspunde la ast-fel dă ticăloșii.

D. Hagi Tuduraki, însă, căruia foaia de scandal în chestie îi atribuia paternitatea zvonului, a crezut de cuviință să intervie. Ziarele *Conservatorul* și *La Politique* publică într'adevăr, în numărul de ieri următoarele:

D. D. Hagi Teodoraky, președintele Camerei de comerț, pe care un redactor al nostru l'a văzut, ne-a autorizat să desmințim afirmațiile ziarului „Facla", cari-i atribue declarații neconforme adevărului cu privire la întrevederea ce d-sa a avut împreună cu delegația industriașilor, cu d. președinte al consiliului.

Onor d. D. Hagi Teodoraky nu a făcut comunicări de cît asupra răspunsului favorabil ce a primit de la d. Maiorescu, care a promis delegațiunei să dea toată atenția transporturilor pe c. f., de îndată ce va termina cu preocupările externe și nu a avut să se pronunțe asupra nici unei alte chestiuni, cu atît mai puțin asupra raporturilor dintre miniștri.

Declarațiile ce i se atribue, în această privință, sunt neexacte și d. D. Hagi Teodoraky le desminte.

Dezmințirea ie complectă, desăvîrșită. Ziarul în chestie a mințit, a mințit cu nerușinare.

Ce însamnă însă în vasta și dubioasa lui activitate ziaristică o ticăloșie mai mult?

NOTA ZILEI

Ce e de aflat...

Acum cînd d. ex-chimist Șumuleanu s'a băgat reporter la d. Bogdan Duică în afaceri de mobilizare, iată ce am dori să descopere d-sa.

Ce sumă anume a subscris patriotul iașan A. C. Cuza în folosul mobilizaților astă vară?

După cît știm, n'a rămas om cu dare de mînă—și slavă domnului economistul iașan e chiabur de-abinele—care să nu fi contribuit la această inițiativă de ajutorare sociale.

Așa dar să afle reporterul acreditat: ce sumă a subscris unde a depus-o; ce număr poartă chitanța.

Cercetările trebuie să fie discrete, căci, din exces de modestie fără îndoială, numele d-lui Cuza nu s'a tipărit nicăeri astă vară,—în nici o listă publică oficială, ori particulară.

Se așteaptă rezultatul anchetei șumuleniste.

Părerile altora

Cînd scrim aceste rînduri, suntem siguri că mulți dintre compatrioții noștri—și cu toată discrețiunea iesuiticului „de modo nemo sciat" — își vor fi schimbat „convingerile", pe care unii interesați vor fi căutat să le întroneze în cugetele masselor, — privitoare la ultima acțiune diplomatică a României și a conducătorului ei—d. Take Ionescu, anume în pacea greco-turcă.

Fapt evident este că ori-care ar fi în adevăr convingerea pe care ne-am face-o noi — în de noi — despre cutare acțiune sau om, — trăind la un loc și avînd interese protivnice, care pot da loc la patemi și josnicii,—nimeni nu ne poate cumpăni și judeca mai bine, de cît străinul, care vede, neîndoelnic, prin prisma obiectivității, ceea ce noi cumpănim cu sentimentalitate.

După toate atacurile și defavorabilele aprecieri — naționale — *ale acțiunei d-lui Take Ionescu la Atena—presa străină vine să-și spună ea* cuvîntul hotărîtor.

Ziarele tutulor țărilor vorbesc de dînsa, și de împrejurările în legătură cu ea, de urmările și de urzătorul ei.

Chiar *„Novoie Vremia" glăsuește: „influența diplomatică rusească a dat greș, atunci cînd Bulgarii și-au întors armele contra aliaților lor, pricinuind propria lor înfrîngere. Și aici — iarăși — marile puteri laolaltă, și nici Rusia, individual, n'au izbutit să stăvilească măcelul fratricid, ci tocmai Romînia,—iar acum la cererea Regelui Carol și a cabinetului său, Turcia și Grecia au încheiat o pace care neîndoelnic va fi stabilă și durabilă".*

Pe de altă parte ziarele engleze se întrec care de care, în a recunoaște marele rol pe care d. Take Ienescu l'a avut în încheierea acestei păci. Și „Birmingham Daily" și londonezul „Bystander" nu se lasă mai prejos în a acorda ministerului romîn, cele mai măgulitoare laude.

Cum vedem străinătatea pare a avea cu totul alte păreri față de acțiunea diplomatică a d-lui Take Ionescu, de cum le-ar avea mulți din noi,—și de sigur—după cum spuneam la început — aceste păreri nu pot fi de cît cele juste, ele necuprinzînd nici o parte de interes sau de patimă.

E o lecție ce ni se dă, ca multe altele, dar care, ne temem, va rămîne tot atît de infructuoasă.

Dinu

MICI POLEMICI

„Cuvîntul" zice că în Moldova plutește amenințătoare, umbra d-lui Badareu".

...Lor *nu era greu să le facă umbră, la toți!*

*

„Cîtă dreptate am!" își intitulează un articol d. Em. Protopopescu-Pake.

Ce e de mirat? Directorul „Dreptății" are toată *Dreptatea de partea lui.*

*

In sfîrșit „Cuvîntul" își face bilanțul într'un articol:

Privești în urmă, atît amar de drum făcut degeaba; privești înainte și vezi neantul..."

Noi le-am spus-o de mult...

*

E o mică și veche manie a lui A. C. Cuza de a saluta cu „ghit-șabes" tot ce se întîmplă... sîmbăta în lagărul advers.

Acum are ghinion că nu-și poate plasa „spiritul": congresul femeilor ortodoxe cade, la Iași, tocmai în zi de sîmbătă...

*

Agramatul Chilone într'o chilonetrică corespondență iașană din „Dreptatea" comite cîteva sute greșeli de limbă, stil, gramatică. Un record!

*

„Programul nostru" se publică pentru a doua zeci-a oară în „Cuvîntul".

O marfă care nu se'ntreabă!..

*

O subită ieftenire a peștelui în Iași.

Poate pentru că e lipsă de... apă?

*

Erată. Intr'o mică polemică s'a tipărit, cu privire la bustul Conta: „pentru că s'a făcut prohodul", în loc de: „nu s'a făcut".

OAMENI ȘI LUCRURI

UN DASCAL

Grație amabilității d-lui Lascar Antoniu, am putut intra cu o oară mai înainte în posesiunea unui volum proaspăt apărut și care—nu știm în ce scop — a fost distribuit, gratuit, în Senat, de către autorul lucrării.

Volumul, foarte roșu, se intitulează „Spitalul, Coranul, Talmudul, Cahalul, Franc-Masoneria"—și autorul, care se intitulează „profesor de fiziologie la facultatea de medicină din București" este complect copt pentru... Mărcuța.

Am cunoscut numele de Paulescu dintr'o veche polemică întreprinsă contra unei lucrări a profesorului N. Leon din Iași. Dar de-atunci încoace profesorul pomenit a degringolat și a devenit un Moralescu în știință.

„Spitalul" se intitulează întâia bucată, —o conferință pentru studenți:

„V'am chemat ca să vă fac cîteva lecții clinice, și v'am chemat aci căci n'am avut unde în altă parte. Intr'adevăr, pentru mine nu este loc în spitalele din București..."

Nu e un loc în spitale; dar sunt ospicii, pentru acel ce scrie mai departe:

„Ceea ce vor aduce ei, sunt idei personale ale unui om de genin....

Lancereaux murind, mi-a lasat mie greaua povoară de a duce la bun sfîrșit o carte de o importanță capitală, pe care n'a avut vreme s'o termine...

O asemenea moștenire e peste puterile mele. Aici, în București, mai ales sunt ca într'un puț. Ori cît voi striga, nu mă va auzi nimeni.

...„Vom organiza o falangă romînească care (sic) să meargă să arăte Franței că cel mai mare dintre medicii lumei este fiul ei..."

Și numai de cît savantul... fiziolog trece la studiul... Coranului, Talmudului, Cahalului, Masoneriei, Răscoalei din 1907 și alte asemenea... boli ale rărunchiului, căci autorul anunță în Introducere că va studia afecțiunile rărunchiului.

Sunt oameni care sufăr de piatră la rinichi; dar sunt autori cari au piatră la creer.

Dintre aceștia face parte și d. Paulescu, autorul „fiziologiei filosofice", care e atît de original, în cît plagiază „spiritul" unui emul de Iași, poreclind mereu pe Dobrogeanu-Gherea, „Nuhăm Katz".

Plagiat grosolan din cursul de economie politică al unui alt nebun, pe care nu e nevoe să-l mai numim.

Rodion

Primim următoarele:

UN CULPABIL

Colegul meu d. A. Popov, într'unul din seria de articole în care s'a ocupat de chestia studențească, a dat opiniei puplice drept culpabili pe acei ce din motiv de... „genialitate"—(e cuvîntul dumnealui)—n'au frequentat și n'au dat atenție centrului și mișcărei studențești pornită de la el. E o părere și aceasta, care după prescriptele de politeță isvorîte din principiile civilizației, trebue respectată. Dar e și mai mult decît o părere; e o acuzație. Acuză și denunță ca culpabili pe cei 200 de studenți care nu cunosc steagul și pe portarul centrului.

Conform unei elementare regule de drept, acuzația a avut cuvîntul întâi, d. Popov a acuzat, foarte inofensiv de altfel; și eu ca unul din mulții culpabili încerc o apărare.

Sunt un culpabil eu și cei 200 de studenți în creerul cărora nu s'a repercutat cine știe ce aclamații și declamații de oameni care par a voi să exploateze tinerețа noastră, fiindcă n'am compromis zilele mari ale neamului văcătuindu-ne în fața hotelului Traian, și nu ne-am bătut cu pumnii în piept în piața Unirei, vărsînd imaginare valuri de sînge în timp de pace, pentru ca în timp de răsboi... nu vreau să vă spun ce-au făcut.

Suntem niște culpabili fiindcă n'am autorizat prostia unui președinte să servească cetățenilor întru toate răbdători, la orice ocazie, cu aer de oratorie, o imensă porție de borș național cu frînturi de membre superioare (relativ) agitate în aer, sau o supă cu alfabet într'o pălărie agitată de o mînă tremurîndă.

Suntem niște culpabili fiindcă n'am strigat „Ura" de cîte ori Zelea Codreanu și-a scuturat sumanul în gara Iași sau în cine-știe ce sală de întrunire.

Suntem niște culpabili fiindcă nu-l visăm noaptea pe „Manasse" stringînd de gît națiunea romînească, ci susținînd un mare adevăr social.

Și pentru cîte altele nu sîntem culpabili?

Pentru că credem că respectul personalității și individualitatea sunt cu mult superioare unui spirit servil și inconștient de turmă; pentru că n'am vărsat lacrimi de crocodil în chestii naționale.

Dacă ar vedea ei ce ridicule sunt aceste aere de conducători de țară și diriguitori de interese naționale, dacă ar înțelege farmecul altor idealuri mult mai modeste dar mult mai potrivite cu vîrsta noastră n'ar mai fi atîtea zeci de culpabili.

Să trăim întâi o viață sufletească individuală intensă și curată, o viață de visare și idealizm, pentru ca astfel să putem forma *pentru mai tîrziu* caractere senine, care să poată lupta și învinge în problemele sociale ce *atunci* ni se vor pune nouă direct.

Dacă căldura celor 20 de ani le-ar însufleți și lor sentimente de armonie sufletească puternice, dar modeste și individuale, tinerețа n'ar mai fi mutilată de senile preocupări politice; tinerețа studenților ar fi tinerețа celor 20 de ani, cu iubirea și veselia ei sănătoasă.

*

Karl-Heinz, Karl-Heinz, unde ţi-i Heidelburgul tău de altă-dată, cu veselia voastră nebună şi cu iubirea voastră curată şi sfîntă? De ce nu asculţi? Azi studenţimea nu mai cîntă şi nu mai iubeşte; ea ţine severe şi ridicole discursuri în chestii... naţionale.

Noi suntem culpabili sau ei?

Natura a stabilit legi peste care nu trebue să păşeşti, şi nu le poţi dispreţui fără a fi pedepsit. Ne va veni timpul cînd să ţinem discursuri lungi şi reci, dar nu va mai veni timpul cînd să cîntăm şi să iubim.

Sunt un culpabil?

O, erum, erum, erum
O quae mutatio rerum!

D. Botez

Societate berlineză pentru Balcani

— De la corespondentul nostru special —

Acum cîteva zile s'a constituit în Berlin o mare societate pentru a proteja *exportul produselor germane în Balcani.*

Scopul societăţei e în primul rînd a avea în toate centrele principale din Balcani cîte o persoană de încredere, cari vor da orice lămuriri referitoare atît exportatorilor cît şi cumpărătorilor din ţările balcanice.

Camerile de comerţ şi consulatele dau fără nici o cheltuială, referinţele cerute marilor fabrici şi caselor de export.

Conducerea societăţei e încredinţată următoarelor 12 persoane, şefii marilor fabrici şi caselor de export, cari formează presidiul societăţei şi următoarelor 20 de persoane, care formează consiliul de administraţie:

1. D. Ackermann, şeful firmei Ackermann şi Co., München.
2. Director Dessauer, din firma Frister şi Rossmann, Soc. pe Acţiuni.
3. Director Blum, in firma Anhalt, Maşch. Act. Ges.
4. A. Hirsch, în firma Kupfer şi Messigwerke, Act. Ges.
5. Directorul dr. H. von Jacobs als soc. Levante Linie, Hamburg.
6. Director Lexin, în firma Berlin-Gubener, Hutfabr. Act. Ges.
7. Kommerzierrat Kirchner in firma Act. Ges. Kirchner, Leipsig.
8. General-direct. Zörner în firma Masch. Bau Aust. Humboldt.
9. Baurat a | D. Münchow, Berlin Frieden.
10. Geh. Kommerz, I. Schlossmann.
11. Membru al Reichstagului d. Stöve direct. general, Chem. Fabr. A. G. in Zeitz.
12. Director Arthur Vrancken în firma Speditions A. G. Köln.

Consiliul de administraţie se compune din următoarele persoane:

1. Consulul general serbesc I. Auspitzen, München.
2. Cons. gen. grecesc Adelssen, Berlin.
3. Alexanderwerk A. v. des Nahmer, Remscheid.
4. Anergesellschaft. Berlin.
5. Dr. Dörkes Boppard, redactor şef al Naţional Zeitung.
6. Dr. Arthur Donig, avocat, Berlin.
7. Carl Ernst şi Co. Akt. G. Berlin.
8. Gasmotorenfabr. Akt. Ges. Köln.
9. Gasmotorenfabr. Deutz, Köln.
10. Robert Haberling, cassa de Spedition.
11. Banquerul Alex. Hertzer.
12. I. W. Hofmann, fabrica de vagoane Bresiau.
13. Sindikus dr. Ernst Jäckh, Berlin.
14. Max Koll, A. Ges. Chemnitz.
15. I. G. Kretschmer şi Co. Frankfurt a | M.
16. Dr. Lülsdorf, Köln, (avocat).
17. Director general Emil Pinkau, Leipzig.
18. A. Schaefer Berlin, Wilmersdorf.
19. Fraţii Schoeller, Düren (Rheinland).
20. Karl Zeiss, Iena.

*

Societatea s'a adresat la cele mai principale Casse de export şi fabrici cari se interesează pentru exportarea produselor lor în ţările balcanice cu rugămintea, ca să nu se mai tipărească numai în limba franceză, cataloagele şi Preis couranteie ci şi în limba romînă pantru a fi la îndemîna tuturora. Tot odată vor fi protejaţi tineri romîni cari vin în Germania numai în mod trecător pentru a studia limba germană şi o branşă oare-care. Astfel de tineri vor fi plasaţi la casele de export din oraşele principale din Germania şi Camerile de comerţ vor fi invitate a face cunoscut societăţei acele firme cari se declară gata a primi astfel de tineri ca voluntari.

Societatea e înscrisă în registrul tribunalului din Berlin ca societate juridică şi morală.

Sediul e Berlin W 35: Lützow Strasse 89, unde au a se adresa toate corespondenţele.

S. Z.

De Inchiriat

Caseţe Str. L. Catargiu, 17

Camere, bae, apă, canal, grajd, etc.

De vînzare *Trăsură cauciuk şi 2 cai de trăsură, jum. sînge.*
Str. Lascar Catargi, 17.

INFORMAŢII

Precum se ştie, în zilele de 23 şi 24 Noembrie, are loc în Iaşi, al treilea congres al Societăţei Femeelor Ortodoxe.

D. Al. A. Badareu, care soseşte Duminecă dimineaţă în Iaşi, va lua parte la serbarea inaugurărei şcoalei superioare de fete şi frebeliane, a societăţei, care are loc în aceiaşi zi.

Camera deputaţilor va fi reprezintată la acest congres prin d. N. Cananau, care a fost delegat cu aceasta.

— D. A. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, care a plecat aseară în Capitală, se va reîntoarce Duminecă dimineaţă la Iaşi.

— Zilele acestea se va depune pe biuroul Camerei, proiectul de lege prin care se înfiinţează catedra de clinica oftalmologică pe lîngă facultatea de medicină din Iaşi.

— In proiectul pentru deschiderea de noui credite pentru cursul budgetar 1914, care se va depune Marţi pe biroul Camerei, este prevăzută suma de patru milioane pentru complectarea atelierelor la C. F. R. din Iaşi, pentru a putea efectua lucrări pentru reparaţii de maşiui şi reparaţii şi construiri de vagoane.

Reperaţiunea pe conducta de la Timişeşti fiind terminată, apa a fost redată conductei, aşa că cel mult pînă mîne dimineaţă, va fi distribuită în oraş.

In astă seară vor sosi în localitate d-nii deputaţi transilvăneni Iuliu Maniu şi Aurel Vlad, pentru a lua parte la desbaterile de mîne ale societăţei ortodoxe.

In locul defunctei Elena Mîrzescu a fost numită inspectoare a şcoalelor profesionale de fete d-na Charlotte Adelsberg, directoare a şcoalej profesionale gradul II din Bucureşti şi care a demisionat acum din învăţămînt.

Se crede că d-ra Elena Văcărescu, marea scriitoare, va sosi în Iaşi Sîmbătă ori Duminică. D-sa se va interesa de proiectul organizării cercului „Analelor" în Iaşi.

In urma deciziunei ministerului de culte, s'au înfiinţat în judeţul şi oraşul Iaşi, următoarele şcoli complimentare: oraş la şcoala No. 4; judeţ în comunele Coarnele Caprei, Prisacani şi Vlădeni.

In învăţămîntul secundar al băeţilor din Iaşi, sunt vacante 8 ore de limba franceză.

D. I. Istrati, impiegat clasa întăi la administraţia financiară Iaşi, a fost avansat subşef de secţie şi mutat la Galaţi pe ziua de 16 Noembrie.

D. Iacob Heul, fost agent de constatare a fost numit împiegat definitiv clasa II-a, în locul d-lui Istrati.

Duminică 24 Noembrie cu ocazia congresului societăţii ortodoxe naţionale a femeilor romîne, un parastas se va oficia în catedrala mitropoliei de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, pentru soldaţii morţi în Bulgaria.

Epitropia Sft. Spiridon a primit anul acesta 600 de cereri de ajutorare, cu lemne şi bani, din fondurile ce se împart cu ocazia hramului Sft. Spiridon.

De eri au încetat a se mai primi cereri, de oare ce tabloul a şi fost alcătuit de d-nii efori Riegler, Kogonat şi Cristea.

Fondul ce se împarte e din donaţiunile: Elena Manu — 11.000 lei, soţilor Suceveanu 1000 lei, şi Anton Gerianu 200 lei.

D. N. Duca a fost numit învăţător la şcoala din Hiliţa, comuna Costuleni, în locul învăţătorului N. Munteanu, transferat la şcoala din Sculeni.

In urma modificărilor făcute, preşedinţii la conferinţele lunare ale institutorilor vor fi:

D. E. Cosmiţă la S. I. şcoala „Gh. Asachi", N. Ionescu la S. II şcoala „M. Kogălniceanu", D. Sachelarescu la S. III şcoala „V. Adamachi", I. Apostol la S. IV şcoala „Principele Ferdinand", şi d. C. Brudariu la Tg. Frumos.

In întîmpinarea oaspeţilor cari sosesc mîne dimineaţă, pentru a participa la congresul societăţii Femeilor ortodoxe, va eşi şi o delegaţie a preoţilor din localitate.

Această delegaţie se va ocupa în primul loc de găzduirea preoţilor din Bucovina şi Ardeal.

Tot în vederea acestui congres au sosit în localitate un mare număr de preoţi din judeţ.

Consiliul de higienă al oraşului, va fi convocat în cursul septămînei viitoare. Consiliul se va ocupa de circulările direcţiunei generale a serviciului sanitar, în chestia prevenirei holerei.

I P. S. S, Mitropolitul Pimen a sosit astă-zi dimineaţă în localitate cu acceleratul de 7 50.

D. avocat Lupaşu de la Botoşani ne scrie că nu este exact că d-sa ar fi plecat în ziua cînd martorii d-lui Teodorescu, profesor la conservator, ar fi putut să-l găsească încă la Iaşi.

D-sa declară că se află şi astăzi la dispoziţia martorilor d-lui Teodorescu.

D. dr. Flor a adresat tuturor medicilor din oraş o circulară cu privire la posibilitatea ivirii unor cazuri holerice, atrăgîndu-le atenţia că laboratarul de higienă e la dispoziţia medicilor pentru analizele ce le-ar crede necesare întru stabilirea diagnosticului.

A apărut „Monitorul Cassei Centrale a meseriilor" cu data de 15 Noembrie.

Pentru astăzi la 5 p. m. va fi convocat consiliul de higienă al oraşului.

In momantul cînd scriem rîndurile acestea apa n'a fost încă redată oraşului. Vechile cişmele salvează populaţia de sete fără a satisface trebuinţele.

Direcţiunea şcoalei de sericicultură „Vitlimescu-Mironeanu", din str. Lascar Catargi No. 14, a aranjat o expoziţie în localul şcoalei, pentru cîteva zile, în onoarea congresului societăţii ortodoxe a femeilor romîne.

Congresiştii vor vizita expoziţia, în mare număr, avînd ocazia a privi lucruri de o mare valoare.

Părintele unei elev din cl. I a şcoalei comerciale superioare ne arată că elevul a fost crunt bătut de către părintele Pal, profesor de germană.

Populaţia oraşului nostru a avut plăcuta surpriză de a cumpăra, în aceste din urmă zile, peşte cu un preţ mult mai redus ca de obiceiu în urma autorizaţiei ce a dat administraţia comunală şi poliţienească de a se desface peştele în afară de pieţele publice.

Ziarul „Le Temps" se ocupă în mod elogios de un volum nou al d-lui Al. A. C. Sturza în editura Plon-Nourrit şi intitulat „Europa orientală şi rolul istoric al Mavrocordaţilor" 1660—1730.

Aseară cu deosebit succes s'a jucat de către trupa Jolly Dubosc piesa spirituală a lui Capus: „Les deux écoles". Astă seară „Les Eclaireuses" Despre trupă şi piese vom vorbi mîni mai pe larg.

Astăzi la orelee 2 a avut loc la cimitirul Eternitatea înmormîntarea presviterei Maria C. Ştiubei născută Brînză.

D. dr. Jean Manolescu a fost numit conferenţiar la clinica oftalmologică a facultăţii de medicină.

Un incident provenit din neglijenţă a distrus locuinţa lui Mihai Troacă cît şi o gireadă a locuitorului G. Lilov, ambii din Băiceni

Se fac cercetări.

Necunoscuţi rău-făcători, prin spargere s'au introdus în dugheana lui Iosub Leibovici din Ţiganaşi, furînd o mare cantitate de mărfuri precum şi suma de 140 lei.

In aceiaşi noapte s'a furat din hambarul curţei din Ţiganaşi o însemnată cantitate de alimente.

Cercetările n'au dat încă nici un rezultat.

Focul a distrus complect casa locuitorului Gh. Tăuşanu din Popeşti.

Incendiul a provenit din imprudenţa unui copil.

Administratorul moşiei Cilibiu, Lupu Şmilovici. angajînd acum cîtva timp ca vezeteu pe un oare care Gheorghe Lazăr şi trimeţîndu-l la Iaşi cu trăsura cu doi cai spre a aduce pe stăpîn la moşie, dînsul s'a făcut nevăzut cu trăsură cu tot.

Dîndu-se de veste companiei de jundarmi, şi făcîndu-se cercetări, s'a dat de urma lui în comuna Comarna; văzîndu-se aproape prins, numitul deshamă caii de la trăsură şi încălecînd veni spre Iaşi, unde dînd drumul cailor pe şesul cetăţuia el a dispărut.

Se fac cercetări pentru prinderea lui, bănuindu-se a se fi refugiat în Iaşi.

Aseară pe la orele 8 un incendiu s'a declarat la casele d-nei Niţescu din piaţa Sturzoaei no. 7.

Focul a luat naştere de la o sobă de fer, a cărei burlane trecînd pe lîngă bagdadie, a luat foc o grindă, de la care focul s'a întins mai departe.

Sau anunţat pompierii şi autorităţile. Pînă la sosirea pompierilor, au intervenit soldaţii de la batalionul IV vînători, care au reuşit să localizeze incendiul.

Casele erau locuite de chiriaşii Vasile Tescu, sergent de poliţie, cizmarul Gh. Vasiliu şi croitoreasa Malca Aron, din a cărei cameră a isbucnit incendiul.

La faţa locului au sosit comisarul secţiei respective, care a anchetat.

Casele nu erau asigurate.

Un număr de 15 învăţători din judeţul Iaşi, care au făcut campania în Bulgaria, se vor întruni în Iaşi împreună cu ceilalţi colegi din alte oraşe, pentru a alege o delegaţie care să se prezinte ministerului de război, spre a cere să li se achite solda de plutonier şi prima de echipare, fiind şi ei consideraţi ca şi tinerii cu termen redus.

Universitare.—Dl. C. Stere, rector al Universităţii, a anunţat următoarele:

„Noi, rectorul Universităţii din Iaşi, considerînd că prin decizia noastră no. 200 | 3 Mai a. c. alegerea comitetului centrului studenţesc Iaşi, ce urma să aibă loc la 5 Mai a fost amînată pentru toamnă din cauză că ni se atrăsese atenţiunea că alegerile nu pot fi efectuate în preajma examenelor cînd studenţii studioşi nu sunt dispuşi a se distrage de la lucrările lor, de cît în dauna studiilor universitare sau în prejudiţiul seriozităţii alegerilor; avînd în vedere că în prezent d-nii studenţi au terminat examenele acestei epoce a anului şi deci nu mai pot fi prejudiciate nici interesele studenţilor şi nici seriozitatea alegerei.

Decidem:

Că alegerea comitetului centrului studenţesc—Iaşi să fie efectuată Duminică 1 Decembrie a. c.

Dispunem:

Că alegerile să se facă după următoarele norme:

1). La alegere să fie admişi fără deosebire toţi studenţii romîni înscrişi la Universitatea din Iaşi, fără altă condiţie şi

2). Reprezentanţii facultăţilor în comitet să fie aleşi numai de studenţii facultăţilor respective.

Iar pentru asigurarea nepărtinirii şi a bunei rînduelі la alegeri ni se vor comunica fără întîrziere, spre aprobare numele membrilor biroului, care în ziua de 1 Decembre a. c. va prezida la efectuarea alegerilor după normele indicate mai jos:

Spre control, vom da ordin, secretarilor facultăţilor să asiste la alegerile facultăţii respective, pentru a ţinea registrul de votanţi şi spre a identifica pe studenţii alegători, spre a evita astfel voturile multiple ale studenţilor înscrişi la mai multe facultăţi.

După alegeri, secretarii ne vor referi numele şi numărul votanţilor; alegerile, probabil să aibă loc, în localul fiecărei facultăţi.

— Bursele Carol, de 50 lei, de la Facultatea juridică, au fost acordate d-lor: C. Popovici şi Victor Ionaşcu din anul III; A. Carp, Ant. Antoniade şi Eugen Cihan an. II; I. Leon an I.

Mîine *Simbătă 23 Noembre,* are loc o frumoasă *Serată Dansantă* în sala Caragiale foastă Pastia, organizată de societatea „Unirea" a tipografilor din Iaşi.

Publicul vizitator va fi distrat în tot timpul seratei, de excelenta muzică Militară a Regiment. 13 Stefan cel Mare. La această serată se anunţă distracţii cu totul nuoi, ce se rezervă publicului vizitator. Inceputul la orele 9 jumatate seara.

D-nii membri ai Ligei Culturale secţia Iaşi, sunt rugaţi să se întrunească în adunare generală Duminică 24 Noembrie, ora 3 după amiază, în localul bibliotecei Ligei din curtea bisericei Bărboi, la ordinea zilei fiind:

Complectarea comitetului prin alegerea a trei membri în locurile ramase vacante.

Liceul agricol.—Comisiunea pentru organizarea acestei Şcoale a ţinut şedinţa Vinerea trecută cînd s'a discutat cîte-va programe ce s'au admis.

Ast-fel au fost admise programele pentru Economie Politică şi noţiuni de drept cel pentru contabilitate şi corespondenţa agricolă.

S'au citit de asemenea programele pentru zoologie, chimie agricolă, fizică agricolă etc.

S'a decis ca Joi să se întrunească cei însărcinaţi cu programele privitoare la partea specială agricolă, să se întrunească pentru a armoniza aceste studii.

In adevăr aceleaşi chestiuni se tratează de şi din alte puncte de vedere la mai multe din studiile ce se vor învaţa în Şcoala citată.

E vorba deci a se preciza bine punctul de vedere din care se va ocupa unul din studiu cu o anumită chestiune, de exemplu, precum şi acel din care-l va privi alt studiu.

Vineri 20 c. comisiunea întreagă se va întruni pentru a continua discuţiunea, cînd se crede că lucrurile vor fi terminate.

Cu această ocaziune se va face o revizie generală a organizării învăţămîntului agricol.

In dispărţirea a II-a s'a declarat un caz de febră tifoidă.

La 1 Decembrie, va apare în Iaşi o nouă revistă literară, pusă sub conducerea mai multor tineri. Aşteptăm să vedem, întru cît silinţele lor vor putea să mulţumească cerinţele celor iubitori de literatură.

Mîne dimineaţă va sosi în localitate pentru a participa la congresul femeilor romîne ortodoxe, următoarea delegaţie.

D-na C. Disescu, Zoe Rîmniceanu, Maria Arion, Alexandrina Gr. Cantacuzino, Maria Glogoveanu, profesor Gîrboviceanu, Mehedinţi, archiereul Teofil Ploeşteanu vicarul mitropoliei din Bucureşti, arhimandritul Iulius Scriban şi directoarele şcolilor societăţii din Capitală, d-rele Călin Laura, Elena Nicolaide, Elvira Panaitescu-Ţatomir, d-na Vasilescu-Ghericea.

Cu ocazia inaugurării şcolei froebeliane din Socola a societăţii ortodoxe, prin d-na preşedinte Elise Mavrocordat se va dărui suma de 300 lei, ca ajutor pentru o femee cu copii rămasă văduvă în urma morţii soţului ei pe cîmpiile bulgare, în timpul campaniei.

La 23 şi 24 Noembrie avînd loc în oraşul nostru, congresul societăţei ortodoxe naţionale a femeilor Romîne, la care va participa şi un mare număr de Romîni în afară de Regat, rugăm pe cetăţenii Ieşeni să le facă o primire demnă de tradiţia Iaşului, luînd parte la Te-Deum la Mitropolie (Simbătă ora 10 a. m.) şi la şedinţa congresului la Teatrul Naţional (ora 3 p. m.)

Intrarea liberă.

Amintim că la 9 Decembrie are loc concertul celebrului pianist Sliwinski.

Bilete la „Thalia".

Russian-American India Rubber Co.

„TREUGOLNIK" St. Petersburg

Sucursala: Bucureşti, Strada Sărindar 22.

(numai pentru engros)

■ Astăzi, cu trenul de 3, sosesc primii oaspeți din Bucovina în vederea congresului societății Femeilor ortodoxe care se deschide mîne în localitate.

25 Transilvăneni vor fi găzduiți la Seminarul Veniamin.

■ **Judiciare.**—Curtea de Apel secția II-a a admis cererea d-nei Adela Kogălniceanu și suspendă până la judecarea recursului făcut în Casație, executarea deciziei acestei Curți, dată în procesul cu I. Igiroșanu, cu condiție ca să depună o uauțiune de 150 mii lei cît este valoarea arenzei anuale a moșiei Știubeeni, plus 3000 lei cheltueli de judecată.

— Aceiași Curte a admis apelul făcut de d-na Maria și Anton Roznovanu în contra sentinței Trib. Iași s. I și obligă pe numiții apelanți că până Sămbătă 23 Noembrie orele 6 p. m. să plătească d-lui D. Tacu suma de 3177 lei 15 bani, în caz de neexecutare să declară reziliat cu începere de la 1 Octombrie 1911, contractul de arendare a moșiilor Frăsuleni-Soroca-Șendreni.

— De asemeni Curtea a admis apelul făcut de avocatul statului din Iași pentru ministerul domeniilor contra sentinței trib. Iași s. I-a; respinge apelul prințului Barbu Știbei contra acelei sentințe; admite în parte apelul d-nei Elena D. Sturza; reformă sentința primilor judecători și obligă pe Barbu Știrbei să delase în stăpînirea ministerului domeniilor, porțiunea de teren neînscrisă în planul d-lui inginer Svicinski; admite cererea de chemare în garanție formulată de Barbu Știrbey contra d-nei Elena D. Sturza și în consecință condamnă pe aceasta să plătească reclamantului B. Știrbey 2400 lei valoarea terenului, plus 1000 lei cheltueli de judecată.

— Curtea de apel s. I a primit azi apelul antreprenorului Chisilovici, condamnat de trib. Iași s. II la 15 zile închisoare, pentru omor prin imprudență și l'a achitat de ori ce penalitate.

■ Direcțiunea generală a serviciului sanitar, a înștiințat serviciul sanitar al orașului și al județului de a continua cu stricteță măsurile de prevenire în contra holerei, așa ca să nu fim surprinși în primăvară.

■ Zborurile celui mai îndăzneț aviator parizian Pégoud, care au avut loc la București în zilele de 16 și 17 Nov. a. c. au fost cinematografiate de casa Pathé-Frères.

Aceste zboruri care au uimit lumea întreagă vor fi absolut exact redate pe pînza cinematografului Pathé-Frères din spațioasa sală a Circului Sidoli, astă seară Vineri 22 Noembrie.

Noul program cinematografic de astăseară cuprinde între altele:

Moartea civilă, după piesa teatrală cu același nume. Adaptare splendidă, scenariu foarte bogat. Interpretare fără seamăn datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor italiene. (2 părți).

Pasiune brutală. Desfășurare senzațională în 2 părți.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu telegramele însuflețite din lumea întreagă.

Cînele pădurarului, scene foarte humoristice.

Artistul Vero neîntrecutul imitator de instrumente muzicale, voci și diferite tipuri, apare în persoană (între actul al 3-lea și al 4-lea) în admirabilele sale creațiuni.

Artistul Vero apare și la reprezentațiile de matineu.

Programul cinematografic nu va fi scurtat, ci va cuprinde ca de obiceiu patru părți mari.

Mîni Sîmbătă 23 Noemv. matineu la 4 ¼ ore ziua și reprezentație serală la 9 ore.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor.

Cuprinsul actelor diplomatice

— Textul actelor —

Raportul d-lui Take Ionescu.—Tergiversările d-lui Daneff.—Nu s'a renunțat la Silistra.—Raportul d-lui Mișu.

Continuăm spicuirea documentelor cuprinse în *Cartea verde.*

Din cele semnalate pînă acum și din documentele produse, s'a văzut că în Ianuarie 1913, din cauza tergiversărilor bulgare, Romînia era gata să ocupe teritorul pretins fără mobilizare și fără declarare de răsboi.

De la acest lucru grav Romînia a fost reținută prin sfaturile persistente ale marilor puteri cu atare demerse ar însemna deslănțuirea răsboiului European.

In privința rostului d-lui Take Ionescu la Londra—rost atît de contestat și criticat—precum și dacă d-sa a declarat sau nu dacă renunță la Silistra, *Cartea verde* cuprinde acte, care învederează pînă la evidență și valoarea acțiunii d-lui Take Ionescu și inexactitatea faptului că s'ar fi renunțat la Silistra.

In ce privește punctul întâi, documentul No. 50, care constitue o scrisoare a d-lui Take Ionescu către d. Maiorescu este cît se poate de important și de aceia îl trascriem în întregime:

Scrisoarea d-lui Take Ionescu către d. Maiorescu

București 9 | 22 Ianuarie 913

In urma expunerii orale ce am avut plăcerea să vă fac despre călătoria mea la Paris și Londra, cred că nu este inutil să pun și în scris punctele esențiale. Ele vă pot servi, împreună cu copiile de scrisori de la d-nii Poincaré și Daneff, pe care deja vi le-am remis.

După cum deja v'am arătat, din conversațiile mele foarte numeroase cu d-l Poincaré la Paris, cu Sir Edward Grey și ambasadorii la Londra, a reușit pentru mine convingerea absolută că toate puterile, în frunte cu Germania și Anglia sunt hotărît pacifice și vor face tot posibilul ca războiul general să fie evitat. Am și credința că vor reuși în sforțările lor.

Din această cauză acțiunea noastră este privită ca de natură să împiedice sau să întîrzie încheerea păcii, prin speranța pe care o poate da Turcilor, deci privită cu răceală.

In schimb, tot din pricina setei de pace, toate Puterile sunt foarte înclinate să dea sfaturi la Sofia în favorul nostru, căci nimeni nu ne discută dreptul la o oare care satisfacție.

De un răsboi între noi și Bulgaria nu vrea să audă nimeni, iar contele Ben Kendorff m'a lasat să înțeleg, de și în termeni diplomatici, că un asemenea răsboiu ar putea avea consecințe grave și neprevăzute. Ințelesul: Rusia nu va sta să privească.

Cu d. Daneff nu m'am văzut de cît de trei ori, cîte trele dățile față cu d. Mișu care a luat parte la conversație.

La prima întâlnire, nu ne-a oferit de cît cele două colțuri de pămînt, cari intră în Dobrogia noastră.

La a doua, m'am explicat cu el în privința incidentului cu Poincaré, incident închis în contra lui prin scrisoarea așa de categorică a d-lui Poincaré.

A treia a fost Joi, la ora 3, în ajunul plecării mele.

La această întrevedere d. Daneff mi-a oferit și acel triunghiu cu baza la mare de 5—6 km.

Arătîndu-i absoluta insuficiență a acestei propuneri, cu multă greutate d. Daneff mi-a adaus: „je comprends que du coté de la Mer vous ne soyez pas contents".

Cînd i-am atras atenția că, cu cîteva zile înainte, Sir Edward Grey mă chemase și îmi aratase propunerile făcute de Bulgaria la București și în care se găsea și cedarea Megidie-Tabiei, d. Daneff mi-a spus că treaue să fie o eroare, dar a adăugat: „je vous prie de ne pas insister sur cette demande, car Silistrie sans les forts devient une enclave qui ne pourra que déperir, et sera ainsi une source de futures difficultés entre nos deux pays".

Cînd d. Daneff mi-a spus că mă roagă să intervin la București ca să se primească propunerile sale, i-am răspuns textual: „Vraiment, vous me mettez dans l'impossibilité de faire quoi que ce soit. Je m'attendais a ce que j'aie avec vous une fort bataille sur la ville de Silistrie. Je m'attendais aussi que nous nous battions sur la question de Balcik; mais pour tout le reste, pour ce trou de Kavarna, par exemple, je croyais que cela irait de soi. Vous accepter le principe, mais vous ne m'offrez pas quelque chose d'assez sérieux pour servir comme base d'une discussion".

A fost inebranlabil, a insistat să mă roage să înduplec guvernul romîn să primească această propunere a sa.

Din limbagiul său am tras eu concluzia că nu era ultimul său cuvînt, că în ce privește Medgidia-Tabia este sigur că o va ceda și că despre Mare ne putem aștepta la concesii serioase.

Take Ionescu

In ce privește inexactitatea afirmării d-lui Daneff, documentul No. 61, care constitue un raport al d-lui Mișu, reprezentantul nostru la Londra, e caracteristic și de aceia îl reproducem în întregime.

Londra, 16 | 29 Ianuarie 1913

Domnule Președinte al Consiliului,

Am onoare a vă trimite aci alăturat textul în copie al procesului-verbal semnat astăzi între d. Daneff și mine, fixînd punctele de vedere ale guvernelor Romîn și Bulgar în negocierile dela Londra.

In declarația sa d. Daneff n'a voit cu nici un preț să renunțe la polemica sa, insistînd că este absolut nevoit să facă să reiasă deosebirile existente între convorbirile anterioare și ultima propunere oficială ce i-am făcut.

Am atras atențiunea d-lui Daneff asupra faptului, că în conversațiile sale cu d-sa, d. Take Ionescu a adus vorba despre diferitele posibilități de rectificare a fruntariei, însă aceste conversații erau pur academice și nu aveau nici de cum un caracter definitiv. Erau mai mult întrebări puse d-lui Daneff pentru a afla pînă unde Bulgaria ar voi să meargă în concesiile sale.

Cînd însă d. Daneff a declarat că nu poate acorda de cît, ceea ce recunoaște și în procesul-verbal aici anexat, guvernul Romîn era nevoit să-și mențină punctul său de vedere, care corespunde situației creiate prin atitudinea delegatului bulgar.

Cum instrucțiile d-voastre prescrin să termin repede cu d. Daneff, a trebuit să semnez procesul-verbal în redacția lui actuală. Altfel d-sa refuza să semneze și n'am fi avut nimic la mînă mai pozitiv pentru negocierile noastre ulterioare cu Bulgaria.

D. Daneff a recunoscut că prezentul proces-verbal, cu toate divergințile, va servi drept bază pentru negocierile ce vor urma între ambele guverne.

N. Mișu

*

De aici încolo intrăm în faza mediațiunii propuse pentru prima oară de ministrul englez Sir George Barclay, în numele lui Sir Edward Grey, ministrul afacerilor streine engleze.

Toată corespondența diplomatică dela 6 Februar înainte este exclusiv preocupată de condițiunile în eare se va face mediațiunea și de graba pe care o punea guvernul romîn ca, conferința dela Petersburg să-și dea cît mai repede hotărîrea.

Documentele din acest interval de timp pe lîngă că dovedesc enorma muncă și marea destoinicie a guvernului, arată din primul moment că în ce privește cedarea Silistrei, tripla alianță și mai cu seamă Germania, ne era în totul favorabilă, Anglia ostilă, Rusia nehotărîtă, iar d. Délcassé decis dinainte de a fi de aceiași părere cu d. Sassonov.

Cu privire la atitudinea ostilă a Angliei și mai cu seamă a opiniei publice engleze, credem foarte interesant a reproduce raportul d-lui Mișu din 19 Februarie 1912 și care constitue documentul No. 100.

Cu aceasta de altfel încheiem pentru astăzi publicarea documentelor.

Ministrul Plenipotențiar al României la Londra către Ministrul Afacerilor străine.

„Ostilitatea de pînă mai dăunăzi a presei engleze față de drepturile noastre se explică, în parte, prin considerațiuni cunoscute de politică generală.

In timpul din urmă, însă, s'a produs o schimbare, grație lipsei de tact bulgară, și mai cu deosebire a d-lui Daneff, în tratativele de pace de la Londra, și grație curajului unora din amicii noștri de a ne lua apărarea prin unele reviste și ziare.

Atitudinea mai nepărtinitoare a presei în privința noastră se datorește, în cea mai mare parte, influenții relațiunilor personale ale d-lui Take Ionescu printre publiciștii cu vază din Europa.

M. Mișu

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase și mentale.

S'a mutat în str.

Anastasie Panu 8

Consultațiuni 6—7 seara

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Vot de blam guvernului german

Cancelarul fluerat în Reichstag.—Dezaprobarea procedărei în afacerea din Zabern

Berlin. — Sala de ședință a Reichstagului e tixită de lume. Se continuă discuția interpelărilor asupra evenimentelor din Zabern.

Cancelarul imperiului, d. Bethman Hollveg ia cuvîntul și răspunde într'un ton extra ordinar de agitat.

Expune corectitudinea acțiunii guvernului și necesitatea de a se fi întrebuințat forța amată, spune că, nu trebue să se nască prăpastie între civili și militari Guvernul a căutut să lege definitiv Alsacia-Lorena, de restul imperiului.

Dreapta și stînga au provocat numeroase tumulturi, ironizînd și fluerînd pe orator.

După cuvîntarea unui polonez, unui socialist, unui progresit și unui alsacian împotriva atitudinei guvernului în afacerea din Zabern, reichstagul adoptă—cu 293 voturi, contra 54—propunerile partidului popular progresist și socialist, zicînd:

Reichstagul să bine-voiască a constata că felul cum s'a răspuns interpelărilor de către cancelarul imperiului, nu corespunde cu opinia reichstagului.

Negocierile franco-italiene

Paris.—O comunicare oficioasă spune că negocierile franco-italiene, cu privire la situațiunea tripolitanilor trăind în Tunisa, întîmpină serioase dificultăți.

Decorarea generalului Savof

Sofia.—Regele a primit în audiență pe generalul Savof și i-a conferit marea cruce a principelui Alexandru, cu prilejul încheerei păcei.

Raporturile austro italiene

Roma.— Camera discută adresa—d. Barzilai, vorbind de acordul italo-austriac cu privire la Albania, exprimă îndoială pentru viitor în ceia ce privește acordul celor două națiuni, afirmînd că în raporturile austro-italiene prezidează nu afecțiunea, ci bănuiala.

Oratorul susține că prin crearea Albaniei nu se atinge scopul urmărit, acela de a se interzice slavilor accesul la Marea Adriatică.

Serviciul Telefonic

Audiența d-lui I. Brăteanu

București. — D. Ionel Brăteanu șeful partidului liberal a fost primit aseară în audiență de S. S. Regele.

Greva de la Sulina

București.—Greva muncitorilor din Sulina continuă. Tratativele dintre agenți și muncitori n'au dat nici un rezultat.

D. comandor Stroescu, comisar maritim a avut o consfătuire cu șefii autorităților locale, pentru a-și da părerea asupra măsurilor ce sunt de luat față de greva muncitorilor.

Incident de frontieră

București.— In incidentul de la granița ruso-romînă, unde un grănicer rus a fost împușcat de un grănicer romîn, se va numi o comisiune mixtă, care să ancheteze cazul.

Petroleul romînesc în Rusia

București.— Guvernul rus a cerut celui romîn ca acesta din urmă să înlesnească mijloacele pentru exportul în Rusia al petroleului.

In Rusia, prețul petroleului a ajuns atît de mare încît, pentru Basarabia și regiunile mai apropiate de țara Romînească, îi convine Rusiei să importe petrol din Romînia.

Pentru a corespunde dorinței guvernului rusesc, ministrul lucrărilor publice a avut astăzi o conferință cu directorul general al C. F. R., cu care ocazie s'a discutat asupra acestei chestiuni.

In curînd, și chiar înainte de a se transforma halta Nicolina în o stație mare, cu rampă mare pentru vinuri și altele, așa cum s'a proectat, se va face o haltă și linii speciale pentru a putea transvada petroleul din vagoanele-cisterne de pe liniile romînești, în vagoanele de pe liniile mai late rusești.

Intrunire publică

București.—Duminică în 24 Noembrie la orele 2 după prînz, va avea loc în sala Daciei, a întrunire publică convocată de partidul social democrat, pentru a discuta votul universal și chestia evreiască.

Congresul viticultorilor

București.—Ședința de azi a congresului, s'a deschis la orele 10 dimineață sub președinția d-lui C. Iarca.

Asistă și d. Al. Constantinescu, care zice că se interesează de congres ca simplu podgorean și nu ca fost ministru.

D. Brezeanu rostește o cuvîntare documentată asupra nevoilor podgorenilor și propune diferite mijloace pentru a se îmbunătăți starea acestei clase atît de producătoare.

Artistul Morțun

București. — Excelentul artist Morțun, mîhnit de neajunsurile ce i le fac organele administrative ale teatrului național din București, este hotărît a se reîntoarce în Iași unde fusese atît de apreciat.

O dispoziție

București.— In urma intervenției ministerului de industrie și comerț, d. ministru al lucrărilor publice a decis ca, în ce privește reducerea pe căile ferate romîne, elevii academiei Comerciale să fie asimilați în total studenților universitari.

Magazinul de Produse alimentare

Dr. I. MANOLESCU

— Str. Lăpușneanu No. 12 —

(Telefon 233)

vinde în afară de produsele de fermă

Lăptării, Brînzeturi, Vinuri din cele mai fine, Fructe, Mezeluri, etc. etc.

Coloniale și Delicatese

din cele mai fine

— Cu prețurile cele mai convenabile —

Calitatea recunoscută a tuturor produselor magazinului este cea mai bună garanție ca onorata clientelă va fi servită în modul cel mai ireproșabil.

Conducerea magazinului este încredințată d-lui N. Ciocîrlan bine cunoscut onoratei clientele.

Serviciu la domiciliu.

Foarte important

Aducem la cunoștința onor Public că am concedat depozitul renumitului

UNT-DE-LEMN

marca „PRINCESSE" garantat pur d-lor

FRAȚII SMIRNOV

și garantăm că va fi servit din acest depozit cu marfa noastră originală garantată pură.

Caisson & Brocard

Fabricanți

Nice (Franța)

De Inchiriat sau de vînzare o casă cu 4 odăi, coridor de sticlă, bucătărie pivniță și grădină, Str. Nicolina 70 Tramvai la scară.

A se adresa în str. Albinetz 22 Iași, la d-na Colasiu.

Absolvent al Școalei superioare de Comerț, dispunând de ore libere aranjează registre la comercianți.

Doridori se vor adresa la ziar.

Doamnă Germană instruită caută loc, la Copii sau ca Dame de Compagnie.—Weigel, Strada Armeană, 16 Iași.

Doamnă vieneză, perfectă menaj și bucătărie dorește loc, ca Menageră.—Bune referențe. Germană, Post restante, Iași.

IMPORTANT

Fac cunoscut onor. mele clientele, că soția mea D-na A. VOGT după o practică îndelungată în Germania, a preluat conducerea frizeriei mele pentru Dame, asociindu-și o domnișoară specializată în frizeria Beer din Calea Victoriei din București, astfel că onor. dame din Iași vor avea la îndemînă un salon de coafură adevărat model.

Execut: toate lucrările de păr, Manicure, șamponarea și uscarea părului cu aparat electric. Masaj facial. Tenturarea părului. *Ondulațiuni à la Marcelle.* Frizuri p. vizite, suarele, teatru, nunți. Ape contra mătreței, pentru unghii, mîni, etc.

La frizuri pentru nunți pentru mai multe persoane de odată reduceri mari la preț.

Georges Vogt

Friseur-Coiffeur

Str. Lăpușneanu

O moară cu totul modernă

cu motor de benzină cu două rînduri de pietre a 42 se vinde în condițiuni avantajoase cu înlesnire de plată. A se adresa la administrația ziarului.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele urmatoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotag—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi **ntrebuinţat pentru a** indulci ceaiurile şi laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are **avantagiul a nu presenta** cîtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tuşei măgăresci, catarrhelor, insomniclor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot şi la** *diverse Pharmacii*

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în **Grădina** Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Mossette

ADVERATELE HAPURI MOSSETTE vindecă şi stodesc *Nevralgiile* cele mai grele de [illegible], *Migrenele, Cervalgiile, Sciatica, Afecţiunile* [illegible] şi toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOSSETTE trebue luate la mesă. În dina cea d'antâiă se ia câte 3 hapuri, câte dimineaţă, câte la dejun, şi câte 1 la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit o ameliorare, se ia câte 6 hapuri a doua zi: 3 dimineaţa, câte la dejun, şi câte la cina, séra. Nu trebue să se ia mai multe de câte 6 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES [illegible] CRIN & Cie, à PARIS, care se pot găsi la toţi *Droghişti* şi *Farmaceuţi*.

Hapag, Hamburg

(Hamburg-Amerika Linie)

Serviciu de vapoare pentru toate părţile lumei

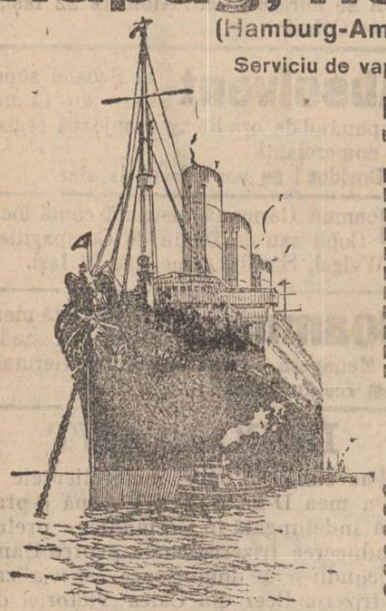

Hamburg — New-York

Boulogne—New-York; Cherbourg—New-York; Southampton—New-York.

Hamburg — Filadelfia
Hamburg — Boston
Hamburg — Canada
Hamburg — Cuba
Hamburg — Mexico
Hamburg — Brazilia
Hamburg — Argentina
Hamburg — India
Hamburg — Chili
Hamburg — Peru
Hamburg — Africa

Vapoare speciale pentru voiaje de plăcere:

Călătorii în jurul lumei
Călătorii în India
Călătorii în Orient
Călătorii în ţările Nordului
Călătorii în Irlanda
Călătorii în India de Vest

S'a pus în circulaţie cel mai mare vapor din lume:

„Imperator"

lungime 919 picioare, lăţime 93 picioare, adîncime 98 picioare, 50,000 tone.

Parcurge drumul Hamburg — New-York în şeapte zile.

Patru Şuruburi. — Călătorie complect liniştită pe mare.

Clasa I-a. 119 camere spaţioase cu paturi necuprinse, băi şi toaletă, în total 150 băi, afară de acestea mai sunt băi electrice şi turceşti, instalaţie de apă caldă şi rece în toate odăile, 3 ascensoare de persoane; jumătate kilometru spaţiu pe bord pentru plimbare, salon de bal şi festivităţi, restaurant Ritz-Carlton, bazin pentru innot; grădină, Gymnasium, săli de gimnastică, fumat, cetit, scris, sală şi grădină de copii.

Clasa II-a. Camere mari de 2, 3 şi 4 persoane, lumină electrică, sonerie, spălătoare şi garderobe. Salon de mâncare pentru 334 persoane, salon pentru scris, cetit, gimnastică, fumat, salon pentru primire; 20 odăi elegante pentru primire; 20 odăi elegante de baie, ascensor şi plimbări pe bord.

Clasa III-a. Camere de 2 şi 4 persoane, lumină electrică, spălătorii, sală de mâncare pentru 440 persoane, salon de primire, de fumat şi de gimnastică, bibliotecă şi spaţiu de plimbare, 17 odăi de baie cu putine.

Intrebord (Zwischendeck). Adăpost pentru familii şi fam. în cabine închise iluminate cu electricitate, cu 2 sau 4 paturi. Mâncărurile se servesc pasagerilor la masă de către supraveghetori şi supraveghetoare. Se dă farfurie, cuţit, furculiţă şi lingură, asemenea saltea de paie, pernă şi cuvertură, prosop şi săpun. La dispoziţia călătorilor stă o spălătorie în care se poate spăla rufăria copiilor şi alte rufe, asemenea şi un număr de băi de putină.

Prospecte gratis şi franco.

Hamburg-Amerika Linie, Abteilung Personenverkehr, **Hamburg.**

Reprezentanţa Generală pentru România: EISIG MARCUSSOHN.— IAŞI, Str. Ştefan cel Mare 54

ANCORA"

(ANKER)

ociietatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de nterne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări lichidate „ 478 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riz'cul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 168

(fostă strada de Sus)

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2042—Duminică 24 Noemb 1913

CRONICA

ȘCOLI și BOLI

Două actualități mai importante au preocupat Iașul în aceste din urmă săptămîni și au interesat cu deosebire populația celei de a doua Capitale a țării: școlile și bolile...

De lipsa școlilor secundare a fost vorba în primul rînd. Școli de fete, dar mai cu seamă școli de băeți. In jurul acestora din urmă se încinsese o luptă homerică. A găsi un loc liber în una din cele trei școli secundare—devenise aproape un ideal. Griji de fier stăpîneau pe foarte mulți părinți, cari vedeau îngroșîndu-se, zi cu zi, contingentele de candidați și bătînd, tot cu mai puține șanse, la porțile școlilor.

Și într'un an de mobilizare, de epidemii, de continue amînări, grijile acestea obsedau cu atît mai mult, apăsau cu greutatea nesiguranței și necunoscutului.

Școlile secundare, trei la număr, sunt insuficiente într'un oraș cu multe și populate școli primare. Condițiunile curioase în care funcționează școala comercială inferioară—care nu dă absolvenților putința de a trece în acea superioară — mărește încă numărul acelor absolvenți de școli primare, doritori de a intra în liceu și în gimnazii.

E adevărat că anumte împrejurări – desființarea examenelor și altele—ușurează prea mult absolvirea claselor secundare. Dar lipsa acestor școli secundare n'a fost mai puțin simțită cu toată seriozitatea. Numai solicitudinei ce a arătat, de astă-dată, ministerul de Instrucțiune publice, se datorește pătrunderea unui contingent neobicinuit de mare în școlile secundare.

Directorul liceului național din Iași are meritul de a fi găsit soluția, acceptată și de directorii gimnaziilor locale, — de a se da satisfacție părinților. E adevărat că noua măsură e discutabilă din anumite puncte de vedere: didactice, pedagogice, higienice. Unii prevăd o scădere a nivelului cultural, fiind materialmente peste putință profesorilor a se supraveghia și instrui atîtea zeci de elevi într'o clasă.

Dar toate neajunsurile aceste — dacă există — sunt răscumpărate prin dispariția unui alt neajuns, de ordin moral și care amenință să se resimtă tot mai mult în anii din urmă: pericolul de a se dezvolta comercializarea învățămîntului. sub auspiciile unor profesori ai școlilor Statului.

Departe de noi gîndul de a face cuiva proces de intenții, ori de a semăna bănueli. Dar întocmai ca femeea lui Cezar, profesorul nu trebuie să fie bănuit și nu se cuvine să existe măcar posibilitatea unui compromis între dascălul de stat și între același dascăl devenit acționar la vr'o instituțiune școlară privată, spre care ar avea, omenește vorbind, dorința, fățișă ori discretă, de a îndrepta elevii, ori a-i sili...

De aceea preferăm acestui neajuns, gestul directorilor, care va avea avantagiul de a grăbi venirea unei alte soluții, prin înmulțirea de școli, ori măcar de clase divizionare.

*

A doua mare actualitate a fost acea a bolilor. E vorba de acele contagioase, pentru care, la un moment dat, nu mai ajungeau locurile în pavilioanele de izolare.

Fenomen nou și interesant.

In urma unei lungi și laborioase educațiuni, medicina—publică și privată—isbutise a populariza în orașul nostru ideea izolării în spitale, lucru la care a contribuit și intemeiarea de pavilioane moderne, mult timp necunoscute în Iași.

Dar iată că epitropia nu mai era în măsură a acorda ospitalitate gratuită tuturor bolnavilor, și se referă la cuprinsul articolelor 50 și 51 din Legea sanitară, cari prevăd că ingrijirea prisosului de bolnavi contagioși — peste numărul regulamentar—cade în sarcina direcției generale a serviciului sanitar.

Ca și în chestiunea școlilor și aci mîna autorității superioare a fost întru cîtva forțată, ca să facă gestul dărniciei.

Conflictul—căci a fost „conflict", în care au intervenit profesorul de clinica infantilă, medicul-șef al orașului, publicul iașan caritabil, părinții multor copii bolnavi și așa mai departe—s'a aplanat cu bine și direcțiunea serviciului sanitar va acoperi cheltuelile suplimentare ale Epitropiei.

Și astfel, în amîndouă marile chestiuni, s'au găsit soluțiunile cele mai puțin rele, dacă nu chiar cele mai bune.

...Ce păcat că nu s'a găsit încă măcar una tolerabilă într'o a treia mare și ingrijitoare chestiune iașană,—lipsa temporară și frequentă a apei de băut! △

NOTA ZILEI

Apostol apostat.

Cînd se va face istoricul anti-ortodoxiei în literatura noastră—o reflecție pe care ne o suggerează cnele congrese ale femeilor ortodoxe—se va pomeni de părintele mișcării, un iașan: d. A. C. Cuza.

Exact acum 30 de ani, în 1883, a publicat în „Contemporanul" acele memorabile strofe:

La mormîntul meu, prieteni, lăsați popii toți să vie,
Dar le spuneți că'n viață gîndul meu a fost atuu,
C'am privit religiunea ca o goală comedie,
Spovedania minciună și prohodul o prostie
Și că cerul pentru mine a fost fără D-zeu.

La mormîntul meu, prieteni, să nu faceți vorbă lungă,
Asvîrliți-mă în groapă prohodit, neprohodit...

...Pe mormîntul meu, prieteni, țărna grea nu vreau să fie,
Să nu-mi puneți piatră scrisă, cruce, înger păzitor...

Indrumări noui

E de netăgăduit că — de-o vreme încoace — atît statul cît și inițiativa privată tind să dea vieței noastre nouă fețe, noui îndrumări, — care, dacă nu vor duce organizarea noastră socială spre desăvîrșire — ceia ce omenește nu e cu putință — vor produce maximul roadelor, ce se pot culege.

E destul să amintim ultimul proiect de lege, depus — din inițiativa parlamentară — pe biurourile corpurilor legiuitoare, și anume acel al reformelor de adus în organizarea învățămîntului primar rural.

Prin acest proiect se acordă un număr îndoit de școli și de învățători, fapt care va avea drept rezultantă dispariția întunericului de la sate, formarea de indivizi apți de-a primi reforme de-acele, care — cu toată graba actuală ce se depune în a se înfăptui — rămîn infructoase, atunci cînd spiritele nu sunt în deajuns de pregătite de a le primi.

Am dat o pildă — numai — din cele multe, de îndrumarea vieței noui pe care tinde să o dea statul cetățenilor săi.

Faptul înbucurător este însă acel al inițiativei private, fără de care — cu toate străduințele celui dintăi — opera de înnaintare ar merge foarte încet.

Insfîrșit, pare a se fi convins și oamenii noștri că nu trebuesc să aștepte tot de la stat, — ci prin propriile lor puteri, să acționeze paralel cu cel dintăi, înfăptuind astfel un îndoit profit: acel al unei răpezi propășiri și al ușurării propriilor sarcini, ce vor fi avînd de suportat — atunci cînd statul, luînd inițiativa, ar avea de îndurat cheltuieli, pe care nu le suporta inițiativa privată, unde — de cele mai multe ori — concursul este benevol.

Ca o pildă de rodnicia celei din urmă este Societatea ortodoxă a Femeilor Romîne, — al cărei congres a început — azi dimineață — în orașul nostru.

Tinzînd la rîdicarea stării morale — atît de căzute — a poporului nostru, această societate — prin mijloace de care dispune, prin cele ce ar fi să înfăptuască de azi înnainte, este — de bună seamă — nu de un netăgăduit folos — ci o datorie imperioasă a vremurilor prin care trecem.

Nu numai luminarea minților, ci îndreptarea, înbunarea sufletelor, e aceia ce poate evidența pe omul în adevăr civilizat. Nevoia unei credinți e tot atît de trebuitoare ca acea a hranei de toate zilele, — căci pe cîtă vreme această din urmă dă putere timpului, cea dintăi însănătoșează sufletul — și — după cum spuneau strămoșii —: nu e trup sănătos, acel lipsit de un cuget bun, curat și sănătos.

De aceia salutăm are bucurie Congresul ce s'a deschis astăzi — urîndu-i izbîndă acțiunii lui, spre fericirea și desăvîrșirea neamului nostru romînesc.

Dinu

MICI POLEMICI

Un congres al vinului se ține în Capitală. Pe cînd, în Iași, un congres al... apei de băut?

*

„Unirea" amintește că institutul catolic Sacre-Coeur a dat 5 franci pentru cei mobilizați.

Cît a dat directorul „Unirei", d. A. C. Cuza?

*

„Facla" crede că Balsamo și Miloska vor fi expulzați, ca să nu divulge, prin hipnotizm, niscai-va furturi.

...Ar putea să descopere, bună oară, ce s'a făcut cu sumele cele multe încasate pentru acțiuni de ale „Faclei",— acțiuni pe cari le așteaptă mereu naivii care au plătit...

*

Cînd vedem atîtea cișmele pustii, ne lasă gura... apă.

*

„Podgoreni, puneți cruce viilor" esclamă un ziar.

Să fie oare viile.. moarte?

*

„Viitorul" discutînd originea semită a lui de Herz, pomenește de „anatomia lui Herz".

Termen exagerat: anatomia, — cînd e vorba de o foarte mică operație... rituală.

*

Un părinte se plînge că profesorul Pal ar fi aplicat Pal...me unui băiat.

*

Vom oferi oaspeților veniți în Iași pentru Congres tot, — afară de apă de băut.

*

In unele părți ale orașului a început să vină apa. Dar de așa culoare încît am luat-o drept... turburel.

ECOURI

Noul dans „Tango". — Ziarele străine au anunțat că împăratul Germaniei a interzis ofițerilor de a juca dansul nou Tango. Adevărul e că împaratul și-a exprimat numai dorința a nu vedea pe ofițeri jucînd pomenitul dans.

In privința acestui nou dans argentinian, artista pariziană Moreno îi dezminte origina argentiniană zicînd că n'a văzut prin Buenos-Ayres, a fi jucat de cît prin unele taverne ale mahalalelor mizerabile.

Numita artistă reprobă acest soi de joc care înfierbîntă fetele, prin îmlădierile lui împreunătoare și pozițiile zdruncinătoare de nervi.

Față de această atitudine „morală" a artistei, ne-am întreba noi: E sigură d-na Moreno, că jocul pe scenă și fardările ei, nu silesc pe bărbați a o privi goală... cu imaginația?

Dar poate d-na Moreno a îmbătrînit... și atunci totul se explică!

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd femeea pledează...

Toate congresele și discuțiunile în jurul educațiunii fetelor duc, la urma urmei, la una și aceiași mare problemă socială: a emancipării femeei prin deschiderea tuturor carierelor.

Intîmplător este din nou la ordinea zilei, la noi în țară, chestiunea femeei-avocat. De aceiea poate interesa pe cetitori știrea că, acum trei zile, o foarte iscusită și reputată avocată pariziană a ținut la Viena o conferință publică despre emanciparea socială a femeei. „Maître Marie Vérone", a arătat publicului vienez — foarte numeros și ales, pe cît se pare— cum, treptat treptat, societatea, monopolizată oarecum și sechestrată numai pentru bărbați, a fost nevoită să dea acces femeilor în diverse ramuri de activitate, sfîrșind cu privilegiul pentru femee de a purta roba și bereta de avocat,

Oprindu-se mai mult asupra formulei mult cunoscute: „femeea să aparțină căminului", d-ra Vérone întreabă:

„Dar oare nu știu barbații că nu pentru ori și ce femee există un cămin? Suntem oare toate frumoase, atrăgătoare și bogate? Pentru acele nenorocite cari nu sunt înzestrate cu avuții pămîntești nu există cămin, cum nu există pentru acele cari, lăsîndu-se amăgite de barbați, au rămas cu copii în brațe, părăsite și fără a mai putea lucra, sau pentru acele pe cari le-a mînat vrista, ori n'au avut nici odată darul grației fizice. Toate acestea trebue să agonisească existența pentru dînsele și pentru copiii lor. Ele se oferă în ateliere, fabrici, birouri, cu prețuri mai mici de cît barbatul. Dar cu progresul mașinei, femeea va fi la rîndul ei gonită și concurată de către copilul nevrîstnic..."

Vorbind de diverse profesiuni, Maître Vérone respinge argumentările anti-femenine. Bună oară, în ce privește știința se întreabă adesea: „dar cîte doamne Curie se găsesc între femeile care studiază?"

— „Dar cîți Newtoni se găsesc între barbați?" întreabă conferențiara.

In ce privește avocătura, conferențiara conchide, după lungi dizetații, că femeea-avocat va deveni apărătoarea nedreptățiților și nedreptățitelor,—dar mai cu seamă apărătoarea copilului. Guvernul francez a încredințat unei juriste misiunea de a întocmi un „Code de l'enfant". E un simptom al vremei nuoi.

Intr'adevăr, vom adăoga noi, de la situația dinainte, așa cum o vedem zugrăvită în piesele lui Paul Hervieu „Les Tenailles" și „La loi de l'homme", pînă astăzi cînd s'a legiferat căutarea paternității și se pregătește „Codul copilului"—ce drum uriaș de lung s'a străbătut în domeniul progresului!

...Nu e nici un cuvînt să nu credem că același drum nu-l vor străbate toate țările.

Rodion

Cele două școli

Considerațiuni asupra piesei lui Alfred Capus

Sunt unele bucăți de teatru, drame ale pasiunei și ale amorului exaltat care ajung să fie adevărate stări patologice, minunate subiecte de studiu pentru d-nii psihologi sau medici; care te zdrunciună te transportă, care te lasă găfăind de admirație sau de spaimă, de la ridicarea cortinei și pînă la ultimul act. In mulțimea de creațiuni diferite ale dramaturgilor noștri găsești analizări pătrunzătoare ale vieții individuale și sociale, ale vieții sentimentale sau numai mondene; Ele fac să treacă prin vinele spectatorului un fior de voluptate, de îngrijire, uneori chiar de groază.

Să știi să atragi în timp ce miști publicul, să distrezi cînd dai sfaturi, să înveselești dînd prilej gîndirei, acestea sunt secretele succesului pentru un autor dramatic, mijlocul de a sili publicul să te admire.

Să luăm de pildă cîți-va maiștri ai teatrului actual: Bernstein în Rafale (Virtej) sau în „Asaltul". Bataille în Flambeaux, (făcliile) Bourget în „Tribunul" au știut în chip minunat să facă pe spectatori să treacă prin clipe tragice, să-i transporte dincolo de firea lor, pentru a-i face să gîndească, să sufere, să se cutremure, să plîngă ca și persoanele din piesă.

Lucrarea d-lui Alfred Capus, care s'a reprezentat în fața elegantei, dar nu prea numeroasei asistențe din drăgălașul teatru a Iașului, nu-i tocmai de felul acelora, și nici nu tinde să te facă să simți culmea plăcerei sau a durerei.

Nici nu prea poți cere bieților oameni care's autori dramatici, că deși sclavi ai publicului, să dea alt-ceva de cît ce pot și ei!

D. Alfred Capus n'are nici elanul nici avîntul pasionat al unui Bernstein, nici preocupările sociale ale unui Bourget.

El nu-i de cît ceea ce numim „un om de spirit" plăcut de vorbă, observator fin filosof al budoarelor și al saloanelor „chique". El nu răscolește ca Lemaître, nu are replicele lui Sardou, nu-i nici mușcător și zeflemist ca Hervieu, dar mînuește foarte bine mai ales ironia și satira.

Fie-care cu darurile lui, ce vrei! Capus e parisian, „foarte parisian", parisian mai presus de toate.

Mult mai mult de cît Robert de Flers, Abel Kermant sau de Caillavat; chiar mai mult de cît Brieux.

N'avem de ce ne plînge chiar dacă preferăm operele mai solide, mai bine determinate ale unui Bernstein sau Bourget și hai să examinăm „Cele două școli".

Iată subiectul piesei jucate destul de binișor de trupa Rolly-Dubosc: Ce școli? Veți întreba cu toții; Școala laică sau cea religioasă? Școala Berditz, frequentată de toți străinii care vor să se perfecționeze în toate limbele, sau poate școala „Pigier"?

Ei, da răutăcioși mai sunteți și cu haz; mai că sunteți „prea parisieni."

E vorba de școli mult mai însemnate; căci după cum ne ținem de una sau de alta dintr'nsele, așa vom fi de ferciți sau nefericiți, înșelați, mai că eram să spun alt-fel, sau drăgostiți cu foc și gingășie: căci e vorba de școlile vieței, de școala dragostei și a căsătoriei! Iac așa! Și de sigur că veți fi de o părere cu mine socotind că nu's de mică însemnatate, căci ne învață arta de a fi iubit, sau arta de a nu mai fi iubiți, arta de a fi fericiți sau arta, cam tristă și puțin recomandabilă de a fi nenorociți.

De alt-fel chestia e mult mai complicată de cît s'ar părea, mai că trebue un psiholog pentru ca s'o 'nțălegi.

Fără îndoială că Eduard reprezintă o școală, și încă ce școală! Aceea a sănătății, a amorului „gourmand", mai c'aș spune „goulei", dușman neîmpacat și vajnic al platonismului, și a misticismului dus la culme, acea a „tipurilor în putere" atleți în dormitor ca la club și în sala de arme; iară Le Hautois, consilier de stat, slab și nervos, prea puțin musculos, mai de grabă naiv și timd față de femei; el e fără îndoială un elev remarcabil a celelalte școli.

Dar în fine: Care-i mai în stare să facă fericităno „X"?

Nebun ar fi acela care și-ar închipui că poate să judece cu înțelepciune chestiunea de față! Desigur că părerea femeilor, a părței interesate, ar avea cea mai mare întăietate. Or, Henriette iubește pe Eduard, cu toate infidelitățile lui, de și se plictisește la urmă și de dînsul, pentru că are mai mult „simț moral" și mai puțină „pasivitate de cît mama ei, și 'l iubește, pentru că după cum spune, ea însăși, el e barbat, a da! barbat, barbat în toată firea, sănătos, vioi, într'un cuvînt, un om făcut pentru dragoste, pe cînd Le Hautier nu-i de cît un biet șobolan de bibliotecă, un ornament de salon cu care-ți place să stai de vorbă în salon, dar pe care îl părăsești de îndată ce începe noaptea.

Eduard e din școale celor puternici, a atleților pe cînd Eduard e din aceea a celor slabi ca trup și a celor învățați.

Dintre voinicul cel ignorant și chiar necuviincios, cîte odată și cel slab, plin de știință și literatură, cu vorba onctuoasă, cu gestul cîntărit, care va fi învingătorul?

Care va cîștiga inima femeei, care și ea e în toată firea? Eduard! Da, domnilor savanți, căci sexul frumos, cel puțin atît timp cît e tînăr, preferă totdeauna puterea în loc de opusul ei, sănătatea în loc de ori-ce, amorul în loc de afecțiune. De altfel eu îi dau dreptate precum și autorului piesei, chiar dacă Elena se simte prea fericită, căci îmi amintesc reflexia palidului, neînsemnatului Amedeu Lebourg în frumoasa lucrare a lui Bernstein, „Rafale": „Amorul e un scop, e acțiune. Dac-aș ști că ai o legătură amoroasă aș fi mai puțin decepționat de tine, aș spune: „Ea e pasionată", într'un cuvînt dragostea îmi pare o ocu-

pațiune mai puțin dobitocească de cît ocupațiunile tale". Sau cuvintele lui Bourget pe cînd era tînăr, în „Fiziologia Amorului modern". Există o anumită stare mintală și trupească, în care totul e distrus în noi, în gîndul nostru, în inima noastră, în toate simțurile noastre, ambițiune, trecut, viitor, obicinuințe, nevoi și nu rămîne de cît o singură idee, despre o singură ființă. Eu numesc acea stare— Amorul. Și adaug cugetarea aceluiaș, care ar trebui să pue pe gînduri pe toți aceia care aleargă după fericire: „Orice amant care caută în dragoste altceva decît dragoste, fie interes și pănă la stimă, nu-i adevarat amant.

Dar să lăsăm această gravă discuție care ne-ar duce prea departe și care ar cere să vorbească filosofii și moraliștii pe cînd d. Alfred Capus nu-i nici una nici alta. Și nici nu vrea să fie așa ceva.

El a vrut numai să atingă în lucrarea d-sale una din problemele cele mai palpitante ale vieții sociale de astăzi, și a reușit să ne atragă chiar dacă numai pentru puțin timp.

Nu pot sfărși aceste considerațiuni scurte și cam... fanteziste, asupra piesei „Cele două școli", fără a spune ceva despre interpretarea ce s'a dat rolurilor. Ea n'a fost mai mult de cît pasabilă, trebue s'o mărturisesc și eu, iar publicul s'a așteptat la mai mult.

Actul al treilea a fost chiar binișor și trebue să mulțămim d-rei Rolly că ne-a dovedit cîte-odată că merită reputația ce și-a cîștigat-o.

André Faure

Elena Gh. Mîrzescu

In totdeauna la dispariția figurilor mari care conduc o direcție de activitate proprie, se naște în sufletul tuturor o impresie adîncă de părere de rău că nimeni altul nu va fi în stare să ducă mai departe acea ce a pornit cel dispărut.

E în acest sentiment general recunoașterea intimă și sinceră a însămnătății celui plecat pentru totdeauna.

Același fenomen s'a întîmplat prin săvîrșirea din viață a Elenei Gh. Mîrzescu.

Durerea nemărginită a copiilor ei pentru care a fost o admirabilă mamă și plînsul îndurerat al sutelor de colaboratoare și eleve pentru binefăcătoarea lor ar fi de ajuns ca să sfințească numele unei femei. Dar ceea ce a fost Elena Gh. Mîrzescu pentru școala romînească ne dă sentimentul unanim de ireparabilă pierdere pe care a suferit-o educația femeiei romîne în persoana inițiatoarei cu suflet generos și a luptătoarei veșnic neadormită și neobosită.

Acest sentiment unanim trece pe Elena Gh. Mîrzescu în istoria desvoltării poporului romîn din veacul al 19-lea.

In adevăr istoricul viitor care va vorbi de școala romînească din a doua jumătate a acestui veac, va trebui să spună *că pînă la ea, nimeni nu s'a gîndit la educația femeiei romîne*, că dînsa primind la 1874 sub conducerea ei în calitate de prezidentă a comitetului societății „Reuniunei femeilor romîne" din Iași, școala care ființa modest de vre-o patru ani cu scopul de a da un meșteșug onorabil fetelor sarace din Iași, a ridicat această școală *la rangul unui institut de cultură națională*, care a servit de model și de pepinieră statului pentru celelalte școli similare din cuprinsul Romîniei.

Născută în Focșani, din o veche familie munteneasă Bobescu-Pennescu, din momentul ce s'a căsătorit cu Gheorghe Mîrzescu, marele și neuitatul ieșan și a venit la Iași, ea a devenit moldoveancă cu inima largă și generoasă și s-a impus imedit ca conducătoare a femeilor, care întemeiaseră școala profesională „Reuniunea femeilor romîne".

Timp de 40 ani a fost sufletul școalei, ea a condus-o prin vremuri bune ca și prin cele de restriște, „a bătut la toate ușile, a făcut apel la toți și la toate, s'a expus să i se înapoeze scrisoarea ei, scrisoare de femee, fără nici un răspuns și a stăruit cu toate aceste timp de 40 ani.

N'a cruțat nici timp, nici bani, nici munca. A stăruit cu un devotament mai presus de cît omenesc. A știut să lupte cu indiferenența unora, cu reaua voință a altora, și într'un oraș locuit în majoritate de străini, în vechea capitală a Moldovei, unde suferințele sunt mai mari ca ori unde, a isbutit să înființeze *școala ei profesională* Onoarei ei! Deschizînd un azil muncei, ea a dat, cea întăi exemplu de o muncă neadormită și un devotament fără margini pentru această operă" *)

Dacă activitatea ei s'ar fi mărginit numai aici, încă Moldova și'n special Iașii, ar trebui să fie în veci recunoscători Elenei Gh. Mîrzescu, care s'a identificat atîta cu nevoile și aspirațiile vechiului și oropsitului tîrg, în cît și prin școala ei a putut să contribue la renumele ei de „Orașul marilor școli romînești".

Dar la timp, Elena Gh. Mîrzescu a înțeles că rolul, ei după ce-și făcuse datoria deplină față de Iași, e să lucreze din toate puterile pentru crearea unui învățămînt practic pentru fetele romînce.

Aceste idei i-a închinat ultimii zece ani în întregime, fără ragaz și fără să privească nici la considerațiile sociale ale păturei înalte din care făcea parte, nici la odihna la care avea tot dreptul; Ca inspectoară a învățămîntului profesional femenin, a fost „colaboratoare" prea respectată a tuturor ministrilor de instrucțiune, și a cutreerat zi și noapte țara de la un capăt la altul, indemnînd, sfătuind, luminînd și încălzind pe toți cu focul inimei sale; ea a deschis cel întăi drum, ajutată de foastele ei eleve de la Reuniunea din Iași și tot, absolut tot ce s-a făcut în această direcție, numai ei i să datorește.

Și acum în fața acestei rodnice activități de 40 ani, te întrebi ce sentimente au condus-o să-și închine toată viața ei acestui ideal?

Pentru ce, ea, căreia poziția socială i-ar fi hărăzit o viață lipsită de ori ce griji, așa cum o duc în mare parte femeile noastre din înaltă societate, pentru ce s'a îndărătnicit cu atîta admirabilă rîvnă să ducă la bun sfîrșit această mare operă de educație națională? Desigur numai pentru că avea sufletul acelor mari romîni, care au condus destinele României moderne, suflet de luptă și de jertfă, de suferință și de înalțare, pus în slujba unui ideal.

Singura ei răsplată a fost, pănă acum, mulțumirea modestă, și totuși admirabilă, că a făcut să pornească din bătrînul Iași, — leagănul ideilor mari, — educația cea adevarată a femeei romîne.

De astăzi înainte Elena Gh. Mărzescu trece în numărul marilor romîni reformatori și inițiatori de școală; națiunea romînă îi rămîne pentru aceasta veșnic recunoscătoare.

O foastă elevă a Reuniunei

1*) P. Rișcanu, Discurs cu ocazia jubileului de 25 ani a școalei Reuniunei Femeilor romîne.

INFORMAȚII

Comisianea romîno-sîrbă pentru stabilirea punctului de joncțiune a rețelelor ferate din cele două țări s'a întrunit azi la orele 3 d. a. la ministerul lucrărilor publice.

Președinte a fost ales d. Ilici, fost ministru de lucrări publice al Serbiei, dar cum d-sa se servește cu greu de limba franceză pentru a putea conduce desbaterile, președinția a revenit d-lui Cottescu, directorul general al C. F, R.

Delegații romîni au expus motivele pentru cari podul nu poate fi construit chiar la Gruia, ci la cîțiva kilometri mai la Vest, în punctul Țigănuș.

Delegații sîrbi au găsit întemeiate motivele noastre, dar au arătat că, înainte de a se pronunța în mod definitiv, trebuie să ceară instrucțiuni la Belgrad.

Ședința s'a ridicat anunțîndu-se cea viitoare pe Luni.

Mîine la orele 4, delegații sîrbi, însoțiți de d. inginer-inspector Cerkez, pleacă la Cernavoda, unde vor rămînea peste noapte.

Duminică vor vizita podul peste Dunăre iar Luni dimineața se vor întoarce la București.

Luni d. Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice, va da un prînz în onoarea delegaților sîrbi.

Tînărul Alexandru Ferderber, din Podul-Iloae, avînd relațiuni de dragoste cu d-ra Lucia Solomon, în urma unor neînțelegeri familiare, s'au înțeles ca amîndoi să se sinucidă. In acest scop s'au dus alaltă-seară la cimitirul evresc de acolo, unde au încercat să se sinucidă.

Fiind surprinși, au fost duși la spital, de unde aseară au fugit în costumul spitalului, făcîndu-se nevăzuți.

De notat că tînărul încearcă pentru a dona oară a-și pune copăt vieții.

Corul Conservatorului sub conducerea Doamnei Sofia Teodoreanu, va acompania serviciul divin Duminică 24 Noembrie, la biserica Banu, în cinstea congresului societății ortodoxe naționale, a Femeilor Romîne.

Toți congresiștii precum și amatorii de muzică religioasă sînt invitați să asiste la oficiul divin din acea Duminică.

Începutul la orele 9, sfîrșitul la 11 dimineață.

Serbarea societății „Pînea saracilor". — D-na Elena dr. Riegler președinta societății „Pînea saracilor", în numele comitetului înștiințează pe onor public ieșan, că va da în ziua de 15 Decembrie un matineu costumat pentru copii, însă cu libertatea de a veni și necostumat în saloanele cercului militar, strada Carol și adresîndu-se în deosebi la toți copii buni și dragalași, îi roagă să ieie parte în număr cît se poate de mare la această serbare, carele va procura multă bucurie și distracție și tot odată prin obolul lor vor aduce o mare alinare suferințelor oamenilor nevoiași din acest oraș.

Se vor pregăti multe jocuri și surprize și la sfîrșit se va trage o bogată tombolă cu fel de fel de jucării și alte obiecte.

Muzica militară va cînta tot timpul cît va dura serbarea, între orele 4 și 10 p. m. și un bufet cu prețurile cele mai reduse va fi la dispoziția publicului.

Fetițele și băeții care vor dori a contribui cu talentele lor la o mai mare veselie, recitînd poezii, monoloage, sau executînd jocuri naționale, sunt rugați a se înscrie cît mai curînd la d-na președintă, strada Păcurari No. 10 care face încă o dată un apel călduros părinților și copiilor a veni în număr cît se poate mai mare la această frumoasă serbare.

Biletele de intrare se găsesc la d-na dr. Riegler, strada Păcurari 10, la d-na dr. Cosmovici str, Codrescu 11, și la librăria Iliescu din piața Unirei.

Prețul unui bilet un leu. Vestierul fără plată.

Se știe că alegerile comitetului centrului studențesc, care urmau să aibă loc în ziua de 5 Maiu au fost amînate pentru toamnă, după epoca examenelor. In numărul de eri am publicat hotărîrea d-lui rector al universității, prin care alegerile sînt fixate pentru ziua de 1 Decembrie.

De oare-ce exista un local al Centrului care trebuia îngrijit, și o chirie a localul lui, care trebuia plătită, d. rector al universității ca delegat al senatului universitar, a numit pînă la alegerea unui comitet valabil o comisie de patru studenți care să gireze afacerile Centrului studențesc.

De obicei în fiecare an, cu puțin timp înaintea alegeriler, comitetul Centrului compus din 13 studenți repezintînd în mod proporțional cele patru facultăți, convoca o întrunire, prin care cei aleși de către studențime dădeau samă alegătorilor lor, de felul cum și-au îndeplinit mandatul încredințat lor.

Anul acesta, neexistînd un comitet ales, nu va mai avea loc obișnuita întrunire generală. Comisia provizorie va gira afacerile pînă în momentul cînd un comitet ales de întreaga studențime, pe baza reprezintării proportionale a facultăților, și aprobat de senatul universitar, va putea lua conducerea efectivă a lucrărilor.

Membri comitetului provizoriu vor înainta imediat după alegeri, un raport detailat, în ceia ce privește girarea afacerilor administrative, domnului rector și senatului Universitar, care i-a numit.

In curînd societatua „Cultura" care întreține o școală primară cu peste 500 elevi sărcaci, va da o serbare în folosul acestei instituțiuni.

Ministrul cultelor și instrucțiunei publice, a aprobat înființarea unei școli de adulți, sub direcțiunea d-lui C. Brudariu, pe lîngă școala de băeți din Tg. Frumos.

Universitare.—D. Prof. D. Alexandrescu va începe cursul de drept civil, cu studenții anului II doctorat, Marți 3 Decembrie, ora 5 jum. și-l va continua în fiecare Marți și Joi la aceleași ore.

— D. Conferențiar C. C. Coroi, va începe conferințele de drept civil, cu studenții anului III, licență, Luni, 25 Noembrie, ora 10—11 și-l va continua în fiecare Luni și Vineri, aceiași oră.

— D. Eugen Melik, va începe cursul de drept internațional public, anul III licență, Marți 26 Noembrie, ora 10—12 și va continua în fiecare Marți, Joi și Sîmbătă aceleași ore.

— Licențele pentru filologie clasică și istorie, încep la 25 Noembrie.

— D. C. Fedeleș, va începe cursul de psihologie Joi 28 Noembrie, ora 6—7 și-l va continua Joi și Sîmbătă aceleași ore.

— Programa examenului de capacitate specialitatea șt. fizico-chimice, matematici elementare, merceologie, igiena și geografie.

Lucrările scrise: Vineri 22 Noembrie, ora 10 a. m.; Joi 28 Noembrie, ora 9 a. m.; Vineri 29 Noembrie, ora 9 a. m.

— Examenul de bursă, secția matematică, va avea loc Duminecă 24 Noembrie ora 8 jum. a. m.

— S'a anunțat programa definitivă a cursurilor de la facultatea de drept.

P. S. S. Episcopul Nicodem al Hușilor, a sosit cu expresul de astă noapte în localitate.

La gară P. S. S. a fost întîmpinat de un mare număr de preoți și o delegație de studenți.

Un caz de scarlatină s'a constatat la școala normală Vasile Lupu, cazuri de difterie în străzile Ornescu, Arcu și Morilor.

Judiciare. — Camera de punere sub acuzare respingînd apelul procurorului pe Bacău, a dispus punerea în libertate a primarului Iorgu Antohi și a funcționarului Boțco, acuzați de sustragere de acte.

— Camera a respins cererea de eliberare pe cauțiune a deținuților Gheorghe Plop și Gheorghe Hoană arestați pentru loviri acuzatoare de moarte, întru cît afacerea n'a venit încă înaintea camerei.

— De asemeni a respins apelul comerciantului Maior Poplicher, arestat pentru bancrută simplă și frauduloasă, menținîndu-l arestat.

— A dispus eliberarea prevenitului Vasile Donose arestat pentru omor, respingînd apelul procurorului.

S'A PERDUT

un cercel de aur și platină cu două briliante unul mai mic și altul mai mare.

Cine'l va aduce la Tipografia H. Goldner, primește o recompensă de două sute lei.

Congresul societății femeelor ortodoxe

— Ziua întîia —

Azi, s'a deschis al 3-lea congres al societății femeelor ortodoxe, care de astă dată are loc în Iași.

In vederea acestui congres, după cum am anunțat, d. Al. A. Badareu, ministru de lucrări publice, a acordat o reducere pe căile ferate, ceia ce a făcut ca multă lume din provincie, să se folosească de prilej pentru a vizita capitala Moldovei.

*

Orașul e pavaozat și de cu dimineață se observă o deosebită mișcare.

La orele 7 jum. dimineața în grup studenții, pornesc spre gară, avînd în frunte muzica militară.

In tovărășia studenților, mulți cetățeni din toate straturile societății, pornesc de asemenea spre gară.

*

In așteptarea sosirei trenului, lumea adunată pe peronul gărei discută cu aprindere o măsură ce ar fi luat guvernul maghiar și anume că n'a fi permis eșirea din țară a diferitelor personalități din Ardeal ce voiau să participe la congres.

Ținem să arătăm imediat, că controlînd la unii știres, ea a fost desmințită de persoanele sosite.

Se afirmă totuși, că la unele persoane s'ar fi refuzat de către autoritățile maghiare eliberare de pașapoarte.

Inregistrăm acest svon sub toată rezerva ce comportă.

*

Incă de aseară au sosit în localitate din din partea comitetului central al societății, d-nele Cantacuzino, Zoe Rîmniceanu, Zulnia Sturza și d-ra Pruncu, secretara comitetului, d-na Disescu, Maria Predescu, d-ra Bozianu, d-na Manoil, d-na Glagoveanu, d-na Fulmen.

Tot aseară a sosit și arhimandritul Scriban, care e găzduit de familia sfinției Sale din Iași.

Tot de eri, cu diferite trenuri au sosit: Protopopul Teculescu din Alba Iulia, Borza din Fagarași, Ghideiu din Caransebeș și preotul Popița din Conina, etc.

Din Botoșani a sosit următoarea delegațiune: d-na Marie Saint-Georges, prezidenta societății femeilor ortodoxe, secțiunea Botoșani; d-na Madeleine P. Codrescu, secretara societății, P. S. protoereul orașului, economul Simionescu, d-na Lucreția Feștilă, d-na Natalia Simionescu și d. Vasilescu membri.

*

Intre distinsele persoane venite la gară în întîmpinarea oaspeților, remarcăm pe d-na Elise Mavrocordat, Cantacuzino, A. D. Xenopol, Meisner, Climescu, Haliția Gatoschi, Popovici, inginer Mandrea, preoții Savin, Țincoca, Gotcu. Sunt prezenți foarte mulți preoți, profesori, studenți.

In ceia ce privește găzduirea s'a organizat un serviciu special.

Oaspeții sunt întîmpinați de părintele Țincoca, protoerul orașului, profesorii Xenopol și Ursu și de către d-ra Balan.

*

Acceleratul de București, din cauza aglomerației călătorilor întră în gară cu o întîrziere de 30 de minute.

Cu acest tren n'a sosit nici una din persoanele din Bucovina și Ardeal ce-și anunțaseră participarea, cu cîteva zile înainte.

Faptal acesta nu găsește nici o explicație. Se speră totuși că acele persoane vor sosi cu alte trenuri în timpul zilei.

Intrarea trenului e salutată cu urale. Muzica Militară intonă imnul național. Dintre persoanele sosite, remarcăm preoții Grigorescu și Popescu din Ploești, Bazgan și Romănescu din Focșani, Neagoe și Nestor din Ardeal și Atanasiu din Azuga. Tot cu acest tren au sosit d. Gărboviceanu, fost director al Casei bisericelor, d-nele Smara, Clonaru și Petrescu, d-nii Sporea, Grigoriu și Bălănescu din București.

D-na Maximilian din Brașov, Maria Iosif Micu, Eleonora Ion Sporea, Reveica Ioan, Sibian, Ana Ioan Bratu.

Ion Sporea, învățător din Brașov, dr. Horia Petrescu, d-na Căpățînă, d-na Vlad.

*

După ce se termină cu distribuirea biletelor de găzduire, se formează un cortegiu măreț, care în frunte cu muzica militară pornește spre piața Unirei.

La Liceul Național, oaspeții sunt întîmpinați de o manifestație călduroasă de către elevii, adunați toți în fața instituției.

In piața Unirei, toată lumea se adună în preajma Statuei lui Vodă Cuza.

In numale studențimei, d. *Victor Cădere* salută pe oaspeți.

— „In această zi frumoasă — zice d. Cădere — toate sufletele romînești se îndreaptă spre amintirea lui Vodă Cuza, — amintire caldă care ne spune tuturor însă că unirea tuturor romînilor nu s'a înfăptuit încă prin unirea celor două țări, Congresul de azi se razimă pe idea națională și creștină ortodoxă, și avem toată încredere că opera ce se face va fi salutară pentru binele neamului.

Fericiți de sosirea oaspeților, în numele studențimei, vă zic, bine ați venit".

Respunde preotul *Ion Teculescu* din Alba Iulia, printr'o frumoasă cuvîntare, prin care arată fericirea tuturor de a se vedea în Iașul ospitalier și participînd la o adunare, care are de scop respîndirea ideei naționale și creștine. Mulțumește în special tinerimei pentru salutul călduros și li strigă: „bine v'am găsit, și fericiți suntem de avîntul vostru, căci voi sunteți acei cari aveți a vă îngriji de viitorul neamului".

Mai vorbește preotul econom Georgescu din București, care în puține cuvinte, analisează activitatea societății femeilor ortodoxe, rezultatele frumoase date de primele congrese și speranța tuturora în succesul deplin al celui de al treilea congres.

Muzica intonă hora unirei și o prea frumoasă horă se încinge între persoanele presente.

*

La ora 10 s'a oficiat un Te-Deum la Mitropolie, de către însuși I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, înconjurat de tot clerul catedralei. Răspunsurile au fost date de excelentul cor Mitropolitan, sub conducerea maistrului Dimitriu, care de astă dată a intercalat cîte-va bucăți de concerte religioase, ce au provocat admirația numerosului public de elită ce asistă.

După terminarea serviciului religios, I. P. S. Mitropolit a rostit o cuvîntare caldă. In rezumat Inaltul Prelat a zis:

Dacă în toate adunările care au de scop înalțarea culturală, științifică, patriotică și educativă, își încep munca lor prin a face o rugăciune bisericeaasă, cu cît mai mult se cuvinea ca adunarea în

Cura
cu Untură de Pește
nu se face cu folos decît cu
„Emulsia-Racovitza"
300 de atestațiuni medicale, cît și
150,000 flacoane vîndute pînă acum
dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!
Adoptată de toate spitalele din țară pentru tratamentul
Rachitismului, Scrofulelor, Oaselor moi, Anemia și Poale albe a Femeilor. Inoftigă sau Tuberculoză, în Bronchite și Tuse învechite pentru a Ajuta Hrănirea Anevoioasă a Copiilor slabi și Surmenați și pentru Curățirea Sîngelui Stricat
Modul de întrebuințare se află la fie-care flacon.
De vînzare în toate farmaciile și drogueriile din România. Prețul flaconului 3 Lei 70 b.
Feriți-vă de contrafaceri și substituțiuni!

congres a societăţii femeilor ortodoxe romîne care are de scop creşterea şi educarea fiilor ţării în dreapta credinţă strămoşească să se înceapă prin o slujbă bisericească.

Anul acesta Iaşul are cinstea să fie oraşul unde să adună acest congres şi îmi pare bine că în urma unor fericite împrejurări care s'au revarsat asupra ţării în decursul anului, să ne fie dat nouă ieşenilor ca să primim la noi pe membrii acestui congres împreună cu un număr însemnat de scumpi oaspeţi.

Aşa se vede că a fost dat Iaşului ca el să fie locul unde lucrările congresului să se înceapă, pentru desvoltarea unei munci pentru educarea copiilor noştri.

In această catedrală a Moldovei am servit acest Te-Deum pentru întrunirea membrilor societăţii în congres, ridicată de unul din cei mai mari mitropoliţi ai neamului nostru, Veniamin Kostaki, care cel dinţăi a pus temelia unei culturi naţionale.

Relevează strălucita domnie a M. S. Regelui, în timpul căruia operile ramase de la străbuni şi-au capatat strălucirea lor, iar Regina a împodobit adaugînd pe lîngă frumoasele odoare remase de la domniţe, altele de acelaş preţ.

Se cuvine ca astă-zi să zicem cu toţii să trăiască M. S. Regele cu întreaga familie domnitoare a României.

Corul a intonat imnul regal.

*

După serviciul religies, a avut loc o recepţie la Palatul mitropolitan.

După recepţie, doamnele din comitetul ieşan, împreună cu doamnele din comitetul central din Bucureşti s'au fotografiat în grup. A urmat apoi un dejun la otelul Traian, oferit de d-na Cantacuzino doamnelor din comitetele din Iaşi şi Bucureşti.

*

Deschiderea Congresului

Prezidează I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, anturat de P. S. Theosie, episcop al Romanului vice-preşedinte.

Membrii: d-nele C. Disescu, Rosetti, Zoe Rîmniceanu, Alexandrina Gr. Cantacuzino, d-na general Manu, d-na Glogoveanu, Eliza Mavrocordat, Maria N. Krupenschi, Elena Meisner, d. A. D. Xenopol, A. C. Cuza, I. Ursu şi C. Marinescu, D. P. Gîrboviceanu, S. Mehedinţi, S. S. Arhimandrit Scriban.

La deschiderea congresului se fac urările nesfîrşite de către un public imens.

Se fac ovaţii părinţilor Scriban, Pavel Savin, autorii „Micei Biblii". Preoţimea de face ovaţii în senz de manifestare.

Ia cuvîntul *P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu.* Onoraţilor doamne şi domni! Inainte de a purcede la deschiderea congresului, salut din toată inima pe scumpii oaspeţi veniţi în mijlocul nostru (ovaţii).

Scopul nostru: creşterea şi educaţia copillor, face să spun fraţilor oaspeţi: bine aţi venit între noi (aplause). Salut cu deosebită consideraţie pe onoratele doamne din comitet şi regret că ilustra d-nă Anastasia Filipescu, din pricina unei indispoziţii şi a vîrstei, n'a putut veni între noi In numele d-sale aduc mulţumire tuturor ce ne vor onora cu prezenţa lor.

Din partea secţiunii Iaşi, vă aduc mulţumiri, regretînd absenţa Principesei Olga Sturdza.

Intrunirea noastră e întrunirea tuturor ce cred şi gîndesc ca noi.

După ce P. S. S. prezintă pe d-na Alexandrina Cantacuzino şi pe d-na Zoe Rîmniceanu arată sublimul scop al şcoalei înfiinţate de a lega generaţiile tinere de căminul romînesc şi a lucra la fel cu acele femei glorioase ce au dat naştere acelei pleiade de bărbaţi ce au făcut Romînia de azi (Aplauze puternice)

Mulţumind dă cuvîntul d-lui Mehedinţi (ovaţii mari acopăr ultimele cuvinte ale înaltului Prelat).

După P. S. S. vorbeşte d. profesor Mehedinţi, despre ţinta mişcărei acestei societăţi, arătînd-o ca o parte din o manifestare mai generală a culturei contimporane.

*

Se dă citire următoarelor telegrame trimise:

Telegrama congresului către M. S. Regele:

In al 47-lea an de glorioasă domnie şi în acest an de prea mărire şi înălţare a scumpii noastre patrii, mulţumită bravurei, înţelepciunei şi patriotismului M. V. şi a vitezei armate, societatea ortodoxă a femeilor Romîne serbează din fericire azi, aci al treilea congres anual cînd inaugurează şi deschiderea institutului superior de fete şi a grădinei proprietăţile sale, Societatea noastră recunoscătoare pentru măreţile fapte pa riotice cu care M. V. împreună cu M. S. Regina A ilustrat fie care pagină a istoriei Neamului şi patriei, vă roagă a primi omagiile noastre de devotament neclintit şi de profundă recunoştinţă.

Bunul D-zeu să vă dăruiască cea mai voinică sănătate pentru binele, propăşirea şi înălţarea întregului neam romînesc. Trăiască M. V. mulţi ani fericiţi.

Trăiască scumpa noastră armată.

(ss.) *Pimen*
Mitropolitul Moldovei

*

Telegrama trimisă I. P. S. S. Mitropolitului Primat.

„Adînc mişcate de blagoslovenia trimisă de Inalt Prea sfinţia voastră, societatea naţională ortodoxă a Femeilor romîne Vă aduce prinosul recunoştinţei sale pentru Inaltul sprijin ce l-aţi dat societăţii.

(ss) *Pimen*
Mitropolit al Moldovei

*

Principesei Olga Sturza
Dieppe
(Franţa)

Comitetul central şi comitetul secţiunii Iaşi întruniţi cu prilejul inaugurării institutului şi grădinei de copii, vă aduce expresiunea recunoştinţii lor pentru sprijinul puternic ce a-ţi dat operelor înfăptuirei în Iaşi.

Pimen

Zborurile celui mai îndzăzneţ aviator parizian Pégoud, care au avut loc la Bucureşti în zilele de 16 şi 17 Nov. a. c. au fost cinematografiate de casa Pathé-Frères.

Aceste zboruri care au uimit lumea întreagă vor fi absolut exact redate pe pînza cinematografului Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli, astă seară Sîmbătă 22 Noembrie.

Noul program cinematografic de astăseară cuprinde între altele:

Moartea civilă, după piesa teatrală cu acelaşi nume. Adaptare splendidă, scenariu foarte bogat. Interpretare fără seamăn datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor italiene. (2 părţi).

Pasiune brutală. Desfăşurare senzaţională în 2 părţi.

Cel mai nou număr din Pathé Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Cîinele pădurarului, scene foarte humoristice.

Artistul Vero neîntrecutul imitator de instrumente muzicale, voci şi diferite tipuri, apare în persoană (între actul al 3-lea şi al 4-lea) în admirabilele sale creaţiuni.

Artistul Vero apare şi la reprezentaţiile de matineu.

Programul cinematografic nu va fi scurtat, ci va cuprinde ca de obiceiu patru părţi mari.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 24 Noemb. două matineuri (3 şi 5 ore şi reprez. seală la 9 ore. Program nou duminical: „Majestatea Sa Banul" după romanul celebrului scriitor Xavier de Montépin—Ruinele din Carnak, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

Divese întîmplări

— Mîne, Duminică 24 Noembrie, vor continua conferinţele culturale ale învăţătorilor din jud, Iaşi, la şcoalele din Miroslava, Sculeni, Lungani-Zmeu, Brăeşti-Priboeni şi Erbiceni-Spînoasa.

— In învăţămîntul comercial din oraşul Iaşi sînt vacante 10 ore de limba romînă.

ANUNCIU

Subsemnata Rachella Grünblum, născută Glückman, aduc la cunoştinţa publicului că am revocat procura ce dădusem fratelui meu Avram (Adolf) Glückman deci nu voiu recunoaşte nici o plată ce îi s'ar face în comptul meu cu titlul de chirie sau ori ce alt titlu, pentru imobilele din Iaşi, strada Mitropoliei No. 2 şi 4 remase mie moştenire de la defunctul meu tată Şulem Glückmann.

Raşela Grünblum

Documentele diplomatice

—Cuprinsul actelor din Cartea Verde—

— Chestiunea mediaţiunei de la Petersburg.— Cele petrecute în conferinţă.— Dificultăţi în privinţa Silistrei.— Isbucnirea neînţelegerilor între aliaţi.— Trenul să apropie.

Continuînd analiza documentelor cuprinse în *Cartea Verde*, ne vom ocupa astăzi de partea privitoare la mediaţiunea de la Petersburg, precum şi de reînceputul neînţelegerilor dintre foştii aliaţi.

Intr'adevăr puţin după propunerea engleză guvernul nostru a fost informat nu numai despre neînţelegerea dintre foştii aliaţi, dar şi despre o alianţă pe care Serbia şi Grecia o încheie împotriva Bulgariei.

In această privinţă documentul No. 107 purtînd data de 23 Februarie st. v. 1913, este cît se poate de caracteristic.

Telegrama Ministrului Plenipotenţiar a României la Belgrad către Ministrul afacerilor străine:

Belgrade, le 23 Février | 8 Mars 1913

Je viens d'apprendre de plusieurs côtés que la Serbie traite avec les Grecs pour conclure une alliance défensive contre la Bulgarie.

Tant le Gouvernement que le Ministre de Grèce sont, bien entendu, impénétrables. Ce dernier passe chaque jour plusieurs heures au Ministère des Affaires Etrangères. Les Gouvernements serbe et bulgare traitent, depuis quelque temps, pour fixer entre eux une autre frontière que celle prévue par le traité d'alliance. On croit qu'ils arriveront à une entente.

Filality

Guvernul avea dar indicaţii că al doilea răsboi să prepară şi că trenul Romîniei va sosi de acum încolo. Dar asupra acestei chestiuni vom avea ocazia să mai revenim.

*

Revenim asupra documentelor referitoare la mediaţiunea de la Petersburg.

Cît de dificile erau împrejurările şi cum unele puteri erau nehotărîte se poate vedea din documentele No. 112 care constituie un raport al ministrului Nanu de la Petersburg şi din care rezultă atitudinea şovăelnică a puterilor.

In special interesantă este comunicarea ministerului Beldiman de la Berlin şi din care reproducem partea finală, care document poartă no. 124.

*

Ministrul Plenipotenţiar al Romîniei la Berlin către Ministrul Afacerilor.

Berlin 15 | 28Martie 1913

Din toate convorbirile mele sus menţionate, rezultă însă că, pînă acum, Ministrul Afacerilor Străine ale Rusiei nu pare dispus a consimţi la cedarea Silistrei ci ar recomanda o soluţiune prin care înălţimele şi întăriturile din jurul oraşului ar trece de partea României; totodată ni s'ar concede şi o întindere mai mare pe coasta Mării Negre, decît cea oferită de Bulgaria; iar oraşul ar rămînea acesteia din urmă.

Incît priveşte atitudinea guvernului francez, am semnalat Excelenţei Voastre prin telegraf, modul cum s'a rostit noul ambasador, d. Delcassé, la trecerea sa prin Berlin. De atunci, veţi fi aflat de la Petersburg că în conversaţiile sale cu colegii săi de acolo s'a pronunţat şi mai categoric în sensul că, în chestiunea oraşului Silistra, nu înţelege să se despartă de părerea ce o va susţine Ministrul Rusiei.

Nu ar rămînea, prin urmare, decît Anglia, care ar putea să formeze, alături cu tripla alianţă, o majoritate pentru cedarea oraşului. Sir Edward Grey a arătat multă bună voinţă pentru Romînia în chestiunea admiterii Reprezentantului ţării la consfătuirea Ambasadorilor, admitere pe care a susţinut-o în contra dificultăţilor ridicate mereu de către Ambasadorul Franţei, d. Paul Cambon.

De aici însă nu s'ar putea deduce încă — după oarecare indicaţiuni ce am primit aici — cum că şi în chestia Silistrei Sir Edward ar fi dispus a lua o atitudine care ar fi contrară părerii d-lui Sazonow. Politica Angliei, în greavele probleme de care atîrnă încă pacea între Marile Puteri, a trebuit să apese atît de tare în cumpăna opusă alianţei franceze, încît este îndoelnic dacă într'o chestiune, în care Anglia nu este direct interesată, şi pe care, din punctul ei de privire general, o consideră ca mai puţin importantă, ar consimţi să facă dificultăţi Rusiei în modul cum această Putere înţelege să-şi îndeplinească rolul de arbitru între România şi Bulgaria

A. Beldiman.

Prin telegrama care constitue documentul No. 131, guvernul nostru este înştiinţat că protocolul mediaţiunii a fost semnat.

Cu 20 de zile înainte, adică la 6 Aprilie presidentul consiliului raportează M. S. Regelui—document No. 130—despre propunerile formale pe care atît reprezentantul Serbiei cît şi acel al Greciei le face Romîniei pentru o alianţă împotriva Bulgariei.

*

Precum se vede din aceste documente d. Maiorescu era îndrituit să vorbească cum a vorbit înaintea Camerei, cînd a întrebuinţat celebra frază: „trenul Romîniei de abia acum soseşte".

In această privinţă documentul No. 135 care constitue un raport către M. S. Regele şi care poartă data de 19 Mai 1913 este caracteristic şi-l reproducem în întregime.

Raportul Majestăţii Sale Regelui

Duminică, 19 Maiu, | 1 Iunie 1913

Atît la începutul şedinţei Camerei de la 16 Mai, care a fost publică, pe cît în şedinţa publică de eri, în care cu 127 voturi (cuprinzînd şi pe ale tuturor deputaţilor naţionali-liberali), contra 17, s'a autorizat guvernul a pune în lucrare protocolul de la St. Petersburg, precum se dăduse aceiaşi autorizare şi de Senat, cu 77 voturi contra 9, s'au pronunţat cîte-va cuvinte care se refer la cele zise în şedinţele secrete. Fiind caracteristic pentru situaţia polltică în momentul de faţă, sunt dator să dau M. S. Regelui explicările cuvenite.

In şedinţa de la 16 Mai, deputatul naţional-liberal d. I. T. Ghica, imputînd guvernului că în împrejurările de faţă ţine vacant locul de Ministru Plenipotenţiar la Atena, a sfîrşit prin Fraza: „N'am vrea să porneasca şi trenul al doilea, iar noi să rămînem tot în gară".

Aceste cuvinte stau în legătură cu următorul dialog petrecut în şedinţa Senatului de la 14 Mai între d. I. Brătianu şi subscrisul:

D. I. I. C. Brătianu.—Guvernul a scăpat trenul.

D. T. Maiorescu.—Vă înşelaţi, trenul Romîniei acum soseşte.

Iar în şedinţa publică a Camerei de ieri, 18 Mai, deputatul conservator d. G. Ştirbey şi-a motivat votul pentru primirea protocolului de la St. Petersburg prin următoarele cuvinte: „Faţă de declaraţiunea d-lui Prim-Ministru, că chestiunea graniţei Dobrogene nu este încă închisă şi că ne rezervăm întregul viitor, nu cred util de a îmbraca nemulţumirea noastră în o formulă deşartă şi declar că votez pentru".

Aceste cuvinte stau în legătură cu răspunsul subscrisului la o întrebare pusă în şedinţa secretă precedentă, dacă guvernul este mulţumit cu rezultatul mediaţiunii de la St. Petersburg? Am răspuns că un guvern şi un popor nu trebue să fie nici odată pe deplin satisfăcuţi, că trebue să aibă tot deauna aspirări pentru viitor, că în deosebi în momentele de faţă nu este închisă chestia balcanică, nici limitarea Dobrogiei, şi că cele 200 milioane întrebuinţate în decursul acestei ierni pentru întărirea armatei, sunt semn destul de lămurit al situaţiei.

T. Maiorescu

Am terminat pentru astă-zi, rămînînd ca data viitoare să publicăm documentele, privitoare la începerea ostilităţilor între aliaţi şi intrarea Romîniei în acţiune.

ULTIMA ORA

Delimitarea frontierei romîno-bulgare

Giurgiu,—Astăzi a avut loc semnarea protocolului pentru delimitarea frontierei romîno-bulgare.

La orele 10 jum. membrii comisiunei romîne, s'au întrunit şi au aşteptat delegaţia bulgară, care a sosit la ora 4.

Pe canoniera Siret s'au semnat protocolul şi actele relative la delimitarea frontierei.

După aceasta a urmat un banchet.

Isprăvile lui Pantelimon

Fălticeni.—Ieri la orele 2 jum. p. m., banditul Pantelimon a jefuit diligenţa Fălticeni-Broşteni pe muntele Stănişoara. Banditul era îmbrăcat cu haine verzi, ciorapi verzi pînă la genunchi, ghete negre, căciula de astrahan; era bărbierit de curînd, la brîu purta o cartuşieră, trei revolvere şi 2 cuţite. In mînă avea un toporaş şi o puşcă cu două ţevi.

E posibil ca banditul să fi trecut în jud. Iaşi.

Consfătuirea studenţilor evrei

Bucureşti.— In astă seară, are loc la sediul societăţii „Junimea studioasă", o consfătuire la care au fost invitaţi studenţii evrei de la Universitatea din Capitală, precum şi acei de la Academia Comercială.

Inaugurarea şcoalei industriale

Bucureşti.—Cursurile şcoalei industriale vor fi inaugurate Luni 25 Noembrie, la orele 9 seara.

D. Mihail Rahtivanu, va ţine cu acest prilej o conferinţă asupra importanţei acestei şcoli.

In chestia cabinetului francez

Paris.— D. Ribot a declarat d-lui Poincaré că declină misiunea de a forma noul cabinet.

D. Poincaré a însărcinat pe d. Jean Dupuy cu formarea cabinetului.

D. Dupuy va răspunde după amiază.

Ciocnirea de trenuri dintre Piteşti şi Goleşti

— Morţi şi răniţi —

Piteşti.—Aseară pe la orele 9 şi 20, o gravă ciocnire de trenuri a avut loc între staţiile Piteşti şi Goleşti, la chilometrul 102, între un tren de persoane şi un tren de marfă.

Iată împrejurările în care s'a petrecut ciocnirea:

Cam la aceiaşi oră avea să treacă pe la staţia Goleşti trenul 153 ce fusese pornit din Bucureşti, înainte de trenul de marfă 754, ce venea în spre staţia Goleşti.

Trenul de marfă însă a întîrziat, din cauza revizuirei vagoanelor.

Impiegatul de mişcare faţă de această întîrziere, a cerut celui din staţia Piteşti de a mai opri trenul de persoane, pentru a se evita o întîlnire între ambele trenuri.

Nu se ştie însă din ce împrejurări, telegrama n'a ajuns trenul de persoane, aşa că acesta pornise din staţia Goleşti.

Cam la o depărtare de un chilometru, mecanicul trenului de persoane zări trenul de marfă. El îşi făcu datoria şi opri trenul.

Dar din nenorocire, trenul de marfă nu putea fi oprit, cu toate că şi mecanicul de la acest tren făcu tot posibilul pentru aceasta.

Astfel trenul de marfă veni asupra trenului de persoane şi ciocnirea fu imposibilă de evitat.

A fost un moment de cumplită groază.

*

Consecinţele sunt în adevăr destul de grave. Pînă acum s'a constatat 5 morţi, şi anume un sătean şi o săteancă din Piteşti, un fochist, un agent al căilor ferate şi şeful trenului de marfă.

Trei fochişti sunt grav răniţi, iar doi soldaţi şi un ţăran mai uşor.

Ambele trenuri au suferit mari pagube. 4 vagoane ale trenului de marfă şi vagonul de manipulare al trenului de persoane sunt cu desăvîrşire sfărîmate.

Şi celelalte vagoane au suferit mari stricăciuni.

Răniţii au fost internaţi în spitalul din Piteşti.

*

Incă de aseară, d-nii Dragu, subdirector al c. f. şi Mareş, şeful mişcărei au plecat în anchetă la faţa locului, care se face împreună cu parchetul din Piteşti.

Un impiegat de mişcare, căruia se atribue vina mai mare, a fost arestat.

Ancheta continuă.

Afacerea Zabern

— Bethman Holveg nu va demisiona —

Berlin. — Impăratul a primit la Danaueschingen pe cancelarul Bethman Holveg, pe guvernatorul Wedel şi pe generalul comandant al corpului din Strassburg, Deimling, care i-au raportat asupra incidentelor din Zabern.

Impăratul a decis ca garnizoana din Zabern să fie, pînă la nou ordin, transportată din cazarmă pe cîmpul de exerciţiu.

Procesele pendinte în faţa consiliului de războiu vor fi terminate în grabă. Impăratul a plecat după amiază la Stattgart iar cancelarul s'a întors la Berlin.

*

„Lokalanzeiger" declară în mod categoric, pe temeiul informaţiunilor din loc competinte, că d. Bethman Holveg nu are intenţia de a demisiona.

In cursul zilei firul special telefonic deranjîndu-se serviciul nostru telefonic pe ziua de az e mai redus.

DEBORA HAIMOVICI
ADOLF ŞLOIMOVICI
LOGODIŢI
Iaşi.

Magazinul de Confecţii
PENTRU DAME
Maximilian Demek
s'a mutat în strada Lăpuşneanu
(*Casele d-nei Dross*)
Magazin ocupat înainte de firma Sali Porjes
Se recomandă pentru Confecţionare de Rochii *Tailleur şi de* Bal, Soiree, *etc*
— PĂLĂRII MODEL —
Se vînd **Stofe, Garnituri,** *etc. Se îmbracă* **Bumbi** *din stofa clienţilor.* **Se plisează** *orice stofe.*
Expoziţie de modele de Rochii, ultima creaţiune

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.— Strada Ştefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, etică, pînză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi mătasă. Urechi de piele şi cîşme. Bete tricolore şi fâşe de botez. Ilăi de umplut şi de scoarţat. Bete pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrica Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ, Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

SALURI DE LÂNA

25% ECONOMIE!

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi, visitaţi

Renumita croitorie **Bărbătească** şi **Uniforme şcolare „LA BUCUREŞTEANU"**

S. D. MEISNER

— Maistru croitor —

fost şef de atelier la cele mai reputate croitorii din Bucureşti

Str. I. C. Brătianu 133 (Visa-vis de Sal. Wachtel).

Unde se lucrează **Bine** şi mai **Eftin** ca ori unde

„Croială Elegantă"

după ultimile jurnale de mode streine.

Atelier special pentru Uniforme Şcolare cu **preţuri reduse.**

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] şi [illegible] Nevralgie [illegible], Gastralgie, Sciatice, Afecţiunile [illegible] tânărul color. Fără remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] din cea d'antâiu [illegible] la capă, sera [illegible] 2 dimineaţa, unul la [illegible] mai de cât 4 pe zi.

A se cere [illegible]

[illegible]

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sfînt. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

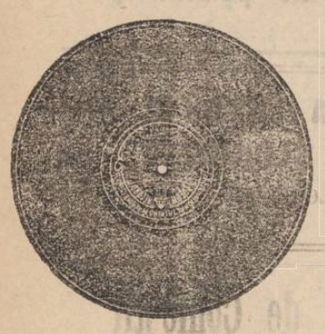

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

La Aberman

Strada Ştefan cel Mare 13.

Astăzi toată lumea ştie
Că magazinul ideal
Care în delicatese
Pe cuvînt, n'are rival

E Aberman din strada mare
Ce totdeauna'i asortat
Mulţumind pînă şi gustul
Cel mai fin mai delicat,

Marinaturi, untdelemnuri
Brînzeturi fine, peşcării
Somon de Rin şi icre negre
Sardele, ori şi ce cutii,

Jambon de Praga şi pastrămuri
Coloniale cum doriţi
Dacă'i tărguit odată
Tot mereu o să veniţi

Cît despre băuturi v'asigur
In modul cel mai amical
Căci nu au, vă spun pe cinste
In bunătate n'au rival

Vinuri vechi şi noi, butelii
Si cu litru se măsor
Care fac suprem deliciu
Ori-cărui cunoscător!

Cogneacuri, romuri şi liqueruri
Champanie, mărci care doriţi
La Aberman găsiţi de toate
Ca să fiţi prea mulţumiţi.

Şi-acum vreţi să ştiţi misterul
Mărfurilor aci puse?
La Aberman se vînd v'asigur
Cu preţuri mici, foarte reduse!

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRERES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Elévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2043—Marți 26 Noemb 1913

Conservatorii democrați și celel'alte partide

Să fie oare conservatorii-democrați făcuți dintr'un alt aluat de cît partizanii celorlalte partide politice? se va întreba cu neîncredere acela care a cetit precedentele două articole în care insistam asupra chemărei la viața publică a țărănimei și criticam lupta pătimașă a conservatorilor și liberalilor în căutarea venirei la putere.

Fără șovăială privitorul frămîntărilor politice din ultimul timp, trebue să afirme că într'adevăr conservatorii-democrați au o mentalitate politică deosebită de a celorlalți oameni, cari fac politică în Romînia.

Mentalitatea aceasta ia deosebit de mult, din timpul cînd ei nu erau de cît o grupare în partidul conservator; de atunci se vedea că oamenii aceștia vor trebui să se despartă de restul conservatorilor și vor forma un partid nou, cu un program nou, cu o viață nouă.

Căci ceea ce deosebia pe partizanii d-lui Take Ionescu de ceilalți conservatori și ceeace i-a făcut mai tîrziu să se diferențieze de liberali, a fost și un ideal politic mai presus de interesele de partid, o politică superioară mai presus de chestiile de tarabă și o disciplină conștientă față de șeful lor.

Idealul politic a luat formă în programul partidului conservator-democrat și este astăzi idealul minimal cel mai realizabil și cel mai necesar de realizat în viața noastră socială.

Pe cînd liberalii trebuesc să se despartă de utopiile lor politice și să revie la politica pămîntească a intereselor latifondiarilor ei proprietari, conservatorii-democrați, după cum se poate vedea și din ultima scrisoare a d-lui Take Ionescu rămîn credincioși idealului lor politic, care fără să aibă cerințe ultra-democrate, are totuși tot ceea ce e necesar în momentul de față pentru țară.

Că idealul acesta politic al democraților e mai presus de interesele luate în parte a partizanilor nimeni nu va contesta, dar disciplina de partid pe care aminteam face să amuțească nemulțumirile pe care vre-unul din membrii partidului le-ar fi avînd. Că interesele generale ale țărei sunt puse mai presus de interesele personale la conservatorii-democrați, se poate dovedi nu numai cu forme istorice dar cu fapte.

Cînd în Martie 1907 d. P. P. Carp anunța de pe înaltul tribunei Camerei că „mai întâi represiune și apoi vom aviza" vorbea prin glasul său, toată suflarea nababilor și bogataşilor conservatori cari îngroziți de întorsătura lucrurilor se temeau pentru propria lor piele și uitau că răsculații cereau ceva necesar. Atunci d. Take Ionescu uitînd că face parte dintr'un partid de bogătași își aducea aminte că mai presus de interesele partizanilor săi sunt interesele țărei, a marei țări care era în revoltă din cauza mizeriei și nedreptății, și atunci d. Take Ionescu n'a cerut numai represiune—pe care oricine era nevoit s'o ceară, dar a dat concursul său necondiționat guvernului liberal de a înfăptui cele mai urgente legi.

Avut-au liberalii sau conservatorii aceiași atitudine față de d. Take Ionescu cînd interesele țărei cereau de asemeni unirea tuturor în potriva unui vrăjmaș comun? Au arătat aceștia aceiași mărinimie, dezinteresare, aceiași dragoste pentru țară, cum le-a arătat d. Take Ionescu?

In plină campanie astă vară, cu toată starea de asediu, liberalii și conservatorii nemulțumiți mărăiau ca niște dulăi flămînzi prin ziarele lor.

Și n'au așteptat ca pacea să fie încheiată, n'au așteptat ca Romînia să-și revie în fire după campanie și au și început lupta odioasă contra omului care a adus în aceste cîteva luni de viață politică mai multă glorie și mai multă bogăție țărei sale de cîte zeci de ani de guvernare a tuturor celorlalte partide.

Și azi cînd guvernul are novoe de pace are nevoie de susținerea tuturor a întări legile romînești în provincia cucerită, a făuri noui legi pentru întreaga țară, azi guvernul dar mai ales d. Take Ionescu e ținta tuturor atacurilor mișelești, a tuturor atacurilor acelora cari n'ar fi putut trăi eri fără ajutorul lui.

Da, fără ajutorul lui.

La 1907 d. Take Ionescu a ajutat pe liberali să iee guvernul și în pace să făurească cîteva legi, în 1910 d. Take Ionescu a scapat pe liberali de urmăririle la cari erau supuși de către conservatori pentru afacerea tramvaelor.

La 1912 d. Take Ionescu a permis conservatorilor să înscrie o pagină frumoasă în istoria partidului lor, căci fără d-nul Take Ionescu conservatorii nu puteau forma un guvern cum nu-l vor forma nici mîine fără concursul democraților.

Și cînd zicem fără ajutorul d-lui Take Ionescu, zicem fără ajutorul partidului său.

De ce au fost făcute toate acestea de conservatorii democrați? Pentru că toți erau pătrunși de un ideal definit, pentru că dragostea de țară era mai presus de interesele lor proprii. Dacă ar fi dat atenție mai mult afacerilor lor, de sigur nici la 1907, nici la 1910 nici eri la 1912 n'ar fi făcut gestul care îi ridică în ochii lumei, ci ar fi căutat ca și liberalii ca și conservatorii să instige, să calomnieze, să micșoreze opera altora, să răscolească patimile cele mai joase doar vor face rău adversarilor lor și vor profita ei.

Disciplina partidului conservator-democrat a nimit însă pe toți și cei mai înfocați liberal sau conservator sunt nevoiți să recunoască aceasta. Nu mai departe de cît cu ocazia venirei la putere a guvernului de colaborare s'au văzut rezultatele acestei discipline.

Cîți democrați n'au fost sacrificați cu această ocazie, cîți au trebuit să stee în umbră ca să permită posibilitatea conlucrărei, cîți dintre democrați n'au acceptat postori cari nu cadrau cu situația lor și cu toate acestea ce ridicul de mic a fost numărul acelora cari au protestat.

Oare același lucru s'a petrecut și la conservatori? De la cel mai cu meritate pretenții și pînă la acela care n'are dreptul a formula nici una, toți au început a instiga, a calomnia, a murdări cu veninul lor partidul lor, pe oamenii lor mai de frunte.

In interval de un an 'l-au urmat și dezavuat pe șeful lor în două rînduri. N'a lipsit d-lui P. P. Carp nici epitetul de *nebun* nici acela de *ramolit*. In interval de douăsprezece luni toată armata aceasta de flămînzi a aruncat tot gunoiul lor sufletesc în obrazul venerabilului bătrîn care conduce guvernul actual. D-lui Maiorescu nici epitetul de *imbecil senil* nici acela de *surd* nu -i'au fost cruțate pentru că la urma urmelor să fie totuși ales de aceeași gașcă, de șef de partid.

Adevarata isterie politică, adevărata zminteală!

Și pentru ce toată această frămîntare? Pentru că nici unul din oamenii aceștia n'au un ideal politic, n'au un crez, n'au un scop înalt în viața lor. Haită de lupi în goană după pradă, ea stă cînd e sătulă ascunsă și linge buzele cu smerenie, dar devine îngrozitoare îndată ce flămînda se vede urmărită și prigonită.

Aceiași privelişte au dat'o țărei toți domnii aceștia de la *Epoca* și *Cuvîntul*, toată armata aceasta de lupi asediați și îndepărtați de la prada lor.

Și pentru curățirea atmosferei politice, pentru însănătoșirea ei, oare nu e vremea să se deschidă larg porțile, la viața politică, a acelora, cari vor ști pune mai presus de interesele lor, interesele țărei, țărănimei?

Pentru a rămîne la comparația noastră cu haita de lupi, oare nu sunt tot țaranii ridicați de pe la vetrele lor să bată pădurile în prigonirea fiarelor, de ce și în viața politică să nu fie tot ei aceia cari vor scăpa Romania de cea mai ticăloasă haită, a lupilor politici, a lupilor flămînzi de situații și de sinecuri?

Dr. I. Duscian

NOTA ZILEI

Misterul divulgat.

Acei cari erau nedumeriți asupra motivelor pentru care d. A. C. Cuza s'a abținut de la inaugurarea bustului regretatului V. Conta, vor avea explicația, cetind în „Noua Revistă Romînă" cuvîntarea rostită la inaugurare de către d. profesor Dim. Gusti:

«...Conta a fost unul dintre cei dintâi romini, care a făcut fericitul început de a rupe cu *tradiția consumărei din bunurile culturale ale altor popoare și de a deveni el însuși un prodacător* al acestor bunuri, făcînd ca și țara noastră să contribue cu ceva la bogăția comună a omenirei culte».

Vă închipuiți d. Cuza ascultînd o asemenea directă aluzie la... operile lui originale?

Economistul e convins că farsa i-a pus-o la calc... „rectorul sibirian", — cum ar zice „Unirea" și i-o va plăti.

POLITICE

PENTRU IAȘI...

Se pare că vom asista în curînd la manifestarea unei acțiuni sănătoase, pentru reînvierea Iașului. Sunt caracteristice, în astă-privință, unele articole de gazetă și cuvîntările autorizate ale barbaților politici i a ș e n i mai de vază.

Evident. Nu poate fi vorba de tendinți separatiste. Manifestările aceste dovedesc, însă, că prea s'a considerat Iașul ca o regiune cucerită și, că, sub unele guverne, s'au nesocotit multe drepturi le Capitalei Moldovei.

Suntem la largul nostru cînd vorbim în această chestiune.

D. Alexandru A. Badareu ca primar, și de două ori ca membru al guvernului, a făcut pentru Iași, ceea ce tot restul oamenilor politici n'au făcut pentru acest oropsit oraș. Bilanțul activității prezidentului nostru în această privință—și ne vom face plăcerea să facem într'o zi acest bilanț — ie mai eloquent decît orice alt argument.

Cît pentru ceilalți, în mare parte vina o au și aceia care, reprezentînd Iașul, n'au luptat cu destulă energie pentru apararea intereselor lui.

Nu incriminăm — căci aci nu-i vorba de incriminat. Trebue, din contra, ca toate bune voințele să se unească de acum încolo pentru a ajuta la propășirea Iașului. Nu mai puțin constatăm, că uneori Iașul a fost lovit chiar în ceea ce a mai ramas din strălucirea lui.

Intr'adevăr Iașul trece drept orașul scoalelor, și în fruntea scoalelor ie doar Universitatea. Or, deși Iașul are o facultate de drept aproape toate numirile din ultimi șapte ani în magistratura ieșană au însemnat un adevărat import de elemente streine Iașului. Am devenit un soi de tributari ai Ialomiței sau nu știu cărui alt județ.

Departe de noi gîndul de a voi să bănuim cît de cît destoinicia celor importați. Ne întrebăm însă dacă nu s'ar fi putut găsi elemente tot atît de bune în Iași sau în apropiere de Iași.

Acei care ar voi să vadă în rîndurile de față alt-ceva de cît constatarea unei stări de lucruri mîhnitoare s'ar înșela. Constatăm un fapt în privința căruia s u n t de acord toți acei cari iubesc Iașul și toți acei cari se văd nesocotiți, în propriul lor oraș, numai fiind-că 'sunt iașani.

Se va produce reacția — nici că se poate alt-fel. Se pare că vom asista la formulare de cereri precise. Vom avea o mișcare în toată regula.

Succesul va veni repede — suntem siguri, căci pentru acest scop va fi suficient consensul tuturor acelor care vor avea dreptul să vorbească în numele Iașului.

MICI POLEMICI

Care e diferența între instalația telefonică și instalația de apă în Iași?

Cea dintâi e permanent deranjată; cea de a doua, numai din cînd în cînd.

*

In sfîrșit!

Scoasă din răbdări „Viața Romînească" se va ocupa de o veche actualitate: plagiatele cuziste. Mai bine tîrziu decît niciodată...

*

D. Virgil I. Barbat scoate o revistă,
Să-i urăm... bărbăție.

*

Afișul teatral anunță eri „Hamlet" pentru seară. Pînă la amiază piesa fu schimbată. Cu drept cuvînt: atîta lume străină în oraș...

*

D. N. Iorga și-a reînoit demisia din Ligă. Dacă demisiona și a treia oară să știți că revine. E de o consecvență fenomenală!

*

S'a dat sentința în procesul foastei Societăți de asigurare „Unirea". O neagră amintire pentru obrazul lui N. Fleva!

*

Din cele spuse la congresul viticultorilor, s'ar părea că unii cultivatori de vii stau prost.

— Nu e de mirat că se... clatină, de atîta vin.

DE ÎNCHIRIAT

Era fatal să ajungă aici!—Un bilet lung, pus pe geamul redacțiunei unui ziar local, oprește în drum pe trecători: **„De închiriat...** *a se adresa la proprietar...*", alt nimic!—Proprietarul? nicăiri. Ridici capul... *„Cuvîntul"* — și fără a fi răutăcios te întrebi: ce poate fi adevărat din toate acestea? Ce e de închiriat...?

Dacă-ți trec prin minte întrebări de felul acestora, e că sunt pe deplin de justificate. Nicăiri nu se poate aplica mai bine, și la orice, cuvîntul „de închiriat" ca la noi.

Ziceam la început „fatal" și evident că nu poate fi de cît astfel în această țară a ambițiilor, în care fie-care se crede îndrituit să aibă ceva de revendecat, să țipe, să batjocorească, să facă tot ce nu poate fi permis, spre a-și îndestula propria răutate — pentru ca, nu mai tîrziu de cît mîni, la cea mai ușoară măgulire sau sorț de neisbîndă, — să facă amendă onorabilă, ori cui îi întinde mîna să iasă din încurcătură, în care nu-l vîrîse de cît propria nesocotință și ambiția deșartă și nemăsurată.

E adevarat sau nu... dar, desigur că... proprietarul caută de pe acum un doritor „de închiriat"— Prețul?... Un mic portofoliu, — sau dacă nu,.., o „promisiune" pentru... mai tîrziu.

Dinu.

OAMENI ȘI LUCRURI

DOI FABULIȘTI

Se fac și cercetări serioase la Universitatea de Iași.

Erudita monografie a d-lui Drouhet asupra izvoarelor de inspirație în operile literare ale lui Alexandri, nu este izolată și din „laboratoriile" seminariilor Universității noastre e de așteptat să ne vină și alte instructive lucrări.

Un foarte bun început este și recenta scriere a d-lui A. Epure, despre „Influența fabulistului rus Krylov, asupra fabuliștilor noștri A. Donici și C. Stamati". Este întâia lucrare tipărită a Seminarului de slavistică sub conducerea d-lui profesor I. Bărbulescu și o lucrare conștiincioasă, care impune prin obiectivitatea ei, ca și prin siguranța documentării.

In cele din urmă trei decenii s'a scris adese-ori despra lipsa de originalitate la primii noștri fabuliști. A fost unul din răsunătoarele succese ale „Contemporanului" darea în vileag a multor „plagiate" în opera unora din acei scriitori de fabule și cu osebire a lui Donici, socotit odinioară ca fabulistul cel mai ales, prin varietarea inspirațiilor.

Iată însă că tocmai această varietate departe de a fi originală; dar Donici n'a încetat a fi încă unul din meritnoșii scriitori de fabule romînești.

In lucrarea d-lui Epure subiectul este tratat în chip larg, cum se cuvine unui studiu de seminar. Găsim acolo o abundență de modele originale, tipărită în slova lor, alături de bucățile celor doi fabuliști. Comparația, de astă-dată, este înlesnită, este impusă prin o convingătoare alăturare de texte pentru specialiști. Iar așa cum e tratat subiectul, el iese din cadrul unei lucrări senzaționale, pentru a rămînea în limitele unei cercetări de pură știință și istorie literară. Alăturea de studiul influențelor și legăturilor politice, diplomatice, sociale ale autocrației rusești cu Principatele romîne, — Seminarul de slavistică ne înlesnește să urmărim legăturile de altă natură.

Inceputurile dubioase, nesigure, șovăelnice întru toate, sunt sceleași în domeniul social, ca și într'acel literar. E însuși procesul de formațiune; este obsesiunea lipsei de cultură a vremei în care imitația este oare-cum firească, necesară, neînlăturabilă. Nu este încă epoca de rafinament, în care pseudo savantul ori poetul lacom de glorie își însușește prin plagiat inspirațiile ori lucrările altora; ci epoca de limitare a orizontului de activitate și studio, era de frămîntare și dibuire, care va pregăti vremea de apoi a erudițiunii și inspirațiunii proprii.

Acelor cari urmăresc cu interes producțiunile originale ale Universității de Iași, scrierea d-lui Epure le va face plăcere.

Rodion

ECOURI

Camerele de comerț franceze la Bruxelles.— Existau pînă în prezent două Camere de comerț franceze în Bruxelles: „La Chambre de comerce française de Bruxelles" și „La chambre française de commerce et de l'industrie de Bruxelles". Aceste două instituțiuni sunt recunoscute de ministerul comerțului francez și funcționează sub prezidența de onoare a ministrului Republicei Bruxelles.

De curînd s'a anunțat crearea unei noi instituții de către un grup de negustori și industriași francezi, denumită „Chambre de commerce et d'industrie française de Bruxeles et du Grand-Duche de Luxembourg".

*

Cu ocazia a celei a 112 aniversare a lui Victor Hugo, guvernul francez va oferi Angliei un monument al vestitului cîntăreț al legendei secolelor. Monumentul va fi instalat pe marginea mării, la Guernesey, nu departe de stînca unde poetul ședea ore întregi în ascultarea zgomotelor valurilor ce-i șopteau magistratele versuri pe cari le scria apoi.

Încă un defect al Educației

Jules Payot, autorul cunoscutei lucrări „Educația Voinței" în ultima sa scriere „Apprentissage de l'Art d'écrire", arată cît e de greșit întreg sistemul de educație aplicat generațiilor tinere. Se înțelege, el vorbește despre Franța. Dar cum greșele sunt la fel și sistemul urmat aproape identic, părerile unui cunoscător trebue să ne fie de mare interes.

Payot spune că tinerii nu știu să scrie, să compue, să-și exprime ideile în toată libertatea și originalitatea lor.

Timp de 4 ani el a predat compunerea în școală dîndu-și toată osteneala și punîndu-și toată capacitatea de care dispune un asemenea om.

Dar rezultatele lor care ajunse fură slabe.

In urma acestei experienți văzu că faptul de a considera compunerea ca o parte deslipită, separată din totalitatea sistemului de instrucție e greșit, ceea ce a avut ca efect violentarea spiritului.

*

La început doctul profesor crezu că este o greșală de metodă în predarea compunerei— metodă care-i stingherea toate sforțările lui conștiincioase. Dar cercetînd lucrul mai de aproape se încredință că nu numai în Franța ci și în Anglia și America se găsesc profesori, cari muncesc mult și elevi cari nu-și dau nici o osteneală, și că învățămîntul limbei materne merge foarte greu.

Cînd fu numit inspector, Jules Payot, făcu următoarea experiență: puse pe elevii din școala primară superioară să lucreze aceleași compuneri, pe care le lucrase cu 3—4 ani în urmă. Studiindu-le, găsi aceleași greșeli esențiale și anume: verbalism, incoherență și lipsă de cugetare mai adîncă și mai personală.

Deci în atîta vreme nu se realizase nici un folos.

Și oare cele spuse de Payot pentru tinerii Franceji nu-s perfect adevărate și pentru noi? Cine și-a dat osteneala să vadă cum scriu copiii noștri, poate recunoaște cît e de alarmantă această neglijare a spiritului.

E ceva care se răsfrînge asupra întregei personalități a unui individ.

Payot spune că nu se dă destul timp copiilor ca să lămurească, să aprofundeze și să-și ordoneze cugetarea lor pen-

KALODONT.
PASTĂ DE DINŢI
de vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc:
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris
Reprezentanţi: Sam. Löbl, Bucureşti.

tru ca ceia ce ar voi ei să enunţe să fie bine conceput.

Învăţămîntul compunerei să nu se adreseze nici memoriei, nici inteligenţii verbale şi nu însemnează nimic dacă el nu ajută la educarea voinţei sub forma ei cea mai înaltă şi din nenorocire cea mai nestabilă — acea a *atenţiunei*. Compunerea să fie considerată ca un exerciţiu de *concentrare*, de *organizare*; şi nici de cum un cîştig de conştiinţi.

Starea obişnuită a cugetării, mai ales la copil, e o stare de anarhie şi inconherenţă. Şi greutatea cea mare e tocmai de a face pe copil să cugete, adică a-i face să-şi lege şi să-şi desfacă ideile capatate sub direcţia voinţei. Iată greutatea supremă în educaţie, se exprimă Payot.

Autorul insistă mult asupra neglijenţei în care lăsăm spiritul copiilor, căci ceea ce face valoarea unui om astă-zi, este cugetarea, ideile lui — doctrina culminantă de acum.

Desvoltarea civilizaţiei tinde către o spiritualitate, adică către o libertate, a spiritului din ce în ce mai înaltă, care se poate exprima prin cuvintele: limpeziciune de idei, vigoare, originalitate. Un om trebue să cugete prin el singur iar actele lui trebuesc să exprime fondul însuşi al personalităţii sale.

A educa însemnează a elibera, adică a da personalităţii copilului forţa de a rezista contra rătăcirei minţei. Compunerea e tocmai partea învăţămîntului care trebue să facă pe copii să-şi coordoneze ideile servind la dezvoltarea organică a inteligenţei şi a sensibilităţii lui. Pentru aceasta e nevoe de răbdare şi *concentrare*; e nevoe de mult calm din partea învăţămîntului şi de multă atenţie fermă şi rezistentă din partea elevului. Căci unde atenţia nu-i energică, nici personalitate proprie nu poate fi.

*

Dar pentru a ajunge acolo, unde doreşte Jules Payot, este nevoe de o adevărată revoluţie în Educaţie ceea ce arată el în scrierea recentă *„l Apprentissage de l'Art d'ecrire"* cu o bogăţie de argumente, care instrueşte şi distrează în acelaş timp.

Maria C. Buţureanu

INFORMAŢII

— Astăzi la ora 10 jumătate dimineaţă a avut loc un consiliu de miniştri sub preşidenţia d-lui Maiorescu.

Acest consiliu este în întregime consacrat discuţiunii situaţiunii politice.

La ultima oară cetitorii vor găsi amănunte, atît cît ele vor transpira în public.

▪ *Simbătă a avut loc o conferinţă între d-nii Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi A. Marghiloman, ministru de finanţe.*

S'a discutat în privinţa creditului necesar pentru materialul rulant de la C. F. R.

Acest credit va fi de 83 milioane şi ceva.

▪ *Astă-zi la orele 4 p. m. a avut loc inaugurarea şcoalei de agenţi sanitari.*

▪ *D-nii Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi Gh. Lascar, secretarul general al ministerului instrucţiunii publice, au plecat aseară la Bucureşti.*

▪ *Reprezentanţii Iaşului în parlament pleacă astă-seară în Capitală, în vederea începerii activităţii parlamentare.*

▪ *Trupa dramatică ioşană va juca la Craiova de la 10 Februarie. Ministerul de instrucţiune a acordat drumul gratuit artiştilor noştri.*

▪ *Administraţia Comunală din Focşani a plătit suma de 3000 (trei mii) lei trupei noastre dramatice pentru cele trei spectacole de deschidere ale Teatrului „Pastia".*

▪ *Prefectura de judeţ a fost urgent înştiinţată că fabrica de aeroplane „Reinische" din Germania va trimite aeroplane care să treacă în zbor Balcanii, traversînd Romînia.*

▪ Joi 28 Noembrie va avea loc la Regimentul 37 Botoşani, solemnitatea depunerii jurămîntului noilor recruţi.

▪ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a fost invitat ca să ia parte la această solemnitate.

▪ D. Inspector Vîrlănescu a inspectat mai multe şcoale particulare din localitate.

▪ Duminică 1 Decembrie va avea loc întrunirea funcţionarilor de la justiţie din circumscripţia Curţii de apel din Iaşi, pentru a alcătui un memoriu pe care să-l prezinte corpurilor legiuitoare.

※ Intr'o fîntînă de pe teritoriul comunei Copou, lîngă depozitul de furaj al regimentului, s'a găsit înecat soldatul recrut Al. Pînzaru de loc din Costuleni.

Se crede a fi vorba de o sinucidere.

Cadavrul a fost transportat la morga spitalului militar.

▪ Necunoscuţi au dat foc la 4 girezi de trifoi, proprietatea d-lui Solomon Stern din Roşcani, care au ars cu desăvîrşire cauzînd pagube de peste 8000 lei.

▪ Individul Gh. Cîrmanu din Poeni a jefuit la drumul mare pe Lazăr Dica care mergea pe vreme de noapte spre numitul sat.

▪ Femeea Casandra Plămădeală din Podul-Iloaei a fost găsită în stare muribundă, în stradă.

Transportată la spital, a încetat din viaţă.

▪ Ministerul de interne a cerut prefecturilor de judeţ să înainteze cîte un tablou de toţi primarii comunelor urbane şi rurale precum şi de notarii care sunt ofiţeri în rezervă.

◘ **Şcolare.** — Eri s'a dat rezultatul general la examenul de capacitate pentru maistrele la grădinele de copii ţinut la Bucureşti: Ghindaru Eufrosina cu media 9.67; Ionescu Ana cu 9,67; Taşcă Elena cu 9.34; Vartolaş Ecaterina şi Constantinescu Elena cu 9.34; Ionescu D. Emilia cu 9.17; Stoenescu Ana, Pandele Aglaia, Bunescu Angela, Georgescu Beatrice şi Goraş Cristiana cu media 9; Tănescu Ana, Arghir Maria, Meletescu Maria şi Rebegea Ecaterina cu 8.84; Fortun Margareta, Simionescu Coralia, Georgescu Alexandrina şi Nicolau Ana cu 8.67; Orcula Cleonte, Ştefănescu Victoria, Simionescu Eugenia cu 8.58; Botez Matilda şi Hermeziu Margareta cu 8.50; Taşcă Caliope cu 8.42; Vasiliu Ecaterina şi Iordănescu Lucreţia cu 8.37; Sireteanu Eugenia, Ionescu Niculina, Manslicov Ecaterina, Schiţeanu Maria, Procopiu Ana, Popescu Iudita, Iacob Maria şi Mihailescu Maria cu 8.34; Ivanov Alexandra cu 8.25; Dumitrescu Const, Popescu Aurelia, Glod Lucreţia, Popovici Maria. Voia Maria, Raşcov Cristiana, Popa Eliza, Marcu Elena, şi Cimaceancu Paulina cu 8.17; Contu Elena şi Arjoca Elena cu 8.09; Filcencov Evdochia, Dobreanu Lucreţia, Bărbulescu Maria, Atanasiu Elena, Ionescu Cleopatra, Călin Matilda şi Fudulache Natalia cu 8; Chelaru Olga cu 7.91; Patraşcanu Elena, Timofte Maria, Petrescu Maria, Albescu Eugenia, Belici Diamanta, şi Stoica Constanţa cu 7.84; Cambureanu Ecat, Cricoreanu Elena, Petraşcu Cornelia, Balaiş Ortansa, Mircea Lucreţia, Marinescu Lucreţia, Balaiş Natalia, Coman Elena, Chiriţa Zoe, Vasilescu Elena şi Voinea Sofia cu 7.67; Sarry Ermilia şi Popovici Paraschiva cu 7.88; Diaconu Maria, Manoliu Olga, Cotovu Maria, Constantinescu Alexandrina, Vasluianu Mitriţa, Ilief Gheorghina, şi Petreanu Florica cu 7.50; Popescu Ana şi Caramzulescu Ana cu 7.43; Mateescu Maria şi Deribei Maria cu 7.34; Beluri Elena, Cilea Demetra, Georgescu Margareta cu 7.17 şi Patruşcu Eugenia cu 7.08; în total 90 reuşite,

▪ D. Papadopol inspector al pădurilor şi şoselelor din Moldova se află în localitate în interese de serviciu.

▪ Aflăm că d. Matei Rusu, cunoscutul publicist, a tradus pentru diverse scene pariziane: „Năpasta", „Manasse", „Noaptea furtunoasă".

▪ **Un omagiu.**—Comitetul Reuniunei Femeilor Romîne compus din d-nele Alexandrina Praja, Sofia Eraclide, Elena Ţiţu, Anna Netter, Alice Nanu, Maria Castano, Athena Cocea şi Hortanse T. Vasiliu, sub preşidenţia d-nei vice-preşedintă Cleopatra Sion, întrunindu-se eri a hotărît ca în amintirea regretatei d-ne Elena Mîrzescu, ale cărei merite timp de 10 ani ca conducătoare a primei şcoli profesionale, ca şcoala să poarte numele „Elena Mîrzescu", ridicarea unui bust în localul şcoli, pentru cari se vor întocmi liste de subscripţii şi înfiinţarea unui „Fond cultural Elena Mîrzescu" din veniturile căruia să se trimeată anual în străinătate pe cea mai bună elevă, fond care va fi îndeplinit tot prin subscripţie publică.

▪ Publicaţiuni noui:

„Razna", revistă săptămînală No. 1.

„Noua Revistă Romînă" cu un excelent număr literar, artistic şi polemic.

„Democraţia" anul I, No. 16 cu actualităţi politice şi sociale.

Congresul societăţei femeilor ortodoxe

— Ziua a doua —

Eri a continuat Congresul Femeilor ortodoxe care în treacăt fie spus a obţinut un succes deosebit, favorizat de un timp frumos, ce a permis nu numai Congresiştilor, dar şi ieşenilor de a urmări desfăşurarea întregului program.

*

La ora 9 dimineaţă după obicinuitul serviciu religios de la Mitropolie, s'a oficiat un parastas de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, pentru ostaşii căzuţi pe cîmpiile Bulgariei.

Apoi Inaltul Prelat, făcînd istoricul campaniei, relevă avîntul atît de admirat al ostaşilor noştri,— în acelaşi timp arată şi ajutoarele ce s'au dat şi între care se distinge societatea Femeelor Ortodoxe.

In acest moment, d. Botez, directorul Prefecturei de judeţ, prezintă pe femeea Anica Finichi, din comuna Belceşti, cea mai săracă dintre soţiile a cărora soţi au murit pentru Patrie.

După cîte-va cuvinte de încurajare, I. P. S. S. Mitropolitul înmînă femeei Anica suma de 300 lei din partea societăţei Ortodoxe.

Scena aceasta a stors lacrimi din ochii tuturora.

*

La ora 12 a avut loc inaugurarea grădinei de copii, din strada Socola. Aci asistă şi d-nii Gh. Lascar, secretar general al ministerului de instrucţiune, Lascar Antoniu din partea Senatului, Botez, directorul Prefecturei de judeţ şi alte multe persoane distinse din oraş.

Serviciul divin e oficiat de P. S. S. Arhiereul Antim, care rosteşte apoi o cuvîntare asupra importantei educaţiei sufleteşti, care e o chezăşie a viitorului.

D-na Esmeralda Manu, descrie pe larg importanţa grădinilor de copii şi insistă asupra rolului conducătoarelor.

Copilaşii se disting apoi în cîntece şi jocuri şi sunt foarte admiraţi.

*

La ora 1 a avut loc un banchet la Otelul Traian

Cel dintăi tuast îl ridică I. P. S. S. Mitropolitul Pimen în sănătatea guvernului şi al Familiei regale.

I. P. S. S. dă apoi cetire telegramei primite de la M. S. Regele, în cuprinderea următoare:

„Am primit cu o vie plăcere telegrama ce I. P. S. Voastră mi-a adresat în numele societăţii ortodoxe naţionale a femeilor romîne, cu prilejul întrunirii sale în al treilea congres, precum şi a deschiderei institutului de fete şi a grădinei de copii. Vă mulţumim tuturor din adîncul inimei, atît eu cît şi regina pentru sentimentele dv. de iubire ce ne arătaţi.

Urmează apoi diferite alte tuasturi şi banchetul durează pînă la orele 3, în cea mai deplină animaţie.

*

La ora 4 jum. a avut loc inaugurarea institutului de fete din str. Carp.

La această serbare asista şi d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice.

P. S. S. Archiereul Antim oficiază un serviciu religios. Răspunsurile au fost date de excelentul cor al Seminarului.

D-na *Meisner*, ţine apoi o conferinţă asupra educaţiei fetelor si insistă mult asupra reformelor ce ar trebui introduse, pentru ca această educaţie să dea roadele dorite.

Vorbeşte apoi d. *Gărboviceanu*, care face o dare de seamă despre activitatea comitetului societăţei în Iaşi, şi conchide în credinţa în succes deplin, de oare-ce societatea şi-a luat frumosul scop, educaţia tinerimei.

D-na *Alexandrina Grigore Cantacuzino*, într'o cuvîntare duioasă, arată rolul ce trebue să-l aibă mamele în rolul educativ, — şi insistă asupra scopului ce şi-a formulat societatea femeelor ortodoxe.

Face apel la toată lumea să dea concursul la această operă. Iar pe străinii, cari locuesc printre noi, îi rugăm să iubească pămîntul şi limba noastră.

D-na Cantacuzino încheie zicînd că ţelul tuturora trebue să fie iubirea de neam şi de patrie.

D. *Al. A. Badareu*, luînd cuvîntul, scuză pe d. Dissescu, ministru de instrucţie, care n'a putut lua parte la acest congres. De aseminea se scuză şi d-sa, că ia parte la acest important congres abia a doua zi — şi îşi exprimă regretele sale pentru aceasta.

De altfel, ministrul de instrucţiune, ca şi întreg guvernul a dat dovadă în totdeauna că poartă o deosebită grijă acestei societăţi, menite să rădice starea şi educaţia culturală în ţară. Pornirea aceasta e bine venită, de oare-ce se simte azi mai multă nevoe ca ori cînd, ca iniţiativa particulară, să vină în ajutorul Statului.

Ideile exprimate atît de frumos de către d-nele Meisner şi Cantacuzino, spune d. Badareu, sunt o chezăşie puternică de energia, cu care această societate va lucra pe viitor. Idealul urmărit de această societate este mai presus de ori-ce laudă şi astăzi cu bucurie azistăm la inauguratea acestei instituţiuni, rod al activităţei societăţei.

Dacă pînă astăzi această operă, de regenerare culturală a fost foarte insuficientă, nu e însă mai puţin adevărat, că de acum se deschide o eră nouă.

Aduce laude doamnelor din Societatea Femeelor Ortodoxe, care munceşte cu atîta desinteresare, lăsînd la o parte orice prejudecată pentru reuşita idealului ce-l urmăresc.

Ceea ce s'a văzut la acest congres, e o înviorare al întregei stări sociale, e o comoară de forţe intelectuale şi resurse morale, ce s'au deschis pentru naţiune.

Această operă este întreprinsă cu credinţă şi optimism, şi nu se poate să nu dea rezultatele dorite.

Societatea a inaugurat azi o grădină de copii. Aseminea şcoală şi institute, ca cel ce inaugurăm în acest moment, se vor înfiinţa şi aiurea, spre onoarea societăţei, care desfăşură activitatea sa cu încredere şi entuziasm.

D. Badareu, zice că lepădîndu-se de ori ce oficialitate, constată cu bucurie, că tot Iaşul a fost acela, care a dat înviorarea şi entuziasmul congresului de astăzi.

Ca fiu al Iaşului, să-mi daţi voie să spun, că opera întreprinsă este chezăşia unui viitor strălucit. Fac o propunere ca toate congresele societăţei Femeelor ortodoxe pe viitor să se ţie tot în Iaşi, faţă de frumosul succes obţinut şi faţă de entuziasmul cu care publicul l'a primit.

*

La ora 6 a avut loc un ceaiu la cercul militar. A fost o petrecere frumoasă, care a continuat cu dans, în sunetul excelentei muzice militare, sub conducerea d-lui Vlăduţă.

*

La ora 8 a avut loc în palatul Mitropolitan o masă oferită oaspeţilor de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Cel dintăi tuast îl ridică I. P. S. S. Mitropolitul, care după ce descrie activitatea vrednicului cler de peste munţi, închină pentru Mitropolitul Meţeanu şi episcopul Miron Cristea.

D. A. D. Xenopol, închină pentru Mitropolitul Pimen, care desfăşoară o activitate admirabilă şi continuînd tradiţia marilor Mitropoliţi din Moldova, se află în fruntea aşezămintelor de cultură. Relevă iniţiativa luată de I. P. S. S. spre a se ridica un monument pentru marele aviator Vlaicu, care a încercat să unească cel puţin prin aer, Ardealul de regat.

Preotul *Teculescu*, protopop din Valea Albă, închină pentru I. P. S. Mitropolitul Pimen şi clerul din regat.

Cel de pe urmă vorbeşte preotul Ghindin, protopop din Caransebeş, care arată splendorile văzute în Iaşi.

S. Sa termină:

Intorcîndu-mă acasă, şi întrebat de episcopul meu Miron Cristea, îi voiu spune:

„Nu pot să-ţi povestesc nimic, dute la Iaşi, şi vei vedea strălucirea bisericei ortodoxe, avîntul spre creştinism şi naţionalitate şi dragoste de fraţi.

Cu aceasta s'a închis congresul.

◘ Azi dimineaţă s'a oficiat la cimitirul Eternitatea, un parastas de 3 zile pentru pomenirea regretatei Maria C. Ştiubei, la care au luat parte membrii familiei şi un mare număr de prieteni.

PRIMĂRIA COMUNEI IASI

In ziua de 20 Decembrie 1913 oara 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din Legea asupra comptabilităţei publice, pentru vinderea locului în suprafaţă de 420 m. p. situat în dispărţirea I str. Regimentului 13 colţ cu Şoseaua Naţională.

Garanţia 50 lei.

Planul locului şi condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 23260
22 | 5 Nov. 1913

▪ **Universitare.**—Noii licenţiaţi în drept de facultatea juridică din Iaşi, domnii:

Antonescu Eug., Bădulescu N., Cerchez Chircor, Ciugulescu Const., Cristea Artur, Cronwald Rud., Decusară Laur, Dimitriu Har., Georgescu Costinel, Georgescu Mircea, Gheorghiade Şt., Gorschi Artur, Hucan Spir., Iamandi Victor, Ionescu A. Gh., Lipşa A., Lişcu Gh., Meţianu Andrei, Mircea I. Gh., Mustaţă Al., Oraşcu Victor, Panaitescu Leon, Popovici Cezar, Radu I. C., Rebegea Ion, Robescu Ion, Septville Cezar Serafim Ion, Teofănescu I. C. Vasiliu Const., Xenopol Radu.

▪ **Concert Sliwinski.**— Ultimele telegrame artistice ne aduc ştirea că marele virtuos-pianist *Ioseph Sliwinski*, în trecerea din Rusia spre centrele apusene, va concerta şi la Iaşi în seara de 9 Decembrie. Biletele la Agenţia Thalia.

▪ Cu ocazia mutării serviciului sanitar d. dr. Flor a intreprins reorganizarea vechei arhive a acestui serviciu, făcînd şi foarte interesante extrase. Acestea vor fi adăugate materialului destinat a servi unei lucrări pentru viitoarea expoziţie naţională în 1915.

▪ Marele ziar „Le Temps" primeşte ştirea din Cassel—Germania—despre succesul ce a avut opera „Cobzărul" în acel oraş. Se ştie că textul francez al operei d-nei Gabrielle Ferrari este scris de d-ra Elena Văcărescu.

▪ In editura revistei „Flacăra", a apărut „Dincolo—Din Dunăre în Balcani" de Haralamb Lecca, 1 leu. De asemenea „Ave Maria!" noua piesă a d-lui V. Eftimiu, 40 bani.

Asupra ambelor lucrări vom vorbi încă.

▪ Serviciul statisticei de la ministerul de finanţe, în urma unui ordin al ministrului, a început o statistică a proprietăţilor, de mai mult de 1000 hectare.

▪ Un incendiu a distrus o cantitate de grîne, şi mai multe unelte agricole, din cătuna Sîrca, proprietatea d-lui Şulim Haimovici.

▪ Consiliul de higienă al oraşului se va întruni mîne, Marţi la orele 5 după amiază.

Russian-American India Rubber Co.
„TREUGOLNIK" St. Petersburg
Sucursala: Bucureşti, Strada Sărindar 22.
(numai pentru engros)

Intrunirea funcționarilor judecătorești.—Eri după amiază la orele 2 p. m. s'au întrunit în sala Palatului de justiție din Iași, funcționarii grefelor Curței de Apel, tribunalelor, parchetelor, portăreilor și judecătoriilor pentru a discuta măsurile ce trebuesc luate pentru îmbunătățirea soartei lor.

Au luat cuvîntul: d. Gavrilescu G. grefier de tribunal care mulțumește tuturor pentru marele număr care asistă, și spune că, ne-am întrunit aci, pentru a ne expune într'o formă mai hotărîtă doleanțele noastre.

Dl. I. M. Mancaș, grefier de Curte, este de părere a nu să cere mult pentru a nu capata nimic; cere sporirea salariilor și pentru aceasta să se aleagă o delegație ca să presinte un memoriu la Deputați și Senatori din Iași, care să-l presinte corpurilor legiuitoare și în acelaș timp să adresăm o cerere d-lui ministru de Justiție pentru îmbunătățirea soartei noastre, d-sa mai spune că în ceea ce privește celelalte puncte de îmbunătățiri, trebuesc desbătute într'un congres general, format din toți funcționarii judecătorești.

D. Gavriliu V. secretar la parchet spune că de la 1855 și până astăzi nimic nu s'a făcut cu funcționarii de la Justiție, cu alții da, afacerile înainte erau puține, acuma afacerile s'au înmulțit și personalul e insuficient.

Dl. Alexa D. cere sporirea salariilor, îndemnizație de locuință și gradația în funcțiuni.

Dl. Costișanu G. secretar la parchetul Curței; propune și d-sa congresul general.

Dl. Roban V. grefier de Curte, vorbește despre sporirea lefilor în general, despre gradație, despre vechime, îndemnizație de locuință și stabilitatea funcționarilor.

Dl. Gavrilescu spune că s'a primit o mulțime de aderări din partea colegilor. Cere sporirea salariilor cu 25 la sută și să se acorde îndemnizație de locuință, precum și reducerea anilor de pensie de la 35 la 30.

Consiliul comunal din Băiceni s'a întrunit și a discutat asupra măsurilor urgente de luat în contra epidemiei de pojar ce s'a iscat în numita comună.

Liceul agricol.—Comisiunea care se ocupă cu organismul acestor școale a continuat în ședința de Vineri 22 Nov., cu cercetarea programelor respective.

S'a decis atunci a se lua în examinare întreg învățămîntul comercial agricol, a se alcătui alte programe pentru școalele elementare și inferioare agricole. După părerea unor membri în programele școalelor inferioare sunt cîteva imposibilități. De aceea ele trebuesc revăzute și refăcute.

Ședința viitoare o va ținea comisiunea în ziua de Sîmbătă 30 Nov., la oara 10 dim. în laboratorul d-lui profesor I. Borcea de la Universitatea din Iași.

Cu acea ocaziune d. profesor Munteanu Morgoci va ține în aula universității la ora 5 p. m. o conferință despre hidrografia noilor teritorii anexate țării noastre.

In ziua de 30 Nov. în orele de după masă, se va ține—la școala „Gh. Asachi"—prima ședință a conferințelor lunare a institutorilor din orașul Iași.

In aceiași zi vor începe și conferințele din Tg. Frumos.

Printre elevii școalei din Buhalnița (com. Cepleniță), s'a ivit epidemia de tusă convulzivă.

Din această cauză, școala a fost închisă.

D. Iorgu Beresca, învățător la școala din Lungani-Voinești, a demisionat pe ziua de 1 Decembrie.

Viitorul congres al societății femeilor ortodoxe, va avea loc la Ploești.

D-na Alexandrina Gr. Cantacuzino, a donat 1000 lei, în folosul pensionatului de domnișoare, al societății femeelor ortodoxe romîne.

O parte din oaspeții ardeleni, au vizitat azi școala normală Vasile Lupu și Liceul militar, exprimînda-și toată admirația lor pentru aceste două instituțiuni.

Judiciare.—Curtea de Apel secția doua a admis apelul d-nei Paraschiva Toma Săvescu, reformă decizia comisiunei pentru constatarea și regularea drepturilor la pensie și recunoaște numitei apelante o pensie brută de 198 lei și 76 bani, cu începere de la 6 Septembre 1913.

— Curtea a condemnat la un an închisoare corecțională pe comerciantul Iancu Iancovici din Bacău, pentru bancrută simplă și frauduloasă.

— De asemeni a condemnat la 50 lei amendă pe comerciantul N. Ene Mocanu pentru bancrută simplă.

— Berman Grosvald a fost condemnat la una lună închisoare pentru abuz de încredere.

— Curtea secția întâia a redus de la 50 lei amenda, pedeapsa de o lună închisoare a comerciantului Ihil Noe Criș pentru bancrută simplă și frauduloasă.

— Curtea secția II-e a amânat pentru 31 Ianuarie, procesul dintre I. M. Veronu cu Gr. Cantacuzino dentru bani.

Economul C. Știubeiu, aduce viile sale mulțumiri tuturor acelor cari, fie prin prezența lor, fie prin cele trimise, au binevoit a lua parte la durerea mult încercată prin perderea soției sale Maria Știubeiu.

PERDUT un carnet simplu cu niște comptuari și cîteva polițe subscrise în alb de către diferite persoane.

Am făcut cunoscut autorităților competente și polițile s'au declarat nule.

Asemenea se mai aflau și niște bilete de loterie a statului romîn, pentru care am făcut înștiințare la colectura respectivă care le-a declarat nule.

Cu toate acestea cine 'mi va aduce carnetul cu ceea ce se află în el va primi o bună recompensă.

I. Haimsohn
str. Cucu 51

Iată noul program de astă seară Luni 25 Noembrie al cinematografului Pathé-Frères din spațioasa sală a Circului Sidoli:

Baletista. Film danez de mare artă în 3 părți. Desfășurare sentimentală splendid redată de pleiada artistică a scenelor din Kopenhaga. In rolul principal apare d-ra Rita Sachetto, o stea a scenelor daneze.

Max Linder într'o nouă creațiune comică.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însuflețite din lumea întreagă.

Serviciul telegratic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Constituirea cabinetului francez

Paris.—Agenția Havas spune: Deși d. Doumergue n'a fost încă oficial însărcinat să constitue cabinetul și că numai două portofolii sunt oferite în mod pozitiv, iată — după zvonuri pe care le înregistrăm sub toată rezerva—constituirea eventuală a ministerului:

Justiția, d. Jean Dupuy; războiul, generalul Dubail cu generalul Sarrail ca șef al statului major marina, d. Moulens; instrucția publică, d. Viviani; finanțele, d. Caillaux; comerțul, d. Fernand David; agricultura, d. Malvysau de Raynaud; coloniile, d. Lebrun; lucrările publice, d. d. I. Hopiteau; munca, d. Renault.

Dispoziție militară

Viena.—Ministerul de rezboi a dat ordin ca toți rezerviștii aparținînd clasei 1912, să fie trimiși în neactivitate cel mai tîrziu la 15 Decembrie.

Catastrofă minieră

Mina Emma. (districtul Ribnik).—Un incendiu a izbucnit la ora 3 dimineața, la o adîncime de 200 metri, în mînă; 16 mineri au pierit arși.

Alegerile legislative bulgare
— Sistemul reprezentării proporționale —

Sofia.—Alegerile legislative generale au avut loc astăzi, făcîndu-se pentru întîia dată pe baza sistemului reprezentării proporționale, nou introdus în Bulgaria. Nu se semnalează nici un incident.

După aprecierile făcute, majoritatea ar aparține guvernului. Rezultatele definitive nu vor putea fi cunoscute de cît mîneseară, cel mai curînd.

Accident de aviație

Liban.—Locotenentul Wasmonth a căzut din hidroaeroplan în mare și s'a înecat.

Serviciul Telefonic

O declarație a d-lui Filipescu

Bucureşti. — Ziarele arată, că d N. Filipescu a declarat, că nu se mai întoarce în Camera actuală, ori ce s'ar întîmpla.

Legea anexărei

Bucureşti.—D. Titu Maiorescu, va depune mîine, pe biroul Camerei, proectul de lege pentru anexarea noului teritoriu

Nuoi Prefecți

Bucureşti.—Se dă ca probabil că în cursul săptămînii viitoare se vor numi nuoii prefecți în cadrilater, în persoana d-lor I. Cămărăşescu şi Victor Bilciurescu.

Se asigură în cercuri competinte că una din aceste prefecturi a fost oferită d-lui François Botez din Vaslui, dar că d-sa n'a acceptat din motive de ordin familiar.

Medalia Meritul Sanitar

Bucureşti.—Ministrul de interne a semnat raportul pentru decretarea regulamentului, prin care se înființează decorația „Meritul Sanitar".

Ea va cuprinde trei categorii și anume: în aur, argint și bronz.

Imediat după punerea în aplicare a regulamentului, d. Take Ionescu va face raport pentru decorarea M. S. Regina și A. S. R. Principesa Maria.

Conform regulamentului se va acorda brevetul, iar cei decorați își vor cumpara medalia.

Mesajul la Cameră

Bucureşti.— După toate probabilitățile mîine se va întruni la Cameră comisiunea pentru răspuns la Mesaj, pentru a alege pe președintul și raportorul.

Raportor va fi ales d. N. Titulescu, care-și va depune raportul Mercuri sau Joi, așa că discuția va începe probabil săptămîna viitoare.

Greva Muncitorilor din Sulina

Bucureşti.— Greva muncitorilor din Sulina continuă.

Comisariatul Maritim în unire cu poliția a recrutat 140 muncitori—străini și cîțiva romîni.

Aseară au sosit la Sulina 120 soldați din regimentul 33 Tulcea; parte din ei au fost plasați la lucru în port.

Muncitorii persistă în cererile lor de a li se spori salariile precum și să li se plătească orele suplimentare.

Plecarea d-nei Take Ionescu

Bucureşti.— D-na Bessie Take Ionescu pleacă mîine în străinătate și va fi condusă pînă la Predeal de către d. Take Ionescu.

Alegerile generale din Bulgaria

Bucureşti. — Azi s'au efectuat în Bulgaria alegerile generale pentru parlament.

Pentru întâia oară s'a aplicat aci sistemul reprezentărei proporționale. Nu s'a semnalat nici un incident.

După prima impresie, majoritatea ar fi guvernamentală.

Ciocnirea de la Golești

Pitești.— In spitalul de aci se află internați, dintre victimele ciocnirei de la Golești, încă 5 persoane, dintre care 2 soldați și 3 împiegați de cale ferată.

Starea lor e încă destul de grea.

Congresul funcționarilor comunali

Brăila. — Eri a avut loc aci congresul funcționarilor comunali. S'a expediat telegrama Suveranului și d-lor Titu Maiorescu și Take Ionescu.

Seara a avut loc un banchet.

De la serviciul Maritim

Bucureşti. — Se anunță că singur vaporul serviciului maritim, care pleacă în fie-care Marți din Constanța, va atinge porturile Pireu și Alexandria.

Polemica Iorga-Duica

Bucureşti. — D. N. Iorga publică o scrisoare, ca răspus la cele afirmate de către d. Bogdan-Duica.

D. Iorga spune că reu a înțeles d Bogdan plecarea de la ligă și reu a înțeles atît d-sa cît și d. Virgil Arion comunicarea făcută la Academie în chestia evreiască.

Sinuciderea din gara de Nord

Bucureşti.—Azi dimineață, s'a sinucis în gara de Nord, d. Ioan Testiban, fost director de Baucă.

De dimineață Ion Testiban sosi în gara de Nord și se așezase pe linia ferată, cu fața în jos, cîteva minute înainte de sosirea trenului de persoane No. 107.

La orele 7 și 12 trenul intra în stație, tăind în două pe nenorocitul, care a căutat astfel să scape de viață.

Cauza sinuciderei, se spune, că ar fi relele afaceri ce le făcuse în ultimul timp.

Ion Testibanu lasă în urma sa o soție și trei copii.

Tîrgurile Sîrbești

Bucureşti. — In urma dorinței exprimată de guvernul romîn, Serbia s'a grăbit să facă cunoscut că a dispus deschiderea tuturor iarmaroacelor unde populațiunea romînească din partea locului avea mare interes din punct de vedere comercial.

Înființarea Institutului Internațional de petrol

Bucureşti. — Reprezentații societăților de potrol din țară au fost convocați eri de d. Xenopol la ministerul industriei, spre a subscrie la fondul necesar înființării Institutului internațional de petrol cu sediul în Bucureşti.

D. Ministru Xenopol a arătat reprezentanților societăților de petrol, foloasele imediate și practice ce ar putea avea de pe urma înființărei unui astfel de institut.

Institutul va publica date exacte asupra situației petrolului romînesc și piața mondială va fi în măsură să aprecieze calitatea petrolului românesc.

D. Xenopol a arătat că Institutul va necesita o cheltuială de 180 mii lei anual și a cerut ca suma de 100 mii să fie subscrisă de societățile de petrol, iar restul să-l dea statul.

Nu s'a luat nici o deciziune și a ramas ca reprezentanții societăților să se întrunească din nou. Sîmbătă 30 Noembrie.

Consiliul de miniștri de astă-zi

Bucureşti. — Consiliul de miniștri convocat pentru astăzi dimineață s'a ocupat în primul loc despre chestiunile la ordinea zilei și apoi au început discuțiunile asupra situațiunii politice. Cum însă d. Maiorescu a trebuit să se ducă la orele 11 jum. la palat, a rămas ca discuția să continue mîne dimineață la orele 10 jumătate.

S'a discutat în primul loc asupra discuțiunii la Mesaj și s'a hotărît ca această discuție să se înceapă întâi la Cameră.

S'a decis apoi ca să se prezinte un proect de lege prin care se înființează o legație și un consulat romînesc la Valona.

S'a făcut un schimb de idei în privința legilor de organizare a Dobrogiei, care sunt acum în curs de pregătire la diferite ministere.

S'a discutat apoi în privința unui proect de lege pentru creșterea cailor. Pe baza acestui proect de lege, ministerul de domenii va acorda premii crescătorilor de cai și va încuraja această creștere, cumpărînd cai pe care îi va vinde ministerului de răsboiu.

S'a discutat apoi proectul de lege prezentat de ministrul lucrărilor publice pentru deschiderea unui credit de 83 milioane, necesar pentru lucrările în curs, pentru lucrări urgente viitoare, pentru materialul rulant, linii de garaj, etc.

Au fost două păreri: una să se prezinte creditul numai cu 83 milioane și alta să se prezinte creditul întreg de 405 milioane depus de astă primavară pe biroul Camerei.

Chestiunea a rămas în continuare pentru consiliul de mîne.

Viitorul guvern liberal

Bucureşti.—In cercurile liberale pare a fi isbucnit neînțelegeri relativ la modul cum va fi constituit viitorul guvern.

Intr'adevăr, în legătură cu declarația d-lui Ionel Brătianu făcută la întrunirea de la Craiova, cu puivire la programul acestui guvern, se afirmă că în anturajul d-lui Ionel Brătianu se fac sforțări pentru a se reduce în guvernarea liberală, reprezentanța nuanței Costinescu-Constantinescu.

Ss asigură chiar că viitorul ministru de finanțe liberal va fi d. Vintilă Brătianu.

Mutînd Magazinul meu în **Str. Ștefan cel Mare No. II.** Fac cunoscut clienților mei, că mi am asortat Magazinul, cu noi mărfuri de *Lux, Jucării de copii* și *Articole de voiaj.*

GARTENBERG FIU.

IMPORTANT

Fac cunoscut onor. mele clientele, că soția mea D-na A. VOGT după o practică îndelungată în Germania, a preluat conducerea frizeriei mele pentru Dame, asociindu-și o domnișoară specializată în frizeria Beer din Calea Victoriei din Bucureşti, astfel că onor. dame din Iași vor avea la îndemînă un salon de coafură adevărat model.

Execut: toate lucrările de păr, Manicure, șamponarea și uscarea părului cu aparat electric. Masaj facial. Tenturarea părului. *Ondulațiuni à la Marcelle.* Frizuri p. vizite, suarele, teatru, nunți. Ape contra mătreței, pentru unghii, mîni, etc.

La frizuri pentru nunți pentru mai multe persoane de odată reduceri mari la preț.

Georges Vogt
Friseur-Coiffeur
Str. Lăpușneanu

De Inchiriat sau de vînzare o casă cu 4 odăi, coridor de sticlă, bucătărie pivniță și grădină, Str. Nicolina 70 Tramvai la scară.

A se adresa în str. Albinetz 22 Iași, la d-na Colasiu.

Absolvent al Școalei superioare de Comerț, dispunând de ore libere aranjează registre la comercianți.

Doridorii se vor adresa la ziar.

Doamnă Germană instruită caută loc, la Copii sau ca Dame de Compagnie.—Weigel, Strada Armeană, 16 Iași.

Doamnă vieneză, perfectă menaj și bucătărie dorește loc, ca Menageră.—Bune referențe. Germană, Post restante, Iași.

De Inchiriat Camere mobilate și nemobilate. In strada Spinzi No. 8.

Foarte important

Aducem la cunoștința onor Public că am concedat depozitul renumitului

UNT-DE-LEMN

marca „PRINCESSE" garantat pur d-lor

FRAȚII SMIRNOV

și garantăm că va fi servit din acest depozit cu marfa noastră originală garantată pură.

Caisson & Brocard
Fabricanți
Nice (Franța)

Magazinul de Produse alimentare
Dr. I. MANOLESCU
— Str. Lăpușneanu No. 12 —
(Telefon 233)

vinde în afară de produsele de fermă

Lăptării, Brînzeturi, Vinuri din cele mai fine, Fructe, Mezeluri, etc. etc.

Coloniale și Delicatese

din cele mai fine

— Cu prețurile cele mai convenabile —

Calitatea recunoscută a tuturor produselor magazinului este cea mai bună garanție ca onorata clientelă va fi servită, în modul cel mai ireproșabil.

Conducerea magazinului este încredințată d-lui N. Ciocîrlan bine cunoscut onoratei clientele.

Serviciu la domiciliu.

Berăria „LUTHER"
— PIAȚA UNIREI —

Primul local de consumații cu băuturi indigene și străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde și reci la ori-ce oră din zi și noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock și *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Simbătă, Duminicele și sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete și *Nunți* cu prețuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer și lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

Prima societate a femeilor israelite pentru ajutorarea lehuzelor

Maternitate Israelită

Institut de faceri

Se caută de urgență moașă cu diplomă.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, Pînză de casă.

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrica Naţionala de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin intrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Mousselte

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă şi sindecă Nevralgiile cele mai grele de tăm-tăm, Migrenele, Cefaleeile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale [illegible] tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] luate la masă. In ziua cea d'antâiu se ia câte 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul [illegible] va lua 4 hapuri o dată şi câte 2 dimineaţa, unul la dejun şi unul la cina, sera. Nu trebue să le ia mai mult de cât o pe zi.

A se cere: La toate farmaciile din lumea Mousselte [illegible] ORDR & Cie, de PARIS.

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi, visitaţi
Renumita croitorie **Bărbătească** şi **Uniforme şcolare „LA BUCUREŞTEANU"**

S. D. MEISNER

— Maistru croitor —
fost şef de atelier la cele mai reputate croitorii din Bucureşti
Str. I. C. Brătianu 138 (Visa-vis de Sal. Wachtel).
Unde se lucrează **Bine** şi mai **Eftin** ca ori unde
„Croială Elegantă"
după ultimile jurnale de mode streine.
Atelier special pentru Uniforme Şcolare cu **preţuri reduse.**

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

La Aberman

Strada Ştefan cel Mare 13.

Astăzi toată lumea ştie
Că magazinul ideal
Care în delicatese
Pe cuvînt, n'are rival

E Aberman din strada mare
Ce totdeauna'i asortat
Mulţumind pînă şi gustul
Cel mai fin mai delicat,

Marinaturi, untdelemnuri
Brînzeturi fine, pescării
Somon de Rin şi icre negre
Sardele, ori şi ce cutii,

Jambon de Praga şi pastrămuri
Coloniale cum doriţi
Dacă'i tărguit odată
Tot mereu o să veniţi

Cît despre băuturi v'asigur
In modul cel mai amical
Căci nu au, vă spun pe cinste
In bunătate n'au rival

Vinuri vechi şi noi, butelii
Si cu litru se măsor
Care fac suprem deliciu
Ori-cărui cunoscător!

Cogneacuri, romuri şi liqueruri
Champanie, mărci care doriţi
La Aberman găsiţi de toate
Ca să fiţi prea mulţumiţi.

Şi-acum vreţi să ştiţi misterul
Mărfurilor aci puse?
La Aberman se vînd v'asigur
Cu preţuri mici, foarte reduse!

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2044—Mercuri 27 Noemb 1913

SITUAȚIA

In politică—ca și în ori-ce altă direcție a activității omenești—cercetarea problemelor nu se poate face de cît pe baza cunoștinței faptelor.

Ar urma dar, de aci, ca, despre situațiile politice, să nu vorbească de cît acei care sunt în măsură de a se pronunța în cunoștință de cauză.

Lucrul însă se petrece cu totul altfel la noi și de aceia vedem că, o anumită presă,—de partid sau așa zisă independentă—se ocupă zilnic despre situația politică.

In neputință, însă, de a alega fapte precise, acele ziare, în dorința de a lovi în actualul guvern sau de a grăbi venirea la putere a partidului căruia aparțin, se dedau la invenții, cancanuri sau mahalagisme, care, desigur, nu sunt de natură de a dovedi buna credință și inteligența autorilor acelor reportagii senzaționale.

Că suntem într'o situație politică, care se pretează la conjecturi, aceasta ie evident. Că se prea poate ca mai curînd de cum își închipuie unii să avem o schimbare de regim — aceasta nu poate fi contestat. Că ie posibil, însă, ca guvernul actual de colaborare să mai dăinuiască—asta iar nu se poate nega.

De sigur, că ie copilăresc lucru de a afirma, cu certitudine, că una sau alta din aceste alternative ie absolut sigură. Și, mai cu seamă, a susține o dată precisă, fatală, cînd se va produce o schimbare de regim, ie o mare naivitate.

Dar că situația urmează a fi lămurită asta ie fără îndoială. Și că ea se pretează la tot felul de conjecturi, aceasta nu se poate contesta.

*

In fond problema ie mai simplă de cît se pare; mai puțin complexă de cum își închipuie unii.

Situația noastră politică este predominată de problema reformelor, care s'au impus atenției clasei noastre diriguitoare, ca o consecință ineluctabilă a campaniei din Iunie.

Atita vreme cît succesul României ar fi putut fi asigurat numai prin acțiunea diplomatică a păturei noastre diriguitoare, problema reformelor n'ar fi avut acuitatea ei actuală.

Din moment, însă, ce s'a făcut apel la clasa diriguită și ea a răspuns în modul strălucit știut, această clasă a tras o poliță asupra clasei diriginte, cu scadență scurtă și care trebue plătită cinstit.

*

Reformele s'au impus discuțiunei publice – partidele trebuie să-și spuie cuvîntul.

Un partid și-a și fixat linia de conduită — deși numai în trăsături generale, fără ca, pînă acum, să se fi încumetat de a vorbi ceva în detaliu.

Al doilea partid a luat cunoștință de cele ce crede șeful despre problema la ordinea zilei și, în curînd, își va fixa modul său de a vedea.

Remâne cel de al treilea partid—care va trebui și el să-și spuie cuvîntul și cît mai curînd posibil.

Odată linia de demarcațiune fixată se va vedea fie cine ce voiește și dacă înțelege să se oblige a realiza punctul său de vedere.

Pînă acum avem un partid care și-a dat un program și care este hotărît să-l realizeze. Avem un al doilea partid, care, reformist și el, nu a spus pînă acum dacă înțelege să ia sarcina de a face reformele. Avem în sfîrșit al treilea partid care, pînă în prezent, n'a spus ce vrea și nic dacă are de gînd să realizeze vr'o reformă.

Cînd aceasta ie situația, ie foarte ușor de văzut, dacă poate sau nu fi vorba de o schimbare de regim. și dacă situația este sau nu precară pentru unii.

Nu este nevoie de cancanuri, invenții sau mahalagisme pentru a motiva anumite afirmațiuni, cînd, însăși simpla cercetare a faptelor văzute, ie de natură să arate cam ce s'ar putea întîmpla.

Const. Vera

NOTA ZILEI

Cînd fetele dispar.

In ziarul de curînd apărut în Capitală —Ecoul Armeniei—găsim o notiță alarmantă:

«Emin Pașa comandantul regimentului Hamidie trimite tinerii Armeni să facă armata la Bagdat și Musul, iar Curzii masacrează pe Armenii din Bajazit.

Intr'o lună au dispărut 12 fete fără a se ști ceva de urma lor».

Exilul, masacrele — sunt într'adevăr lucruri foarte tragice. Dar nu pricepem bine ce legătură face ziarul între aceste lucruri și... dispariția celor douesprezece fete armence.

Oare nu se'ntîmplă atari dispariții peste tot și—vorba ceea—în cele mai bune familii? De ce numai de cît aci și turcul... plătește?

POLITICE

Discuția la Mesaj

De și ziarele—din care unele se pretind chiar autorizate — au anunțat mereu că discuția la mesaj va începe la Senat, Consiliul de miniștri, pentru motive ușor de înțeles, a decis ca această discuție să aibă loc întîiu la Cameră.

Intr'adevăr motivul indicat de ziare, că schimbarea obiceiului constant, în această privință, s'ar face pentru un motiv de deferență, pentru șeful partidului liberal, care e senator, avea oarecare aparență de plausibilitate și, poate, în alte împrejurări, lucrul s'ar fi putut întîmpla.

In împrejurările de astăzi însă, cînd organul principal al vieței noastre publice îl constitue Camera; cînd în curînd, vom avea o Cameră revizionistă și, iarăși, curînd vom avea o Cameră care va reprezenta o nouă modalitate a sufragiului Țării, nu era cu putință ca, pentru motive de deferență către un om, fie el chiar șef de partid, să se schimbe un uz, care schimbare ar fi însemnat o atingere adusă unei instituțiuni, totdeauna importantă, extrem de importantă prin împrejurările de astăzi.

Probabil, de aceste considerațiuni s'a condus guvernul, cînd a hotărît ca și—de data asta—discuția la mesaj să înceapă întîiu la Cameră.

Discuții sociale

Despre Farmacie

Voiu face cea mai hotărîtă afirmație cînd voiu spune că una dintre instituțiile, care trăesc protejate de legi învechite și nepotrivite cu organizația noastră socială, este Farmacia.

Iar cînd o societate este ajunsă la un grad destul de înalt de civilizație, ea nu mai poate îngădui încă în sinul ei ca instituții cu o importanță deosebită, să fie conduse de norme care sînt în cel mai mare dezacord cu cerințele și interesele moderne. Aceasta este rațiunea care explică atîtea mari transformări și reforme sociale și tot aceasta este rațiunea care explică mișcarea actuală pentru modificarea legei sanitare relativ la farmacie.

Atît cît îmi vor permite coloanele înguste ale ziarului,—pentru a lămuri multe lucruri nelămurite și pentru a dovedi că o reformă este în mod imperios cerută de farmaciștii moderni — voiu schița istoricul acestei instituții și voiu insista în special asupra punctelor ce trebuesc radical modificate.

Farmacia, ca instituție publică, și-a luat ființă în țara noastră în vremea cînd încă societatea nu numai că nu era pregătită pentru a da elemente care să conducă farmacia, dar nu avea încă destulă pregătire pentru a înțelge rostul ei. Oamenii țării, voind să introducă binefacerile civilizației și în țara noastră, au hotărît să înființeze și farmacia. Dar trebuiau farmaciști pentru aceasta. Trebuiau farmaciști care să vie să-și pue în practică învățătura, arta lor, și să poată să-și înjghebe singuri pe socoteala lor, o farmacie. Trebuia local, trebuia mobilier, instrumente și medicamente. Toate acestea însă pe vremea acea erau de o așa mică valoare, încît capitalul lor material precum și modestul lor capital intelectual, față de capitalurile cerute azi chiar numai pentru a arenda o farmacie, formează un contrast isbitor.

Pe vremea aceea, Romînii, care nu cunoșteau rostul farmaciei, nu prea vedeau în viitorul ei o ramură de activitate rentabilă. Nu aveau încredere că această instituție va deveni odată indispensabilă. Ca ori ce noutate, la început a fost privită cu naivitate, cu neîncredere, poate chiar cu indiferență.

Totuși farmacia trebuia să se întemeieze și în țara noastră. S'a dat dreptul, celui ce va cere, să deschidă farmacie ori unde va crede de cuviință și în condițiunile cele mai îngăduitoare, poate chiar fără nici o condiție.

Zădarnic, Romînii n'au răspuns la această invitație, de care au știut să profite străinii. N'au răspuns pentru că nu le permitea pregătirea să răspundă. Și atunci, spre fericirea, sau nenorocirea noastră, din alt punct de vedere, s'a admis înființarea farmaciei în țară de către străini, indiferent națiunea. Ei puteau veni din ori ce țară și fără a întîmpina altă ceva decît formalități ușor de îndeplinit, aveau dreptul să deschidă farmacie.

Desigur însă că acești străini care se deplasau și puneau în rizic un capital—, destul de însemnat, aveau să formeze educația publicului în această direcție, au avut în vedere un profit considerabil. Până ce lumea s'a deprins cu cumpărarea leacurilor, până ce, prin urmare, afacerea a început să renteze în adevaratul înțeles al cuvîntului, n'a prea trebuit să treacă multă vreme. Aceasta o dovedește faptul că toți primii întemeietori ai farmaciei s'au ales cu o situație materială strălucită. De aici a luat naștere ideea moștenirii și bătrînii urmași ai lui Aesculap în țara noastră fiind străini, s'au gîndit să reclame protecția statului pentru avutul lor.

Această reclamație este normală, și n'ar fi nimic de zis contra ideii moștenirii, dacă aceasta nu ar fi degenerat și nu și-ar fi lărgit în mod ilegal limitele ei. Este evident că sub numele de „avutul lor" nu se putea înțelege decît în mod material și nici de cum profesiunea sau dreptul de moștenire a exercitării farmaciei, s'au închirierea acestui drept. Acest lucru este dovedit de faptul că n'a existat și prin urmare nici nu există vre-un hrisov, vre-un act legal care să consfințească dela început acest drept de moștenire. Dar aceasta își are o altă explicație:

Se obișnuia, iarăși în mod normal, ca fiii să continue acțiunea părinților lor, dacă acești fii erau farmaciști. Majoritatea îmbrățișa cariera părintească, de aici se naște un fel de obișnuință ca să se vadă o farmacie condusă de aceiași familie din tată în fiu. De aici printr'o depășire a drepturilor lor legale, printr'un abus motivat de dezinteresul pe care societatea îl arata față de exercitarea acestei arte, precum și de faptul că autorițățile statului,—satisfăcute că au putut înființa farmacia în țară, — nu exercitau asupra ei nici un control, ei, farmaciștii au unit pentru moștenire dreptul asupra averei materiale cu un drept ilegal asupra instituției. Aceasta prin urmare este opera lor, și numai a lor, pentru că de la început n'au existat condițiuni care să specifice drepturile lor și care să fie consfințite de vre-o lege sau dispoziție a statului.

Obișnuința greșită și tolerată ani de zile s'a transformat într'o regulă. Farmaciștii au profitat și s'au formulat atât de larg dreptul de moștenire, pe cari urmașii l'au exercitat fie direct, fie, ceea ce este revoltător, indirect prin închirierea dreptului de a exercita farmacia într'un anumit punct.

Iată, prin urmare, pe ce se bazează astăzi pretențiile exorbitante ale fericiților moștenitori, cînd, departe de a posedа titlul, străini cu desăvîrșire chiar de farmacie, se declară proprietari și-și exercită drepturile asupra proprietății lor.

Justin Adace.

MICI POLEMICI

O fabrică germană ne anunță că trimite un aeroplan, care să treacă Balcanii.

...I'au trecut, mai cu ușurință, soldații noștri în zbor...

*

In cea mai nouă poezie, d. A. C. Cuza vorbește de „fapte strălucinde"

Nota trei la gramatică!

*

Au fost așa de exagerate laudele unor oratori la adresa vinului — după congres — încît s'ar fi zis că le-a lipsit... frunza de vie.

*

D. A. C. Cuza afirmă că Liga culturală și partidul naționalist vor merge „paralel" și „împreună".

Să se explice cu d. N. Iorga!

*

Telefonistele noastre sunt încîntate. Telefonul fiind permanent deranjat, ele sunt prea puțin... deranjate.

*

„Seara" anunță un roman: „Victimele bancherilor". Nu poate uita Bogdan-Ciupești că l'a prins Blank, bancherul, cu ocaua mică...

*

S'a adus la cunoștința ministerului că învățătorul Franculescu, casierul obștei din.... nu-și caută de școală.

— Caută de Franc...

ECOURI

Pentru întâia oară, în istoria timbriologiei, chipul Papei va figura pe mărcile postale.

Papii au avut altdată — și anume pe timpul lui Pius IX — monede cu efigia lor, — Timbre, însă, niciodată. Pe aceste în vremea „Statului roman" și a trecătoarei lui puteri, figurau doar fiara și cheile Sfîntului Petru, imprimate în negru pe culori osebite.

De data aceasta Austro-Ungaria pregătește o nouă emisiune de mărci postale, —iar pe una din ele va figura papa Pius al X încoronînd pe Imparatul și regele Francisc Iosef.

In adevăr are să fie o marcă postală care va avea succes.

*

Generațiile viitoare. — Guvernul german a însărcinat o comisie de savanți să compare pe descendenții alcoolicilor cunoscuți, cu ai băutorilor moderați. Observațiile s'au făcut în 10 familii din fiecare clasă.

S'a constatat că proporția morților în prima lună de la naștere este de 43 la copiii alcoolicilor, 8 la sută la ceilalți.

La alcoolici s'au găsit 10 la sută idioți 8 la sută epileptici, 8 la sută proști.

Numai 17 la sută din aceștia se desvoltă normal ca inteligență.

*

O catedră.—In America, la universitatea din Illinois, s'a înființat *prima catedră definitivă de arhitectură publică.* Cursuri s'au mai ținut și la unele universități din Europa, dar se pare că pînă acum nu se consfințise în mod oficial locul academic al nouei ramuri de învățămînt.

OAMENI ȘI LUCRURI

Elogiul vinului

Ați urmărit, măcar de curiozitate, cuvîntările rostite la banchetul care—natural—a încheiat congresul viticultorilor?

Dacă banchetul este inevitabil la orice congres... bărbătesc, era cu atît mai firesc după un congres, în care s'a făcut apologia băuturii, care dă viață și rost banchetelor ca atare.

Dar ce ditirambice accente în slava băuturii! Ce elogii fără rezervă pentru fructul... oprit, ba nu, pentru fructul ideal al viei, în care se găsia atît de bine tata Noe cel bătrîn și pe care, în decursul veacurilor, au celebrat-o poeții tuturor popoarelor, dela Hafiz pînă la Baudelaire, dela Goethe pînă la Coșbuc...

Nu însă această banală constatare vrem s'o facem aci. Dar cu totul alta.

Psihologia congreselor și a banchetelor consecutive este exagerarea obiectului, ori temei—fie una socială, fie una literară—căruia îi este consacrată acea ocazională adunare. De aceea trebuie să ne așteptăm totdeauna că, într'un anume congres, ori-care ar fi problema care-l provoacă. E posibil că, dat fiind—în specie —obiectul de actualitate, *vinul*, prilejul să fi dat loc, în chip firesc, unor exagerări mai mari ca de ordinar.

Presupuneți acum că am fi avut un congres... în contra vinului. Urmăriți congresele anti-alcoolice de aiurea și de la noi. Ce bogăție de argumente, de documente! Ce elogii... apostolilor, cari au izbutit să micșureze consumația băuturilor, a tuturora, fără a excepta vinul, bogat în alcool. Și așa mai departe.

De aceia, nu trebue nici să ne mirăm, nici să ne alarmăm prea mult. Congresele—și mai cu seamă banchetele — nu reflectă o durabilă stare de spirit, nici cînd e vorba de... de spirituoase; entuziasmul e același cînd congresiștii se adună pentru, ori contra. Și dacă, în genere, la congrese nu alegem calea mijlocie, cu atît mai puțin de mirat este că, în chestiuni de băutură, mergem uneori pe... două cărări.

Rodion

Păreri libere

„Centrul studențesc" reînvie

Existența lui era cunoscută de mult și de toți. Pe vremuri,—Ieșenii își aduc bine aminte desigur, — au făcut mare zarvă scandalurile pe care le-a pus la cale cu prilejul unor anumite întruniri, unor anumite procese și unor anumite reprezentații teatrale.

Glasuri răgușite, pumni încleștați și multe geamuri sparte, dovedeau atunci că în Iașul tuturor ideilor mari și generoase „entuziasmul și avîntul studențimei nu se stinsese încă".

Ferestrele localului lor erau vecinic patate de albul placardelor cari anunțau vre-o nouă întrunire de protestare fiindcă nu știu ce candidat naționalist se bătuse într'o cîrciumă la Suceava, ori fiindcă un naiv și credul Director de Teatru îndrăsnise să pue pe afiș numele piesei lui Ronetti-Roman.

Și activitatea aceia febrilă și zgomotoasă în care se frămîntau „membrii comitetului", purtase pînă dincolo de hotarele orașului faima gesturilor civilizate pe care le făcuse. E drept, că nimeni nu s'a ridicat vre-odată în numele acestei societăți să depue o modestă coroană pe mormîntul unui Caragiale, nici n'a rostit vre-o cuvîntare neplagiată pe soclul vreunui monument, ori în fața groapei vreunui profesor.

Dar toate astea, mici și nemernice nimicuri, eșeau de sigur din preocupările unei societăți studențești și culturale.

Apoi, de odată s'a făcut tăcere. Glasul lor, pumnii lor n'au mai tulburat nici întrunirile oamenilor cinstiți, nici sălile tribunalelor, nici culoarele teatrului. Firma lor s'a legănat bătută de ploi și de vînturi de asupra unor geamuri cu perdelele trase întotdeauna, de-asupra unor uși pururi închise.

Și noi, ceștialalți vre-o două sute de studenți care am ocolit întotdeauna viesparul lor începusem a respira ușurați. Incepusem a respira fiindcă nu mai apăsa asupra epitetului de „student", atmosfera aceia greoae, asfixiantă și penibilă pe care o aruncaseră ei asupra noastră a tuturor.

Incepusem a respira, fiindcă nu mai citeam prin anumite ziare articole și manifeste stupide și ridicole, pe care ei, fără voia noastră, le iscăleau în numele nostru.

Iar reminiscența întregei demențe a Centrului, începuse să se șteargă din mintea noastră, ca amintirea urîtă a unui vis rău și de mult trecut.

Căci la vrista asta, păstrăm încă în adîncul sufletelor naive și generoase, o nenumărată rezervă de optimism și încredere, care ne face să uităm întotdeauna ceasurile penibile și situațiile dureroase.

*

Și iată de odată că un „Apel către studențimea ieșană", ne aduce iarăși în ochii noștri spectrul Centrului pe care îl credeam de mult și pentru totdeauna desființat.

Chemarea lor o știm.

O știm, fiindcă au mai tipărit-o de multe ori încă, cei cîțiva vînători de ridicole și

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca „SINTEZA".

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

efemere gloriole care au condus această societate. O știm și nu vom răspunde la dînsa.

Am fi prea naivi și prea incorigibili iluzioniști, pentru a le mai bănui în adîncul obscur al sufletelor lor o drojdie de bun simț, de bună credință și de generozitate.

Nu vom răspunde fiindcă nu ne împăcăm cu sectarizmul lor, cu credințele lor, cu armele lor, cu trecutul lor. Nu vom răspunde fiindcă ne repugnă contactul cu unele corpuri vîscoase și reptiliene.

In localul lor, între pereții lor care au văzut și auzit multe mascarade, multe comedii și multe meschinării,—adune-se acolo între dînșii, cum s'au adunat întotdeauna.

Ce vor hotărî, ce vor țipa cu pumnii încleștați de ură leaderii lor, ce vor iscăli și ce vor placarda în vitrina magazinului lor de mofturi naționaliste nu ne interesează.

Nu ne interesează și vrem să le ignorăm, fiindcă păstrăm în inimile noastre destule elanuri, destule iluzii și destulă dragoste pentru cei umili și nedreptățiți din țara asta a tuturor nedreptățiilor,—ca să ne putem alia la activitatea lor de ură, de distrugere și de negație.

Un lucru le cerem. Pacatele lor, greșelele lor, „gloria" lor, — să și le asume ei singuri. Să nu arunce ecoul faptelor lor, ca întotdeauna asupra tuturor studenților.

Sînt printre noi încă naivi care au o convingere, o credință, un ideal,—și care n'am putea suferi că toată comoara asta a celor douăzeci de ani ai noștri, să ne fie terfelită și murdărită de demența unor oameni de care nu ne leagă nimic. In numele acestora cer, să nu împrăștie ca o sepie perfidă și nemernică norul de întuneric în care se învălue, și asupra noastră.

Cezar D. Petrescu
Student

INFORMAȚII

La 28 a lunei, va avea loc depunerea jurămîntului tuturor recruților din garnizoana locală.

Solemnitatea va avea loc la Mitropolie la orele 9 dimineața și jurămîntul va fi luat de însuși I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Din partea învățătorilor care au fost mobilizați primim o scrisoare prin care ne întreabă care sunt motivele pentru care se interpretează cu totul altfel circulara ministerului de război care zice: Au dreptul la prima de echipare și solda de plutonier, toți tinerii, cu termen redus, afară de absolvenții școalei inferioare de meserii.

Scrisoarea se încheie astfel: rugăm pe mai marii noștri „de acolo de sus" să privească mai de aproape spre noi și să ne răspundă cît mai curînd pentru a ști ce să facem".

Pe ziua de 1 Decembrie au fost chemați la ministerul instrucțiunei spre a-și alege locuri în învățămînt, normaliștii cu diploma de capacitate.

La direcția învățămîntului primar se lucrează bugetul pe anul 1914—15.

D. ministru Dissescu, care are o deosebită solicitudine pentru corpul didactic primar. voind a'i îmbunătăți simțitor starea matorială, a ordonat să se facă calcule necesare la o eventuală sporire a salariilor precum și pentru egalizarea gradațiilor la baza de 240—250 lei lunar.

Duminică se va face de către S. s. lor protoereul și subprotoereul județului instalarea în parohia din comuna Prisacani a preotului Al. Gheorghiu.

Pentru Joi seara este convocat comitetul cercului didactic, în vederea rînduirei ciclului de conferințe ce urmează a fi desvoltate în anul acesta la cerc.

Dl. Papadopol inspector de podori și șosele pentru Moldova, a inspectat eri serviciul tecnic din localitate.

Astăzi a plecat la Botoșani pentru inspecțiuni.

De la cercurile culturale din județ. — In cursul acestei luni s'a ținut la școala din Hlincea conferența cercului „Birnova" sub presidența învăț. D. Voinea.

La ședința intimă s'a discutat chestiunea „obligativitatea și disciplina și atenția în clas.

In privința obligativității pe lîngă cele prevăzute în lege și regulament, s'a emis părerea ca amenda să fie transformată în zile de închisoare cînd starea materială a vinovatului nu permite ca să fie încasată amenda propusă. Si să nu se admită nici o circumstanță atenuantă ca și la armată, unde numai aplicărei stricte a pedepselor (închisoarea) ordinea și bunul mers e absolut garantat, ceea ce ar fi de dorit și pentru școală.

In chestia atenței și disciplinei în clas, d. I. Grigorie dir. școalei Ciurea, dă citire unui articol din revista „Albina" f. bine scris în care autorul spune că atenția este o încordare a minței și o disciplinare a voinței și cel mai eficace mijloc al disciplinei. Ca mijloace indică: claritatea și însuflețirea expunerei materiei de tratat, continua vigilență din partea dascălului care nu trebuie nici un moment să piardă pe copii din ochi, recompense și pedepse etc.

Comentîndu-se de fie-care membru cele expuse în articolul citit, s'au dat părerea toți că mijioacele indicate sunt cele mai raționale.

In orele de după amiază a avut loc conferința publică. D. D. Voinea presedintele Cercului Cultural, după ce urează bun sosit sătenilor arată marele avantaj ce există în timpul de față de a ne putea lumina, arătînd sătenilor importanța cercurilor culturale și marele interes ce-și dă guvernul de a răspîndi cunoștințele de carte printre săteni.

Clădind în toți anii mai în fie-care județ cîte 20—30 școale bune mari și sănătoase cum e bunăoară școala clădită acum în satul Hlincea.

Arată că față de interesul guvernului de a face școli, e datoria sătenilor de a arata o mare bună voință către ele — In primul loc să-și trimeată regulat și cu dragoste copii la școală.

Sfătuește pe părinți a nu face caz de faptul că copii sunt puși a face practica agricotă în grădina școalei și în timpul de experiență, arătînd motivul pentru care sunt puși și scopul urmărit.

D-na Maria Breviman vorbește despre obligativitate, arătîndu-le foloasele unei regulate frecuentari, și relele urmări, atît morale cît și materiale în caz de neurmare regulată la școală.

Al. Constant.

De la societatea de economie. Prima societate de Economie din orașul nostru (de la Palat) va distribui societarilor săi pentru anul social, ce s'a isprăvit la 1 Septembre a. c. un dividend de 7 lei 23 bani.

Acest dividend este absolut egal cu cel distribuit în anul social trecut.

Trebue să se țină socoteală că am trecut prin o criză cum n'a fost în alți ani. Probabil că dacă lucrurile ar fi fost normale, dividendul ar fi fost mai ridicat.

Va fi de asemenea de notat pentru membrii acelei societăți, precum și pentru lumea care a avut a face cu societatea, că dînsa n'a profitat de împrejurări și să speculeze nevoile oamenilor.

Tăriful dobînzilor a rămas la Prima societate de Economie, același ca și anii precedenți, fără nici o sporire, măcar că toate casele de Bancă, începînd chiar cu Banca Națională au ridicat dobînzile. In adevăr dacă Banca Națională n'a ridicat Scontul în schimb a ridicat dobînzile la împrumuturi garantate prin efecte.

Băncile particulare însă au luat dobînzi destul de ridicate.

Capitalul social, cu toate retragerile efectuate din cauza evenimentelor exterioare s'a menținut la cifre de 7 milioane.

Fondul de rezervă s'a ridicat la aproape 250000 lei.

Numărul societarilor rămași la 1 Septembrie 1913 trece de 2500. Dintre aceștia sunt cari dispun de sume frumoase strînse prin economii și fructificare. Astfel unii societari s'au putut forma capitaluri, cari trec peste o sută mii lei.

Depunerile noi făcute după terminarea războiului în timpul lunilor Septembre, Octombre și Noembre a trecut de 300 mii lei.

In genere societatea își îndeplinește cu succes misiunea. E o școală și un îndemn pentru economii. Se adevărește în acest chip că tot economia și ordinea e baza societății, nu numai a Primei societăți de economie de la Palat, dar a societății în genere.

Mai mulți locuitori din comuna Șipote, împroprietăriți prin legea de la 1864, au cerut autorizarea tribunalului de a dal voe ca d. inginer Dumbravă să măsoare acea moșie, și să se împartă exact loturile după cum s'au împărțit prin planul acelei împroprietăriri, din cauză că astăzi unii locuitori stăpînesc pămînt mai mult de cît alții.

Elevi evrei în școlile publice din Iași.—Din partea d-lui S. Haliță, fost inspector primar, presediute al corpului didactic din Iași, primim uo răspuns pe care d-sa îl adresează d-lui M, Wachtel, presedintele „Uniunii evreilor pămînteni" secția Iași. Din lipsă de spațiu n'am putut publica eri acel răspuns.

De oarece într'o întrunire d. Wacht el afirmase că școlile statului nu primesc copii de evrei necetățeni, d. Haliță răspunde următoarele:

— Iată numărul evreilor cari au frequentat școalele din Iași în cei din urmă 5 ani:

I. Școalele primare. — Școala primară de băeți „Gh. Asachi" *409 elevi evrei*; „Trei Erarhi" 471, „Principele Ferdinand" 274, „Vasile Conta" 115, „M. Cogălniceanu" 103, „V. Alexandri" 104, „Carol I" 107, „V. Adamache" 447, „Cuza-Vodă" 35, „C. Negri" 6 elevi evrei (anul acesta).

Școala primară de fete No. 8, 172 eleve evreice, „Principesa Maria" 67, „Carmen Silva" 247, Elena Doamna 26, Al. Lambrior 262, Școala primară de fete No. 10 2, „Regina Elisabeta" 86, „Petru Poni" 81, Școala mixtă Socola-Nicolina 2 elevi evrei, Șc. prim. de fete „Nicolina" 45, „Hatmanul Nicoară" 14.

II. Școlile comerciale.—Școala comercială elementară 141 elevi evrei, Șc. comerc. super. 203.

III. Gimnaziile.—Gimnaziul „Ștefan cel Mare" 259 elevi evrei, Gim. „Alexandru cel Bun" 136 elevi.

IV. Liceele.—Liceul național 547 elevi evrei, Liceul internat 46, Seminarul pedagogic universitar funcționînd totdeauna numai cu 2 clase: 76 elevi.

— Adunînd găsim următoarele cifre:

— *In învățămîntul primar*, ținînd seamă că la două școli nu dispunem de cît de numărul elevilor evrei din acest an, în ultimii 5 ani au frequentat școlile primare mai mult de *3070 elevi evrei.*

— *In învățămîntul comercial 344 elevi evrei.*

— *In învățămîntul secundar* mai mult de *1064 elevi evrei*, dat fiind că nu posedăm date asupra elevelor ce urmează la Externatul secundar de fete și la școala profesională „S-tu Sava".

— In toate școalele din Iași și-au primit deci instrucțiunea peste *4478 evrei.*

Răspunsul d-lui S. Haliță este o completare a polemicei dintre d-nii Th. Vasiliu și M. Wachtel, în aceeași chestiune. Un confrate local care a publicat articolul d-lui Vasiliu a refuzat să publece răspunsul d-lui Wachtel, ceea ce, credem, n'a fost drept.

Duminică 1 Decembre, comisia de judecată a învățătorilor și institutorilor secția Iași, va judeca pe învățătorul Ion Hubincu din comuna Hoceni (jud. Fălciu).

Comisia de judecată va fi compusă din d-nii Porfiriu, presedinte și membri, consilierii Curței de Apel, d-nii C. Buzdugan și E. Cernătescu. Dessemenea, d-nii d-tori M. Manicatide și Gh. Demetriade.

Printre noii licențiați în drept se află și d. Mircea Georgescu, reușit cu bile albe și fost bursier în tot timpul cursurilor universitare.

Marți, 3 Decembrie, se va începe cursul de drept civil, al d-lui D. Alexandrescu, cu studenții anului I-iu dela doctorat.

Proba orală pentru examenul de capacitate Șt.-Naturale cu Igiena, Geografia și Chimia începe *Mercuri 27 Noembrie*, ora 9 a. m. în sala de curs de Mineralogie și va continua Mercuri 3 p. m., Joi 9 a. m. și 3 p. m., Vineri 3 p. m. Pentru celelalte ședințe sala de examen se va anunța prealabil.

Ordinea chestionărei obiectelor e următoarea: Șt.-Naturale (specialitatea principală), Șt.-Naturale (specialitățile anexe după programa de licen); Chimia, Merceologia, Igiena și Geografia.

Ordinea de examinare e cea alfabetică.

Un caz de scarlatină s'a constatat în str. Mlaștinei; un caz de febră-tifoidă în str. Moarei de foc.

Agenții sanitari din localitate se vor întruni zilele aceste și vor redacta un memoriu adresat direcțiunei serviciului sanitar superior cerînd îmbunătățirea situației lor.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 21 Decembrie 1913 oara 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație publică orală cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice, pentru vinderea parcelelor rămase nevîndute de la Cîrlig Șorogari.

Garanția 50 lei pentru fie-care parcelă

Planul parcelelor și condițiunile de licitație se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 23300 22 | 5 Nov. 1913

Invățătorul Gr. Tăntu din Coarnele Caprei și detașat la Sofia (Bulgaria), a fost înaintat pe loc, institutor.

S'a acordat un congediu de 1 lună d-nei Heloiza Constantinescu, institutoare la școala de fete No. 7 „Elena Doamna" din localitate.

In urma întîmpinărei făcute de administrația comunală, se crede că d. inginer Cantacuzino va primi presedinția comisiunei, așa că lucrările de recepție definitivă al aducțiunei apei, vor începe în curînd.

Din seria doua au reușit la proba orală la examenul de capacitate, grupa matematicilor, următoarele candidate: Bălăcescu, Bălteanu și Dugan Castano.

Eri au început cursurile școalei de agenți sanitari din localitate.

In ziua de 29 a lunei, va avea loc la Conservatorul de muzică, o audiție muzicală, organizată de societatea filarmonică romînă.

Cu începere de Mercurea viitoare d. Haliță presedintele cercului didactic local, va întruni în fie care săptămînă pe membrii cercului la un ceai intim.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei va pleca Joi la București.

Joi 28 și Vineri 29 Noembrie consistorul eparhial al Moldovei va ținea ședințe sub presedinția economului Ioan Gotcu.

Preoții ardeleni, cari nu fost oaspeții Iașului, în timpul congresului Societății Femeelor Ortodoxe, au părăsit aseară localitatea, conduși la gară de numeroase persoane din societatea iașană.

Ministerul de instrucție a aprobat cererea elevilor cl. 8-a de a da două reprezentațiuni cinematografice, pentru ca cu produsul lor să sporească fondurile ce elevii acelei clase adună în vederea unei excursiuni la Roma.

Subcomisarul N. State de la comisia I, fiind dat în judecată pentru maltratarea unor indivizi, a fost condemnat de curtea de apel din Iași, la una lună închisoare.

Făcînd recurs în casație, aceasta i l'a respins.

Duminică 1 Decembrie va avea loc conferința la cercul cultural al învățătorilor, la școala din satul Dumbravă.

Va vorbi preotul N. Popovici despreațiune, lege și moșie.

D-na Eleonore Dimache, institutoare în Iași, a fost medaliată cu „Răsplata Muncii" cl. I, pentru învățămînt.

Școlile Trei-Ierarhi și Gh. Asachi au fost desinfectate în urma unor cazuri contagioase ivite între elevii ziselor școli.

Renumitul magazin

Caman

s'a mutat sub Hotel Continental, Piața Cuza-Vodă.

Un început de incendiu s'a declarat eri în strada Anastasie Panu no. 35 unde din negligența unui băiat de prăvălie s'a aruncat un chibrit pe niște baloturi de vată—care s'au aprins imediat.

Sosind pompierii focul a fost repede localizat.

D. dr. Tănăsescu, medic comunal, a adresat un memoriu asociației generale a medicilor cerînd să sfătuie ca la o viitoare modificare a legei sanitare să se prefere la numirea medicilor de județ reușiți la concursul din 1910.

Concert I. Sliwinschi. — A doua Capitală a Romîniei care dispută Bucureștilor întâietatea în materie de artă și căreia nimenea nu contestă privilegiul de a fi un *Centru* muzical, va avea fericirea să asculte pe marele virtuos-pianist, Ioseph Sliwinski, ale cărui concerte, la București, au fost marele eveniment al sezonului trecut I. Sliwinski va da un recital la Iași în seara de 9 Decembrie.

Biletele la Agenția Thalia.

Superioara mănăstirii Războeni a trimis o adresă Epitropiei Sf. Spiridon, prin care aduce mulțumiri epitropilor casei și în special d-lui dr. Riegler, care a stăruit de s'a restaurat acea mănăstire, care, dacă ar mai fi stat încă cîtva timp în starea în care se afla s'ar fi deteriorat cu totul și o restaurare era imposibilă.

In privința provocării la duel a d-lui avocat Lupașcu din Botoșani, de către d. N. Theodorescu, ni se comunică astăzi că martorii d lui N. Theodorescu, d-nii căpitan Oscar Goilar și Dobrescu Alex. s'au întrunit eri cu martorii d-lui avocat Lupașcu, d-nii Mișu Vasiliu și E. Șahan farmacist și au găsit că după incidentul din 16 Noembrie nu este cazul unei ieșiri pe teren și s'a declarat incidentul închis.

Iată noul program de astă seară Marți 26 Noembrie al cinematografului Pathé-Frères din spațioasa sală a Circului Sidoli:

Baletista. Film danez de mare artă în 3 părți. Desfășurare sentimentală splendid redată de pleiada artistică a teatrelor din Kopenhaga. In rolul principal apare d-ra Rita Sachetto, o stea a scenelor daneze.

Max Linder într'o nouă creațiune comică.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însuflețite din lumea întreagă.

Ziua lui Tîndală, scene foarte humoristice.

O escursiune la St. Louis, capitala Senegalului (posesiune franceză în Africa occidentală), interesante vederi după natură.

Artistul Vero apare astă seară pentru ultima oară în splendidele sale imitațiuni și admirabilele sale producțiuni.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri: Capricii de femee, (prin dragoste la mormînt), dramă în 4 părți cu Frédéric Kayssler în rolul principal, etc.

— Tot mîne Mercuri debutul d-rei Philipps, o artistă de primul rang; d-ra Philipps a obținut succese imense în străinătate; la București a dat 30 reprezentații la Alhambra și Majestic.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor

Cura cu Untură de Pește

nu se face cu folos decît cu

„Emulsia-Racovița"

300 de atestațiuni medicale, cît și 150.000 flacoane vîndute pînă acum

dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!..

Adoptată de toate spitalele din țară pentru tratamentul

Rachitismului, Scrofulelor, Oaselor moi, Anemia și Poale albe a Femeilor, Inoftigă sau Tuberculoză, în Bronchite și Tuse învechite pentru a Ajuta Hrănirea Anevoioasă a Copiilor slabi și Surmenați și pentru Curățirea Sîngelui Stricat

Modul de întrebuințare se află la fie-care flacon.

De vînzare în toate farmaciile și drogueriile din România. Prețul flaconului 3 Lei 70 b.

Feriți-vă de contrafaceri și substituțiuni!

Judiciare.—Curtea de Apel secţia întâia a condemnat la 15 zile închisoare pe comerciantul Maer Segal, pentru bancrută simplă.

— Inaintea aceleiaşi curţi a venit astă-zi judecarea procesului intentat de d. general în retragere Al. Musteaţă, ministerului de război pentru scoaterea la pensie din oficiu înainte de vreme.

D. general Musteaţă cere 110,440 lei daune.

Din partea d-sale a pledat d. avocat Netter, iar ministerul de război era reprezentat prin d. avocat Al. Caracaş, care a ridicat un incident de necompetinţa Curţii de Apel din Iaşi de a judeca acest proces.

Curtea după o scurtă deliberare a respins incidentul, intrînd în judecarea fondului.

— Curtea de Apel s. II-a a respins apelul făcut de Marin Vartirezin în procesul cu Th. Donic pentru reziliarea unui contract de vînzare, condemnîndu-l să plătească intimatului 3000 lei daune şi 500 lei cheltuieli de judecată.

— Comerciantul Const. Th. Dimitriu a fost condemnat de aceiaşi curte la 30 lei amendă pentru bancrută simplă.

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Cabinetul francez

— Constituirea definitivă —

Paris.—Cabinetul a fost definitiv constituit, precum urmează: Preşidenţia consiliului şi externele, d. Gaston Doumergue justiţia, Bienvenu Martin; internele, Renoult, finanţele Caillaux; războiul, Oulenss; marina Monis, instrucţia publică, Viviani; comerţul poştele Malvy; lucrările publice, Ferand David; agricultura, Rennaud; coloniele, Lebrun; munca, Metin.

Au fost numiţi subsecretari de stat: la interne Raoul Peret; la război, Maginot; marina comercială, Ajam; subsecretariatul la finanţe a'a suprimat; subsecretarul pentru artele frumoase va fi desemnat mîne, cînd va fi încredinţat sau d-lui Abel Ferry, sau d-lui Jacquier.

Camera şi-a suspendat şedinţele pînă Joi.

Tratatul Turco-sîrb

Atena.—Consiliul de miniştri a discutat, în ultimele două şedinţe, proectul tratatului de pace turco-sîrb. Au mai rămas cîte-va puncte în suspensie.

Hotărîrile luate au fost comunicate azi după amiază delegatului sîrb Pavlovici, care le va transmite guvernului său.

Alegerile din Bulgaria

— Infrîngerea lui Danef. — Progresele socialiştilor —

Sofia.—Ştirele sosite, cu privire la rezultatul alegerilor, arată că majoritatea este a guvernului.

Rezultatele alegerilor. cunoscute pînă acum, arată că din partidele guvernamentale, liberalii au obţinut 130—150 mandate; cele două fracţiuni socialiste, peste 20 mandate; agrarienii aproximativ 20; democraţii, 10 mandate.

Partidele rusofile ale d-lor Gheşof şi Danef au fost bătute pe toată linia. Partidul Danef nu va obţine nici macar un mandat, iar partidul Gheşof maximum 5 mandate.

Marele succes al socialiştilor se explică prin reacţiunea ce a urmat după război şi prin marele număr de nemulţumiţi.

Se recunoaşte în general că liniştea a fost desăvîrşită în tot timpul alegerilor, în toată ţara.

Organizarea înarmărilor maritime

Wasinghton.—Camera reprezintanţilor a adoptat, cu o mare mojoritate, o rezoluţiune prin care d. Wilson este invitat să sprijine iniţiativa d-lui Ghurchill cu privire la o pauză internaţională în construirea vaselor de război, întru cît aceasta ar fi compatibil cu interesele Statelor-Unite.

Liberalii şi discuţia Mesagiului

Bucureşti.—Din partea partidului liberal, singur d. Ionel Brătianu va lua Cuvîntul, în discuţia Mesagiului de la senat.

Serviciul Telefonic

Intrunirea comitetului executiv conservator

Bucureşti.—La clubul conservator s'a întrunit aseară comitetul executiv al acestui club, sub preşidinţia d-lui Maiorescu. S'a discutat despre modificarea statutelor.

S'a hotărît ca să se completeze comitetul executiv cu şefii organizaţiilor din provincie şi încă cu 10 persoane, care vor fi desemnate mai tîrziu.

Hotărîrea s'a luat cu unanimitatea membrilor prezenţi, cari erau în număr de douăzeci şi cinci.

Dintre cei prezenţi, singur d. Virgil Arion a făcut nota discordantă, vorbind de desfacerea colaborării.

Cu toate aceste chestia n'a fost discutată, ci a rămas ca să fie adusă în desbaterea comitetului executiv complectat.

Alegerea din Muscel

Bucureşti.—Eri o delegaţie de conservatori democraţ, s'au prezintat d-lui Ministru Xenopol şi i-a comunicat alegerea d-sale ca şef al organizaţiei conservator-democrate din Muscel.

Delegaţia s'a prezintat d-lui Take Ionescu şi l'a rugat să ratifice această alegere, ceia ce şeful partidului conservator democrat s'a grăbit s'o facă imediat.

Ancheta din Botoşani

Botoşani.—Ancheta cu privire la greva elevilor de la Liceu a început azi şi va continua timp de 2 zile.

Profesorii bulgari din Dobrici

Bucureşti.—D. Al. A. Fălcoianu, Prefectul judeţului Dobrici, a telegrafiat azi ministerului de instrucţiune, că profesorii bulgari, revenind asupra primei lor hotărîri, au făcut o declaraţie scrisă, pe care au prezentat o prefecturei, şi prin care acceptă trecerea lor la statul romîn

D. Take Ionescu în audienţă

Bucureşti.—M. S. Regele a lucrat aseară de la orele 7—8 jumătate seara cu d. Take Ionescu.

In amintirea anexiunei

Bucureşti.—Direcţiunea generală a Poştelor, aşteaptă sosirea mărcilor jubiliare comandate şi care vor fi puse în circulaţie, în ziua cînd se va semna protocolul anexiunei.

Vor fi mărci de cîte 5, 10, 15, 25, 40 şi 50 bani.

Mărcile sunt admirabil executate şi conţin scene din timpul mobilizărei.

PARLAMENTUL

CAMERA

Mesagiul legei de anexiune

Bucureşti.—D. Titu Maiorescu prim ministru, a depus azi Mesagiul pentru legea anexiunei.

Camera după ce mai votează diferite credite, trece în secţiuni.

Sinuciderea şi crima din Capitală

Bucureşti.—Am anunţat ieri, sinuciderea fostului director de ban că Ion Testibianu, care s'a aruncat înaintea trenului, curmîndu-şi ast-fel firul vieţei.

Ancheta a constatat, că Testibianu, înainte de a se sinucide a comis şi o îngrozitoare crimă, anume şi-a strangulat soţia.

Cauza acestor acte disperate. a fost teama ca nu cum-va să fie părăsit de soţia sa, din cauza relelor afaceri ce făcuse în ultimul timp.

Urmărirea ziariştilor

Bucureşti.—Mîine, Mercuri, va veni înaintea consiliului de război al corpului II de armată, procesele militare intentate ziariştilor Popescu-Duţu de la *Adevărul* şi Carnabatt dela *Dreptatea*.

Ziariştii vor fi apăraţi de d-nii P. Grădişteanu, P. Sadoveanu, Lascar Antoniu, C. Mille şi Eugen Herovanu.

*

Sămbătă 30 a lunei se va judeca de consiliul de revizie recursul ziaristului Milian, condemnat la 4 luni de închisoare.

D. Milian va fi apărat de aceiaşi avocaţi, care vor pleda în procesele de mîni.

Azi d. C. Mille, în numele apărărei, a depus la consiliul de revizie, motivele recursului, în număr de şease.

Consiliul de miniştri de azi

Creditul pentru Căile ferate.— Legea anexiunei. — Discuţia Mesagiului.

Bucureşti.—Consiliul de miniştri s'a întrunit azi la orele 10 jum. dimineaţa, la ministerul de interne, sub preşedenţia d-lui Titu Maiorescu.

Consiliul a aprobat creditul de 420 milioane pentru căile ferate. Printre lucrările ce se vor efectua din acest credit intră şi construirea liniei Cobadin—Dobrici.

S'a aprobat apoi creditul de 50 milioane, pentru construire de şcoli rurale.

Consiliul a hotărît apoi depunerea legei de anexiune şi începerea de Joi a discuţiei Mesajului, la Senat.

*

Creditul de 405 milioane, ţinîndu-se în seamă şi noile linii de căi ferate ce au a se construi în cadrilater, va fi urcat pînă la 420 milioane.

*

In ceia ce priveşte creditul pentru şcoalele rurale, putem adăuga că s'a adus o modificare în regulamentul privitor la şcoalele rurale, în senzul că comunele rurale nu mai sunt obligate a da tot venitul din arenda cîrciumelor pentru acoperirea anuităţii acestui credit, ci fiecare comună va acoperi din acel venit numai partea ce-i va reveni din clădirele şcolare din acea comună, rămînînd să întrebuinţeze restul pentru alte trebuinţi şi lucrări de edilitate.

TAŞERONI pentru lucrări de terasamente şi scoaterea pietrei în cariere cu transportul şi sfîrmatul la punctul lucrărei, în judeţul Iaşi, găsesc imediat angajament la subsemnatul, lucrul dîndu-li-se în acord, cu metrul cub, punîndu-le la dispoziţie material de cale (vagonete, şine) şi scoiele necesare, depunîndu-mi garanţie potrivită cu valoarea lucrului ce le voi încredinţa. Pot adresa ofertele la biroul meu în strada Elena Doamna 29 Iaşi şi se pot prezenta personal în fie-care zi de Duminică sau sărbătoare între orele 2—4 p. m.

Vasile C. Braiescu

10 lei lunar *învaţă ori cine franceza sau germana la curs seara de la 8—11 de 3 ori pe săptămînă.*

Se fac preparaţii speciale elevilor de curs primar şi secundar.

V. EMIL *Profesor Str. Sf. Teodor 36 (în curte).*

Prima Franzelărie Naţională

— DE LUX —

M. Grünberg (fost Forşt)

Este în totdeauna cea mai bine asortată cu: Chifle de apă, Colăcei, Covrigei cu sare, Franzele de apă, de lapte şi cu cartofi, Porumbar, Brăileni, Cartofe mici, Coilici, Colaci, Kaisersemel, Stanghe, Chifle, Cozonaci, Chifle cu nuci, Cozonaci, Grafle şi Brânzoie.

Primeşte asemenea comenzi speciale, pentru or-ce fel de ocaziuni.

Cu ocazia Sf. Sărbători. Laboratoriile de lucru, sunt din nou amenajate şi înzestrate cu cuptoare speciale şi masini moderne, puse sub directa conducere şi supraveghere a d-lui **M. Grünberg**, cunoscut onor clientele, ca vechiu specialist în această branşă, aşa că onor clienţi, precum şi onor public în generul, vor fi pe deplin mulţumiţi, procurîndu-şi cu încredere, tot ce atinge această branşă de la

Prima Franzelărie de Lux

M. GRÜNBERG

Str. I. C. Brătianu 168.

BANCA MOLDOVA

SOCIETATE ANONIMĂ

S'a mutat de la 26 Oct. în palatul e propriu din Str. Caza Vodă.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova", unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

D-ră germană de bună condiţie, profesoară autorizată, dispunînd încă de cîteva ore, doreşte a da lecţiuni de l. germană în familii mai bune. Informaţii la administraţia acestui ziar.

I. BEINER

Str. Ştefan cel Mare No. 2 bis.

Cel mai bine şi complect asortat cu

INCALŢAMINTE (străină)

Fabric. original **Fortschritt** şi **Viro** calitate prima-durabilitate garantată.

Jambiere de pele şi stofă. Ultimile Modele pentru Domni, Doamne şi Copii Transport nou de **Şoşoni** şi **Galoşi** (Veritabil Ruseşti).

Mare depozit de cămaşi, flanele, ciorapi, gulere, manşete, cravate, batiste etc. Calităţi superioare — Forme frumoase şi distinse.

Mare depozit *de Articole de voiaj, umbrele şi bastoane.*

Bogat asortiment de *Măuşerie* de la cele mai repurtate Case franceze şi engleze. Precum şi tot felul de obiecte de toilletă.

Toate se vînd cu preţurile cele mai convenabile.

Cu ocazia Sft. serbători *„Expoziţie Permanentă"* cu *Ultimile noutăţi.*

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL"

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —

Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILĂ NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

ub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilin.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

reîntorcîndu-se şi-a reluat consultaţiunile în

Str. Lăpuşneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

S'A PERDUT

un cercel de aur şi platină cu două briliante unul mai mic şi altul mai mare.

Cine'l va aduce la Tipografia H. Goldner, primeşte o recompensă de două sute lei.

Conversaţie franceză

în scurt timp — după metoda Berlitz — individual şi în grup. Pînă la 9 seara — Condiţii avantajoase. — **Lecţiuni mai înaintate** *de literatură franceză, romînească, filosofie în familii distinse — d-ra Harnagea, Mitropoliei 2, în casele Băncei.*

Magazinul de Confecţii PENTRU DAME

Maximilian Demek

s'a mutat în strada Lăpuşneanu

(Casele d-nei Drossu)

Magazin ocupat înainte de firma Sali Porjes

Se recomandă pentru **Confecţionare** *de* **Rochii** *Tailleur şi de* **Bal, Soiree,** *etc*

— PĂLĂRII MODEL —

Se vînd **Stofe, Garnituri,** *etc. Se îmbracă* **Bumbi** *din stofa clienţilor.* **Se plisează** *orice stofe.*

Expoziţie de modele de Rochii, ultima creaţiune

Berăria „ZIMBRU"

Restaurant German de primul rang

Ca reclamă de deschidere

Intre orele 9 1/2 şi 11 1/2, a. m. se serveşte

Gulaş, Ţap sau şpriţ, cu pîine 55 bani

Băuturi indigene, şi străine

Precum şi mîncări calde şi reci la orice oră din zi şi noapte cu preţuri moderate.

Serviciu prompt

S. MAGDER

AVOCAT

Strada Căpitan Păun No. 8

MAGAZINUL IOSEF HIRSCH & Co.

— IAŞI —

Mobile şiarticole de lux

Liquidează complect şi vinde toate mărfurile cu preţuri foarte scăzute.

De Inchiriat

Casele Str. L. Catargiu, 17

Camere, bae, apă, canal, grajd, etc.

De vînzare *Trăsură cauciuk şi 2 cai de trăsură, jum. sînge.*

Str. Lascar Catargi, 17.

O veste bună!!

Nu comandaţi nici o haină pînă nu vizitaţi

Magazinul „Lumei Elegante"

Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze şi franceze, precum şi ultimile modele de veste fantezie.

Magazinul „Lumei Elegante"

Str. Caza-Vodă, 42

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniţă, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*

(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)

A se adresa la d-na **Adela Ghiulea,** *str. Muzelor 18.*

Maşină tipografică

(Schnellpresse) sistem nou format No. 6, în cea mai perfectă stare, funcţionare ireproşabilă, se vinde din lipsă de loc.

Adresa la tipografia H. Goldner

Menageră *la o persoană bine situată fie la ţară fie la oraş, cu sau fără copii caută loc. A se adresa str. Lozonski No. 17.*

Automobil de lux

Landolet-Limousin putere 20—30 cai, în perfectă stare; se vinde imedial, informaţiuni la tipografia H. Goldner, str. Mîrzescu 17.

Telegramă Urgentă

Răsboiu pe toată linia

Flota generală gata de plecare
La Lazăr Iosef în str. Mare
Asalt de „Fine Bijuterii"
Adevărate minunăţii

Ceasoarnice de preciziune
Ultima invenţiune
Mîndre podoabe de frumuseţe
Pentru cadouri la logodne şi pentru mirese

Cu mic cu mare daţi năvală
La *Lazăr Iosef* în str. Mare
Căruia s'a dus vestea peste hotare
Că vinde mai eftin ca ori şi care.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, dogari, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu catarami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrica Naţionala de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandita

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin intrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefaleea, Sciatica, Durerile reumatismale* [illegible] de toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia dintâi cea d'antâiă să se ia 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la deţun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 3 dimineaţa, unul la deţun, [illegible] la cina séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules de Moussette de OLIN & Cie, de PARIS, care se găsesc la toţi Droguerii şi Farmaciştii.

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi, visitaţi

Renumita croitorie **Bărbătească** şi **Uniforme şcolare „LA BUCUREŞTEANU"**

S. D. MEISNER

— Maistru croitor —

fost şef de atelier la cele mai reputate croitorii din Bucureşti

Str. I. C. Brătianu 133 (Visa-vis de Sal. Wachtel).

Unde se lucrează **Bine** şi mai **Eftin** ca ori unde

„Croială Elegantă"

după ultimile jurnale de mode streine.

Atelier special pentru Uniforme Şcolare cu **preţuri reduse.**

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Sticlăria de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Pariofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

La Aberman

Strada Ştefan cel Mare 13.

Astăzi toată lumea ştie
Că magazinul ideal
Care în delicatese
Pe cuvînt, n'are rival

E Aberman din strada mare
Ce totdeauna'i asortat
Mulţumind pînă şi gustul
Cel mai fin mai delicat,

Marinaturi, untdelemnuri
Brînzeturi fine, pescării
Somon de Rin şi icre negre
Sardele, ori şi ce cutii,

Jambon de Praga şi pastrămuri
Coloniale cum doriţi
Dacă'i tărguit odată
Tot mereu o să veniţi

Cît despre băuturi v'asigur
In modul cel mai amical
Căci nu au, vă spun pe cinste
In bunătate n'au rival

Vinuri vechi şi noi, butelii
Si cu litru se măsor
Care fac suprem deliciu
Ori-cărui cunoscător!

Cogneacuri, romuri şi liqueruri
Champanie, mărci care doriţi
La Aberman găsiţi de toate
Ca să fiţi prea mulţumiţi.

Şi-acum vreţi să ştiţi misterul
Mărfurilor aci puse?
La Aberman se vînd v'asigur
Cu preţuri mici, foarte reduse!

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mirzescu No. 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 2045—Joi 28 Noemb 1913

Un Institut superior de Agricultură în Iași

Dacă ar fi să ne exprimăm potrivit unei locuțiuni, care acum în urmă a avut momentul său de celebritate, adică *terre-à-terre*, am zice că suntem sătui de cînd tot auzim că țara noastră e *eminamente* agricolă.

Și cu toate acestea ea nu posedă încă un institut agronomic, în adevăratul înțeles al cuvîntului, înțeles recunoscut în alte state, cari nu au ca principală ocupațiune a locuitorilor lor agricultura.

Este adevărat că ființează la noi încă de mult Școala Superioară de agricultură din București.

Cei mai mulți însă, cari cunosc atît învățăturile ce se predau în ea, cît și mecanizmul școalei, opinează că dînsa așa cum funcționează astă-zi, n'ar putea fi clasificată ca egală cu înaltele institute de cultură agricolă din alte țări.

Și la urma urmei chiar dacă acea școală ar avea pretențiunea că e instituție cu desăvîrșire superioară, încă pentru o superficie cultivabilă, așa de însemnată cît are țara noastră, ea n'ar fi suficientă.

Să ne uităm un moment numai la ceia ce au cerut viticultorii în congresul lor din București, atît ca aplicațiune practică cît și ca studiu și învățătură superioară pentru această ramură de bogăție națională și vom recunoaște că un institut superior agricol, în care viticultura ar fi o specialitate intrînd în acel cadru nu ar fi o creațiune inutilă.

Intre membrii comisiunii întrunite la București spre a se ocupa de organizarea învățămîntului agricol din țară, s'au schimbat oare cari vederi cu această ocaziune.

S'a socotit, și cu drept cuvînt că acest învățămînt dat astă-zi în școalele elementare și inferioare de agricultură, continuat mîne în școalele medii sau liceele agricole, ar trebui să-și afle coronamentul său în Institutul superior agronomic de la Iași.

S'a socotit de către acei membri că Iașii, pe lîngă alte calități de ordin cultural și social posedă și pe acela de a fi un centru agricol.

Ast-fel, județul Iași împreună cu acele cu care se limitează ori se află în apropiere ca: Romanul, Suceava, Botoșani, Dorohoi, etc. sunt dintre acele cu cea mai fericită situațiune din punct de vedere agricol. Regiune de șes, regiune de dealuri, regiune de munte, toate se găsesc aici.

Cu drept cuvînt județele acelea formează *grînarul țării* cel puțin pentru Moldova.

De aceia nu ni se pare nici curios, nici extra-ordinar dacă se cere înzestrarea foastei capitale a Moldovei cu un Institut superior de agricultură.

Și începutul îl avem deja. Inimosul profesor Universitar d. Haralamb Vasiliu pune rîvnă deosebită spre a face pe lîngă cursul său de chimie agricolă de pe lîngă Universitatea din Iași, cursuri practice și de aplicațiune pe micul cîmp de experiențe, ce i s'a pus la dispoziție.

Dar cu cîte neajunsuri n'a luptat și nu luptă d-sa?!

De oparte i s'a redus din terenul acordat la început pentru experiență. Sub cuvînt că aparține nu autorității ce i'l pusese la dispoziție, ci locuitorilor. Din această cauză a trebuit să ia cu arendă o parte din acest pămînt necesar.

Nu i s'au pus apoi la dispoziție mijloacele potrivite pentru cultură, și-i lipsește capitalul agricol de care are nevoe.

Acum în urmă ministrul de Domenii a împrumutat d-lui Vasiliu suma de 5000 lei, cu condiția ca să'i-o restitue într'un interval de patru ani. Chiar cu asemenea forme tot ar fi trebuit ca ajutorul să fie venit mai la timp și mai eficace. Dl. Vasiliu va comunica că a fost silit de împrejurări și fiind că dorește se vadă această acțiune a sa dusă la rezultate utile societății, se cheltuiască de la sine pentru cultura și înzestrare peste șapte mii lei.

In modul acesta a reușit d-sa să facă cursul său interesant, încît peste 50 de persoane din deosebite categorii sociale îl urmează.

Sunt în adevăr printre cei ce-l frequentează, studenți care urmează și alte cursuri, ca bunăoară Dreptul, ori Literile, apoi agricultori etc. cari vin să-și îmbogățească capitalul de cunoștințe speciale.

De altfel necesitatea ființării unui asemenea înalt Institut de cultură agricolă e așa de evidentă, că nu mai e nevoe de vre-o demonstrațiune oare care.

In adevăr, astăzi metoadele pentru cultivarea pămîntului se schimbă neîncetat sub imperiul necontenit în creștere a nevoei, ce se simte de produse multe, selecționate așa, ca să convină felului nostru de traiu, care și acesta la rîndul lui se transformă. Care proprietar apoi, fie dînsul marele proprietar, fie o obștie țărănească n'are interes să cunoască felurile de pămînt ce posedă, mai mica sau mai marea o adaptare a lui la variatele produse ce se cer de la el, puterea de producțiune a lui, acudamentul ce e capabil să dea, precum și prin ce mijloc se poate ajunge să nu se istoviască puterea lui de producere?

Trebue să ținem socoteală că dacă alte bogății, cum în genere sunt cele mobiliare pot spori oare cum, după voia noastră, nu tot așa e și cu pămîntul. Dar se poate face ca prin o îngrijire și cultivare rațională a lui, ca pe aceiași întindere să se producă mult mai mult, decît se produce, de exemplu astăzi.

Pentru institutul de care ne ocupăm, începutul sau simburile de la care urmează să înceapă dezvoltarea lui, îl avem. Posedăm în adevăr catedre speciale pe lîngă Universitatea noastră.

Și de sigur e îmbucurător pentru noi cei din aceste locuri, cînd auzim că unele energii înzestrate în mod special, vor să se devoteze acestei cauze.

Astfel avem știința că în afară de profesorul respectiv de pe lîngă Universitate vor veni să dee concursul lor, ținînd conferințe, D-nii Munteanu, Murgoci, Cardaș, M. Brândză și alții.

In curînd aceștia se vor întruni și vor fixa atît modalitatea ținerei acelor conferinți, cît și chipul ca Institutul, de care vorbim, să capete ființă.

Profesorii citați pun temeiu pe aceia că Statul nu le va precupeți concursul său. Dar mai presus de aceasta ei cred că vor avea sprijinul marilor proprietari din regiunea Moldovei.

In adevăr, de această acțiune se vor folosi dînșii în primul loc și logic deci este, ca dînșii să o iea sub patronajul lor.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Separatism.

Hotărît lucru și lucru firesc în acelaș timp: suntem separatiști.

Toți iașanii sunt și au de ce să fie moldoveniști, ceia ce este începutul separatismului.

Cu viața de astăzi nu mai merge!

Plătim taxe de apă și de cîte ori ne culcăm seara, ne întrebăm cu frică dacă la sculare, cișmelele de Timișești vor mai funcționa.

Plătim taxe de curățire—și serviciul e imaginar.

Instalăm telefoane, dar aparatele nu funcționează.

Există—pardon de expresie—un serviciu barometric, dar care înghite tot consumul.

Plătim 5 la sută la cinematografe pentru un teatru oficial de prisos.

Și așa mai departe.

Cum dară să îndure iașanul o asemenea viață și să nu fie pentru independență și separatism?

Poate că, atunci, lucrurile se mai îndreaptă!

POLITICE

Ziariștii în Parlament

E vorba, propriu zis, de o chestiune generală, care interesează lumea ziaristică toată, chestiune adusă eri în amîndouă Corpurile Legiuitoare,—iar nu de prezența ziariștilor în Parlament, nici sub forma de parlamentari, nici cu misiunea de gazetari. cum s'ar putea socoti după titlul articolașului de față.

Doi reprezentanți ai Iașului, d. Lascar Antoniu în Senat, d. Eugen Herovanu în Cameră, amîndoi membri în comitetul de redacție al «Opiniei» și ambii avînd legături vechi, indisolubile cu ziarismul, prin aptitudini și temperament, au anunțat guvernului cîte o interpelare, la care s'au asociat numeroși alți parlamentari.

Este vorba de cunoscuta chestiune a ziariștilor dați în judecata consiliilor de războiu pentru faptul că, reîntorși din campanie unde plecase ca militari rezerviști, și reluîndu-și activitatea profesională au publicat impresiuni din viața petrecută de ei în zilele de mobilizare.

Că în acele impresii, luate la fața locului, au fost unele observații critice neplăcute superiorilor, - nu schimbă întru nimic fondul problemei însăși, anume de a se ști dacă dreptul acordat de Constituțiune ziaristului cetățean este înlăturat ori nu prin legile militare.

Nu o putere în potriva alteia; nu presa în contra armatei; nu e în intenția nimănui de a opune una alteia două mari forțe sociale, - ci precizarea definitivă unde se oprește libertatea de a gîndi și de a scrie pentru cetățeanul care nu are încă vrîsta de 45 de ani.

Aducînd chestiunea în fața Parlamentului, cei doi reprezentanți ai Iașului își îndeplinesc o dreaptă misiune și vom urmări dezvoltarea dezbaterilor în jurul celor două interpelări.

△

Un congres cu rost

Pe vremuri, cînd Goethe dădu publicității romanul său „Suferințile tînărului Werther", începu în Germania o adevărată „molimă" a sinuciderilor.

Faptul nu e izolat. De multe ori „imitația" a dat loc la întîmplări, care s'au repetat în așa măsură, încît, într'un chip sau altul, au înfăptuit adevărate „boli sociale".

De aici nu însemnează că aceste „boli sociale" trebuesc să aibă, numai de cît, urmări sau cauze dezastroase. Nu! Imitația poate da loc într'un moment dat, în mijlocul unei societăți — la molimi foarte inofensive. La noi, ar fi în ultimul timp boala... „congreselor".

Mă rog!—cine n'a ținut pînă acum „congresul" său?... Cine nu vă trece prin minte! Doar podarii și birjarii să fi rămas pe jos.

Dacă, însă, lucrul ascunde o parte de caragăioslîc,—nu e mai puțin adevărat că pot fi și cauze justificatoare a unor atari „congrese".

Acei al funcționarilor comunali, ținut acum trei zile, la Brăila,—congres prin care acești funcționari cer îmbunătățirea situației lor și—mai cu osebire—stabilitatea în funcțiuni, credem că e pe cît se poate de îndreptățit.

In adevăr nimic nu poate fi mai dureros de cît soarta unor atari indivizi, cari, într'un moment dat, și de cele mai multe ori, fără motive justificate, sunt lăsați, ei și familiile lor, pradă mizeriei prin îndepărtarea din funcțiuni.

Și e un îndoit rău acesta—mai ales pentru țara noastră în care ne plîngem zilnic de „plaga funcționarismului".

Dacă stabilitatea ar fi garantată de legi, de bună samă, că locurile împuținîndu-se fatal, tocmai din cauza contingentului mic, trebuitor întocmirei incidentale a funcționarilor ce pierd posturile pe temeiuri drepte, sau prin vacanțele create prin eșire la pensie și decese, — atunci și postulanții se vor împuțina, — aceștia căutîndu-și alte mijloace de existență, alte preocupări de cît acea a... goanei după un post.

Un îndoit profit deci... curmarea unei stări triste de lucruri, pe de o parte—iar pe de alta, împuținarea unor „far-nienți" dăunători și lor înșile și societății în care trăiesc.

Iată deci un „congres" care e pe deplin îndreptățit și categoria de oameni ale cărei doleanțe ar trebui, nu numai ascultate, ci și studiate pentru a li se putea da o îndreptare.

Dinu

NICI POLEMICI

La fiece două zile cetim în „Cuvîntul": „din cauza abundenței de materie foiletonul „Inimi zdrobite" se amînă".

...Dă-le, Doamne, abundență de materie în toate zilele!

*

Un coleg de la „Opinia" se mira că a cetit „De închiriat" în vitrina „Cuvîntului".

E un punct esențial al „programului nostru", — adecă al celor de la ziarul d-lui Arion...

*

Săptămîna trecută vedeai la fiecare pas cîte un apar.

— „De unde... apar atîția?" ne miram cu toții.

*

Noul cabinet francez are în sînul său pe Fernand David.

D. A. C. Cuza o să-l execute în primul d-sale excurs universitar.

*

Se prevede că d. Sacîzof va reuși la președinția Sobraniei bulgare.

— Numai de nu s'ar... aprinde ușor!

*

„Oare nu știu eu gramatica?" întreabă d. N. Iorga pe Bogdan-Duică.

O ți știind; dar e victima încurcăturilor sale proprii de stil și de intenții...

*

Intr'un comunicat, guvernul rus arată că a dat bulgarilor 80.000 de cizme.

...Și la urmă — un picior.

*

La întrunirea naționalistă de la d. Kogălniceanu, un domn din comitet, Caracaș, a exprimat părerea că partidul s'a născut prea de vreme.

— Nu era rău dacă mai aștepta 300 de ani, după calendarul lui Bogdan-Duică.

*

Alegerile bulgare au dat un număr de voturi „socialiștilor largi" și „socialiștilor strîmți".

La noi cunoaștem mai mulți de cei... strîmți.

OAMENI ȘI LUCRURI

MERCANTILIA

Din scrisoarea unui tînăr—credem chiar de prisos a mai spune că e vorba de un tînăr—cităm următoarele rînduri:

„Ați cetit, cred, în „Opinia" de eri în pag. 3 col. 5, o reclamă a unui comerciant. Nimic deosebit. Dar cred că ați fost neplăcut impresionat, — și pe mine, vă mărturisesc, m'a revoltat — cînd ați cetit cele 3 strofe negustorești. E o insultă — involuntară poate — ce o aduce *Poeziei*, un negustor care își trîmbițează afacerile, îmbrăcîndu le în haina nobilă a versurilor,—fie ele chiar versuri impecabile... (!)

Oricît de independentă ar fi partea administrativă a unui ziar, de cea redactivă, pentru demnitatea scriitorilor, cred că redacția trebuie să refuze astfel de bazaconii,—ertați-mi expresia — fie ziarul o publicație în scop pur comercial...

Mă rușinez, cînd văd că poezia e atît de degradată în scopuri mercantile — în paranteză, fie zis, sunt și scriitori cari mercantilizează poezia—și mi pare rău că nu există un cod care să pedepsească pe acești profanatori, care-și amintesc de casta literaților, atunci cînd vor să-și salte comerțul.

Mi-am spus umila mea părere, și vă rog să nu luați în nume rău scrisoarea mea. Cînd o revoltă te cuprinde, simți nevoia s'o împărtășești și altora și mă bucur că aceste aprecieri au fost făcute, desigur, și de Dv. atunci cînd ați întîlnit „poezii" de acestea".

Am reprodus rîndurile de mai sus cu titlu de curiozitate, ori de document.

Ba, poate că nu; este poate urma unui instinct de revoltă; intuiția nemărturisită a unui sentiment de repulsiune... Poate, dorința discretă de a mărturisi că nimic nu este comun între partea redacțională și acea administrativă a ziarului...

Dar cine, afară de tinerii prea încrezători în puterea idealizmului și prea neîncercați de prozaicele asperități ale vieței, mai stăruie astăzi asupra lipsei de respect față de arta divină a poeziei, profanată prin derutarea versului înaripat?

Expresia ritmică, pseudo-poetică a anunciului este, la urma urmei, mult mai inofensivă decît comercializarea unor forme poetice mai înalte, scoborîrea din altar a artei pînă la taraba intereselor vulgare... Și doară această profanare se practică, din nefericire, atît de mult, atît de des...

Schimbă oare toate aceste lucruri viața în sine? De sigur că nu. Mii și mii de trupuri își vînd farmecele lor. Piere oare prin aceasta grația însăși, ori iubirea în univers?

Să nu ne alarmăm dară de fapte și gesturi, pe lîngă cari putem trece nepăsători, rîdicînd din umeri ori surîzînd.

Rodion

ÎNSEMNARI

Meserii, fumuri și altele

Anotimpurile se succedează cu mai multă sau mai puțină regularitate, dar în termene fatale de neînlăturat, apa se urcă în spre cer ca să se coboare din nou în ocean, vînturile tac spre-a șopti iarăși și omul oscilează și dînsul în diferite stări, ca orice element al naturii. Numai că omul a ajuns la o treaptă de conștiință ce l'a făcut a se socoti o existență aparte și bine mărginită, în fața naturii. Astfel s'a pornit a repudia coloarea naturală a activității materiale și oscilărilor lui le-a dat un caracter—să le zicem—antropomorfic.

Această falșificare a fost dublată de un noian nesfîrșit de pretenții, ca tot ce e omenesc, și nu atît te chinuesc pomenitele falsificări cît mai ales pretențiile ce le împrejmuesc, căpătîndu-și tot mai multă îndrăzneală și tărie, asemeni unei atmosfere otrăvite.

*

Pretențioșii noștri muncesc și ei din greu în a-și croi un drum, dar devin imposibili prin lipsa de gust în alegere și prin a lor calitate de Ieremia care strică, fără preget, gardurile oamenilor de treabă. Se încearcă în primul rînd să facă ceva școală. Dacă văd că nu merge sau că diploma căpătată nu prea corespunde cu realul capital de cunoștințe, stau puțin, fluerînd la coperișuri, și chibzuesc.

Pe urmă încep a colinda pe la Belle-Arte, conservator, serviciul barometric, societatea scriitorilor romîni, revista Flacăra, brigada de siguranță și așa mai departe.

De obicei se opresc la primele două instituții.

Iată pe amicul nostru pictor. Deocamdată alte colindări. Tot felul de prețioase expuneri. Prin vitrinele cofetăriilor dorm peisaje cu stele și bărci, prin galantarele de manufactură vei contempla un car mergînd prin copaci, la geamurile librăriilor vor trona picturi de perie uscate și alte delicatese. Vor sta tablourile prin vitrine pînă ce comerciantul le va înlocui cu vre-un afiș de cinematograf. Cu tot serviciul prompt și prețul moderat, nu se vor vinde. Ei! dar amicul nostru este pictor, și pace.

*

Sau amicul nostru a ieșit actor. Direcția Teatrului îl persecută și nu-i încredințează de cît vre-un rol de servitor. După o prea plicticoasă șicană, a fost bine-cuvîntat cu interpretarea unui personagiu care apare în două acte consecutive. După ce, cu o lăudabilă muncă, a reușit să facă din un jude-instructor un aprod de tribunal, cumpără a doua zi ziarele și își repetă rolul, blasfemînd pe cei ce-l trecură sub tăcere—plictisiți, probabil, de atîta dezaprobare.—Actorul nostru va mai sta în teatru pînă va fi dat afară (dacă nu cumva se va pomeni societar) și atunci va face pe criticul dramatic, cîtva timp, concurînd pe criticii *ejusdem farinae*, dar care—ce e drept—nu fuseseră actori.

Cam aceștia sînt ai noștri specialiști ai artei. In loc să se facă funcționari ori ofițeri, încurcă lumea, încurcîndu-se și pe dînșii. Și aleg meseriile pe dos și se încarcă de fumuri dușmănitoare și stupide.

Publicul răbdător trece cu vederea și răul roade și deprețuește sufletele. Să sperăm că—trecînd vremea—publicul se va revolta temeinic și toată această duzină de mulități își va căuta un alt loc mai potrivit lor și mai anodin altora.

C. R. G.

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

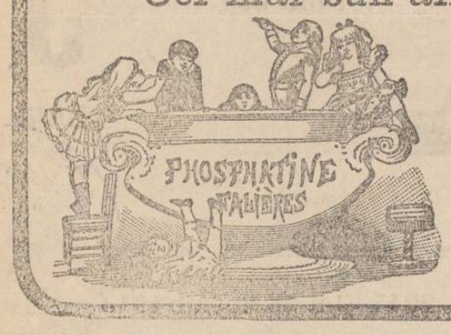

Recomandat de la vârsta de 7-8 luni, in momentul intercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

Spre Krakovia

III

Deşi cu timpul oraşul s'a modernizat, ridicîndu-se clădiri măreţe şi frumoase, străzi late, grădini întinse, renovări care au cerut dărîmarea vechilor întărituri cu care era înconjurat oraşul a cărui rază se tot mărea, întinzîndu-se peste şanţul înconjurător, totuşi edilii oraşului nu numai c'au păstrat o parte din acele ziduri dar le au şi reparat păstrînd astfel pentru posteritate un martor preţios care te duce cu cîteva veacuri îndărăt.

In vechime oraşul era aparat de un şanţ adînc, plin cu apă alimentat de rîul *Rudawa*, apoi venea un zid înalt cu 7 porţi şi 40 bastioane, turnuri pentru respingerea atacului vrăşmaş.

Dintre turnuri cel mai interesant e cel numit *Florianitor**), un turn pătrat, cu ornamente săpate în piatră şi o figură în relief reprezintînd probabil pe sf. Florian, în mijloc e prevăzut cu o poartă prin care astăzi trece tramvaiul iar de lături cîte o poartă mai mică, de formă gotică, din cărămidă roşie, pentru trecători. In apropierea acestui turn se află o altă întărîtură circulară numită *Rondello-Barbacas* sau numai *Rondel* cu 8 turnuleţe şi 2 porţi iar partea de sus a zidului, de jur împrejur cu deschizături pentru arcaşi.

Acest fort a fost ridicat în anul 1498 şi servea ca loc de adunare pentru garnizoana care la caz de trebuinţă şi atac venea prin nişte ganguri de la celelalte turnuri de apărare. De obiceiu de aici se făceau eşirele contra duşmanului asediator.

In vechime *Rondel*-ul era şi el înconjurat cu un şanţ adînc, plin cu apă, iar legătura între el şi *Florianitor* se făcea printr'un pod suspendat precum se obicinuia la castelele din evul mediu.

Intre şanţul înconjurător şi zidul fortului erau nişte ridicături de pămînt, valuri cu palisade.

Acum toate aceste sunt acoperite cu pămînt iar lumea se plimbă printre copacii şi prin parcul care s'a întocmit pe vechile întărituri.

După organizaţia militărească medievala fie care turn şi poartă era aparat de o anumită breaslă, ast-fel *Florianitor* era în grija *cojocarilor*, un alt turn lîngă actualul muzeu Czartorisski era aparat de *stolerii*, apoi *dulgherii*, *ceaprazarii* etc. Fie-care breaslă avea steagul ei sub patronajul vre-unui sfînt, căpitanul cu ajutoarele sale şi fie-care meseriaş era dator ca la caz de primejdie să se alăture-ze la *roata* din care făcea parte.

Aceste bresle dădeau ajutor armatei regulate, compusă şi din *mercenari*, barbaţi deprinşi cu meşteşugul războiului, veniţi din toate unghiurile Europei, obicinuiţi a-şi încerca pretutindene norocul, schimbîndu-şi mereu stăpînul, oferindu-şi braţul celuia, care plătea mai mult.

Cînd m'am plimbat şi priveam la aceste rămăşiţe, gîndul meu zbură spre mănăstirea-cetate, spre vestita Golia. Stăteam şi reflectam, oare n'ar fi cu putinţă ca şi la noi să se procedeze la fel scăpîndu-se astfel acest giuvaer de artă şi monument istoric de la o peire sigură? Oare zidul înconjurător şi cu cele 4 turnuri n'ar putea fi eliberate de casele care împedică vederea şi n'ar fi chip ca în locul lor să se facă o grădină cu plantaţiuni, nişte alee? Fără îndoială că şi printre străinii, cari vizitează Iaşii se găsesc mulţi cari se interesează de asemenea lucruri şi probabil că impresia lor diferă de aceea pe care o încercăm noi cînd vizităm Occidentul.

Mă gîndeam apoi cum în oraşele apusene, deşi sub dominaţiunea străină, totuşi se reface, se reclădeşte, se păstrează cu sfinţenie tot ce constitue o amintire, un martor care grăeşte urmaşilor de trecutul, de gloria, de faptele mari săvîrşite de strămoşii lor. Şi care e mijlocul cel mai bun, care nu dă greş, care redeşteaptă, care încălzeşte, care întreţine nestins focul dragostei de neam, de cît acele remăşiţe sfinţite de vremea veacurilor, care lovesc ochiul şi vorbesc direct inimei mai cu tărie şi convingere de cît cuvîntarea cea mai maestră? Nu numai în cărţile prăfuite şi îngălbenite de vremuri cetitorul găseşte icoana trecutului, glăsuirea sufletului, care veşnic îi va vorbi de pe fiecare filă, dar şi în remăşiţele de piatră sau lemn păstrate cu evlavie ca pe cea mai nepreţuită comoară. Şi nu-i nevoe să fie cărturar căci şi pietrele vorbesc celui în inima căruia trăeşte dragostea de neam.

Iassiensis

*) Brama Floryanska—poarta lui Florian.

DIN HÎRLÂU

Răspuns „Mişcării" şi Preotului Constantinescu

In „Mişcarea" din 2 Noembrie Habdulacul Preotul C. Constantinescu, în loc să răspundă ceva la invinuirea adusă de mine pentru furtul şi sacrilegiul comis, se năpusteşte asupra-mi cu o proză insultătoare şi cu o sumedenie de minciuni, scrise fără să-i roşască obrazul. Respectuos cer I. P. S. Mitropolit să ia o măsură contra acestui preot pentru furtul comis şi dovedit şi publicat cu acte, căci s'au scandalizat şi creştinii, şi evreii din orăşel, ce şi ei au 7 sinagogi şi în ele nu se întîmplă furturi. Scrie mincinna, că la primire, întimpin bolnavii şi le iau parale, fără să arăte un singur caz şi o singură plîngere. Dacă lucrul ar fi real oare medicul spitalului, unul din cei mai eminenţi medici, nu ar lua măsuri şi m'ar raporta onor Epitropi? Eu am însă la dosar acum adresa d-lui medic către mincinosul preot în care adresă spre ruşinea sa ca preot, îi face cunoscut să nu spue minciuni şi încă să le scrie. Spune nemernicul că eu i-am băut leafa sa pe 2 luni, cînd lefurile se dau de d. medic şi d-sa ce primeşte ca confesor 30 lei lunar, 2 luni n'a dat pe la spital să-şi ia leafa şi a fost invitat cu adresă să vină să ia leafa. Calomniatorul şi mincinosul, a primit leafa şi a iscălit el singur în condică şi apoi scrie în jurnal că-i beau leafa. Ce inconştienţă şi ce obrăznicie! Am relatat acele 2 învinuiri aduse mie şi cum am răspuns mai sus, spue şi scrie în Mişcarea, dacă n'a primit şi adresa d-lui medic şi leafa cu propia i iscălitură. Cele ce mai scrie în Mişcarea, că beau etc, nu mă scandalează. Nemernicul şi neputinciosul înjură şi batjocoreşte lumea, ce-l arată public cu faptele sale nedemne de un preot. Injurăturile şi calomniile sale scrise contra-mi în Mişcarea, sunt un şantagiu de a înceta cu publicarea urîtelor sale purtări. Nu ura politică, căci face parte din clubul liberal, mă îndeamnă să scriu, ci, indignarea ca creştin şi cetăţan. Respectuos cer Păr. Mitropolit şi d-lui Ministru de Culte să ia măsuri contra acestui preot pentru furtul consumat de la capela cimitirului şi pentru nenumărate alte grave abateri.

E un intrigant, un clevetitor şi un mincinos, desgustînd lumea cu purtarea sa de om. Am arătat la audienţă I. P. S. Păr. Mitropolit că numitul preot, fiind confesor la spital, nu vine de cît să încaseze leafa şi încă atunci trimete dascălul.

După 7 zile un mort de la spital a fost îngropat de bucatar şi portar fără preot Bolnavii din spital, în majoritate ţărani nu au îngrijirea religioasă cerută. Inainte era un preot bătrîn de la sf. Nicolai, ca confesor şi venia de cerceta la 2—3 zile bolnavii, acest preot de acum, n'a venit să facă nici vecernia de la hramul capelei de la spital.

La chemări, spune că e tare ocupat, cred şi eu, cu cele descrise mai sus si de ochii lumei şi cu înscrierea ca student la drept, dar de la spital nu demisionează şi încasează 39 lei lunar fără să facă muncă pentru ei, nu mai vorbesc de misiunea sa preoţească, căci el nu ştie ce e aceea.

Onor Epitropii, şefii mei şi ai lui, oameni integri şi desinteresaţi, relatîndu-li se oficial purtarea şi serviciul meu şi purtarea şi serviciul acestui preot, cred că vor bine voi a asculta îndemnul dat de acest preot de la sfîrşitul articolului său din „Mişcarea" şi vor lua măsuri, nu contra mea, care-mi fac conştiincios datoria, ci contra acestui preot, nedemn pentru frumoasa misiune de confesor al spitalului.

Căpitan Spiridon Caimacan

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

reîntorcîndu-se şi-a reluat consultaţiunile în

Str. Lăpuşneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

INFORMAŢII

S'a luat dispoziţia ca prefecturile de judeţ să nu mai elibereze paşapoartele cetăţenilor romîni de cît numai pe baza actelor de stare civilă, prin care se va dovedi cu certitudine, vrista şi naţionalitatea solicitatorului.

Un apel.—Funcţionarii judecătoreşti din Iaşi, au adresat următorul apel către deputaţii Iaşului :

Noi funcţionarii curţei de apel, tribunalului şi judecătoriilor din Iaşi, în urma consfătuirei ce am avut în adunarea noastră de la 24 Nov. 1913, cu privire la mişcarea tuturor funcţionarilor instanţelor judecătoreşti din ţară, determinată de nevoia de mult simţită a îmbunătăţirei soartei lor materiale şi morale, am hotărît ca în ziua de *1 Decembrie a. c.* ora 1 jum. p. m., să ne întrunim din nou, convocînd şi pe funcţionarii tuturor tribunalelor şi judecătoriilor din circomscripţia Curţei de Apel din Iaşi.

De acord cu colegii noştri din întreaga ţară, că reprezentanţii naţiunei în parlament,—la a căror alegere şi noi am contribuit în parte şi cărora şi noi le suntem de folos, prin munca ce depunem, mare parte dintre dumnialor fiind avocaţi, care zilnic sunt printre noi, nu pot vedea de cît ca bine venite cererile noastre de a ni se înlesni mijloacele necesare ducerei mai departe a unui traiu omenesc şi demn din toate punctele de vedere. Convinşi de aceasta, cu deplină încredere şi speranţă că toţi d-nii deputaţi şi senatori vor fi gata să sprijine şi cu fapta, realizarea doleanţelor noastre, am hotărît şi noi aceştia de la Iaşi să avem în mijlocul nostru, în adunarea noastră şi pe toţi aleşii Iaşilor în parlament, şi cum d-v faceţi parte din aceştia, vă rugăm cu insistenţă şi tot dinadinsul a veni la întrunirea ce este fixată pentru Duminică 1 Decdmbre a. c. la ora 1 jum. p. m. în sala de şedinţă a tribunalului Iaşi secţia II-a, unde vă aşteptăm cu deplina noastră încredere că veţi răspunde rugăminţei noastre.

Primiţi vă rugăm asigurarea consideraţiunei noastre.

Funcţionarii Curţei de Apel, Tribunalului şi Judecătoriilor din Iaşi

Iaşi, 26 Noembre 1913.

D. I. Ralet a fost confirmat decan al facultăţii de ştiinţi din Iaşi, pe timp de doi ani, iar d. An. Obregia membru în senatul Universitar, delegat al aceleiaşi facultăţi.

In ziua de 4 Decembre va avea loc serbarea hramului bisericei din Mogoşeşti.

Cu această ocazie se va ţinea conferinţa cercului cultural al preoţilor la care va lua parte şi părintele Ţincoca, protoiereul judeţului.

Azi au sosit la direcţiunea şcoalei profesionale de fete, Reuniunea femeilor romîne, de sub direcţiunea d-nei Elena Mărzescu, (Băileanu), diplomele absolventelor acestei şcoli.

Doleanţele funcţionarilor comunali. — O delegaţie a funcţionarilor comunali compusă din d-nii: inginer Vidrighin, şeful serviciului de electricitate, Hugo Hahn, şeful serviciului administrativ, N. A. Bogdan, şeful serviciului stărei civile şi Săvescu, şeful contabilităţei a fost primită aseară de către d. Matei Cantacuzino, primarul oraşului.

*

Delegaţia a înmănat în primul rînd moţiunea votată la ultimul congres al funcţionarilor comunali.

Apoi, în conformitate cu desideratele acestui congres, delegaţia a cerut d-lui Primar, ca ţinînd seamă de situaţia funcţionarilor comunali să sesizeze consiliul comunal, care să se pronunţe în ceia ce priveşte nevoia de a se asigura stabilitatea funcţionarilor comunali.

In al doilea rînd delegaţia, arătînd d-lui primar, îmbunătăţirile aduse în starea materială a funcţionarilor din alte comune, între care cea din Piteşti, care a sporit cu 25 la sută salariile funcţionarilor sei, a cerut ca acelaş lucru să se facă şi pentru funcţionarii comunali din Iaşi, mai ales azi cînd vieaţa e atît de anevoioasă.

*

D. Matei Cantacuzino, primarul oraşului a ascultat cu multă bunăvoinţă doleanţele funcţionarilor comunali.

In ceia ce priveşte desideratul relativ la stabilitate, primarul a promis să convoace consiliul comunal, care de sigur îl va aproba.

In ceia ce priveşte sporul de salariu, d. Matei Cantacuzino a cerut răgaz ca să studieze chestiunea. Şi-a exprimat părerea că cel mai nimerit lucru ar fi să se numească o comisiune din sinul consiliului care să studieze budgetul comunal şi să-şi dee avizul întru cît s'ar putea veni în ajutorul funcţionarilor comunali.

*

Trebue să adăugăm că d. Mateiu Cantacuzino a primit delegaţia în chipul cel mai amabil,—cu asigurarea că va căuta din răsputeri ca doleanţele lor să aibă o repede realizare.

D. Virlănescu, inspector al învăţămîntului particular, a inspectat eri şcoalele particulsre din Dorohoi.

In general, d. inspector a rămas mulţumit de cele constatate.

In urma intervenţiei Direcţiei generale a serviciului sanitar, ministerul de interne a dispus să se ia grabnice măsuri pentru oprirea şi împiedecarea, în cuprinsul judeţului Iaşi, reprezentaţiilor de hipnotism ce le dă o anume Miloşca.

Au fost rîdicate măsurile sanitare contra provenienţilor din guvernămîntul Besarabiei, rămînînd în vigoare numai vizita medicală la intrarea în ţară.

Condamnaţi pentru fraude la Recrutare.—Am publicat la timp, cum de către Brigada locală de Siguranţă s'a descoperit că tînărul Petru Ivanovici din str. Baciu No. 4, a fost dispensat de armată, substituindu-şi mamă văduvă şi fără mijloace de existenţă, pe femeia Anica Vulturescu din str. Baciu No. 4; Trib. s. I l'a condemnat la 10 luni închisoare şi executarea serviciului militar, pe Const. Dediu, care a făcut actele false, doi ani închisoare; pe martorii Scarlat Enache 7 luni închisoare, Nică Neculau şi N. Lupu, cîte 3 luni închisoare, iar pe femeea sus numită două luni închisoare.

Duminică 8 Decembrie Arhidiaconul Chesarie Ştefănescu va ţinea în catedrala mitropolitană o foarte frumoasă predică.

Studenţii medicinişti din Bucureşti au fost scutiţi de plata taxei de 200 lei pentru amînarea stagiului în armată, iar cei din Iaşi pînă acum nu au primit nici un răspuns.

Ar fi de dorit ca ministerul să ia cît mai urgente măsuri în această privinţă.

Spre a se putea elibera paşpoartele romîneşti în conformitate cu legea asupra paşpoartelor şi a regulamentului ei de aplicare şi spre a se evita fraudele unor persoane care obţin paşapoarte contrar dispoziţiunelor prevăzute în lege şi regulament, ministerul de interne a dispus ca pe lîngă condiţiunile cerute de acea lege a paşapoartelor, prefectura să nu elibereze paşpoartele cetăţenilor romîni de cît numai pe baza actelor de stare civilă prin care se va dovedi cu certitudine, vrista şi naţionalitatea solicitatorului.

Ultima analiză chimică făcută la apa din vechile captaţii de la Ciric, arată că este o apă bună de băut, lipsită de microbi patogeni.

Curtea de Apel s. I a amînat pentru ziua de 5 Decembrie, judecarea procesului intentat de d. general Al. Musteaţă, ministrului de război, pentru ca ministerul pe justiţie să cerceteze actele prezentate în instanţă de d. general Musteaţă.

D. V. Brudea a fost numit copist la serviciul administrativ al prefecturei de judeţ.

D-ra Ecaterina Constantinescu, suplinitoare la şcoala din Dumbrava-Ciurea, a fost transferată în aceiaşi calitate la şcoala din comuna Bivolari.

Eri a fost prezintat d-lui ministru al instrucţiei spre a fi iscălit tabloul cu reuşitele la examenul de capacitate al candidatelor la examenul de profesoare a şcolilor Froebeliane, din nou înfiinţat în Romînia nouă. Catedrele vor fi distribuite în ordinea clasificărei.

Stingîndu-se epidemia de holeră din portul Odesa, s'au ridicat măsurile sanitare.

Punctele de intrare care vor rămîne deschise pentru executarea vizitei medicale sunt : Galaţi, Sulina, Constanţa, Ungheni, Gura Prutului, Rădăuţi, Drînceni, Chilia Veche, Tulcea şi Isacea.

Individul I. Ivanciu din str. Nicolina umblînd cu un revolver încarcat, din nebăgare de seamă, arma a luat foc la un moment dat, descărcîndu se într'un perete din faţă fără a pricinui vre-un accident.

Se aduce la cunoştinţa d-şoarelor : Bălăcescu, Constantinescu Victoria şi Coşula (d-na Geles) candidate la capacitatea de şt. naturale, că sunt admise la examenul oral de pedagogie.

D. C. Costinescu din Vaslui a fost omis din eroare din lista licenţiaţilor în drept publicată în numărul nostru de ieri.

D. căpitan Toplicescu, din regimentul de vînători din Constanţa, a fost permutat la Iaşi—în locul căpitanului Georgescu, trecut la corp. în serviciul statului major al armatei, ca adjutant al d-lui colonel Oprescu, şeful statului major al corpului IV.

Mîne va avea loc, la batalionul de vînători, o prea frumoasă serbare militară, organizată de ofiţerii acestui batalion, din ordinul comandantului d. colonel Liciu.

Eri au fost lansate invitaţiile.

D. prof. Albert Popovici Taşcă începe cursul de istoria doctrinelor economice la doctorat anul I, azi la ora 4 jum. p. m.

D. prof. M. Berceanu va începe cursul de drept roman anul I licenţă, Vineri 29 Nov. ora 4 p. m.

D. prof. A. Zauleanu va ţine cursul de drept civil anul I licenţă, Marţi, Joi, Sîmbătă 10 jum.—12 a. m.

La examenul de capacitat, secţiunea ştiinţi, ce se ţine la universitatea noastră, au fost declarate reuşite d-şoarele: Grozescu Vera, Georgescu Elena. Grecescu Eugenia, Malaxa Elena, Mihăilescu Olimpia, Nicolau Eugenia, Popescu Elena, Rudescu Lucreţia.

Examenul continuă azi.

Pentru întăia oară în film, apare artistul Kayssler, cel mai reputat tragedian al scenei berlineze. Discipol al lui Salvini, Kayssler este interpretul tragediilor shakespeariane şi numele lui pe afiş este o garanţie a succesului. Kayssler apare astă seară Mercuri 27 Noembrie în piesa Capriciile unei femei, (prin dragoste la mormînt), care se cuprinde în noul program cinematografic Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli. Piesa „Capriciile unei femei" se compune din patru părţi şi înscenează o duioasă şi admirabilă desfăşurare.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă, e de asemenea cuprins în noul program de astă seară, Mercuri, din sala Sidoli şi d-ra Philipps, pianista escentrică care a obţinut colosale succese pretutindenea dă binevoitoral ei concurs.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

Noua şcoală de agenţi sanitari funcţionează cu 50 de elevi şi o elevă.

Sunt 32 de interni cărora li se acordă 1 leu pe zi pentru hrană şi locuinţa în localul şcoalei.

Postul de medic al spitalului de tuberculoşi din Bîrnova este actualmente ne ocupat.

Mîne Joi 28 Noembrie consistoriul spiritual al mitropoliei va judeca pe preotul Gheorghe Maxim, de la biserica Sft. Teodor din Iaşi, pentru gravi abateri. Procesul va ocupa întreaga şeedinţă de mîne.

Din cauza unor reparaţiuni urgente aparatele telefonice, partea de jos a oraşului, Sărăria. Cuza Vodă, Veche, Albă. Socola etc. funcţionează extr m de rău.

Aflăm că oficiul telefonic a luat măsuri pentru a reda funcţionarea telefoanelor în acea parte a oraşului înlăturînd justa nemulţumire a abonaţilor.

D. C. Ionescu mecanic provizor la depozitul Iaşi a fost înaintat în postul de elev mecanic conducător de locomotivă clasa II-a la acelaş depozit; Alexandru Popa, mecanic provizor la depozitul Iaşi a fost înaintat în postul de elev mecanic, conductor de locomotivă clasa II-a la acelaş depozit.

CURA — Cea mai raţională de Unt de peşte pentru ADULŢI şi COPII —

e numai aceia cu :

UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei,* la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani,* la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti : *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova : *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

Telegrama A. S. R. Principesa Maria.—*Ca răspuns la telegrama adresată A. S. R. Principesa Maria de către Mitropolitul Pimen, I. P. S. S. a primit următorul răspuns:*

„Intorcîndu-mă din judeţul Teleorman, găsesc telegrama Inalt Prea Sfinţiei Voastre şi ţin a Vă trimite viile mele mulţumiri pentru urările şi rugăciunile ce le faceţi, pentru familia Mea şi pentru Mine şi a Vă spune, că în aceste momente sunt din toată inima cu Societatea Femeilor Romîne, care lucrează cu atîta dragoste de neam şi ajung la rezultate atît de frumoase.

Maria.

Complectaşii din contingentul 1907, vor trece în elementul rezervei, pe ziua de 1 Aprilie.

Pe aceiaşi zi se vor alcătui carnetele de mobilizare, care se fac în fie care an la acea dată.

Astă-zi s'a efectuat căsătoria civilă a d-nei Elena Nicolena C. Valsamachi cu d. Emanoil D. Sihnea, şef de biurou la Epitropia Sf. Spiridon.

Felicitările noastre.

Consiliul de higienă. — Eri la 5 p. m. a avut loc o şedinţă extraordinară a membrilor consiliului pe higienă al oraşului. Au luat parte d. dr. Flor, medicul primar al oraşului şi vice preşedinte al consiliului, d. dr. Grigoriu, medicul primar al judeţului, d. colonel Palauz, dr. Immervol, dr. Tudor, dr. Missir, dr. Stenner, dr. Tănăseacu, dr. Steuerman dr. Răteanu şi d. I. Petrovici directorul institutului de chimie.

D. dr. Flor a dat cetire unei circulări telegrafice prin care ministerul de interne comunică serviciului sanitar că se ivesc încă sporadice cazuri de holeră în unele judeţe, aşa că nu este exclusă posibilitatea ca în primăvară să se ivească mai numeroase cazuri. In acelaş timp d. dr. Flor arată ce demersuri a făcut, în urma zisei telegrame, pe lîngă primăria şi prefectura de poliţie a Iaşului, precum şi adresele ce a trimis medicilor comunali şi celor particulari. Consiliul aprobă aceste demersuri, după care are loc o discuţiune mai lungă a măsurilor higienice preventive ce ar putea fi luate. Intre altele chestiunea apei de băut, pentru eventuale noui întreruperi în debitul apei de Timişeşti. Se discută diverse moduri în care s'ar putea suplini această lipsă ferindu-se în acelaşi timp populaţiunea de primejdia insalubrităţii ce prezintă sacalele, izvoarele părăsite şi celelalte. Apoi se discută nejunsurile serviciului de gunoae şi a celui barometric, în legătură tot cu epidemiile.

In toate aceste chestiuni se autorizează medicul şef a face cuvenitele demersuri.

In ce priveşte pavilionul de holerici, s'a făcut inventariul vechiului pavilion care este pregătit pentru vre-o 100 de bolnavi şi suspecţi.

In altă ordine de idei se mai iea adeziunea a se desinfecta locuinţele în toate cazurile de decese prin tuberculoză. De asemenea în ce priveşte vînzarea pînei şi alimentelor în genere, cu mai multă garanţie în ce priveşte higiena publică.

Corul societăţei „Ditrie Suceveanu" a cîntăreţilor din Iaşi va pleca Joi 28 Noembrie, cu trenul de 12 p. m. la Kişinău, fiind invitat a da un concert în acel oraş.

Relativ la cele petrecute Sîmbătă seara la teatru Naţional, cu ocaziunea festivalului dat în onoarea congresului societăţei Ortodoxe Romîne, că orchestra conservatorului anunţată pe program n-a luat parte, aflăm următoarele:

Direcţia Conservatorului a înţeles că formarea unui program trebue ţinută în vederile cerinţelor artistice reclamate de astfel de împrejurări. Or programul alcătuit n'a fost respectat prin instalarea muzicei militare în ultimul moment pe sama teatrului ca număr de deschidere printr'o uvertură *naţională rusă*, de Tochaikowsky ce numai în sus zisul festival n'avea a face.

Cînd s'a făcut acea intercalare în program direcţia conservatorului n'avea ştiinţă aşa că s'a pomenit în ultimul moment cu faptul îndeplinit, lucru ce a instituit o jignire pentru dînsa, motiv pentru care s'au întîmplat cele ştiute.

Ministerul de interne a recomandat prefecturilor de judeţe ca certificatele cu reîntoarcere de 50 la sută pe C. F. R. să nu se mai elibereze de cît cu o strictă pază.

Aceasta din cauza abuzurilor nenumăate ce să făceau cu aceste certificate.

Ministerul de Război a intervenit ca primăriile tuturor comunelor şi poliţiile din oraşe să afişeze tablouri întocmite după un model al ministerului, în care să se arăte contingentele ce se vor concentra şi zilele de concetrare, în anul de instrucţie 1913 | 14.

Studenţii D. Georgescu şi A. Popov ne trimit o scrisoare în care rectifică ceele scrise de „Evenimentul" asupra întrunirei studenţeşti, arătînd că d-lor au vorbit în favoarea votărei pe facultăţi.

D. Toma Zaharia, inspectorul învăţămîntul primar din România nouă, a fost două zile oaspetele oraşului nostru.

Eri d-sa s'a întors în capitală, de unde în astă seară va pleca să inspacteze şcolile din Balcic şi Dobrici.

La şcoala primară romînă din Cavarna s'au înscris a urma cursurile primare 190 de elevi, turci. armeni bulgari.

Universitare.— Birourile ce vor procede la alegerile studenţeşti vor fi compuse din secretarul facultăţii respective şi delegaţii candidaţilor de la acea facultate.

Candidaţii pot recomanda învidual un delegat sau mai mulţi candidaţi unul singur.

— Alegerile vor avea loc în sala cea mai spaţioasă a fiecărei facultăţi între oreie 9—12, 2—4.

— Inscrierile de candidaţi se vor depune la secretariatului facultăţii respective printr'o petiţie în acest senz.

— Mîne Joi ora 2 p. m. sunt invitaţi toţi studenţii facultăţii de drept, în una din sălile facultăţii, spre a se fixa candidaţii.

— Pînă acum aflăm că vor candida: la prept: d nii Popov, Mitache, Dem. Botez, Dem. Georgescu; la litere d-nii P. Constantinescu. N. N.Răut; la ştiinţe d-ni. C. Motăş şi Dulcescu.

Foarte important

Aducem la cunoştinţa onor Public că am concedat depozitul renumitului

UNT-DE-LEMN

marca „PRINCESSE" garantat pur d-lor

FRAŢII SMIRNOV

şi garantăm că va fi servit din acest depozit cu marfa noastră originală garantată pură.

Caisson & Brocard
Fabricanţi
Nice (Franţa)

Doamnă vieneză, perfectă menaj şi bucătărie doreşte loc, ca Menageră.—Bune referenţe. Germană, Post restante, Iaşi.

De Inchiriat Camere mobilate şi nemobilate. In strada Spinzi No. 8.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Triumful socialiştilor

— la alegerile din Bulgaria —

Sofia.—După ultimele informaţiuni, au fost aleşi 95 guvernamentali, 47 socialişti, 37 agrarieni, 14 democraţi, 5 naţionalişti, 5 radicali, 1 progresist.

Naţionalii sînt partizanii d-lui Gheşoff, progresiştii ai d-lui Daneff.

Ziarul „Mir" spune că rezultatele alegerilor şi chiar simpla majoritate a ministeriabililor devine nesigură, de oarece rezultatele ce lipsesc pot cădea în favoarea socialiştilor şi agrarienilor care au cucerit deja cam 80 de scaune şi prin aceasta, compromisul guvernului cu democraţii şi agrarienii şi remanierea cabinetului devin probabile.

Revărsarea Newei

Petersburg. — Apele Newei au început să se retragă, Totuşi unele cartiere continuă a fi inundate.

Pînă acum s'au împărţit numeroase ajutoare celor inundaţi.

Mişcări în Portugalia

Lisabona.—Se simte o oarecare enervare printre populaţiune.

Se crede că unele mişcări contra guvernului se pun la cale.

Guvernul a luat măsuri în consecinţă.

Furtună pe oceanul Pacific

San-Francisc.—Un vapor de călători intrat astă-noapte în port, avea catargul rupt din cauza unei furtuni ce ţinuse 36 ore pe oceanul Pacific.

Căpitanul vasului, John Harriton, spune că a observat urme ale vre-unui naufragiu, dar nu poate preciza nimic.

Serviciul Telefonic

Transportul pe C.F.R.

Bucureşti. — In cursul lunii Noembrie, căile noastre ferate au transportat pînă la finele lunii st. n.—28.700 vagoane cereale. Ca şi în luna Octombrie, venitul C.F.R. va atinge, în Noembrie, una din cele mai mari cifre pe care le-a atins vre-o dată încasările. Actualminte, se mai află depuse în gări numai 23,000 vagoane cereale. 28,000 vagoane lemne şi cărbuni 8,000 vagoane butoaie vin şi pietriş, 3000 vagoane coleterie — din diverse mărfuri.

După mersul transporturilor circulaţia normală s'ar fi realizat pînă în timp de 2 luni. E de prevăzut însă, o întîrziere posibilă din cauza activei mişcări ce s'a început cu transportarea porumbului, rămas din lunile de primăvară şi vară.

Din delegaţiunea ungară

— Un strigăt curios —

Viena. — Raportul Nagy, în delegaţiunea ungară, declară că Cartea Verde romînească dovedeşte că Monarhia a sfătuit cu insistenţă pe Bulgaria de a cădea de acord pacific cu Romînia.

Monarhia a aprobat în această chestiune cea mai mare bună voinţă pentru Romînia.

Deputatul Ştefan Rakovski strigă: De ce nu daţi şi întreaga Transilvanie României?

In ce priveşte revizuirea păcei de la Bucureşti, raportorul declară că e fără importanţă faptul că Germania a recunoscut pacea de la Bucureşti cît-va timp înainte de Austro-Ungaria.

Contele Andrassy regretă punctul de vedere al monarhiei în chestiunea revizuirei şi salută cu satisfacţie părăsirea acestei cereri.

Impăcarea romîno-maghiare

Budapesta.—In chestia tratativelor între fruntaşii romîni şi Tisza, ziarul *Foaia poporului romîn*, află că ele sunt aproape să se termind şi că împăcarea se va face cît mai curînd, mulţumită stăruinţelor din Bucureşti şi Viena.

Ziarul se plînge, că din diferite motive trebue să păstreze o desăvîrşită discreţiune, pe cînd ziarele maghiare publică dări de seamă amănunţite.

Incendiul din Cîmpina

Cîmpina. — Aseară un puternic incendiu a isbucnit la grajdurile societăţei „Steaua Romînă", unde se găseau mai bine de 100 de cai şi o mare cantitate de fîn.

Focul alimentat de vînt, ameninţa sondele, dintre care unele erau în erupţiune.

S'au luat toate măsurile, mulţumită cărora focul a putut fi localizat.

Creditele extraordinare

Bucureşti. — In şedinţa de azi a Camerei se depune proectul împrumutului de 420 milioane pentru C. F. R., precum şi creditele extraordinare pentru diverse ministere, în sumă de 63 milioane.

Procesele ziariştilor

Bucureşti. — Consiliul de război al Corpului 2 de armată, a început azi judecarea proceselor intentate ziariştilor Popescu-Duţu şi Carnabatt.

Ziariştii sunt asistaţi de d-nii avocaţi: P. Grădişteanu, C. Mille, Lascar Antoniu, P. Sadoveanu, Dragomirescu, Fleva şi Ionăşescu.

Se dă cetire ordonanţei de trimitere, după care se ia un scurt interogatoriu celor doi ziarişti.

D. C. Mille, ridică apoi un incident, prin care arată că chestiile pentru cari cei doi ziarişti sunt urmăriţi, au a fi judecate ca delicte de presă de către Curtea cu Juri. In consecinţă, d. Mille cere ca consiliul de război să-şi decline competinţa.

Acest motiv este în urmă desvoltat, de către d-nii P. Sadoveanu şi Lascar Antoniu.

Respunde comisarul regal, care susţine competinţa consiliului de rezboiu.

Mai vorbesc în replică d-nii Fleva şi Dragomirescu, după care consiliul se retrage spre deliberare.

La ora 12, consiliul reintră şi declară incidentul respins.

Se intră în desbaterea fondului, urmînd să se judece întâi procesul intentat d-lui Popescu Duţu, apoi acel al d-lui Carnabatt.

D. C. Disescu indispus

Bucureşti.—D. ministru al cultelor şi instrucţiei publice se află indispus de eri.

O delegaţie musulmană

Bucureşti.—Eri şi astă-zi s'a prezintat miniştrilor, o delegaţie a musulmanilor din cadrilater, declarînd că sunt animaţi de cele mai vii sentimente de recunoştinţă pentru modul generos în care sunt trataţi de guvernul romîn.

Delegaţia a dat asigurări că musulmanii vor rămînea cetăţeni devotaţi ai noei lor patrii.

Delegaţia a fost condusă de d. Suleiman Efendi, fruntaş musulman din Constanţa.

IMPORTANT

Fac cunoscut onor. mele clientele, că soţia mea D-na A. VOGT după o practică îndelungată în Germania, a preluat conducerea frizeriei mele pentru Dame, asociindu-şi o domnişoară specializată în frizeria Beer din Calea Victoriei din Bucureşti, astfel că onor. dame din Iaşi vor avea la îndemînă un salon de coafură adevărat model.

Execut: toate lucrările de păr, Manicure, şamponarea şi uscarea părului cu aparat electric. Masaj facial. Tenturarea părului. *Ondulaţiuni à la Marcelle.* Frizuri p. vizite, suarele, teatru, nunţi. Ape contra mătreţei, pentru unghii, mîni, etc.

La frizuri pentru nunţi pentru mai multe persoane de odată reduceri mari la preţ.

Georges Vogt
Friseur-Coiffeur
Str. Lăpuşneanu

PERDUT un carnet simplu cu nişte compturi şi cîteva poliţe subscrise în alb de către diferite persoane.

Am făcut cunoscut autorităţilor competente şi poliţile s'au declarat nule.

Asemenea se mai aflau şi nişte bilete de loterie a statului romîn, pentru care am făcut înştiinţare la colectura respectivă care le-a declarat nule.

Cu toate acestea cine 'mi va aduce carnetul cu ceea ce se află în el va primi o bună recompensă.

I. Haimsohn
str. Cucu 51

De Inchiriat sau de vînzare o casă cu 4 odăi, coridor de sticlă, bucătărie pivniţă şi grădină, Str. Nicolina 70 Tramvai la scară.

A se adresa în str. Albinetz 22 Iaşi, la d-na Colasiu.

Absolvent al Şcoalei superioare de Comerţ, dispunând de ore libere aranjează registre la comercianţi.

Doridorii se vor adresa la ziar.

Doamnă Germană instruită caută loc, la Copii sau ca Dame de Compagnie.—Weigel, Strada Armeană, 16 Iaşi.

Mutînd Magazinul meu în **Str. Ştefan cel Mare No. 11.** Fac cunoscut clienţilor mei, că mi-am asortat Magazinul, cu noi mărfuri de *Lux, Jucării de copii* şi *Articole de voiaj.*

GARTENBERG FIU

Magazinul de Produse alimentare

Dr. I. MANOLESCU

— Str. Lăpuşneanu No. 12 —
(Telefon 233)

vinde în afară de produsele de fermă

Lăptării, Brînzeturi, Vinuri din cele mai fine, Fructe, Mezeluri, etc. etc.

Coloniale şi Delicatese

din cele mai fine

— Cu preţurile cele mai convenabile —

Calitatea recunoscută a tuturor produselor magazinului este cea mai bună garanţie ca onorata clientelă va fi servită în modul cel mai ireproşabil.

Conducerea magazinului este încredinţată d-lui N. Ciocîrlan bine cunoscut onoratei clientele.

Serviciu la domiciliu.

O moară cu totul modern

cu motor de benzină cu două rînduri de pietre a 42 se vinde în condiţiuni avantajoase cu înlesnire de plată. A se adresa la administraţia ziarului.

Goldstein Matelii

— Moaşă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

MAGAZINUL

IOSEF HIRSCH & Co.

— IAŞI —

Mobile şi articole de lux

Liquidează complect şi vinde toate mărfurile cu preţuri foarte scăzute.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului Antreprenor, **I. ZENTNER.**

Doctorul C. I. Parhon

Profesor de Clinica boalelor nervoase şi mentale.

S'a mutat în str. Anastasie Panu 8

Consultaţiuni 6—7 seara

Marele Magazin de Muzică „MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Steinway & Son New-York, Schweighoffer se vînd în rate lunare cu preţurile originale din fabrică.

PIANINE ELECTRICE KÜHL & KLATT

Orchestroane marca Naţional.—Ori-ce fel de instrumente muzicale.—Note clasice şi moderne cu mare rabat.

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Depozit de cărţi postale

En-gros şi detailles

M. H. SCHOENFELD

(LIBRĂRIE)

Strada Lăpuşneanu No. 10. (Vis-a vis de farmacia Fraţii Dr. Konya).

Face cunoscut onor. clientele că a primit un **mare transport** de *cărţi postale ilustrate* din cele mai frumoase, sujete noi şi alese ca: Mignon, Perechi, Tipuri, Peisage, Flori etc. etc. Asemenea a mai primit un mare asortiment de *modele noi* cu motive alese de

CRACIUN şi ANUL NOU

ultimele creaţiuni.

Preţ-curent de En-gros: Imitaţie platin negru 3.50 suta; Gelatine aurite 5.50; Sepia 7; Sepia colorate 10.50; Presate (chromo) 3.50; Gelatine simple 4.80; Platin veritabil 6.50; Platin colorate 8.50.

Deviza mea este, vînd **eftin** *ca să vînd* **mult.**

A sosit un mare transport de jucării.

M. H. SCHOENFELD.

De Inchiriat

Casele Str. L. Catargiu, 17

Camere, bae, apă, canal, grajd, etc.

De vînzare *Trăsură cauciuk şi 2 cai de trăsură, jum. sînge.*

Str. Lascar Catargi, 17.

Menageră *la o persoană bine situată fie la ţară fie la oraş, cu sau fără copii caută loc. A se adresa str. Lozonski No. 17.*

Automobil de lux

Landolet-Limousin putere 20—30 cai, în perfectă stare; se vinde imedial, informaţiuni la tipografia H. Goldner, str. Mîrzescu 17.

BAZARUL DE VÂNZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi. Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Tesătura"—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de **bumbac**, uniforme şcolare, **dogari**, **diverse ameriei**, chifoane, **barcheturi**, **Pînză de casă.**

Malteza, zefir [illegible] apică, [illegible] pentru cizmari.

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi mătasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi tăşe de Botez. Firul de [illegible] şi de scăparat. Beţe pentru [illegible]. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu **cătărămi pentru cai.**

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotag —Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru copii

„DOROBANŢUL"

Fabrica Naţionale de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Diane, Flanele de Braşov, etc.

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toilette
Eau de Cologne

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

SALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi, visitaţi

Renumita croitorie **Bărbătească** şi **Uniforme şcolare „LA BUCUREŞTEANU"**

S. D. MEISNER

— Maistru croitor —

fost şef de atelier la cele mai reputate croitorii din Bucureşti

Str. I. C. Brătianu 133 (Visa-vis de Sal. Wachtel).

Unde se lucrează **Bine** şi mai **Eftin** ca ori unde

„Croială Elegantă"

după ultimile jurnale de mode streine.

Atelier special pentru Uniforme Şcolare cu **preţuri reduse.**

HEVRA-GHELS

Hapurile Doctorului Mousette

ADVERTIS[illegible] [illegible] și [illegible]

ADVERTIS[illegible]

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întîmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Sala de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina [illegible], anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

La Aberman

Strada Ştefan cel Mare 13.

Astăzi toată lumea ştie
Că magazinul ideal
Care în delicatese
Pe cuvînt, n'are rival

E Aberman din strada mare
Ce totdeauna'i asortat
Mulţumind pînă şi gustul
Cel mai fin mai delicat,

Marinaturi, untdelemnuri
Brînzeturi fine, pescării
Somon de Rin şi icre negre
Sardele, ori şi ce cutii,

Jambon de Praga şi pastrămuri
Coloniale cum doriţi
Dacă'i tărguit odată
Tot mereu o să veniţi

Cît despre băuturi v'asigur
In modul cel mai amical
Căci nu au, vă spun pe cinste
In bunătate n'au rival

Vinuri vechi şi noi, butelii
Si cu litru se măsor
Care fac suprem deliciu
Ori-cărui cunoscător !

Cogneacuri, romuri şi liqueruri
Champanie, mărci care doriţi
La Aberman găsiţi de toate
Ca să fiţi prea mulţumiţi.

Şi-acum vreţi să ştiţi misterul
Mărfurilor aci puse ?
La Aberman se vînd v'asigur
Cu preţuri mici, foarte reduse !

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2046—Vineri 29 Noemb 1913

O lume fericită

In *„Also sprach Zarathustra“* a lui Nietzsche e un loc în care se vorbește de cei din urmă oameni:

„Priviți! spune Zarathustra, am să vă arăt pe ultimul om.

„Ce este inbirea? ce este creația? ce este dorința? Ce este stima?“ Astfel întreabă ultimul om și el clipește din ochi.

Pămîntul a devenit mic și pe el saltă ultimul om. Rasa lui e nedestructibilă ca și a purecelui; ultimul om trăește foarte mult.

„Noi am descoperit fericirea“— zic ultimii oameni și ei clipesc din ochi.

Am părăsit locurile unde se trăește greu, căci au nevoie de căldură. Le place vecinatatea oamenilor și ei se freacă unul de altul căci au nevoie de căldură.

Lucrează încă, căci lumea este o distracție. Dar iau toate măsurile ca distracția aceasta să nu devie o sforțare.

Nu sunt păstori, e o singură cireadă. Fie care avea același lucru. Toți sunt egali: cine cugetă altfel intră de a binelea în casa de nebuni...

„Am descoperit fericirea“ zic ultimii oameni și clipesc din ochi.“

De cîte ori citesc aceste rînduri îmi amintesc de o lume specială de la noi, de o lume fericită.

Ea a trăit risipită în toată țara, dar azi s'a adunat la un loc, ea formează o grupare politică, o adunare socială. „A părăsit locurile unde se trăia greu“ și a venit la Iași, căci avea nevoie de căldură. Iașul nu e oare focarul intelectualității? Erau mai înainte singuri, d. Arion era conservator, d. Răducănescu trăgea pe dracu de coadă unde se putea, d. Negruzzi tăraia o sabie cazonă, izolat, iar d. Cuza avea un singur adept, pe d. Buiciu. D. Cozmovici trecuse prin toate partidele, iar d. Petrovici îl imitase cu același succes. „Vecinătatea însă le plăcuse și ei s'au adunat și azi „se freacă unul de altul căci au nevoie de căldură.“

Au lucrat căci lucrul a fost pentru ei o distracție. D. Cuza a copiat o serie de autori, 'i-a așezat unul lîngă altul și a tipărit o carte. Oare nu era o distracție o astfel de compilare? D. Arion a lucrat cîndva, dar mai prudent de cît d. Cuza n'a publicat nimic, ceea ce însă nu l'a împedecat să devie profesor universitar. D. Cozmovici a lucrat în așa chip în cît cînd un fisiolog serios, d. Atanasiu, a cetit lucrările sale, a găsit astfel de enormități pe care nici un teolog nu le-ar fi scris în zoologie și fisiologie.

Lucrările d-lui Rădocănescu au surmenat numai consiliul de reformă al armatei, iar munca d-lui Negruzzi i-a putut surmena cel mult stomacul.

Bine înțeles „au luat toate măsurile ca munca să nu devie o sforțare“, căci atunci n'ar fi fost fericiții zilei.

Trăesc toți bine. Dacă n'au cîștigat singuri averea lor, au căpătat'o pe altă cale, dacă n'au moștenit pe părinții lor, au moștenit vr'o rudă bogată, dacă numele lor nu a fost suficient pentru polițe, ei au găsit giranți în totdeauna, dar n'au știut nici o dată ce este lipsa, n'au știut ce este suferința.

Viața lor a fost o vecinică mulțumire, o vecinică fericire. Profesori sau ofițeri, literați sau oameni de știință, ei n'au știut suferințele creației, zbuciumurile plămădirei, a ceva nou, viu; pentru ei au lucrat alții și ei s'au folosit de această muncă.

Ei au cunoscut numai succese. Alții, ani de zile se frămîntă, se canonesc în căutarea adevărului și a luminei, sufăr de pe urma nedreptății soartei — ei plagiază o carte, sau nu publică nici una, sau publică una foarte proastă și devin profesori de universitate. Alții ca să fie luați în seamă, au nevoie de minte, de judecată, de răbdare, ei parvin cu obrăznicia, cu îndrăzneala, cu brutalitatea.

De și unii din ei au o inteligență vie, ar putea fi alături de oamenii cu adevărată valoare, ei preferă promiscuitatea cu toată secătura omenească, căci „la ei nu sunt păstori, e o singură cireadă.“

Mintea unora din ei ar putea scînteia o idee, dar aceasta ar cere o sforțare și lor le este teamă de orice energie cheltuită și apoi e mai ușor de a dori ceea ce toți doresc, „ei cugetă la fel“ și d-nul Cosmovici ca și d. Arion și d. Cuza ca și d. Petrovici.

Ei gîndesc la fel; dacă gîndurile lor le-ar împrumuta însă un alt om, ar intra de a binelea la casa de nebuni. Ei și în privința aceasta sunt favorizați.

Se admiră unul pe altul și în contactul cald dintre ei, ei se simt fericiți.

Din vreme în vreme unul din ei cel mai filosof, desigur d. Petrovici, îngînă:

— Ce este inbirea, ce este creația? ce este dorința? Și clipesc apoi cu toți din ochi.

Sunt fericiți!

„Noi am descoperit fericirea“, zic ultimii oameni și clipesc din ochi.

Da, gruparea *Cuvîntului* îmi rasare în minte de cîte ori citesc pe Zarathustra, căci ea mi se arată ca și lumea aceea viitoare, în care nu va fi nici un ideal, nici o credință în care oamenii vor trăi ca dobitoacele.

Căci nu se poate ca într'o țară cu atîtea nevoi, cu atîtea mizerii, în care sunt încă atîtea lucruri de făcut, cu o lume săracă, ignorantă, care cere dreptul ei de viață, ca oamenii să nu găsească altă ceva de făcut de cît de a intriga, de a minți, de a atîța patimile și pacatele altora și ale lor.

Numai oamenii fericiți cu situația lor, numai oameni căzuți ca din cer în mijlocul vieței, necunoscînd nevoile ei, necunoscînd suferințele aproapelui lor, mulțămiți în cireada lor și complăcîndu-se în prostiile lor, pot agita ideile și credințele pe cari le agită această grupare „politică“.

Țara a trecut prin momente înălțătoare. Ceea ce a izbit toată lumea simțitoare a fost mai ales mișcarea spontanee a țărănimei. Și cei mai recalcitranți în ideea dărei de drepturi țaranilor, la îndreptarea vieței lor sociale și aceia au părăsit ideile lor și ei au ajuns la convingerea că o singură problemă ce merită în prezent atenție e chestia țărănească.

Cei dela *Cuvîntul* însă, clipesc din ochi și strigă:

„Noi am găsit fericirea“.

Fericirea lor e de a înjura oameni onești și oameni cari fac fala țărei lor, fericirea lor e de a născoci cele mai ridicule insinuări contra celor mai demni oameni.

Țara a trăit o epocă care nu apare în fiecare secol, odată. Oamenii serioși au văzut cu aceasta ocazie neajunsurile sociale ale țărei lor. Și unul din aceste neajunsuri e și următorul: ceri tu, țară, unui individ, să îndeplinească toate datoriile cetățenești, ceri să-și verse chiar sîngele pentru tine, dar nu îi dai nici un drept și-l prigonești că e străin, cînd el este mai vechi de cît mulți din însăși conducătorii tăi.

Răul acesta vrei să'l îndrepți, căci el pătează conștiința ta de om, pătează renumele tău.

Cei dela *Cuvîntul* clipesc însă din ochi și spun:

„Noi am găsit cu d. A. C. Cuza, fericirea: Bateți pe jidani! Spargeți-le geamurile!

Nu, astfel de preocupări nu pot mîngîia de cît activitatea unor oameni fericiți; și oameni fericiți, oameni cari n'au nici un ideal, oameni pe cari îi mulțumește numai propria lor persoană, numai propria lor viață, se apropie prin făptura lor de făptura acelor brute pe cari le descrie Nietzsche și cari trăesc clipind la soare și îngaimă idioticește:

„Noi am găsit fericirea!“

Dr. I. Duscian

NOTA ZILEI

On revient, on revient..

Era în Mai, în frumoasa lună Mai.

In Mai cînd rozele'nfloresc...

cum scrie poetul.

In Mai d. Virgil Arion avea toate elanurile tinereței generoase.

In Mai—a spus-o în public d. N. Iorga —d. V. Arion cerea rezolvirea chestiunii evreești, prin acordare de drepturi...

Acum — a revenit la opinie contrarie.

In Mai — precis la 18 Mai — deputatul V. Arion, într'un moment de solidaritate cu d-nii Carp Filipescu, scria președintelui Camerei deputaților:

„Vă rog, în acelaș timp, domnule președinte, „să mă considerați din acest moment ca de„misionat din parlament“.

(ss.) Virgil Arion.

Și acum — iată că d. Arion și-a reluat fotoliul în Cameră.

N'a făcut decît să aplice dictonul poetic:

On revient toujours,
A ses premiers amours.

POLITICE

Creditul pentru C. F. R.

Intre multe alte infamii și minciuni scornite de presa opoziției a fost și acea, că nuanța conservator-democrată din guvern ar fi insistat pentru creditul de 420.000,000—pe cînd nuanța conservatoare ar fi fost de părere să nu se voteze de cît creditul de 83.000.000. Si de aci o sumă de infamii și calomnii în jurul motivelor care au îndemnat pe conservatorii-democrați să solicite creditul întreg, așa cum a fost prezentat astă primăvară.

Or, cîte cuvinte atîtea minciuni căci adevărul ie tocmai contrarul.

Socotind, pentru considerațiuni care nu au și nu trebue să fie discutate, că actualul parlament nu are a se ocupa de cît de lucruri urgente și imediate, d. Badareu a prezentat un extract din proiectul marelui imprumut pentru C. F. R. solicitînd deschiderea unui credit de 83.000.000 lei.

Acel, care în principal a insistat pentru votarea creditului de 420.000.000 lei a fost în special d. ministru de finanțe. Părerea aceasta a triumfat. Parlamentul a fost sesizat de a vota întregul credit.

Am relevat faptul, nu pentru că el ar prezenta vr'o importanță oare care, ci pentru că, pe lîngă că chestia a servit presei de opoziție de a săvîrși o ticăloșie mai mult în potriva d-lui Al. A. Badareu, faptul pune în evidență și cît sunt de nătîngi acei ce scriu în numele adversarilor noștri.

Să pleci de la un fapt pozitiv și anume că d. Badareu a sesizat consiliul de miniștri de o cerere de credit de 83,000,000, pentru ca să susții pe urmă că tot conservatorii democrați au cerut întregul credit de 420 milioane, ie o nerozie, și ca pe baza unei nerozii să brodezi apoi o sumă de insinuări calomnioase, aceasta ie o ticăloșie.

STATUL SĂ DEA!

Viața nu e tristă, cum vor să susțină unii. Cred din contra, că e o nesfîrșită, o hohotitoare de răscomedie. Atîrnă de cum știi s'o privești,—pentru a putea găsi în ea lucruri atît de caraghioase, în cît—și aici îndreptățesc o anumită teorie pesimistă—ar trebui să mori... de rîs, însă.

Dacă viața în deobște e caraghioasă — în țara noastră romînească își culmiază rostul,—Romînul e un mare șugubăț, un fel de Picală, care trece prin lume ținîndu-și zilele pe spatele altuia.

Nu știu cine a zis că romînul se naște pensionarul tatului său, și trăiește și moare pensionarul statului.—Și... e absolut adevărat.

Să revenim la fapte.—Nu m'am putut opri nici cînd de a zice că un fapt e drept sau nedrept, cinstit sau necinstit, atunci cînd a fost într'un fel sau altul. A lua apărarea cuiva e o datorie,—atunci cînd dreptatea e de partea înpilatului,— și iarăși, a rîde e un drept al fie căruia atunci cînd... rîsul e justificat.

De-e pildă cum să nu aperi—cum am făcut-o pe funcționarul care-și cere siguranță pînei lui și copilor lui,—și, iarăși, cum să nu rîzi cînd vezi pe alții—din aceiași categorie—cerînd statului, nici mai puțin și nici mai mult de cît,—(reproduc după ziarul „Universul“):

„Mărirea salariilor; limitarea orelor de serviciu, iar cele făcute în plus să se plătească deosebit; gradațiuni potrivit vechimei în serviciu; stabilitatea în funcțiuni și *ridicarea prestigiului funcționarilor*; *reducerea anilor de pensie* revenindu-se la legea dinainte de 1902; *desființarea taxei de 10 la sută pentru pensii*; *desființarea taxei de 3 la sută pe salarii*; *acordarea de diurne* pentru deplasările în județ; *acordare de chirii*; înființarea de case de credit și asigurare în caz de moarte și infirmitate; ajutoare în caz de boli; *distincțiuni speciale cum au militarii*; institute pentru copii etc... etc“.

Cu alte cuvinte: totul de la stat și... nimic Statului. Pensie—fără să contribui la economisirea banului acestuia... pentru zile negre,—chirie, leafă, doctor—mă rog! totul, ba. pe de-asupra, și... *distincțiuni speciale...ca la armată.*

Ia, uitați-vă cei poate trece prin minte Romînului!—Apoi mai mare caraghios nici la teatru nu se poate!

Ba, eu să fiu... „Statul“—le-aș spune „mai ba băete. Chivernisește-te ca să ai Eu îți dau destul, și ți dau ce pot și ce trebuie“.

Și faptul ar fi pe cît se poate de drept.

Ar trebui să se curme odată revoltătoarea stare de lucruri de azi.—După cum spuneamîn alt rînd,—trebuește sfîrșită— pe ori ce căi— această boală a funcționarismului, cu toate pretențiile posibile și doritoare de nici o îndatorire.

Ar fi poate nimerit ca statul-și aici e poate *chiar o datorie* a lui—să caute să înlesnească prin ajutoare în bani sau natură—cu reciprocitatea anumitor îndatoriri și cu un anumit control—zic să înlesnească ocupațiunile acele care fac—în adevăr—bogăția țărei noastre și singura noastră putere în concertul vieței economice, curmîndu-se astfel o stare tristă de lucruri,—acea pomenită mai sus.

Este o problemă care—rezolvită— ar aduce mult folos și indivizilor, luați în parte, și statului însuși.

Da!—Să dea Statul, — cu anumite rosturi,—din care ar putea trage și el un beneficiu—curmînd într'un chip cu deficitul nesfîrșitului pomelnic de pensionari, și să se oprească statul să mai dea acelor ce nici odată nu cred că au în deajuns.

Dinu

Chestii sanitare

A. G. D...

Se știa pînă acum că d. Alexandrescu-Tololoi are gura cea mai rea în tîrgul Iașului. L'au apreciat colegii, studenții, prietenii politici; l'au apreciat și l'au depreciat, cum vreți.

Și iată că fugosul iașan s'a mai astîmpărat,—am zice: s'a cuminți și a devenit modest. S'a dus duminecă, tocmai la Craiova ca să facă «mea culpa» și să rosteasceă temenele la adresa noului d-sale patron politic.

Vedeți: la Craiova, în capătul țării, cînd, acum cîteva zile, ar fi avut prilejul să facă același lucru la Iași, fără să mai cheltuiască parale cu trenul. Se știe ce greu se decide d. Tololoi să cheltuiască și se știe iar, că d-sa nu se mai încumetează a călători gratis cu vechiul liber parcurs pe C. F. R., care i-a adus ghinion.

Dar ne-am intins la vorbă și avem aerul a vorbi în contra pocăitului profesor iașan, cînd aveam intenția de a-l lăuda, spunînd că e nedreptățit.

Mult mai rău de gură ca d-sa, este un coleg al d-sale de barou d. A. G. D.

E o iscălitură care, din timp în timp, își făcea apariția în cîte o foiță săptămînală, dar care, astăzi, își face întrarea în coloanele unui cotidian politic iașan, ca să injure pe un coleg onest și modest, pe d. Valeriu Hulubeiu.

E o îndrăzneală; am zice o nerușinare, dacă d. A. G. D. n'ar fi de mult categorisit ca un foarte puțin pudic element al baroului. E impudică străbaterea mojicoasă în domeniul ziaristicei, unde era și trebuie ss rămînă necunoscut.

Imbătrînit în sudălmi și ghidușii, emulul d-lui Tololoi să-și rezerve cîmpul de «activitate» unde nu-l întrece nimeni.

Tot aceeași slujbă — o să capete de la noii săi stăpîni!

Cît despre stilul d-lui A. G. D. — care numără pînă și copiii d-lui Hulubei—el miroase așa de rău, că lăsăm în grija serviciului sanitar să iee măsuri.

MICI POLEMICI

Pentru cîteva mănăstiri de maici s'au comandat războaie.

...Ne rugăm cerului să nu curgă sînge!

*

Nu știu cine persecută la „Evenimentul“ atît de crud pe d. State Dragomir. Intr'o singură coloană, mai eri, îl poreclia de vre-o 3—4 ori: „neîntrecutul maestru“.

Sfidăm pe ori-cine să găsească în ori-ce ziar de... opoziție o asemenea crudă ironie.

*

„Să dăm foc țării!“ scrie „Dreptatea“.

D. Protopopescu-Pake crede, pe semne, că o să se împartă ceva sumi de la... asigurare.

*

La ancheta d-lui Gologan „Senzația fetelor în noaptea nunței“ a răspuns o cetitoare, cea dintâi, care semnează „Placida“.

...O proză foarte placidă!

*

D. N. Iorga a pierdut pe d. Cuza din partid.

Un cîștig moral imens!

*

„Cuvîntul“ de azi anunță că d. Titu Maiorescu, primul ministru, i-a pricinuit prima decepție.

...Și cîte o să-i mai procure încă!

*

S'a interzis intrarea în Iași a d-nei Miloska, hipnotizatoare care adoarme persoane amatoare.

De ce nu se interzice „Cuvîntul“ care adoarme mereu pe puținii săi cetitori?

*

Am întrebat pe amicul Valeriu Hulubei ce impresie i-a făcut proza lui Dabija:

— „Batjocura te batjocurește și rîsul te rîde“—mi-a răspuns filosofic...

OAMENI ȘI LUCRURI

Captatio benevolentiae

Vorbeam eri aci despre revolta unui tînăr idealist în contra întrebuințării versului în anunciuri și reclame comerciale.

Se pare că uzul e încă departe de a fi stîrpit și că în „întreprinderi“ publicistice care frizează nota comercială se recurge cu stăruință la formule poetice.

Bună-oară, un supliment al celui mai răspîndit ziar din țară înștiințează astăzi pe cetitori:

„Universul“, un ziar
Care-aruncă cîte-un zar
Ce aduce, la 'ntîmplare,
Numeroșilor lectori
Devotați și iubitori,
Mari și mici, cîte un dar,
Cînd mai mic și cînd mai mare.
Insă, care,
Cum vrea gîndu-i generos,
Va fi pururi de folos.
S'au tras sorții și norocul
Și'a găsit aicea locul
Să zîmbească drăgăstos
Cîtorva mai cu prisos.
Cîtorva, speranța însă
Să stea 'n pieptul ori cui strînsă
Focu'i cald să nu i-l stingă,
Căci, cel care, întristat,
Azi nimic n'a cîștigat,
Poate mîine să atingă,
Cu o mînă 'ncăpătoare,
Un alt dar mai însemnat.

Un dar... sute de daruri; mereu daruri — de serbători; la fiecare trimestru aproape. Și nu e vorba numai de daruri în obiecte, ci de sume însemnate de bani de cîștigat prin tragere la sorți!

Lucrul acesta îl fac și alte mari ziare din Capitală, cele mai răspîndite și mai cetite. Sunt oare cetite și răspîndite tocmai, numai din pricina darurilor? Nu voim să căutăm legătura între cauză și efect. Ci din potrivă, constatăm că aceste organe de publicitate foarte puternice, recurg la mijloace comerciale, ba încă și la suggestia versului. De altfel, ziare pariziane cu faimă universală întrebuințează încă mijloace identice: Le Matin, Le Journal și altele.

Cum dară s'ar putea cere serios unor ziare modeste, întemeiate numai pe puterea programelor lor de activitate, să cenzureze forma reclamelor și să fereasca versul de „degradarea“ reclamelor?

Lumea se preface foarte încet, foarte anevoie... Să fim îngăduitori și să lăsăm ziarele să cucerească bunavoința marelui și ciudatului public anonim și polimorf, așa cum pot și cum vor. Numai să ajungă a fi căutate și cetite!

Rodion

STUDII SOCIALE

Despre Farmacie

II

După ce s'a mărit numărul Farmaciilor întemeiate de străini, a început societatea să înțeleagă că importanța lor cere o directă supraveghiare din partea Statului. Și pentru ca ele să aibă caracter național și să nu mai fie nevoe de importat farmaciști străini, a luat naștere ideea înființării în țară a unei școli de farmacie. Acest lucru s'a făcut datorită acelor farmaciști străini, care în scurt timp au devenit buni romîni.

Doctorul Davilla este întemeietorul facultății de medicină și farmacie și lui se datorește desvoltarea pe care a luat-o mai tîrziu farmacia.

După ani de zile în care a trebuit să se depue o muncă stăruitoare, din școala noastră au eșit serii de farmaciști cu titlu ca cei veniți din alte țări. Desigur că și acești farmaciști au izbutit să facă uz de titlul cîștigat. Cu cît numărul lor se înmulțea cu atît trebuia să sporească și numărul farmaciilor și atunci s'a luat dispoziția concursurilor pentru concesionarea de noi farmacii.

Este drept că după această dispoziție cei care conform ei nu puteau ajunge a fi proprietari de farmacie, își ajungeau scopul prin cumpărare, așa că și în ziua de astă-zi, însă pe un preț mult inferior ceia ce dovedește numărul celor concesionate inferior numărului celor cumpărate.

In urma unor statistice întocmite nu cu exactivitatea și rigurozitatea celor de azi îndată ce se crede că in anumit punct este nevoe a se înființa una sau mai multe farmacii, aceasta se aducea la cunoștința publică și se puneau la concurs, dar concesiunile acordate erau personale și numai pe viață. Nici un act nu dovedește că s'ar fi dat aceste drepturi cu privilegiul moștenirii.

La cei reușiți, prin concurs singurul act care le întărea dreptul, era un decret din partea autorităților respective prin care li se aducea la cunoștință că li s'a acordat dreptul de a deschide o farmacie de la o dată anumită într'un anumit loc, și nimic altă ceva.

A discuta asupra modului cum s'au dat concesiunile, ar însemna să răscolim un trecut pe care l'am vedea, din nefericire, în culori închise. Dacă astă-zi, cînd drepturile fiecăruia sunt mai bine specificate și mai bine apărate de nepărtinirea legii și totuși avem de înregistrat serii de concursuri cari au stîrnit la vreme critica cuvenită. Am avea de înregistrat cazuri de specule ordinare; cazuri cînd elemente nule ca pregătire, obțin la concurs locul întâiu; cazuri cînd un concurent, înainte de a se prezinta la concurs era tocmit de președintele comisiunei de examinare pe care o va capata scoțindu-l ca prim reușit; cazuri, în sfîrșit multe, pe care însă nu ne îngădue spațiul să le discutăm.

Prin urmare, după cum s'a văzut, pînă în prezent, nu s'a pomenit în decrete de cît de drepturi personale date pe viață celor titrați.

Aceste drepturi își aveau explicația logică că fiind date unei anumite persoane nu puteau să fie exercitate de cît de ele și că îndată ce persoanele autorizate dispar, dispar cu ele și drepturile de care se bucurau.

Nu s'a specificat acest lucru pentru că era înțeles de la sine, după cum nu s'a vorbit nici odată de dreptul de moștenire asupra averii celui dispărut, pe aceleași motive.

De aceea legiuitorii n'au insistat niciodată asupra acestui lucru, pe care l'au crezut destul de lămurit. Iar cînd au început a primi cereri de întărire prin acte a proprietății, avînd în vedere moștenirea s'au cercat să explice lucrul, dar a fost prea tîrziu. Acest obiceiu, transformat în lege naturală de către cei cărora le conveneau, era așa de înrădăcinat, în cît ar fi trebuit o adevărată revoluție pentru a putea să fie distrus.

Atunci s'a văzut razultatul greșelei că de la început nu s'a avut în vedere a se ordona la timp anumite norme privitoare la farmacie ca instituție și la farmacie ca proprietate.

Numărul celor care ar fi ridicat glasul cu indignare, deși nejustificată, contra unei deciziuni care ar fi schimbat ceva din starea de lucruri de pînă atunci, era destul de mare ca să fie de temut. Mai mult încă, numărul acesta era spirit cu numărul elementelor tinere deveniți proprietari prin concesiune.

Acestora, odată deveniți proprietari le convenea ca și ei să dobîndească dreptul vechilor proprietari. Au început să reclame acest drept motivat de egalitatea care trebuia să existe între toți farmaciștii din țară.

Atunci s'au alarmat autoritățile. Fie că această alarmare s'a produs în mod simțitor și a avut rezultate bine definite, fie că ea s'a produs pe încetul, potolită de imposibilitatea de a realiza o reformă dreaptă și împăciuitoare.

Se găseau alături două elemente cu titluri egale, dar cu drepturi care trebuiau să fie egalate. Vechii proprietari își susțineau dreptul de moștenire, noii proprietari susțineau același drept cu o deosebire că n'ar fi renunțat la el, de cît în cazul cînd ar fi renunțat și cei vechi.

Acest drept, pe care voiau să-l dobîndească noii proprietari nu stingherea întru nimic pe vechii proprietari, de acea s'au unit la luptă.

Pentru că *non sensul* dreptului de moștenire se accentua din ce în ce, ei s'au gîndit la viitor și pentru a-și usigura moștenirea au căutat să profite de timp. Și autoritățile au fost solicitate de cererea motivată de obișnuița timpului, ca să întocmească actul de egalitate a farmaciștilor din țară.

Așa fiind este evident că motivările de de proprietate prin acte justificative, pe care le prezintă astăzi proprietarii de farmacii, își au origine cu desăvîrșire ilegală.

Iată deci de ce am afirmat de la început că rațiunea marelor reforme sociale este acea care explică mișcarea farmaciștilor moderni. Această mișcare cu drept cuvînt este îndreptată contra dreptului de moștenire.

Chiar dacă acest drept ar fi fost de la început consfintat de acte, aceasta încă nu ar însemna că el este invulnerabil. Nu poate fi invulnerabil pentru că cea ce în vremuri vechi era normal, astăzi cînd societatea este altfel condusă și are alte interese, se poate să fie cu desăvîrșire anormal.

Puteau foarte bine feudalii evului mediu să dovedească prin documente dreptul de moștenire asupra feudelor lor, dar n'au putut să ție piept dovezilor mai zdrobitoare și mai înalte ale societății care au nimicit feudalismul,

Chiar dacă dreptul de moștenire a farmaciilor este susținut de un element autoritar din punct de vedere politic, interesele înalte sociale vor ști să lupte cu energia suverană și vor nimici legile primitive.

In fața noastră astăzi se prezintă o problemă, pe care viitorul apropiat o va rezolvi în modul cel mai natural—*dreptul de moștenire a exercitării unei profesiani care se capătă numai în baza unui titlu academic.*

Justin Adace

INFORMAȚII

D. Virgil Arion și-a reluat locul în pralament, după ce a demisionat astă primvară în condițiile știute.

Nu se poate spune, că d. Virgil Arion n'are toate îndrăznelile. S'ar putea însă spune că are și anumite lipsuri —între care simțul rușinei ocupă primul loc.

— *In numărul de ieri* Evenimentul *se ocupă de situația politică și vorbește despre o sumă de zvonuri, între care și de acel privitor la revizuirea pactului colaborărei.*

Nu știm cine să fi răspîndit astfel de născociri. Suntem, însă, de astă-dată de acord cu Evenimentul *pentru a le da o desmințire categorică.*

Cît despre modul cum vorbește confratele despre chestia colaborărei în sine, avem temeinice motive să credem că aprecierile n'au fost publicate cu știrea d-lui Grecianu.

Prezidentul clubului conservator este în măsură de a ști, ce gîndesc în această chestie diriguitorii partidului conservator și deci n'ar fi putut da aprobarea sa celor publicate.

In ori-ce caz asigurăm pe confrații noștri că d. Grecianu nu va vorbi la întrunirea comitetului executiv central conservator, nici în senzul și nici în stilul Evenimentului.

Ziarele „Le Temps" și „Neue Frete Presse" sosite aseară publică lungi extrase din „Cartea Verde" a guvernului romîn.

Constatîndu-se că școlile sufăr simțitor din cauza amestecului învățătorilor, în prea largă măsură, la conducerea efectivă a băncilor populare, obștii și cooperative sătești, Ministerul de instrucție a hotărît ca, pînă la 15 Decembrie curent, toți învățătorii casieri pe la bănci, obștii sau cooperative, să se demită din această funcțiune, rămînînd numai ca îndrumători morali ai acestor instituții economice.

In urma unui ucaz al Țarului, s'a dispus ca în bisericile din Basarabia, slujba religioasă să se săvîrșească și în limba romînească.

Cum însă populația moldovenească de acolo este dorită de a auzi cîntări bisericești în limba romînească, neavînd formate încă coruri bisericești,—populația din Kișinău a invitat societatea cîntăreților „Dimitrie Suceveanu" din Iași ca astă seară să dea un concert în sala preoților de acolo, la care să producă cîntări pur bisericești în limba romînească.

Ca răspuns la această invitație, astăzi la amiază cu trenul de 12 un număr de 35 membri ai zisei societăți, sub conducerea d-lui Grigoriu au plecat cu trenul de Ungheni la Kișinău.

Din Tg.-Frumos.—Următoarea adresă a fost trimisă d-lui primar al orașului Iași:

Domnule Primar,

Prin adresa noastră din 15 Mai a. c. vă făceam cunoscut cum că lucrările de alimentare cu apă a orașului erau gata, și vă rugam să dispozați, în conformitate cu articolul 7 din contractul comunei noastre cu comuna dv. relativ la alimentarea și a acestui tîrg, cu apă din conducta regele Carol I, a ni se face legătura conductei noastre cu rezervorul Brăești.

In urma acestei a noastre cereri dv. a-ți bine-voit a însărcina serviciul technic al dv. cu executarea acestei legături. Legătura s'a făcut la 20 Iunie prin un sifon care trebuia să ridice apa din rezervorul Brăești și să o trimeată în conducta noastră; de la această dată însă și pînă în prezent, mersul apei spre orașul nostru s'a întrerupt în nenumărate rînduri fără ca să ne putem închipui cauza acestor întreruperi, căci vedeam că conducta este întreagă.

Am somat pe d. Inginer Manoil antreprenorul acestei lucrări să caute să evite aceste întreruperi care ne cauzau diferite daune și neplăceri; d-sa prin un detailat raport cu data de 12 Oct. a. c. ne arată că aceste întreruperi sunt cauzate de sifonul prin care s'a făcut legătura conductei noastre cu rezervorul Brăești, de oare ce, zice d-sa, acesta nu poate funcționa la o conductă de înaltă presiune cum e conducta noastră.

Din cauza acestor întreruperi, populația orașului nostru este foarte agitată; taxele care s'au pus în sarcina locuitorilor de aicea pentru acoperirea anuităților împrumutului de lei 500,000 necesitat de această lucrare, precum și pentru acoperirea anuităților către Primăria dv. au trebuit, cu votul consiliului comunal motivat de cererea lor, scăzute pînă la 1 Oct. iar de la 1 Oct. nu se pot încasa de oare ce populația, din cauza lipsei de apă, refuză să le plătească.

Vă rugăm deci d-le Primar, să binevoiți a dispune că legatura conductei noastre cu rezervorul Brăești să se facă în mod normal, adică cu gura conductei noastre să fie așezată sub nivelul apei în rezervor, pentru ca, prin aceasta, apă din el să aibă o cădere normală în conducta noastră. După indicațiile d-lui inginer antreprenor Manoil, s'ar putea efectua de d-sa, sub controlul organelor dv. fără ca apa în mersul ei către orașul Iași să fie întreruptă.

Prin aceasta Domnule Primar, aduceți un mare bine tîrgului nostru care a făcut sacrificii enorme pentru aducerea la îndeplinire a acestei lucrări, populația tîrgului, rămînîndu-vă totdeauna recunoscătoare pentru aceasta.

Primar,
(ss) **N. Marcopol**

Secretar
(ss) *N. Ionescu*

Ministerul agriculturei și domeniilor a adus la cunoștința prefecturilor de județ că, în regiunile viticole, circulă mai prin toate satele neguțitori ambulanți de viițe altoite ori americane, care practică acest negoț în mod fraudulos. In acest scop, atrage atenția a se stavili sus zisa fraudă.

Consiliul comunal din Sinești s'a întrunit și a discutat asupra măsurilor urgente de luat în contra epidemiei de scarlatină ivită în numita comună.

Ministerul agriculturei și domeniilor a cerut prefecturilor de județ să înainteze de urgență un tablou de moșiile care aparțin tuturor persoanelor juridice, cu caracter de utilitate publică.

D. I. Nievescu a fost numit controlor clasa III la corporațiile din Iași, în locul d-lui R. Demetrescu demisionat; d. Ion Grigoriu, controlor la corporațiile din jud. Olt, a fost transferat la cele din județul Iași, în locul d-lui C. Cehan demisionat.

Școala din Munteni, (com. Belcești), a fost închisă din cauza epidemiei de scarlatină ivită în comună.

Concert Sliwinski.—Pe programul evenimentelor artistice ni se anunță un concert al virtuosului pianist I. Slivinschi. Acest artist și demn elev al marelui compozitor, Anton Rubinstein, e clasat printre cei doi trei mai cunoscuți virtuoși ai pianului socotit, de cunoscători, drept cel mai genial interpret ai lui Chopin, e astăzi considerat, de o falangă numeroasă de admiratori, ca superior tuturor artiștilor pianiști prin Inspirațiunea ce o adaugă unei desăvîrșite măestrii.

Ioseph Sliwinski va cînta în sala teatrului Național în seara de 9 Decembrie.

Biletele la Agenția Thalia.

Proba orală a examenului de capacitate grupa matematicelor s'a terminat astă-zi dimineață.

Din 17 candidate au reușit 15.

Proba pedagogică va începe Luni 2 Decembrie.

Azi dimineață I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a plecat la Botoșani, pentru a oficia serviciul divin la solemnitatea depunerii jurămîntului recruților din acel oraș.

D. Ioan Păun a fost numit contabil pe lîngă corporațiile din județul Dorohoi.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 4 Ianuarie 1914 ora 11 a. se va ține în localul Primăriei licitație publică orală cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice pentru vinderea locului foastă bariera de la Abator.

Licitația începe de la suma de lei 2204,50.

Garanția 300 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Planul și condițiunile delicitație se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 23738 27 Nov. 1913

Administrația comunală a dat delegațiunei d-lui dr. Flor. medicul primar al orașului să întocmească lista covrigăriilor care ar putea fi autorizate să funcționeze în condițiuni reglementare, după ce vor introduce îmbunătățiri technice.

Cunoscutul filantrop d. Vasile Rusovici a înființat un internat pentru zece băeți de la școala de cîntăreți a mitropoliei, în curtea Bisericei sf. Ioan Botezătorul.

Școlare.—S'a acordat d-nei Hel. Constantinescu, institutoare la școala de fete No. 7 Iași, un concediu de o lună, suplinită fiind de d-na Goilav.

— Asemenea un concediu de 20 zile d-lui Nimereanu, învățător în comuna Bosia Iași.

— S'a aprobat pe ziua prezentărei la post, ca suplinitori în jud. Dorohoiu, pe următoarele persoane:

D. Panaitescu abs. a 7 cl. liceu. la șc. din Herța, in locul d-rei Maria Sevastos, transferată la Botoșani.

D. T. Lăzărescu abs. a 5 cl. de seminar, în p. 3 la șc. din Tarnauca-Probotești.

D. A. Corniciuc abs. de gim. la Avrameni-Adașeni.

D-ra E. Levinschi, abs. de șc. prof. în p. 2 la Hanești,—unde va preda și lucrul manual.

D. V. Dimitriu cu 4 cl. de șc. normală la Vlasinești-Sarbi, p. 2.

D. Isac abs. de gim. la Havarna post al 2-lea.

D. M. Ciucu abs. de gim. la șc. Lunca Satul Mare.

— La șc. mixtă din P.-Iloaia, pentru predarea luc.-manual, s'a angajat de primăria acelei comune, o maistră plătită cu 100 lei lunar.

Ședința asociației medico farmaceutică ce urma să aibă loc aseară, a fost amînată pentru Mercurea viitore, din lipsă de numărul de membri cerut de statute.

Consistoriul eparhial a amînat pentru 19 Decembrie judecarea procesului preotului Maxim.

Pentru întâia oară în film, apare artistul Kayssler, cel mai reputat tragedian al scenei berlineze. Discipol al lui Salvini, Kayssler este interpretul tragediilor shakespeariane și numele lui pe afiș, este o garanție a succesului. Kayssler apare astă seară Joi 28 Noembrie în piesa Capriciile unei femei, (Prin dragoste la mormînt), care se cuprinde în noul program cinematografic Pathé-Frères din spațioasa sală a Circului Sidoli. Piesa „Capriciile unei femei" se compune din patru părți și înscenează o duioasă și admirabilă desfășurare.

Atragem toată atenția asupra acestui film, atît ca înscenare și expunere și mai cu seamă ca interpretare. Acest film face epocă în noua direcție a cinematografiei teatrale.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însuflețite din lumea întreagă, e de asemenea cuprins în noul program de astă seară, Joi, din sala Sidoli și conținînd între altele: Impăratul Germaniei la vînătoare — De la procesul din Kiew: Beilis e dus înaintea juraților —Un incendiu la un mare depozit de lemne, etc. etc.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri: Escadronul vesel, după piesa lui Courteline—In cartierul întunecos al New-Yorkului—Șanghai, interesante vederi după natură.

Poimîni Sîmbătă 30 Noemv. matineu la 4 1/4 ore ziua și reprezentație serală la 9 ore.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor

Epitropia Sf. Spiridon a făcut cîte două rînduri superbe de haine preoțești, două serice lucrate în fir de aur și mătase cu nuanțe mauve și cérise pentru preoți și cîte două stihare diaconești, cu aurariile și minicuțele lor. Frumoasele haine sunt lucrate din stofă de fir de aur adusă din Lion, căptușite cu atlas gris și executate în Iași de maistrul Bottez. Ele costă suma de 4700 lei.

Eri, hainele după ce-au fost primite de d. dr. Riegler, au și fost trimise un rînd bisericei sft. Spiridon și altul celei din Roman.

D. Conductor clasa treia Gh. Cugler de la serviciul de poduri și șosele Iași a fost transferat în aceiași calitate la Botoșani.

In strada Salhana 11, s'a constatat azi un caz mortal de scarlatină.

In urma insistențelor puse de d. Anibal Ciurea, ajutor de primar prețul pînei s'a redus cu 5 bani la chilogram.

Printre candidatele ce trec examenul de capacitate în științi, este o vie agitație, în senzul de a cere casarea examenului.

Unul din motivele de casare, este diferența de program, pentru cele ce trec matematicile, și cele de la științi. De asemenea diferențile dintre programul de capacitate aplicat băeților și cel ce li se aplică fetelor.

Russian-American India Rubber Co.
„TREUGOLNIK" St. Petersburg
Sucursala: București, Strada Sărindar 22.
(numai pentru engros)

Solemnitatea de la Mitropolie

— Aniversarea luării Plevnei—Depunerea jurămîntului recruților—Discursul Arhiereului Antim —

Astăzi fiind a 36 a aniversare a luăre[i] Plevnei de către bravii ostași romîni, un Te-Deum s'a oficiat la orele 10 dim. în catedrala mitropolitană de către P. S. S. Arhiereul Antim Petrescu, vicarul mitropoliei, înconjurat de clerul catedralei și acompaniat de corul bisericei sub conducerea d-lui D. Dimitriu.

*

Tot astăzi s'a făcut cu o deosebită solemnitate depunerea jurămîntului noilor recruți.

In curtea mitropoliei au fost așezate regimentele 13 Ștefan cel Mare, reg. 7 roșiori „Cuza Vodă" și batalionul 4 de vînători.

Au asistat toți d-nii ofițeri, în frunte cu d-nii coloneli de brigadă Greceanu și Boureanu, d. general Lambrino lipsind, fiind la Botoșani, la solemnitatea depunerii jurămîntului recruților din acea garnizoană.

După ce s'a făcut sfințirea apei, P. S. S. Arhiereul Antim adresîndu-se soldaților le-a zis:

„Astăzi poporul romîn sărbătorește o zi scumpă de amintire, căci s'au împlinit 36 ani de cînd brava armată romînă a săvîrșit una din cele mai strălucite biruinți la Plevna, în contra Turcilor. Această biruință a pus pe fruntea oastei romîne pecetea vitejiei, arătînd că sunt vrednici urmași ai strămoșilor lor. Amintirea acestei strălucite biruinți va rămînea neștearsă în inima fiecărui romîn.

Pentru voi scumpi ostași, astăzi e o aleasă sărbătoare, pentru că se consfințește numele vostru de soldat al patriei. Astăzi veți depune jurămîntul solemn prin care veți arăta că meritați numele de ostaș. Prin el vă legați să fiți demni de acest nume și să nu-l calcați nici odată, în orice împrejurări".

După aceasta, ofițerii din promoția din anul acesta depun jurămîntul rostind următoarele: „In numele lui Dzeu a tot puternicul, eu ofițerul (cutare) jur credință Regelui nostru Carol I, supunere legilor țării și îndatoririlor militare în toate împrejurările, în timp de pace ca și în timp de războiu".

Apoi au depus jurămîntul după aceiași formulă, toți soldații, după care P. S. S. Arhiereul Antim i-a botezat pe toți cu aghiasmă și astfel solemnitatea a luat sfîrșit, trupele îndreptîndu-se în sunetul muzicei, fiecare spre reședința sa.

:: În învățămîntul secundar și profesional s'au făcut următoarele noui numiri: d-ra Onciu Maria, limba romînă la școala profesională din Piatra; Sturza Maria, limba romînă, la școala profesională din Bacău; Gheorghiu Gheorghe, geografia la școala comercială din Cîmpul Lung; Cordoneanu M. C. muzica la școala normală Cîmpul-Lung; Almăgeanu Ioan, profesor limba latină la Brăila; Tănăsescu Ioan, desen și caligrafie la Calarași; Galudescu Gavril, muzică la Dorohoi; Grigoriu Natalia, profesoară de studii la școala profesională din Turtubaia, Drăguț Demetrescu, permutat de la Turnu Măgurele la Tărgoviștea; Ionescu Ioan, desenul la Brăila, Gealep Elie, romîna, școala normală Craiova.

:: **Judiciare.** — In procesul de alimente intentat pe d-na Paulina Găvănescu d lui Ioan Găvănescu profesor universitar, tribunalul secția II a a fixat suma se 400 lei lunar.

Ambele părți vor face apel.

— Curtea de apel s. I a respins apelul făcut de primăria comunei Iași și a confirmat sentința Trib. s. I-a în procesul cu d-na Olimpia Ciudin Neculcea, pentru recunoașterea unui contract de vînzare, obligînd-o să-i plătească 100 lei cheltueli de judecată.

— Inaintea aceleiași curți se continuă desbaterile în procesul dintre d-nii I. V. Kostaki cu Veniamin Kostaki, pentru bani.

— Curtea de apel s. II se va pronunța astă-zi în procesul dintre d-na Zoe Rîmniceanu cu Banca Comercială din București pentru bani.

:: In învățămîntul primar urban, au început de doi ani să pătrundă o sumă de absolvenți de universitate ce servesc ca suplinitori ai institutorilor care obțin concedii.

De sigur faptul e un semn îmbucurător căci prin aceasta se evită lacuna de altă dată, cînd suplinirile erau ținute, de cei titrați numai cu 4 clase secundare, avînd deci o cultură insuficientă.

Săptămîna trecută, suplinitorii de azi, care au titluri universitare, s'au adunat în sala cercului studențesc și au alcătuit un memoriu, prin care cer ca în urma depunerei unui examen de practică, ministerul să le admită a rămînea definitivi în învățămîntul primar.

Au subscris memoriul de asemeni și peste de 50 de studenți din anii II și III care ar dori să rămînă în învățămîntul primar după obținerea licenței.

Săptămîna viitoare, o delegație compusă din d-rele Natalie Mărgineanu, Constanța Jellea, Gheorghiu și Ortansa Pași și cîți-va licențiați în litere, se vor prezînta d-lui C. Disescu, spre a-i amîna memoriul.

:: Societatea doamnelor ortodoxe romîne va înființa la primăvară o nouă școală froebileană model după tipul celei din Iași, construită de d. Bottez, inginerul șef al atelierelor c. f. r. de la Frumoasa.

Școala costruită e în 2 etaje,—are în etajul de jos 8 odăi: 4 pentru clas, salonul de joc al copiilor, cancelaria, sufrageria și dormitorul de odihnă a copilașilor obosiți, iar sus alte opt odăi pentru dirigînta școalei și maestrele ajutoare.

Viitoarea școală va fi clădită la Bîrlad.

De asemeni se proectează a se înființa încă 3 școli în Iași, una în cartierul Pacurari, una în Sărărie și alta la gară.

:: Locuitorii din comuna Ciurea au intervenit la d. ministru al lucrărilor publibe ca față de împrumutul alocat pentru C. F. R. să li se satisfacă și lor cererea repetată în mai multe rînduri, în senzul ca să li se construiască o haltă în deeptul bisericei, fiindu-le prea departe gara Ciurea de comuna lor.

:: Tînărul Costică Miroș chelner la restaurantul Rusia, perzînd carnetul de Economie pentru suma de 120 lei cu No. 2920 primit de la Banca Moldova, îl declară nul și fără de tărie în mîna ori cui s'ar afla.

De Inchiriat Camere mobilate și nemobilate. In strada Spinzi No. 8.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Guvernul bulgar și noile alegeri

Sofia.—Oficiosul „Narodni Prava" declară că cabinetul e hotărît să guverneze cu Camera cea nouă. Sobrania se va întruni în curînd și guvernul speră că va găsi întrînsa sprijinul necesar spre a continua activitatea sa.

El nu ar șovăi, la caz de trebuință, să caute un concurs activ într'un grup din opoziție.

Compoziția noei Camere nu permite formarea unui alt cabinet, ieșit din sinul ei; iar spre a alcătui un cabinet extraparlamentar ar trebui dizolvarea Sobraniei, ceia ce nu se poate admite.

Cercurile politice din opoziție asigură că anumite grupuri din opoziție vor susține guvernul actual.

Se crede că guvernul va încerca un comporomis cu agrarienii din Sobranie. De rezultatul acestor încercări va depînde atitudinea ulterioară a guvernului.

Presa naționalistă declară că rezultatul alegerilor actuale e protestarea solemnă a poporului bulgar, în contra politicei dezastroase a rusofililor.

Reprezentarea proporțională în Turcia

Constantinopole. — Consiliul Patriarhatului a hotărît să ceară Porței reprezentație proporțională pentru Greci, la alegeri pentru Cameră.

GREVA

St. Nazaire. — Dokerii au declarat greva, aseară.

In chestia organizărei armatei turcești

Londra. — Agenția Reuter află că guvernele englez, francez și rus au hotărît să se informeze la Constantinopole dacă e adevărat că guvernul turc a încredințat unui ofițer german comandamentul general al armarei turcești și ce situație va fi creată prin această măsură.

Guvernul din Berlin cunoaște hotărîrea celor trei puteri de a se informa la Constantinopol.

Holera la Constantinopole

Constantinopol. — In ultimele 48 ore, 28 cazuri de holeră au fost semnalate.

Din Reichstagul german

Berlin.— In discuția reichstagului, contele Westapp a zis: „Sîntem fericiți că pacea nu a fost amenințată și sperăm că Romînia va mai rămîne un sprijin și pentru tripla alianță".

Premiul Nobel pentru Pace

Christiana. — Premiul Nobel pentru pace, din anul trecut cît și din anul acesta, a fost acordat fostului secretar de stat american, d. Root, și senatorului belgian Lagontaine, președintele biroului permanent al păcei.

Limba polonă în administrațiile rusești

Petersburg.— Consiliul Imperiului a refuzat prin 94 voturi în contra 74, și cu toată insistența primului ministru Kokowzev, să admită limba polonă în ședințele administrațiunilor din orașele poloneze.

Numire

București.— D. N. G. Danielopol, a fost numit mijlocitor oficial de schimb de efecte, pe lîngă Bursa din Capitală.

Serviciul Telefonic

Bulgarii și boicotarea produselor românești

— Intrunirea din Șistov, Nicopole și Vidin —

Zimnicea.—La Șistov s'a ținut un meeting național bulgăresc. Oratorii au cerut să se boicoteze produsele românești și grecești și să se împuie la o taxă de 300 lei ori ce vapor românesc ce ar descărca produse în porturile bulgărești.

Oratorii au mai spus, că poporul bulgar să nu despereze de ocuparea Cadrilaterului, de oare ce armata bulgară e vitează și va relua nu numai Cadrilaterul, dar și vechea Dobroge.

Identice întruniri s'au ținut la Vidin, Nicopole și alte orașe.

Creditele pentru căile ferate

Bucureşti. — După cererea d-lui Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, Camera a admis ca discuția cu privire la creditele pentru căile ferate, să înceapă mîne.

Audiență

Bucureşti.—M. S. Regele a primit aseară în audiență pe d. C. Cantacuzino-Pașcanu, președintele Camerei.

Șantagiul lui Bogdan-Pitești

Bucureşti.—Tribunalul secția II-a a început azi judecarea procesului de șantagiu al lui Bogdan-Pitești.

Acesta e apărat de d-nii Fleva și Jean Florescu.

Casa Marmorosch e reprezentată prin d. Delavrancea.

Accidentul vaporului Carpații

Solina, — Vaporul Carpații a suferit aseară un accident.

Pe cînd intra în Canalul portului s'a înpotcolit din cauza aliniamentului unor lucrări ce se efectuiază acolo, Vaporul însă a reușit singur să scape de o grea situație, înainte de a sosi alte ajutoare.

Ancheta din Botoșani

Botoșani.—D. Otescu, inspector școlar a terminat ancheta de la liceul din Botoșani.

Intrebat de ziariști, d. Otescu a zis că vina este esclusivă al elevilor, iar profesorii s'au purtat ca niște adevărați părinți.

Scandalul din Reichsrath

Viena. — Scenele scandaloase din Reichsrath s'au repetat azi. Un deputat rutean a cerut ca ședința să fie suspendată pentru o oră. Alții au protestat și scandalul a început.

A fost un sgomot infernal, de trompete, țipete, loviri de pupitre și în acest sgomot infernal s'a votat impositul asupra alcoolului.

Procesul ziaristului Popescu-Duțu

Bucureşti.—Consiliul de războiu, în ședința de noapte, a achitat pe ziaristul Popescu-Duțu, de la „Adevărul".

Verdictul a fost primit cu aplauze.

Budgetul ministerului de industrie

Bucureşti.— D. N. Xenopol, Ministrul de comerț, lucrează la întocmirea budgetului acestui minister, pe noul exercițiu.

Reorganizarea ministerului de comerț

Bucureşti.—Legea de organizare a ministerului de comerț, va cuprinde stabilitatea funcționarilor acestui minister și un spor la salariu.

Joncțiunea c. f. romîno-sîrbești

Bucureşti. — Aseară, la orele 6 jum., membrii comisiunei mixte romîno-sîrbe, care au a preciza modalitatea joncțiunei între căile ferate romîne și cele serbe s'a întrunit.

Comisiunea va face o călătorie pe Dunărea, oprindu-se în diferite localități.

In amintirea succesului dela Atena

Bucureşti. — D. Grigore Cantacuzino, primarul Capitalei, a comunicat primarului din Atena, că a dat stradei Cotunului din București, denumirea de strada Atenei, în amintirea felului călduros cum d. Take Ionescu a fost primit în Capitala Greciei.

BANCA MOLDOVA
Societate Anonimă—Iași

Are onoare a înștiința publicul ieșan că primește *subscripțiuni pentru „Romînia" Prima Societate Națională de navigațiune maritimă* în zilele de Vineri 29 și Sîmbătă 30 Novembre 1913 la ghișeurile Băncei, încasînd prima rată de 30 la sută, conform prospectului care se află la dispoziția fie-căruia.

Marele Magazin de Muzică
„MICHELSOHN"
fondat în anul 1879
Iași, palatul Creditului Urban, Iași

PIANE și PIANINE

Naumeyar, Schiller, Steinway & Son New-York, Schweighoffer precum și din ori-ce fabrici se vînd în rate lunare cu prețurile originale din fabrică.

PIANINE ELECTRICE KÜHL & KLATT

Orchestroane marca Național.—Ori-ce fel de instrumente muzicale.—*Note clasice și moderne* cu mare rabat.

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a țărei.

De închiriat de la Sfîntul Gheorghe 1914 localul berăriei **„Carul cu bere"** din *strada Anastasie Panu No. 35.*

A se adresa proprietarului, d. Petigrew strada Banu 16.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

O fotografie bine reușită obțineți totdeauna numai la Fotoglob Electric
Siegmund Packer
Str. Lăpușneanu 34

S'a pierdut *Un cățel de vînătoare, alb cu urechi galbene, puțin creț.*

Cine îl va aduce în Str. Păcurari 21 la d. dr. Sava-Goiu, va capata o bună recompensă.

A apărut:

Noua lege a firmelor

Toți comercianții să se grăbească să și-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienții.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

Renumitul magazin
Canar
s'a mutat sub Hotel Continental, Piața Cuza-Vodă.

I. BEINER
Str. Ștefan cel Mare No. 2 bis.
Cel mai bine și complect asortat cu
INCALȚAMINTE (străină)

Fabric. original **Fortschritt** și **Viro** calitate prima-durabilitate garantată.

Jambiere de pele și stofă. Ultimile Modele pentru Domni, Doamne și Copii Transport nou de **Șoșoni** și **Galoși** (Veritabil Rusești).

Mare depozit de cămași, flanele, ciorapi, gulere, manșete, cravate, batiste etc. Calități superioare — Forme frumoase și distinse.

Mare depozit *de Articole de voiaj, umbrele și bastoane.*

Bogat asortiment de *Măuuşerie* de la cele mai repurtate Case franceze și engleze. Precum și tot felul de obiecte de toilletă.

Toate se vînd cu prețurile cele mai convenabile.

Cu ocazia Sft. serbători *„Expoziție Permanentă"* cu *Ultimile noutăți.*

SALI PORJES
Vechea și renumita Magazie de
MODE ȘI CONFECȚIUNI PENTRU DAME
aduce la cunoștința Onor. sale clientele și a Onor. Public, că s'a mutat și nou aranjat în **PIAȚA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova", unde a inființat și un atelier pentru Confecțiuni.*

D-ră germană de bună condiție, profesoară autorizată, dispunînd încă de cîteva ore, dorește a da lecțiuni de l. germană în familii mai bune. Informații la administrația acestui ziar.

S. MAGDER
AVOCAT
Strada Căpitan Păun No. 8

O veste bună!!
Nu comandați nici o haină pînă nu vizitați
Magazinul „Lumei Elegante"
Asortat în totdeauna cu cele mai bune stofe engleze și franceze, precum și ultimile modele de veste fantezie.
Magazinul „Lumei Elegante"
Str. Cuza-Vodă, 42

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:
Apele Mineralizate Sinteza
Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI
sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU**, și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA"**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA"**.

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele urmatoarelor fabrici.

„Tesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Tesături de bumbac, uniforme şcolare, dogari, diverse americi, chiforme, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, apă, pănză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi taşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţionala de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de tămâdat, Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, [illegible] Fără remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ele dau cea d'antâiu ușurare [illegible] la cafe, [illegible] la masă, [illegible] la culcare, [illegible] câte trebue [illegible] de ori e pe zi.

[illegible] de CERN & Cie, de PARIS, [illegible]

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi, visitaţi

Renumita croitorie **Bărbătească** şi **Uniforme şcolare „LA BUCUREŞTEANU"**

S. D. MEISNER

— Maistru croitor —

fost şef de atelier la cele mai reputate croitorii din Bucureşti

Str. I. C. Brătianu 133 (Visa-vis de Sal. Wachtel).

Unde se lucrează **Bine** şi mai **Eftin** ca ori unde

„Croială Elegantă"

după ultimile jurnale de mode streine.

Atelier special pentru Uniforme Şcolare cu **preţuri reduse.**

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Sărbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Sala cea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Tivoli, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

La Aberman

Strada Ştefan cel Mare 13.

Astăzi toată lumea ştie
Că magazinul ideal
Care în delicatese
Pe cuvînt, n'are rival

E Aberman din strada mare
Ce totdeauna'i asortat
Mulţumind pînă şi gustul
Cel mai fin mai delicat,

Marinaturi, untdelemnuri
Brînzeturi fine, pescării
Somon de Rin şi icre negre
Sardele, ori şi ce cutii,

Jambon de Praga şi pastrămuri
Coloniale cum doriţi
Dacă'i tărguit odată
Tot mereu o să veniţi

Cît despre băuturi v'asigur
In modul cel mai amical
Căci nu au, vă spun pe cinste
In bunătate n'au rival

Vinuri vechi şi noi, butelii
Si cu litru se măsor
Care fac suprem deliciu
Ori-cărui cunoscător !

Cogneacuri, romuri şi liqueruri
Champanie, mărci care doriţi
La Aberman găsiţi de toate
Ca să fiţi prea mulţumiţi.

Şi-acum vreţi să ştiţi misterul
Mărfurilor aci puse ?
La Aberman se vînd v'asigur
Cu preţuri mici, foarte reduse !

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mîrzescu No. 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2047—Sîmbătă 30 Noemb 1913

O operă salutară

Astăzi au început la Cameră dezbaterile cu privire la marele credit necesar C. F. R.

Nu va scăpa, desigur, nimărui importanța operei ce o săvîrșește guvernul și parlamentul prin votarea acestui credit—căci votul parlamentului însamnă ratificarea unei opere menită să înalțe avîntul economic al țărei.

Sunt ani de cînd toți cei în măsură de a ști, sunt de acord asupra marilor lipsuri de la căile ferate. Suferea din această cauză comerțul, suferea industria, suferea mai cu seamă agricultura, sufereau, cu un cuvînt, toate categoriile de producători și muncitori.

In repetate rînduri, organele respective au sesizat autoritățile superioare de aceste lipsuri. Toate au fost însă în zadar.

A trebuit să vie în capul departamentului lucrărilor publice un om cu autoritatea și spiritul de inițiativă al d-lui Al. A. Badareu, pentru ca să se puie capăt tristei stări de lucruri de pînă acum.

Prin înmulțirea materialului rulant, prin complectarea atelierului, și sporirea rețelei de drum de fer, se va da un avînt extra-ordinar vieței noastre economice. Prin crearea conductei de petroleu și complectarea necesităților C. F. R. se va fi realizat, în cele din urmă, măsuri imperios cerute și menite a constitui o adevărată epocă în viața bogăției noastre naționale.

Suntem mîndri că sub ministeriatul d-lui Al. A. Badareu se înfăptuiesc aceste mari opere — care, or ce ar spune adversarii, vor fi legate de acum încolo de numele fiului Iașului, membru al guvernului de astă-zi.

Și precum trecerea d-lui Badareu la ministerul justiției a însemnat legiferări de prima importanță—care de-apururea vor fi legate de numele d-sale, tot ast fel trecerea la ministerul lucrărilor publice va însemna o epocă de reforme importante și hotărătoare pentru dezvoltarea vieței economice a țărei romînești.

EXTERNE

Incurcături la vecini

Un corespondent al ziarului parizian „Le Temps“ reproduce unele declarații ce i-a făcut fostul președinte al Sobraniei, apoi fost prim-ministru și prin cari declarații Denef caută din nou să se arate inocent de tot ce s'a întîmplat.

Ca prim-ministru **n'a dat** *ordin de atac; dar atacul asupra Grecilor și Serbilor a avut loc. Cine a dat ordinul?*

— Viitorul va spune cine. El însă, Danef, n'are nici o vină.

Ca drept cuvînt însă ziaristul arată că adversarii lui Danef obiectează.

— Dacă ar fi adevărat ce spune astăzi Danef, atunci cum se face că a declarat profesorului de economie politică Danelef, în ajunul plecării proiectate la Sf. Petersburg:

— „Cînd voiu ajunge în capitala Rusiei, oștirile noastre vor fi ajuns, cred, la Salonic“.

Apoi alt fapt grav: Cum se face că generalul Kovatschef, ministrul de răsboiu, coleg în guvern cu Danef, **comandà unul din cele două corpuri de armată**, *cari au executat atacul?*

In acelaș timp **„Rouskoïe Slovo“** *din Moscova, divulgă oarecari fapte grave arătînd că, în contra poveștelor oficiale rusești, de a se cruța susceptibilitățile guvernului romîn și opiniei publice romîne, guvernul bulgar al d-lui Danef, a făcut ce-a vrut, sub inspirația Țarului Ferdinand.*

Toate acestea arată, că nu fără vină Bulgaria îndură astăzi încurcăturile și dificultățile ce-i se trag pe urma dezastrului.

△

Șantagiștii în fața justiției

De ieri se judecă înaintea tribunalului Ilfov procesul intentat șantagiștilor dela *Seara*, în persoana cunoscutului excroc Bogdan-Pitești.

In privința faptelor în sine ie de prisos de insistat: ie doar notorie campania imundă dusă de acest ziar în potriva băncei Marmorosch, Blank & Co., precum notorii sunt și condițiile în care maestrul șantagist a fost surprins asupra faptului, pentru care este chemat să răspundă astăzi înaintea tribunalului corecțional.

De fapt individul în sine ie foarte puțin interesant. Excroc calificat, amoral, el și-a făcut viața la pușcărie și tot acolo, cu siguranță, și-o va isprăvi. Tot așa și cu campania în sine, calomnioasă, imundă, scabroasă. Ea n'ar putea să preocupe pe cineva.

Rămas'a vr'o instituție din această țară, neintinată de această foaie imundă? N'a atacat ea tot ce muncește în această țară? Remas'a om, care să reprezinte cît de cît în această țară, și care să nu fi devenit obiectivul atacurilor acestor bandiți ai condeiului? Nimenea—afară doar de cîțiva priveligiați—al căror privilegiu consistă în a plăti spre a nu fi atacați sau a plăti, ca alții să fie atacați.

Atît. Incolo tot și toate, tot ce muncește, tot ce produce — a fost atacat, intinat.

Cînd dar, acesta ie omul, sau mai bine zis, cînd aceștia sunt oamenii —nici ei nu prezintă interes și nici campaniile lor nu pot mișca pe nimenea.

Dar chemați prin excepție să răspundă în corecțional de faptele lor ticăloase—compania Bogdan-Pitești îndrăznește să pretindă la privilegii, care nici în drept, nici în fapt nu li se pot recunoaște.

*

Intr'adevăr, înaintea tribunalului Bogdan-Pitești și Adolf Davidescu, au rîdicat un incident de incompetință — ei ar fi justițiabili de o jurisdicție specială, Curtea cu juri.

Iată o pretenție pe care toți acei ce iubesc cu adevărat presa, toți acei ce se simt legați de această breaslă, trebuie s'o respingă.

Libertatea presei nemărginită — perfect de acord, dar ca presa să devie gazdă de hoți, asta nici-odată! Așa ceva nu și-a putut propune legiuitorul, liberal cu adevărat, al constituției noastre.

In cazul care preocupă actualmente tribunalul corecțional de Ilfov, nu poate și nu trebuie să fie vorba de delicte de presă. In mîna excrocilor, în fruntea cărora stă Bogdan-Pitești. ziarul devine o armă, un mijloc de extorcare. Ei utilizează acest mijloc spre a sili oamenii să vie la tocmeală, și după tocmeală să vie la plată.

Pedepsirea lor nu se cere tribunalului corecțional pentru ceea ce scriu — se cere pentru ceea ce fac. Delictul nu-l constitue articolul din gazetă — ci faptul, care ie absolut distinct și codificat de codica penală, de a lua bani pentru a nu face sau a înceta să facă acte, care sunt de natură să creieze prejudiții sau suferinți morale.

Nu mijlocul se pedepsește, nu calea întrebuințată este acea ce urmează a fi pedepsită, ci faptul în sine că maestrul șantagist, prin mijloace de presiune, smulge bani de la cei vizați.

*

Că Bogdan-Pitești și cu celalt ziarist (?) Adolf Davidescu, care are și el un adevărat cazier, au utilizat calea presei pentru a șantagia, aceasta nu schimbă întru nimica fondul problemei în drept.

Cel mult această cale poate fi supărătoare pentru prietenii cu adevarat ai presei.

Prin respingerea incidentului de incompetință tribunalul, de fapt, a dat o satisfacție ziariștilor cinstiți. El i-a apărat de tovărășia acestor bandiți ai condeiului — căci a recunoscut, că privilegiul jurisdicției extra-ordinare este rezervat numai pentru adevarații mănuitori ai condeiului, cinstiți, care, dacă greșesc —și greșala ie pentru oameni—au a răspunde înaintea unor judecători speciali.

Nu știm care va fi hotărîrea tribunalului —și nici nu ne interesează.

Ceea ce ne-a preocupat și ceea ce ne bucură este că, prin respingerea incidentului, tribunalul a spus că nu niște ziariști au comis fapte de asemenea natură, ci niște excroci, care s'au folosit de presă ca instrument de a șantagia, după cum s'ar fi putut servi de or-care alte mijloace.

Const. Vera

NOTA ZILEI

Zoologul, cînd scrie.

Dacă ziua memorabilă de 22 Iunie 1913 — decretarea mobilizărei — nu ar fi celebră prin ea însăși, ar urma să devină prin chipul... zoologic cum o descrie d. dr. Leon Cosmovici într'o publicație locală.

„Asemenea scrieri — zice d-sa, modest — vor fi documentele reale, care vor sluji la întocmirea simbolului acelei zile mărețe, căci e nevoe de așa ceva...“

In adevăr de așa ceva era mare nevoie în literatură. Cîteva exemple doveditoare:

„A sosit însă un moment într'o zi: ziua de 22 Iunie 1913; anul acesta: anul 1913, care trebuia înscrisă...

„aniversarea uneia din acele așa zise zi naționa1ă“

„să înfrunta (sic) pînă la oarecare punct zimbetele desprețuitoare...“

„S'au găsit mentalități care să credeau îndreptățiți (sic) a provoca...“

„Mulțimea a început a se aduna în stoluri la statue unde se hotărîse a se începe prima mișcare de însuflețire...“

In sfîrșit un pasagiu în care se deploră tăcerea Ligei.

„Pînă și societatea intitulată Liga pentru cultura poporului romîn“ și dînsa a amorțit și a amorțit odată cu dispariția acelora cari era tot sufletul **lor**“.

...Dar Bogdan-Duică nu e sufletul... lor în Ligă?

MICI POLEMICI

In mijlocul unui zgomot infernal — spun telegramele — s'a votat în Reichsratul vienez impozitul asupra alcoolului.

...Să nu fi fost nimeni beat dintre atîția gălăgioși?

*

Domnii de la „Cuvîntul“ sunt supărați de o severă, dar binevenită circulară a directorului liceului național.

...Sunt între ei unii care s'au certat, probabil, în școală, cu disciplina și cu cartea.

*

Pe Bogdan-Ciapești îl apără eroul vechiului șantagiu de la societatea „Unirea“ d. N. Fleva.

— Qui se ressemble...

*

Ce-or să-i dee liberalii lui A. G. D.?

— Serviciul barometric. Tot îi miroase reu proza...

*

Mai verde, de necaz, decît Cartea Verde este V. Arion.

— Unii îi spun chiar Verdele Arion.

Un domn student în rîndurile ce adresează astăzi „Opiniei“ citează o frază de spirit a d-lui A. C. Cuza. A auzit-o de sigur la un curs al d-sale, dar economistul a uitat să spună studenților că spiritul l'a spus acum 60 de ani semitul Boerne.

ECOURI

Orașul New-York a moștenit un fluture prețuit la 40,000 lei! Să nu vă închipuiți, care cumva, că e o lepidopteră de diamante nu!—e un simplu fluture— ca ori care altul — și care n'are alt merit de cît acela de a avea culori mai strălucitoare. E de un cenușiu-albastru stropit cu puncte galbene.

Provenienta lui este colonia Sierra-Leone, singurul colț de pe pămînt unde se poate găsi, foarte rar de altfel.

Acolo a fost găsit de însuși donatorul lui, doctorul Stercken, care a organizat pentru prinderea lui, o adevărată expediție alcătuită din 40 de oameni.

Timp de doi ani, s'au cutreierat zadarnic pădurile, cîmpiile și mai cu osebire mlaștinele, fără să poată izbuti să găsească această „rara avis“. In această vreme muriră 6 oameni din expediție, care costa pe organizatorul ei un preț fabulos.

Răbdarea este, însă, încununată totdeauna de izbîndă. Intr'o seară o ață de paianjăn prinse în mreaja-i pe acest fluture atît de căutat, — ca pe unul din cei mai vulgari, ce împestrițează plaiurile noastre.

Și astfel acest fluture se alătureazà astăzi—cu prețul atîtor jertfe—minunatei și deja foarte bogatei colecțiuni a Muzeului de istorie naturală din New-York.

Note școlare

Stări sufletești

II

In clasa întăia liceală a fost primit, în urma examenului de admitere din anul acesta, un elev cam întîrziat cu vrîsta. E de loc din oraș, de familie bună, dar dezordonat. Să-i zicem T Fără tată, numai cu mamă, lipsit de mijloace suficiente pentru învățătură, a învățat pe la alte școale și azi voește să învețe și să termine liceul.

In cea dintăi zi de școală, observ ținuta elevilor. Dau cu ochii de elevul T. Figura lui e cuviincioasă și respectuoasă; însă poartă părul mare cu o cărare la mijloc executată ca de cel dintăi frizer. Cu tonul blînd și sfătuitor îi spun că mă aștept la el să învețe bine, căci e mare și din propria lui pornire a lăsat altă școală și a venit la liceu.

El îmi răspunde hotărît, că va învăța și că mă va asculta.

— Dacă zici că mă vei asculta în tot ce-ți spun, atunci fă-mi plăcerea și pe lecția viitoare să vii cu părul tuns și fără cărare.

— Așa am să viu, răspunde elevul T.

In lecția următoare vine elevul T, și-l văd tot cu părul mare și cu cărarea frumos aleasă. Ți-e mai mare dragul să i privești aranjarea aceasta a părului pe cap. Dar pentru clasa întăia și la școală nu se poate primi această frizură.

Mă așteptasem ca elevul T. să vină netuns; de aceia în lecția primă nu-i dădusem *ordinul* ca să se tundă, ci mai mult ca un sfat, ca o rugăminte să-mi facă mie o plăcere și să vină tuns.

De aceia nu mă prea surprinse, cînd l'am văzut iar cu frizură. Ii adresez pentru a doua oară sfatul să vină tuns. La lecția următoare iarăși vine cu părul mare, netuns, cu cărarea aleasă.

Nu i-am mai zis nemic. L'am chemat la o parte, i-am dat bani și l'am trimis să se tundă chiar în acel moment la bărbier și să vină înapoi ca să-l văd.

Elevul face o mișcare de refuz, vrînd să-mi de-a a înțelege că nu primește bani, că va veni lecția următoare tuns; dar văzînd elevul că hotărît îi cer și că sub nici un cuvînt nu-l mai țin în clasă, găsește alt motiv să-mi invoe pentru a-l lăsa în pace.

— Domnule profesor, dați-mi voe să vă spun că nu mă pot tunde, că trebue să port părul mare.

— De ce?

— Pentru că am fost bolnav de scarlatină, că am rămas suferind de o nefrită și că dontorul, care mi-a și dat certificat în acest scop, a zis să port părul mare ca să nu răcesc la cap.

— Nu-mi vorbi de medic, care ți-a zis să porți părul mare; chiar acum să te duci să te tunzi, altfel nu mai ești elevul acestui liceu.

La ce meșteșugiri aleargă ființa omenească, chiar cînd e de o șchioapă, ca să se apere, ca să și păstreze părul capului mare, frizat și cu carare frumos aleasă.

Instinctul esteticului îl îndemna să-mi vorbească de bolile suferite, numai și numai să și păstreze frizura!

N'a avut încotro și s'a dus de s'a tuns chiar în acel minut. S'a întors în clasă tuns.

E mult de atunci, vremea e rece și totuși școlarul n'a răcit. E sănătos.

Valeriu Hulubei

OAMENI ȘI LUCRURI

A TRAI

Pătrund încă, vagi ecouri, în ziare detalii despre floroasa dramă din Capitală: o crimă, o sinucidere. Insoțite de un element extraordinar de dramatic,—părăsirea celor cinci copii mici, rămași pradă mizeriei și singurătății.

Mai de neînțeles în toată această tragică întîmplare este opizodul acesta, — despărțirea tatălui de cei cinci copii. In scrisoarea postumă, dată publicității, soțul se apără, încearcă o urmă de reabilitare arătînd că uciderea soției—prin strangulare—s'a făcut prin consimțimînt,—nenorocit acord, care trebuia să fie sfîrșitul unei drame și începutul unei tragedii!

Dar tatăl înainte de a-și curma firul vieței, nu se apără de faptul părăsirii celor cinci copii!

Conștiința umană sîngerează în fața unui act violent, ucigător. Ca și cum numai actul nimicirii violente ar fi o crimă, iar nu și părăsirea atîtor ființe vii în ghiarele rușinei și mizeriei!

De unde însă, în afară de ori-ce altă considerație, puterea de a suporta un astfel de gest, mai prejos de simțirea omenească?

Din ce izvoare ascunsă de rezistență îi vine unui asemenea trist erou lipsa de milă, lipsa de simțire, lipsa de dragoste, lipsa de solidaritate cu acele ființe în care, în chip firesc, omul își iubește propria sa viață cu tot egoismul de care e capabil un muritor?

Neînțeles pentru omul normal; dar ce pricepem noi din complexul și cîndătenia celui inclinat spre dezastru? Fără îndoială; dazastrul, în atari stări, a început prin dezagregarea cerebrală a individului, terorizat și obsedat.

Nu e mult de cînd drama familiei Filipovici, tot în Capitală, a zguduit sufletele. Dar cel puțin în acea întîmplare părea că leit-motivul era, asentimentul tuturor victimelor, o aparență de solidaritate și de martiriu comun, în fața unor nevoi de neînvins. Părinți și copii, într'un straniu și dureros acord, părăseau lumea de mizerii și de suferinți.

Pe cînd în tragedia Testiban lucrul se prezintă monstruos de nedrept — pentru cei cinci mici copii rămași în părăsire după actul desperat al unui părinte dezechilibrat...

Dar ce sunt toate aceste raționamente față de trista realitate?

Acea tainică fatalitate, care osîndește pe muritori la viață, vine însoțită de nenumărate întîmplări paradoxale, care desfid simplicitatea bunului simț. Bătrînul și mult pomenitul Toqueville spunea cu simplicitate:

„Viața nu este o plăcere, nici o durere; dar e un lucru grav și e povoară pe care cată s'o ducem la capăt cu cinste.“

Judecați fără sancțiune...

Rodion

O pagină din Asediul Parisului

— Cu ocazia conflictului alsacian din Zabern —

Nu-i zi și nu-i ziar să nu vezi critici, plîngeri etc. din operația recentă a armatei romîne în Bulgaria; azi din întîmplare căutînd între cărțile mele, dau peste volumul „Le Siège de Paris“ de Fr. Sarcey. L'am citit de mult, or fi 15 ani și azi răsfoind în această carte bine scrisă și bine simțită, am observat că nu nu-

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7–8 luni, în momentul înţercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

mai la noi, cu o armată tînără se fac mici greşeli, dar văd armata franceză, renumită pe atunci după războaele celebre ale lui Napoleon cel Mare, că în războiul cu Germania din 1870—71 s'au petrecut greşeli mari de tot, pentru o armată veche.

Foiletînd volumul dau de pag. 55 (editura Nelson) peste următoarele descrieri :

„Patriotismul n'ajunge ca să poţi apara un oraş, (Parisul) chiar în dosul zidului. Trebuesc soldaţi. Şi nu erau : MacMahon distrus, Bazaine blocat, ce rămînea la Paris ? Erau trei sute două zeci şi cinci de mii de oameni care formau toate trupele disponibile în Franţa, acest faimos număr, a aratat lui Bismark slăbiciunea noastră. La ora cînd scriu, toţi aceşti nenorociţi sunt în Germania ! Armata din Metz a fost silită a capitula.

„Unde găsim soldaţi ? Vinoy, (general) din fericire făcuse o retragere destul de abilă şi care a fost admirată chiar de Prusiani, că a putut să strecoare în Paris un întreg corp de armată, care scapase, prin el, de dezastrul Sedanului. Dar nu puteai să pui mare temeiu asupsa acestor trupe. Lasă că nu erau din vechii noştrii soldaţi, elita armatei noastre, aşa ca acei pe care-i avea Bazaine; ăştia venise la Paris demoralizaţi de spectacolul marelui dezastru, la cari au asistat de departe. Aveau încă impresia vie în imaginaţia lor rătăcită.

Rău îmbrăcaţi, prost încălţaţi şi afişînd prin ţinuta lor, desordinea înfrîngerei : asta-i nu-i nimic ; moralul mai ales care scăzuse la toţi. Ei nu mai aveau încredere nici în şefi, nici în armele lor.

— „Degeaba să mai încerci, ziceau ei, duşmanii sunt mult mai tari ca noi.

„Din toate părţile, intrau în Paris, fugari de la Sedan : unii au trecut prin Belgia ; alţii cari evadase din Capitulaţie ; alţii, cari erau mai prudenţi, stăteau departe de bătălie şi luase picioarele la spinare, cum auzise de dezastrul cunoscut.

Toţi veneau la Paris cu un mare desgust de acest războiu, contribuind a sămăna descurajarea şi frica. Se poate închipui că poltronii, cari n'au dat ochii cu războiul, erau cei cu gura mare pentru propaganda demobilizării. *S'a remarcat de multe ori că Francezul are nevoe să-l împingă la succes, şi că curajul lui este mai mult în pornire de cît în rezistenţă.*

Nesucesele îl zdrobesc şi nu se gîndeşte de cît la retragere. Gîndiţi-vă că aceşti soldaţi au suportat, lovitură după lovitură, cu o repeziciune nemai pomenită, despre înfrîngerile cele mai înspăimîntătoare, istoria, n'a vorbit nici odată. Ziarul „Times" a repetat în tot timpul campaniei soldaţilor fzancezi :

— *„Sunteţi nişte lei, conduşi de măgari !*

„Vai ! dar aceşti lei şi-au perdut coama...

. . . . . .

In pag. 63 vorbeşte de soldaţii bretoni :

...„Iată-i plini de vioşie. Işi anin raniţa şi la drum !

Sosesc la Dijon, la gară, toţi cîntă.

— „Repede un tren !

— „Dar nu mai este nici un tren, răspunde şeful staţiei, ultimul a plecat iar Prusienii au tăiat linia.

— „Un tren, că te împuşcăm !

„Apoi rîsuri ! veselii din burgundia. In fine se face un tren !

— „Bine dar n'am mecanic !

— „Urcă-te singur pe maşină, şi încă repede, repede, ori te împuşcăm !

Pîrău

Păreri libere

UN RĂSPUNS

Cîţi-va domni studenţi, sub cuvînt că se interesează de mentalitatea mea, mă înjură prin „Evenimentul" dîndu-mi epitetul de *nebun*, fiindcă n'am eşit în tovărăşia lor în stradă, să huiduiesc juraţii, să şuer oameni politici şi să pălmuesc evreii.

Nu ştiu dacă toate astea vor fi fiind supremele indicii ale demenţii ; şi nu-mi pot închipui din ce manual de neurologie au scos aceste simptome. Căci după logica d-lor, toţi oamenii de treabă din ţara asta, care n'au la activul lor un trecut ca acel al unui membru din „Centrul Studenţesc" trebue internat într'o casă de sănătate. Şi sînt grozav de mulţi.

Deci nu voiu încerca cu nimic să protestez împotriva epitetului ce mi-au dat. De asemeni nu voiu încerca să răspund nici celor ce mi-au trimis vorbă că „dacă nu mă liniştesc", or să mă prindă la un colţ de stradă.

Acest ultim argument l'au întrebuinţat în totdeauna în discuţiile d-lor „de idei", care se sfîrşesc cu bîta ; şi nu voi fi eu nici ultimul, nici primul care să „simt", astfel de... argumente. Cît despre furia cu care s'au năpustit acum, şi altă dată prin presă în potriva mea care avusesem curajul să spun cîte-va adevăruri care i-au durut; nu-i găsesc altă explicaţie de cît un spirit al d-lui profesor A. C. Cuza.

— „Pitagora aflînd odată un mare adevăr, de bucurie aduse jertfă zeilor o „sută de boi. Erau vremuri cînd un adevăr costa viaţa a o sută de boi. Şi de „atunci probabil de cîte ori cineva ros„teşte un mare adevăr, zbiară toţi boii !"...

Ştiu eu ? Poate aluzia era prea tare, poate era aspră, poate viza pe altii... Cum însă sub o formă veselă cuprinde un profund adevăr, nu mă pot opri fără a-l aminti studenţilor care au... ţipat prin coloanele „Evenimentului".

Cezar D. Petrescu
student

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

ORDONANŢA

Noi primarul comunei Iaşi.

Avînd în vedere dispoziţiunele Legei de poliţie Sanitară şi Veterinară a Regulamentului pentru Tuberculinizare.

DISPUNEM

1) Vacile şi Bivoliţele, care dau lapte pentru consumaţiune publică, sau pentru fabricaţiunea derivatelor, se vor tuberculiniza odată pe an.

2) In grajdurile lăptăriilor şi ori cărei exploataţiuni de lapte şi produse ale laptelui nu se pot introduce vaci şi bivoliţe de cît numai după ce au fost examinate de un medic veterinar respectiv şi după ce la injecţiunile subcutannte cu tuberculină rezultatele au fost negative.

3) Sunt scutite de tuberculinizare vitele pentru care se prezintă certificate sanitare veterinare doveditoare, că s'a făcut tuberculinizarea şi rezultatele au fost negative. Data certificatului nu va putea fi mai mare de 3 luni.

4) Animalele exploatate pentru lapte destinat consumaţiunei publice, în natură sau în fabricate din lapte, vor purta o marcă metalică, la ureche, ca dovadă că sunt sub control sanitar şi au fost tuberculinizate cu rezultat negativ.

Toţi laptarii sunt obligaţi a se supune tuturor dispoziţiunilor prevăzute de mencionatul regulament publicat în Monitorul oficial No. 111 din 18 August 1913.

Contravenienţii urmînd a fi supuşi judecăţii.

No. 23769 28 | 11 Nov. 1913

INFORMAŢII

— *P. S. S. Mitropolitul Konon Arămescu a dăruit 300 lei pentru monumentul lui Vlaicu, ce se va rîdica la Cetăţuia.*

— Consultaţiile gratuite pentru boli nervoase acordate de către profesorul Parhon au început de mercuri.

— La 1 Decembrie, Duminecă, se inaugurează pe lîngă şcoala de băeţi din Nicolina, primul curs de şcoală complimentară pentru absolvenţii cursului primar. S'au înscris numeroşi, elevi, între cari lucrători şi ucenici de la căile ferate.

Cursurile se vor ţinea seara, între 8 şi 10 sub conducerea d-lui Apostol directorul şcoalei.

— A apărut „La Revue Roumaine" cu date de 20 Noembrie, avînd un sumar bogat.

— Lucrătorii, cari au urmat, în mare număr, la şcoala de adulţi „V. Alexandri" din localitate, au adresat o petiţie ministerului, prin care cer să li se admită un examen suplimentar de absolvire a cursului primar, fiind că în Iunie nu s'a ţinut examenul din cauza mobilizărei.

— **Jurămîntul recruţilor la Batalionul 4 de Vînători.**—Toată lumea cugetătoare, pentru care nu e indiferentă starea de lucruri din Ţara noastră, simte nevoe de o adevărată mişcare în sensul unei educaţiuni mai solide a sufletelor, pe toate terenurile de activitate socială. Mai mult ca ori unde o educaţiune sufletească în primul loc e necesară elementelor tinere, ce se înrolează în armata ţărei—singura instituţie solidă pe care se poate baza prezentul şi viitorul nostru. Am avut plăcerea şi bucuria să constat că aceste preocupaţiuni formează un fel de religie naţională, între alţii la d. Lt.-Colonel George Liciu, eminentul ofiţer din capul Batalionului 4 de Vînători, secondat de întreg corpul ofiţeresc din jurul d-sale.

In adevăr, eri 28 Noembrie, după ce se luase jurămîntul Recruţilor dimineaţa la Mitropolie, în comun cu Regimentele 13 de Infanterie şi 7 de Roşiori,—după masă, în Cazarma Batalionului 4 de Vînători, a fost organizată de d. comandant o adevărată sărbătoare ostăşească, cu un îndoit scop şi nobil şi mare :

1) A se memora actul eroic al Cucerirei Plevnei la 1877 şi 2) A face plăcută viaţa recruţilor, încazarmaţi abia de zece zile, prin un festival, unde să li se arăte că, cazarma şi armata nu sunt locuri de tortură, **ci o şcoală folositoare tuturora** : *bună pentru cei buni şi aspră dar dreaptă pentru cei ce se abat de la datorie.*

Ambele scopuri au fost ajunse pe deplin.

Pentru prima parte a comemorărei căderei Plevnei, simpaticul nostru camarad d, căpitan George Vizanti, printr'o cuvîntare caldă şi inimoasă ne-a făcut să retrăim cu toţii zilele glorioase din 1877 şi cele din 1913, pe cîmpiile Bulgariei.

Pentru al doilea scop s'au organizat : coruri, danţuri naţionale, recitări şi piesă de teatru „Santinela". Toţi cei ce au făcut pe actorii, pe scena improvizată îşi au îndeplinit rolurile cu multă conştiinţiositate şi elan. Meritul integral al pregătirei soldaţilor, în rolurile lor, revine d-lor : căpitan Toto Skeletti ; pentru teatru şi recitări ; Lt Petre Bancov pentru danţuri şi d. I. Aramă, petru coruri.

Merita o deosebită laudă a se menţiona că scena improvizată, a fost fără nici o rezervă la înălţimea situaţiunei ca concepţie şi execuţie, In adevăr cortina era acoperită pe o distanţă de 12 metri în înălţime, de panza tricoloră : roş, galben, şi albastru.

Deasupra scenei era emblema vînătorilor, în verde, In dreapta şi stînga scenei două machete reprezentînd în mărime naturală un Dorobanţ şi un vînător. Fundul scenei era ornat de desemnuri colorate, foarte bine reuşite, reprezentînd un local de primărie, de corp de gardă şi un arest cu scîndури colorate. Totul dădea, impresia de realitate şi trebue să o mărturisesc, scena cu accesoriile ei, putea face invidioasă chiar o trupă de buni actori.

Bine înţeles că portretele familiei Regale şi Princiare, figurau şi ele, încununate de ghirlande de flori. Multă muncă, artă şi sacrificii a făcut întreg corpul ofiţeresc la araniarea scenei, care merită toată lauda. Mai e nevoe să mai arătăm că întreaga hală, pe o lungime de 100 metri şi o lăţime de 12 metri, era împodobită cu steaguri tricolore, cari făceau o impresie de neuitat, mai ales asupra recruţilor.

Am simţit o datorie sfîntă şi plăcută de a relata cele de mai sus, spre a face ca alăturea de noi să simtă şi alţii emoţiile unor preocupări atît de frumoase, cari tind la gloria şi mărirea Patriei.

Adresez din tot sufletul sincere felicitări d-lui comandant lt.-colonel Liciu şi întregului corp de ofiţeri ai Batalionului 4 de vînători, care după cum cei dintăi din ţară au trecut Dunărea la 2 Iunie în Bulgaria, tot aşa, ei cei dintăi au ridicat misiunea armatei la o adevărată şcoală naţională, atît de necesară şi atît de folositoare Romîniei.

George Skarlet

— **Dela cercurile Culturale din judeţ.**—In Dumineca trecută, s'a ţinut la şcoala din Cărpoaia conferenţa cercului cultural „Cotnari"

In orele a. m. s'a ţinut şedinţa intimă a cercului în care d. Octaviau Bart preşedintele cercului, a adus la cunoştinţa membrilor cercului, dispoziţiunile publicate în Buletin, unde sunt publicate subiectele ce se vor trata în conferinţe anul şcolar curent. Apoi d-sa vorbeşte despre „Chestiuni de ordin administrativ şcolar", luînd parte la discuţie şi ceilalţi membri ai cercului.

In orele de după amează s'a ţinut şedinţa publică, în care vorbeşte d. Bart despre : „Munca şi economie".

In urmă elevii şi elevele din cl. II-a şi III-a de la acea şcoală sub conducerea d-lui şi d-nei Bart au jucat 2 piese de teatru „Plevna" de S. Ionescu şi „Povestea vorbei" de Rădulescu-Niger. La ambele piese elevii şi-au îndeplinit cît se poate de bine rolurile în cît membrii din cerc au rămas foarte mulţumiţi, cît şi publicul asistent ce era peste 200 persoane, barbaţi şi femei, tineri şi bătrîni, care cu multă dragoste au ascultat tot timpul şi parcă le vedeai mulţumirea pe faţă.

Apoi preotul C. Dimitriu vorbeşte despre : Buna creştere a copiilor şi îngrijirele ce trebue să le dea părinţii cu ocazia, cînd vor fi bolnavi"

La sfîrşit, elevii şcoalei cîntă cîte-va cîntece.

Sătenii mulţumesc învăţătorilor de la acea şcoală, plecînd veseli spre casă şi ducînd cu ei cele mai frumoase impresii despre şcoală.

Al. Censtant.

— **Concert I. Sliwinski**, se anunţă pentru ziua pe 9 Decembrie un concert I. Sliwinski *un nume* şi odată cu el evocaţiunea uneia din cele mai splendide manifestaţiuni muzicale. O relaţiune : Piano, care avea eroii lui să împrospătă, şi reînviază din puterea unui talent incomparabil, care prin perfecţiune originalitate şi prin emoţiune întrece tot ce s'a auzit mai înainte. E un luxos sezon artistic acel ce soseşte aducînd din nou la noi pe acel cărnia i se zice în străinătate : *Incarnaţia sufletului marelui Chopin.* I. Sliwinski va concerta în seara de 9 Decembrie în sala teatrului Naţional.

Biletele la Agenţia Thalia.

— Zilele acestea va sosi în localitate subdirectorul general al închisorilor, care împreună cu procurorul general în urma inspecţiilor ce va face la închisorile din circumscripţia curţei de apel din Iaşi va întocmi un tablou ce urmează a se face în ocazia sărbătorilor.

— Examenul de capacitate pentru băeţi, specialitatea matematecilor se va ţinea la Iaşi, cu începere de la 10 Ianuarie 1914 în aula universităţii.

— Autorităţile din Vaslui au cerut autorităţile noastre urmărea şi prinderea lui Ion Pricop camerier la prefectura judeţului Vaslui, care sustrăgînd din saltarul unui birou suma de 400 lei a dispărut.

Se crede a se fi refugiat în Iaşi.

— Simbătă 30 Iunie, fiind hramul bisericei Sf. Andrei, serviciul religios va fi oficiat de părintelele Ţincoca protoereul oraşului, asistat de clerul bisericei.

— Pentru întronirea de Duminică a funcţionarilor judecătoreşti din Iaşi, şi-au anunţat participarea delegaţi din toate oraşele a căror tribunale cad în raionul curţii de apel din Iaşi.

— D. Ioan Ionescu, a fost numit profesor titular de Desemn, la liceul din Pomîrla, pe ziua de 1 Decembrie.

— Tratatul de armonie prezentat de d. A. I. Zirra, a fost aprobat de minister şi recomandat Casei Şcoalelor pentru tipărire.

— S'a hotărît definitiv inaugurarea „Maternităţii Izraelite" pe Duminică 1 Decembrie, oarele 2 p. m.

— A apărut „Romînia viitoare" excelenta revistă literară şi şcolară sub direcţiunea d lui Al. A. Badareu. Noul număr are un bogat sumar.

— D. Inspector Atanasiu a prezintat ministerului, raportul de cercetările făcute privitoare la nemulţumirile de la scoala de Bele-Arte din Iaşi, cu ocazia numirei secretarului la această şcoală.

Cu acest prilej, d. Atanasiu a propus, ca studiul nudului de seară, dacă se face, să fie sub priceperea profesorilor, şi să se acorde o bursă cu un ajutor elevului Petrescu.

— Simbătă 7 Decembrie a. c. va avea loc, în saloanele societăţii de gimnastică, un bal dat de Societatea Studenţilor în medicină, în folosul bibliotecii.

Balul va fi pus sub patronajul d-lui rector al universităţii şi al d-lui decan al facultăţii de medicină.

— In urma stăruinţei d-lui Th. Burada direcţia Teatrului Naţional va înlocui „Matineu" de pe programele teatrului, prin „după amiază".

— Au fost confirmate următoarele numiri : D-lui Alexandrescu, decan al facultăţii de drept Al. Filipide, decan al facultăţii de litere şi de d. Ralet decan al facultăţii de ştiinţe ; pe un period de 2 ani.

— Primul răuşit la examenul de capacitate specialitatea pedagogie este d. V. Todicescu — licenţiat al facultăţii locale — cu media 9.50.

— Tipuri caracteristice din armata franceză, scene pline de humor din viaţa de cazarmă a Parisului sunt cu măestrie înfăţişate în comedia „Escadronul vesel" care se reprezintă astă-seară Vineri la Cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli.

Escadronul vesel este o prelucrare minuţioasă, după scrierea lui Courteline „Les gaietés de l'Escadron. O bogată inscenare, o expunere admirabilă şi o interpretare magistrală a celor mai de seamă artişti—comedieni pariziani dau un farmec incomparabil acestei admirabile comedii care cuprinde trei părţi.

Noul program al Cinematografului Pathé-Frères din sala Sidoli de astă seară Vineri mai conţine între altele :

In curtea gospodarului : Capra, scene şi vederi instructive.

Şanghai, interesante vederi după natură.

Actualităţi : O mare vînătoare în Germania.

Beilis e dus înaintea juraţilor (Kiew).

Averea lui Tîndală, scene foarte humoristice.

O aventură a lui Tîndală, comedie.

Mîni Simbătă 30 Noemv. matineu la 4 1/4 ore ziua şi reprezentaţie serală la 9 ore.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 1 Decemb. două matineuri (3 şi 5 ore, şi reprez. serală la 9 ore. Program nou duminical : „Primul ministru" (Duşmănie şi ertare", film suedez în 3 părţi. —Ceremonii religioase în India etc. La al doilea matineu se intercalează subiecte noue.

Luni 2 Dec. „Regele Aerului" cu Alexandre şi d-ra Robinne dela Comedia Franceză.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfăşurarea pieselor.

— Următorii studenţi ai facultăţii de ştiinţe, secţia agricolă—au trecut cu succes examenele de industria agricolă, fitotehnie şi chimie agricolă :

Emil Gheorghiu, D. Tănăsescu, Al. Constantinescu, Oescu, Bontea, Buruiană Emil Christea şi căpitan Neculcea.

— Revizoratul şcolar a înaintat astă-zi ministerului, un tablou de institutorii şi învăţătorii din jud. Iaşi, care posedă case de locuit sau altă avere proprie dotală ori moştenită.

— Şcolile din Scobinţi şi Bosia au fost închise din cauza epidemiei de scarlatină care bîntue.

De asemenea a fost închisă şcoala din Buhalniţa din cauza violentei epidemii de tusă convulzivă.

— Duminică 1 Decembrie, se vor ţine conferinţele culturale ale învăţătorilor, la şcolile din Măcăreşti, Golăeşti-Chişoarei, Comarna, Ciurea-Dumbrava şi Aroneanu.

Cura cu Untură de Peşte
nu se face cu folos decît cu
„Emulsia-Racovitza"
300 de atestaţiuni medicale, cît şi 150.000 flacoane vîndute pînă acum
dovedesc puterea ei curativă neîntrecută!
Adoptată de toate spitalele din ţară pentru tratamentul.
Rachitismului, Scrofulelor, Oaselor moi, Anemia şi Poale albe a Femeilor. Inoftigă sau Tuberculoză, în Bronchite şi Tuse învechite pentru a Ajuta Hrănirea Anevoioasă a Copiilor slabi şi Surmenaţi şi pentru Curăţirea Sîngelui Stricat
Modul de întrebuinţare se află la fie-care flacon.
De vînzare în toate farmaciile şi drogueriile din România. Preţul flaconului 3 Lei 70 b.
Feriţi-vă de contrafaceri şi substituţiuni!

■ Iată textul telegramei trimisă eri, de mitropolitul Moldovei şi Sucevei, Pimen Georgescu, Majestăţei Sale Carol I Regele Romîniei, Bucureşti :

„Pregătirea sufletească a ostaşilor e o datorie a bisericei şi trebue îndeplinită de cler. Indemnat de această îndatorire am sosit azi la Botoşani unde în faţa d-lui general Raşcu, cu corpul ofiţeresc şi mult popor, după ce am făcut cuvenitul Tedeum pentru lupta vitejească cu care acum 36 ani armata sub comanda Majestăţei Voastre a luat Plevna, am făcut şi slujba depunerei jurămîntului ostăşesc de către recruţii garnizoanei.

La sfîrşit, în faţa trupei, prin mine, „Societatea Ortodoxă a Femeilor Romîne" a dăruit femeii *Lucreţia Ilie Vasiliu*, rămasă văduvă cu copii, prin moartea soţului ei Ilie Vasiliu, un ajutor de 300 lei.

Depunerea jurămîntului şi ajutoarele de cîte 300 lei, am regulat a se face tot azi şi în garnizoanele: Iaşi, Dorohoi, Fălticeni şi Piatra-Neamţ. Jurămîntul recruţilor şi ajutorul dat văduvelor au lăsat mare înrîurire sufletească asupra ostaşilor.

Trăiască viteaza noastră armată.

PIMEN, Mitropolitul Moldovei

❑ Mai mulţi locuitori din cătuna Mînjeşti (comuna Mogoşeşti), au reclamat ministerului pe învăţătorul Neculai Gavrilescu, pentru motivul că a luat bani de la copiii pentru a le împărţi cărţi, dar de fapt nu le-a dat nici o carte.

S'au mai plîns în contra numitului învăţător şi a soţiei lui că bat pe copii în mod barbar, şi încă de alte fapte reprobabile, care fac imposibilă funcţionarea mai departe a lui N. Gavrilescu ca învăţător.

Locuitorii sunt foarte îndîrjiţi.

■ S'a trimis o telegramă Ministerului Instrucţiunei, de populaţia oraşului Turtucaia în cuprinsul următor:

In urma serviciului religios ce a avut loc astăzi pentru deschiderea şcoalelor din oraşul Turtucaia, ne îndreptăm cu gîndul către d-v şi plini de recunoştinţă vă mulţămim că a-ţi decis cu o oră mai înainte punerea bazei edificiului naţional romîn în teritoriul ocupat care este şcoala.

Semnaţi N. Pica primar, Zia Sucri, ajutor de primar şi celelalte vre-o 40—50 semnături ale fruntaşilor romîni turci, bulgari, etc.

Judiciare.—Curtea de apel s. I a respins apelul făcut de d. Veniamin Kostaki, obligînd să restitue d-lui I. V. Kostaki suma de 33 mii lei.

— Curtea de apel s. 2 a respins apelul d-nei Efrosina Irimescu, în procesul cu C. Rorlich, pentru contestaţie la executare condemnînd-o la 200 lei cheltueli de judecată.

— S'a amînat pentru 24 Februarie 1914 procesul dintre ministerul cultelor şi casa şcoalelor cu Gh. Cojocaru pentru revendicare, obligînd casa şcoalelor să depună motivele de apel.

— A admis apelul d-nei Zoe Rîmniceanu în procesul cu Banca Comercială din Bacău, şi condemnînd banca să-i plătească 382 lei cheltueli de judecată.

— De asemeni a admis în parte apelul direcţiei generale a c. f. r. în procesul cu Eufemia Terenti, obligînd-o să plătească personal numitei şi ca tutrice 3000 lei daune plus 300 lei cheltueli de judecată.

— De asemeni a admis în parte apelul aceleaşi direcţii în procesul cu Profira Plevitz pentru daune, obligînd-o să-i plătească o rentă viageră de 20 lei lunar, osebit să-i plătească în calitate de tutrice, o rentă de 20 lei lunar, pînă la căsătoria fiicelor ei, Ortansa şi Maria, iar dacă se vor căsători, atunci direcţia să le dea cîte 5000 lei de fiecare.

— Camera de punere sub acuzare a admis apelul procurorului trib. Bacău şi menţine arestat pe T. Anghel pentru tălhărie.

— De asemeni admite apelul procurorului trib. Roman şi menţine arestat pe V. I. Sandu pentru tălhărie.

— De asemeni a respins apelul prevenitului I. Friedman, pentru bancrută simplă şi frauduloasă, menţinîndu-l arestat.

Diverse întîmplări

— *Vendetta.*—Eri după ce se înserase bine, treceau pe una din străzile Tataraşului locuitorii din partea locului Leon Condurache şi Grigore Bădulescu, care la un moment dat sunt întîmpinaţi de către un militar şi un civil. Aceştia fără multă vorbă se reped asupra trecătorilor lovindu-i cu pumnale. Condurache a primit o lovitură puternică în piept iar Bădulescu în spate.

Victimele au fost pansate la spitalul „Paşcanu".

Din cercetările făcute s'a constatat că agresorii erau fraţii Petre şi Gheorghe Ciofu. Cauza este o veche ură dintre familii.

A apărut :

Noua lege a firmelor

Toţi comercianţii să se grăbească să şi-o procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienţii.

Se află de vînzare la Tipografia H. Goldner. **Un exemplar 25 bani**

■ D-lui dr. Stăncescu profesor la facultatea de medicină din Iaşi i s'a aprobat un concediu de trei luni fiind suplinit de d. dr. Jianu.

■ La 1 Martie 1914 va avea loc concursul pentru catedra de contrapunct şi compoziţie din Iaşi.

BANCA MOLDOVA

Societate Anonimă—Iaşi

Are onoare a înştiinţa publicul ieşan că primeşte *subscripţiuni pentru „Romînia" Prima Societate Naţională de navigaţiune maritimă* în zilele de Vineri 29 şi Sîmbătă 30 Novembre 1913 la ghişeurile Băncei, încasînd prima rată de 30 la sută, conform prospectului care se află la dispoziţia fie-căruia.

■ La gimnaziul Cantemir şi Şincai în bugetul viitor pe 1914—1915 se va spori salarul secretarului de la 150 la 200 lei lunar, cu condiţia de a îndeplini şi funcţia de bibliotecar şi supraveghetor de ordine.

Magazinul de Confecţii

PENTRU DAME

Maximilian Demek

s'a mutat în strada Lăpuşneanu

(*Casele d-nei Drossu*)

Magazin ocupat înainte de firma Sali Porjes

Se recomandă pentru **Confecţionare** *de* **Rochii** *Tailleur şi de* **Bal, Soiree,** *etc*

— PĂLĂRII MODEL —

Se vînd **Stofe, Garnituri,** *etc. Se îmbracă* **Bumbi** *din stofa clienţilor.* **Se plisează** *orice stofe.*

Expoziţie de modele de Rochii, ultima creaţiune

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Din delegaţiunea ungară

Situaţiunea în Balcani. — Austria şi tripla alianţă.

Viena.—Delegaţiunea, continuînd discuţiunea budgetului externelor, contele Appony a declarat, că nu se poate vorbi de crearea unei sitnaţioni durabile în Balcani, pentru că două milioane locuitori din Balcani au ajuns sub un regim de state animate de cea mai mare ură între ele. Discursul pe care l'a rostit contele Tisza, la 10 Iunie, cu prilejul telegramei ţarului, în chestia arbitragiului Rusiei, a avut de consecinţă numai o răcire a relaţiilor noastre cu toate statele balcanice şi în special cu Romînia, dar şi cu aliaţii din triplică.

Contele Wickenburg, şeful de secţiune la ministerul de externe, declară că contele Czernin este un funcţionar excelent, conştiincios, perfect gentleman, care nu va avea altă politică de cît acea a ministerului de externe, fie la Bucureşti, fie în ori-ce altă poziţiune (vii aprobări la dreapta. Sgomot în rîndurile opoziţiei).

D. Tisza respinge aserţiunile d-lui Appony cu privire la discursul său, şi la contele Ceornin. Discursul este întrerupt de sgomotul crescînd al opoziţiunei.

Viitoarea şedinţă mîine.

Desminţire

Constantinopol.— Marele Vizir a autorizat pe corespondentul agenţiei. „Telegraphen correspondenz bureau" să desmintă categoric ştirea despre demisia Marelui Vizir.

Preşedintele confederaţiei elveţiene

Berna.— Colonelul Hoffmann, care fusese pînă acum vicepreşedinte al consiliului federal elveţian, a fost numit preşedinte al confederaţiunei.

Din Serbia

Noi alegeri. — Demisia d-lui Pasici. — Demobilizarea —

Belgrad.—„Politika" spune că Scupcina, care trebue să fie convocată în Decembrie va fi dizolvată imediat ce proectele urgente vor fi votate.

Noile alegeri vor avea loc primavara.

*

D. Pasici va demisiona şi va fi numit ministru la Paris, în locul d-lui Vesnici care va fi numit ministru de externe.

*

Un ucaz regal ordonă demobilizarea diviziilor din Morava şi Drina precum şi artileria de munte.

Evacuarea teritoriilor albaneze

Londra.—Agenţia Reuter află că, în vederea apropiatei plecări a trupelor greceşti din teritoriile recunoscute ale Albaniei, Puterile negociază asupra măsurilor necesare menţinerei ordinei.

Conferinţa d-rului Tiktin

Muenchen.—Societatea de înalte studii academice de aci a organizat o serie de conferinţe, cu privire la problemele balcanice.

In seara de 24 Noemarie, d. dr. H. Tiktin, directorul Seminarului Romîn, din Berlin, a ţinut o conferinţă foarte aplaudată despre Romînia şi ţelurile ei.

Serviciul Telefonic

Intrunirea comitetului executiv liberal

Bucureşti.— Comitetul executiv liberal, s'a întrunit azi dimineaţă, sub preşedinţia d-lui Ionel Brătianu.

După un schimb de vederi cu privire la reforme, s'a hotărît, ca în discuţia Mesagiului să iee cuvîntul la Senat d. Ionel Brătianu şi eventual d. M. Ferechide,—iar la Cameră d-nii Emil Costinescu şi Duca.

Oratorii nu se vor ocupa de cît de politica externă,— dar în cazul cînd vre un membru al majorităţei va vorbi de reformele liberale, atunci oratorii liberali să provoace o largă discuţiune a acestor reforme.

Audienţă

Bucureşti.—D. inginer Ştefănescu, inspector la serviciul de navigaţie, a fost primit de Suveran într'o lungă audienţă.

M. S. Regele s'a interesat între altele, de acordarea unui credit de zece milioane, din care să se înzestreze serviciul de navigaţie cu şlepuri, de care se simte o mare nevoie.

Mărirea porturilor dunărene

Bucureşti. — La direcţiunea serviciului fluvial, se studiază un proect pentru mărirea porturilor noastre dunărene, aşa ca ele să răspundă nevoilor economice.

Lucrările s'ar executa timp de zece ani şi ar costa 10 milioane lei.

DEMISIE

Constanţa.—D. C. Rădulescu, directorul Prefecturei şi-a înaintat demisia.

Procesele ziariştilor

Bucureşti. — Mîne consiliul de revizie al corpului 2 de armată, va judeca recursurile ziariştilor Milian şi Teodorescu.

Consiliul va fi prezidat de către d. general Bogdan.

Afacerea Bogdan-Piteşti

Bucureşti. — La Tribunalul secţia II-a continuă azi judecarea afacerei de şantagiu, de care este inculpat d. Bogdan-Piteşti.

Scarlatina la Sinaia

Sinaia. — Aci s'au constatat 8 cazuri de scarlatină. S'au luat mari măsuri sanitare pentru combaterea epidemiei.

Cerinţele agrarienilor bulgari

Sofia.—Agrarienii bulgari, cer în schimbul sprijinului ce l'ar da guvernului, să se reducă lista civilă.

Socialiştii bulgari au primit din partea socialiştilor germani o caldă telegramă de felicitare pentru succesul obţinut în alegeri.

Bulgarii n'au demobilizat

Budapesta. — Ziarele află că la frontiera bulgaro-serbă, se găsesc concentrate numeroase trupe.

Bande de comitaşi bulgari au încercat să treacă frontiera, dar n'au reuşit.

Guvernul serb este informat că Bulgaria încă n'a demobilizat şi mulţi rezervişti se găsesc sub arme.

Foarte mulţi bulgari ar trece frontiera prin Romînia, avînd paşapoarte false.

PARLAMENTUL

CAMERA

Bucureşti.—D. ministru al lucrărilor publice cere să se treacă în ordinea de zi discuţia legei pentru creditul de 400 milioane.

D. Vintilă Brătianu, se opune.

Răspund, d-nii Bădăreu şi Marghiloman; după care Camera admite propunerea ministrului de lucrări publice.

Discuţia, în această privinţă, a fost vie, opunerea d lui Brătianu avînd un caracter deosebit de violent.

*

D. G. Scorţescu, dezvoltă interpelarea sa cu privire la avansările dela C. F. R. Şedinţa continuă.

Magazinul de Produse alimentare

Dr. I. MANOLESCU

— *Str. Lăpuşneanu No. 12* —

(Telefon 233)

vinde în afară de produsele de fermă

Lăptării, Brînzeturi, Vinuri din cele mai fine, Fructe, Mezeluri, etc. etc.

Coloniale şi Delicatese

din cele mai fine

— Cu preţurile cele mai convenabile —

Calitatea recunoscută a tuturor produselor magazinului este cea mai bună garanţie ca onorata clientelă va fi servită în modul cel mai ireproşabil.

Conducerea magazinului este încredinţată d-lui N. Ciocîrlan bine cunoscut onoratei clientele.

Serviciu la domiciliu.

Mutînd Magazinul meu în **Str. Ştefan cel Mare No. 11.** Fac cunoscut clienţilor mei, că mi-am asortat Magazinul, cu noi mărfuri de *Lux—Articole de voiaj—şi menaj.*

Permanentă Expoziţie Jucării de copii.

GARTENBERG FIU.

Depozit de cărţi poştale

En-gros şi detailles

M. H. SCHOENFELD

(LIBRĂRIE)

Strada Lăpuşneanu No. 10. (Vis-a vis de farmacia Fraţii Dr. Konya).

Face cunoscut onor. clientele că a primit un **mare transport** de *cărţi postale ilustrate* din cele mai frumoase, sujete noi şi alese ca: Mignon, Perechi, Tipuri, Peisage, Flori etc. etc. Asemenea a mai primit un mare asortiment de *modele noi* cu motive alese de

CRACIUN şi ANUL NOU

ultimele creaţiuni.

Preţ-curent de En-gros:

Presate (chromo)	Lei	3.50	suta
Gelatine	„	4.80	„
Gelatine aurite	„	5.50	„
gelatine roşie	„	5.90	„
Platin veritabil	„	6.50	„
Platin colorat	„	8.50	„
Sepia veritabil	„	7.—	„
Sepia colorat	„	10.50	„

Deviza mea este, vînd **eftin** *ca să vînd* **mult.**

A sosit şi un mare transport de jucării.

M. H. SCHOENFELD.

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE

şi

PIANINE

Naumeyer, Schiller, Steinway & Son New-York, Schweighoffer precum şi din ori-ce fabrici se vînd în rate lunare cu preţurile originale din fabrică.

PIANINE ELECTRICE KÜHL & KLATT

Orchestroane marca Naţional.—Ori-ce fel de instrumente muzicale—*Note clasice şi moderne* cu mare rabat.

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Prima Franzelărie Naţională

— DE LUX —

M. Grünberg (fost Forşt)

Este în totdeauna cea mai bine asortată cu: Chifle de apă, Colăcei, Covrigei cu sare, Franzele de apă, de lapte şi cu cartofi, Porumbar, Brăileni, Cartofe mici, Coilici, Colaci, Kaisersemel, Stanghe, Chifle, Cozonaci, Chifle cu nuci, Cozonaci, Grafle şi Brânzoie.

Primeşte asemenea comenzi speciale, pentru or-ce fel de ocaziuni.

Cu ocazia Sf. Sărbători. Laboratoriile de lucru, sunt din nou amenajate şi înzestrate cu cuptoare speciale şi masini moderne, puse sub directa conducere şi supraveghere a d-lui **M. Grünberg,** cunoscut onor clientele, ca vechiu specialist în această branşă, aşa că onor clienţi, precum şi onor public în generul, vor fi pe deplin mulţumiţi, procurându-şi cu încredere, tot ce atinge această branşă de la

Rog. Onor. clienţi a observa bine, atît firma cît şi No. ca să nu confundă adresa.

Prima Franzelărie de Lux

M. GRÜNBERG

Str. I. C. Brătianu 168.

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA" —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H, Ohannesin**

str. Caza Vodă 42

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mincări calde şi *reci* la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

De Inchiriat

Casele Str. L. Catargiu, 17

Camere, bae, apă, canal, grajd, etc.

De vînzare *Trăsură cauciuk şi 2 cai de trăsură, jum. sînge.*

Str. Lascar Catargi, 17.

Menageră *la o persoană bine situată fie la ţară fie la oraş, cu sau fără copii caută loc. A se adresa str. Lozonski No. 17.*

Automobil de lux

Landolet-Limousin putere 20—30 cai, în perfectă stare; se vinde imedial, informaţiuni la tipografia H. Goldner, str. Mirzescu 17.

Telegramă Urgentă

Răsboiu pe toată linia

Flota generală gata de plecare
La Lazăr Iosef în str. Mare
Asalt de „Fine Bijuterii"
Adevărate minunăţii

Ceasoarnice de preciziune
Ultima invenţiune
Mîndre podoabe de frumuseţe
Pentru cadouri la logodne şi pentru mirese

Cu mic cu mare daţi năvală
La *Lazăr Iosef* în str. Mare
Căruia s'a dus vestea peste hotare
Că vinde mai eftin ca ori şi care.

Doamnă vieneză, perfectă menaj şi bucătărie doreşte loc, ca Menageră.—Bune referenţe. Germană, Post restante, Iaşi.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandita
ŞALURI DE LÂNĂ

Ceasornicăria RUDOLF — **JASSY** — **Berlineză-Iaşi DULBERG**

CEASORNICE
de mare Precisiune
ALPINA. Union Horlogère
şi toate mărcile bune cunoscute cu preţurile originale.
Catalogul gratis

Piaţa Unirei
Str. Seulescu
No. 1.

Pendule Moderne
Ceasuri de Masă
Bijuteri în aur
argint şi imitaţii.
Preţuri eftine
Expediţie în provincie

25% ECONOMIE!

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi, visitaţi
Renumita croitorie **Bărbătească** şi **Uniforme şcolare „LA BUCUREŞTEANU"**

S. D. MEISNER
— Maistru croitor —
fost şef de atelier la cele mai reputate croitorii din Bucureşti
Str. I. C. Brătianu 133 (Visa-vis de Sal. Wachtel).
Unde se lucrează **Bine** şi mai **Eftin** ca ori unde
„Croială Elegantă"
după ultimile jurnale de mode streine.
Atelier special pentru Uniforme Şcolare cu **preţuri reduse.**

---

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile
MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Sălile noastre de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

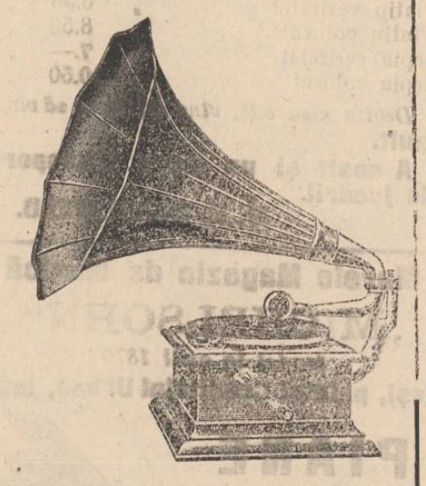

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

La Aberman

Strada Ştefan cel Mare 13.

Astăzi toată lumea ştie
Că magazinul ideal
Care în delicatese
Pe cuvînt, n'are rival

E Aberman din strada mare
Ce totdeauna'i asortat
Mulţumind pînă şi gustul
Cel mai fin mai delicat,

Marinaturi, untdelemnuri
Brînzeturi fine, pescării
Somon de Rin şi icre negre
Sardele, ori şi ce cutii,

Jambon de Praga şi pastrămuri
Coloniale cum doriţi
Dacă'i tărguit odată
Tot mereu o să veniţi

Cît despre băuturi v'asigur
In modul cel mai amical
Căci nu au, vă spun pe cinste
In bunătate n'au rival

Vinuri vechi şi noi, butelii
Si cu litru se măsor
Care fac suprem deliciu
Ori-cărui cunoscător!

Cogneacuri, romuri şi liqueruri
Champanie, mărci care doriţi
La Aberman găsiţi de toate
Ca să fiţi prea mulţumiţi.

Şi-acum vreţi să ştiţi misterul
Mărfurilor aci puse?
La Aberman se vînd v'asigur
Cu preţuri mici, foarte reduse!

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mirzescu No. 17